Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI OPERUM

TOMUS POSTERIOR

sive

ODYSSEA

BATRACHOMYOMACHIA,

Hymni & Epigrammata.

GRAECE ET LATINE.

Accedunt Fragmenta Græce.

Juxta Editionem

Novissimam atque accuratissimam

SAMUELIS CLARKE.

AMSTELAEDAMI,

Apud J. WETSTENIUM.

MDCCXLIII.

214693-A

WEN

TOMI POSTERIORIS.

HOMERI POEMATUM

INDEX.

ODYSSEA. *Pag.* 2

BATRACHOMYOMACHIA *Pag.* 482

HYMNI in

Æsculapium 554
Apollinem 492. 558
Bacchum 560
Bacchus sive Iatrones 548
Cererem 554
Dianam 552. 560
Herculem 554
Hospites 566
Jovem 558
Jovis pueros 554. 566
Junonem 552
Lunam 564
Martem 550
Matrem deorum 554
Matrem omnium 562
Mercurium 514. 554
Musas & Apoll. 560
Neptunum 558
Palladem 552. 562
Pana 556
Solem 564
Venerem 536. 548. 552
Vestam 558. 562
Vulcanum 558

EPIGRAMMATA.

Adversus Antistitam Samiam 570
Cœcitatem deplorat 568
Cumam rediturus 566
ad Cumanos 566
in palatium Curialium 570
Eirefione seu ramus 572
ad Erythræam 570
Exordium Iliados minoris 568
Fornax 570
ad Glaucum 570
in Midam 568
ad Nautas 570
Neptuno 568
Pinus 570
Piscatoribus 572
Thestoridæ 568

FRAGMENTA. *Pag.* 574

THE TOY

dez v

ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψῳδίας Α.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. Γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέςορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει, ἐμφασιν δοῦσα, ὡς θεὸς εἴη. Καὶ τῶν μνηςήρων γίνεται εὐωχία.

Argumentum primi Libri

RHAPSODIÆ HOMERI.

Argumentum.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo a Calypſius Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum, ut proficiſceretur ad patris inquiſitionem, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicio de ſe quod dea eſſet. & procorum fit convivium.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορή, Ὀδυσηΐδι Παλλὰς Ἀθήνη.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐρρύσατο, ἱέμενός περ·
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκόν δε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
(Αἰθίοπας, τοὶ δίχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος·)
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὦ πόποι, οἷον δὴ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὺς
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοσφισσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐῦσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνᾶσθαι Ἀκειτεω·
Ἐκ γὰρ Ὀρέστα τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὡς Ἑρμῆ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἁθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
Καὶ λίην κείνός γε δοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,

A. Deorum concio, *ad* Ulyssea Pallade confidentia.

VIrum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multum
Erravit, postquàm Trojæ sacram urbem evertit;
Multorúmque hominum vidit urbes, & mores cognovit:
Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo (in animo,
Magnâ-curâ-servans suámque animam & reditum sociorum:
Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens;
Suâ enim ipsorum insipientiâ perierunt;
Stulti, qui boves sublimis Solis
Comederunt: ille verò iis abstulit reditûs diem.
Hæc aliquâ-ex-parte, dea, filia Jovis, dic & nobis.
Jam alii quidem omnes, quotquot effugerant sævam mortem,
Domi erant, bellóque elapsi atque mari;
Hunc autem solum, reditûs indigentem atque uxoris,
Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse.
Sed quandò jam tempus venit, circumvolventibus annis,
Quo ei destinârunt dii domum redire
In Ithacam; neque tum evaserat è laboribus,
Etiam inter suos amicos; dii verò miserabantur omnes,
Præter Neptunum: ille autem indefinenter irascebatur
Divino Ulyssi; antequàm *is* suam in terram venisset.
Sed ille quidem Æthiopas adierat longè semotos,
(Æthiopas, qui bifariàm divisi sunt, ultimi hominum,)
Alii quidem ad occidentem solem, alii verò ad orientem,)
Adfuturus taurorúmque & agnorum hecatombæ.
Ibi ille delectabatur convivio assidens: at *dii* alii jam
Jovis in ædibus Olympii congregati erant.
His autem sermones cœpit pater hominúmque deorúmque;
Recordabatur enim *in* animo eximii Ægisthi,
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit;
„ Papæ, ut scilicèt deos mortales culpant!
„ Ex nobis enim aiunt mala esse, hi verò & ipsi
„ Suâ stultitiâ præter fatum calamitates patiuntur.
„ Quemadmodùm & nunc Ægisthus, præter fatum, Atridæ
„ Duxit uxorem sponsam, ipsúmque occidit reversum,
„ Gnarus gravis exitii; quoniam illi prædiximus nos,
„ Mercurio misso speculatore Argicidâ:
„ Ut neque ipsum occideret, neque ambiret *ejus* uxorem:
„ Ex Oreste enim erit ultio Atridæ;
„ Postquàm pubuerit & suam desiderabit ditionem.
„ Sic dixit Mercurius; sed non menti Ægisthi
„ Persuasit bona consulens: nunc autem cumulatè omnia luit.
Huic autem respondit deindè dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, summe regum,
„ Et valdè ille quidem meritò jacet morte:
„ Sic pereat & alius, quicunque talia fecerit!
„ Verùm mihi pro Ulysse prudenti crucietur cor,

Δυσμόρω, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει·
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς εἰν ἁλὸς εἰσὶν,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος δυγάτηρ ἀλοφρόνος, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μαψῆρας, οἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ δυγάτηρ δύσμορον ὀδυρόμενον κατερύκει.
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποβρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται· οὐδέ νυ οἱ περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς περι μὲν νόον ἐξι βροτῶν, περι δ' ἱρὰ δεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιηόχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύπλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἐλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὃου κράτος ἐξι μέγιστον·
Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος δυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπήσσι γλαφυροῖσι· Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' Ἴαγε, ἡμεῖς οἴδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον· οὐ μὲν γὰρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἠριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὄνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὥφρα τάχιστα
Νύμφῃ εὐπλόκαμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὥφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηνήσεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ·
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἔγχος, ἐπιβαρὺ, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, εἰβαρὺν, τῷ δάμνησι εἴλας ἀνδρῶν
Ἡρώων,

„ Infelice; qui jamdiù, procul ab amicis, calamitates patitur
„ Insulâ in circumfluâ, ubi & umbilicus est maris,
„ Insula sylvosa: dea verò intra domum habitat
„ Atlantis filia multiscii, qui & maris
„ Omnis profunditates novit, sustinétque columnas ipse
„ Longas, quæ terrámque & cœlum disterminant:
„ Ejus filia infortunatum lugentem detinet;
„ Semper enim mollibus & blandis sermonibus
„ Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur; verùm Ulysses,
„ Cupiens vel fumum exilientem videre
„ Suæ terræ, mori cupit; neque tibi tandem
„ Commovetur charum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses
„ Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando,
„ Trojâ in latâ? quid illi tantum irasceris, ô Jupiter?
Huic autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter,
„ Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
„ Quomodò unquam ego Ulyssis divini oblivisceret?
„ Qui & mente superat mortales, & abundè sacra Diis
„ Immortalibus dedit, qui cœlum latum habitant?
„ Verùm Neptunus terram-continens assiduò semper
„ Ob Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
„ Parem-deo Polyphemum, cujus robur est maximum
„ Inter omnes Cyclopas: Thoosa verò eum peperit nympha,
„ Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
„ In specubus cavis Neptuno mixta.
„ Ex eo tempore Ulyssem Neptunus terræ-quassator
„ Neutiquam occidit, sed errabundum-arcet à patriâ terrâ.
„ Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
„ De-reditu, ut revertatur; Neptunus autem remittat
„ Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
„ Immortalibus invitis Diis, contendere solus.
Huic autem respondit deinde dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
„ Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
„ Redire Ulyssem prudentem ad suum domum,
„ Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
„ Insulam in Ogygiam jubeamus-ire; ut celerrimè
„ Nymphæ pulchricomæ edicat certam *nostram*-sententiam,
„ Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
„ Porrò ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
„ Magis excitem, & ei robur in mente ponam,
„ Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
„ Omnibus procis interdicat, qui ei semper
„ Pecora plurima mactant, & flexipedes camuris-cornibus boves.
„ Mittam autem in Spartam & in Pylum arenosam,
„ Reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit;
„ Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat.
Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
Quàm super immensam terram, simul-cum flatu venti:
Sumpsit autem validam hastam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, solidam; quâ domat acies virorum

Ἡρώων, τοῖσίντε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἐῇ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηςῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧςο γὰρ ἐν μνηςῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηςήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηςῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην·
Βῇ δ' ἰθὺς προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεςάμεν· ἐγγύθι δὲ ςὰς
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι, ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔςησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵςατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας,
Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηςήρων· μὴ ξεῖνος, ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
Δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηςῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα, προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεςέψαντο ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηςῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηςύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Κήρυξ

Heroïm, quibus utique irascitur forti-patre-nata.
Descendit autem ab Olympi verticibus festinans:
Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum Ulyssis,
Limine in aulæ, manù verò tenebat ferream hastam;
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos superbos: illi quidem tum
Talis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boïm, quos occiderant ipsi.
Præcones verò ipsis & seduli famuli,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam,
Alii autem spongiis multiforis mensas
Abstergebant, & proponebant, & carnes multas dividebant.
Hanc verò longè primus vidit Telemachus deo-similis;
Sedebat enim inter procos charo mœstus corde,
Cernens patrem eximium in mente, si alicundè veniens
Procorum quidem dispersionem per ædes faceret,
Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.
Hæc cogitans, procis assidens, vidit Minervam;
Ivitque rectà foràs; indignabatur nempè animo
Hospitem diù ad januam stare: propè autem astans,
Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam,
Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
„ Salve, hospes; à nobis amicè excipiêris: cæterum deindè
„ Cœnâ refectus loquêris, quid tibi opus sit.
Sic fatus præibat, sequebatur autem Pallas Minerva:
Illi verò cùm jam intrà domum vestissent excelsam,
Hastam quidem *Telemachus* statuit ferens ad columnam longam,
Intrà armarium benè-politum; ubi utique aliæ
Hastæ Ulyssis magnanimi stabant multæ:
Ipsam verò in throno collocavit, ducens, stragulo substrato,
Pulchro, ingeniosè-facto; sub pedibus autem scabellum erat.
Juxtà autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsum ab aliis
Procis; ne hospes, offensus tumultu,
Convivium molestum haberet, cum superbis congressus;
Atque ut ipsam de patre absente interrogaret.
Aquam verò ancilla ex gutto profundebat ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
Ad lavandum; juxtâque politam stravit mensam:
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.
Coquus autem carnium lances apposuit simens
Omnigenûm, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
Præco porrò eos sedulò obibat vinum fundens.
Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde
Ordine sedebant per sedilia thronósque:
His verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
Panem autem ancillæ accumulabant in canistris;
Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Juvenes autem crateras coronârunt potu.
At postquam potûs & escæ desiderium exemerant
Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,
Cantus salutésque: hæc enim sunt ornamenta convivii.

Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει;
Νήσῳ ἐν ἀμφρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐςι θαλάσσης,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅςε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ θυγάτηρ δύςηνον ὀδυρόμενον κατερύκει.
Ἀιεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται· οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· ὄυ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς πέρι μὲν νόον ἐςὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς ἀιεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐςὶ μέγιςον
Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόςον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων,
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοςῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιςα
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόςον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηςήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ ἀιεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόςον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ·
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, ςιβαρὸν, τῷ δάμνησι ςίχας ἀνδρῶν

Ἡρώων.

„ Infelice; qui jamdiù, procul ab amicis, calamitates patitur
„ Insulâ in circumfluâ, ubi & umbilicus est maris,
„ Insula sylvosa: dea verò intra domum habitat
„ Atlantis filia multiscii, qui & maris
„ Omnis profunditates novit, sustinétque columnas ipse
„ Longas, quæ terrámque & cœlum disterminant:
„ Ejus filia infortunatum lugentem detinet;
„ Semper enim mollibus & blandis sermonibus
„ Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur; verùm Ulysses,
„ Cupiens vel fumum exilientem videre
„ Suæ terræ, mori cupit; neque tibi tandem
„ Commovetur charum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses
„ Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando,
„ Trojâ in latâ? quid illi tantum irasceris, ô Jupiter?
Huic autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter,
„ Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
„ Quomodò unquam ego Ulyssis divini oblivisceret?
„ Qui & mente superat mortales, & abundè sacra Diis
„ Immortalibus dedit, qui cœlum latum habitant?
„ Verùm Neptunus terram-continens assiduò semper
„ Ob Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
„ Parem-deo Polyphemum, cujus robur est maximum
„ Inter omnes Cyclopas: Thoosa verò eum peperit nympha,
„ Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
„ In specubus cavis Neptuno mixta.
„ Ex eo tempore Ulyssem Neptunus terræ-quassator
„ Neutiquam occidit, sed errabundum-arcet à patriâ terrâ.
„ Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
„ De-reditu, ut revertatur; Neptunus autem remittat
„ Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
„ Immortalibus invitis Diis, contendere solus.
Huic autem respondit deinde dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
„ Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
„ Redire Ulyssem prudentem ad suum domum,
„ Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
„ Insulam in Ogygiam jubeamus-ire; ut celerrimè
„ Nymphæ pulchricomæ edicat certam *nostram*-sententiam,
„ Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
„ Porrò ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
„ Magis excitem, & ei robur in mente ponam,
„ Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
„ Omnibus procis interdicat, qui ei semper
„ Pecora plurima mactant, & flexipedes camuris-cornibus boves.
„ Mittam autem in Spartam & in Pylum arenosam,
„ Reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit;
„ Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat.
Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
Quàm super immensam terram, simul-cum flatu venti:
Sumpsit autem validam hastam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, solidam; quâ domat acies virorum

Ἡρώων, τοῖσίντε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Βῆ δὲ κατ' ὀυλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηςῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧςο γὰρ ἐν μνηςῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηςήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηςῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην·
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεςάμεν· ἐγγύθι δὲ ςὰς
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι, ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔςησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵςατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας,
Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηςήρων· μὴ ξεῖνος, ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
Δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηςῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα, προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεςέψαντο ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηςῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηςύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Κήρυξ

Heroïm, quibus utique irascitur forti-patre-nata.
Descendit autem ab Olympi verticibus festinans:
Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum Ulyssis,
Limine in aulæ, manù verò tenebat ferream hastam;
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos superbos: illi quidem tum
Talis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boïm, quos occiderant ipsi.
Præcones verò ipsis & seduli famuli,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam,
Alii autem spongiis multiforis mensas
Abstergebant, & proponebant, & carnes multas dividebant.
Hanc verò longè primus vidit Telemachus deo-similis;
Sedebat enim inter procos charo mœstus corde,
Cernens patrem eximium in mente, si alicundè veniens
Procorum quidem dispersionem per ædes faceret,
Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.
Hæc cogitans, procis assidens, vidit Minervam;
Ivitque restà foràs; indignabatur nempè animo
Hospitem diù ad januam stare: propè autem astans,
Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam,
Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
„ Salve, hospes; à nobis amicè excipiêris: cæterum deindè
„ Cœnâ refectus loquêris, quid tibi opus sit.
Sic fatus præibat, sequebatur autem Pallas Minerva:
Illi verò cùm jam intrà domum venissent excelsam,
Hastam quidem *Telemachus* statuit ferens ad columnam longam,
Intrà armarium benè-politum; ubi utique aliæ
Hastæ Ulyssis magnanimi stabant multæ:
Ipsam verò in thronum collocavit, ducens, stragulo substrato,
Pulchro, ingeniosè-facto; sub pedibus autem scabellum erat.
Juxtà autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsùm ab aliis
Procis; ne hospes, offensus tumultu,
Convivium molestum-haberet, cum superbis congressus;
Atque ut ipsum de patre absente interrogaret.
Aquam verò ancilla ex gutto profundebat ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
Ad lavandum; juxtáque politam stravit mensam:
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.
Coquus autem carnium lances apposuit sumens
Omnigenûm, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
Præco porrò eos sedulò obibat vinum fundens.
Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde
Ordine sedebant per sedilia thronósque:
His verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
Panem autem ancillæ accumulabant in canistris;
Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Juvenes autem crateras coronârunt potu.
At postquam potûs & escæ desiderium exemerant
Proci, ipsis quidem alia in mente curæ-erant,
Cantus saltatióque: hæc enim sunt ornamenta convivii.

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν·
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ξεῖνε φίλ', εἰ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅ, ττι κεν εἴπω;
Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ,
Ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀςέα πύθεται ὄμβρῳ,
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοςήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρὴ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόςιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἢ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίςροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Τίος, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕςηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἐνλιμένι Ῥείθρῳ, ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀργοῦ πήματα πάχειν
Γρηΐ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε, πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω,
Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτι ἔτι δηρόν γε φίλης ἄπο πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·

205 Φράσ-

Præco autem in manus citharam perpulchram posuit
Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.
Ac ille quidem citharam-pulsans præludebat ut scitè caneret:
Verùm Telemachus allocutus est cæsiis-oculis Minervam,
Propè admoto capite, ut nè audirent alii;
„ Hospes chare, num etiam mihi irascêris, *ob id* quod dixero?
„ His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,
„ Facilè *sanè*: quoniam alienum cibum impunè absumunt
„ Viri, cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
„ Jacentia in continenti, aut *illa* in mari fluctus volvit.
„ Si illum utique in Ithacam viderint reversum,
„ Omnes optârint celeriores pedibus esse,
„ Quàm ditiores auro vestéque.
„ Nunc verò ille sic periit malo fato, neque ulla nobis
„ Spes est, etiamsi quis terrestrium hominum
„ Dicat rediturum esse; ejus enim periit reditûs dies.
„ Sed agè, mihi hoc dic & verè enarra,
„ Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, atque parentes?
„ Quali autem in navi advenisti? quo pacto te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse prædicant?
„ Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse.
„ Et mihi hoc dic verè, ut benè cognoscam,
„ An recens venisti, an etiam paternus es
„ Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum
„ Alii; nam & is in-se-convertebat-studia hominum.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Enimverò ego tibi hæc valdè accuratè narrabo:
„ Mentes Anchiali bellicosi glorior esse
„ Filius: cæterùm Taphiis navigandi-studiosis impero.
„ Nunc verò huc cum navi veni atque sociis,
„ Navigans super nigrum pontum ad alienæ-linguæ homines,
„ Ad Temesen propter æs: fero autem splendidum ferrum.
„ Navis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsùm ab urbe,
„ In portu Rhethro, sub Neïo sylvoso.
„ Hospites autem invicem paterni gloriamur esse
„ Ab initio; siquidem senem interroges congressus
„ Laërtem heroëm, quem non ampliùs ajunt in urbem
„ Venire, sed seorsùm in agro dolores pati
„ Vetulâ cum ancillâ, quæ illi cibúmque potúmque
„ Apponit, quoties ipsum defatigatio membra invaserit,
„ Reptantem per fertile-solum areæ vitibus consitæ.
„ Nunc autem veni; jamdudum enim ipsum aiebant apud suos esse
„ Tuum patrem; verùm huic Dii impediunt iter.
„ Nondum enim mortuus est super terram nobilis Ulysses:
„ Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
„ Insulâ in circumfluâ; sævi autem ipsum viri tenent,
„ Feri, qui alicubi illum detinent invitum.
„ Porrò nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodùm in animo
„ Immortales suggerunt, & quemadmodùm perfectum iri puto,
„ Neutiquàm vates cum sim, neque auguriorum clarè peritus:
„ Nequaquam adhuc diu charâ à patriâ terrâ
„ Erit, nèque si etiam ferrea vincula *eum* detineant:

Φράσσεται, ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐςιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἷς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριςοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν·
Ἐκ τοῦδ', οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε·
Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
Τοῦ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
Εἰλαπίν', ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐςίν.
Ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πολλ' ὁρόων, ὅςις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄϊςον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε·
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ᾔρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
Ὤιχετ' ἄϊςος ἄπυςος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος ςεναχίζω
Οἷον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριςοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται ςυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
Τόν δ' ἐπαλαςήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὦ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
Δεύῃ, ὅ κε μνηςῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
Σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,

Τοῖος

„ Cogitabit *nempè*, qui redeat; quoniam solens est.
„ Sed agè mihi hoc dic, & verè enarrato,
„ Num ex ipso tantus filius sis Ulysse:
„ Vehementèr enim & capite & oculis pulchris similis es
„ Illi: quippe frequenter ad hunc modum nos invisebamus invicem,
„ Antequam in Trojam ille conscendisset; quò utique alii
„ Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:
„ Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi, neque me ille.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens allocutus est;
„ Enimverò ego tibi, hospes, valde verè enarrabo;
„ Mater quidem me ait ejus esse; at ego
„ Nescio: nondum enim quisquam suum parentem ipse cognovit.
„ Utinam sanè ego felicis potiùs alicujus fuissem filius
„ Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
„ Nunc verò, qui infelicissimus est mortalium hominum,
„ Ex hoc me dicunt natum esse: quoniam tu me hoc interrogas.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Non sanè tibi genus utique dii ignobile in posterum
„ Dederunt: quum te talem peperit Penelope.
„ Sed age mihi hoc dic & verè enarrato, (urget?
„ Quodnam epulum, quæve hæc turba est? quod verò te opus
„ Convivium? an nuptiæ? quoniam haud symbolum hæc sunt.
„ Ita mihi supra-modum contumeliosè videntur
„ Convivari per domum: indignaretur vir
„ Turpia multa videns, quicumque cordatus utique intervenisset.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Hospes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
„ Expectandum quidem fuit aliquando ut domus hæc locuples &
„ Esset, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat: (integra
„ Nunc verò aliter statuerunt dii mala meditantes,
„ Qui illum quidem obscurum reddiderunt supra omnes
„ Homines; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem,
„ Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo;
„ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset:
„ Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Græci,
„ Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportâsset in posterum;
„ Nunc verò ipsum inglorìè Harpyæ abripuerunt:
„ Periit nulli visus, nulli auditus, mihi verò dolores luctúmque
„ Reliquit; neque amplìùs illum lugens desino
„ Solum, quoniam mihi alia dii tristia mala struxerunt.
„ Quotquot enim insulis dominantur optimates
„ Dulichióque, Samæque, & nemorosæ Zacynthio,
„ Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
„ Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
„ Illa autem neque abnuit odiosas nuptias, neque finem
„ Facere potest: hi verò dilapidant epulantes
„ Domum meam; citò etiam me malè perdent & ipsum.
Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva:
„ Papæ! profectò moleum absentis Ulyssis
„ Indiges, qui procis impudentibus manus injiciat.
„ Si enim nunc veniens, domûs in pedibus suis
„ Staret, habens galeam & scutum & duo hastilia,

 „ Talis,

Τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν ἐγὼ τὰπρῶτ' ἐνόησα,
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
260 (Ὤιχετο γὰρ κἀκεῖσε θοῇς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Ἀλλὰ πατήρ οἱ ὄδωκεν ἐμός· Φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·)
265 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
Ἦ κεν νοήσας ἀκοτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκί,
Οἴσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὺ δὲ φράζεσθαι ἤνωγα,
270 Ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζευ μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας Ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔςων·
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἤνωγεν.
275 Μητέρα δ', εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἱεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἑοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὖτ' ἐπιτειλεῖν ὀτοτύξομαι, εἴκε πίθεσθαι·
280 Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν, ἥτις ἀρίςη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς ἐὸν οἰχομένοιο·
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιςα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέςορα δῖον·
285 Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόςον ἀκούσῃς,
Ἢ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδέ τ' ἔοντος,
290 Νοςήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερείξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἑοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
295 Ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἠὲ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ἔςαι, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἦ οὐκ ἄκουες, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέςης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
300 Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ, φίλος, (μέλαν γὰρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ ἐίπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα δοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάροις, οἱ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
305 Σοὶ δ' αὖτ' ἐπιτειλέω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζευ μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος κοσμήσαντο ἔπεσσιν ἠμίβε·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὅς τε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ ὑπέστε λήσεσθαι αὐτῶν.

Ἀλλ'

„ Talis, qualem ipsum ego primùm vidi,
„ Domo in nostrâ bibentémque séque oblectantem,
„ Ex Ephyre reversum ab Ilo Mermeridâ,
„ (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
„ Venenum mortiferum quærens, ut ipsi esset
„ Ad sagittas ungendas æratas: sed ille quidem non ei
„ Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos:
„ At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer:)
„ Talis existens inter procos si versaretur Ulysses,
„ Omnes & brevis-fati fierent & amaris-nuptiis.
„ Verùm enimverò hæc deorum in genibus posita-sunt,
„ An reversus ulciscatur, an non,
„ Suis in ædibus: te autem considerare jubeo,
„ Quo modo procos expellas ex ædibus.
„ Quin agè nunc attende & meam adverte orationem;
„ Cras in concionem ubi vocaveris heroas Achivos,
„ Orationem edissere omnibus; dii verò testes sint:
„ Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
„ Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
„ Redeat in domum patris præpotentis.
„ Illi verò nuptias conficient & apparabunt dotem,
„ Amplam admodùm, quantam par est charam filiam comitari.
„ Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:
„ Navi instructâ remigibus viginti, quæ optima est,
„ Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente:
„ Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris
„ Ex Jove, quæ utique potissimùm notitiam affert hominibus.
„ Primùm quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium;
„ Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum,
„ Hic enim novissimus venit Achiverum ære-loricatorum.
„ Si quidem patris vitam & reditum audieris,
„ Tum sanè, vexatus licet, adhuc perduraveris in animum:
„ Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem;
„ Reversus deinde charam in patriam terram,
„ Tumulum illi erige, & parentalia perfice
„ Eximia valde, qualia decet; & viro matrem dato.
„ Cæterùm ubi jam hæc finieris & perfeceris,
„ Considera deinde in mente & in animo,
„ Quo pacto procos in ædibus tuis
„ Interficias, sive dolo, sive palàm: neque enim ampliùs te con-
„ Puerilia consectari, quoniam non ampliùs tantillus es. (venit
„ An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
„ Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
„ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
„ Et tu, amice (admodùm enim te video eximiúmque magnúm-
„ Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet. (que,
„ At ego ad navem celerem descendam jam,
„ Atque ad socios, qui me fortassè ægrè-ferunt expectantes.
„ Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Hospes, profectò quidem hæc amico animo dicis,
„ Perinde atque pater suo filio; & nunquam obliviscar illorum.

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔςαι
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ', ὅ, ττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι, οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοι δ' ἄξιον ἔςαι ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσι νόησας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηςῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς·
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόςον ἄειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ ςήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεί με μάλιςα καθίκετο πένθος ἄλαςον.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
Ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις, ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν, ὅππη οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅςε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηςῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάςῳ.
Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόςιμον ἦμαρ,
Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱςόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιςα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς

„ Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
„ Ut & lotus & oblectatus charum cor,
„ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
„ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-numeris-loco
„ Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant. (erit
Huic autem respondebat deinde dea cæsia Minerva;
„ Ne me ampliùs nunc detine cupidum nimirum itineris:
„ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
„ Rursus redeunti da, domùm ferendum,
„ Etiam eximio *munere* accepto; tibi autem dignum erit retri-
Sic quidem locuta abiit cæsia Minerva; (butione.
Avis autem ut Anopæa avolavit; huic verò in animo
Indidit robur & audaciam, recordarique eum fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente suâ considerans,
Obstupuit in animo; suspicatus est enim deum esse.
Continuò verò procos adibat deo-similis vir:
Illis autem cantor canebat inclitus; ii verò tacitè
Sedebant audientes: *ille autem Achivorum reditum canebat*
Gravem, quem ex Trojâ indixit Pallas Minerva.
Hujus autem è superiore-parte-domûs animo advertit divinam
Filia Icarii prudens Penelope: (cantilenam
Per scalam verò altam descendit suæ domûs,
Non sola; unà cum hâc ancillæ duæ sequebantur.
Illa verò quando jam ad procos pervenisset præstantissima mulie-
Stetit utique juxta postem domûs affabrè structæ, (rum,
Genis prætendens tenuia capitis-redimicula:
Ancilla verò ei honesta utrinque astabat:
Lacrymans autem deinde alloquebatur divinum cantorem;
„ Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
„ Gesta hominúmque deorúmque, quæ celebrant cantores:
„ Horum unum ipsis cane assidens; illi autem silentio
„ Vinum bibant: ab hâc verò desine cantilenâ
„ Molestâ, quæque mihi perpetuò in pectoribus charum cor
„ Affligit; quippe me in-primis invasit dolor immensus.
„ Tale enim caput desidero, memor semper
„ Viri, cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
„ Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
„ In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
„ Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique.
„ Huic verò non reprehensio *debetur*, quòd Danaorum malam
„ Eam enim cantilenam magis celebrant homines, (sortem canit:
„ Quæcunque auditoribus recentissima existat.
„ Tibi verò sustineat cor & animus audire:
„ Non enim Ulysses solus perdidit reditûs diem,
„ In Trojâ; multi verò & alii viri perierunt.
„ Sed in domum profecta, tua opera administra,
„ Telámque & colum, & ancillis impera
„ Operi incumbere: sermo verò viris curæ erit
„ Omnibus; potissimùm verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, rursus in domum ivit; (domo.
Filii

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηςῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηςῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔςω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐςὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐςὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.)
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε πόθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐςι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι, ὅ, ττί κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
Ἦ φῄς τοῦτο κάκιςον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τε οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέςερος αὐτός.
Ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί·
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅςις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅςις σ' ἀέκοντα βίῃφι
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριςε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
Ἠέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Εὐρύ-

Filii enim dictum prudens posuit in animo.
Ad superiorem autem partem domûs ubi conscendisset cum ancillis
Flebat deinde Ulyssem charum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit cæsis oculis Minerva.
Proci verò tumultuabantur per ædes obscuras,
Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.
Illis verò Telemachus prudens incepit sermonem;
„ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi,
„ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
„ Adsit: (nam hoc honestum est audire cantorem
„ Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.)
„ Manè verò in concionem consideamus venientes
„ Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,
„ Exire ex ædibus: alias verò sequimini dapes,
„ Vestra bona edentes, alternantes per domos.
„ Si verò vobis videtur hoc satius & melius
„ Esse, viri unius victum impunè perdere,
„ Absumite; ego vero deos invocabo sempiternos,
„ Si quando Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum ire,
„ Inulti forte deinde intra ædes periturî sitis.
Sic ait; illi verò omnes mordicèùs labiis compressis
Telemachum admirabantur, quòd audacter loqueretur.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ O Telemache, certè admodùm te docuerunt dii ipsi
„ Sublimiloquum esse, & audenter concionari.
„ Ne te utique in circumfluâ Ithacâ regem Saturnius
„ Constituat; quod tibi genere paternum est.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est,
„ Antinoë, etiamsi mihi vel irascêris, *ob id* quod dixero?
„ Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.
„ An putes hoc pessimum inter homines esse?
„ Non enim ullo pacto malum est, regem esse; statimque ei do-
„ Dives fit, & honoratior ipse. (mus
„ Sed certè reges Achivorum sunt etiam alii
„ Multi in circumfluâ Ithacâ, juvenes & senes:
„ Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est nobilis U-
„ At ego domûs rex ero nostræ, (lysses:
„ Et servorum, quos mihi acquisivit nobilis Ulysses.
Hunc autem rursus Eurymachus Polybi filius contrà allocutus est;
„ Telemache, certè hæc deorum in genubus posita sunt,
„ Quinam circumfluæ Ithacæ dominabitur Achivorum:
„ Bona verò ipse habeas, & ædibus tuis imperes.
„ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
„ Bonis spoliaturus sit, Ithacâ adhuc habitatâ.
„ Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
„ Unde ille vir, quali autem gloriatur esse
„ E terrâ; ubinam ei genus & patrium solum.
„ An tibi nuncium patris adfert venientis;
„ An suum ipsius debitum expetens huc venit?
„ Ut facto impetu statim abiit, neque sustinuit, (ferebat.
„ Ut cognosceremus; nequaquam enim vilis hominis vultum præ se
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Eury-

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔςαι
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ', ὅ, ττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι, οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοι δ' ἄξιον ἔςαι ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσι νόησας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηςῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς·
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόςον ἄειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ ςήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεί με μάλιςα καθίκετο πένθος ἄλαςον.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
Ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις, ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν, ὅππη οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅςε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηςῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάςῳ.
Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόςιμον ἦμαρ,
Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱςόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιςα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς

„ Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
„ Ut & lotus & oblectatus charum cor,
„ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
„ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-numeris-loco
„ Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant. (erit
Huic autem respondebat deinde dea cæsia Minerva;
„ Ne me ampliùs nunc detine cupidum nimirum itineris:
„ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
„ Rursus redeunti da, domùm ferendum,
„ Etiam eximio *munere* accepto; tibi autem dignum erit retri-
Sic quidem locuta abiit cæsia Minerva; (butione.
Avis autem ut Anopæa avolavit; huic verò in animo
Indidit robur & audaciam, recordarique eum fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente suâ considerans,
Obstupuit in animo; suspicatus est enim deum esse.
Continuò verò procos adibat deo-similis vir:
Illis autem cantor canebat inclitus; ii verò tacitè
Sedebant audientes: ille autem Achivorum reditum canebat
Gravem, quem ex Trojâ indixit *Pallas Minerva*.
Hujus autem è superiore-parte-domûs animo advertit divinam
Filia Icarii prudens Penelope: (cantilenam
Per scalam verò altam descendit suæ domûs,
Non sola; unà cum hâc ancillæ duæ sequebantur.
Illa verò quando jam ad procos pervenisset præstantissima mulie-
Stetit utique juxta postem domûs affabrè structæ, (rum,
Genis prætendens tenuia capitis-redimicula:
Ancilla verò ei honesta utrinque astabat:
Lacrymans autem deinde alloquebatur divinum cantorem;
„ Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
„ Gesta hominúmque deorúmque, quæ celebrant cantores:
„ Horum unum ipsis cane assidens; illi autem silentio
„ Vinum bibant: ab hâc verò desine cantilenâ
„ Molestâ, quæque mihi perpetuò in pectoribus charum cor
„ Affligit; quippe me in-primis invasit dolor immensus.
„ Tale enim caput desidero, memor semper
„ Viri, cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
„ Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
„ In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
„ Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique.
„ Huic verò non reprehensio *debetur*, quòd Danaorum malam
„ Eam enim cantilenam magis celebrant homines, (sortem canit:
„ Quæcunque auditoribus recentissima existat.
„ Tibi verò sustineat cor & animus audire:
„ Non enim Ulysses solus perdidit reditûs diem,
„ In Trojâ; multi verò & alii viri pericrunt.
„ Sed in domum profecta, tua opera administra,
„ Telámque & colum, & ancillis impera
„ Operi incumbere: sermo verò viris curæ erit
„ Omnibus; potissimùm verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, rursus in domum ivit; (domo.
Filii

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηςῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηςῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔςω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐςὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐςὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.)
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε πόθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐςι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι, ὅ, ττί κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τοῦτο κάκιςον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τε οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέςερος αὐτός.
Ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί·
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅςις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅςις σ' ἀέκοντα βίῃφι
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριςε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
Ἠέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Εὐρύ-

Filii enim dictum prudens posuit in animo. (mulieribus,
Ad superiorem autem partem-domûs ubi conscendisset cum ancillis
Flebat deinde Ulyssem charum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.
Proci verò tumultuabantur per ædes obscuras,
Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.
Illis verò Telemachus prudens incepit sermonem;
„ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi,
„ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
„ Adsit: (nam hoc honestum est audire cantorem
„ Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.)
„ Manè verò in concionem consideamus venientes
„ Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,
„ Exire ex ædibus: alias verò sequimini dapes,
„ Vestra bona edentes, alternantes per domos.
„ Si verò vobis videtur hoc satius & melius
„ Esse, viri unius victum impunè perdere,
„ Absumite; ego vero deos invocabo sempiternos,
„ Si quando Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri,
„ Inulti forte deinde intra ædes perituri sitis.
Sic ait; illi verò omnes mordicùs labiis compressis
Telemachum admirabantur, quòd audacter loqueretur.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ O Telemache, certè admodùm te docuerunt dii ipsi
„ Sublimiloquum esse, & audenter concionari.
„ Ne te utique in circumfluâ Ithacâ regem Saturnius
„ Constituat; quod tibi genere paternum est.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est,
„ Antinoë, etiamsi mihi vel irascêris, *ob id* quod dixero?
„ Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.
„ An putes hoc pessimum inter homines esse?
„ Non enim ullo-pacto malum est, regem esse; statimque ei do-
„ Dives fit, & honoratior ipse. (mus
„ Sed certè reges Achivorum sunt etiam alii
„ Multi in circumfluâ Ithacâ, juvenes & senes:
„ Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est nobilis U-
„ At ego domûs rex ero nostræ, (lysses:
„ Et servorum, quos mihi acquisivit nobilis Ulysses.
Hunc autem rursus Eurymachus Polybi filius contrà allocutus est;
„ Telemache, certè hæc deorum in genubus posita sunt,
„ Quinam circumfluæ Ithacæ dominabitur Achivorum:
„ Bona verò ipse habeas, & ædibus tuis imperes.
„ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
„ Bonis spoliaturus sit, Ithacâ adhuc habitatâ.
„ Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
„ Unde ille vir, quali autem gloriatur esse
„ E terrâ; ubinam ei genus & patrium solum.
„ An tibi nuncium patris adfert venientis;
„ An suum ipsius debitum expetens huc venit?
„ Ut facto-impetu statim abiit, neque sustinuit, (ferebat.
„ Ut-cognosceremus; nequaquam enim vilis hominis vultum præ se
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Eury-

Εὐρύμαχ', ἦτοι νόςος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
Οὔτ' οὖν ἀγγελίῃς ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι. ἤντινα μήτηρ
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐςὶ,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηςύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ', ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός.
Ἣ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιςα
Δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν·
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Σ Ε Ί Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η Υ͂ Σ Β. Ῥ Α Ψ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηςῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως· λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται, ἡλίου δύναντος.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, ἠΐα γρηὸς, πλοῦν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.

Οἱ

„ Eurymache, certè reditus periit patris mei:
„ Neque itaque nuncio ampliùs credo, sicunde venerit;
„ Neque vaticinium curo, si quem mater
„ In domum vocatum vatem scisciteturr.
„ Hospes verò hic meus paternus è Tapho est;
„ Mentes Anchialì bellicosi gloriatur esse
„ Filius; cæterùm Taphiis navigandi-studiosis imperat.
Sic dixit Telemachus; mente verò immortalem deam agnovit.
Hi autem ad saltationem & suavem cantum
Conversi oblectabantur, expectabántque vesperum advenire.
His autem *se*-oblectantibus, niger vesper supervenit:
Et tunc dormituri iverunt domum quisque.
Telemachus autem, ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ
Sublimis ædificatus erat, conspicuo in loco,
Illuc ivit ad lectum, multa mente reputans;
Simúlque cum eo ardentes faces ferebat pudica sciens
Eurycléa, Opis filia Pisenoridæ:
Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis
Primùm jam pubescentem, preciúmque viginti boum dederat.
Æquè autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus;
Lecto verò nunquam *cum ea* mixtus est; iram nempe vitabat uxoris.
Hæc cum eo simul ardentes faces ferebat, & ipsum maximè
Ancillarum amabat, & enutrierat, parvulus cùm-esset.
Aperuit autem januas thalami scitèfacti,
Sedebat verò in lecto, mollemque exuebat tunicam:
Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.
Illa quidem plicatâ & aptatâ tunicâ,
Ad paxillum suspensâ juxta tornatos lectos,
Perrexit ire ex thalamo; januam autem attraxit annulo
Argenteo: pessulumque obtendit loro.
Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis floridâ lanâ,
Considerabat mente suâ iter, quod *ei* designaverat Minerva.

ODYSSEAE HOMERI LIBRI SECUNDI

Argumentum.

COngregato concilio Telemachus denunciat procis, ut exeant è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant, a Pallade sociis & navi ad navigationem, solvit post solis occasum.

B. Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

QUandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
Vestes indutus; gladium verò acutum suspendit ab humero.
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;
Perrexitque ire è cubiculo deo similis corám.
Continuò autem praeconibus argutis imperavit
Convocare ad concionem comantes Achivos.

Hi

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς ἐΰπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηςῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔδε θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί·
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει,
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέςεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην ςρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτος
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ, τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧςο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κήρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς,)
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιςα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τίν' ἀγγελίην ςρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαῤῥαίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηςῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριςοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπεῤῥίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἑεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·

60 Ἡμεῖς

Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde celeriter.
At postquam congregati sunt, & in unum convenerunt;
Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autē tenebat ferream
Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur. (hastam,
Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.
Ipsum verò omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris sellâ; cesserunt verò *ei* senes.
His autem deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam senio incurvus erat & plurima nōrat.
Etenim hujus dilectus filius cum nobili Ulysse
Ad Ilium generosis-equis-fœcundum, ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: illum verò sævus interfecit Cyclops
In spelunca cavâ; ultimam autem sibi-paravit cœnam.
Tres verò ei alii erant: & unus quidem inter procos versabatur
Eurynomus; duo autem perpetuò habebant paterna opera.
Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.
His ille lachrymans concionatus est, & dixit;
„ Audite sanè nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero;
„ Neque unquam nostrum concilium factum est, neque consessus,
„ Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus:
„ Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantum
„ Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt? (urget,
„ An aliquem nuncium exercitûs audivit venientis,
„ Quem nobis palàm enarret, quum prior audiverit?
„ An quippiam publicum aliud declarat, & profert?
„ Probus mihi videtur esse, benevolens: utinam illi ipsi
„ Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente suâ cogitat!
Sic ait: gaudebat autem omine Ulyssis charus filius,
Neque proinde diutius sedit, impetum autem cepit concionari;
Stetitque in mediâ concione; sceptrum autem ei imposuit in manum
Præco Pisenor, prudentia consilia edoctus.
Primum deinde ad senem dirigens-orationem locutus est;
„ O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse,)
„ Qui populum congregavi; potissimùm autem me dolor urget.
„ Neque ullum nuncium exercitûs audivi venientis,
„ Quem vobis palàm enarrem, quum prior audiverim:
„ Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;
„ Sed meum ipsius negotium, quòd mihi malum in domum incidit,
„ Duplex: alterum, quòd patrem eximium perdidi, qui quondam
„ Ipsos imperabat; patérque velut, mitis erat. (inter vos
„ Nunc autem longè majus, quod mox citò domum universam
„ Prorsus evertet, facultates autem penitus disperdet.
„ Matri meæ proci ingruerunt nolenti,
„ Eorum virorum chari filii, qui hic utique sunt optimi:
„ Qui patris quidem in domum horrent ire
„ Icarii, ut ipse dotet filiam;
„ Detque cui voluerit, & qui ipsi gratus venerit.
„ Illi verò in nostram-*domum* divertentes diebus omnibus,
„ Boves mactantes, & oves, & pingues capras,
„ Splendidè-convivantur, bibuntque nigrum vinum.
„ Temerè; plurima verò absumuntur: non enim adest vir,
„ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat:

60 Ἤμεῖς δ' οὐ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν·
Ἦτ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμις γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
65 Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήτι μεταςρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιςος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς ἡμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει,
70 Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μή ποὺ τι πατὴρ ἐμὸς ἠσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Δυσμενέων κάκ' ἔρξεν ἐὐκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τὼς μ' ἀποτιννύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
75 Ἤμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε·
Εἰ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄςυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους δούνας ἰμβάλλετε θυμῷ.
80 Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Δάκρυ' ἀναιρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμειψάσθαι χαλεποῖσιν·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
85 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας αἰσχύνων· ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
Σοὶ δ' οὔτι μνηςῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι περὶ κέρδεα οἶδεν·
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐςὶν ἔτος, τέχα δ' εἶσι τέταρτον,
90 Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάςῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Ἣ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱςὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
95 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηςῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄλωνται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
100 Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιΐαδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱςὸν,
105 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετας μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἐπείθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ τάφα ἠδῆ,
Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱςόν.
110 Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Σοὶ δ' ὧδε μνηςῆρες ὑποκρίνονται, ἵν' εἰδῇς

„ Nos verò neutiquam tales qui arceant: quinetiam
„ Imbecillique reperiremur, & neque periti roboris:
„ Omninò sanè *malum*-arcerem, si mihi vis adesset.
„ Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque jam honestè
„ Domus mea perit: indignemini & ipsi,
„ Aliosque revereamini vicinos homines,
„ Qui circùm habitant: deorum verò timete iram,
„ Ne quid rependant irati propter mala facinora.
„ Oro & per Jovem Olympium, & Themidem,
„ Quæ hominum concilia & solvit, & cogit;
„ Abstinete, amici, & me solum sinite dolore molesto
„ Affligi: nisi quid unquam pater meus probus Ulysses
„ Infensus malis affecit fortes Achivos;
„ Quæ mihi rependentes, malis afficite infensi,
„ Istos incitantes: mihi verò satius esset,
„ Vos absumere supellectiliáque, & proventum:
„ Utique si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
„ Tamdiu enim per urbem insectaremur verbis,
„ Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
„ Nunc verò mihi insanabiles dolores injicitis animo.
Sic ait iratus, sceptrúmque projecit in terram,
Lachrymas profundens: commiseratio autē cepit populum omnem.
Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:
Antinoüs verò ipsum solus respondens allocutus est;
„ Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus es,
„ Nos dedecorans? vis utique *nobis* maculam inurere.
„ Tibi verò neutiquam proci Achivorum in causâ sunt,
„ Sed clara mater; quæ sanè perquam versutias callet:
„ Jam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,
„ Ex quo eludit animum in pectoribus Achivorum:
„ Omnes quidem sperare-facit, & promittit viris singulis,
„ Nuncios præmittens; mens autem illi alia cogitat.
„ Illa verò dolum hunc alium in mente excogitavit:
„ Exorsa magnam telam in ædibus texebat,
„ Subtilem & immensam; continuóque nos allocuta est;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes meas nuptias, donec vestem
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
„ Laërti heroï sepulchralem; in *tempus* quo ipsum
„ Fatum triste prehenderit longum-somnum-adferentis mortis.
„ Nè aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
„ Si absque tegumento jaceat qui multa possedit.
„ Sic ait: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
„ Atque ibi interdiu quidem texebat magnam telam,
„ Noctu verò dissolvebat, postquam faces adhibuisset.
„ Sic triennio quidem latebat dolo, & persuadebat Achivis:
„ Sed quum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
„ Tum verò denuò aliqua dixit mulierum, quæ benè nōrat;
„ Et ipsam diffluentem invenimus pulchram telam.
„ Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, præ necessitate.
„ Tibi verò sic proci respondent, ut scias

Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἐνωχθὶ δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
185 Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ Φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ' ἐπίσασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
Κέρδεά θ', οἱ οὔπω τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
120 Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη·
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείᾳ
Ἠιδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ οὐν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ἅντινά οἱ νῦν
125 Ἐν ςήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε πολὺν πολέος βιότοιο.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλῃ,
Πρίν γ' αὖτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
130 Ἀντίνο', οὔπως ἔςι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
Ἣ μ' ἔτεχ', ἠδ' με θρέψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με, πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, εἴκ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δείμων
135 Δώσει· ἐπεὶ μήτηρ ςυγερὰς ἀρήσετ' Ἐρινύας,
Οἴκου ἀπεκχομένην· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Τμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἐλεγύνετε δαῖτας,
140 Ἔτμα κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κείρετ' ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἴν' ἐόντας,
Αἴκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
145 Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετὸς εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἴως μὲν ἔ ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
Πλησίον ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἐνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὀσσοντο δ' ὄλεθρον·
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφί τε δειρὰς,
Δεξιὰ νίψαν διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
155 Θάμβησαν δ' ὄρνιδας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἐμέλλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης,
Μαςορίδης, ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαςο,
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
160 Ὃς σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω·
Μνηςῆρσιν δὲ μάλιςα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω,
Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς

Δὴν

„ Ipse tuo animo, sciántque omnes Achivi:
„ Matrem tuam dimitte; jube autem ipsam nubere
„ Illi, cuicunque pater jusserit, & placuerit ipsi.
„ Si verò adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum,
„ Ea agitans in animo, quæ ei abundè dedit Minerva,
„ Operáque scire insignia, & mentem bonam,
„ Et versutias, quales nondum ullam audivimus neque veterum,
„ Earum, quæ olim fuerunt comas-pulchræ Achivæ,
„ Tyróque, Alcmenáque, & comas-pulchra Mycene:
„ Harum nulla similia commenta Penelopæ
„ Nôrat: at quidem hoc probum nequaquam cogitavit.
„ Tamdiù enim igitur victum tuum & bona edent,
„ Quamdiù illa hunc habebit animum, quem illi nunc
„ In pectoribus posuerunt Dii: magnam quidem gloriam sibi
„ Comparat, at tibi desiderium multi victûs.
„ Nos verò neque ad negotia nostra antè ibimus, neque aliquò aliò,
„ Priusquàm ipsa nupserit Achivorum, cuicunque voluerit.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere, (terræ,
„ Quæ me peperit, quæ me enutrivit; pater autem meus alibi
„ Vivitne ille, sive mortuus est: durum verò *esset*, me multa
„ Icario, si ipse volens matrem dimisero. (reddere
„ Ex patre enim mala patiar, aliáque Deus
„ Dabit; quippè mater odiosas imprecata fuerit Furias,
„ A domo discedens; reprehensio verò mihi ex hominibus
„ Erit: itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
„ Vester verò siquidem animus indignatur ipsis,
„ Exite mihi domo; alias verò curate dapes,
„ Vestra bona comedentes, alternantes per domos.
„ Si verò vobis videtur hoc satius & melius
„ Esse, viri unius victum impunè perdere,
„ Absumite; ego verò deos invocabo sempiternos,
„ Si unquam Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri;
„ Inulti fortè deindè intra domum perituri sitis.
Sic ait Telemachus: huic verò duas-aquilas latè-sonans Jupiter
Ex-alto à vertice montis præmisit volare.
Hæ autem aliquandiù quidem volabant cum flatu venti,
Propinquæ invicem, extendentes alas:
Sed cùm jam ad mediam concionem celebrem pervenissent,
Ibi in-gyrum-flexæ concusserunt alas densas,
Aspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:
Ubi verò laniârant unguibus maxillas, circúmque colla,
Ad dextram volârunt, & per ædes & per urbem ipsorum.
Admirati verò sunt aves, postquam viderunt oculis,
Agitârúntque in animo, quæ perficienda erant.
Inter hos verò & locutus est senex heros Halitherses
Mastorides; hic enim solus coævos vincebat,
In avibus dijudicandis & fatalia edicendo;
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit;
„ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero:
„ Procis autem potissimùm significans hæc dico;
„ Illis enim ingens periculum imminet: non enim Ulysses

Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὧν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
Ἐγγὺς ἐὼν, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
Πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔςαι,
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Παυέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐςιν.
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα·
Ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
Ἄγνωςον πάντεσσιν, ἐεικοςῷ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
Οἴκαδ' ἰὼν, μήπου τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλετο τῆλ'· ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
Ὤφελες· οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἴκε πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Αἴκε νεώτερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
Αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέςερον ἔςαι,
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι εἵνεκα τῶνδε·
Σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀσχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
Μητέρα ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι·
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσασθαι ὀΐομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηςύος ἀργαλέης· ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης,
Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ, γεραιὲ,
Μύθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέποτ' ἶσα
Ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
Ὃν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδέ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ', ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐςὶν ἑκάςῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὐρύμαχ', ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηςῆρες ἀγαυοὶ,
Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόςον πευσόμενος πατρὸς δὴν εἰχομένοιο,

Ἢν

„ Diù seorsùm à suis amicis aberit; sed alicubi jam,
„ Propè cùm sit, his cædem & fatum molitur
„ Omnibus; pluribus etiam aliis malè erit,
„ Qui habitamus Ithacam claram: sed longè anteà
„ Consideremus, quomodo *ipsos* compescamus; quinetiam ipsi
„ Quiescant: etenim ipsis statim hoc utilius est.
„ Non enim inexpertus vaticinor, sed benè doctus:
„ Etenim illi dicò perfecta esse omnia;
„ Quemadmodum ei prædixeram, quandò ad Ilium conscende-
„ Argivi, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses: (bant
„ Dixi, *eum* mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
„ Incognitum omnibus, vicesimo anno
„ Domum venturum: hæc utique nunc omnia perficiuntur.
Hunc autem rursùs Eurymachus, Polybi filius, contrà allocutus
„ O senex, eja age nunc vaticinare tuis liberis (est;
„ Domum profectus; nè fortè quid mali patiantur in posterum.
„ In his autem ego te longè melior sum ad vaticinandum.
„ Aves sanè multæ sub radiis solis
„ Volitant, neque omnes fatales; cæterùm Ulysses
„ Periit procul: utinam etiam tu periisse cum illo
„ Debuisses: non tot vaticinans concionareris;
„ Neque Telemachum iratum sic incitares,
„ Tuæ domui donum expectans, si quod præbeat.
„ Sed tibi edico, quod & perfectum erit,
„ Si juvenem virum, veteráque multáque doctus,
„ Deceptum verbis incitaveris ad irascendum;
„ Ei quidem ipsi primùm perniciosius erit,
„ Efficere autem omninò nihil poteris illorum gratiâ:
„ Tibi verò, ô senex, mulctam infligemus, quam in animo
„ Luens ægrè-feras; gravisque tibi erit dolor.
„ Telemacho autem inprimis ego suadebo ipse,
„ Matrem suam ad patris-*domum* jubeat redire:
„ Illi verò nuptias facient, & parabunt dotem
„ Amplam valdè, quantam convenit charam filiam comitari.
„ Non enim anteà quieturos puto filios Achivorum
„ A conjugii-ambitu difficili; quoniam neminem timemus omninò;
„ Neque sanè Telemachum, tametsi multiloquus sit:
„ Neque vaticinium curamus, quod tu, senex,
„ Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis.
„ Bona vero rursus malè absumentur, neque unquam paria
„ Erunt, dum hæc differat Achivos
„ Suis nuptiis; nos verò rursus, expectantes diebus omnibus,
„ Propter virtutem contendimus, neque ad alias
„ Imus, quas convenit ducere unicuique.
Hunc autem rursùm Telemachus prudens contrà locutus est
„ Eurymache, & alii, quotquot proci generosi,
„ De istis quidem non vos ampliùs oro, neque dico:
„ Jamjam enim hæc sciunt dii & omnes Achivi.
„ Sed agè mihi date navem celerem, & viginti socios
„ Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam *maris*
„ Proficiscor enim in Spartam & Pylum arenosam
„ Reditum sciscitaturus patris diù absentis,

Ἤν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιςα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόςον ἀκούσω,
Ἦτ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοςήσας δὴ πεῖτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
Ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέςη
Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἤπιος ἔςω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ἦτοι μνηςῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω
Ἔρδειν ἔργα βίαια, κακοῤῥαφίῃσι νόοιο·
Σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι·
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι· οἷον ἅπαντες
Ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρους μνηςῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἐόντες.
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἠλεὲ, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν; ἀργαλέον δὲ
Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηςῆρας ἀγαυοὺς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσῃ ἐνὶ θυμῷ,
Οὔ κέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
Ἐλθόντ'· ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαςος·
Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι.
Ἀλλ', ὀΐω, καὶ δηθὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαςος·
Μνηςῆρες δ' ἀνὰ δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος·
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς, εὔχετ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μοι, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηῒ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Νόςον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ,
Μνηςῆρες δὲ μάλιςα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,

Μέντωρ

„ Siquis mihi dicat mortalium, aut famam audiam
„ Ex Jove, quæ potissimùm notitiam affert hominibus.
„ Si quidem patris vitam & reditum audivero;
„ Sanè, vexatus licèt, adhuc perduraverim in annum:
„ Si verò mortuum audivero, neque adhuc superstitem,
„ Reversus deindè charam in patriam terram,
„ Tumulum illi erigam, & parentalia perficiam
„ Eximia valdè, qualia decet; & viro matrem dabo.
Ille quidem sic locutus consedit; his autem surrexit
Mentor, qui Ulyssis eximii erat socius;
Et *is* ei, cùm proficisceretur, commisit totam familiam,
Utque obediret seni, & firma omnia custodiret.
Qui inter eos sapiens concionatus est & dixit;
„ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero;
„ Nequis ampliùs benignus, mansuetus, & mitis sit
„ Sceptriger rex, neque in mente proba sciens;
„ Sed semper infestus sit, & nefaria patret:
„ Adeò nullus recordatur Ulyssis divini
„ Populorum, quibus præfuit, & velut pater mansuetus erat.
„ Verùm enimverò procos superbos nequaquàm invideo
„ Committere facinora violenta malis-consiliis mentis:
„ Sua enim objectantes capita comedunt violentèr
„ Domum Ulyssis, quem non ampliùs autumant rediturum esse:
„ Nunc autem cætero populo succenseo; quòd-adeò omnes
„ Sedeatis muti, neque omninò redarguentes verbis,
„ Pauciores procos compescatis, cùm-sitis plures.
Hunc autem Evenorides Leiocritus contrà allocutus est;
„ Mentor noxie, ingenio stolide, quale locutus es,
„ Ad nos adhortans compescendos? Difficile autem erit
„ Viris licèt pluribus pugnare *nobiscum* de convivio.
„ Etenim si Ulysses Ithacensis ipse adveniens,
„ Convivantes per domum suam procos eximios
„ Expellere è domo cogitaret in animo;
„ Non ipsi lætaretur uxor, quamtumvis valdè desiderans,
„ Venienti; sed *is* ibi sævam mortem obiret,
„ Si cum pluribus pugnaret; tu verò non rectè locutus es.
„ Sed agè, populi quidem dispergamini ad opera unusquisque:
„ Huic autem properabit Mentor iter & Halitherses,
„ Qui utique ei à principio paterni sunt amici.
„ Sed, puto, & diù sedens, nuncios
„ Percontabitur in Ithacâ; perficiet verò iter nunquam hoc.
Sic utique locutus est, solvitque concionem celerem.
Atque hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam:
Proci autem ad ædes iverunt divini Ulyssis.
Telemachus autem seorsùm profectus ad littus maris,
Manibus lotis è cano mari, supplicabat Minervæ;
„ Audi me, qui heri deus venisti ad domum nostram,
„ Et me in navi jussisti per nigrum pontum,
„ Reditum scisciturum patris diù absentis,
„ Ire: hæc verò omnia impediunt Achivi,
„ Proci autem potissimùm, malè superbientes.
Sic ait precans: prope autem illum venit Minerva,

Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων·
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέςακται μένος ἠΰ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεςος·
Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν, ἃ μενοινᾷς.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
Οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Τῷ νῦν μνηςήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὅς δή σφιν σχεδόν ἐςιν ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς·
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν ςελέω, καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηςῆρσιν ὁμίλει,
Ὅπλισσόν τ' ἠΐα, καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι, ἥτις ἀρίςη·
Ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντῳ.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διός· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Εὗρε δ' ἄρα μνηςῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἄλλο
Ἐν ςήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ·
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', οὔπως ἐςὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον.
Ἦ οὐχ ἅλις, ὡς τοπάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ, μνηςῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα;
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς,
Πειρήσω, ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἴηλω,
Ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
Εἶμι μὲν, οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω,
Ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἐρετάων

Mentori similis-facta, tum corpore, tum etiam voce;
Et eum compellans verba alata dixit;
„ Telemache, neque in-posterum ignavus eris, neque stolidus:
„ Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,
„ Qualis ille erat ad perficiendum opúsque dictúmque,
„ Non tibi deindè vanum iter erit, neque irritum:
„ Si verò non illius sis filius & Penelopes,
„ Non sanè deindè speraverim *te* perfecturum esse, quæ moli-
„ Pauci enim filii similes patri sunt; (ris.
„ Plerique pejores; pauci verò & parentibus meliores.
„ Sed quoniam neque in-posterum ignavus eris, neque stolidus,
„ Neque te penitùs prudentia Ulyssis reliquit;
„ Spes tibi deinceps *est te* perfecturum hæc opera.
„ Ideò nunc procorum quidem sine consiliúmque mentémque
„ Insipientium; quoniam neutiquam prudentes, neque justi *sunt*;
„ Neque omninò sciunt mortem, & fatum atrum,
„ Quæ jam *illis* imminet, die uno ut omnes pereant.
„ Tibi verò iter non ampliùs differetur, quod tu moliris:
„ Talis enim tibi socius ego paternus sum,
„ Qui tibi navem celerem parabo, & simul comitabor *ipse*.
„ Sed tu quidem profectus domum procis interes,
„ Apparáque viatica & vasis conde singula,
„ Vinum in amphoris, & farinam, medullam hominum,
„ Utribus in densis; ego verò per populum socios
„ Statim voluntarios colligam: sunt autem naves
„ Multæ in circumfluâ Ithacâ novæ & veteres:
„ Harum quidem ego providebo, quæcunque optima sit;
„ Statimque instructam deducemus in latum mare.
Sic ait Minerva, filia Jovis; neque ampliùs diù
Telemachus morabatur, postquàm deæ audiverat vocem.
Festinavit verò ire ad domum, suo mœstus corde:
Invenit autem procos superbos in ædibus,
Capras excoriantes, porcosque assantes in aulâ.
Antinous autem ridens obviàm venit Telemacho;
Inque ejus hæsit manu, verbúmque fecit, dixitque;
„ Telemache altiloque, animi impotens, nequid tibi aliud
„ In pectoribus malum sit-curæ vel opus vel verbum,
„ Sed strenuè comede, & bibe, ut anteà:
„ Ista autem tibi omninò omnia perficient Achivi,
„ Navem, & delectos remiges, ut ociùs pervenias
„ Ad Pylum divinam, ad inclyti patris famam.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Antinoë, nequaquàm licet cum vobis superbis
„ Convivari invitum, & lætari quietum,
„ An non satis *est*, quòd anteà absumpsistis multas & eximias
„ Possessiones meas, proci: ego autem adhuc infans eram?
„ Nunc verò quam grandior sum, & aliorum orationem audiens
„ Percipio, & jam mihi intùs augescit animus;
„ Tentabo, ut vobis malum fatum inferam,
„ Sive in Pylum profectus, sive hîc in hoc populo.
„ Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico, (mignis
„ Alienâ-nave-conscensâ; neque enim navis compos, neque re-

320 Γίνομαι· ὣς νύ περ ὑμῖν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ μα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο
Ῥεῖα· μνηςῆρες δὲ δόμον κατὰ δαῖτα πένοντο·
Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
325 Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μαιμωρίζει·
Ἢ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Ἢ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεί νύ περ ἱεται αἰνῶς·
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἰθέλει πίειραν ἀφικέσθαι
Ἐλθεῖν, ὅθ' ἔνθεν ἐυμοιβόθρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
330 Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμᾶς πάντας ὀλέσῃσι.
Ἄλλος δ' αὖτ' ἔλπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὣς περ Ὀδυσσεύς;
Οὔτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλοιεν πένον ἡμῖν·
335 Κτήματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοίμεν ἔχειν, ὃς δ' ὄρσι ἐπυίσω.
Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψηρεφὲς βάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐώδες ἔλαιον.
340 Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕασαν, ἀκήρατον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἴκοτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κληῖσαὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀρεμνῦαι,
345 Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφύσσον
350 Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον δισμένη τὸν πέμμορον· εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας·
Δώδεκα δ' ἀμπλήσον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦσον ἐυῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
355 Εἴκοσι δ' ἄρα μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
Αὐτὰρ δ' οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἄῤῥαα πάντα τετύχθω·
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
360 Νόσον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω.
Ὣς φάτο· κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Καί ῥ' ἀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἔνναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
365 Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητὸς; ὁ δ' ἄλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, ἀλλογνώτων ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἔνθτι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
Ὡς κε δόλῳ φθίης, τάδε δ' αὖτοὶ πάντα δάσωνται.
Ἀλλὰ μέν' αὐθ', ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τι σε χρὴ
370 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Θάρσει,

„ Sum; sic utique vobis visum est melius esse.
Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facilè: proci autem per domum convivium apparabant.
Hi verò cavillabantur & convitiabantur verbis,
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium:
„ Omninò certè Telemachus cædem nobis molitur:
„ Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliatores arenosâ;
„ Aut ille etiam ex Spartâ; quandoquidem sanè cupit vehe-
„ Aut & in Ephyram vult pinguem terram (mentér:
„ Proficisci, ut indè mortifera venena afferat,
„ Injiciátque crateri, & nos omnes perdat.
Alius autem rursùs dicebat juvenum superbientium;
„ Quis verò scit, an & ipse profectus cavâ in navi,
„ Longè ab amicis perceat, errans, ut Ulysses?
„ Sic & magis augeret nobis laborem:
„ Bona enim omnia divideremus, domum verò
„ Illius matri daremus habendam, atque *ei*, quicumque *illam* duxe-
Sic ajebat: ille verò in excelsum thalamum descendit patris (rit.
Amplum, ubi cumulatum aurum & æs jacebat,
Vestisque in cistis, abundéque odoriferum oleum.
Ibi verò dolia vini veteris dulcis
Stabant, merum divinum potum continentia,
Ordine ad murum aptata: siquandò Ulysses
Domum reverteretur, etiam dolores multos passus.
Claustraque verò impositæ erant fores accuratè aptatæ,
Bifores: intùs autem mulier custos noctésque diésque
Erat, quæ omnia asservabat mentis prudentiâ,
Euryclea, Opis filia Pisenoridæ.
Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam;
„ Nutrix, agè mihi vinum in amphoris hauri
„ Suave, quod quidem post illud dulcius est, quod tu servas,
„ Illum expectans infelicem; siquandò venerit
„ Generosus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
„ Duodecim verò imple, & operculis apta omnes:
„ Farinam etiam mihi infunde benè-contusis utribus:
„ Viginti autem sint mensuræ molitæ farinæ.
„ Ipsa verò sola scias: hæc autem conferta omnia adsint:
„ Sub noctem enim ego accipiam, quandò jam
„ Mater ad superiorem partem domûs conscenderit, déque lectu
„ Vado enim ad Spartam & Pylum arenosam, (cogitârit.
„ Reditum scisciturus patris chari, sicubi audiero.
Sic dixit; ejulavit verò chara nutrix Euryclea,
Et lugens, verba alata dixit:
„ Cur verò tibi, chare fili, in mente hoc cogitatum
„ Est? Quónam autem vis ire multam per terram,
„ Solus cùm sis & dilectus? Atqui periit longè à patriâ terrâ
„ Generosus Ulysses, alieno in populo.
„ Hi verò tibi statim profectò mala machinabuntur posthàc,
„ Ut dolo perceas, hæc verò ipsi omnia dividant.
„ Sed mane hìc, tuis insidens; neque omninò te oportet
„ Per pontum indomitum mala pati, neque errare.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;

Θάρσει, μαῖ· ἐπεὶ οὔτι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
375 Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί β' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
380 Ἐν δέ οἱ ὠλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δῶματ' ἰὼν μνηςῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ὤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάςῳ φωτὶ παριςαμένη φάτο μῦθον·
385 Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγερέσθαι ἀνώγει.
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤιτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἵρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
390 Ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆας ἐϋσσέλμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαςον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
395 Ἔνθα μνηςήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὖδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
400 Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιετάοντων,
Μέντοι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
405 Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο·
410 Δεῦτε, φίλοι, ἧῖα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἄθρόα ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυςαι,
Οὐδ' ἄλλαι ἀμφωαί, μία δ' εἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηῒ
415 Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
420 Τοῖσιν δ' ἵκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Κραιπνὸν ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·

„ Confide, nutrix: quia nequaquàm absque deo hoc consilium est.
„ Sed jura, non matri charæ *te* hæc dicturam,
„ Priusquàm undecimáque duodecimáque *dies* adfuerit,
„ Aut ipsa desiderârit, & *me* discessisse resciverit;
„ Ne flens pulchrum corpus lædat.
Sic locutus est; anus verò deorum magnum juramentum juravit.
Cæterùm postquàm juravisset, perfecissétque jusjurandum,
Statim posteà illi vinum in amphoris hausit:
Farinámque illi infudit benè-consutis in utribus.
Telemachus verò domum ingressus cum procis versabatur.
Tum rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Telemacho scilicèt assimilata urbem obibat ubique,
Et singulis viris astans dicebat sermonem:
Vesperi verò ad navem celerem congregari jubebat.
Ipsa autem porrò Phronii Noëmona clarum filium
Poscebat navem celerem, ille vero ipsi lubens promisit.
Occiditque sol, obumbrabantúrque omnes viæ.
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniáque in ipsa
Arma posuit, quæ utique naves benè-tabulatæ ferunt.
Statuitque in extremitate portûs; circùm autem eximii socii
Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.
Tunc rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Festinavit ire ad domum Ulyssis divini:
Ibi procis dulcem somnum infudit,
Confundebat autem bibentes, è manibus vero excutiebat pocula.
Hi autem dormitum festinabant in urbem, neque ampliùs diù
Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.
Cæterùm Telemachum allocuta est cæsia-oculis Minerva,
Evocatum ex ædibus benè-habitatis,
Mentori similis-facta, tum corpore tum etiam voce,
„ Telemache, jam quidem tibi benè-ocreati socii
„ Sedent ad remigium, tuum expectantes adventum:
„ Sed eamus, nè nimis-diù differamus iter.
Sic utique locuta præcessit Pallas Minerva
Subito; ille autem continuo post vestigia ibat deæ.
Cæterùm postquàm ad navem pervenissent atque mare,
Invenerunt deindè in littore comatos socios.
Hos vero allocutus est nobilis Telemachus,
„ Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim jam
„ Conferta sunt in domo: mater vero neutiquam scit,
„ Neque aliæ ancillæ, una autem sola rem audivit.
Sic utique locutus præcessit, illi autem simul sequebantur.
Ipsi vero simul omnia ferentes benè-tabulatâ in navi
Deposuerunt, ut præcepit Ulyssis charus filius.
Telemachus vero navem conscendit, præibat autem Minerva,
Navisque in puppe consedit, prope autem eam
Sedebat Telemachus: illi vero retinacula solverunt;
Etiamque ipsi *nave* conscensâ per transtra sederunt.
His vero secundum ventum misit cæsia-oculis Minerva,
Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.
Telemachus autem socios hortatus jussit
Arma *nautica* tractare, hi vero adhortanti auscultârunt:

Ἰζὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἄντοσθε μεσόδμης
425 Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ πρυτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἰυγρέπτοισι βοείοις.
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
430 Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιςεφέας οἰνοῖο
Λείβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιςα Διὸς γλαυκωπίδι κούρῃ.
Παννυχίη μὲν β' ἤγε καὶ ἠὼ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Γ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέςωρ· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας· κυβόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηςῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐκτελεῖ. Λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἄνδρα σὺν Πεισιςράτῳ Νέςορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπέιρει· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Γάμμ' ὑπὸ Νέςωρ δέκτο, συνῴκτο δ' ὃς υἷι, θεὰ δ' ἔπτη.
Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλήϊος ἐὐκτίμενον πτολίεθρον,
5 Ἷξον· τοὶ δ' ἐπὶ δινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παιμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάςῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάςοθι ἐννέα ταῦροι.
Ἐνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεᾷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
10 Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱςία νηὸς ἴτσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ὄρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν πρότερη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιδὸν·
15 Τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθῃαι
Πατρὸς, ὅπου κύδε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέςορος ἱπποδάμοιο·
Εἰδόμεν, ὅντινα μήτιν ἐνὶ ςήθεσσι πέκευθε.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτέα εἴκῃ·
20 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐςί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, πῶς τ' ἔρ' ἴω, πῶς τ' ἔρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
Αἰδὼς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
25 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ ὄΐω

Malum autem abiegnum cavam intrà basem
Statuerunt elevatum, rudentibúsque colligârunt;
Trahebántque vela alba benè-tortis loris.
Ventus autem flatu implevit medium velum; circúmque fluctus
Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
Hæc verò currebat per fluctum conficiens viam.
Cùm autem ligâssent arma celerem per navem nigram,
Statuerunt crateras plenos vini;
Libabántque diis immortalibus sempiternis,
Ex omnibus autem potissimùm Jovis oculis-cæsiæ filiæ.
Per-totam-noctem quidem illa & auroram conficiebat iter.

ODYSSEÆ HOMERI III. LIBRI

Argumentum.

TElemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Nestor, & enarrat illi quæ acciderunt Græcis, & ex Troja navigationem. utque audivit illa de procis, & cognovit Palladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit. Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

Γ. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio, & Dea volavit.

SOL autem ortus est, relicto pulchro lacu,
Cœlum in firmum, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram.
Illi autem ad Pylum, Nelei benè-ædificatum oppidum,
Pervenerunt: ipsi verò in littore maris sacra faciebant,
Tauros totos-nigros Neptuno cæruleo-cæsariem.
Novem autem consessus erant, quingenique in unoquoque
Sedebant, & præbebant singulatim novem boves.
Hîc illi viscera gustârunt, deo autem femora incendebant.
Hi autem rectà appellebant, atque vela navis æqualis
Contraxerunt tollentes, illámq; in portu statuerunt; ipsi verò egressi sunt:
Telemachus porrò egrediebatur; præibat autem Minerva
Illum prior allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululùm quidem:
„ Ideò enim & pontum pernavigâsti, ut audires
„ De patre, ubi *eum* occultet terra, & quodnam fatî consecutus sit.
„ Verùm agè nunc rectà vade ad Nestorem equorum-domitorem:
„ Videamus, quodnam consilium in præcordiis absconditum-habeat.
„ Ora autem ipsum, ut vera dicat:
„ Mendacium verò non dicet; valdè enim prudens est.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mentor, quonam verò pacto accedam, quóq; pacto salutabo ipsum?
„ Neque omninò adhuc sermonum expertus sum prudentium:
„ Pudor etiam, juvenem virum seniorem interrogare.
Hunc verò rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, alia quidem in mente tuâ dispicies,
„ Alia verò & deus suggeret; non enim puto

Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυρίν τε καὶ ἕδρας·
Ἔνθ' ἄρα Νέςωρ ἧςο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
Οἱ δ', ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεςορίδης Πεισίςρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ,
Κάεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ·
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
Εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι, ᾗ θέμις ἐςὶ,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐςιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοὔνεκά τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου·
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκα οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέςορι μὲν πρώτιςα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐςι μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Ξείνους, οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐςέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊςῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί γ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήτας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·
Ὦ Νέςωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

80 Εἴρεαι,

„ Te, diis invitis, natúmque esse nutritúmque.
Sic quidem locuta præivit Pallas Minerva
Celeritèr: ille vero continuo post vestigia ibat deæ.
Venerunt autem in Pyliorum virorum congregationem & consessum:
Hic scilicèt Nestor sedebat cum filiis, circúmque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliásque transfigebant.
Illi vero, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,
Manibúsque prehensabant, & considere jubebant.
Primus Nestorides Pisistratus propè accedens,
Utrorúmque prehendit manum, & collocavit ad epulas,
Pellibus in mollibus, super arenas marinas,
Juxtáque fratrem Thrasymedem, & patrem suum:
Præbuit autem deindè viscerum partes, infundebátque vinum
Aureo in poculo, propinánsque allocutus est
Palladem Minervam, filiam Jovis Ægiochi;
„ Supplica nunc, ô hospes, Neptuno regi;
„ Hujus enim in epulas incidistis, huc profecti.
„ Cæterùm postquàm libaveris & supplicaveris, ut fas est;
„ Da & huic deindè poculum dulcis vini
„ Ad libandum, quoniam & hunc puto immortalibus
„ Supplicare: omnes enim diis indigent homines.
„ Sed junior est, ætas autem eadem mecum ipso:
„ Propterea tibi priori dabo aureum poculum.
Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:
Gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,
Eo quod ipsi priori præbuisset aureum poculum.
Statimque supplicavit multa Neptuno regi;
„ Audi, Neptune, terram-continens, neque dedignéris
„ Nobis supplicantibus perficere hæc opera.
„ Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe;
„ Cæterùm deindè aliis da gratam remunerationem,
„ Omnibus Pyliis, ob inclytam hecatombam.
„ Da insuper Telemachum & me re-confectâ redire,
„ Cujus gratiâ huc venimus celeri cum nave nigrâ.
Sic utique deindè precabatur, & ipsa omnia perficiebat:
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.
Hi vero postquàm assârant carnes superiores & detraxerant,
Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.
Cæterùm postquàm potûs & cibi desiderium exemerant,
Illis deindè sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor:
„ Nunc certè satius est inquirere & interrogare
„ Hospites, quinam sint, postquàm saturati sunt cibo.
„ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
„ An ob aliquod negocium, aut temerè erratis,
„ Tanquam prædones per mare; qui errant,
„ Animas periculis-objectantes, malum alienis ferentes?
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà alloquebatur,
Confisus; ipsa enim *ei* in animo confidentiam Minerva
Posuit, ut illum de patre absente interrogaret,
Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat:
„ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum;

„ Inter-

Εἴρεαι, ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοὶ καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύσω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤνπου ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὅν ποτέ φασιν,
Σὺν σοὶ μαρνάμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ', ἧχι ἕκαςος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὁππόθ' ὄλωλεν·
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας,
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὑποςὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν·
Ἢ μὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄςυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ', ἐνθάδ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριςοι.
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήςωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής·
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἦτοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Οὔτε πότ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριςα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·

Καὶ

„ Interrogas, unde sumus; ego verò tibi enarrabo.
„ Nos ex Ithacâ sub-Neio-*sitâ* venimus,
„ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam;
„ Patris mei famam ingentem inquiro, sicubi audiero,
„ Nobilis Ulyssis magnanimi; quem pridem aiunt,
„ Unà tecum pugnantem, Trojanorum urbem evertisse.
„ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnârunt;
„ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sævâ morte:
„ Illius verò etiam mortem incognitam fecit Jupiter.
„ Neque enim quisquam potest clarè dicere, ubinam perierit;
„ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus,
„ An in pelago inter fluctus maris.
„ Ideò nunc ad tua genua venio, si velis
„ Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
„ Oculis tuis, aut alterius orationem audiveris,
„ Errantis; valdè enim ipsum ærumnosum peperit mater.
„ Neque omninò me veritus blandiaris, neque misertus;
„ Sed planè mihi narres, utcunque tibi contigit videre.
„ Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses,
„ Sive dictum, sive factum, pollicitus perfecit
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi,
„ Horum nunc mihi memor sis, & mihi verum dicas.
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
„ O amice, quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo
„ Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum;
„ Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum
„ Errantes ad prædam, quacumque duceret Achilles;
„ Sive quæcunque circa urbem magnam Priami regis
„ Pugnavimus; ibi deindè occisi sunt, quotquot optimi.
„ Illic quidem Ajax jacet bellicosus, illic Achilles,
„ Illic & Patroclus, diis consiliarius par,
„ Illic & meus dilectus filius, simul fortis & eximius,
„ Antilochus, suprà-modum currendo velox atque pugnator;
„ Aliáque multa præter hæc passi sumus mala: Quis illa
„ Omnia utique enarraret inter mortales homines?
„ Neque si vel quinquennio & sexennio hîc permanens
„ Interrogaveris, quot illic passi sunt mala nobiles Achivi:
„ Priùs tædio-affectus tuam ad patriam terram perveneris.
„ Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes:
„ Omnigenis dolis: vix tandem finem-dedit Saturnius.
„ Ibi nullus unquam prudentiâ æquari contrà
„ Voluit; nam valdè multùm vincebat nobilis Ulysses
„ Omnigenis dolis, pater tuus; siquidem reverà
„ Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.
„ Profectò enim sermones quidem similes; neque putares
„ Virum juniorem eatenùs quidem similia loqui.
„ Ibi profectò usque quidem ego & nobilis Ulysses,
„ Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in con-
„ Sed eundem animum habentes, mente & prudenti consilio (cilio,
„ Consultabamus, Achivis ut quàm optima fierent.
„ At postquàm Priami urbem diripuimus excelsam,
„ Abivimúsque in navibus, deúsque dispersit Achivos;

„ Et

Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόςον
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι,
Πάντες ἔσαν· τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
Ἥτ' ἔριν Ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν·
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
(Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,)
Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
Νόςου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέζειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἔςασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο)
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας εἵλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι, παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἔπλεον· ἐςόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόςον,
Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποςρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο,
Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
Νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριςέρ' ἔχοντες,
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
Ἠιτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιςα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιςὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μήρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
Τυδείδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἔςασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.

Ὡς

„ Et tunc sinè Jupiter tristem in mente mollebatur reditum
„ Argivis: quia nequaquàm prudentes neque justi (sunt,
„ Omnes erant; ideóque ipsorum multi malum fatum consecuti
„ Irâ ex perniciosâ Minervæ forti-patre-natæ,
„ Quæ contentionem Atridas inter ambos jecit:
„ Hi verò convocatis ad concionem omnibus Achivis
„ Temerè, neque ut decuerat, ad solem occidentem,
„ (Venerunt autem vino gravati filii Achivorum,)
„ Sermonem proferebant, cujus gratiâ populum congregârant:
„ Ibi tum Menelaus jubebat omnes Achivos
„ Reditûs meminisse super lata dorsa maris:
„ Neque Agamemnoni omninò placebat: volebat *is* nempè
„ Populum detinere, faceréque sacras Hecatombas,
„ Ut Palladis vehementem iram placaret;
„ Stultus, neque istud noverat, quòd non persuasurus erat:
„ Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum.
„ Sic hi quidem asperis vicissim contendentes verbis
„ Stabant: surrexerunt verò benè-ocreati Achivi,
„ Clamore ingenti: bifariàm autem ipsis placebat consilium.
„ Per noctem quidem dormivimus, perniciosâ mente cogitantes
„ Invicem; (in *nos* enim Jupiter parabat damnum mali.)
„ Manè autem hi quidem naves deduximus in mare vastum,
„ Resque imposuimus, & profundè-succinctas mulieres.
„ Dimidia autem proindè pars populi se-continebat manens
„ Illic, apud Atridem Agamemnonem, pastorem populorum:
„ Dimidia autem conscensis-*navibus* remigabamus; hæ autem val-
„ Navigabant; stravit autem deus vastum pontum. (dè velociter
„ In Tenedum autem quum advenissemus, fecimus sacra diis,
„ Domũ-*redire* festinantes: Jupiter verò nondũ meditabatur reditũ,
„ Infestus, qui contentionem concitavit malam secundò iterũm.
„ Alii quidem aversis iverunt navibus remigio-utrinque-instructis,
„ *Qui* circa Ulyssem *erant* regem prudentem varii-consilii,
„ Rursùs Atridæ Agamemnoni gratificantes.
„ Sed ego cum navibus confertis, quæ me sequebantur,
„ Fugi, quoniam cognoscebam, quòd jam mala meditabatur deus:
„ Fugit porrò Tydei filius bellicosus, excivitque socios:
„ Serò autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,
„ In Lesbo verò invenit de longâ navigatione deliberantes,
„ An suprà Chium iremus asperam,
„ Ad insulam Psyriam, ipsam à sinistris habentes;
„ An sub Chio, propter ventosum Mimanta.
„ Rogabamus autem deum ostendere signum; ille verò nobis
„ Ostendit, & justit pelagus medium in Eubœam
„ Secare; ut quàm-celerrimè infortunium effugeremus.
„ Orsus est autem stridulus ventus spirare: *naves* verò valdè velo-
„ Piscosas vias pecurrerunt; & ad Geræstum (citèr
„ Nocturnæ deductæ sunt: Neptuno autem taurorum
„ Multa femora posuimus, pelagus magnum emensi.
„ Quartus dies erat, quandò in Argis naves æquales
„ Tydidæ socii Diomedis equũm-domitoris
„ Statuêre: ego verò in Pylum cursum-tenui; nec unquam desiit
„ Ventus, postquam primùm deus præmisit flare.

Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα
Κείνων, οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
Πεύθομαι, ᾗ θέμις ἐςὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
Εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
Ἀτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἦτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν·
Ὣς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός· ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ Νέςορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
Τίσασθαι μνηςῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ, ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηςῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάασθαι.
Εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἤ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ;
Τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθὼν,
Ἢ ὅγε μοῦνος ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο,
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί·
(Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίςατο Παλλὰς Ἀθήνη.)
Εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον, οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω·
Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκώπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόςιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέςιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ', ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.

Ἀλλ'

„ Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio
„ De illis, qui servati sint Achivorum, quique perierint.
„ Quæcunque autem in ædibus sedens nostris
„ Audivi, ut par est, doceberis; neque te celabo.
„ Benè quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis-exercitatos,
„ Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
„ Benè etiam Philocteten, Pœantis illustrem filium:
„ Omnes porrò Idomeneus in Cretam duxit socios,
„ Qui fugerunt ex bello: pontus nempè ei nullum abstulit.
„ Atridem verò & ipsi auditis, quanquam procul sitis,
„ Utque venit, útque Ægisthus *ei* molitus est tristem mortem.
„ Sed sanè ille quidem gravitèr luit:
„ Adeò bonum, & filium interempti relictum esse
„ Viri; quoniam & ille ultus est parricidam,
„ Ægisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
„ Et tu, amice, (valdè enim te video pulchrúmque magnúmque,)
„ Fortis sis; ut aliquis tibi, & posterorum benè dicat.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est:
„ O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
„ Et abundè ille quidem ultus est, & ei Achivi
„ Deferent gloriam amplam, & posteris præconium.
„ Utinam enim mihi tantam dii vim dedissent
„ Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,
„ Qui me contumeliâ afficientes perniciosa machinantur.
„ Sed non mihi hujusmodi destinârunt dii felicitatem,
„ Patríque meo & mihi; nunc autem opus-est pati omninó.
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
„ O amice, quandoquidem hæc me recordari-fecisti, & locutus (es,
„ Aiunt procos, tuam matrem propter, multos
„ In ædibus, te invito, mala machinari.
„ Dic mihi, an lubens vinceris, an te cives
„ Odio-habent publicè, sequentes dei oraculum?
„ Quis scit, an aliquandò eorum violentiam ulciscatur reversus,
„ Sive ipse solus existens, sive & universi Achivi?
„ Si enim te sic vellet amare cæsia Minerva, (gloriosi,
„ Quemadmodùm Ulyssis quondam suprà-modum-curam-habuit
„ Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi:
„ (Non enim unquam vidi usque-adeò deos manifestè amantes,
„ Quemadmodùm illi manifestè astitit Pallas Minerva.)
„ Si te adeò vellet amare, curaréque in animo,
„ Tum quispiam illorum utique oblivisceretur nuptiarum.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:
„ Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi
„ Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.
Hunc verò rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?
„ Facilè Deus, si quidem voluerit, etiam è-longinquo virum serva- (verit.
„ Mallem verò ego etiam dolores multos passus,
„ Domum redire, & reditûs diem videre,
„ Quàm reversus perire propriâ-in-domo; uti Agamemnon
„ Periit, Ægisthi dolo & suæ uxoris.

„ Verùm

Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοΐϊον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν· ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, κηδόμενοί περ·
Κείνῳ δ' οὐκ ἔτι νόςος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Νέςορ, ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων·
Τρὶς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
Ὥς τέ μοι ἀθανάτοις ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέςορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε,
Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
Ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά πη ἄλλῃ
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Τοίγαρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἦτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι, ὥς κεν ἐτύχθη·
Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρείδης, Τροίηθεν ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς ἄςεος· οὐδέ κε τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
Ἥμεθ'· ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν·
Ἡ δ' ἦτοι τοπρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήςρη, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι·
Πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρείδης, Τροίηνδε κιὼν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν.)
Ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κῦρμα γενέσθαι·
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου φοῖβος Ἀπόλλων
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ

„ Verùm enimverò mortem omnibus-æquè-gravem neque dii ipsi
„ Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocunque tandem
„ Fatum perniciosum corripuerit longum-somnsi-adferentis mortis.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mentor, nè ampliùs hæc disseramus, mœsti licét:
„ Illi verò non ampliùs reditus verus, sed ei jam
„ Moliti sunt immortales mortem & fatum atrum.
„ Nunc verò volo rem aliam inquirere & interrogare
„ Nestorem, quoniam novit jura & prudentiam præ aliis:
„ Ter enim jam ipsum dicunt imperâsse sæculis virorum,
„ Adeò mihi immortalibus similis-videtur aspectu.
„ O Nestor Nelide, tu verò verum dic;
„ Quomodo mortuus est Atrides latè-imperans Agamemnon?
„ Ubi Menelaus erat? Quam verò illi machinatus est mortem
„ Ægisthus dolosus? quoniam occidit se multò præstantiorem.
„ Annon in Argo erat Achaïco *Menelaus*? an alicubi alibi
„ Errabat apud homines, ille verò sumpto-animo interfecit?
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
„ Profectò ego tibi, fili, vera omnia dicam.
„ Sanè quidem hoc ipse suspicêris, quemadmodum evenerit:
„ Si viventem Ægisthum in ædibus deprehendisset
„ Atrides, è Trojâ profectus, flavus Menelaus;
„ Sanè ei neque mortuo fusilem terram superfudissent,
„ Sed certè canésque & aves comedissent
„ Jacentem in campo procul ab urbe; neque ulla ipsum
„ Deplorâsset Achivarum: valdè enim ingens molitus est facinus.
„ Nos etenim illic [*in Trojâ*] multa obeuntes certamina,
„ Sedebamus; ille verò securus in secessu Argi equos-pascentis
„ Multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis:
„ Et sanè primò quidem abnuebat facinus indignum
„ Nobilis Clytemnestra; (mente enim utebatur bonâ:
„ Aderat enim & cantor vir, cui plurimùm mandabat
„ Atrides, ad Trojam proficiscens, servare uxorem.) (maretur,
„ Sed cùm jam ipsum [*Ægisthum*] fatum deorum irretivit ut-do-
„ Tum verò cantorem quidem ductum in insulam desertam,
„ Dereliquit avibus capturam & prædam fieri;
„ Ipsam verò volens volentem duxit suam in domum.
„ Multa autem femora adolebat deorum super sacra altaria;
„ Multáque donaria suspendit, textiliáque, aurúmque,
„ Perfecto magno opere, quod nunquam sperâsset in animo.
„ Nos quidem simul navigabamus à Trojâ profecti,
„ Atrides [*Menelaus*] & ego, amicè affecti invicem:
„ Sed cùm ad Sunium sacrum pervenissemus, promontorium A-
„ Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo (thenarum,
„ Suis mitibus telis aggrediens occidit,
„ Clavum in manibus currentis navis tenentem,
„ Phrontin Onetoridem; qui vincebat genus hominum
„ In nave gubernandâ, quoties ingruebant procellæ.
„ Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licèt iter,
„ Ut socium sepeliret, & inferias *ei* ferret.
„ Sed quandò jam & ille, profectus super obscurum pontum
„ In navibus cavis, Malearum montem excelsum

„ Pervenit

Ἷξε θέων, τότε δὴ ϛυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε,
Κύματά τε τροφόεντα, πελώρια, ἶσα ὄρεσσιν.
Ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
Ἦιχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ἔϛι δέ τις λισσὴ, αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη,
Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ·
Ἔνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
Ἐς Φαιϛόν· μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρὰ,
Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης·
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέϛης
Ἄψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Ἦτοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
Μητρός τε ϛυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο·
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
Καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅντινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν·
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ·
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐϛίν.
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
Ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικε
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεϛέψαντο ποτοῖο·

340 Νώ-

„ Pervenit currens, tum verò invisum iter latè-sonans Jupiter
„ Destinavit: stridulorúmque ventorum flatum immisit,
„ Fluctúsque tumidos ingentes, æquales montibus.
„ Illic disjunctis navibus, has quidem Cretæ admovit;
„ Ubi Cydones habitabant, Jardani circa fluenta.
„ Est autem quædam lævis, excelsáque in mari petra,
„ Ad fines Gortynis, in obscuro ponto: (lebat
„ Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pel-
„ In Phæstum: parvulus autem lapis ingentem fluctum impedit.
„ Hæ quidem huc venerunt; vix autem effugerunt mortem
„ Viri: at naves sanè ad saxa fregerunt
„ Fluctus: cæterùm quinque naves cæruleis-proris
„ Ægypto admovit ferens ventúsque & unda.
„ Sic ille quidem ibi plurimum victum & aurum congregans,
„ Errabat cum navibus apud alterius-linguæ homines.
„ Intereà verò ista Ægisthus molitus est domi tristia,
„ Occiso Atridâ: subactus autem est populus sub illo.
„ Septennio verò *is* imperavit divitibus Mycenis:
„ Octavo verò *anno* ei in-perniciem venit nobilis Orestes
„ Rursùs ab Athenis; occidit autem patris-interfectorem,
„ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum-interfecerat.
„ Atque hic cùm hunc occidisset, dedit cœnam-sepulchralem
„ Matrisque invisæ & imbellis Ægisthi: (Argivis
„ Eodem verò die ei supervenit bello strenuus Menelaus,
„ Plurima bona ducens, quantum *scilicèt* ei naves onus ferre-pote-
„ Et tu, amice, nè diutiùs à domo longè erres, (rant.
„ Bonisque relictis virisque in tuis ædibus
„ Adeò superbis; nè tibi omnia devorent
„ Bonis divisis, tu verò vanum iter feceris.
„ Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te
„ Proficisci; ille enim nupèr aliundè venit
„ Ex iis hominibus, undè non sperarat in animo
„ Se-redituum, quemcunque primùm abegerint procellæ
„ In pelagus tam vastum: unde utique nec aves
„ Intra annum venire possunt, quoniam ingens, horrendúmque.
„ Sed ito nunc, cum nave tuâ & tuis sociis:
„ Sin velis terrestri-itinere, aderit tibi currúsque & equi,
„ Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi duces erunt
„ Ad Lacedæmonem nobilem, ubi flavus Menelaus.
„ Ora autem eum ipsum, ut vera dicat:
„ Mendacium verò non dicet: valdè enim prudens est.
Sic dixit: sol autem occidit & tenebræ advenerunt.
„ Inter hos verò & dixit dea cæsia Minerva;
„ O senex, profectò hæc rectè dixisti:
„ Sed agite, secate quidem linguas, & miscete vinum,
„ Ut Neptuno & aliis immortalibus
„ Ubi libaverimus, lectum curemus; ejus enim hora *adest*,
„ Jam enim lumen ivit sub occasum; neque decet
„ Diù deorum in epulo sedere, sed abire.
Dixit sanè Jovis filia; hi verò auscultârunt locutæ.
Ipsis autem præcones aquam manibus infuderunt;
Juvenes verò crateras coronârunt potu;

340 Νώμησεν δ' ἤρα πᾶσιν ἐπαμβάδμενος ἀσπάσσασι·
Γλῶσσα δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιμάμενος δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἰέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι·
345 Νέεσθαι δ' αὖ κατέρυκε κελαινεφὴς ἐπέεσσι·
Ζεῦς τόν' ἀλεξήσειε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς πᾶσ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοντε,
Ὄφρα τεοῦ τὴ παρὰ πάππαν ἀνεψιόωντε, ἠδ' πενιχρεοῦ,
Ὧν οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεια πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
350 Οὔτ' αὐτοῦ μαλακῶς, οὔτε ξείνοισιν, ἐνεύδειν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάμα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεια καλά.
Οὐ δὴν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηῦς ἐν' ἰκριδίῳ καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ζῶν· ἐπεὶ τὸ δὲ πεῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωντες,
355 Εἵνεκα ξεινίζων, ὅς τις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται·
Τὸν δ' αὖτε κρανέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὖ δὴ ταῦτά γ' Ἀθηνᾶ, μάρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Ἀλλ' ἀνόμα μὲν νῶν σοι ἐμὲ· ἴμεν, ὄφρα κεν εὕδῃ
360 Εοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα·
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραιτέρους εὔχομαι εἶναι,
Οἱ δ' ἄλλοι φιλόθυμοι νεώτεροι ἠνδρες ἔασιν·
Πάντες ὁμηλικίῃ μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
365 Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ἐφέλλεται, οὔτι νέον γε,
Οὐδ' ἐλάχιστον· σὺ δὲ τοῦτον, (ἐπεὶ τεὸν ἵκετο θάλμα,)
Πέμψον σὺν ὄφρῳ τε καὶ υἱέϊ· ὧδε δέ οἱ ἵππους
370 Οἴ τοι ἐλαφρότατοι θέειν, καὶ κέρτατοι ἔξοχοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
φῆμ' ἐξιδομένη· θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας.
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς, ὅτως ἴδεν ἐφθαλμοῖσιν·
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
375 Ὦ φίλος, οὐ σε ὀλοπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆας ἕπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις δὴ ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἔχόντων.
Ἀλλὰ ἄνδρ' ὀνομάζω ἀγαλείῃ Τριτογένεια,
Ἤ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
380 Ἀλλὰ, Ἄνασσ', ἵλαθι, δίδοθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν
Αὐτῷ, καὶ παίδεσσι, καὶ αἰδοίῃ παρακοίτῃ·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἤνιν, ἐξρυμέτωτον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύσας.
385 Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ,
Τέσσι, καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώματ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῦ ἄνακτος,
Ἕξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
390 Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ

Distribuerúntque omnibus, auspicantes poculis:
Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentésque, libárunt.
Cæterùm postquàm libárant, biberántque quantum desiderabat
Tum verò Minerva & Telemachus deo-similis (animus,
Ambo volebant cavam ad navem redire:
Nestor autem contrà detinebat incessens verbis;
„ Jupiter hoc prohibeat, & immortales dii alii,
„ Ut vos à me celerem ad navem eatis,
„ Tanquàm ab aliquo vel prorsùs vestis-carenti, aut pauperculo,
„ Cui neque lænæ neque stragula multa in domo,
„ Quibus aut ipse mollitèr, aut hospites indormiant.
„ At mihi adsunt lænæ & stragula pulchra.
„ Nunquàm certè hujus viri Ulyssis charus filius
„ Navis in tabulatis cubaverit, dum ego
„ Vixero; deindè verò liberi in ædibus linquuntur,
„ Qui hospites excipiant, quicunque ad meam domum venerit.
Hunc autem rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Benè sanè hæc dixisti, senex amice: tibi verò decet
„ Telemachum parere, quoniam longè melius sic.
„ Verùm ille quidem nunc te sequatur, ut dormiat
„ Tuis in ædibus; ego autem ad navem nigram
„ Vado, ut confirmem socios præcipiamque singulis:
„ Solus enim inter illos senior gloriosior esse,
„ Cæteri verò ob amicitiam juniores viri sequuntur
„ Omnes æquales-ætate magnanimi Telemachi.
„ Illic cubaverim cavâ in navi nigrâ
„ Nunc: sed manè ad Cauconas magnanimos
„ Ibo, ubi debitum mihi debetur, neque sanè novum,
„ Neque exiguum: tu verò hunc, (quoniam tuum venit ad do-
„ Mittè cum curru & filio: dáque ei equos, (mum,)
„ Qui tibi celerrimi currendo, & robore fortissimi.
Sic utique locuta abiit cæsia-oculos Minerva,
Aquilæ similis: stupor autem cepit omnes videntes.
Admirabatur etiam senex, ut vidit oculis:
Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, & locutus est:
„ O amice, haud te opinor ignavum & imbellem fore,
„ Siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.
„ Non enim quisquam hic alius cœlestes domos habitantium,
„ Quàm Jovis filia prædatrix Pallas,
„ Quæ tibi & patrem eximium inter Achivos honorabat.
„ At, Regina, propitia sis; dáque mihi gloriam eximiam,
„ Ipsi, & filiis, & venerandæ uxori:
„ Tibi autem ego sacrificabo bovem annicilam, latâ-fronte,
„ Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir.
„ Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
Sic dixit supplicans, hunc autem audivit Pallas Minerva.
Præibat autem Gerenius eques Nestor,
Filiis & generis suis, suas ad ædes pulchras.
Sed postquàm ad ædes venissent inclytas regis,
Ordine sedebant per sediliáque thronósque.
His verò senex ubi-advenissent craterem miscuit
Vini dulcis, quod undecimo anno

Ὤϊξε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε·
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς Αἰγιόχοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος·
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Τηλέμαχον, Φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἄϊδόσδε βεβήκει.
Νέστωρ αὖ τότ' ἔφιζε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες. Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
Περσεύς τ', Ἄρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως·
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὄφρ' ἦτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἀλλά γ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες· εἴπατε δ' εἴσω
Δμωῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε, ξύλα τ' ἀμφὶ, καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς,
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε, σφύραν τ', ἐϋποίητόν τε πυράγρην,
Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,
Ἱρῶν ἀντιόωσα· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεῦεν
Ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στράτιος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων· ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.

Περσεὺς

Aperuit proma, & operculum dempsit:
Hujus senex craterem miscuit; plurimùm verò Minervæ
Supplicabat libans filiæ Jovis Ægiochi.
Cæterùm postquàm libârant, biberántque, quantum voluit a-
Alii quidem decubituri abiérunt domum quisque: (nimus,
Illic verò decumbere fecit Gerenius eques Nestor
Telemachum, charum filium Ulyssis divini,
Tornatis in lectis sub porticu sonorâ:
Juxta eum verò bellicosum Pisistratum ducem virorum,
Qui ei adhuc cælebs filiorum erat in ædibus.
Ipse verò dormivit in secessu domûs excelsæ:
Huic verò uxor regina lectum præparavit & cubile.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor;
Egressúsque sedit super politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelsas,
Albi resplendentes unguento; quibus quidem anteà
Neleus insidebat diis consiliarius par:
At ille quidem jamjam fato domitus ad inferos descenderat.
Nestor autem tum insidebat Gerenius, custos Achivorum,
Sceptrum tenens: circùm autem filii frequentes congregabantur,
E thalamis egressi, Echephrónque, Stratiúsque,
Perseúsque, Aretúsque, & deo-par Thrasymedes:
His verò deinceps sextus Pisistratus venit heros:
Juxta autem Telemachum deo-similem collocârunt ducentes.
Illis verò sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;
„ E vestigio mihi, filii chari, perficite voluntatem;
„ Ut scilicèt primùm inter deos propitiam-reddam Minervam,
„ Quæ mihi manifesta venit dei ad convivium celebre.
„ Verùm alius quidem rus propter bovem eat, ut celerrimè
„ Veniat, adducat autem boum bubulcus vir.
„ Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
„ Omnes profectus socios ducat, relinquat verò duos solos:
„ Unus porrò aurificem Laërceum huc jubeat
„ Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
„ Vos verò alii manete hîc simul-omnes; mandate autem intùs
„ Ancillis per domum inclytam convivium apparare,
„ Sediliáque, lignáque undique, & limpidam afferre aquam.
Sic dixit; illi autem omnes ministrabant: venit quidem bos
Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquali
Telemachi socii magnanimi: venit porrò faber,
Arma in manibus tenens fabrilia, instrumenta artis,
Incudémque, malleúmque, benè-factámque forcipem.
Quibus scilicèt aurum elaborabat: venit quoque Minerva,
Sacris adfutura: Senex autem eques Nestor
Aurum dedit: ille verò deindè bovis cornibus circumfudit
Ubi elaborâsset, ut ornatum dea gauderet intuita.
Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron.
Aquam autem ipsis Aretus in floribus-celato lebete
Venit ex thalamo ferens: alterâ verò gestabat molas
In canistro; securim autem bellicosus Thrasymedes
Acutam tenens in manu adstabat, bovem cæsurus.

Περσεὺς δ' ἄμνιον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέςωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέςορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἤλασεν ἄγχι ςάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε, νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέςορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίςρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀςέα θυμὸς,
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μήρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίςυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάςη,
Νέςορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Πὰρ δ' ἄρα Νέςορ' ἰὼν κατ' ἄρ ἕζετο, ποιμένι λαῶν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Πὰρ δ' ἄρα Νεςορίδης Πεισίςρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάςιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνάθ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο, καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάςιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα

Ἦνον

Perseus autem vas-*sanguini-recipiendo* tenebat: senex autem eques
Aquámque molásque prælibabat: multúmque Minervæ (Nestor
Supplicabat primitias-offerens, ex capite pilos in ignem conjiciens.
Cæterùm postquam precati sunt, & molas projecerunt,
Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes,
Feriit propè stans: securis autem abscidit nervos
Cervicales, solvitque bovis robur: cum clamore verò precati sunt
Filiæque nurúsque, & pudica uxor
Nestoris, Eurydice, maxima-natu Clymeni filiarum.
Hi quidem deinde sublatam *bovem* à terrâ spatiosâ
Tenebant: cæterùm mactavit Pisistratus dux virorum. (animus,
Ex illâ autem postquam nigen sanguis fluxisset, reliquissétque ossa
Celeritèr dein ipsum diviserunt; statimque femora excidebant
Omnia ritè, adipéque cooperuerunt.
Postquam duplicaverant; super ea verò frusta-cruda-imposuerunt.
Adolebat autem super ligna-fissa senex, & insuper nigrum vinum
Libabat; juvenes verò juxta eũ tenebant verua-quinq;-cuspidũ ma-
Cæterùm postquã femora exusta erant, & viscera gustârant, (nibus.
Minutatim dein secuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Assabántque, acuta verua in manibus tenentes.
Intereà verò Telemachum lavit pulchra Polycaste,
Nestoris minima-natu filia Nelidæ.
Porrò postquam lavisset, & unxisset pingui oleo,
Eique indusium pulchrum indidisset atque tunicam,
E lavacro *is* exiit, corpore immortalibus similis:
Juxta autem Nestorem profectus consedit, pastorem populorum.
Hi verò postquam assârant carnes exteriores, & detraxerant,
Epulabantur sedentes; deinde viri præstantes surgebant,
Vinum infundentes in aureis poculis.
Cæterum postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Illis dein sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;
„ Filii mei, agite, Telemacho pulchras-jubas-habentes equos
„ Jungite sub currum ducentes; ut conficiat iter.
Sic dixit, hi verò ei statim auscultârunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
Mulier verò prona panem & vinum imposuit,
Obsoniaque, qualia edunt Jovis-alumni reges.
Telemachus autem dein perpulchrum conscendit currum;
Juxta eum verò Nestorides Pisistratus, dux virorum,
In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut-inirent-cursum; illi verò non inviti volârunt
In campum, reliquerántque Pyli excelsam urbem.
Illi verò totâ die quatiebant jugum utrinque tenentes.
Occidit autem sol, obumbrabantérque omnes viæ.
Ad Pheras autem venerunt, Diocli ad domum,
Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi verò noctem dormiverunt: illeque iis hospitalia apposuit.
Quandò autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Equósque junxerunt, currumque ornatu-varium conscenderunt;
Eque vestibulo agitârunt, & è porticu sonorâ: (volârunt.
Flagellavit autem *Pisistratus*, ut-inirent-cursum: illi verò non inviti
Venerunt autem in campum frugiferum: hic verò deinde

Ἤνεν ἰδὼν· τοῖον γὰρ ὑπέπφερον ὠκέες ἵπποι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Δ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα· ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ εἴη. Βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων, περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. Περιαμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπειαν, ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχραίνουσαν, διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ, τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δείλτα, μάλ' ἀμφὶ πατρὸς πεφ' Ἀτρεΐδα, λοχώμενος, υἱδς.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κηπώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἄλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἑτῆσιν,
Τίλος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ἣ ὑὶ ἐν δίκῃ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥαψήνορος υἱέϊ πέμπεν·
(Ἣν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεὸς γάμον ἐξετέλειον
Τὴν μὲν ἄγ' ἐν' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι,
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ· ἀτὰρ περικλυτὸν, οἷσιν ἔκασσεν.)
Τλέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἷγετο κούρην,
Ὃς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης,
Ἠπ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἴφαινον,
Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο κατ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες, ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἡδείῃσιν ἐδίνευον κατὰ μέσσον.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός τ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱδς,
Ἐτῆσαν· ὁ δὲ προμολὼν ἵδετο κρείων Ἐτεωνεὺς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα τοῦ μενεν λαῶν·
Ἀγχοῦ δ' ἰζάνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἶνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄνδρε δύω, γενεὴ δὲ Διὸς μεγάλου ἐίκτον.
Ἀλλ' εἴπ', εἰ σφεῖν καταλύσομεν ἠνέας ἵππους,
Ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὐ μὲν νήπιος ἦθα, Βοηθοίδη Ἐτεωνεῦ,
Τοπρίν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ὤν, νήπια βάζεις.
Ἦ μὲν δὴ νῶϊ, ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε

Ἄλλοτ

Conficiebant iter: usque adeò extulerunt veloces equi.
Occiditque sol, obumbrabantúrque omnes viæ.

ODYSSEAE HOMERI IV. LIBRI

Argumentum.

APud Menelaum hospitio exceptus cum Pisistrato Telemachus, nunciat ea, quæ in Ithaca a procis fiebant. Deinde narrat ipsi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulysses apud Calypso esset. Sed proci consultant de Telemacho occidendo. Consolatur autem Pallas per somnium Penelopen, filii profectionem graviter ferentem, per simulachrum, similis facta Iphthimæ Penelopes sorori.

Δ. Discit de patre ab Atrida insidiis circumdatus filius.

HI autem venerunt cavam Spartam amplam:
Ad domum autem agebant Menelai gloriosi.
Hunc verò invenerunt exhibentem nuptiale-epulum multis sodalibus,
Filii atque filiæ eximiæ, suâ in domo.
Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat:
(In Trojâ enim primùm spoponderat atque annuerat
Daturum se; illis verò dii nuptias perficiebant.
Eam utique ipse illuc cum equis & curribus mittebat ire,
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Spartâ Alectoris adducebat filiam,
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,
E servâ: Helenæ autem dii prolem non ampliùs dabant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum
Vicini, & amici Menelai gloriosi,
Oblectantes-se: inter eos verò cantabat divinus cantor,
Citharam pulsans; duóque saltatores inter eos
Cantum auspicantes saltabant in medio.
Cæterùm in vestibulo ædium ipsique & equi,
Telemachúsque heros, & Nestoris inclytus filius,
Steterunt: progressus autem vidit præstans Eteoneus,
Sedulus famulus Menelai gloriosi;
Ivitque annunciaturus per ædes pastori populorum:
Propè autem stans verba alata dixit;
„ Hospites jam quidem isti, Jovis alumne ô Menelaë,
„ Viri duo; proli verò Jovis magni similes-sunt.
„ Sed dic, an ipsis solvamus veloces equos,
„ An ad alium mittamus ire, qui eos amicè excipiat.
Hunc autem valdè indignatus allocutus est flavus Menelaus;
„ Non quidem stultus eras, Boëthide Eteoneu,
„ Anteà, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris.
„ Profectò jam nos, hospitalia multa depasti

Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἱκόμεθ', αἴκε ποθὶ Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος· ἀλλὰ λύ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειὰς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥςε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέςας, λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πολλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Σέτου θ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἵ τινες ἐςὸν
Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐςὲ διοτρεφέων βασιλήων,
Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιεύσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο· καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέςορος υἱὸν,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο, Νεςορίδη, τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε ςεροπὴν καδδώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.)
Ἀνδρῶν δ' ἤκεν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Κτήμασιν· ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβοὺς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.

Τρὶς

„ Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Jupiter
„ In posterum saltem liberârit ab aerumnâ: sed solve equos
„ Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.
Sic ait: ille verò ex domo proruit, vocabatque alios
Sedulos famulos, unà ut sequerentur seipsum.
Hi verò equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
Et hos quidem alligârunt ad equina præsepia,
Apponebántque avenas, & hordeum album admiscuerunt;
Currus verò posuerunt ad parietem collucentem:
Ipsos porrò duxerunt in augustam domum: hi autem videntes
Admirabantur per domum Jovis-alumni-regis.
Instar enim solis splendor erat, sive lunæ,
Domum per excelsam Menelai gloriosi.
At postquam oblectati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita, lavârunt.
Hos verò postquam ancillæ lavârant & unxerunt oleo,
Circúmque chlænas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas;
In thronos utique consederunt *ii* juxta Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla guttumio fundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta verò politam extendit mensam.
Cibum verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus:
Coquus autem carnium lances proposuit sublatas
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.
Hos etiam dextrâ prehendens allocutus est flavus Menelaus;
„ Cibúmque gustate, & gaudete: cæterum deinde,
„ Cœnam cùm-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis
„ Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
„ Sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,
„ Sceptriferorum: quippe nequaquàm ignavi tales genuerint.
Sic ait, & ipsis terga bovis pinguis apposuit,
Assata in manibus eligens, quæ sibi munera apposuerant ipsi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Cæterùm postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Tum verò Telemachus alloquebatur Nestoris filium,
Propè admoto capite; ut ne audirent alii;
„ Considera, Nestoride, meo charissime animo,
„ Ærisque splendorem, per domum sonoram,
„ Aurique, electrique, & argenti, atque eboris.
„ Jovis utique talis est Olympii intus aula.
„ Quanta hæc infinita multa! Admiratio me capit intuentem.
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
Et ipsos compellans, verba alata dixit:
„ Filii chari, sane cum Jove mortalium haud ullus contenderit:
„ (Immortales enim ejus sedes & possessiones sunt.)
„ Hominum verò aut aliquis mihi contendat, aut non,
„ Opibus: certè enim multa passus & multùm vagatus
„ Adduxi in navibus, & octavo *demum* anno veni:
„ Ad Cyprum, Phœnicemque, & Ægyptios vagatus,
„ Æthiopásque adii, & Sidonios, & Erembos,
„ Et Libyam, ubi utique agni protinus cornuti sunt.

Τῆς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσσόφορ εἰς ἐνιαυτόν.
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄνεμ ἐπιδευὴς, οὔτε τι ποιμὴν,
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐκηετανὸν γάλα ῥέοντα.
90 Ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἤλώμην, σεῖος μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἐνῶρνα,
Λάθρη, ἀνωΐστ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οὗτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὕμμιν
95 Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἴκαδον, καὶ ἐπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὤφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σέοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
100 Ἀλλ' ἤμπας πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡματίοισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
105 Ὡς ἑνὸς, ὅς μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἤρ' ἔμελλεν
Αὖτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δῆρν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,
110 Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκεν. Ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἀχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐν δόμοι οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἤρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ὑπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκούσας,
115 Χλαῖναν πορφυρέην κατ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσιν χερσί· νόησε δέ μιν Μενέλαος·
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὖτ' ἐν πατρὸς ἐάσειε μνησόμεν' ἔπεσσι,
Ἦ πρὶν ἐξερέοιτο, ἕπεσά τε μυθήσαιτο.
120 Ἕως δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θοώδεος ὑψορόφοιο
Ἦλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλάκατον εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην ἐΰστρωτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
125 Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναιε' ἐν Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ᾗθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κείτο·
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
130 Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὑπάσσον,
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
Τὸν ῥα οἱ ἀμφίπολος φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
135 Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἄνακτ·

Ἴδμεν

„ Ter enim pariunt oves integram per annum.
„ Ibi quidem neque herus indigens est, neque omninò pastor,
„ Casei & carnium, neque dulcis lactis:
„ Sed semper præbent per-totum-annum lac mulgendum.
„ Dum ego circa illa multas facultates colligens
„ Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
„ Clàm, ex-improviso, dolo perniciosæ uxoris.
„ Adeò nequaquàm gaudens hisce facultatibus impero.
„ Et ex patribus ista debetis audivisse, quicunque vobis
„ Sint: quandoquidem valdè multa passus sum, & perdidi domum,
„ Perquàm habitantibus commodè, continentem multa & pretiosa.
„ Quorum utinam vel tertiam habens in ædibus partem
„ Habitarem; viri autem salvi essent, qui tum perierunt
„ Trojâ in latâ, longè ab Argis equis apto.
„ Sed tamen omnes quidem lugens & deflens,
„ Crebrò domi desidens nostræ,
„ Interdum quidem luctu mente oblector, interdum verò rursus
„ Quiesco: cita nempe satietas molesti luctus.
„ Horum omnium-causâ non tantum lugeo, vexatus licet,
„ Ut unius-gratiâ, qui utique mihi somnum invisum-facit & cibum
„ Recordanti: quoniam nullus Græcorum tanta elaboravit,
„ Quanta Ulysses elaboravit & pertulit: huic autem destinatus erat,
„ Ipsi dolores ut-essent, mihi verò mœror semper gravissimus
„ Ejus-*causâ*; quoniam diù longe abest; neque quid scimus,
„ Vivátne ille, an mortuus sit. Deflent utique illum
„ Laërtesque senex, & prudens Penelope,
„ Telemachúsque, quem reliquit recèns-natum in domo.
Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus.
Lachrymam verò à palpebris humi demisit, de patre audiens,
Chlænam purpuream oculis prætendens
Utrâque manu: observavit autem ipsum Menelaus;
Deliberavitque deinde in mente & in animo,
An eum ipsum patris sineret meminisse,
An prior interrogaret, singulásque diceret.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Helena ex thalamo odorifero excessò
Egressa est, Dianæ aureum-arcum-habenti similis:
Huic autem statim Adrasta sellam benè-factam apposuit:
Alcippe verò tapetum ferebat mollis lanæ:
Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurimæ in ædibus possessiones jacent:
Qui Menelao dedit duo argentea labra,
Geminósque tripodas, decemque auri talenta.
Seorsùm verò insuper Helenæ uxor dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque sub-rotatum præbuit,
Argenteum, auro verò labia munita erant.
Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,
Filo elaborato repletum: cæterùm super eum
Colus extensa erat, violaceam lanam habens.
Sedit autem *Helena* in sellâ, scabellum verò sub pedibus erat.
Continuò autem illa verbis maritum interrogabat singula;

Ἤδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες οἶδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι ἰοειδέα ὧδε ἰδέσθαι
Οὔτ' ἠνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,)
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλιπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ δίκῃ
145 Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλυθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον ὀρνύοντες ἀρμαίνοντες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις·
Κείνου γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
150 Ὀφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλή τ', ἐφίσπερά τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθέομην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἀμέλγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε.
Χλαῖναν πορφυρέην ἀνὰ τ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών.
155 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ἦ ῥα καὶ ἄλλῳ
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐεὶ, νεμεσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὧδ' ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνων
160 Ἀντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὦς, πεπτάμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὶ προέηκε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
Τῷ ἄμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐέλδετο γὰρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἢ τι ἔπος ὑποθήσαιο, ἢ ἔ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγος ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
165 Ἣν μεγάκρεις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἕωσιν·
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἶσ', οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμεῖο δῶ
170 Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἴφθιμον ἐελδόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἅλα νόστον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καί κέν οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν, καὶ δόμον, ἔντυκε,
175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσοντας δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διείρειεν φιλέοντά τε τερπομένου τε,
180 Πρίν γ' ὅτε δὴ δεύτερον μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάασσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύσηνον ἀνδρεῖον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς ἔφατο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὀφ' ἵμερον ὄρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
185 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτου ἔχεν ὄσσε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἐμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἄγλαδς υἱός·
Τοῦ γ' ἐπιμνησθεὶς ὄπασε μυθέοντ' ἀγορεύειν·

190 Ἀτρεΐδη,

„ Scimúsne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi
„ Hominum glorientur venisse nostram domum?
„ Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus.
„ Nondum enim *me* ullum puto similem adeò vidisse
„ Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicien-
„ Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis (tem;)
„ Telemacho, quem reliquit recens-natum in domo
„ Ille vir, quando mei inverecundæ gratia Achivi
„ Venistis ad Trojam, bellum sævum excitantes.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ Sic nunc & ego existimo, ut tu conjicis:
„ Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,
„ Oculorumque jactus, caputque, & supernè comæ.
„ Et nunc sane ego recordatus Ulyssis,
„ Loquebar, quantas ille ærumnas patiens toleraverit
„ Pro me: at hic amaram à palpebris lachrymam stillabat,
„ Chlænam purpuream oculis obtendens.
Hunc verò rursus Nestorides Pisistratus contrà allocutus est:
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis;
„ Sed modestus est, indignúmque putat in animo,
„ Huc profectus primùm, interpellationes proferre
„ Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce.
„ Cæterùm me præmisit Gerenius eques Nestor,
„ Hunc simul comes ut-sequeres; cupiebat enim te videre,
„ Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.
„ Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,
„ Domi suæ, cui non alii auxiliatores sint:
„ Sic nunc Telemacho *est*: hic quidem abest, neque ei alii
„ Sunt, qui per populum avertant calamitatem.
Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Papæ! certè perquàm-amici viri filius meam domum
„ Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina:
„ Atque ipsum cogitabam *huc*-profectum *me* amicè-excepturum
„ Argivos, si nobis super mare reditum dedisset (præter alios
„ Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.
„ Et sanè ei in Argo condidissem urbem, & ædes ædificassem,
„ Ex Ithacâ adducto cum facultatibus & filio suo,
„ Et omni populo, unâ urbe evacuatâ,
„ *Earum* quæ circùm-habitantur, imperantúrque à me ipso.
„ Et crebrò sic existentes unà-fuissemus-versati: neque nos
„ Aliud diremisset amantesque oblectantésque *nos*,
„ Antequàm mortis nigra nebula obtexisset.
„ Sed hæc quidem futurum erat, ut invideret deus ipse,
„ Qui illum infelicem absque-reditu solum reddidit.
Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctûs.
Flebat quidem Argiva Helena ex-Jove-nata;
Flebat etiam Telemachúsque & Atrides Menelaus:
Neque sanè Nestoris filius absque-lacrymis habebat oculos;
Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;
Quem scilicèt Auroræ interfecit splendidæ inclytus filius:
Hujus ille recordatus verba alata dixit;

„ Atride,

Ἀτρείδη, πέρι μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέςωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
Καὶ νῦν, εἴτι που ἐςὶ, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν, ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἷον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιςος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέςερος εἴη·
(Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
Ὡς νῦν Νέςορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Τιέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίςους.)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὅς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων·
Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖςα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαςος ἐπιςάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα·)
Ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,

Ὅσσα

„ Atride, suprà quidem alios mortales te prudentem esse
„ Nestor dicebat senex; quandò mentionem-faceremus tui
„ Suis in ædibus, & nos mutuò alloqueremur.
„ Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi; non enim ego
„ Delector flens inter-cœnandum: sed & Aurora
„ Aderit manè-genita: molestè quidem neutiquàm fero
„ Deflere *eum*, quicunque mortuus fuerit mortalium, & fatum
„ Hic nimirum & honos solus est miseris mortalibus, (obierit.
„ Tonderéque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.
„ Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
„ Argivorum: debes autem tu nosse: non enim ego
„ Congressus sum, neque vidi: suprà autem alios dicunt fuisse
„ Antilochum, suprà quidem currendo velocem, atque bellatorem.
Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ O amice, quandoquidem talia dixisti, quæcunque prudens vir
„ Diceret & faceret, etiam qui major-natu esset:
„ (Talis enim & patris *es*, quare etiam sapienter loqueris.
„ Facile autem conspicua est proles viri; cui Saturnius
„ Felicitatem destinaverit & uxorem-ducenti & nascenti.
„ Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,
„ Ipsum quidem molliter senescere in ædibus,
„ Filios porrò prudentes, & hastâ esse optimos.)
„ Nos verò fletum relinquemus, qui priùs incidit:
„ Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam
„ Infundant: sermones autem etiam manè erunt
„ Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait: Asphalion verò aquam manibus infundebat,
Sedulus famulus Menelai gloriosi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant:
Tum verò aliud cogitavit Helena è Jove nata:
Protinus utique in vinum misit medicamen, unde bibebant,
Luctui iræque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium;
Qui illud biberit, postquàm crateri mixtum fuerit,
Non totâ-die profuderit lachrymas per genas,
Neque si ei mortui fuerint matérque patérque;
Neque si ei coràm fratrem, aut charum filium,
Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
Bona, quæ ei Polydamna præbuit Thonis uxor,
Ægyptia; ubi plurima producit alma terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciosa;
Medicus verò unusquisque peritus suprà omnes
Homines: sane enim Pæonis sunt ex generatione.
Cætetùm postquàm immiserat, jusseratque vinum fundere,
Denuò verbis excipiens allocuta est;
„ Atride Menelaë, à-Jove-nutrite, atque etiam hi
„ Virorum fortium filii, (enim verò Deus alias in alium
„ Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia:)
„ Sanè nunc convivamini, sedentes in ædibus,
„ Et sermonibus delectamini: convenientia enim ordine-dicam.
„ Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,

„ Quot

Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες. ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἄψ οἰκόνδ'· ἄτην δὲ μετέςενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ·
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἐνὶ ξεςῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριςοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίςειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίςους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε,
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάςακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,

Ἄλγιον·

„ Quot Ulyssis patientis sunt certamina:
„ Sed qualiter istud fecit, & sustinuit fortis vir
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis aerumnas Achivi.
„ Seipsum plagis indecentibus domans,
„ Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis,
„ Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
„ Alii verò seipsum viro celans assimilabat
„ Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
„ Huic similis ingressus est Trojanorũ urbem, illi verò ignorabant
„ Omnes: ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,
„ Et ipsum interrogabam: ille verò astutiâ tergiversabatur.
„ Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,
„ Vestibusque induissem & juravissem firmum juramentum,
„ Non prius Ulyssem Trojanis me proditurum,
„ Quàm ipse ad naves veloces tentoriáque pervenisset:
„ Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
„ Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,
„ Ivit ad Argivos: astutiæ-famam verò deportavit multam.
„ Ibi aliæ Trojanæ stridulè ejulabant: sed meum pectus
„ Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem
„ Rursus domum: noxam verò deflebam, quod Venus
„ Dederat, quandò me duxit illuc charâ à patriâ terrâ,
„ Filiámque meam separans, thalamúmque, maritumque,
„ Nullius rei indigentem, neque quo-ad mentem, neque omninò (formam.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti:
„ Jam quidem multorum cognovi consiliúmque mentemque
„ Virorum heroum, multúmque per-agravi terram:
„ Sed nondum talem ego vidi oculis,
„ Quale Ulyssis patientis erat charum cor;
„ Quale etiam illud fecit, & sustinuit fortis vir,
„ Equo in polito, ubi insidebamus omnes optimi
„ Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
„ Venisti deindè tu illuc: jussisse autem te videbatur
„ Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
„ Et te Deïphobus deo-similis sequebatur profectum.
„ Ter autem circumlustrâsti cavas insidias attrectans,
„ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
„ Omnium Argivorum vocem assimilans uxoribus.
„ Cæterùm ego & Diomedes & nobilis Ulysses,
„ Sedentes inter medios, audivimus ut vocâsti.
„ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
„ Aut exire, aut intus protinus respondere;
„ At Ulysses prohibuit & continuit quamtumvis cupidos
„ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
„ Anticlus verò te solus excipere verbis
„ Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
„ Indefinenter robustis, servavitque omnes Achivos:
„ Tamdiù autem detinuit, donec te seorsũ abduxisset Pallas Minerva.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

„ Du-

Ἄλγιον· οὐ γὰρ οἴ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κρείσσων γε εἰδυίῃ ἐνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὕφρα κεν ἤδη
295 Ἕως ἔφατ· Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, ῥοφέσαι τ' ἐφίπερθα τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὖλας καθύπερθεν ἔασσαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
300 Δέμνια δὲ ῥόψεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτοῦ κοιμήσαντο
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
Ἀτρεΐδης δὲ κέκευθε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
305 Παρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένειαι Φάνη ῥοδοδάκτυλος ἤδε,
Ὦρτο μ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λαμπροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
310 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ὄπας τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρως,
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον, εἰτινά μοι κλεηδόνα πατρὸς ἐνίσποις·
Ἐσθίεται μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖοι δόμοι, οἵ τέ μοι αἰεὶ
320 Μῆλ' ἀδινὰ σφέζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηησῆες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, εἴκ' ἀϊδήλωθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὁπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἀκουσας
325 Πλαζομένου· πέρι γὰρ μιν δίζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων.
Ἀλλ' εἰπὲ κατέλεξον, ὅπως ἥντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐτέλλε Ὀδυσεύς
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὁπόσ' ἐν Τροίῃ ἐξετέλεσσε
330 Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δὲ μάλ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι, ἀναλκίδες αὐτὼ ἐόντε.
335 Ὡς δ' ὅτ' ἐν ἠνεμόεσσα ἐλαφος κρατερὸν λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα γενηνείας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔκειτο ἐὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἄεικε πότμον ἐφῆκεν·
340 Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἄεικε πότμον ἐφῆσει.
Αἰ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ,

„ Durius *est*: non enim ei ista depulerunt tristem mortem,
„ Neque si ei cor ferreum intus esset.
„ Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam
„ Somno à dulci delectemur cubantes.
Sic ait: Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, sterneréque suprà tapetas,
Lænásque imponere villosas supernè quibus amicirentur.
Illæ verò iverunt ex ædibus facem in manibus habentes;
Cubiliáque straverunt; hospites verò ducebat præco.
Ac quidem in vestibulo domûs illic cubârunt
Telemachúsque heros, & Nestoris inclytus filius.
Atrides verò dormiebat in recessu domus excelsæ,
Juxtáque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.
Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto bello-strenuus Menelaus,
Vestes indutus; acutum verò gladium circumposuit humero,
Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos:
Perrexit verò ire ex thalamo deo similis corám:
Telemacho autem assidebat, verbúmque fecit, dixitque;
„ Quænam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,
„ Ad Lacedæmona nobilem, per lata dorsa maris?
„ Publica res, an privata? hoc mihi verè dic.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Veni, siquam mihi famam de patre diceres:
„ Comeditur mihi domus, pereunt verò pinguia opera:
„ Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuò
„ Pecora plurima mactant, & flexipedes camuros boves,
„ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi.
„ Propterea nunc ad tua genua venio, si velis
„ Illius sævam mortem indicare, sicubi vidisti
„ Oculis tuis, aut alterius sermonem audivisti
„ Errantis: suprà-modum enim ipsum ærumnosum peperit mater.
„ Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,
„ Sed planè mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.
„ Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
„ Aut dictum, aut etiam factum, pollicitus effecit.
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi;
„ Horum nunc mihi memento, & mihi verum dic.
Hunc autem gravitèr ingemiscens allocutus est flavus Menelaus;
„ Papæ! Certè utique perquàm-fortis viri in cubili
„ Volebant cubare, imbelles ipsi cùm-sint.
„ Ut verò cùm in lustro cerva fortis leonis
„ Hinnulos ubi-collocârit recens-genitos lactentes,
„ Juga investigat, & valles herbosas
„ Pascens; ille verò deinde suum ingressus est cubile,
„ Et utrisque illis duram mortem infert:
„ Ita Ulysses illis durum fatum inferet.
„ Utinam enim, Jupitérque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbo,

„ Com-

Ἐξ ἔριδος Φαθουσηλείδῃ ἐκέλευσον ἀνωΐξε,
Κεῖ δ' ἵβαλε κρατερῶς, κεχάρετο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
345 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ἐμιλήσειον Ὀδυσεύς·
Πέντες κ' ὠκυμόροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Τοῦτο δ' ἔμ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἐν ἀγυιᾷ
Ἄλλα παρὲξ ἐίπειμι παρικλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
350 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἀπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμνᾶσθ' ἀνέσθαι
Ἔεχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμάων.
Νῆσος ἔπωτά τις ἐστὶ θοῇ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
355 Αἰγύπτου προπάροιθε, (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,)
Τόσσον ἠνυσθ' , ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὀπισθεν.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἔτισαν
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
360 Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖρος
Πνείοντας φαίνετο' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῦς
Πομπῆας γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἠΐα πάντα κατεφθίτο, καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσε,
365 Πρωτέος ἰφθίμου δυγατέρ', ἀλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη, τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα·
Ἣ μ' οἴῳ ἐλθοῦσ' συνήντετο, νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ παρὰ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
370 Ἣ δ' ἐμεῖ ἄγχι σάθη, ἐπὸς φάσ' Φώνησέν τε·
Νήπιός εἶς, ὦ ξεῖνε, λίην τέσσυ, ἠὲ χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μείδης, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρίσκεαι δύνασαι, μενοινᾷ δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
375 Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτων ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
380 Ὅςις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἐδήσε κελεύθου·
Νόσφιν δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλαύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφαμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Ἐσσόμενα ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως κατελέξω.
Πωλεύσκει τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτής,
385 Ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
Τόνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι.
Τόνῳ' εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν σοι εἰπῇσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύσῃ,
390 Νόσφιν δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Καὶ δέ κέ τοι εἰπῇσι, διοτρεφὲς, αἴκ' ἐθέλῃσθα,
Ὅ, τοι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένου τόσσον θυμαχθῆ ἔδν ἀργαλέην τε.

„ Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
„ Prostravitque fortitèr, gavisi sunt autem omnes Achivi;
„ Talis existens cum procis congredeteetur Ulysses:
„ Omnes & brevis-vitæ fierent & amaris-nuptiis.
„ Ista verò, quæ me interrogas & precaris, non equidem
„ Alia præter-*verum* dixero declinando, neque decipiam:
„ Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,
„ Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.
„ In Ægypto me etiamnum dii huc cupientem redire
„ Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas:
„ Semper autem volebant Dii nos meminisse præceptorum.
„ Insula deindè quædam est undoso in ponto,
„ Ægyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
„ Tantum semota, quantum toto die cava navis
„ Confecerit, cui stridulus ventus aspiret à puppi.
„ In eâ autem portus opportunus, unde utique naves æquales,
„ In pontum deducunt, postquàm hauserint nigram aquam.
„ Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti-
„ Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium (secundi
„ Ductores sunt supra lata dorsa maris.
„ Et jam viatica omnia consumpta fuissent, & animi virorum,
„ Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, & me servâsset,
„ Protei potentis filia, marini senis,
„ Idothea: huic enim maximè sanè animum commovi;
„ Quæ mihi soli erranti occurrit, seorsum à sociis.
„ Semper enim circa insulam errantes piscabantur
„ Curvis hamis: urgebat autem ventrem fames.
„ Hæc autem me prope astans, verbum fecit, dixitque;
„ Stultus es, ô hospes, maximoperè, aut fatuus,
„ Aut sponte cessas, & delectaris dolores ferens;
„ Quòd adeò utique diù in insulâ detineris, neque ullum finem
„ Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.
Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Equidem tibi dicam, quæcunque tandem sis dearum,
„ Quòd ego neutiquam volens detineor, sed videor
„ Immortales offendisse, qui cœlum latum habitant.
„ Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
„ Quisnam me immortalium impedit, & moratur iter;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam: statim verò respondebat præstantissima dearum;
„ Enimverò ego tibi, ô hospes, valdè verè enarrabo.
„ Versatur quidam hic senex marinus verax,
„ Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique maris
„ Totius profunditates novit, Neptuno subditus:
„ Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque *me* genuisse.
„ Quem si quo pacto tu possis ex-insidiis prendere,
„ Ille tibi dicat viam & mensuras itineris,
„ Reditúmque, ut per mare proficiscaris piscosum.
„ Atque prætereà tibi dicat, ô Jovis-alumne, si velis,
„ Quodcunque tibi in ædibus malúmque bonúmque acciderit,
„ Absente te per longam viam difficilémque.

Ἐξ Ἠριδος Φθιμιμελίδη ἐπέλασισεν ἀνωΐδε,
Κάδ' δ' ἔβαλε κρατερῆς, καχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος δὲν μνηστῆρσιν ἠμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἄ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἀν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἰποιμι παραπλαίδων, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμνῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπωτά τις ἐςὶ πολυκλύζῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε, (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,)
Τόσσον ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιγνέψιον ἐπισθεν.
Ἔν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἔλσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιάδες, οἱ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤδη πάντα κατέφθιτο, καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή τίς με θεῶν δλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος Ἰφθίμου θυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη, τῇ γάρ ῥα μάλιςά γε θυμὸν ἔρινε·
Ἣ μ' οἴη ἐλθοῦσ' συνήντετο, νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἁλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίςροισιν· ἔτοιμε δὲ γαςέρα λιμὸς.
Ἡ δ' ἐμεῦ ἤγχι ςᾶσα, ἔπος φάτο φώνησέν τε·
Μέπιος εἷς, ὦ ξεῖνε, λίην τέοσ, ἠδ' χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μεθίης, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμενοι δύνασαι, μενύει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἐπ μέν τοι ἐρέω, ἤτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὄφις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἐδήσε κελεύσῳ·
Νῆρον δ', ὅῳ ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως κατελέξω.
Πωλεῖται τις ἐν ἠεροῦ γέρων ἅλιος νημερτής,
Ἀθάνατ[illegible] Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
πέ[illegible]χρι [illegible]ιδάωνος ὑποδμώς·
[illegible]νεμι, ἠδὲ τεκέσθαι.
[illegible] ἐλαβέσθαι,
[illegible]λου,

» Contentione cum Pallonelide lætatus est insurgens,
» Prostravitque fortiter, gavisi sunt autem omnes Achivi;
» Talis existens cum procis congrediebatur Ulysses:
» Ista verò, quæ me interrogas & percuris, non ignoscam
» Alia præter-verum dixero declinando, neque deceptum:
» Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,
» Horum nullum tibi ego celabo dicam, neque occultabo.
» In Ægypto me etiamnum di hic commorantem retinebant
» Detinebant, quoniam non mis fecerat perfecte hecatombam:
» Semper autem volebant Di nos memores præceptorum.
» Insula deindè quædam est mari in ponto:
» Ægyptum ante, (Pharium autem illam vocant)
» Tantum semota, quantum tota die navis
» Confecerit, cui flatulus venus dirigit: pelagi
» In eâ autem portus opportunus, unde aliquis navis
» In pontum deducunt, postquam haurierit aquam.
» Illic me viginti dierum detinuerunt di, neque unquam venit
» Spiramen apparuerunt mari-fames, quæ homines perdunt.
» Ductores fuit fames, dum ad eos venit.
» Et jam viriatim omnes conficerent, & nos
» Nisi me aliqua deorum miseratus fuisset, & nos servasset,
» Proceres pecoris filia, matris senis,
» Idotheam: hanc enim maxime sua animo commovit;
» Quæ mihi soli erranti occurrit, secorsim a sociis.
» Semper enim circa insulam errantes piscabantur
» Carnis hamis: urgebat autem ventrem fames.
» Stetisti es, ô hospes, verbum fecit, dixitque:
» Aut sponte cessas, & delectaris dolores ferens;
» Quod adeo unique diù in insulâ detineris, neque ullum finem
» Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.
» Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;
» Equidem tibi dicam, quæcunque tandem sis dea,
» Quod ego nequaquam volens detineor, sed videor
» Immortales offendisse, qui cœlum latum habitant.
» Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia scire)
» Quisnam me immortalium impedit, & moratur me incé-
» Reditumque, ut per pontum proficiscar piscatus.
» Sic dicebam: statim verò respondebat præclarissima dea.
» Eamverò ego tibi, ô hospes, valdè verè eamque
» Verbum quidem hic senex marinus verax,
» Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique mare
» Totius profunditates novit, Neptuno subditus,
» Hunc utique meum aiunt patrem esse, ego
» Hunc pacto tu possis ex-insidiis
» Quas trineta,
» Scisceris
» Dul-

Ὡς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
395 Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μήπως με προιδὼν, ἢὲ προδαείς, ἀλέηται·
Ἀργαλέος γάρ τ᾽ ἐςὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὡς ἐφάμην· ἡ δ᾽ αὖτίκ᾽ ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως καταλέξω.
400 Ἧμος δ᾽ ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ᾽ ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεὶς,
Ἐκ δ᾽ ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι, νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης,
405 Ἀθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθα σ᾽ ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένῃφιν,
Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ᾽ εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριςοι.
410 Πάντα δέ τοι ἐρέω δολοφώνια τοῖο γέροντος·
Φῶκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, καὶ ἔπειτιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὡς πώεσι μήλων.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
415 Καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ὔμμιν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
Αὖθι δ᾽ ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
Ἕρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιδαὲς πῦρ·
Ἡμεῖς δ᾽ ἀσεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλόν τε πιέζειν.
420 Ἀλλ᾽ ὅτε κεν δή σ᾽ αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
Ἥρως· εἴρεσθαι δὲ, θεῶν ὅςις σε χαλέπτει·
Νόςον θ᾽, ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
425 Ὡς εἰποῦσ᾽, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ᾽ ἕςασαν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἤια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ᾽ ὁπλισάμεσθ᾽, ἐπί τ᾽ ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἧμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ εἶνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἤια, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιςα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ᾽ ἰθύν.
435 Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ ἥγ᾽ ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ᾽ ἔνεικε·
Πάντα δ᾽ ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ᾽ ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ᾽ ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ᾽ ἁλίησιν,
Ἧςο μένουσ᾽· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
440 Ἐξείης δ᾽ εὔνησε, βάλεν δ᾽ ἐπὶ δέρμα ἑκάςῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
Ἀλλ᾽ αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ᾽ ὄνειαρ·
445 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάςῳ θῆκε φέρουσα,

Sic ait: at ego ipsam vicissim allocutus sum:
„ Ipsa nunc explica tu insidias divini senis,
„ Ne quo pacto me prævidens, aut præsciens, effugiat:
„ Difficilis etenim est deus mortali homini domari.
Sic dicebam; continuò verò respondit præstantissima dearum;
„ Enimverò ego tibi, hospes, valdè verè enarrabo.
„ Cùm sol medium cœlum conscenderit,
„ Tum verò è mari emergit senex marinus verax,
„ Flatu sub Zephyri, nigrâ superficie-horrescentis-maris obtectus,
„ Egressus verò decumbit sub specubus cavis.
„ Circa verò ipsum Phocæ, progenies pulchræ Halosydnæ,
„ Conferte dormiunt, è cano mari egressæ,
„ Acerbum spirantes mari profundi odorem.
„ Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
„ Collocabo ex-ordine: tu verò probè elige socios
„ Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
„ Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
„ Phocas quidem primùm numerabit, & obibit:
„ At postquàm omnes per-quinteriones-numerârit atque in-
„ Cubabit in medio, pastor veluti in grege ovium. (spexerit;
„ Hunc quidem ubi primùm decubuisse videritis,
„ Tum deinde vobis curæ-sit robúrque visque;
„ Illic verò tenete obluctantem & nitentem licet elabi.
„ Omnia verò tentabit ut-fiat, quæcunque in terrâ
„ Reptilia sunt, & aqua, & immanè-ardens ignis:
„ Vos autem firmitèr tenete, magisque premite.
„ Sed quandò demum te ipse interrogaverit verbis,
„ Talis apparens, qualem decubuisse videritis,
„ Tum verò desiste à vi, solvéque senem,
„ Heros: interroga verò, deorum quisnam te affligat;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.
„ At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,
„ Ibam: multa verò mihi cor agitabat eunti.
„ Cæterùm postquam ad navem veni atque mare,
„ Cœnámque apparavimus, & supervenit divina nox;
„ Tum verò obdormivimus in littore maris.
„ Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
„ Ac tum quidem ad littus maris vasti
„ Ibam, multum diis supplicans: cæterùm socios
„ Tres ducebam, quibus potissimùm confidebam ad omne ince-
„ Intereà verò illa ingressa maris latum sinum, (ptum.
„ Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;
„ Omnes verò erant recens-excoriatæ: dolum autem struebat patri.
„ Cubilia porrò in arenâ cùm-exsculpsisset marinâ,
„ Sedebat expectans; nos verò valdè prope venimus eam:
„ Ex-ordine autem *ea* collocavit, injecitque corium unicuique.
„ Illic sanè molestissimæ insidiæ erant: affligebat enim graviter
„ Phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor:
„ Quis enim marinum apud cetum cubare-posset?
„ Sed ipsa servavit & excogitavit magnum auxilium:
„ Ambrosiam naribus unicuique suppoluit afferens,

Ἡδὺ μάλα πνείουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς ηὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδὼς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
Ὄφρα μ' ὅλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου·
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοὶ, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοὶ,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκεῖ ἧς ἐπὶ νηὸς,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημὶ
Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι·
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα·

Εἷς

„ Dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem.
„ Totum autem matutinum-tempus expectabamus patienti animo.
„ Phocæ verò è mari venerunt convertæ: illæ quidem deinde
„ Ordine cubabant juxta littus maris.
„ Meridianus autem senex exiit è mari, invenitque Phocas
„ Obesas: omnes vero obibat, recensuitque numerum.
„ Nos autem primos recensuit inter ceteos, neque omnino in animo
„ Suspicabatur dolum esse: deinde autem decubuit & ipse.
„ Nos vero protinus vociferantes irruimus; circumque manus
„ Jecimus; neque senex dolosæ obliviscebatur artis:
„ Sed primùm quidem leo factus est magnis-jubis,
„ At deinde draco, & panthera, atque ingens sus;
„ Factus est etiam liquida aqua, & arbor alto-vertice-comans.
„ Nos vero firmiter tenebamus constanti animo.
„ Sed cùm jam angustabatur senex, versutias sciens,
„ Tunc verò me verbis interrogans allocutus est;
„ Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
„ Ut me caperes invitum insidiatus? cujusnam-rei tibi opus?
Sic ait; at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?
„ Quod jam diù in insulâ detineor, neque ullo-pacto finem
„ Invenire queo; conficitur autem mihi intus cor.
„ Sed tu siltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
„ Quisnam me immortalium detineat, & *mihi* impediat iter;
„ Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
„ Atqui omnino debebas Jovique aliisque diis
„ Sacris opimis factis, *naves*-conscendere, ut citissimè
„ Tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
„ Non enim tibi prius fatum-est amicósque videre, & venire
„ Ad domum benè-ædificatam, & tuam in patriam terram,
„ Quàm Ægypti à-Jove-fluentis fluvii
„ Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum tenent.
„ Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.
Sic dixit; at mihi confractum est charum cor,
„ Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
„ In-Ægyptum ire, longum iter difficilésque.
Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum;
„ Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu præcipis:
„ Sed age mihi hoc dic & verè enarra;
„ An omnes cum navibus incolumes redierunt Achivi,
„ Quos Nestor & ego reliquimus à Trojâ profecti,
„ An quisquam perit morte inopinatâ, suâ in nave,
„ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit?
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
„ Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
„ Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
„ Diù absque-lacrymis fore, postquam bene omnia audieris:
„ Multi etenim illorum domiti sunt, multi vero relicti:
„ Duces autem duo soli Achivorum ære-loricatorum
„ In reditu perierunt; (pugnæ autem & tu interfuisti:)

Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·
Γυρῇσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
Φῇ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ σιβαρῇσιν,
Ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν.
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ὧδε δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
Τοπρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀείκεα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ', οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐπορέσθην,
Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής·
Μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖε, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
Πεῖρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκῃαι.
Ἦ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτείνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη·

550 Καὶ

„ Unus verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
„ Ajax quidem apud naves domitus est longis-remis-instructas:
„ Ad Gyras quidem primùm Neptunus admovit
„ Petras ingentes, & servavit è mari.
„ Et sanè effugisset mortem, invisus licet Palladi,
„ Nisi superbum dictum protulisset, & in magnum incidisset malum:
„ Dixit nempè, invitis diis, *se* effugiturum ingentes fluctus maris.
„ Hunc autem Neptunus magnifica audivit jactantem:
„ Statim deinde, tridente sumpto, manu forti,
„ Percussit Gyream petram, absciditque ipsam:
„ Et unum quidem illic manebat, alterû verò frustum incidit mari,
„ Cui scilicet Ajax primùm insidens valde perculsus erat;
„ Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
„ Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salsam aquam.
„ Tuus verò utcunque effugit mortem frater, atque elapsus est,
„ In navibus cavis: servavit enim veneranda Juno.
„ Sed quandò jam statim erat ad Malearum montem arduum
„ Perventurus, tum verò ipsum abreptum procella
„ Pontum per piscosum tulit, valdè ingemiscentem,
„ Agri ad extremam-oram, ubi ædes habitabat Thyestes
„ Priùs, at tunc habitabat Thyestiades Ægisthus.
„ Sed cùm jam & illinc apparebat reditus incolumis,
„ Retrò verò dii ventum verterunt, & *illi* domum venerunt;
„ Sanè ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
„ Et osculabatur attingens suam patriam: multæ verò ab ipso
„ Lachrymæ calidæ effundebantur, quia lubenter vidit terram.
„ Hunc autem à speculâ conspexit speculator, quem constituerat
„ Ægisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
„ Auri duo talenta; observabat verò hic toto anno,
„ Nè ipsû lateret accedens, recordareturque strenuæ fortitudinis.
„ Perrexit autem ire annunciaturus ad ædes pastori populorum.
„ Statim verò Ægisthus dolosam excogitavit fraudem:
„ Electis ex plebe viginti viris optimis,
„ Constituit insidias, & ab-alterâ-parte jussit convivium apparari.
„ At ipsè ivit invitans Agamemnonem, pastorem populorum,
„ Equis & curribus, nefanda animo-agitans.
„ Hunc autem non fati providentem reduxit, & trucidavit
„ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad præsepe:
„ Neque quisquam Atridæ sociorum relictus est, qui eum sequeban-
„ Neque quisquam Ægisthi; sed trucidati sunt in ædibus. (tur,
„ Sic dixit; at mihi confractum est charum cor:
„ Flebam autem in arenis sedens; neque mihi cor
„ Volebat ampliùs vivere, & videre lumen solis.
„ At postquam flendóque volutandóque saturatus sum,
„ Tum me allocutus est senex marinus verax;
„ Nè ampliùs, Atrei fili, longo tempore indesinenter sic
„ Fleas, quoniam non remediû aliquod inveniemus: sed citissimè
„ Tenta, quo-pacto jam tuam in patriam terram pervenias.
„ Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes
„ Interfecerit præveniens: tu verò sepulturæ occurreris.
„ Sic dixit: at mihi cor & animus generosus
„ Rursus intra pectus, & tristi licèt, lætabatur:

Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες εἰδὲ
Ἀνδρῶν εὐχετόωντας ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γὰρ πω τινὰ φημι ἐοικότα δῶε ἰδέσθαι
Οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,)
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλιπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ δίκῃ
145 Κείνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ἀμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὔτω νῦν καὶ ἐγὼ νόεω, γύναι, ὡς σὺ ἔτεκεις·
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
150 Ὀφθαλμοὶ τε βολαὶ, κεφαλή τ', ἠδ' ἐπιπρεί τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθέομην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε.
Χλαῖναν πορφυρέην ἤντ' ὀφθαλμοῖίν ἀνασχών.
155 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐςὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὡδ' ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνων
160 Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὣς, τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὶ πρόσθεν Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐέλετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
165 Ἠν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν·
Ὣς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἶσ', οἵ κεν κατὰ δῶμα ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἷος ἐμεῖο δῶ
170 Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἅλα νόεον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καί κέν οἱ Ἄργεϊ νάσσαι πόλιν, καὶ δόμαθ' ἵσταμεν ἔσυξα,
175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξεμαόξας,
Ἃς περιναιετάουσιν, ἀνάσσοντας ἐν ἐμοῖ αὐτῷ.
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντά τε τερπομένω τε,
180 Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύςηνον ἀνδρόμεον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς ἔφατο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργεϊὴ Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
185 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέςορος υἱὸς ἀδακρύτων ἔχεν ὄσσε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτανε φαιδίμης ἀγλαὸς υἱός·
Τοῦ ἅγ' ἐπιμνησθεὶς ὄπεα πτερόεντα ἀγόρευεν·

190 Ἀτρεΐδη,

„ Scimúsne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi
„ Hominum glorientur venisse nostram domum?
„ Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus.
„ Nondum enim *me* ullum puto similem adeò vidisse
„ Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicien-
„ Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis (tem;)
„ Telemacho, quem reliquit recens-natum in domo
„ Ille vir, quando mei inverecundæ gratia Achivi
„ Venistis ad Trojam, bellum sævum excitantes.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ Sic nunc & ego existimo, ut tu conjicis:
„ Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,
„ Oculorumque jactus, caputque, & supernè comæ.
„ Et nunc sane ego recordatus Ulyssis,
„ Loquebar, quantas ille ærumnas patiens toleraverit
„ Pro me: at hic amaram à palpebris lachrymam stillabat,
„ Chlænam purpuream oculis obtendens.
Hunc verò rursus Nestorides Pisistratus contrà allocutus est:
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis;
„ Sed modestus est, indignúmque putat in animo,
„ Huc profectus primùm, interpellationes proferre
„ Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce.
„ Cæterùm me præmisit Gerenius eques Nestor,
„ Hunc simul comes ut-sequerer; cupiebat enim te videre,
„ Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.
„ Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,
„ Domi suæ, cui non alii auxiliatores sint:
„ Sic nunc Telemacho *est:* hic quidem abest, neque ei alii
„ Sunt, qui per populum avertant calamitatem.
Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ Papæ! certè perquàm-amici viri filius meam domum
„ Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina:
„ Atque ipsum cogitabam *huc*-profectum *me* amicè-excepturum
„ Argivos, si nobis super mare reditum dedisset (præter alios
„ Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.
„ Et sanè ei in Argo condidissem urbem, & ædes ædificassem,
„ Ex Ithacâ adducto cum facultatibus & filio suo,
„ Et omni populo, unâ urbe evacuatâ,
„ *Earum* quæ circùm-habitantur, imperantúrque à me ipso.
„ Et crebrò hîc existentes unà-fuissemus-versati: neque nos
„ Aliud diremisset amantesque oblectantésque *nos*,
„ Antequàm mortis nigra nebula obtexisset.
„ Sed hæc quidem futurum erat, ut invideret deus ipse,
„ Qui illum infelicem absque-reditu solum reddidit.
Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctûs.
Flebat quidem Argiva Helena ex-Jove-nata;
Flebat etiam Telemachúsque & Atrides Menelaus:
Neque sanè Nestoris filius absque-lacrymis habebat oculos;
Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;
Quem scilicèt Auroræ interfecit splendidæ inclytus filius:
Hujus ille recordatus verba alata dixit;

„ Atride,

Ἀτρείδη, πέρι μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέςωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἶσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
Καὶ νῦν, εἴτι που ἐςὶ, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν, ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἷον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιςος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέςερος εἴη·
(Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
Ὡς νῦν Νέςορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίςους.)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὅς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων·
Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἰ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἰ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖςα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαςος ἐπιςάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα·)
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,

Ὅσσα

„ Atride, suprà quidem alios mortales te prudentem esse
„ Nestor dicebat senex; quandò mentionem-faceremus tui
„ Suis in ædibus, & nos mutuò alloqueremur.
„ Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi; non enim ego
„ Delector flens inter-cœnandum: sed & Aurora
„ Aderit manè-genita: molestè quidem neutiquàm fero
„ Deflere *eum*, quicunque mortuus fuerit mortalium, & fatum
„ Hic nimirum & honos solus est miseris mortalibus, (obierit.
„ Tonderéque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.
„ Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
„ Argivorum: debes autem tu nosse: non enim ego
„ Congressus sum, neque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
„ Antilochum, suprà quidem currendo velocem, atque bellatorem.
Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ O amice, quandoquidem talia dixisti, quæcunque prudens vir
„ Diceret & faceret, etiam qui major-natu esset:
„ (Talis enim & patris *es*, quare etiam sapienter loqueris.
„ Facile autem conspicua est proles viri; cui Saturnius
„ Felicitatem destinaverit & uxorem-ducenti & nascenti.
„ Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,
„ Ipsum quidem molliter senescere in ædibus,
„ Filios porrò prudentes, & hastâ esse optimos.)
„ Nos verò fletum relinquemus, qui priùs incidit:
„ Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam
„ Infundant: sermones autem etiam manè erunt
„ Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait: Asphalion verò aquam manibus infundebat,
Sedulus famulus Menelai gloriosi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant:
Tum verò aliud cogitavit Helena è Jove nata:
Protinus utique in vinum misit medicamen, unde bibebant,
Luctui iræque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium:
Qui illud biberit, postquàm crateri mixtum fuerit,
Non totâ-die profuderit lachrymas per genas,
Neque si ei mortui fuerint matérque patérque;
Neque si ei coràm fratrem, aut charum filium,
Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
Bona, quæ ei Polydamna præbuit Thonis uxor,
Ægyptia; ubi plurima producit alma terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciosa;
Medicus verò unusquisque peritus supra omnes
Homines: sane enim Pæonis sunt ex generatione.
Cæterùm postquàm immiserat, jusseratque vinum fundere,
Denuò verbis excipiens allocuta est;
„ Atride Menelaë, à-Jove-nutrite, atque etiam hi
„ Virorum fortium filii, (enim verò Deus alias in alium
„ Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia:)
„ Sanè nunc convivamini, sedentes in ædibus,
„ Et sermonibus delectamini: convenientia enim ordine-dicam.
„ Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,

„ Quot

Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆι ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἵκελος κατέδυ Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες. ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἄψ οἶκόνδ'· ἄτην δὲ μετέςενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ·
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἐνὶ ξεςῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριςοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίςειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίςους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε,
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάςακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠύδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,

Ἄλγιον·

„ Quot Ulyssis patientis sint certamina:
„ Sed qualiter istud fecit, & sustinuit fortis vir
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis æramnas Achivi.
„ Seipsum plagis indecentibus domans,
„ Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis,
„ Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
„ Alii verò seipsum viro celans assimilabat
„ Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
„ Huic similis ingressus est Trojanorum urbem, illi verò ignorabant
„ Omnes: ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,
„ Et ipsum interrogabam: ille verò astutiâ tergiversabatur.
„ Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,
„ Vestibusque induissem & juravissem firmum juramentum,
„ Non prius Ulyssem Trojanis me proditurum,
„ Quàm ipse ad naves veloces tentoriáque pervenisset:
„ Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
„ Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,
„ Ivit ad Argivos: astutiæ-famam verò deportavit multam.
„ Ibi aliæ Trojanæ stridulè ejulabant: sed meum pectus
„ Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem
„ Rursus domum: noxam verò deflebam, quod Venus
„ Dederat, quandò me duxit illuc charâ à patriâ terrâ,
„ Filiámque meam separans, thalamúmque, maritumque,
„ Nullius rei indigentem, neque quo-ad mentem, neque omninò (formam.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti:
„ Jam quidem multorum cognovi consiliúmque mentemque.
„ Virorum heroum, multámque per-agravi terram:
„ Sed nondum talem ego vidi oculis,
„ Quale Ulyssis patientis erat charum cor;
„ Quale etiam illud fecit, & sustinuit fortis vir,
„ Equo in polito, ubi insidebamus omnes optimi
„ Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
„ Venisti deindè tu illuc: jussisse autem te videbatur
„ Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
„ Et te Deïphobus deo-similis sequebatur profectam.
„ Ter autem circumlustrâsti cavas insidias attrectans,
„ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
„ Omnium Argivorum vocem assimilans uxoribus.
„ Cæterùm ego & Diomedes & nobilis Ulysses,
„ Sedentes inter medios, audivimus ut vocâsti.
„ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
„ Aut exire, aut intus protinus respondere;
„ At Ulysses prohibuit & continuit quamtumvis cupidos.
„ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
„ Anticlus verò te solus excipere verbis
„ Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
„ Indefinenter robustis, servavitque omnes Achivos:
„ Tamdiù autem detinuit, donec te seorsù abduxisset Pallas Miner-
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est; (va,
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

„ Du-

Ἄλγιον· οὐ γάρ οἴ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ τερπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
Ἀτρείδης δὲ κάθευδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρως,
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον, εἴτινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις·
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων.
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος;
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ,

Ἐξ

„ Durius *est*: non enim ei ista depulerunt tristem mortem,
„ Neque si ei cor ferreum intus esset.
„ Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam
„ Somno à dulci delectemur cubantes.
Sic ait: Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, sterneréque suprà tapetas,
Lænásque imponere villosas supernè quibus amicirentur.
Illæ verò iverunt ex ædibus facem in manibus habentes;
Cubiliáque straverunt; hospites verò ducebat præco.
Ac quidem in vestibulo domûs illic cubârunt
Telemachúsque heros, & Nestoris inclytus filius.
Atrides verò dormiebat in recessu domus excelsæ,
Juxtáque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.
Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto bello-strenuus Menelaus,
Vestes indutus; acutum verò gladium circumposuit humero,
Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos:
Perrexit verò ire ex thalamo deo similis corám:
Telemacho autem assidebat, verbúmque fecit, dixitque;
„ Quænam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,
„ Ad Lacedæmona nobilem, per lata dorsa maris?
„ Publica res, an privata? hoc mihi verè dic.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Veni, siquam mihi famam de patre diceres:
„ Comeditur mihi domus, pereunt verò pinguia opera:
„ Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuò
„ Pecora plurima mactant, & flexipedes camuros boves,
„ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi.
„ Propterea nunc ad tua genua venio, si velis
„ Illius sævam mortem indicare, sicubi vidisti
„ Oculis tuis, aut alterius sermonem audivisti
„ Errantis: suprà-modum enim ipsum ærumnosum peperit mater,
„ Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,
„ Sed planè mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.
„ Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
„ Aut dictum, aut etiam factum, pollicitus effecit.
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi;
„ Horum nunc mihi memento, & mihi verum dic.
Hunc autem gravitèr ingemiscens allocutus est flavus Menelaus;
„ Papæ! Certè utique perquàm-fortis viri in cubili
„ Volebant cubare, imbelles ipsi cùm-sint.
„ Ut verò cùm in lustro cerva fortis leonis
„ Hinnulos ubi-collocârit recens-genitos lactentes,
„ Juga investigat, & valles herbosas
„ Pascens; ille verò deinde suum ingressus est cubile,
„ Et utrisque illis duram mortem infert:
„ Ita Ulysses illis durum fatum inferet.
„ Utinam enim, Jupitérque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbo,

„ Com-

Ἐξ ἔριδος φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναιδὴς,
Κάν' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάρετο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ἐμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες μ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἐξ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἀν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων Ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμάασι νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μιμνήσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπεστά τις ἐς ἁλὶ πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου πρόπαροιθε, (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,)
Τόσσον ἠνεύθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ἢ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείσῃσι ὄπισθεν.
Ἔν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἔτεμον
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι ῥέα νέμορ.
Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖρος
Πνείοντες φαίνουθ' ἁλιαδες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤδη πάντα κατέφθιτο, καὶ μένε δνοφερὴν,
Εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος ἰφθίμου δυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη, τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινε·
Ἣ μ' εἶρ' ἐξόντες συνάντετο, νόσφιν ἑταίων.
Αἰεὶ γὰρ κατὰ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γαμψοῖσιν ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἣ δ' ἐμεῖ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο φώνησέν τε·
Νήπιος εἶς, ὦ ξεῖνε, λίην τέθον, ἠὲ χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μάθῃς, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μενύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἠέ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νύ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὅς τις μ' Ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου·
Νῆσον ἔ, ὡς ἐπὶ πόντον ἐλαύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως κατελέξω.
Πωλεῖται τις δεῦρο γέρων Ἅλιος νημερτής,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅς τε θάλασσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
Τόνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι.
Τόνῳ' εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νῆσον ἔ, ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, διοτρεφὲς, εἴκ' ἐθέλῃσθα,
Ὅ, τοῦ τοι ἐν μεγάροισι πάλιν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένου τόδε δεῦρο κακὸν ἐξ ὁδὸν ἐργαλέην τε.

„ Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
„ Prostravitque fortitèr, gavisi sunt autem omnes Achivi;
„ Talis existens cum procis congrederetur Ulysses:
„ Omnes & brevis-vitæ fierent & amaris-nuptiis.
„ Ista verò, quæ me interrogas & precaris, non equidem
„ Alia præter-*verum* dixero declinando, neque decipiam:
„ Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,
„ Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.
„ In Ægypto me etiamnum dii huc cupientem redire
„ Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas;
„ Semper autem volebant Dii nos meminisse præceptorum.
„ Insula deindè quædam est undoso in ponto,
„ Ægyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
„ Tantum semota, quantum toto die cava navis
„ Confecerit, cui stridulus ventus aspiret à puppi.
„ In eâ autem portus opportunus, unde utique navès æquales
„ In pontum deducunt, postquàm hauserint nigram aquam.
„ Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti-
„ Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium (secundi
„ Ductores sunt supra lata dorsa maris.
„ Et jam viatica omnia consumptà fuissent, & animi virorum,
„ Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, & me servâsset,
„ Protei potentis filia, marini senis,
„ Idothea: huic enim maximè sanè animum commovi;
„ Quæ mihi soli erranti occurrit, seorsum à sociis.
„ Semper enim circa insulam errantes piscabantur
„ Curvis hamis: urgebat autem ventrem fames.
„ Hæc autem me prope astans, verbum fecit, dixitque;
„ Stultus es, ô hospes, maximoperè, aut fatuus,
„ Aut sponte cessas, & delectaris dolores ferens;
„ Quòd adeò utique diù in insulâ detineris, neque ullum finem
„ Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.
Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Equidem tibi dicam, quæcumque tandem sis dearum,
„ Quòd ego neutiquam volens detineor, sed videor
„ Immortales offendisse, qui cœlum latum habitant.
„ Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
„ Quisnam me immortalium impedit, & moratur iter;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam: statim verò respondebat præstantissima dearum;
„ Enimverò ego tibi, ô hospes, valdè verè enarrabo.
„ Versatur quidam hic senex marinus verax,
„ Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique maris
„ Totius profunditates novit, Neptuno subditus:
„ Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque *me* genuisse.
„ Quem si quo pacto tu possis ex-insidiis prendere,
„ Ille tibi dicat viam & mensuras itineris,
„ Reditúmque, ut per mare proficiscaris piscosum.
„ Atque præterea tibi dicat, ô Jovis-alumne, si velis,
„ Quodcunque tibi in ædibus malúmque bonúmque acciderit,
„ Absente te per longam viam difficilémque.

Ὡς ἔφατ· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
395 Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μήπως με προϊδὼν, ἠὲ προδαείς, ἀλίηται·
Ἀργαλέος γάρ τ' ἐςὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτὶς ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
400 Ἥμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβηκὼς,
Τῆμος ἤ τ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτής,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ ῥιγεῖ καλυφθεὶς,
Ἐκ δ' ἁλὸς κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι, νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης,
405 Ἄθρόαι εὐδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξεκαδοῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφιν,
Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσσέλμοισιν ἄριστοι.
410 Πάντα δὲ τοι ἐρέω ὁλοφώϊα τοῖο γέροντος·
Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, καὶ ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας περιπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὡς πώεσι μήλων.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
415 Καὶ τόθ' ἕπειτ' ὕμμιν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
Ἀλεὶ δ' ἔχειν μεμνῆσθαι καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἕρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θερπιδαὶς πῦρ·
Τμεῖς δ' ἀσεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλόν τε πιέζειν.
420 Ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὖτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἰδὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λύσαί τε γέροντα,
Ἥρως· εἴρεσθαι δὲ, θεῶν ὅςις σε κελεύει
Νόςον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
425 Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, θέ' ἕασαν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἠΐα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ξηγμῖνι θαλάσσης.
Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ εἴνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἠΐα, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιςα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰδύν.
435 Τόφρα δ' ἄρ' ἡγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐν πόντου δέρματ' ἔνεικε·
Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψας' ἀλίησιν,
Ἧο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλομεν αὐτῆς·
440 Ἐξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἅπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κητεῖ κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
445 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα,

Sic ait: at ego ipsam vicissim allocutus sum:
„ Ipsa nunc explica tu insidias divini senis,
„ Ne quo pacto me prævidens, aut præscions, effugiat:
„ Difficilis enim est deus mortali homini domari.
Sic dicebam; continuò verò respondit præstantissima dearum;
„ Etiamverò ego tibi, hospes, valdè verè enarrabo.
„ Cùm sol medium cœlum consternderit,
„ Tum verò è mari emergit senex marinus verax,
„ Flatu sub Zephyri, nigrâ superficie-horrescentis-maris obtectus,
„ Egressus verò decumbit sub specubus cavis.
„ Circa verò ipsum Phocæ, progenies pulchræ Halosydnæ,
„ Conferte dormiunt, è cano mari egressæ,
„ Acerbum spirantes mari profundi odorem.
„ Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
„ Collocabo ex-ordine: tu verò probè elige socios
„ Tres, qui tibi apud naves transstratas optimi sunt.
„ Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
„ Phocas quidem primùm numerabit, & obibit:
„ At postquàm omnes per-quinteniones-numerârit atque in-
„ Cubabit in medio, pastor veluti in grege ovium. (spexerit;
„ Hunc quidem ubi primùm decubuisse videritis,
„ Tum deinde vobis curæ-sit robúrque visque;
„ Illic verò tenete obluctantem & nitentem licet elabi.
„ Omnia verò tentabit ut-fiat, quæcumque in terrâ
„ Reptilia sunt, & aqua, & immanè-ardens ignis:
„ Vos autem firmitèr tenete, magisque premite.
„ Sed quandò demum te ipse interrogaverit verbis,
„ Talis apparens, qualem decubuisse videritis,
„ Tum verò desiste à vi, solvéque senem,
„ Heros: interroga verò, deorum quisnam te affligat;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.
„ At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,
„ Ibam: multa verò mihi cor agitabat eunti.
„ Cæterùm postquam ad navem veni atque mare,
„ Cœnámque apparavimus, & supervenit divina nox;
„ Tum verò obdormivimus in littore maris.
„ Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
„ Ac tum quidem ad littus maris vasti
„ Ibam, multum diis supplicans: cæterùm socios
„ Tres ducebam, quibus potissimùm confidebam ad omne incé-
„ Interea verò illa ingressa maris latum simum, (ptum.
„ Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;
„ Omnes verò erant recens-excoriatæ: dolum autem struebat patri.
„ Cubilia porrò in arenâ cùm-exsculpsisset marinâ,
„ Sedebat expectans; nos verò valdè prope venimus eam:
„ Ex-ordine autem ea collocavit, injecitque corium uniculque.
„ Illic sanè molestissimæ insidiæ erant: affligebat enim graviter
„ Phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor:
„ Quis enim marinum apud cetum cubare-posset?
„ Sed ipsa servavit & excogitavit magnum auxilium:
„ Ambrosiam naribus uniculque suppositit afferens,

Ἡδὺ μάλα πνείουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς ηὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χοῖρας
Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδὼς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
Ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου·
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοὶ, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοὶ,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκεῖ ἧς ἐπὶ νηὸς,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημὶ
Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι·
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα·

Εἷς

„ Dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem.
„ Totum autem matutinum-tempus expectabamus patienti animo.
„ Phocæ verò è mari venerunt confertæ: illæ quidem deinde
„ Ordine cubabant juxta littus maris.
„ Meridianus autem senex exiit è mari, invenitque Phocas
„ Obesas: omnes vero obibat, recensuitque numerum.
„ Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo
„ Suspicabatur dolum esse: deinde autem decubuit & ipse.
„ Nos vero protinus vociferantes irruimus; circúmque manus
„ Jecimus; neque senex dolosæ obliviscebatur artis:
„ Sed primùm quidem leo factus est magnis-jubis,
„ At deinde draco, & panthera, atque ingens sus;
„ Factus est etiam liquida aqua, & arbor alto-vertice-comans.
„ Nos vero firmiter tenebamus constanti animo.
„ Sed cùm jam angustabatur senex, versutias sciens,
„ Tunc verò me verbis interrogans alloquutus est;
„ Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
„ Ut me caperes invitum insidiatus? cujusnam-rei tibi opus?
Sic ait; at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?
„ Quod jam diù in insulâ detineor, neque ullo-pacto finem
„ Invenire queo; conficitur autem mihi intùs cor.
„ Sed tu saltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
„ Quisnam me immortalium detineat, & *mihi* impediat iter;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
„ Atqui omnino debebas Jovique aliisque diis
„ Sacris opimis factis, *naves*-conscendere, ut citissimè
„ Tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
„ Non enim tibi prius fatum-est amicóique videre, & venire
„ Ad domum benè-ædificatam, & tuam in patriam terram,
„ Quàm Ægypti à-Jove-fluentis fluvii
„ Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum tenent.
„ Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.
Sic dixit; at mihi confractum est charum cor,
„ Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
„ In-Ægyptum ire, longum iter difficiléque.
Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum;
„ Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu præcipis:
„ Sed age mihi hoc dic & verè enarra;
„ An omnes cum navibus incolumes redierunt Achivi,
„ Quos Nestor & ego reliquimus à Trojâ profecti,
„ An quisquam perit morte inopinatâ, suâ in nave,
„ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit?
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
„ Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
„ Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
„ Diù absque-lacrymis fore, postquam bene omnia audieris:
„ Multi etenim illorum domiti sunt, multi vero relicti:
„ Duces autem duo soli Achivorum ære-loricatorum
„ In reditu periêrunt; (pugnæ autem & tu interfuisti:)

Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·
Γυρῇσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἐκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
Φῇ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαινα ἑλὼν χερσὶ ςιβαρῇσιν,
Ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν.
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Σὸς δέ που ἐκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα ςενάχοντα,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέςης
Τοπρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεςιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόςος ἀπήμων,
Ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον ςρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίςους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ', οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής·
Μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖε, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιςα
Πεῖρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἦ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέςης
Κτείνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ ςήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη·

550 Καί

„ Unus verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
„ Ajax quidem apud naves domitus est longis-remis-instructus:
„ Ad Gyras quidem primùm Neptunus admovit
„ Petras ingentes, & servavit è mari.
„ Et sanè effugisset mortem, invisus licet Palladi,
„ Nisi superbum dictum protulisset, & in magnum incidisset malum:
„ Dixit nempè, invitis diis, *se* effugiturum ingentes fluctus maris.
„ Hunc autem Neptunus magnifica audivit jactantem:
„ Statim deinde, tridente sumpto, manu forti,
„ Percussit Gyream petram, abscideitque ipsam:
„ Et unum quidem illic manebat, alterū verò frustum incidit mari,
„ Cui scilicet Ajax primùm insidens valde perculsus erat;
„ Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
„ Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salsam aquam.
„ Tuus verò utcunque effugit mortem frater, atque elapsus est,
„ In navibus cavis: servavit enim veneranda Juno.
„ Sed quandò jam statim erat ad Malearum montem arduum
„ Perventurus, tum verò ipsum abreptum procella
„ Pontum per piscosum tulit, valdè ingemiscentem,
„ Agri ad extremam-oram, ubi ædes habitabat Thyestes
„ Priùs, at tunc habitabat Thyestiades Ægisthus.
„ Sed cùm jam & illinc apparebat reditus incolumis,
„ Retrò verò dii ventum verterunt, & *illi* domum venerunt;
„ Sanè ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
„ Et osculabatur attingens suam patriam: multæ verò ab ipso
„ Lachrymæ calidæ effundebantur, quia lubenter vidit terram.
„ Hunc autem à speculâ conspexit speculator, quem constituerat
„ Ægisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
„ Auri duo talenta; observabat verò hic toto anno,
„ Nè ipsū lateret accedens, recordareturque strenuæ fortitudinis.
„ Perrexit autem ire annunciaturus ad ædes pastori populorum.
„ Statim verò Ægisthus dolosam excogitavit fraudem:
„ Electis ex plebe viginti viris optimis,
„ Constituit insidias, & ab-alterâ-parte jussit convivium apparari.
„ At ipsē ivit invitans Agamemnonem, pastorem populorum,
„ Equis & curribus, nefanda animo-agitans.
„ Hunc autem non fati providentem reduxit, & trucidavit
„ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad præsepe:
„ Neque quisquam Atridæ sociorum relictus est, qui eum sequeban-
„ Neque quisquam Ægisthi; sed trucidati sunt in ædibus. (tur,
„ Sic dixit; at mihi confractum est charum cor:
„ Flebam autem in arenis sedens; neque mihi cor
„ Volebat ampliùs vivere, & videre lumen solis.
„ At postquam flendóque volutandóque saturatus fuim,
„ Tum me allocutus est senex marinus verax;
„ Nè ampliùs, Atrei fili, longo tempore indefinenter sic
„ Fleas, quoniam non remediū aliquod inveniemus: sed citissimē
„ Tenta, quo-pacto jam tuam in patriam terram pervenias.
„ Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes
„ Interfecerit prævenieris: tu verò sepulturæ occurreris.
Sic dixit: at mihi cor & animus generosus
„ Rursus intra pectus, & tristi licèt, lætabatur:

550 Καὶ μὲν Φαιήκας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τοῦτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ἐνίσπες,
Ὅς τις ἔτι ζωὸς πατρώιον οὖρεϊ πέπυται,
Ἠὲ θανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἰδέμην· ἣ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
555 Τῆλε Λαέρταιο, Ἰθάκης ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυα χέοντα,
Νύμφην ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ἣ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Οὐ γὰρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
560 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅ γε δὴ θεσπεσίου ἕκι, δεινοτάτῃ δ' Μενέλαε,
Ἄργεϊ ἐν ἱππεβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
565 Τῇ περ ἐπὶ ῥηΐτη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμὼν πολὺς, οὔτε τοτ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντος ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους·)
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
570 Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Βῆν· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ἐπὶ νῆα καταπλόομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλεόμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
575 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἠμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπροτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τίθεμεσθα καὶ ἱστία νηυσὶν ἔθεντο·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
580 Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο, διΐπετέος ποταμοῖο,
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
585 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ἀλλ' ἴκυε νῦν ἐνίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἐνδεκάτην τε δυωδεκάτην τε γένηαι·
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
590 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδησθε θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένοι ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
595 Καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἶκος Ἰθάκ πόθος, οὐδὲ τοκῆων·
(Ἀλλὰ γὰρ μύθοισιν ἐπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι·) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
600 Δῶρον δ', ὅ, τοι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔσω·
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλά σοι αὐτῷ
Ἐνθάδε

Et ipsum alloquutus verba alata dixi;
» Istos quidem jam novi: tu verò tertium virum nomina,
» Quinam adhuc vivus detinetur in lato mari,
» Aut mortuus: volo autem, & mœstus licèt, audire.
Sic dicebam: ille verò me rursus respondens alloquutus est;
» Filius Laërtæ, in Ithacâ ædes habitans.
» Hunc verò vidi in insulâ lacrymas uberes fundentem,
» Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
» Detinet; nec ille potest in suam patriam terram pervenire:
» Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, & socii,
» Qui ipsum vehant per lata dorsa maris.
» Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne ô Menelaë,
» In Argo equos-pascente mori & fatum obire:
» Sed te in Elysium campum, & fines terræ
» Immortales mittent; (ubi flavus Rhadamanthus est:
» Ubi utique facillima vivendi-ratio est hominibus:
» Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber,
» Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
» Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:)
» Quòd habes Helenam, & ipsis Jovis gener es.
Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.
» At ego ad naves simul-cum eximiis sociis
» Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
» Cæterùm postquam ad navem veniimus atque mare,
» Cœnámque apparavimus, supervenitque divina nox,
» Tum utique dormivimus in littore maris.
» Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
» Naves quidem imprimis deduximus in mare vastum,
» Malósque imposuimus & vela navibus æqualibus:
» Ipsique porrò ingressi super transtra sederunt;
» Ordine autem considentes spumosum mare verberabant remis.
» Rursus autem ad Ægyptum, à-Jove-fluens flumen,
» Constitui naves, & feci perfectas hecatombas.
» At postquam sedâssem deorum iram semper-existentium,
» Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset.
» His peractis, redii: dederunt autem mihi ventum-secundum
» Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt.
» Verùm ago nunc mane in ædibus meis,
» Donec undecimáque duodecimáque fuerit *dies*;
» Et tunc te benè dimittam; dabóque tibi splendida dona,
» Tres equos & currum benè-politum: esterum deinde
» Dabo pulchrum poculum, ut libes diis
» Immortalibus, mei memor diebus omnibus.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà alloquutus est;
» Atride, nè sanè me multo tempore hîc detine.
» Etenim in annum ego apud te utique perdararem
» Sedens, neque me domûs caperet desiderium, neque parentum:
» (Vehementer enim verbis sermonibúsque tuis audiens
» Oblector:) sed jam mihi tædio afficiuntur socii
» In Pylo divinâ: tu autem me *longum*-tempus hîc detines.
» Donum autem, quodcunq; mihi dederis, sit quod-recondi-possit;
» Equos verò in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi

Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἄρ δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμών·
Αἰγίβοτος· καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλείμων,
Αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ πέρι πασέων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Αἵματος εἷς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταςήσω· δύναμαι γάρ.
Δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω, ὃ κάλλιςον καὶ τιμηέςατόν ἐςιν.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔςιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίςοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
Κεῖσέ με νοςήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος·
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Μνηςῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆςο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηςήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριςοι.
Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος;
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεται αὐτῆς,
Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν, ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Νημερτές μοι ἔνισπε, πότ' ᾤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
Κοῦροι ἕποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι; ἢ ἑοὶ αὐτοῦ
Θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι;
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἦ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
Ἠὲ ἑκὼν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ;
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
Αἰτίζῃ; χαλεπόν κεν ἀνῄνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ', οἳ κατὰ δῆμον ἀριςεύουσι μεθ' ἡμέας,
Οἵ οἱ ἕποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνεντ' ἐνόησα

Μέν-

„ Hinc relinquam ornamentum; tu enim campo imperas
„ Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,
„ Triticum, speltæ, atque latè-germinans hordeum album.
„ In Ithacâ autem neque sanè curricula lata, neque omnino pratum
„ Capris-pascendis-apta *ea*; & magis grata *solo*-equis pascendis apto
„ Nulla enim insularũ equis-idonea neque pratis accommodata,
„ Quæ mari circundatæ sunt; Ithaca autem & supra omnes.
Sic dixit: risit verò bello strenuus Menelaus,
Manúque ipsum prehendit, verbúmque dixit, atque compellavit;
„ Sanguinis es boni, chare fili, qualia loqueris.
„ Atqui ego tibi hæc *dona* commutabo; possum enim.
„ Donorum autem, quæcunque in meâ domo recondita jacent,
„ Dabo, quod pulcherrimum & pretiosissimum est.
„ Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus verò
„ Est totus, auro autem labra munita sunt;
„ Opus verò Vulcani: donavit autem illum Phædimus heros
„ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
„ Illuc me in-reditu-profectum: tibi autem volo id præbere.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Convivatores verò in domum ierunt divini regis:
Illi verò adducebant quidem oves, afferebántque generosum vinum:
Panem verò ipsis uxores pulchris-vittis attulerunt.
Sic illi quidem circa cœnam in ædibus *Menelai* occupabantur.
Proci autem ante Ulyssis ædes
Discis delectabantur & hastilibus jaculantes,
In fabrefacto pavimento, ubi anteà insolentiam exercebant.
Antinoüs verò consederat & Eurymachus deo-formâ-similis,
Duces procorum; virtute autem erant longè optimi:
His autem filius Phronii Noëmon propè accedens,
Antinoüm verbis interrogans allocutus est;
„ Antinoë, Nunquid scimus in mente nostrâ, an non,
„ Quandò Telemachus redeat ex Pylo arenosâ?
„ Navem mihi abiit abducens: mihi verò opus est illâ,
„ Elidem in spatiosam ut-trajiciam, ubi mihi equæ
„ Duodecim fœminæ, subtus autem muli patientes-operis
„ Indomiti: ex-quibus aliquem adigens domarem.
Sic ait: illi verò in animo obstupescebant; non enim putabant
In Pylum *eum* abiisse Neleïam, sed alicubi illic
In agris, aut ovibus adesse, aut cum subulco.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupithei filius;
„ Vere mihi dic, quandò abierit, & quinam illum
„ Juvenes secuti sint ex Ithacâ electi? an sui ipsius
„ Mercenariique mancipiáque? potueritne scilicet hoc etiam
„ Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam, (perficere?
„ An tibi vi invito abstulit navem nigram,
„ An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?
Hunc autem filius Phronii Noëmon contrà allocutus est;
„ Ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,
„ Quando vir talis, habens curas in animo,
„ Petat? difficile negare mutus foret.
„ Juvenes autem, qui in populo excellunt apud nos,
„ Illi eum secuti sunt; ducem verò ego conscendentem observavi

Μέντορα, ἠὲ θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐοίκει.
655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
Κθιζὸν ὑπ' ἠοῖον· τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μνηςῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Ἀχνύμενος μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
665 Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος πάϊς ὄιχεται αὔτως,
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίςους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἥμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
670 Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω,
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνςάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυςος
Μύθων, οὓς μνηςῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
680 Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Κήρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηςῆρες ἀγαυοί;
Ἦ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἔργων παύεσθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δεῖπνα πένεσθαι;
Μὴ μνηςεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
685 Ἶςατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
690 Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ· ἦτ' ἐςὶ δίκη θείων βασιλήων·
Ἄλλον μ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη,
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
695 Φαίνεται. οὐδέ τις ἐςὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Αἰ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖςον κακὸν εἴη·
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηςῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
700 Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξεῖ χαλκῷ,
Οἴκαδε νειόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τῷ δέ οἱ ὄσσε
705 Δακρυόφιν πλήσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.

Ὀφ-

„ Mentorem, aut deum; illi vero ipsi omnimodo similis erat.
„ Sed hoc miror; vidi hic Mentorem divinum
„ Heri sub aurorâ; tunc autem conscendit navem ad-Pylum.
Sic locutus abiit ad domum patris.
His vero utrisque perculsus est animus generosus.
Proci autem simul consederunt, & quieverunt à certaminibus.
Ipsis vero Antinoüs interfatus est Eupithei filius,
Dolens: furore autem multùm præcordia circumfusâ-caligine
Implebantur, oculi vero ei igni splendenti similes-erant:
„ Papæ! Certè ingens facinus superbè patratum est,
„ Telemacho profectio hæc! dicebamus vero ei non perfectum-iri.
„ Tot nempè invitis juvenculus puer exiit temerè,
„ Nave deductâ, electisque per populum optimis.
„ Incipiet & ulteriùs malum esse: sed ei ipsi
„ Jupiter perdat vim, antequam nobis malum severit.
„ Verùm agite, mihi date navem celerem & viginti socios,
„ Ut eum ipsum venientem insidiis-excipiam, atque observem,
„ In freto Ithacæque Samique asperæ:
„ Ut cum-suâ-pernicie naviget propter patrem.
Sic dixit; Illi verò omnes laudabant atque hortabantur:
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.
Neque vero Penelope longo-tempore fuit inscia
Sermonum, quos proci in mente profundè-cogitabant;
Præco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
Extra aulam cùm-esset: illi verò intùs consilium texebant.
Perrexit verò ire annunciaturus per domum Penelopæ.
Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope;
„ Præco, cur vero te præmiserunt proci inclyti?
„ An ut-dicas ancillis Ulyssis divini,
„ Ut à-labore cessent, iisque ipsis convivium apparent?
„ Nè ambientes, neque alio decedentes,
„ Ultimùm & postremùm nunc hic cœnent,
„ Qui frequenter congregati, victum absumitis multum,
„ Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
„ Vestris anteà audiistis, pueri cùm-essetis,
„ Qualis Ulysses erat inter vestros parentes,
„ Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam *tale* locutus
„ In populo; qui utique mos est magnorum Regum:
„ Alium ut-oderit-*quis* mortalium, alium amet.
„ Ille vero nunquam omnino malo quemquam affecit:
„ Sed vester quidem animus, & indigna facinora
„ Apparent, neque ulla est gratia post beneficiorum-*acceptorum*.
Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus;
„ Utinam enim sanè, ô regina, hoc maximum malum esset;
„ Sed multo majusque & gravius aliud
„ Proci meditantur, quod ne perficiat Saturnius:
„ Telemachum cogitant interficere acuto ferro,
„ Domum revertentem; ille vero profectus est ad patris famam
„ In Pylum sacram, atque in Lacedæmona divinam.
Sic ait; ast ejus illic soluta sunt genua & charum cor:
Diù autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi
Lachrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.

Ὀψὲ δὴ μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενη προσέειπε·
Κήρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἴθ' ἅλιος ἵππος
Ἀνδράσι γίγνονται, περήσει δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.
710 Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Ὣς δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Οὐκ οἶδ', εἴτις μιν θεὸς ὤρορεν, ἠὲ καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἱέμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ ἠὲ νόεον, ἠ ὁντινα πότμον ἐκέσπεν.
715 Ὣς ἄρα φωνήσας ἐπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρον ἐφίζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωαὶ μυῴριζον
720 Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δῶματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τῆς ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια·
Κλῦτε, φίλαι, πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγε' ἔδωκαν
Ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμαλέοντα,
725 Παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι,
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων· οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιοι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
730 Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπεὶ σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ κυδάμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἠ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὀδοῖο·
Ἦ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
735 Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσαιε γέροντα,
Δμῶ ἐμόν, (ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον·) ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζομένος καταλέξῃ,
Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Νύμφα Φίλη, σὺ μὲν ἤρ με κατάκτανε νηλεὲ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω·
745 Ἠιδέ' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσσ' ἐκέλευσε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρίν σοι ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
Ἢ σ' αὐτὴν πυθέσθαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἴαπτῃς.
750 Ἀλλ' ὕδωρ ἀναμείμαι, κἀθαρσὴ χροΐ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχε Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς Αἰγιόχοιο·
Ἦ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσει.
Μηδὲ γέροντα κάκου κακακωμένον· οὐ γὰρ ἔοικε
755 Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔκθεσθ'· ἀλλ' ἔτι ποῦ τις ἐπέσσεται, ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματα θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.

Ὡς

Tandem verò ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Præco, cur verò mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus-
„ Naves celeres conscendere, quæ maris equi (eras
„ Hominibus sunt, trajiciúntque immensum humidum.
„ An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur?
Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus;
„ Haud scio, an aliquis ipsum Deus impulerit, an & ipsius
„ Animus impetum-ceperit ire in Pylum, ut audiat
„ Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.
Sic utique locutus abiit per domum Ulyssis.
Hanc autem dolor circumfudit animum-crucians, neque ampliùs
In-sellâ sedere, plures in domo cùm-essent; (sustinuit
Verùm super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabilitèr lamentans: circùm autem ancillæ ejulabant
Omnes, quotquot in domo erant juvenes atque vetulæ:
Illas vehementèr lugens alloquebatur Penelope;
„ Audite, amicæ, suprà-modũ enim mihi cœlites dolores dederunt
„ Ex omnibus, quotquot unà mecum nutritæ atque natæ sunt:
„ Quæ anteà quidem maritum bonum amisi magnanimum,
„ Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,
„ Eximium, cujus gloria lata per Hellada & medium Argos.
„ Nunc vero rursus filium dilectum abripuerunt procellæ
„ Inglorium ex ædibus, neque de-abeunte audivi.
„ Infelices, neque vos quidem in animum induxistis unaquæque
„ E lectulo me suscitare, scientes certè in animo,
„ Quando ille conscendit cavam navem nigram.
„ Si enim ego intellexissem istud iter molientem,
„ Sanè certè aut mansisset, quantumvis festinans ad-iter;
„ Aut me mortuam in ædibus reliquisset.
„ Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,
„ Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
„ Et mihi hortum servat arboriferum;) ut celerrimè
„ Laërtæ hæc omnia assidens enarret;
„ Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,
„ Progressus apud-populos deploret, qui cupiunt
„ Ipsius & Ulyssis perdere prolem deo-paris.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Domina chara, tu quidem me interfice sævo ferro,
„ Vel sine in domo; sermonem vero omninò non celabo:
„ Novi ego ista omnia; præbui autem illi, quæcunque postulavit,
„ Panem & vinum dulce: à me autem exegit magnum juramentũ,
„ Non priùs tibi *me* dicturam, quàm duodecimáque adesset *dies*,
„ Aut tu ipsa desiderares, & abiisse rescivisses;
„ Nè flens corpus pulchrum læderes.
„ Verùm *tu* lota, puris corpori vestibus sumptis,
„ In superiorem-partem-domûs conscendens, cum ancillis mulie-
„ Supplica Palladi, filiæ Jovis Ægiochi: (ribus,
„ Hæc enim ipsum deinde & à morte servaverit.
„ Neque senem affige afflictum; non enim existimo
„ Penitùs diis beatis sobolem Arcesiadæ
„ Invisam esse; sed adhuc alicubi aliquis supererit, qui habeat
„ Domos excelsas, & procul-sitos pingues agros.

Ὡς φάτο τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὅσσε γόοιο.
Ἣ δ' ὀδύρομένη, καθαρὰ χροῖ εἵματ' ἐλοῦσα,
760 Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠράτο δ' Ἀθήνην·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀντιτύχουσα,
Ἕλκετό τοι πολύμητις ἐνὶ μεγέροισιν Ὀδυσσεύς
Ἦ βοὸς, ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηροὶ ἄκηρα·
765 Τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον·
Μνησάμενος δ' ἀπέβαλλε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰπόσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνησάμενος δ' ἠμείδησεν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
770 Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύει· οὐδέ τι οἶδεν, ὅ οἱ φίνος οὖτι τέτυκται.
Ὣς ἔφα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλάλεσθε
775 Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἴομ' ἐγὼ σὺν τοῖον ἀνωχάντες τελέωμεν
Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤμαρον ἡμῖν.
Ὣς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίζους·
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ δίνα θαλάσσης.
780 Νῆα μὲν ἂρ πρώτιστα ἐλὸς βένοσδε ἔρυσσαν·
Ἐν δ' ἴξιν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἠρτύνοντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἱστία λεύκ' ἐτίτασσαν.
Τεύχεα δὲ σφίν ἐνείκαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
785 Ὑψοῦ δ' ἐν ποτάνῃ τὴν γ' ὤρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἔνθα δὴ ἄρπτον ἵλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἴστερον ἠλθεῖν.
Ἦ δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἐπ' ἐείσιος, ἐπαῖξε ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὀρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἷός ἐμοῖμον,
790 Ἦ ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμαίη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δέλτοι περὶ κύκλον ἔγωσι·
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος·
Εὖδε δ' ἀκαλλιόβοτρα· λύθεν δέ οἱ ἤψεα πάντα.
795 Ἐνθ' αὖτ' Ἠλθ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤικτο γυναικὶ
Ἰφθίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο·
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε, φερῆς ἔνι οἰκίᾳ ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος δείοιο,
800 Εἵνεκα Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γοόωσαν,
Παύσειε κλαυθμοῖο, γοόιό τε δακρυόεντος.
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδι ἱμάντα,
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ;
805 Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἴδοι θεοὶ ἐσθλὰ ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκαχήσθαι· ἐπεί ἔτι νόος ἐμοῖμος ἔχει
Σὸς πάϊς· οὐ μὲν γὰρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἠδὺ μάλα κνώσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πίλῃσι·

Sic ait: hujus autem sedavit luctum; cohibuitque oculos à luctu.
Ipsa verò lota, puris corpori vestibus sumptis,
In superiorem-partem-domûs conscendit cum ancillis mulieribus;
Imposituitque molas canistro, supplicavitque Minervæ;
„ Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita,
„ Si unquam tibi solers in ædibus Ulysses
„ Aut bovis, aut ovis pinguia femora adolevit;
„ Horum nunc mihi memento, & mihi charum filium serva;
„ Procos verò averte malè superbientes.
Sic locuta, ejulavit; dea autem ejus audivit preces.
Proci verò tumultuabantur per ædes obscuras:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium;
„ Profectò jam nuptias nobis multùm-ambita Regina
„ Apparat; neque omninò novit, quòd suo cædes filio parata est.
Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, ut acta erant.
Inter eos verò Antinoüs concionatus est & dixit;
„ Improvidi, sermones quidem arrogantes fugite
„ Omnes pariter; nè fortè aliquis annunciet etiam intrò.
„ Sed age silentio sic exurgentes perficiamus
„ Consilium, quod jam etiam omnibus in mente placuit nobis.
Sic locutus, elegit viginti viros optimos:
Perrexerunt autem ire ad navem velocem & littus maris.
Navem quidem primùm maris in altum traxerunt:
Malum verò imposuerunt, & vela navi nigræ:
Aptârunt porrò remos vertebris coriaceis,
Omnia ritè; ac vela alba expanderunt.
Arma porrò ipsis tulerunt animosi famuli;
Altè verò in humido hanc stiterunt; ingressique sunt ipsi: (hiret.
Illic autem cœnam sumpserunt, expectabântque dum vesper adve-
In superiorem verò partem domûs cùm-conscendisset prudens
Jacebat sanè jejuna, non-gustans cibum, neque potum, (Penelope
Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,
An ille à procis superbis domaretur.
Quàm-multa autem cogitat leo virorum in turbâ,
Timens, cùm ipsum doloso circulo circumdent;
Tam multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:
Dormiebat verò recumbens; solutæque sunt ei compages omnes.
Ibi tum aliud cogitavit dea cœlsa Minerva;
Idolum effinxit, corpore autem assimilatum-erat mulieri
Iphthimæ, filiæ magnanimi Icarii:
Quam Eumelus duxerat, in Pheris ædes habitans.
Misit verò hanc *Minerva* ad domum Ulyssis divini,
Si-quo-pacto Penelopen lamentantem, lugentem,
Compesceret à fletu, luctúque lachrymoso.
In thalamum verò ingressa est ad feræ lorum;
Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est;
„ Dormis, Penelope, charo afflicta corde?
„ Nequaquàm te sinunt dii facilè viventes
„ Flere, neque tristem-esse; quoniam adhuc redituru est
„ Tuus filius: nequaquàm enim Diis peccando-obnoxius est.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope,
Suaviter admodùm dormiens in somniorum portis;

„ Cur,

Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
Πώλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλῃ παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν· τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς
Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου·
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια, μή τι πάθῃσιν
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην·
Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεςάμεναι, (δύναται γὰρ,)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σε δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
Ἢ νῦν με προέηκε, τεῖν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσὶ, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, ςαθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων· ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὣς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηςῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔςι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀςερὶς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ε. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ἐπὶ Καλυψὼ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα· ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀποῤῥίψαι αὐτὸ· καὶ πολλὰ παθὼν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

„ Cur, ô soror, huc venisti? nequaquàm anteà quidem
„ Ventitabas, quandoquidem valdè procul domum habitas:
„ Et me jubes cessare ab ærumnâ atque doloribus
„ Multis, qui me irritant in mente & in animo:
„ Quæ antè quidem maritum bonum amisi magnanimum,
„ Omnibus virtutibus ornatum inter Danãos,
„ Eximium; cujus gloria lata per Græciam & medium Argos.
„ Nunc autem rursus filius dilectus abiit cavâ in nave
„ Puer, neque laborum probè gnarus, neque commerciorum.
„ Hujus causâ jam ego etiam magis lugeo, quàm illius:
„ Et ob hunc contremisco & timeo, nè quid patiatur
„ Aut ille eorum in populo, quò abiit; aut in ponto:
„ Hostes enim multi in ipsum *mala* machinantur,
„ Cupientes occidere, antequàm in patrium terram venerit.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Confide, neque omninò in mente timeas tantopere:
„ Talis enim comes unà sequitur, quam etiam alii
„ Viri optârint adesse, (pollet enim,)
„ Pallas Minerva: te verò lamentantem miseratur:
„ Quæ nunc me præmisit, tibi hæc ut dicerem.
Hanc verò rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si quidem tu dea es, deæque audivisti vocem,
„ Age mihi & illum ærumnosum enarra,
„ An alicubi adhuc vivat, & videat lumen solis;
„ An jam mortuus sit, & in Plutonis ædibus.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Non sanè de-eo quidem continuò dicam,
„ Vivátne ille, an mortuus sit: malum nempe vana loqui.
Sic locutum, jamque apud seram evanuit
In flatus ventorum: at ex somno exsurrexit
Filiã Icarii; charum autem ei cor exultavit,
Ut ipsi evidens somnium supevenerat noctis in conticinio.
Proci verò conscensâ nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
Est autem quædam insula medio mari petricosa,
Inter Ithacámque Samúmque asperam,
Asteris, non magna: portus verò navibus apti in ipsâ (Achivi
Ab-utroq;-latere introitum habentes; hunc expectabant insidiantes

ODYSSEAE HOMERI V. LIBRI

Argumentum.

COncilio deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit ad Calypsô, jubens dimittere Ulyssem. Quæ jussum facit. Decima vero octava die conspicatus eum Neptunus, & indignatus, solvit ratem. Ino verò ei dat vittam, præcipiens, ut postquam ad terram appulisset, abjiceret eam. & multa passus, in Phæacum regionem venit servatus.

Ε, πλεῖ ἐπὶ σχεδίης Ὀδυσεὺς κεαθείσης πόντῳ.

Ἠ Ὠ Σ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὕψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐςὶ μέγιςον.
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἤπιος ἔςω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὣς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο,
Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν,
Οἴκαδε νεισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπιςαμένως, (δύνασαι γὰρ,)
Ὣς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται·
Μνηστῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμποτὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, φίλον υἱὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, (σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ὄσσι,)
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
Νόςον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματι κ' εἰκοςῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὣς, τιμήσουσιν,
Πέμψουσιν δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐςὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια· τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης·
Πιερίην δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·

Σεύατ'

E. Navigat in rate Ulyssis fracta nati.

AUrora autem ex lectis ab eximio Titheno
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.
Dii verò ad consessum consedebant; inter illos verò
Jupiter altitonans, cujus potentia est maxima.
Illis autem Pallas recensebat aerumnas multas Ulyssis,
Recordata; curæ enim illi erat exsilens in domo Nymphæ:
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
„ Nullus amplius benignus, mitis, & mansuetus sit
„ Sceptrifer rex, neque animo justa sciens,
„ Sed semper durus sit, & injusta faciat:
„ Adeò nemo memor est Ulyssis divini,
„ Populorum, quibus præfuit, pater autem velut, mitis erat.
„ Sed ille quidem in insulâ jacet graves dolores patiens,
„ Nymphæ in ædibus Calypsûs, quæ ipsum vi
„ Detinet; is verò non potest suam in patriam terram venire:
„ Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, & celeres,
„ Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.
„ Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,
„ Domum revertentem: ille verò abiit ad patris famam,
„ In Pylum divinam, atque in Lacedæmona claram.
Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:
„ Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?
„ Nonnè enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,
„ Ut scilicet illos Ulysses ulciscatur reversus?
„ Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim,)
„ Ut incolumis suam in patriam terram veniat;
„ Proci verò in nave retrò iter-relegant.
Dixit utique, & Mercurium, dilectum filium, contrà alloquebatur:
„ Mercuri, (tu enim itidem & in aliis nuncius es,)
„ Nymphæ comas-pulchræ dicito firmum *mostrum* consilium,
„ Reditum Ulyssis patientis; ut redeat,
„ Neque deorum ductu, neque mortalium hominum;
„ Sed is in rate multis-vinculis-aptâ aerumnas patiens
„ Die vicesimâ ad Scheriam fertilem perveniat,
„ Phæacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
„ Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
„ Mittántque in navi charum in patriam terram,
„ Æsque aurumque abundè, vestemque cum-dederint,
„ Plurima, quanta numquam ex Trojâ sustulisset Ulysses,
„ Etiam si incolumis venisset, fortitus ex prædâ portionem.
„ Sic enim ei fatale est amicósque videre, & pervenire
„ Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit; nec non-parvit intermuncius Argicida:
Statim deinde pedibus subligavit pulchros calceos,
Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
Cepit etiam virgam, quâ virorum oculos demulcet,
Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida:
Pieriæ autem cacumen-nactus, ex æthere incidit in mare:

Pesti-

Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, Λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
Ὅςε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ·
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἠπειρόνδε
Ἤιεν· ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱςὸν ἐποιχομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
Σκῶπές τ', ἴρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυςο περὶ σπείους γλαφυροῖο
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ ςαφυλῇσι·
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου, ἠδὲ σελίνου,
Θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα ςὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
(Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴτις ἀπόπροθι δώματα ναίει.)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,
Δάκρυσι καὶ ςοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόῤῥαπι, εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐςίν.
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεὰ, θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

Ἀλλὰ

Festinabat deinde super fluctus, Laro avi similis,
Quæ circum magnos sinus maris infructuosi
Pisces venans, crebrò alas mergit-sibi salsugine:
Huic similis plurimis supervectus-est fluctibus Mercurius.
Sed quandò jam insulam pervenisset procul sitam,
Tum ex ponto ascendens cœruleo, ad littus
Ibat, donec ad ingentem specum pervenit, in quo Nympha
Habitabat comas-pulchra: hanc verò intùs invenit.
Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul verò odor
Cedrique fissilis, thyæque per insulam redolebat,
Ardentium: ipsa verò intùs cantillans voce pulchrâ,
Telam percurrens, aureo radio texebat.
Sylva autem specum circumcreverat virescens,
Alnúsque, populúsque, & bene-odorata cypressus.
Ibi verò & aves extensas-alas-habentes nidulabantur,
Bubones, accipitrésque, latásque-linguas-habentes cornices
Marinæ, quibus utique marina opera curæ-sunt.
Ibidem porrò extensa erat circum speluncam cavam
Vitis pubescens, florebat verò uvis:
Fontes autem ex-ordine quatuor fluebant aquâ limpidâ,
Vicini inter-se versi aliò alius.
Circùm verò prata mollia violarum, atque apii,
Virescebant: ibi deinde etiam vel immortalis si-accessisset,
Admiratus esset intuens, & oblectatus animo suo.
Illic stans mirabatur internuncius Argicida.
Cæterùm postquam omnia suo admiratus est animo,
Statim in amplam spelunicam perrexit; neque ipsum coràm
Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.
(Non enim ignoti utique dii invicem sunt
Immortales; neque siquis longè-procul ædes habitet.)
Neque verò Ulyssem magnanimum intus invenit,
Sed is in littore flebat sedens; ubi anteà etiam,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.
Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,
In throno collocatum splendido, admirando;
„ Cur ad me, Mercuri aureo-caduceo, venisti, (bas:
„ Venerandúsque charúsque? antè quidem neutiquam frequenta-
„ Eloquere, quod in-animo-habes; perficere autem me animus
„ Si possum quidem perficere, & si perfici potest. (jubet,
„ Verùm sequere ulteriùs, ut tibi hospitalia apponam.
Sic utique locuta dea apposuit mensam,
Ambrosiâ repletum, miscuitque nectar rubrum.
Cæterùm bibebat & comedebat internuncius Argicida.
Porrò postquàm cœnaverat, & refecerat animum cibo,
Tum verò ipsam verbis respondens allocutus est;
„ Interrogas me *huc*-profectum, dea, deum? ast ego tibi
„ Verè sermonem enarrabo; jubes enim.
„ Jupiter me jussit huc ire invitum:
„ Quis enim volens tantam percurreret salsam aquam,
„ Immensam? neque ulla propè mortalium urbs, qui utique diis
„ Sacrásque faciunt, & eximias hecatombas.

Sed

'Αλλὰ μάλ' οὕτως ἐξὶ Διὸς νόος αἰγιόχοιο
Οὔτε παρὲξ ἐλθεῖν ἄλλων θεῶν, οὐδ' ἀλιώσαι.
Φησὶ τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἷξον περὶ Πριάμοιο μάχοντο
Ἑλνάστες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἀφίκοντο
Οἶκάδ' · ἀτὰρ ἐν νόῳ Ἀθηναίων ἀλέτοντο,
Ἢ σφιν ἐπῶρ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά.
Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκηδέϊ θεσφιδίῳ ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα φεῦγ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πελάσσον.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ἔ, ἥτι τάχιστα·
Οὐ γὰρ οἱ τῷδ' αἶσα φίλων ἄπο νόστον ἀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐςὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψηρόφορον, καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσας· ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοι ἐςὶ, θεοί, ὀβριμοεργοὶ ἔξοχον ἄλλων,
Οἵτε θεαῖς ἀγάασθε, ἥτις ἐπὶ φίλον ἀείκεται εὐνάζεσθαι
Ἀμφιθέμιν, ἥ τίς τε φίλεν παείκετο δαίμων.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Τέῳ σοὶ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐπιχρομένη κατέκτεινεν.
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὦι θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ σὺν ἦεν ὑπνος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέκηθε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἤγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼ κεάασκα περὶ τρόπιος βαβάσσα
Οἶον· ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλασε ἰκάσασα μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκηδέϊ θεσφιδίῳ ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα φεῦγ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀλάωστον καὶ ἀγήραον ἠμὲν ἅπαντα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐςὶ Διὸς νόος αἰγιόχοιο
Οὔτε παρὲξ ἐλθεῖν ἄλλων θεῶν, οὐδ' ἀλιώσαι·
Ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἀποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπη ἄγωγε.
Οὐ γὰρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἀπιεύσω,
Ὣς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἵκῃ πατρίδα γαῖαν ἱκοῖτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Οὕτω νῦν ἀνάπεμπε, Διὸς δ' ἀποπέζεο μήνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ·
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρηὺς Ἀργειφόντης.
Ἣ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
Ἵπ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἀπέκλυεν ἀγγελιώων.
Τὸν δ' ἳ ἐπ' ἀκτῆς εὗρε· πολὺς δ' ἐνεκάθιζον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρποντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ἀδυρομένου, ἐπεὶ οὐκέτι ἥδετο νύμφῃ.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἀνείκεσκε κοιμᾶσθαι

„ Sed nullo modo *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
„ Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
„ Ait tibi virum adesse strenuissimum præter cæteros
„ Viros, qui circa urbem Priami pugnabant
„ Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
„ Domum: at in reditu Palladem offenderunt;
„ Quæ ipsis excitavit ventumque malum, & fluctus ingentes.
„ Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
„ Hunc autem huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
„ Eum nunc te jubet dimittere quàm celerrimè:
„ Non enim ei hic fors-est ab amicis seorsùm perire;
„ Sed adhuc ei fatale est amicósque videre, & pervenire
„ Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit: exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
Et ipsum compellans verba alata dixit;
„ Improbi estis, dii, invidi præ aliis,
„ Qui utique deabus invidetis, cum viris *eas* dormire
„ Palàm, si qua charum sibi fecerit maritum.
„ Sic quidem cùm Orionem cepit rosea-digitos Aurora,
„ Tamdiù illi invidebatis dii facilè viventes,
„ Donec ipsum in Ortygiâ aureum-solum-habens Diana casta
„ Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
„ Sic etiam quandò Iasioni comas-pulchra Ceres
„ Suo animo obsecuta, commixta est amore & concubitu,
„ Novali in tertiato; neque diù fuit ignarus
„ Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
„ Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
„ Illum quidem ego servavi navis-carinæ insistentem
„ Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine
„ Jupiter percussam dissidit medio in nigro ponto.
„ Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
„ Hunc verò huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
„ Hunc quidem ego amicè-excipiebã & enutriebã, atque dicebam
„ *Me* facturam *eum* immortalem, & senii-expertem diebus omnibus.
„ Verùm quandoquidem nullo-pacto *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
„ Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere;
„ Valeat, si eum ille impellit & *ire*-jubet,
„ Pontum per infructuosum: dimittam verò ipsum nusquam ego,
„ Non enim mihi adsunt naves remigio-instructæ & socii,
„ Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
„ Ast ei lubens consulam, neque celebo,
„ Ut omninò incolumis suam in patriam perveniat.
Hanc autem rursus allocutus est inter-nuncius Argicida;
„ Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,
„ Nè fortassis tibi in posterum iratus succensuerit.
Sic utique locutus abiit fortis Argicida.
At ad Ulyssem magnanimum veneranda Nympha
Ibat, postquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit sedentem; neque unquam oculi
A-lachrymis siccabantur, consumebatur verò dulcis ætas
Ob-reditum lugenti, quoniam non amplius placebat Nymphæ.
At sanè nocte quidem dormiebat etiam necessitate

Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ ςοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱςαμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῖναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλιτρὸς γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι;
Ἴςω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅςε μέγιςος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐςὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο·
Ἶξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέςη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον δ' ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

Κήδε'

In specubus cavis, nolens apud volentem:
Die verò in petris & littoribus sedens,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.
Propè autem astans allocuta est nobilis dea;
„ Infelix, ne mihi ampliùs hîc lugeas, neque tibi ætas
„ Consumatur; jam enim te perquàm lubens dimittam.
„ Verùm age, lignis longis abscissis, compinge tibi ferro
„ Latum ratem: atque tabulata fige in eâ
„ Altè, ut te ferat per obscurum pontum.
„ Porrò ego panem & aquam, & vinum rubrum
„ Imponam animo-gratum, quæ tibi famem arceant:
„ Vestésque induam; mittámque tibi ventum à tergo,
„ Ut omninò incolumis tuam in patriam terram pervenias,
„ Si modò dii utique voluerint, qui cœlum latum habitant,
„ Qui me potiores sunt in cognoscendóque judicandóque.
Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Ulysses,
Et ipsam allocutus verba alata dixit;
„ Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris, & nauticam dimissionem;
„ Quæ me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris,
„ Horrendósque difficiléque; quos neque naves æquales
„ Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
„ Neque ego, te invitâ, ratem conscenderim,
„ Nisi mihi diguêris, dea, magnum jusjurandum jurare,
„ Nullum mihi ipsi damnum malum structuram te aliud.
Sic ait; risit verò Calypso, nobilis dea,
Manúque ipsum demulsit, verbúmque fecit, dixitque;
„ Profectò improbus es, & non incauta sciens:
„ Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui?
„ Sciat nunc hoc Terra & Cœlum latum supernè,
„ Et subter-labens Stygis aqua, (quod utique maximum
„ Jusjurandum, gravissimúmque est beatis diis;)
„ Non ullum tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.
„ Sed ea quidem cogito & suadebo, quæcumque sanè mihi
„ Ipsi suaderem, si quando me necessitas tantoperè urgeret.
„ Etenim mihi mens est æqua; neque mihi ipsi
„ Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.
Sic utique locuta, præivit nobilis dea
Celeritèr; ille verò deinde post vestigia ibat deæ:
Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir,
Et ille quidem illic resedit in solio, unde surrexerat
Mercurius: Nympha verò apposuit omnem cibum
Ad-edendum & bibendum; qualia mortales viri edunt.
Ipsa verò è-regione sedit Ulyssis divini.
Ipsi autem ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.
Cæterùm postquam saturati sunt cibo & potu,
His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea;
„ Inclyte Laërtiade, versute Ulysses,
„ Siccine verò domum charam in patriam terram
„ Protinùs nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominùs.
„ Siquidem scires tuâ mente, quot tibi fatale est

Κεῖσ' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα καὶ φίλους ἱκέσθαι,
Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἶης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀκαμεῖν βόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ', οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδυοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἄντα ἰδέσθαι·
(Ἣ μὲν γὰρ βροτός ἐςι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.)
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
Οἴκαδέ τ' ἱλλόμενος, καὶ νόςιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν ςήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
Ἤδη γὰρ μάλα πολλ' ἔπαθον, καὶ πολλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἐν ἠῶ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ νυέφας ἤλθεν·
Ἑλόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ ςυείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαίνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς·
Αὐτὴ δ' ἀργήφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξύϊ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μῦθον ἔειπε·
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἠρμενον ἐν παλάμῃσι,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ἐτειλεῖον περικαλλὲς, ἐλαίινον, εὖ ἠκαμηρὸς·
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἰδξέον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἰσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἐς οὐρανομήκης,
Αἶα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώειν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δ' ἐὶ ἔργον ἄρουν·
Εἴκοσι δ' ἐκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Κέσσε δ' ἐπιςμένως, καὶ ἐπὶ ςέμμην ἴδυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
Γόμφοισιν δ' ἄρα τῆν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἤρηρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἐὐσφρος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρείαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἐκρὶν δὴ ςῆσας, ἁρμοῖν θαμέσι ςαμίνεσσι,
Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱςὸν ποίει, καὶ ἐπήρειον ἄρμενον αὐτῷ·
Πρὸς δ' ἄρα κηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι·
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύμαστος εἰλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ Φᾶρε' ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,

„ Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias;
„ Certe hic manens imà mecum hanc domum custodires,
„ Immortalisque esses: quantumvis cupidus-sis videndi
„ Tuam uxorem, cujus usque desiderio-teneris dies omnes.
„ Nequaquam certe illâ inferior gloriosior esse,
„ Nec corpore, neque oris-habitu: quandoquidem minime decet
„ Mortales cum immortalibus corpore & formâ contendere.
Hanc autem respondens allocutus est versutus Ulysses;
„ Veneranda dea, ne mihi ob-hoc succenseas; scio enim ipsâ
„ Omnia omninò, quòd te prudens Penelope
„ Formâ deterior sit, staturàque, coram aspectu:
„ (Illa enim mortalis est, tu verò immortalis & senii-expers)
„ Sed & sic volo, & desidero diebus omnibus,
„ Domúmque redire, & reditûs diem videre.
„ Quòd siquis me pessundet deorum in nigro ponto,
„ Patiar, in pectore habens patientem-ærumnarum animum;
„ Jam enim valdè multa passus sum, & multa pertuli
„ Fluctibus & bello: post illa & hoc quoque fiat.
Sic dixit; sol verò occidit, & tenebræ advenerunt.
Profecti autem hi in secessum speluncæ cavæ,
Oblectabantur amore, propè invicem manentes.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Continuò quidem chlænámque tunicámque induit Ulysses;
Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha,
Tenuem & venustam, zonámque circumposuit lumbis
Pulchram, auream: capitique imposuit calyptram:
Et tum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.
Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
Ferream, utrinque acutam: cæterùm in ipsâ *erat*
Manubrium perpulchrum, oleaginum, benè aptatum:
Dedit verò deinde asciam politam; & dux-erat vias
Insulæ ad extremam-oram, ubi arbores proceræ crescebant,
Alnúsque, populúsque, abiésque erat in-cœlum-pertingens,
Aridæ dudùm, valdè-siccæ, quæ ei navigarent leviter.
Cæterùm postquàm ostendisset, ubi arbores proceræ crescerent,
Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
At ille cædebat ligna; celeriter verò ei perficiebatur opus:
Viginti autem dejecit *arbores* omnes, dolavitque deinde ferro,
Lævigavitque scitè, & ad normam direxit.
Intereà autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:
Terebravit verò *is* omnia, & composuit inter se.
Clavis autem eam [*ratem*] & compagibus aptavit.
Quantúmque quis fundum navis fabricaveriit vir
Onerariæ latæ, benè peritus fabrilis-artis,
In tantum latam ratem confecit Ulysses.
Tabulata verò erigens, coaptans densis trabibus,
Faciebat; cæterùm longis asseribus perficiebat.
In *ea* porrò malum fecit, & antennam congruentem ei:
Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret:
Communivit quoque ipsam cratibus undique salignis,
Fluctuum propugnaculum ut-essent; multámque ingessit materiam.
Intereà verò lintea attulit Calypso, nobilis dea,

Ἰςία ποίησασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεςο ἅπαντα.
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἠῖα
Κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά·
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱςία δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως,
Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι, καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ ςρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορος ἐςὶ λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ, διᾶ θεάων,
Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριςερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπταδεκαίδεκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιςον πέλεν αὐτῷ·
Εἴσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλείων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος·
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἔνθα οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖρας ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει·
Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημὶ ἄδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαὴς,
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὦ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιςα γένηται;
Δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἵοισιν νεφέεσσι περιςέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον· ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς κἰπὺς ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.
Ὣς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖςοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέῤῥιψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.

Ad vela conficienda, ille autem benè confecit & ista.
Illigavit quoque funésque, rudentésque, pedesque in eâ.
Vectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.
Quartus dies erat, & ei perfecta erant omnia.
Quinto verò dimisit ab insulâ nobilissima Calypso,
Vestibúsque indutum odoratis, & lavatum.
Imposuit autem ei utrem dea nigri vini
Alterum, alterum verò aquæ magnum; & viatica
In perâ; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:
Ventum autem præmisit innocúmque placidúmque.
Lætus verò vento-secundo extendit vela nobilis Ulysses;
Ipse verò gubernaculo dirigebat artificiosè,
Sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
Pleïadasque contemplanti, & serò occidentem Boötem,
Ursamque, quam & Currum cognomento vocant,
Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat:
Sola verò expers est lotionum Oceani.
Hanc enim eum jussit Calypso, nobilis dea,
Ponto-navigare ad sinistram manum habentem.
Septendecim quidem navigabat dies iter-faciens-mari.
Decima-octava verò apparuerunt montes umbrosi
Terræ Phæacum, quà proximum erat illi:
Apparebat autem, veluti scutum in obscuro ponto.
Hunc verò ex Æthiopibus reversus potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus conspexit; visus enim est ei
Super pontum navigans; ille verò iratus est ex-corde magis;
Quassansque caput ad suum dixit animum;
„ Papæ, profectò jam statuerunt dii aliter
„ De Ulysse, me apud Æthiopas absente:
„ Et jam Phæacum terræ propè est, ubi ei fatale
„ Effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipsum occupant:
„ Sed adhuc quidem ipsum puto abundè miseriarum subiturum.
Sic fatus collegit nubes, & turbavit pontum,
Manibus tridente sumpto; omnésque concitavit procellas
Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit
Terram simul & pontum; ingruit autem à-cœlo nox.
Unà verò Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,
Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.
Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & charum cor:
Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum;
„ Heu me miserum, quid me tandem fiet?
„ Vereor, ne jam omnia dea vera dixerit;
„ Quæ me dicebat in mari, priusquam in patriâ terrâ pervenissem,
„ Dolores impletuum esse: ea sanè nunc omnia perficiuntur.
„ Qualibus nubibus obtegit cœlum latum
„ Jupiter, turbavitque mare; ingruunt verò procellæ
„ Omnigenorum ventorum: nunc mihi certum grave exitium.
„ Ter beati Danai & quater, qui tunc perierunt
„ Trojâ in latâ, Atridis gratificantes.
„ Utinam ego mortuus fuissem, & fatum obiissem,
„ Die illo, quandò mihi plurimi æratas hastas
„ Trojani injecerunt circa Achillem mortuum.

Τῷ κ' ἔλαχον κτεάτεσσιν, καὶ μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἱμάρτο ἑλέσθαι.
Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἴκριος,
Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἶξυν ἄεικε
Δεινῇ μισγομένων ἀνέμων ἐλεοῦσα θύελλα.
Τηλοῦ δὲ σπείρων καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ὑπέβρυχε δῖκα πολὺν χρόνον· οὐδὲ δυνάσθη
Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς·
Κύματα γὰρ ῥ' ἔβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Ὄψὲ δὲ δὴ ῥ' ἀνέδυ, ὀμματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
Πικρὴν, ἡ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς σχεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
Ἐν μέσῳ δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλεείνων.
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' Υ̓͂ρ' ὑπερνὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
Ἀμπεδίου, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχουσαι·
Ὡς τὴν ἀμπέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἶνὼ,
Λευκοθέη, ἥ πρὶν μὲν ἦεν βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορα τιμῆς·
Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἠλγεῖ ἔχοντα·
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῆ ἀνεδύσατο λίμνης·
Ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·
Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
Οὐ μὲν δή σε κατακθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,)
Εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κέλευθ' ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίειο νόστου
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐξὶν ἀλύξαι.
Τῇ δὴ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσον
Ἄμβροτον· οὐδέν τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψῃσι ἠπείροιο,
Αψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
Πολλὴν ἐπ' ἠπείροι, αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι.
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·
Αὐτὴ δ' αὖψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα· μέλας δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μορμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὦ μοι ἰγὼ, μήτις μοι ὑφαίνουσιν δόλον ἄλλον
Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίης ἀποβήσεαι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκέδε ἰδρεπαλμοῖσι
Γαῖαν ἐγὼν ἐόμην, ὅθι μοι φάτο Φοῖβ' ἀπόλλων εἶναι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
Ὄφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·

„ Tum fortitus-essem parentalia, & meam gloriam celebrâssent
„ Nunc verò me tristi morti destinatum est perire. (Achivi:
Sic utique ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,
Horrendùm irruens, circumque egit ratem.
Longe verò à rate ipse excidit; clavum autem
E manibus dimisit, medium verò malum ei fregit
Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.
Longe autem velum & antenna inciderunt ponto:
Ipsum verò sub-aquâ detinuit longo tempore; neque potuit *is*
Citò admodùm emergere, magni sub fluctûs impetu:
Vestes enim gravabant, quas illi præbuerat nobilissima Calypsô.
Serò verò tandem emersit, & ex ore vomuit salsuginem
Amaram, quæ ei multa à capite defluebat.
Sed neque sic ratis oblitus est, tametsi afflictus,
Sed impetu-facto in fluctibus, apprehendit eam:
In medio autem sedebat, finem mortis evitans.
Hanc autem ferebat ingens fluctus per undarum-impetum huc
Ut verò cùm autumnalis Boreas fert spinas (atque illuc.
Per campum, densæ autem invicem cohærent:
Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc.
Interdum quidem Notus Boreæ objectavit ferendum,
Interdum verò rursus Eurus Zephyro cessit, ut persequeretur.
Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra-talos Ino,
Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis;
Nunc verò maris in fluctibus deorum sortita-erat honorem:
Hæc Ulyssem miserata est vagantem, dolores habentem:
Mergo verò assimilata volatu emersit è gurgite;
Seditque in rate multis-vinculis-aptâ, & locuta est;
„ Infelix, quid tibi sic Neptunus terræ-quassator
„ Iratus est vehementer, quòd tibi mala multa struxit?
„ Nequaquàm quidem te perdet, licet valdè cupiens.
„ Sed omninò sic fac, (videris autem mihi non desipere,)
„ Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam
„ Relinque; at manibus natans quære reditum
„ Ad-terram Phæacum, ubi tibi fatale est effugere.
„ Accipe autem hanc vittam, & sub pectore extendas
„ Immortalem: haud tibi timendum nequid patiaris, aut pereas.
„ At postquàm manibus contigeris littus,
„ Rursus exuens projice in nigrum pontum,
„ Longè à continente, ipse autem seorsum te-avertas.
Sic utique locuta dea vittam dedit:
Ipsa verò rursus pontum ingressa est fluctuantem,
Mergo assimilata: niger verò ipsam fluctus obtexit.
Cæterùm deliberavit patiens nobilis Ulysses,
Ingemiscénsque dixit ad suum magnum animum;
„ Heu mihi, nè quis mihi struat dolum alium
„ Immortalium, quandò me à rate discedere jubet.
„ Sed omninò nondum parebo; quoniam procul oculis
„ Terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.
„ Sed omninò sic faciam, videtur verò mihi esse optimum;
„ Quamdiù quidem ligna in compagibus cohæserint,
„ Tamdiù hic manebo & sustinebo dolores patiens:

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νύξομ' ἐπὶ οὐ μέγα κῦμα Ποσειδέων ἐνοσίχθων,
365 Ἔως δ' ταῦθ' ὧρμαινε κατὰ Φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδέων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, κατηρείφε· ἤλασε δ' αὐτὸν.
Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠΐων ἐθυμῶνα τινάξῃ
Καιρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε ἀπὸ σφέας ἐσκεδάσσε· ἄλλυδις ἄλλῃ·
370 Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασε· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ' ἓν δούρατι βάσας, κέλητ' ὡς ἵππον ἐλαύνων.
Εἵματα δ' ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ·
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοισι τάνυσσεν.
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
375 Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δὲ κάρη, πρὸς ὃν μυθήσατο θυμόν·
Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλάων κατὰ πόντον,
Εἴσιθι ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ἀνδεσσεσθαι κακότητος.
380 Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν παλλίστροχας ἵππους·
Ἵκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἄλλ' ἐνόησεν·
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύσας,
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἀέσαντας·
385 Ὄρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸς ὃν κύματ' ἄκαχε,
Ἕως ὄγε φαιήκεσσι φιλοπρήσσοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο δ' ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ μεμαότι θυμὸν ἀνέλοιο.
390 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
Καὶ τοτ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔκλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἤρα σχεδὸν εἰσιδέ γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδών, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ' ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παῖδεσσι φανείη
395 Πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέῳ ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, φυγεῖν δέ οἱ ἔκφασι θαίμων,
Ἀσπάσιον δ' ἄρα τον γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ὣς Ὀδυσῆ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ', ἐπευγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
400 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε πατὴ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα πατὴ ἔρεβος ἠπείροιο.
Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πᾶν' ἄλδς ἠχῆ·
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπωγαί,
405 Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
Καὶ τοτ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὦ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἐελπόμε δῶκεν Ἰδαῖαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λεῖτμα διακπάξας ἐπέρησα,
410 Ἐκβασις οὔπω φαίνετ' ἀλὸς πολιοῦ ὀθόνεα.
Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχαν ἠδίδοι, λοσσὴ δ' ἀναιδέδρομε πέτρῃ·
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἔς πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα.

„ At postquam mihi ratem fluctus discussenit,
„ Natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.
Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo,
Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terræ-quassator,
Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.
Ut verò cùm ventus vehementer-spirans palearum acervum dissipet
Aridarum, quas quidem dispergat alias aliò;
Sic ipsius tabulata longa disperiit: verùm Ulysses
In unum lignum conscendebat, celerem ut equum impellens:
Vestes verò exuit, quas ei præbuit nobilissima Calypso;
Statimque vittam sub pectus extendit.
Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
Natare paratus; vidit verò potens rex Neptunus,
Quassansque caput ad suum locutus est animum;
„ Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
„ Donec hominibus Jovis-alumnis intersis:
„ Sed neque sic te spero parvi-pensurum malum.
Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos;
Pervenitque ad Ægas, ubi ei inclytæ ædes sunt.
Cæterùm Pallas, filia Jovis, aliud cogitavit;
Aliorum quidem ventorum obstruxit vias;
Quiescerésque jussit, & consopitos-esse omnes:
Incitavit autem velocem Boream, fluctusque præfregit,
Donec ipse Phæacibus remigii-studiosis misceretur
Inclytus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
Hic duas noctes, duosque dies in fluctu vasto
Errabat: sæpè verò ei cor præsagiebat mortem.
Sed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevit aurora,
Et tum deinde ventus quidem quievit, atque serenitas
Erat tranquilla; ipse verò deinde prope conspexit terram,
Acute admodum prospiciens, magno à fluctu levatus.
Ut autem cum grata vita filiis appareat
Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,
Diù contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;
Gratè verò hunc dii à morbo liberârint:
Sic Ulyssi gratè apparuit terra & sylva.
Natabat verò, nitens pedibus continentem ut conscenderet:
Sed cùm tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,
Tum verò sonitum audivit ad scopulos maris;
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendùm eructans; obducta verò erant omnia maris aspergine.
Non enim erant portus navium capaces, neque secessus;
Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque.
Et tunc Ulyssi soluta sunt genua & charum cor;
Ingemiscens verò *is* dixit ad suum magnum animum;
„ Hei mihi; postquam terram insperatam dedit videre
„ Jupiter, & jam has undas sulcatas penetravi;
„ Egressus nusquam apparet ex mari cano foràs:
„ Extrà enim saxa acuta, circumque fluctus
„ Fremit impetuosus, levisque eminet petra:
„ Prope autem profundum mare; & nullo modò licet pedibus
„ Consistere ambobus, & effugere malum:

Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἀρπέξαν, μελέῃ δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι τρωτέρω πιφαυήξομαι, ἠὲ τοι ἐφόρμα
Ἠόνας τε παρεκλήγας, λιμένας τε ἐκλάσσας,
Δείδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θάλασσα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα γενάχοντα·
Ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐκποσείῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
Οἶδα γὰρ, ὡς μοι δώσουσι κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρον τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθ' ἀπὸ ῥινὸς τε δρυφθὴν, σύν τ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φασὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφοτέρῳσι δὲ χεῖρε ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο σενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθε.
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε· παλιμβόλιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τυλοῦ δέ μιν ἐμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινοὶ λάϊγγες ἔχοντοι·
Ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι δρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα κε δὴ δύχηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κύματος ἐξεκανάδυς, τά τ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴκετο ἐφόρῳ.
Ἠόνας τε παρεκλήγας, λιμένας τε ἐκλάσσας.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ ῥῶμα καλλιρόοιο
Ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄμεινος,
Δεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅστ' ἐσσί· πολυλλίιος δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἔῃσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀνδρῶν ἅμος ἵκωται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Εἰν τε ἑῷ ἔτει, σά τε γούνατ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
Ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
Ὦ φίλ' ἔφθ' ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑῷ ῥόῳ, ἔσχε δὲ κῦμα·
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἤμυδι γούνατ' ἴκαμψε,
Χείρές τε εἰβάρας· ἀλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
Ὠιδέει δὲ χρῶτ' πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἀν ῥόμα τε, βίνάς τε· ὁ δ' ἤπνευσεν καὶ ἀνευδος
Κεῖτ' ἐλιγκτελδων· κάματος δέ μιν κίνδε ἱκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή β' ἤπαυστο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λύσε θοῦρε·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν·
Ἄψ δ' ἔφερον ῥόμα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Ἐσχίνου ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήτιεα γένηται;
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,

„ Ne fortassè me egredientem jactet lapidosam ad petram
„ Fluctus magnus abripiens; vanus verò mihi erit conatus.
„ Sin adhuc ulteriùs præternatabo, sicubi inveniam
„ Littoráque obliqua, portúsque maris;
„ Vereor, ne me rursus abripiens procella
„ Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
„ Aut etiam mihi & cetum immittat magnum deus
„ Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
„ Novi enim, quòd mihi infensus est inclytus Neptunus.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Intereà utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
Ibi cutisque lacerata, simúlque ossa confracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea cæsia-oculis Minerva:
Ambabus verò manibus irruens apprehendit petram,
Cui adhærebat ingemiscens; donec ingens fluctus præteriisset,
Et hunc quidem sic effugit: refluus autem *fluctus* ipsum rursus
Percussit irruens, longéque ipsum injecit ponto.
Sicut verò cùm Polypodis, è cubili extracti,
Acetabulis multi calculi adhærescunt:
Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
Cutis lacerata erat; ipsum verò ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
Nisi prudentiam indidisset cæsia-oculis Minerva:
Ex fluctu *is* ubi-emersit, quà propellitur ad littus,
Præternatabat in terram spectans, sicubi inveniret
Littoráque obliqua, portusque maris.
Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis
Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,
Planus absque petris, & receptus inerat à ventò;
Agnovit autem profluentem, & supplicavit suo in animo;
„ Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
„ Fugiens ex ponto Neptuni minas.
„ Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
„ Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego
„ Ad tuum fluentum, tuáque genua accedo, plurima passus. (nunc
„ Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.
Sic ait; ille verò continuò sedavit suum fluentum, continuitque
Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsumque servavit (fluctum;
Ad fluvii ostia: ille verò deinde utrumque genu flexit,
Manusque fortes; mari enim afflictus erat charum cor.
Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum
Per ósque, narésque; ille verò absque-anhelitu & voce (pabat.
Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempè eum vehemens occu-
Sed quandò jam respiravit, & in mente animus collectus est;
Tum verò vittam à se solvit deæ,
Et ipsam fluvium in salsuginosum immisit; (verò Ino
Retrò autem *illam* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio secedens
Junco recubuit, osculatúsque est almam terram:
Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum;
„ Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
„ Si quidem in fluvio gravem *per* noctem excubavero,

Μή μ' ἤμυδις ᾖβῃ τε καὶ ἤβηλος ἱέρσῃ,
Ἐξ ὀλιγηπελίης, δαμάσῃ κεκαφήοτα θυμόν·
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβᾷς καὶ δάσκιον ὕλην,
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μαθεῖν
Ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω, μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
475 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
Ἐν περιφαινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
Ἑξομβῶν πεφυότας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διέει μένος ὀγρὸν ἀάντων,
Οὐδέποτ' ἠέλιος φαέων ἀκτῖσιν ἤβαλλεν,
480 Οὔτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς, οὓς ὑπ' Ὀδυσεὺς
Δύσετ' ἄφαρ δ' αὖνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φύλλων.
Εὐρείαν· φύλλων γὰρ ἦην χύσις ἠλίθα πολλή,
Ὅσσον τ' ἠὲ δύω, ἠὲ τρεῖς ἤνδρας ἐρυσθαι.
485 Ἦρχε χειμερίην, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσεύς·
Ἐν δ' ἄρα μέσσῳ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
Ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιῆς, ὃ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
490 Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μὴ πόθεν ἄλλοθεν αὔοι·
Ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ϊ́ Α Σ Ὁ Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Ζ.
Ῥ Α Ψ Ω, Δ Ἰ Α Σ.

Ὑπόθεσις.

Ἀθηνᾶ ἐπιςᾶσα ὄνειρ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ Ναυσικάᾳ, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀγκομίσαι, πλύνειν· πλησίον γὰρ αὐτῇ εἶναι τὸν γάμον· ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Ἔπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπαινῶν· ἀκούσας δὲ αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐξυπνίζεται· καὶ δεηθεὶς Ναυσικάας, ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κλυτὸ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

Ὠ Σ ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσεύς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
Οἳ πρὶν μέν τοτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
5 Ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
Οἳ σφέας σινέοντο, βίῃφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναςήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδὴς,
Εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφηςάων·
Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο δίκους,
10 Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἤϊδόςδε βεβήκει·

Ἀλ-

„ *Timeo*, ne me simul frigus malum & fertilis ros,
„ Præ imbecillitate, conficiat afflictum animo:
„ Aura nempe ex fluvio frigida spirat matutino tempore.
„ Si verò ad clivum conscendens & umbrosam sylvam,
„ Arbustis in densis dormiero, si me sineret
„ Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obreperet;
„ Veteor, ne feris captura & præda fiam.
Sic sanè ei deliberanti visum est satiùs esse:
Perrexit nempè ire in sylvam; hanc autem prope aquam invenit
In conspicuo loco; duo autem deinde subiit arbusta,
Ex uno loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleæ.
Hæc quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,
Neque unquam sol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat penitùs; sic sanè densa
Invicem creverunt alterum alteri intertextum; quæ Ulysses
Subiit; statimque cubile congessit manibus claris
Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens;
Quintum utique duos, vel tres viros tegeret
Tempestate hyberna, etiamsi vel admodum sæviret.
Illam quidem videns gavisus est patiens nobilis Ulysses;
In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.
Quemadmodum autem cùm aliquis torrem cinere absconderit ni-
Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii, gro,
Semen ignis servans, ut ne quà aliunde incendat;
Sic Ulysses foliis se obtexit: huic autem Minerva
Somnum in oculis fudit, ut ipsum *is* cessare faceret cirissimè
A difficili labore, charas palpebras obtegens.

ODYSSEÆ HOMERI VI LIBRI

Argumentum.

MInerva adstans per somnium Nausicaæ Alcinoi filiæ, jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim ei nuptias. Illa vero jussa facit: deinde ludit cum ancillis. Audiens autem ipsas Ulysses expergiscitur, &; precatus Nausicaam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam in urbem.

Z. Nausicaa excipit in Scheria Ulyssem.

SIC illic dormiebat quidem patiens nobilis Ulysses,
Somno & labore oppressus: verùm Minerva
Ibat ad Phæacum virorum populumque urbemque;
Qui antea quidem habitabant in spaciosa Hypereæ,
Prope Cyclopas, viros superbientes,
Qui ipsos infestabant; viribus autem potiores erant.
Inde excitos *illos* deduxit Nausithous deo-similis,
Collocavitque in Scheriâ, procul ab hominibus ingeniosis;
Circum verò murum duxit urbi, & ædificavit domos,
Et templa fecit deorum, & divisit agros.
Sed hic quidem jamjam fato domitus, ad inferos descendebat:

Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα, σιγαλόεντα·
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε πότ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διαπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν ἐύπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
Βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρη ἧστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·

Alcinous verò tunc imperabat, à diis consilia doctus.
Hujus quidem ivit ad domum dea cæsia-oculos Minerva,
Reditum Ulyssi magnanimo moliens:
Perrexit autem ire ad thalamum fabre-factum, in quo puella
Cubabat, immortalibus oris-habitu & formâ similis,
Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi:
Juxtà autem duæ ancillæ, à Gratiis pulchritudinem habentes,
A-postibus utrinque, fores verò admotæ-erant splendidæ.
Illa verò venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ;
Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
Assimilata filiæ celebris-in-re-nauticâ Dymantis,
Quæ ei æqualis quidem erat, grataque animo:
Huic seipsam cùm assimilâsset, allocuta est cæsia-oculos Minerva;
„ Nausicaa, quid te sic negligentem peperit mater?
„ Vestes etenim tibi jacent neglectæ, pulchræ;
„ Tibi verò nuptiæ instant, ubi oportet pulchras quidem teipsam
„ Induere, aliasque illis præbere, qui te ducant.
„ Etenim ex his fama apud homines oritur
„ Bona; gaudent verò pater & veneranda mater.
„ Quin eamus loturæ simul ac aurora illuxerit,
„ Et ego adjutrix unà comitabor; ut celerrimè
„ Expediaris; quoniam non amplius diu virgo eris:
„ Jamjam enim te ambiunt optimi in populo
„ Omnium Phæacum; ubi tibi genus & ipsi.
„ Verùm age, hortare patrem inclytum sub autoram,
„ Mulos & currum apparare, qui vehat
„ Cinguláque, & peplos, & pallia mirabilia.
„ Quippè tibi sic ipsi multò honestius est, quàm pedibus
„ Ire; multum enim absunt labra ab urbe.
Sic quidem locuta abiit cæsia-oculos Minerva
Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre
Rigatur, neque nix ingrult; sed omninò serenitas
Panditur innubis; candidúque ambit splendor:
In quo delectantur beati dii diebus omnibus.
Eò abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellæ. Ipsa
Statim verò aurora advenit pulchro-sedens-in-solio, quæ ipsi excit
Nausicaam pulchro-peplo: continuò autem ea admirata est somnii.
Perrexit verò ire per ædes, ut annunciaret parentibus,
Patri charo & matri: deprehendit autem eos intùs existentes.
Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,
Pensa versans marinâ-purpurâ-tincta: in ipsum autem foras
Egredientem incidit ad inclytos reges
Ad consilium, quò ipsum vocabant Phæaces eximii.
Hæc autem valde prope astans charum patrem allocuta est;
„ Pater chare, nonne jam mihi apparaveris currum
„ Excelsum, agilem-rotis; ut pulchras vestes feram
„ Ad flumen lotura, quæ mihi sordidatæ jacent?
„ Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti
„ Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.
„ Quinque autem tibi chari filii in ædibus sunt,
„ Quorum duo in-matrimonio, tres autem cælibes floretes:

Οἱ δ' αἶψ' ἐθέλουσι, νεβρόντα εἵματ' ἔχοντες,
65 Ἑς χορὸν ἤρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὡς ἔφατ· αἶδεσ τόν γὰρ βαλέρον γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νοεῖ, καὶ ἐμείβετο μύθῳ·
Οὔτε τοι ἡμίονον φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτὰρ τοι δῶμᾶς ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
70 Ὑψηλὴν, εὐκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὡς εἰπὼν, δμῳῇσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐϋτροχον ἡμιονείην·
Ὄπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, ζεύξᾶν θ' ὑπ' ἀπήνῃ·
Κούρη δ' ἐκ βαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν.
75 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέῳ ἐν' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν·
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·)
Δῶκε δὲ χρυσείῳ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
80 Εἴως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιθόλοισι γυναιξὶν.
Ἡ δ' ἐλάβετο μάστιγα καὶ ἠνία σιγαλέοντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάᾶν· κεκαχηῦῖα δ' ἦν ἡμιόνοιν.
Αἱ δ' ἅμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν·
Οὐκ ὀίνν· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλὲ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἤτοι πλυνοὶ ἦσαν ἀπηνεκέες· πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθέρσαι·
Ἔνθ' αἶψ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
Καὶ τοὺς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
90 Τρώγειν ἤγωγιμον μαλιηδέα· τοὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφέρον μέλαν ὕδωρ·
Στείβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἐμβᾶν πραφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλύνάν τε, κάθαρμάν τε ῥύπα πάντα,
Ἐξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἠχὶ μάλιστα
95 Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ, λοεσσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἔλαίῳ,
Δεῖπνον ἕπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαὶ τε, καὶ αὐτὰ,
100 Σφαίρῃ παί τ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάᾶ λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι·
105 Τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς ἀιγιόχοιο,
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
Πασάων δ' ὕπερ ἥγε κάρη ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὡς ἥγ' ἀμφίπολοισι μετέπρεπε παρθένος ἁβμής.
110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν οἰκένδε νέεσθαι,
Ζεύξᾶς' ἡμιόνους, πτύξᾶσά τε εἵματα καλὰ·
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἣ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἠγήσειτο.
115 Σφαῖρον ἔπειτ' ἔβαλεν μετ' ἀμφίπολον βασίλεια.

„ Hi semper volunt, recens-lotis vestibus induti,
„ Ad choream ire; hæc autem meæ menti omnia curæ sunt.
Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare
Patri charo; ille verò omnia intelligebat, & respondit sermone;
„ Neque tibi mulos invideo, filia, neque quicquam aliud.
„ Abi; cæterùm tibi famuli apparabunt currum
„ Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum.
Sic locutus, servis præcepit; illi verò paruerunt.
Illi quidem foràs currum agilem-rotis à-mulis-tractum
Instruebant, mulósque subministrarunt, junxeruntque sub curru:
Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;
Et eas quidem deposuit benè-polito in curru:
Mater verò in cistâ collocabat animo-gratum cibum,
Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit
Utre in caprino: (puella verò conscendit currum:)
Dedit etiam aureâ in ampulla humidum oleum,
Ut ungeretur cum famulis mulieribus.
Illa verò accepit flagellum & habenas pulchras,
Flagellavitque ut-irent-cursum; strepitus autem erat mulorum.
Illi verò incessanter contendebant, ferebantque vestes, & ipsam,
Non solam; unà cum illâ sellicet & ancillæ ibant aliæ.
Illæ verò cum jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,
Ubi labra erant perennia, multaque aqua
Pulchra profluebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticosum,
Ut-ederent gramen dulce: ipsæ verò à curru
Vestes manibus sumpserunt, & inferebant in nigram aquam:
Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.
At postquam lavassentque, purgassentque sordes omnes,
Ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potissimum
Lapillos ad littus abluebat mare.
Ipsæ porrò lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deindè sumpserunt ad ripas fluvii:
Vestes autem, solis manebant dum siccarentur splendore.
Cæterùm postquam cibo saturatæ sunt ancillæque, & ipsæ,
Pilâ ipsæ deinde ludebant, capitis-redimiculis depositis:
Illis verò Nausicaa pulchra-ulnas exordiebatur cantus.
Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans-se apris, & velocibus cervis;
Simul autem cum illâ Nymphæ, filiæ Jovis Ægiochi
Agrestes ludunt; gaudet verò mente Latona:
Omnes autem ipsæ capite supereminet, atque fronte;
Facileque conspicua est, pulchræ verò & omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo indomita.
Sed quum jam erat domum reditura,
Junctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
Tunc rursus aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Ut Ulyssea excitaretur, videretque pulchram-oculos puellam,
Quæ ipsum ad Phæacum virorum urbem duceret.
Pilam deinde jecit versus ancillam regina;

Ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἤϋσαν· ὁ δ' ἴσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐζόμενος δ' ὠμοῖσιν κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν·
Ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἢ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι;
Ἠὲ φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐςὶ θεοσδής;
Ὅπῃ με κουρῶν ἀμφήλυθε θῆλυς ἀυτὴ
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεια ποιήεντα.
Ἦ μάλα τις ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων;
Ἀλλ' ἴομ', ἐγὼν αὖτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν θάμνων ὑπεκδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ἑύσαιτο περὶ χροΐ μηδέα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν, ὡςε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ὃς εἶσ' ὀύμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ἴσσε
Δείσται· αὐτὰρ ὁ βουσὶν ἐπέρχεται, ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαςὴρ
Μήλων πειρήσαντα καὶ ἐς κυκινὸν ὅμον ἐλθεῖν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐυπλοκάμοισιν ἴμελλε
Μίξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, πακακιμένος ἅλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλῃ ἐπ' ἠϊόνας προϋχούσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
Στῆ δ' ἀντιαχομένη· ὁ δὲ μαρμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἦ αὖτως ἐπέεσσιν ἀποςάδα μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποςμδὰ μειλιχίοισι,
Μή οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ περιφραδὲς φάτο μῦθον·
Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα· θεός νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί;
Εἰ μέν τις θεὸς ἐσσὶ, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιςα ἴδκω·
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἐείνεται, εἵνεκα σεῖο,
Λευσσάοντες τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
Κείνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἑοῖσνοισι βρίσας οἴκονδ' ἀγάγηται.
Οὐ γὰρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ,
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀναρχόμενον ἐνόησα·
(Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς.
Τὴν ὁδὸν, ἢ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κηδε' ἔσεσθαι)
Ὣς δ' αὖτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν· ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης.
Ὣς

Ab ancilla quidem aberravit, profundum autem incidit in vorticem
Illæ verò alte clamârunt; experrectus est nobilis Ulysses:
Sedénsque cogitabat in mente & in animo;
„ Hei mihi, quorum demùm hominum in terram deveni?
„ Anne hi injurii & agrestes, neque justi?
„ An hospitales, & ipsis est mens deorum-reverens?
„ Ut me puellarum circumvenit fœmineus clamor
„ Nympharum, quæ habitant montium summos vertices,
„ Et fontes fluviorum, & palustria-loca herbosa.
„ An jam alicubi homines sum prope vocales?
„ Quin age, ego ipse experiar atque videbo.
Sic locutus arbustis egrediebatur nobilis Ulysses:
Ex densâ autem sylvâ ramum fregit manu crassa,
Foliosum, ut tegeret circa corpus pudenda viri.
Perrexit autem ire, veluti leo montanus, viribus confisus;
Qui incedit complutus & ventos-passus; intusque ei oculi
Ardent: cæterùm is boves invadit, aut oves,
Aut agrestiores cervas; jubet nempè eum venter,
Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire;
Ita Ulysses puellis pulchris-comas erat
Congressurus, nudus licet esset; necessitas enim urgebat.
Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus salsugine:
Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
Sola autem Alcinoi filia mansit; ei enim Minerva
Audaciam in mente indidit, & metum exemit è membris.
Stetit verò contrà-expectans; deliberabat autem Ulysses,
An supplicaret genubus prehensis pulchræ-oculos puellæ;
An ut-erat, verbis eminùs-stans blandis
Precaretur, si ostenderet urbem, & vestes daret.
Sic sanè ei deliberanti visum est satius esse,
Precari verbis eminùs-stantem blandis,
Ne ei genua prehendenti irasceretur mente puella.
Protenus blandum & solertem dixit sermonem;
„ Supplex te oro, ô regina; deáne aliqua, an mortalis es?
„ Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum cœlum incolunt,
„ Dianæ te ego, Jovis filiæ magni,
„ Formâque, staturâque, orisque habitu, quàm-proximè assimilo:
„ Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,
„ Ter-beati quidem tibi pater & veneranda mater,
„ Ter-beati & fratres; valdè nimirum ipsorum animus
„ Semper lætitiâ perfunditur, tui gratiâ,
„ Videntibus tale germen choream te ingredientem.
„ Ille verò rursus animo felicissimus præter cæteros,
„ Quicunque te sponsalibus præponderans, domum duxerit.
„ Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
„ Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet aspicientem.
„ In Delo equidem aliquandò tale, Apollinis juxta aram,
„ Palmæ recens germen succrescens vidi: (populus
„ (Profectus enim eram & illuc, multus autem me sequebatur
„ In eâ profectione, quæ demùm erat mihi malum dannum futura.)
„ Utque similiter & illud conspicatus, obstupui animo
„ Diù, quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terrâ;
„ Ita

Τίς σε, γύναι, ἤγαγε τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
170 Κλῖζε ἐπικοῖ· Φύγον ἤματι εἴνοσιν ἤντινα
Τέφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θυέλλαι
Νήσου ἐπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων.
Ὄφρ' ἴτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ ὀΐω
Πάντεσσ' ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
175 Ἀλλὰ, Ἄλκινοε, ἐλέαιρε, σὺ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐς πρώτην ἱκάνομεν· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄξυ δέ οἱ δείξον, ὅθι δὴ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴτι που εἵλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἀνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ἐπάσειαν
Ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσων καὶ ἄριστον,
Ἢ ὅτ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
185 Χάρματα δ' εὐμενέοισι· μάλιστα δέ τ' ἐκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
Ἠμὲν ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ·
190 Καὶ σοὶ τόν σοι τάδ' ἔδωκε, σὺ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὅσσ' ἐπέοικ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄξυ δέ τοι δείξω, ἠρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
195 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ σ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρτος τε, βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπτόλεμοισι κέλευσε·
Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
200 Ἦ μήπου τινὰ δυσμενέων φάσθ' ἵμμεναι ἀνδρῶν;
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ δεῦρο βροτῶν, οὐδὲ γενήται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
Δηΐοτητα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ ποντῳ,
205 Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄλλος βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλοι.
Ἀλλ' ὅδε τις δύσμορος ἐλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι,
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν· ἀπὸ γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρώσιν τε, πόσιν τε·
210 Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἐς ἀνέμοιο.
Ὣς ἐφάθ'· αἱ δ' ἔξαν τε καὶ ἀλλήλῃσι πέλασσαν·
Κάδδ' ἄρ' Ὀδυσσῆ εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δ' ἄρα οἱ Φᾶρός τε, χιτώνά τε, εἵματ', ἔθηκαν·
215 Δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὄγδον ἔλαιον,
Ἠνασν δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δὴ ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίπολοι, ἦ μ' οὗτος ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἴδῃ αὐτὸς
Ἁλμην ἠϊθέου ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ

„ Ita te mulier, admiror, obstupeo, & vereor admodùm
„ Genua prehendere: gravis autem me dolor occupat.
„ Heri vigesimo effugi die nigrum pontum:
„ Eousque verò me perpetuò fluctus ferebat, & celeres procellæ
„ Insulâ ab Ogygiâ: nunc verò me huc appulit deus,
„ Ut adhuc fortasse & hîc patiar malum; non enim puto
„ Cessaturos; sed adhuc multa dii efficient priùs.
„ Verum, regina, miserere, te enim mala multa passus
„ Primam accessi; cæterorum autem neminem novi
„ Hominum, qui hanc urbem & terram incolunt. (gendum,
„ Urbem verò mihi ostende, dáque pannum ad me circumcin-
„ Si quod fortasse involucrum pannorum haberes huc profecta.
„ Tibi verò dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis,
„ Maritúmque & familiam, & concordiam præbeant
„ Bonam: non enim hoc quicquam præstantius & melius,
„ Quàm cùm concordes consiliis, rem-familiarem administrent
„ Vir atque conjux; multi dolores malevolis,
„ Gaudia autem benevolis; maxime verò sentiunt & ipsi.
Hunc autem rursus Nausicaa ulnas-candida contrà allocuta est;
„ Hospes, quandoquidem neque ignavo, nec stulto viro similis-es,
„ Jupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
„ Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:
„ Et nimirùm tibi isthæc dedit, te autem oportet pati omninò.
„ Nunc verò, quum ad nostram & urbem & terram venis,
„ Neque vestium indigebis, neque cujusquam alius *rei*,
„ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse.
„ Urbem autem tibi ostendam, & dicam nomen populorum.
„ Phæaces hanc urbem, & terram habitant:
„ Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;
„ Ex quo utique Phæacum pendet & imperium, & potentia.
Dixit sanè, & ancillis comas-pulchris imperavit;
„ Sistite mihi gradum, ancillæ: quò fugitis, virum conspicatæ?
„ An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?
„ Non est ille vir vivus homo, neque nascetur,
„ Qui Phæacum in terram veniat,
„ Hostilia inferens: valdè enim chari *ii* immortalibus.
„ Habitamus autem seorsum undoso in mari
„ Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium-
„ Sed hic aliquis infelix errans huc venit, (habet-alius.
„ Quem nunc oportet curare: à Jove enim sunt omnes
„ Hospitesque & egeni: donum autem etiam exiguum, & gratum
„ Verùm date, ancillæ, hospiti cibúmque & potum; (est.
„ Et lavate in fluvio, ubi receptus est à vento.
Sic dixit: illæ verò steterunt, & se-invicem hortatæ sunt:
Ulyssem autem collocârunt sub umbraculo, quemadmodum jusserat
Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;
Eique pallium, & tunicam, vestes, apposuerunt:
Dederunt porrò ei aureâ in ampullâ liquidum oleum,
Jusseruntque dein ipsum lavare-se in fluvii fluento.
Ac tum ancillas allocutus est nobilis Ulysses;
„ Ancillæ, state ità eminùs, dum ego ipse
„ Salsuginem ab humeris abluam, circúmque oleo

„ Ungam

220 Χρίσσομαι· ἦ γὰρ ὑπὸν ἐπὶ χροΐ ἷκεν ἀλοιφή.
"Αντην δ' οὐκ ἄν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι, κούρησιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὡς ἔφαθ· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶκον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐν στομάχῳ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
225 Ἅλμην, ἦ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους·
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἐλαιῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσατ', ἑῷ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
230 Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ' δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἤνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύσεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιὼν, ἐπὶ δίνα θαλάσσης,
Κάλλεϊ καὶ χάριτι εἰλίβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Κλῦτέ μοι, ἀμφίπολοι, λευκώλενοι, ὅ τι κέ οἱ εἴπω·
240 Οὐ πάντων δέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαίηκες σ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιβίοισι.
Πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δόκει εἶναι,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοῖόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
245 Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἤδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε, πόσιν τε.
Ὡς ἔφαθ· αἱ δ' ἄρα τὸν μάλα μὲν κλύον, ἠδὲ πίθοντο·
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θέσσαν βρῶσίν τε, πόσιν τε.
Ἤτοι ὁ πίνε καὶ ἤσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
250 Ἀρπαλέως, ὀνηρὸν γὰρ ἐδηρύτος ἦεν ἔπαιρος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῇ ἐν' ἀπήνῃ,
Ζεῦξεν δ' ἡμίονους κρατερόνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτή·
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
255 Ὄρσεο δὴ νύν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δεῖφρονος, ἔνθα σε φημὶ
Πάντων Φαιήκων εἰδήσέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,)
Ὄφρ' ἄν μέν κ' ἀγροῦς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
260 Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι, μετ' ἡμίονοις καὶ ἄμαξαν,
Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν περί πύργος
Ὑψηλὸς, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόλιος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὀδὸν ἀμφιέλισσαι
265 Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίζυγα ἔκειτο ἕκαστος.
Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσειδήϊον ἀμφὶς,
Ῥυτοῖσιν λίθεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινέων ἐλλέγουσι,
Πείσματα, καὶ σπείρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
270 Οὐ γὰρ Φαίηκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἐρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες ἐΐσσαι,

„ Ungam-me; jam enim diù à corpore abest unctio.
„ Coràm verò haud ego lavero; vereor enim
„ Nudari, inter puellas comas-pulchras versans.
Sic dixit; illæ verò secesserunt, narraruntque puellæ.
At ex flumine à corpore lavabat nobilis Ulysses
Salsuginem, quæ ei terga & latos obtexit humeros:
E capite etiam eluebat maris sordes indomiti.
Cæterùm postquam omnem lavàsset-se, & oleo unxisset,
Vestésque induisset, quas ei præbuerat virgo indomita;
Illum quidem Minerva reddidit, ex-Jove-nata,
Majoremque aspectu, & crassiorem: à capite verò
Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
Quemadmodum autem cum quis aurum circumfundat argento vir
Solers, quem Vulcanus docuerit & Pallas Minerva
Artem omnifariam; pulchra verò *is* opera perficit:
Sic huic affudit gratiam capitique & humeris.
Considebat *is* deinde, seorsùm profectus, ad littus maris,
Pulchritudine & gratiâ resplendens; admirabatur autem puella:
Ac tunc ancillas comis-pulchras allocuta est;
„ Audite me, ancillæ, candidæ-ulnas, ut aliquid dicam:
„ Non omnibus invitis diis, qui cœlum tenent,
„ Ad Phæacas hic vir pervenit diis-similes.
„ Anteà quidem mihi indecorus videbatur esse,
„ Nunc verò diis similis-est, qui cœlum latum habitant.
„ Utinam mihi talis maritus vocatus esset
„ Hic habitans, & ipsi placeret hic manere.
„ Verùm date, ancillæ, hospiti cibumque, potumque.
Sic dixit; illæ verò huic diligenter auscultarunt & paruerunt;
Ulyssique apposuerunt cibumque, potumque.
Ac bibebat quidem & edebat patiens nobilis Ulysses
Rapaciter; diu enim cibum non gustaverat.
Cæterum Nausicaa candida-ulnas aliud cogitavit;
Vestes utique plicatas posuit pulchrum in currum,
Junxit verò mulos fortibus ungulis, conscenditque ipsa:
Adhortata autem est Ulyssem, verbumque dixit, & compellavit;
„ Surge nunc, hospes, ad-urbem iturus, ut te deducam
„ Patris mei ad domum prudentis; ubi te puto
„ Omnium Phæacum visurum esse quotquot optimi.
„ Sed omninò sic facito, (videris autem mihi non desipere,)
„ Donec quidem per agros iverimus & opera hominum,
„ Tamdiu cum ancillis, post mulos & currum,
„ Celeriter venito; ego autem viam monstrabo:
„ At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus
„ Altus, pulcher verò portus ex-utrâque-parte urbis,
„ Arctus autem introitus; naves verò per viam utrinque-agitatæ
„ Subductæ sunt; omnibus enim statio est unicuique.
„ Ibi porrò & ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,
„ Vectitiis lapidibus excisis extructum.
„ Ibi verò navium armamenta nigrarum curant,
„ Rudentes, & spiras; & poliunt remos.
„ Non enim Phæacibus curæ-est arcus, neque pharetra,
„ Sed mali, & remi navium, & naves æquales,

„ Quibus

Ἥειν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
Τῶν ἀλείνων Φῆμιν ἀδευκέα, μύτις ὀπίσω
Μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
275 Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε, μέγας τε
Εἷνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ τοι ἔσσεται αὐτῇ.
Ἢ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν.
280 Ἤ τις οἱ εὐξαμένῳ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἥξει δέ μιν ἤματα πάντα.
Βέλτερον, εἰ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὕρεν
Ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνώνται πολλές τε καὶ ἐσθλοί.
285 Ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ἀνείδεα ταῦτα γένοιτο·
Καὶ δ' ἄλλην νεμεσῶ, ἥτις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥ τ' ἄνκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθεῖν.
Εἶνε, σὺ δ' ὦδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
290 Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμεῖο.
Δῶμαν ἀγλαὸν ἵκοις Ἀθήνης, ἠγχι πελεύθου,
Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἀλωὴ,
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
295 Ἔνθα καθεζόμενος μείναι χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἀσυδε ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμᾶς ἵληαι ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
300 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἔοι, καὶ ἄν πάις ἡγήσαιτο
Νήπιος· οὐ μὲν γὰρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος· ἀλλ' ὁπότ' ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
Ὧκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἴκηαι
305 Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αἰγῇ,
Ἠλέκματα ῥοιβδοῦσ' ἀλπόδουρα, βαῖμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δέ οἱ εἵαται ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐοικότα, θέσπεσιν ἀνδρί.
310 Τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἠμετέρης, ἵνα νόσιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
315 Οἶκον ἐὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφα φωνήσασ', ἴμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
Ἡ δ' μάλ' ἠνιόχευεν, ὄπως ἅμ' ἑποίατο πεζοί,
320 Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἰδυῖ· Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἵζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠράτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·

„ Quibus læti trajiciunt spumosum mare.
„ Horum evito famam amaram; nè quis à tergo
„ Carpat: valde enim sunt insolentes apud vulgus.
„ Et fortasse quis sic dicat vilior obviam-factus; (que
„ Quisnam verò ille, qui Nausicaam sequitur pulchérque, magnum-
„ Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.
„ Aut aliquem fortè vagatum excepit suâ à navi,
„ Virorum longinquorum; nam nulli prope sunt.
„ Aut aliquis supplicanti multum-exoptatus deus advenit,
„ E cœlo delapsus; habebit verò ipsum dies omnes.
„ Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
„ Aliundè: certe enim hos quidem spernit in populo
„ Phæaces, qui ipsam ambiunt multique & nobiles.
„ Sic dicent; mihi verò probra hæc essent:
„ Etenim alii succensuerim, quæcunque talia utique fecerit,
„ Quæ scilicet, invitis charis patre & matre viventibus,
„ Viris misceatur, priusquàm palàm nuptiæ advenerint.
„ Hospes, tu verò ita meum observa sermonem, ut celerrimè
„ Deductione & reditu potiaris à patre meo.
„ Inveniemus pulchrum lucum Palladis, prope viam,
„ Ex-populis; fons autem effluit, circa verò pratum:
„ Ibi autem patris mei & prædium, & florentes horti,
„ Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans:
„ Ibi desidens mane aliquandiù, donec nos
„ Ad-urbem accesserimus, & pervenerimus ad ædes patris.
„ At postquam nos putaveris ad ædes pervenisse,
„ Tum verò Phæacum eas ad urbem, atque require
„ Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
„ Facilè autem conspicuæ sunt, & vel puer duceret
„ Infans; neque enim omninò similes illis sunt
„ Ædes Phæacum, qualis domus Alcinoi
„ Heröis: sed postquam te ædes occuluerint & aula,
„ Celeriter valde ex regiâ ulterius perge, donec perveneris
„ Ad matrem meam; illa autem sedet ad focum in ignis splendore,
„ Pensum versans purpureum, mirabile visu,
„ Columnæ acclinata; ancillæ verò sedent pone-illam.
„ Ibi autem patris mei solium adjacet ei,
„ Quo ille vinum-potat insidens, immortalis ceu.
„ Hoc præterito, matris ad genua manus
„ Extende nostræ, ut reditûs diem videas
„ Gaudens, citò; etiamsi valde procul-hinc sis.
„ Si tibi illa utique benè voluerit in animo,
„ Spes tibi deinde amicòsque visurum-*te*, & perventurum
„ Domum ad pulchrè-ædificatam, & tuam in patriam terram.
Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido
Mulos; hi verò celeriter reliquerunt fluvii fluenta:
Illi autem bene quidem currebant & pulchrè alternabant pedes.
Illa autem sedulò aurigabatur, ità-ut simul sequerentur pedites,
Ancillæque, Ulyssesque; arte verò impingebat flagellum.
Occidebat autem sol, & illi inclytum ad locum pervenerunt
Sacrum Palladis, ubi proinde consedit nobilis Ulysses.
Statim deinde supplicabat *is* Jovis filiæ magni;

Κλῦθί μοι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔῤῥαιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον· αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὈΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Η. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ΝΑυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται· καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει Ἀρήτην τὴν τοῦ Ἀλκινόου [Ita ex Editionum vetustiorum nonnullis reposuit *Barnesius*, pro vulgato τοῦ βασιλέως γυναῖκα·] καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης, ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, (ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν,) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν, ἀπὸ τῆς τῶν Φαιάκων γῆς, διηγεῖται.

Ἦτα δ' ἐῢ φρονέουσ' Ὀδυσεῖ Σχερίης βασιλῆες.

ὣΩΣ ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κούρην δὲ προτὶ ἄςυ φέρεν μένος ἡμιονοῖιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανεν,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵςαντ', ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
Τρῆϋς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
Τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν·
Ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
Ἣ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μήτις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννὴν,
Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖςδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις,
Δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ἑδὸν ἡγεμονεύσω·

Μηδέ

„ Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita;
„ Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea nunquam exau-
„ Jactatum, quandò me jactabat inclytus Neptunus. (divisti
„ Da me ad Phæaças gratum venire, atque miserabilem.
Sic dixit supplicans; eum autem audivit Pallas Minerva:
Ipsi verò nondum apparebat palàm; verebatur enim
Patruum: is autem vehementer irascebatur
Nobili Ulyssi, antequam *is* suam ad terram veniret.

ODYSSEAE HOMERI VII. LIBRI

Argumentum.

NAusicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Aretæ Alcinoi regis uxori. Atque illi post cœnam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriæ reges.

SIc quidem ibi supplicabat patiens nobilis Ulysses:
Puellam verò ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa verò quandò jam ad sui patris inclytas ædes pervenisset,
Stitit in vestibulo: fratres verò ipsam undique
Circumstabant, immortalibus similes; qui utique à curru
Mulos solverunt, vestemque portarunt intro.
Ipsa verò ad thalamum suum ibat; accendebat autem ei ignem
Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
Quam olim ex-Epiro naves duxerunt utrinque-remis-actæ:
Alcinöo autem eam munus elegerunt, eo-quod omnibus
Phæacibus imperabat, & *eum* deum veluti populus audiebat:
Quæ enutrivit Nausicaam ulnis-pulchram in ædibus.
Hæc ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat.
Et tunc Ulysses surrexit ad-urbem iturus; at Minerva
Multam caliginem circumfudit, bene cupiens Ulyssi,
Nequis Phæacum magnanimorum obviam-factus,
Convitiaretur que verbis, & interrogaret, quisnam esset.
Sed cum jam urbem ingressurus esset amabilem,
Tum ei obviam-facta-est dea cæsiaoculis Minerva,
Virgini similis juvenculæ, urnam gestanti;
Stetitque ante eum: interrogabat autem nobilis Ulysses;
„ O filia, nonne me ad domum viri deduxeris
„ Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?
„ Etenim ego hospes multa-passus huc venio,
„ Procul è longinqua terra; quare nullum novi
„ Hominum, qui hanc urbem & terram inhabitant.
Hunc autem contra allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;
„ Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me jubes,
„ Monstrabo: quoniam mihi patrem eximium prope habitat.
„ Sed eas tacite sic; ego verò viam monstrabo:

Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἴδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θοῇσιν τοίγε πεποιθότες ὠκείῃσιν,
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
Τῶν νέες ὠκείαι, ὡσεὶ πτερὸν, ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας,
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς, καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματ' ἵκοντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐςὶν ἐπώνυμον· ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίςη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὅς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ', Ἀλκίνοόν τε.
Τὸν μὲν, ἄκουρον ἐόντα, βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Καί μιν ἔτισ', ὡς οὔτις ἐπι χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν·
Ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε, καὶ ἐςὶν,
Ἔκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
Καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα, θεὸν ὡς, εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε ςείχῃσ' ἀνὰ ἄςυ.
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,
Οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν·
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

Ὥρμαιν

„ Neque quenquam hominum respice, neque interroga.
„ Non enim hospites hi crebro homines suscipiunt,
„ Neque amanter-excipientes amplectuntur, quicunque aliunde
„ Navibus velocibus hi freti celeribus, (venerit.
„ Undas ingentes tranant; quippe ipsis dedit Neptunus:
„ Horum naves veloces, veluti penna, sive cogitatum.
Sic sane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter: ille verò deinde post vestigia ibat deæ.
Hunc autem Phæaces re nauticâ-inclyti non adverterunt
Gradientem in urbe per ipsos: non enim Minerva
Sinebat comas-pulchra, potens dea; quæ utique ei caliginem
Divinitus-immissam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquales,
Ipsorumque Heröum fora, & mœnia longa,
Sublimia, vallis munita, mirabile visu.
Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenissent,
Hisce dein sermonis exordiebatur dea cæsia-oculos Minerva;
„ Hæc sanè tibi, hospes pater, domus, quam me jubes
„ Monstrare; invenies Jovis-alumnos reges
„ Convivium celebrantes: tu verò intro eas, neque quid animo
„ Timeas: audax enim vir in omnibus potior
„ Rebus existit, etiam sicunde aliunde venerit.
„ Reginam quidem primo invenies in ædibus;
„ Arete verò nomen est inditum-*ei*: ex parentibus autem
„ Iisdem *est*, qui quidem genuerunt Alcinöum regem.
„ Nausithoum quidem primum Neptunus terræ-quassator
„ Genuit, & Peribœa, mulierum formâ pulcherrima,
„ Minima-natu filia magnanimi Eurymedontis,
„ Qui olim superbis Gigantibus imperabat:
„ Verum hic quidem perdidit populum scelestum, perlit & ipse.
„ Cum illa verò Neptunus mistus est, & genuit filium
„ Nausithoum magnanimum, qui Phæacibus imperabat:
„ Nausithous verò genuit Rhexenoremque, Alcinöumque.
„ Illũ quidẽ prole-mascula-carentẽ interemit argenteũ-arcum ges-
„ Ducta-recens-uxore in regia, unica sola filia relicta (tans Apollo,
„ Areta: hanc verò Alcinöus duxit uxorem,
„ Et ipsam honoravit, ut nulla super terra honoratur alia,
„ Quotquot nunc utique mulieres sub viris domum habent;
„ Adeò illa ex animo honoraturque, & est *cordi*,
„ Et apud charos liberos, & apud ipsum Alcinoum,
„ Et cives, qui ipsam sanè, deam veluti, suspicientes,
„ Excipiunt vocibus-*faustis*, cum incedit per urbem.
„ Neque enim omnino mente utique & ipsa eget bonâ,
„ Quibus utique bene velit, & viris lites solvit.
„ Si tibi illa quidem bene velit in animo,
„ Spes tibi deinde amicosque visurum-te, & perventurum
„ Domum in excelsam, & tuam in patriam terram.
Sic utique locuta, abiit cæsia-oculis Minerva
Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:
Venit autem ad Marathona, & latas-vias-habentes Athenas,
Et ingressa est Erechthei bene-munitam domum. At Ulysses
Alcinoi ad domum ibat inclytam: multa verò ei cor

Ὄφρα μιν ἐρεμνὴ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι·
Ἦος γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα κατ' ὑψιρεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἵσταν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα Φυλακεσσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἔν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ εὔννητοι βεβλήκατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδρόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπητανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας κατὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτος κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλας ὑπὲ μήλοπα καρπὸν,
Αἱ δ' ἰξοῦς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
Καιροσέων δ' ἠθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Τόσσον φαίνηκες πέρι πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν· ὣς δὲ γυναῖκες
Ἰξὸν τεχνήεσσι· πέρι γὰρ σφίσι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίσκοπα περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἔγγυς ἀρούρης
Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαί τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος, οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἠδὲ δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηθήσασι, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὖταρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται·
Τῆς ἔτερα μὲν θειλόπεδον λευρὸν ἐν χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπητανὸν γανόωσαι·
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖά β' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πρηΰτλας διὸς Ὀδυσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἰδὼν θηήσατο θυμῷ,

Cogitabat stanti, prius quam ad æreum limen venisset:
Instar enim solis splendor erat, aut lunæ,
Domum per excelsum magnanimi Alcinoi.
Ærei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine: circa autem corona ex cyano:
Aureæ verò fores firmam domum intus claudebant:
Postes autem argentei in æreo stabant limine,
Argenteum verò superliminare, aurea autem cornix.
Aurei porro utrinque & argentei canes erant,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi,
Immortales existentes & senii-expertes dies omnes.
Intus verò solia circa parietem firmata erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine usque: ibi pepli
Tenues bene-neti instrati erant, opera mulierum.
Hic autem Phæacum primates sedebant,
Bibentes & edentes: perpetuè enim *epulas*-habebant.
Aurei verò juvenes bene-structas super aras
Stabant, ardentes faces manibus tenentes,
Illucentes nocte per domum convivis.
Quinquaginta porrò ei ancillæ per domum fœminæ:
Aliæ quidem molunt sub mola flavum frumentum;
Aliæ verò telas texunt & pensum versant
Sedentes, qualia folia excelsæ populi.
Bene-textis autem à linteis distillat humidum oleum.
Tantum Phæaces supra omnes periti sunt homines
In celeri nave per pontum dirigenda: tantum etiam mulieres
In tela texenda; supra modum enim illis dedit Pallas (*præstans*
Operaque scire perpulchra, & ingenium bonum.
Extra verò aulam ingens hortus prope januas
Quatuor-jugerum: circa autem septum ductum est utrinque.
Ibi verò arbores proceræ crescebant virentes,
Pirus, & malus-punica, & mali pulchrum-fructum-ferentes,
Ficusque dulces, & oleæ viresentes.
Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyeme, neque æstate, perennis; sed omninò semper
Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturescere.
Pirus post pirum senescit, malum post malum,
Ac post uvam uva, ficusque post ficum.
Ibi porrò ei fructuosa vinea plantata est:
Hujus alterum quidem apricum-solum lato in loco
Siccatur sole; alias autem vindemiant,
Alias verò calcant; ante autem uvæ immaturæ sunt,
Florem emittentes, aliæ verò submaturescunt.
Ibi porrò excultæ areolæ ad extremum ordinem
Omnis-generis confitæ sunt, perennè florentes:
Insunt autem duo fontes; alter quidem per hortum totum
Dispergitur, alter verò ex altera parte sub aulæ limen fluit
Ad domum excelsum, unde aquabantur cives.
Talia utique in Alcinoi-*domo* deorum erant splendida dona.
Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulysses.
Cæterum postquam omnia suo admiratus esset animo,

Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω.
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
Ὧι πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς,
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
Ἀρήτη, θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας,
Τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαςος
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ', ὅ, τι δῆμος ἔδωκεν·
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
Θᾶσσον· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέςερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαςο, παλαιά τε, πολλά τε εἰδώς.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
Οἵγε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναςήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅσθ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε Φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναςήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιςα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅσθ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Ὄφρ'

Celeriter super limen ingressus est domum intra.
Invenit autem Phæacum ductores atque principes
Libantes poculis speculatori Argicidæ;
Cui ultimo libabant, quando cogitabant de lecto.
Verum ivit per domum patiens nobilis Ulysses,
Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva,
Donec pervenit ad Areten & Alcinoüm regem.
Circumjecit autem Aretes genubus manus Ulysses.
Et tum demum retro ab eo dissipatus est divinitus-affusus aër.
Illi verò muti facti sunt per domum, vinum conspicati;
Admirabanturque intuentes: supplicabat autem Ulysses;
„ Arete, filia Rhexenoris deo-paris,
„ Ad tuum maritum, & ad tua genua venio, multa passus,
„ Et ad hosce convivas; quibus dii feliciter dent
„ Vivere, & liberis transmittat unusquisque
„ Possessiones in ædibus, honoremque, quemcunque populus de-
„ At mihi deductionem parate, in patriam ut-perveniam (derit:
„ Ocyus; quoniam diu *procul*-ab amicis ærumnas patior.
Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
Juxta ignem; illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Sero autem tandem interfatus est senex heros Echenens,
Qui sane Phæacum virorum maximus-natu erat,
Et eloquentia præstabat, priscaque & plurima doctus.
Qui inter eos bene-volens concionatus est & dixit;
„ Alcinoë, non sane tibi hoc honestius, neque convenit,
„ Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus:
„ Hi verò tuum jussum expectantes continent-se.
„ Verum age jam hospitem in sede argenteis-clavis-distincta
„ Colloca erectum: tu autem præconibus impera
„ Vinum infundere; ut & Jovi fulmine-gaudenti
„ Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur:
„ Cœnam verò hospiti proma det ex intus reconditis.
At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinoi,
Manu prehensum Ulyssem prudentem versutum,
Erexit à foco, & in sedem collocavit splendidam,
Filio exsuscitato, virtutis-amante Laodamante,
Qui ei proximus sedebat; maxime autem *ipse* eum diligebat.
Aquam verò ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
Ad lavandum, juxtaque politam extendit mensam.
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.
Cæterum bibebat & comedebat patiens nobilis Ulysses.
Et tum præconem allocuta est vis Alcinöi;
„ Pontonoë, cratere mixto vinum distribue
„ Omnibus per domum; ut & Jovi fulmine-gaudenti
„ Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur.
Sic ait: Pontonöus autem dulce vinum miscebat:
Distribuitque omnibus, auspicatus poculis.
Cæterum postquam libassentque bibissentque, quantum volebat (animus,
Illis dein Alcinous concionatus est & interfatus;
„ Audite, Phæacum ductores atque principes,

Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ', ὥσχ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐςί·
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖθ' ἕρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας·
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν· ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴςε μάλις' ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων· τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.
Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε, κηδόμενόν περ·
Οὐ γάρ τι ςυγερῇ ἐπὶ γαςέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει, ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφιν,
Ὥς κέ με τὸν δύςηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε, καὶ Ἀλκίνοος θεοιδὴς,
Ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων,
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα,
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτὴ,
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;

Οὐ

„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
„ Nunc quidem epulati cubetis domum profecti:
„ Mane verò senibus pluribus advocatis,
„ Hospitem in ædibus hospitio-excipiemus, atque diis
„ Faciemus sacra pulchra: deinde autem & de reductione
„ Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
„ Deductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
„ Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
„ Neque quid interea mali & damni patiatur,
„ Antequam ipse suam terram conscendat: ibi verò deinde
„ Patietur quæcumque ei Fatum, Parcæque graves,
„ Nascenti neverunt filo, quando ipsum peperit mater.
„ Quod siquis immortalium utique de cœlo venerit,
„ Aliud quippiam hoc deinceps dii moliuntur.
„ Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
„ Nobis, quando facimus inclytas Hecatombas;
„ Convivanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
„ Si autem aliquis & solus profectus occurrerit viator,
„ Nequaquam occultant; quoniam ipsos prope sumus,
„ Quemadmodum Cyclopesque, & agrestes gentes Gigantum.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Alcinoë, aliud quid tibi curæ-sit in animo; non enim ego
„ Immortalibus similis-sum, qui cœlum latum habitant,
„ Neque corpore, neque oris-habitu; sed mortalibus hominibus;
„ Quoscunque vos nostis maxime subeuntes ærumnam
„ Hominum; hisce in doloribus æquipararer.
„ Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
„ Quæ sane omnia deorum voluntate pertuli.
„ Verum me quidem cœnare sinite, dolentem licet:
„ Non enim odioso ventre importunius aliud
„ Est, qui jubet sui recordari necessitate,
„ Etiam valde afflictum *hominem*, & in animo dolorem habentem.
„ Sic & ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino
„ Comedere jubet, & bibere; & me omnium (semper
„ Oblivisci-facit, quæcunque passus sum, & repleri jubet.
„ Vos autem festinate, simul-atque aurora illuxerit,
„ Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
„ Quamvis multa passum: conspicatum me, vel relinquat vita,
„ Possessionem meam, famulosque, & altam magnam domum.
Sic dixit: illi autem omnes approbabant, & hortabantur
Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
At postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,
Illi quidem decubituri iverunt domum unusquisque.
At in ædibus relinquebatur nobilis Ulysses,
Apud autem ipsum Areteque, & Alcinöus deo-par,
Sedebant; famulæ autem auferebant vasa convivii.
His verò Arete ulnas-candida exordiebatur sermonis,
Agnovit enim pallium & tunicam, vestimenta videns,
Pulchra, quæ scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
Et ipsum allocuta verba alata dixit;
„ Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa,
„ Quis? unde es hominum? quis tibi hæc vestimenta dedit?

Οὐ δὴ φῄς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
Κήδε', ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψὼ,
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύςηνον ἐφέςιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ, τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα,
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον, καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Καὶ τότε δή με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε, λιαρόν τε.
Ἑπταδεκαίδεκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζύϊ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους,
Ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ ςενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ
Ὑμετέρα ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριςος,
Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
Ἤλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διϊπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Εὗδον παννύχιος, καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἦμαρ·
Δύσετο τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς

Παι-

„ An non dicis, per mare errantem te huc venisse?
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Difficile, Regina, penitus enarrare
„ Ærumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cœlestes,
„ Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas & inquiris.
„ Ogygia quædam insula procul in mari jacet,
„ Ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,
„ Habitat comas-pulchra gravis dea: neque quisquam cum ipsa
„ Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.
„ Sed infelicem me inquilinum *ei* duxit deus
„ Solum; postquam mihi navem velocem candenti fulmine
„ Jupiter percussam diffidit, medio in nigro mari;
„ Ubi alii quidem omnes periere boni socii:
„ At ego, carinâ ulnis comprensa navis utrinque-remis-agitatæ,
„ Novem diebus ferebar: decima autem me nocte nigra
„ Insulam ad Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
„ Habitat comas-pulchra, gravis dea; quæ me susceptum
„ Amice tractabatque, & alebat, & dicebat *se*
„ Facturam immortalem, & senii-expertem diebus omnibus:
„ Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.
„ Illic quidem septem-annos manebam perpetuò, vestimenta autē
„ Lachrymis rigabam, quæ mihi divina dedit Calypso: (semper
„ Sed cum jam octavus mihi revolutus annus venisset,
„ Et tum demum me jussit hortans redire,
„ Jovis ex jussu, sive etiam animus mutatus est ipsius.
„ Misit verò me in rate multis-vinculis-aptâ: multa autem dedit,
„ Panem & vinum suave, & divinas vestes induit:
„ Ventumque præmisit innocuumque, placidumque.
„ Septendecim quidem navigabam dies per-mare-iter-faciens,
„ Decima-octava verò apparuerunt montes umbrosi
„ Terræ vestræ; lætatum verò est mihi charum cor,
„ Infelici: certe tamen eram adhuc conflictaturus ærumnis
„ Multis, quas mihi immisit Neptunus terræ-quassator;
„ Qui mihi incitatis ventis impedivit iter,
„ Commovitque mare immensum; neque ullo-pacto me fluctus
„ Sinebat in rate vehementer ingemiscentem vehi.
„ Hanc quidem deinde procella dispersit: at ego
„ Natans hoc pelagus emensus-sum; donec me terræ
„ Vestræ appulit ferens ventusque & aqua.
„ Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,
„ Petras ad magnas jaciens, & inamabilem locum:
„ Sed retrogressus natavi rursus, donec veni
„ Ad fluvium, ubi demum mihi visus est locus opportunissimus,
„ Lævis absque-petris; & receptus inerat à vento.
„ Excidi autem animum-collecturus: divina verò nox
„ Advenit: ego autem seorsum ab à-Jove-fluente-fluvio
„ Egressus in arbustis dormivi: circumquaque verò folia
„ Congessi: somnum autem deus immensum infudit.
„ Ibi quidem in foliis, charo afflictus corde,
„ Dormiebam tota-nocte, usque ad auroram, & meridiem;
„ Occidebatque sol, & me dulcis somnus dereliquit.
„ Ancillas verò in littore tuæ vidi filiæ

Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεοῖσιν.
Τὴν ἱκέτευσ'· ἡ δ' οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἡ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις, ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι, ἀχνύμενός περ, ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', ἦτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
Παῖς ἐμὴ, οὕνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἥρως, μή μοι τοὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην·
Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας, αἰσχυνόμενός τε,
Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι·
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ ςήθεσσι φίλον κῆρ
Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷος ἐσσὶ, τά τε φρονέων, ἅτ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
Αὖθι μένων· οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Αἴκ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διῒ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκῃαι
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τοι φίλον ἐςίν·
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαςέρω ἔς' Εὐβοίης·
Τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ηγον, ἐποψόμενον Τιτυὸν, γαιήϊον υἱόν·
Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσσον ἄριςαι
Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναῤῥιπτεῖν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε, τελευτήσειεν ἅπαντα,
Ἀλκίνοος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεςον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, ςορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ςόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριςάμεναι ἐπέεσσιν·
Ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή.

Ὣς

„ Ludentes: inter eas autem ipsa erat similis diis.
„ Ei supplicavi: illa vero neutiquam à mente aberrabat bona;
„ Ut non sperares juniorem obvium-factum
„ Acturum: semper etenim juniores despiunt.
„ Quæ mihi cibum dedit affatim, & generosum vinum,
„ Et lavit in flumine, & mihi has vestes dedit.
„ Hæc tibi, tametsi afflictus, verè enarravi.
Huic autem rursus Alcinöus respondit, dixitque;
„ Hospes, certe quidem hoc recte non advertit
„ Filia mea, quod te neutiquam cum ancillis mulieribus
„ Duxerit in nostram *domum*: tu nempe *illi* primæ supplicasti.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Heros, ne mihi ideò eximiam reprehende puellam:
„ Nam ipsa quidem me jussit cum ancillis subsequi;
„ Sed ego nolui, timens, reveritusque,
„ Ne fortassis & tibi animus irasceretur conspicato:
„ Suspicaces etenim sumus supra terram gens hominum.
Huic autem rursus Alcinöus respondit, dixitque;
„ Hospes, non mihi tale in præcordiis charum cor,
„ Temere ut-irascatur: potiora autem honesta omnia.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis, existens, qualis es, eaque sentiens quæ ego & ipse,
„ Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
„ Hic manens; domum autem ego & bona dasem,
„ Si modo volens maneres; invitum verò te nullus detinebit
„ Phæacum: ne hoc gratum Jovi patri sit.
„ Deductionem verò in hoc ego constituam, ut bene intelligas,
„ Cras: in id temporis autem tu quidem domitus somno
„ Decumbes: illi verò remigabunt per tranquillum; donec perve-
„ In patriam tuam, & domum, & ficubi tibi gratum sit; (netis
„ Etiamsi valde multo longius abiit quam Eubœa:
„ Eam enim longissime ajunt abesse, qui eam viderunt
„ Ex populo nostro; quando flavum Rhadamanthum
„ Duxerunt, invisurum Tityum, Terræ filium!
„ Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore perfece-
„ Die eodem; & deduxerunt domum retro. (runt
„ Cognosces verò & ipse in mente, quàm optimæ
„ Naves meæ & juvenes in torquendo mari remis.
Sic dixit; gavisus est autem patiens nobilis Ulysses:
Precatus verò deinde dixit, verbumque fecit, & locutus est;
„ Jupiter pater, utinam quæcunque dixit, perficeret omnia,
„ Alcinöus: hujus quidem per almam terram
„ Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem.
Sic illi quidem talia invicem colloquebantur.
Jussit autem Arete candida-ulnas ancillas
Cubilia sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,
Chlænasque imponere villosas, ad superne induendum.
Illæ verò iverunt ex ædibus, facem in manibus tenentes.
Cæterum postquam stravissent densum lectum accelerantes,
Hortabantur Ulyssem astantes verbis;
„ Surge decubitum, ô hospes; paratus verò est tibi lectus.

Sic

"Ως φάν· τῷ δ' ἐκπαγλον ἐείσατο κοιμήθηναι.
"Ως ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ἀπ' αἰθούσης ἠμαθόεντα.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα κέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῦ·
Παρὰ δὲ γυνὴ δόσποινα λέχος πόρσυνε καὶ οὐδήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Θ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἐξιόντα παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιάκων οἱ ἄριστοι, καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνιζόντες Φαίακες καὶ Ὀδυσσεύς· καὶ ὁ Δημοδόκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης· ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου· καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος, ὁ Ἀλκίνοος πυνθάνεται, διὰ τί κλαίει, καὶ τίς, καὶ πόθεν εἴη.

Θῆτα δ' Ἤλυθε Φαίηκας Ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ἤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἂν δ' ἄρα διογενὲς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἡγησάνδρ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἦ περ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἥλθόντες δὲ καθέζετο ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον· ἡ δ' ἄνδ' ἔκτο μετ' ἄγχιστα Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι θεῷ φέρονος Ἀλκινόοιο,
Νόσον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παριστάμενη φάτο μῦθον·
Δεῦτ' ἴθι, Φαίηκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἀκυπλαγχθείς, ἠὲ μέμβλετο ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Καρπαλίμως δ' ἐμπλήντο βροτοῖν ἀγορά τε, καὶ ἕδραι,
Ἀγρομένων, πολλοὶ γὰρ ἐπηπύστεον ἰόντες
Τῶν Δαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα εἶκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέοιεν ἀέθλους
Πολλοὺς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγειρεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσασο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω, τά μα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Ξεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς Ἠοῖον, ἢ Ἑσπερίον ἀνθρώπων·
Πομπὴν δ' ἐτάρνει, καὶ λίσσεται ἐμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ', ὡς τοπάρος περ, ἐπιστενόμεθα πομπήν.

Sic dixerunt: huic verò gratum visum-est dormire.
Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Ulysses,
Tornatis in lectis, sub porticu sonante.
Alcinöus verò decubuit in penetrali domus excelsæ:
Juxta verò uxor regina lectum ornavit & cubile.

ODYSSEAE HOMERI VIII. LIBRI.

Argumentum.

CONcio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad reductionem Ulyssis; & convivio suscipiuntur ab Alcinoo Phæacum optimates. Et posthac disco certant Phæaces & Ulysses. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea quæ circa introductionem lignei equi: Atque Ulysse flente, interrogatur quis & unde sit.

Ex certaminibus Phæaces de Ulysse experimentum sumpserunt.

QUando verò mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Surrexit ex lecto sacra vis Alcinöi.
Surrexit porrò nobilis urbium-eversor Ulysses.
Illis verò præibat sacra vis Alcinöi
Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat;
Ingressi autem considebant in politis lapidibus
Prope-*invicem*: per urbem autem obibat Pallas Minerva,
Assimilata præconi prudentis Alcinöi,
Reditum Ulyssi magnanimo meditaris:
Et sane unicuique viro astans dixit verbum;
„ Huc age, Phæacum ductores, & principes,
„ Ad concionem ite, ut de hospite audiatis,
„ Qui recens Alcinöi prudentis venit domum,
„ Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.
Sic loeuta, incitavit robur & animum uniuscujusque.
Cito verò implebantur hominibus forumque, & sedilia,
Congregatis, multi enim admirati sunt conspicati
Filium Laërtis prudentem: ei verò Minerva
Divinam affudit gratiam capitique, & humeris;
Et ipsum proceriorem & crassiorem reddidit aspectu,
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Gravisque & venerabilis, & ut-perficeret certamina
Multa, quibus Phæaces experientur Ulyssem.
Cæterum postquam convenerant, congregatique erant,
Illis dein Alcinöus concionatus est & interlocutus;
„ Audite, Phæacum ductores, atque principes,
„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
„ Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,
„ Sive ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus;
„ Deductionemque flagitat, & precatur ratam esse.
„ Nos verò, ut antea quidem, maturemus deductionem.

„ Neque

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει, εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
35 Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα,
Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
Ἕκβητ'! αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
40 Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι,
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν,
Μηδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς περὶ δῶκεν ἀοιδὴν
45 Τερπνὴν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι· κήρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν.
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω, καὶ πεντήκοντα,
Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
50 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστὸν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἤρτυναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
55 Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε, καὶ ἕρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
60 Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
Τοὺς δέρον, ἀμφὶ θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν·
Τὸν περὶ Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε,
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
65 Τῷ δ' ἄρα Πόντονοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,
70 Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης, τοῦ τοτ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
75 Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος,
Ὥς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄνακτ' δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
Ὣς γὰρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
80 Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Περ-

„ Neque enim quisquam alius, quicunque meam domum perve-
„ Hic lugens diu manet, propter deductionem. (nerit,
„ Sed age, navem nigram deducamus in mare vastum
„ Recentem: juvenes autem duo, & quinquaginta,
„ Eligantur è populo, quicunque olim sunt optimi.
„ Ligatis autem bene omnes ad transtra remis
„ Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
„ Ad nostram *domum* profecti; ego autem laute omnibus pra-
„ Juvenibus quidem hæc præcipio: at cæteri (bebo.
„ Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram
„ Veniatis; ut hospitem in ædibus amice-excipiamus,
„ Neque quis recuset: advocate verò divinum cantorem
„ Demodocum: huic etenim deus excellenter dedit cantilenam
„ Jucundam, utcunque animus *ipsium* impellat ad-canendum.

Sic utique locutus præivit; simul verò sequebantur
Sceptrigeri: præco autem adibat divinum cantorem.
Juvenes verò electi duo, & quinquaginta,
Iverunt, ut præcoperat *Alcinoüs*, ad littus maris infructuosi.
Porrò postquam ad navem pervenissent, atque mare,
Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,
Imposuerintque malum, & vela navi nigræ;
Aptaruntque remos vincula per coriacia,
Omnia ritè; velaque alba expanderunt:
Alte verò in humidum ipsam stiterunt: cæterum postea
Perrexerunt ire Alcinöi prudentis ad magnum domum.
Implebantur autem porticusque, & septa, & domus viris
Congregatis: multi nempe erant juvenes atque senes.
Illis verò Alcinöus duodecim oves mactavit,
Octoque albos-dentibus sues, duosque camuros boves:
Quos excoriarunt, curaruntque, appararuntque convivium amicum.
Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem:
Quem supra-modum Musa dilexit, dedit verò bonumque malum:
Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum. (que;
Huic verò deinde Pontonöus posuit sedem argenteis-clavis-dis-
In medio convivarum, columnæ longæ affixam: (tinctam,
Ex paxillo autem suspendit citharam argutam,
Ipsius supra caput, & monuit manibus prendere
Præco; juxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,
Juxta etiam poculum vini, ut biberet, quoties animus juberet.
Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Cæterum postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Musa dein cantorem excitavit, ut canneret laudes virorum,
Cantilenæ, cujus tunc utique gloria ad cœlum latum pervenit:
Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis,
Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
Acribus verbis: rex autem virorum Agamemnon
Gaudebat animo, cum optimi Achivorum contenderent.
Sic enim ei vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
In Pythia divina, quando supergressus est lapideum limen
Oraculum-petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium
Trojanisque & Danaïs, Jovis magni per consilia.
Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses

Purpu-

Πορφύρεον μόνον Φῶρος ἐλᾶν χιτὼ κιβαρῆσι,
85 Κακκεῖραλῆς ἐίρυσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
Ἀΐδεος γὰρ φαίνκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἠτοι ὅγ' ἐπ' ἄξεσιν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς,
Δάκρυ' ἀμαχέμενος, κεφαλῆς ἐπὶ Φῶρος ἴλκεσκε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἐλᾶν, σπείσασκε θεοῖσιν·
90 Αὐτὰρ ὅγ' αὖ ἤτε λήξειν ἀρχοιτο, καὶ ἐτρίνοιεν ἀοιδὸν
Δαιμόνες, οἱ Ἄιδαν, (ἐπεὶ τέρκοντ' ἐπέεσσιν·)
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος ὀφθαλμοὺς.
Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε, δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,
95 Ἥμενος ἀγχὶ αὐτοῦ· βαρὺ δὲ γεκάχοντος ἄκουεν·
Αὖθις δὲ Φαιήκεσσι φιλησέρμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἀγκίστορες, ἠδὲ μέδοντες·
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἔίσης,
Φόρμιγκός θ', ἣ δαιτὶ συνόμορός ἐςι θαλίῃς·
100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθέωμεν
Πάντων, ὥς κ' ὁ ξείνος ἐνίσσῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νεόμενος, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων,
Πύξ τε, ἢ παλαιμοσύνῃ τε, καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
105 Κὰδ' δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε Φόρμιγγα λιγεῖαν,
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα, καὶ ἤγαγον ἐκ μεγάροιο
Κήρυξ· ἦρχε δὲ τῇ αὐτὴν ὁδὸν, ἥνπερ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριςοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἕσετο πουλὺς ὅμιλος,
110 Μυρίοι· ἂν δ' ἔγειρον νέοι πολλοί τε, καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
Ναυτεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεὺς,
Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
Ἀμφίαλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
115 Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Ναυβολίδης θ', ὃς ἄριςος ἦην εἶδός τε, δέμας τε,
Πάντων Φαιήκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
Ἂν δ' ἔςαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ', Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνοος.
120 Οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν δὲ θέων ὄχ' ἄριςος ἦην Κλυτόνοος ἀμύμων·
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιονοῖϊν,
125 Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκείνυτο πάντας ἀρίςους.
Ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέςερος ἦεν·
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέςατος ἦεν Ἐλατρεύς·
130 Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρένα' ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
Δεῦτε φίλοι, τὸν ξείνον ἐρώμεθα, εἴτιν' ἀέθλων
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἔςι,
135 Μηρούς τε, κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,

Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
In-caput traxit, obtexitque pulchram faciem:
Reverebatur enim Phæaces, sub superciliis lachrymas stillans.
At quandò desiit canere divinus cantor,
Lachrymis abstersis, à capite vestem demsit,
Et poculo rotundo sumpto, libavit diis:
Verum quando rursus incipiebat, & hortabantur *eum*, ut-caneret,
Phæacum optimates, (quippe oblectabantur *illius* carminibus;)
Rursus Ulysses, capite obvoluto, lugebat.
Ibi alios quidem omnes latebat, lachrymas stillans,
Alcinöus verò solus ipsum animadvertit atque observavit,
Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit:
Continuo verò inter Phæaces remigii-studiosos loquebatur;
„ Audite, Phæacum ductores, atque principes;
„ Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
„ Citharâque, quæ convivio congruens est lauto:
„ Nunc verò exeamus, & certamina experiamur
„ Omnia; ut hospes narret suis amicis;
„ Domum reversus, quantum superemus alios,
„ Pugilatuque, luctâque, & saltu, atque cursu.
Sic utique locutus, præivit; illi verò una secuti sunt.
E paxillo autem suspendit citharam argutam,
Demodocum verò prehendit manu, & eduxit ex ædibus
Præco; præibat autem ei eandem viam, quam & alii
Phæacum optimates, certamina spectaturi.
Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
Innumeri; surgebant verò juvenes multique, & fortes.
Surrexit quidem Acroneusque, & Ocyalus, & Elatreus,
Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeus,
Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
Amphialusque, filius Polynëi Tectonidæ;
Surrexit etiam Euryalus, homicidæ similis Marti,
Naubolidesque, qui optimus erat specieque, corporeque,
Omnium Phæacum, post egregium Laodamantem:
Surrexerunt porrò tres filii eximii Alcinöi,
Laodamasque, Haliusque, & deo-par Clytoneus.
Hi porro primum quidem periculum-fecerunt pedibus.
Eis autem à carceribus extensus-erat cursus; simul verò omnes
Celeriter volabant pulverem excitantes in-campo.
Horum autem currendo longe optimus erat Clytoneus eximius;
Quantumque in novali spatium est mularum,
Tantum præcurrens ad populum venit; cæteri verò relicti sunt.
Alii autem luctæ molestæ periculum-fecerunt:
In hac porrò Euryalus vicit omnes optimates.
Saltu verò Amphialus omnium optimus erat:
Disco autem omnium præstantissimus erat Elatreus:
Pugilatu denique Laodamas, eximius filius Alcinöi.
Cæterum postquam omnes oblectassent animum certaminibus,
Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinöi;
„ Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
„ Novitque & didicit: habitu-corporis quidem non malus est,
„ Femoribusque, & cruribus, & ambabus manibus superne,

„ Cer-

Αὐχένα τε ϛιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέῤῥηκται πολέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
Ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ᾖσιν,
Ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἑῇσιν.
Ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
150 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
Νηῦς τε κατείρυϛαι, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἢ περ ἄεθλοι,
155 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα·
Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόϛοιο χατίζων
Ἥμαι, λιϛόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἔντην·
Οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
160 Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται·
Ἀλλὰ τῷ, ὅς θ' ἅμα νηῒ πολυκληῖδι θαμίζων,
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν ἐδαίων,
Κερδέων θ' ἁρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
170 Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι ϛέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγερομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄϛυ, θεὸν ὡς, εἰσορόωσιν·
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
175 Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριϛέφεται ἐπέεσσιν.
Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιος ἐσσί.
Ὠρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ ϛήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
180 Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα, χερσί τ' ἐμῇσι·
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
185 Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών·
Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, ϛιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,

„ Cerviceque firma, ingentique robore: neque omnino vigore-
„ Caret; at malis contractus est multis. (juvenili
„ Non enim ego quid existimo pejus aliud mari,
„ Ad hominem confringendum, etiam si valde fortis fuerit.
Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque;
„ Laodama, sane hunc sermonem recte dixisti.
„ Ipse nunc provoca profectus, & admone sermone.
At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinöi,
Stetit in medium progressus, & Ulyssem allocutus est;
„ Huc age & tu, hospes pater, periculum-fac certaminum,
„ Si quod fortassis didicisti; par enim est, te scire certamina:
„ Neque enim major gloria hominis, quo-ad fuerit,
„ Quam quod pedibus strenue-agat & manibus suis.
„ Verum age, fac-periculum; & pelle mœstitiam ab animo:
„ Tibi verò profectio non adhuc diu aberit, sed tibi jam
„ Et navis deducta est, & parati sunt socii.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Laodama, quid me ista jubetis incessentes?
„ Dolores mihi etiam magis in animo, quam certamina;
„ Qui antea quidem valde multa passus sum, & multa pertuli:
„ Nunc verò in vestro consessu reditus indigens
„ Sedeo, precans regemque, omnemque populum.
Huic verò rursus Euryalus respondit, objurgavitque palam;
„ Neque enim te, hospes, perito viro assimilo
„ Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt;
„ Sed illi, qui apud navem multis-transtris-instructam frequenter-
„ Princeps nautarum, qui & negotiatores sunt, (versans,
„ Onerisque memor, & inspector sit viaticorum,
„ Lucrique rapto-acquisiti; neque athletæ similis-es.
Illum autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Hospes, non honeste dixisti; protervo viro similis-videris.
„ Ita non omnibus Deus amabilia-*munera* donat
„ Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquen-
„ Etenim alius quidem specie invenustior est vir, (tiam.
„ At deus formam verbis ornat: alii verò in ipsum
„ Oblectati aspiciunt: hic autem secure loquitur
„ Modestia *cum* suavi, eminetque inter congregatos:
„ Incedentem autem *eum* per urbem, deum veluti, aspiciunt:
„ Alius verò rursus forma quidem similis immortalibus;
„ Verum haud ei gratia circum-affunditur sermonibus.
„ Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
„ Ne Deus quidem fingeret; mente verò imperitus es.
„ Irritasti mihi animum in præcordiis charis,
„ Locutus indecenter: ego verò non ignarus certaminum,
„ Ut tu fabularis, verum inter primos puto
„ Fuisse *me*, donec juventa fretus sui, manibusque meis:
„ Nunc verò premor serumna & doloribus; multa enim passus sum,
„ Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
„ Sed etiam sic, mala multa passus, periculum-faciam certaminum;
„ Mordax enim *est* sermo *tuus*; impulisti autem me locutus.
Dixit utique, & cum-ipsa veste impetu-facto prehendit discum
Majorem & crassum, gravioremque non paulo quidem,

Quam

Ἡ οἴῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιςρέψας ἧκε ςιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐςὶν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἴξεται, οὐδ' ὑπερήσει.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων, οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι·
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·
Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὕςερον ἄλλον
Ἥσειν ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ' ἄλλων, ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην,
Ἢ πὺξ, ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν, οὔτι μεγαίρω,
Πάντων Φαιήκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος·
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐςί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
Ὅςις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἕο τ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ' ἄλλων οὔπερ τίν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν, ὅσσοι ἄεθλοι·
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι·
Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι, ὀϊςεύσας ἐν ὁμίλῳ
Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι παραςαῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἷος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέςερον εἶναι,
Ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
Τῷ ῥα καὶ αἶψ' ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊςῷ·
Οἵοισιν δείδοικα ποσὶν, μήτις με παρέλθῃ
Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριςα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος, ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραςὰς
Νείκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,

Quam quali Phæaces ludebant invicem.
Hunc utique circumrotatum misit valida è manu:
Insonuit verò lapis; inclinaverunt autem se ad terram
Phæaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri,
Lapidis ab impetu: is verò supervolavit signa omnium
Rapide ruens à manu: posuit verò signa Minerva,
Viro corpus assimilata, verbumque dixit, & locuta est;
„ Etiam cæcus tibi, hospes, posset distinguere signum
„ Palpando; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
„ Sed longe primum: tu autem confide hoc quidem in certamine:
„ Nullus Phæacum ad hoc utique perveniet, neque transmittet.
Sic ait, lætatus verò est patiens nobilis Ulysses,
Gaudens, quod socium benignum videret in circo:
Et tum lenius allocutus est Phæacas;
„ Hunc nunc assequimini, Juvenes; brevi autem denuo aliam
„ *Me* missurum esse aut tantum puto, aut adhuc majus.
„ Ex aliis verò, quemcunque cor animusque jubet,
„ Huc age, periculum-faciat, quoniam me irritastis valde,
„ Aut pugilatu, aut lucta, aut etiam cursu; nihil recuso;
„ Ex omnibus Phæacibus, præter ipsum Laodamantem;
„ Hospes enim mihi ille est: quis cum amico pugnaverit?
„ Insipiens ille & nullius-pretii est vir,
„ Quicunque cum-hospite contentionem proferat certaminum,
„ Populo in alieno; suique ipsius *res* omnes perturbat.
„ Aliorum autem haudquaquam ullum rejicio, neque despicio;
„ Sed volo cognoscere & periculum-facere palam.
„ Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot certami-
„ Bene quidem arcum novi perpolitum tractare: (na sunt:
„ Primus virum contingerem, sagitta missa in turba
„ Virorum hostilium; etiamsi valde multi socii
„ Juxta astarent, & sagittas-mitterent in viros.
„ Solus sane me Philoctetes vincebat arcu,
„ Populo in Trojanorum, quando arcum-tendebamus Achivi.
„ Aliis verò me alio longe præstantiorem esse,
„ Quotquot nunc mortales sunt in terra panem edentes:
„ Cum viris autem priscis contendere nolo,
„ Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi;
„ Qui etiam cum immortalibus contendebant de arcuum-peritia:
„ Ideo etiam statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad sene-
„ Pervenit in ædibus; iratus enim Apollo (ctutem
„ Occidit, eo-quod ipsum provocasset ad-arcum-tendendum.
„ Hasta porro jaculor, quantum non alius quisquam sagitta:
„ Solis timeo pedibus, ne aliquis me superet
„ Phæacum; nimium enim male domitus sum
„ Fluctibus in multis; quoniam non commeatus apud navim
„ Erat perpetuus; ideoque mihi chara membra soluta sunt.
Sic dixit; illi verò omnes obmutuerunt silentio:
Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est;
„ Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
„ Sed vis virtutem tuam ostendere, quæ te comitatur;
„ Iratus, quod te ille vir in certamine astans
„ Objurgavit; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,

240 Ὅστις ἐπίσαιτο ἥσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἡμῖν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταὶ,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνοῦς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαΐς τε φίλη, κιθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξήμοιβα, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί.
250 Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βασιλῆες μέν, ὅσσοι ἄριστοι,
Παίσατε· ὡς κ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισι,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Πυγμῇ τ' ἠὲ πάλῃ, καὶ ποσσὶ, καὶ ἠὲ χορηΐῃ, καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις εἶμι κιθὴν φόρμιγγα λίγειαν
255 Οἰσέτω, ἥ τ' ἐν κείται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κῆρυξ
Οἴκαθεν φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Ἀλσυμνῆται δὲ κρατὸς ἐνιέμ πάντες ἀνέρες
Δήμιοι, οἳ πατ' ἀγῶνας ἐϋπρήσσασκον ἅπασι·
260 Λείψαν δὲ χορὸν, κάλαθον δ' εἴσαν ἀγῶνα.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κιὼν ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθήβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο·
Πλῆξαν δὲ χορὸν θείον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
265 Μαρμαρυγὰς ὀφέων θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἐνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
Ἀμφὶ Ἄρεος φιλότητος, ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὡς τὰ πρώτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστου δόμοισι
Λέθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἠσχύνε καὶ εὐνὴν
270 Ἡφαίστοιο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἤγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἡφαιστος δ', ὡς οὖν θυμαλγέα μάθεν ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἄκμοβέτῃ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
275 Ἀρρήκτους, ἀλύοντας, ὅφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τοῦτο δόλον, παχυλομήνας Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐμπλῶνεν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ·
Πολλὰ δὲ καὶ κεκύθεστο μεκεμβρόφιν ἐξανάγοντο,
280 Κῶν τ' ἀρράχνια λεπτὰ, τά κ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεύεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, ἐϋκτίμενον περιπόλιόν τε,
Πῆμα μάλα πολὺ φιλτάτῃ ἑῇν ἀπεστεύων.
285 Οὐδ' ἄλοσε κοπίειν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἡφαίστου κλυτοτέχνην ὀφθαλμοῖσιν κιόντα·
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Ἱμείρων φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἡ δ' ἔνδον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
290 Ἔρχομένῳ κατ' ἄρ' ἷζεν· ὁ δ' εἴσω δώματος ἦει,
Ἐν δ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ὄν τ' ὀνόμαζε·

Δεῦ-

„ Quicunque novit sua mente idonea loqui.
„ Sed age, nunc meum intellige sermonem; ut etiam alii
„ Dicas heroum, quando tuis in ædibus
„ Epuleris apud tuamque uxorem & tuos liberos,
„ Nostræ virtutis recordatus; qualia etiam nobis
„ Jupiter opera imponat perpetuo jam-inde à majoribus.
„ Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
„ Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi-sumus:
„ Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, choro-
„ Vestesque mutatoriæ, lavacraque calida, & cubilia. (que,
„ Verum age, Phæacum saltatores, quotquot optimi,
„ Ludite; ut hospes dicat suis amicis,
„ Domum reversus, quantum superemus alios
„ Rei-nauticæ-peritia, & pedibus, & saltatione, & cantu.
„ Demodoco verò aliquis statim profectus citharam argutam
„ Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus.
Sic dixit Alcinöus deo-similis: surrexit autem præco
Allaturus citharam argutam domo ex regis.
Præfecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
Publici, qui in certaminibus ordinabant singula:
Complanarant autem aream, pulchrumque dilatarunt circum.
Præco verò prope venit ferens citharam argutam
Demodoco; is autem deinde ivit in medium: circum verò juvenes
Jam-puboscentes stabant, periti saltationis:
Quatiebant verò circum divinum pedibus: at Ulysses
Micationes admirabatur pedum, stupescebatque animo.
Cæterum *Demodocus* citharam-pulsans cœpit pulchre canere,
De Martis amore, pulchreque-coronatæ Veneris,
Ut primum coïerint in Vulcani ædibus
Clam: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit & cubile
Vulcani regis: statim verò illi nuncius venit
Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.
Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,
Perrexit ire in officinam, mala animo profunde-cogitans:
Imposuit autem incudis-repositorio ingentem incudem, cudebatque
Infrangibilia, insolubilia; ut firmiter illic manerent. (vincula
Cæterum postquam struxisset dolum, iratus Marti,
Perrexit ire in thalamum, ubi ei chara cubilia strata-erant:
Circumfudit autem *lecti*-fulcris vincula circulatim omni-ex-parte;
Multa autem & desuper è-fastigio effusa-erant,
Perinde atque araneæ-fila tenuia, quæ nemo ne cerneret quidem,
Neque deorum beatorum: perquàm enim dolosa facta erant.
Cæterum postquam omnem dolum circa lectum fudisset,
Simulavit se ire in Lemnum, pulchre-ædificatum oppidum,
Quæ illi terrarum multo-charissima est omnium.
Neque cæcam-speculationem habebat aureo-freno-utens Mars;
Ut vidit Vulcanum inclytum-arte seorsum profectum:
Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,
Cupiens amoris pulchre-coronatæ Veneris.
Illa verò recens à patre præpotente Saturnio
Veniens jam desidebat; ille verò intra domum ivit,
Inque manu ejus hæsit, verbumque dixit, atque compellavit;

Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιςος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον, μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
295 Ὣς φάτο· τῇ δ' ἀσπαςὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίςοιο·
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
300 Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποςρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἠέλιος γὰρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Ἕςη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
305 Ἐμπεδαλέων δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦτ', ἵνα ἔργα γελαςὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε·
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα·
310 Οὕνεκ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντε· ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκέχημαι.
315 Οὐ μὲν σφέας ὄτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω,
Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν· ἀλλὰ σφῶε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἕεδνα,
Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα, κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
320 Οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάςη.
325 Ἕςαν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἐάων·
Ἄσβεςος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίςοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·
330 Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιςος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐὼν, τέχνῃσι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
335 Ἑρμεία, Διὸς υἱὲ, Διάκτορε, δῶτορ ἐάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αἴ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἀπολλαῦ·
340 Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
Ὑμεῖς δ' εἰσορόωντε θεαὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ὣς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλως ὄρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

„ Age, chara, ad lectulum divertamus decubituri;
„ Non enim amplius Vulcanus domi-est, sed alicubi jam
„ Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros-voce.
Sic dixit: huic autem gratum visum-est cubare.
Illi verò lectum ingressi concumbebant; vincula autem
Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani:
Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.
Et tum demum agnoscebant, non amplius effugium patere.
Prope autem eis venit inclytus Vulcanus,
Retro reversus, antequam ad Lemni terram venisset:
Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam.
Perrexit autem *is* ire ad domum, charo afflictus corde:
Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:
Horreudum verò clamavit, auditumque movit omnibus diis;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
„ Venite, ut opera ridicula & non tolerabilia videatis:
„ Ut me, claudus cum-sim, Jovis filia Venus
„ Semper ignominia-afficit, amatque perniciosum Martem:
„ Eo-quod ille quidem pulcher & sinus-pedibus, at ego
„ Imbecillis fuerim: at neutiquam mihi causa alius *est*,
„ Quam parentes duo; qui non genuisse debebant.
„ Sed videte, ubi illi dormiunt in amore,
„ Meo lecto consenso; ego autem aspiciens tristor.
„ Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc (modo,
„ Et valde licet amantes: cito non volent ambo
„ Dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
„ Donec mihi prorsus omnia pater retribuat sponsalia,
„ Quæcunque ei præbui, impudentem ob puellam:
„ Quoniam illi pulchra filia, at non animi-continens.
Sic dixit; congregati autem sunt dii æream ad domum.
Venit Neptunus terræ-quassator; venit & utilitatum-auctor
Mercurius; venit etiam rex jaculator Apollo.
Fœminæ autem deæ manebant pudore domi singulæ.
Stabant verò in vestibulo dii, datores bonorum:
Immensus verò risus exortus est diis beatis,
Artificia inspicientibus prudentis Vulcani.
Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium;
„ Non bene-succedunt mala opera: assequitur tardus celerem:
„ Ut nunc Vulcanus, cum-sit tardus, cepit Martem,
„ Velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent,
„ Claudus existens, artificio: propter quod & adulterii-mulctam (debet.
Sic illi quidem talia inter se loquebantur.
Mercurium autem allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;
„ Mercuri, Jovis filii, internuncie, dator bonorum,
„ Nunquid in vinculis velles fortibus compressus
„ Dormire in lectulo, apud auream Venerem?
Huic autem respondit deinde internuncius Mercurius;
„ Utinam enim hoc fieret, ô rex jaculator Apollo:
„ Vincula quidem ter tot infinita circumfusa essent,
„ Vos autem inspiceretis dii, omnesque deæ,
„ At ego dormirem apud auream Venerem.
Sic dixit; risus autem exortus est immortalibus diis.

Οὐδὲ Ποσειδάων γήθεν ἔχε, λίσσετο δ' αὖθι
Ἥφαιστον κλυτοεργὸν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα·
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Λύσον· ἐγὼ δέ τοι αὖτὸν ὀπίσσομαι, (ὡς σὺ κελεύεις,)
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Μή μ', Ποσείδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
Ἀπιλεῖ τοι δεικὼν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυασθαι.
Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέσιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴκεν Ἄρης δίχροιτο, χρεὸς καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥφαιστ', εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεὸς ὤπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἴς', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἔνιεν μένος Ἡφαίστοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῦ λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀνάλτε ντο, ὁ μὲν Θρῆκνδε βεβήκει,
Ἡ δ' ἤρα Κύπρον ἵκανε Φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενός βωμός τε θυήεις.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐτεγνήσαθεν αἴθυ ὄντας·
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς αὐτὰρ Ὀδυσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἥσιν ἐκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἐρίζεν.
Οἱ δ' ἤτοι τὸν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
Πορφυρέην, τὴν σφῶϊν Πόλυβος ποίησε δαίδαλον·
Τὴν ἤτοι μὲν ἔπειτα ἐπὶ νέφεα σκιόεντα
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥεῖδίως μαθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὐδὲ ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρ' ἀν' ἴδον πειρήσαντο,
Ὀρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ταρφὲ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἅλοι,
Ἐσθόνες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμβος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρείων, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἦ μὲν ἀπειλήσας θητάρμεναί εἰμι ἀρίζους,
Ἦ δ' ἄρ' ἐτήσιμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Αὖθις δὲ Φαίηκεσσι φιλήρετμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαίηκες ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
Ἀλλ' ἄγε, οἱ δῶμεν ξεινήϊον, ὡς ἐπιεικὲς·
Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἄρχοι κρίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
Τῶν οἱ ἕκαστος φάρος ἠϊνλυνδε, ἠδὲ χιτῶνα,
Καὶ χρυσοῦ τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος·
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
Δεῖπνον ἔχων, ὑπὸ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.

Non verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem à indefinen-
Vulcanum inclytum-artificem, ut solveret Martem: (ter
Et ipsum allocutus verba alata dicebat;
„ Solve; ego autem tibi ipsum spondeo, (ut tu jubes,)
„ Pensurum æqua omnia inter immortales deos.
Hunc autem rursus allocutus est inclytus Vulcanus;
„ Ne me, Neptune terræ-quassator, hæc jube:
„ Miseræ utique pro miseris etiam sponsiones ad-spondendum.
„ Quo-pacto ego te obligarim inter immortales deos,
„ Si Mars abierit, debito & vinculis elapsus?
Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terræ-quassator;
„ Vulcane, etiamsi enim Mars debitum reminem
„ Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.
Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus;
„ Non fas-est, neque decet, tuam orationem abnuere.
Sic locutus, vincula solvit robur Vulcani.
Illi verò postquam è vinculis soluti erant, fortia licet essent,
Statim prosilientes, ille quidem in Thraciam ivit;
Ad Cyprum verò pervenit risum-amans Venus,
In Paphum; ubi scilicet ei lucus arquæ odorata.
Ibi autem ipsam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis gratiam-adduntur semper existentibus:
Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.
Hæc utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
Oblectabatur mente sua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis-remis-utentes, re-nautica-inclyti viri.
Alcinöus autem Halium & Laodamantem jussit
Solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabit.
Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus accepissent
Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens:
Hanc alter jactabat ad nubes umbrosas,
Flexus retro; alter autem à terra in-altum elevatus,
Facile recepabat, antequam pedibus in solum venisset.
At postquam pilâ in rectum-jaciendâ periculum-fecissent,
Saltabant deinde in terrâ almâ,
Frequenter alternantes; juvenes verò applaudebant cæteri,
Stantes in certamine: multus autem strepitus suborsus est.
Tum verò Alcinöum allocutus est nobilis Ulysses;
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
„ Sane quidem pollicitus es tripudiatores esse optimos;
„ Sane autem proinde perfecta sunt: stupor me tenet inspicientem.
Sic dixit; lætata autem est sacra vis Alcinöi;
Statimque Phæaces remigii-studiosos allocutus est;
„ Audite, Phæacum ductores atque principes:
„ Hospes mihi valde videtur prudens esse.
„ Verum agite, ei demus hospitale-munus, uti par est:
„ Duodecim enim in populo præclari reges
„ Principes imperant, tertius-decimus autem ego ipse.
„ Horum singuli ei vestem bene-lotam & tunicam,
„ Et auri talentum ferte pretiosi:
„ Statim verò omnia portemus conferti; ut in manibus
„ Hospes habens ad cœnam veniat gaudens in animo.

Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ· ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις·
Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν, καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι,
Δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
Καὶ τάγ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
Δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥτις ἀρίστη·
Ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα.
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω,
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἔστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Ἐν δ' ἄρ ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλόν τε χιτῶνα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μήτις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππόταν αὖτε
Εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε

Πο-

„ Euryalus autem eum ipsum placet verbis,
„ Et dono; quoniam nequaquam decenter locutus est.
Sic dixit: illi autem omnes approbabant, & hortabantur;
Donaque portatum præmiserunt præconem singuli.
Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque;
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum!
„ Equidem ego hospitem placabo, sicut tu jubes:
„ Dabo ei hunc ensem totum æreum, cui est manubrium
„ Argenteum, vagina autem recens-secti eboris
„ Circundata est: magni autem ei pretii erit.
Sic fatus, in manibus posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Et ipsum allocutus verba alata dixit;
„ Gaude, pater ô hospes; verbum verò si quod temere-dictum est
„ Grave, statim illud auferant abreptum procellæ.
„ Tibi autem dii uxorem videre, & in patriam redire,
„ Dent, quandoquidem diù procul-ab amicis aerumnas pateris.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Et tu, amice, valdè gaude; dii verò tibi felicia dent;
„ Neque amplius tibi ensis desiderium posthâc fiat
„ Hujus, quem jam mihi dedisti ubi-placâsses verbis.
Dixit utique, & circa humeros sibi-posuit ensem argenteis-clavis-distinctum.
Occidebat autem sol, & ei inclyta dona aderant: (
Et hæc in domum-Alcinoi tulerunt præcones illustres:
Suscepta autem filii eximii Alcinöi,
Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.
Illis autem præibat sacra vis Alcinöi,
Profecti verò sedebant in altis soliis.
Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinöi;
„ Agè, mulier, fer arcam perpulchram, quæ optima,
„ Inque eâ pone vestem bene-lotam & tunicam.
„ Et ei super ignem ahenum calefacite, tepefaciteque aquam;
„ Ut ubi & laverit-se, & viderit bene posita omnia
„ Dona, quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
„ Convivioque oblectetur, & cantilenæ-melos audiens.
„ Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
„ Aureum; ut mei memor diebus omnibus
„ Libet domi-suæ Jovique, aliisque Diis.
Sic ait; Arete autem ancillis dixit,
Ut super ignem ponerent lebetem magnum quàm celerrime.
Hæ autem lavacralem lebetem posuerunt super ignem ardentem;
Aquamque infuderunt, subtusque ligna accendebant allata.
Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua:
Interea verò Arete hospiti perpulchram arcam
Efferebat è thalamo, imposuitque pulchra dona,
Vestes, aurumque, quæ ei Phæaces dederant:
In eâ porrò pallium imposuit, pulchramque tunicam,
Et ipsum allocuta verba alata dixit;
„ Ipse nunc vide de-operculo, statim verò vinculum inde,
„ Ne quis tibi in itinere damnum-afferat, cùm fortè
„ Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigrâ.
Cæterùm postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum indidit

Ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δῶκε φορεῖ κάτυπε Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν τιμῇ λούσασθαι ἄνωγεν,
Ὃς ῥ' ἐσαμένου βέβη· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θερμὰ λοέτρ'· ἐπεὶ οὖτι κομιζομένος γ' ἐθάμιζεν,
Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϊκόμοιο·
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε, θεὰ ὡς, ἤμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν ἤμελξε καὶ ἐσθέσαν, καὶ χρίσαν ἔλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ μιν χλαῖναν καὶ χιτῶν' ἔβαλον καὶ χιτῶνα,
Ἐκ ῥ' ἐσαμένου βῆν ἠνεμόεν μετὰ οἶνοπα πόντον,
Ἣς Ναυσικάᾳ δῶ, ἐοῖν ἄπο κάλλος ἔχουσα,
Ἐπεὶ ἐκ κεφαλῆς ἑκάτερθεν τείχεος πύκα ποιητοῖο·
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
Καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καὶ ποτ' ἐὸν ἐν πατρίδι γαῖαν
Μνήσῃ ἡμέας, ὅτι μοι πρώτῃ ζωὸς ἐφῆλθες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ναυσικάᾳ, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οἴοιν νῦν Ζεὺς δοίη ἐρίγουνος πόστις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ ἵκοιμι ἣν ἡμαρ ἰδέσθαι·
Τῷ κέν τοι κἠκεῖοι, θεὰ ὡς, εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβίωσας, κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκινόοιο βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κερδοντό τε οἶνον.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
Δημοδόκον, Λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσεύς,
Νώτου ἀποπρηναμών· ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλείπετο
Ἀργιόδοντος ὀδοῦς, θαλερῇ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
Κήρυξ, τῇ δὴ τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγῃσι,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.
Πάτι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοί
Τιμῆς ἐμμορέοι εἰσὶ καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἶμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρωϊ Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείατ' ἐτοῖμα προκείμενα χείρας ἴαλλον,
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημοδόκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δημοδόκ', ἦ σοι μὲν ἐπαινέω πολλὰ κατ' ἄνδρας·
Ἢ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
Ὅσσ' ἔρξαν τ', ἔπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί.
Ὡς τέ που ἢ αὐτὸς παρεών, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὃν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν, δόλον, ἤγαγε δῖος Ὀδυσεύς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξεπάλαξαν.
Αἴνιε δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι, ἀνθρώποισιν,
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὣς φάτ'· ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδὴν,
Ἔνθ'

Varium, quod olim eum docuit in-mimo veneranda Circe.
E-vestigio autem ipsum mulier-oeconoma lavari jussit,
In balneum ingressum; ille verò libenter vidit animo
Calida lavacra; quoniam neutiquam curatus scilicet frequenter-
Ex-quo reliquerat domum Calypsûs comas-pulchræ: (fuerat,
Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat.
Hunc verò postquam ancillæ lavâssent & unxissent oleo,
Circaque ipsum lænam pulchram jecissent atque tunicam,
E balneo utique egressus viros ad vinipotatores
Ibat: Nausicaa verò, à diis pulchritudinem habens,
Stetit juxta postes tecti pulchrè fabricati:
Admirabatur autem Ulyssem oculis aspiciens,
Et ipsum allocuta verba alata dicebat;
„ Salve, hospes, ut etiam olim, cùm-fueris in patriâ terrâ,
„ Memineris mei, quòd mihi primæ vitæ-*conservatæ*-pretium de-
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (bes.
„ Nausicaa, filia magnanimi Alcinôi,
„ Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,
„ Domumque ut veniam, & reditus diem videam:
„ Ita tibi etiam illuc, deo veluti, vota-fecerim
„ Semper diebus omnibus: tu enim me servâsti, puella.
Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinôum regem.
Hi verò jam portiones distribuebant, miscebântque vinum.
Præco autem propè venit, ducens amabilem cantorem,
Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum
In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.
Ac tunc præconem allocutus est solers Ulysses,
A tergo *parte*-abscissa; multum verò supererat
Albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo;
„ Præco, accipe jam, hanc præbe carnem, ut comedat,
„ Demodoco; & ipsum complectar, mœstus licet.
„ Omnibus enim hominibus terrestribus cantores
„ Honoris compotes sunt & reverentiæ; eò quòd ipsos
„ Cantus Musa docuit; amavitque genus cantorum.
Sic dixit; præco autem ferens in manibus posuit
Heröi Demodoco: is autem accepit, gaudebâtque animo.
Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Cæterum postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Tùm verò Demodocum allocutus est solers Ulysses;
„ Demodoce, longè sunt te supra-mortales laudo omnes:
„ Aut te Musa docuit, Jovis filia, aut te Apollo;
„ Valdè enim accuratè Achivorum fatum canis,
„ Quanta fecerint, passique sint, & quanta laborarint Achivi:
„ Tanquam alicubi aut ipse præsens *fueris*, aut ab alio audieris.
„ Verùm age jam perge, & equi apparatum canta
„ Lignei, quem Epeus fecit cum Minerva,
„ Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses,
„ Viris impletum, qui Ilium diripuerunt.
„ Si jam mihi hæc accurate enarraveris,
„ Statim ego omnibus edicam hominibus,
„ Quòd sanè tibi benignus deus præbuerit divinum cantum. (tum.
Sic dixit: ille verò concitus à deo incipiebat, exhibebâtque cantile-

500 Ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
505 Ὣς ὁ μὲν εἰζήκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
Ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἢ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
Ἢ ἐάων μέγ' ἄγαλμα θεῶν ἐελκτήριον εἶναι,
510 Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν·
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν,
515 Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν·
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
Βήμεναι, ἠΰτ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
520 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅς τε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
525 Ἀρεῖ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·
Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμους,
Εἴρουν εἰσαναγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν·
530 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·
Ὣς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ἐφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ ςενάχοντος ἄκουσεν·
535 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν,
Οὔ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε, καὶ ὥρορε δῖος ἀοιδὸς,
540 Ἐκ τοῦδ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
545 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅ, τι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐςιν.
550 Εἰπ' ὄνομ', ᾧ, τι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε, πατήρ τε,
Ἄλλοι θ', οἵ κατὰ ἄςυ, καὶ οἳ περιναιετάουσιν.

Inde aggressus, quo-pacto alii quidem bene-tabulatis navibus
Conscensis enavigarunt, igne in tentoria injecto,
Argivi: alii verò jam inclytum circum Ulyssem
Sedebant in Trojanorum cœtu, tecti equo:
Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
Sic ille quidem stabat; ii autem incerta multa prædicabant,
Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placebat consilium,
Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
Aut de rupe dejicere protractum in summitatem,
Aut sinere ingens simulachrum deorum placamen esse;
Qua utique *sententiâ* etiam posteà peragendum erat:
Fatale enim erat ut-perirent, postquam urbs intra-se-conclusisset
Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
Canebat porrò, ut urbem depopulati sint filii Achivorum,
Ex equo effusi, cavis insidiis relictis.
Alium autem alias canebat urbem diripere excelsam;
At Ulyssem ad ædes Deïphobi
Ivisse, tanquam Martem, cum deo-pari Menelao.
Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum
Vicisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.
Hæc utique cantor cantabat eximius: at Ulysses
Tabescebat; lachryma autem rigabat sub palpebris genas.
Ut verò fremina flet dilectum virum, *ei*-circumvoluta,
Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens sævum diem:
Hæc quidem illum morientem & palpitantem intuita,
Super illum fusa stridule ejulat; illi verò pone
Cædentes hastis tergum, atque etiam humeros,
Servitutem inducunt, laboremque ut-sustineat & ærumnam;
Hujus autem miserabilissimo dolore tabescunt genæ:
Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lachrymam stillabat.
Ibi alios quidem omnes latebat lachrymas fundens,
Alcinöus autem ipsum solus animadvertit atque observavit,
Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscentem audivit:
Statim verò Phæacibus remigii-studiosis dicebat;
„ Audite, Phæacum ductores atque principes,
„ Demodocus verò jam cohibeat citharam argutam;
„ Nequaquam enim omnibus gratificatus hæc cantat.
„ Ex quo cœnavimusque, & cœpit divinus cantor,
„ Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu.
„ Hospes; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.
„ Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,
„ Hospitio-susciplentes, hospesque: quoniam multò satius ita.
„ Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,
„ Deductio & amica dona, quæ ei damus amanter-excipientes.
„ Instar fratris & hospes & supplex est
„ Viro, qui utique vel paululum attingat mente.
„ Ideò nunc neque tu cela ingenio versuto,
„ Quodcunque te percontatus fuero: dicere nempe te satius est.
„ Dic nomen, quo te illic vocabant materque, paterque,
„ Aliique, qui in urbe *tuâ*, & qui circum-habitant.

Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐς' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν, δῆμόν τε, πόλιν τε·
Ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐςὶ, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν·
Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσιν,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τάδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων.
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Ἤ κ' ἀτέλες' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππη ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων· αὐτούς τε, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας,
Ἢ μὲν ὅσοι χαλεποί τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
Οἵ τε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐςὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ', ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
Ἀργείων, Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἤ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιςα
Κήδιςοι τελέθουσι, μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
Ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ἐσθλός· ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται, ὅς κεν, ἑταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῇ.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὈΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ι. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀρχὴ τῶν Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τοῦτον, φαγόντα ἓξ ἤδη ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

Λωτοφάγων, Κικόνων, σὺν Κυκλώπεσσιν, Ἰῶτα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐςὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐςὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν·
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέςερον εἶναι,

Ἢ ὅταν

„ Etenim nemo omninò absque nomine est hominum,
„ Neque malus, neque bonus, postquam primum natus sit;
„ Sed omnibus imponunt, simul atque genuerint parentes.
„ Dic etiam mihi terrámque tuam, populúmque, urbemque,
„ Ut te illuc mittant collimantes mente naves.
„ Non enim Phæacibus navium gubernatores sunt,
„ Neque omninò gubernacula sunt, quæ scilicet aliæ naves ha-
„ Sed ipsæ sciunt cogitata & mentes virorum: (bent;
„ Et omnium nôrunt urbes & pingues agros
„ Hominum; & undas celerrimè maris tranant,
„ Caligine & nebulâ obtectæ, neque unquam ipsis
„ Neque damni quid subeundi est metus, neque pereundi.
„ Sed hæc ita quondam patrem ego locutum audivi
„ Nausithöum, qui dicebat Neptunum succensere
„ Nobis, quòd deductores tuti simus omnium.
„ Dixit aliquandò Phæacum virorum assubre-factam navem
„ Ex deductione reversam in obscuro ponto
„ Perditurum *eum* esse, ingentemque nobis montem urbi obductu-
„ Sic prædicabat senex: ea verò deus vel perfecerit, (rum.
„ Vel imperfecta sint, ut ei placitum est in animo.
„ Verùm age mihi hoc dic, & verè enarra,
„ Ubinam erraveris, & ad quasnam perveneris regiones
„ Hominum; *enarra* ipsosque, urbesque benè habitatas:
„ Et quotquot sævique & agrestes, neque justi;
„ Quique hospitales, & iis mens sit deorum reverens.
„ Dic item, quidnam fleas & lugeas intra animum,
„ Argivorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens.
„ Hoc autem dii quidem fecerunt, destinâruntque interitum
„ Hominibus, ut sit & posteris cantilena.
„ An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
„ Qui eximius erat gener, aut socer, qui utique maximè
„ Curæ sunt, post sanguinem & genus *hominum* ipsorum?
„ An aliquis fortasse socius vir grata doctus
„ Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
„ Est, qui, socius cùm sit, prudentia doctus sit.

ODYSSEAE HOMERI IX. LIBRI

Argumentum.

PRincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cyclopem Polyphemum venisse, & eum postquam comedisset sex jam socios excæcasse.

I. Cum Lothophagis & Ciconibus Cyclops est.

HUnc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
Sanè hoc pulchrum est, audire cantorem
Talem, qualis hic est, diis assimilis voce:
Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,

Quàm

Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
Τοῦτο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὑπὸ νηλεὲς ἦμαρ,
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων·
Εἶμ' Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει·
Ναιετάῳ δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον, (αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε·)
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφρος· οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἡ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ὣς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Ὣς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὃν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Ἰσμάρῳ· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς.
Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἵ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
Ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ,
Ἠέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι·
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·

Ἦμος

Quàm cùm lætitia quidem detineat populum universum,
Convivæque per domum audiant cantorem,
Sedentes ordine; juxtà autem plenæ sint mensæ
Pane & carnibus; vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna afferat & infundat poculis:
Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi verò meas ærumnas animus institit luctuosas
Scisciteri; ut adhuc magis lugens ingemiscam.
Quid primùm, quid autem deinde, quid verò ultimum narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc verò nomen primum dicam; ut & vos
Sciatis; ego verò deinde, postquam effugero sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans:
Sum Ulysses Laërtiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea fama ad cœlum pervenit:
Habito autem Ithacam apricam: in ipsa verò mons *est*
Neritus, nemorosus, conspicuus: circùm autem insulæ
Multæ habitantur valdè propè invicem,
Dulichiúmque, Sameque, & nemorosa Zacynthus:
Ipsa autem humilis longe-suprema in mari jacet
Ad Occasum, (illæ verò seorsum ad auroram solemque;)
Aspera, sed bona juvenum-altrix; nihil ego
Propriâ terrâ possum dulcius aliud videre.
Sanè quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima deaum
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse:
Similiter porrò Circe detinebat domi suæ
Ærea, dolosa, cupiens *sibi* maritum esse:
Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
Adeò nihil dulcius suâ patriâ neque parentibus
Est, etiamsi & quis procul divitem domum
Terrâ in alienâ habitet seorsum à parentibus.
Agè verò tibi & reditum meum lachrymosum narrabo,
Quem mihi Jupiter immisit à Trojâ profecto.
Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos
Ex urbe verò uxores & possessiones multas ubi-ceperamus, (incolas.
Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret æquali-portione.
Tum verò quidem ego celeri pede fugere nos
Hortabar; illi verò valdè stulti non parebant.
Hic verò multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves
Mactabant ad littus, & flexipedes camuros boves.
Intereà verò abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
Continentem habitantes, docti quidem ab equis
Cum-hominibus pugnare, & cum opus-esset peditem pugnare.
Venerunt deinde, quot folia & flores nascantur vere,
Matutini: tunc sanè malum Jovis fatum affuit
Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
Consistentes autem pugnabant pugnâ ad naves veloces;
Feriebántque se-invicem æreis hastis.
Quamdiù quidem tempus-matutinum erat, & augebatur sacra dies,
Tamdiù utique nos-defendentes sustinebamus, plures licèt essent:

Quandò

Ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
Ἐξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δηϊωθέντες.
Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφιν
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἠπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο τ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠὼς,
Ἱστοὺς στησάμενοι, ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀλλά με κῦμα, ῥόος τε, περιγνάμπτοντα Μάλειαν,
Καὶ βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ', ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας,
(Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας,)
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μή πώ τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
Ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

110 Πυροὶ,

Quandò verò sol transibat vesperam-versus,
Tum verò Cicones pepulerunt domitos Achivos.
Sex autem à singulis navibus benè-ocreati socii
Perierunt: cæteri verò effugimus mortémque fatúmque.
Illinc verò ulteriùs navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
Neque sanè mihi ulteriùs naves procedebant remis-utrinque-agitatæ,
Priusquam horum miserorum sociorum ter unumquemque vocâssemus,
Qui perierunt in campo à Ciconibus trucidati.
Navibus autem immisit ventum Boream nubium-coactor Jupiter
Cum procellâ ingenti, nubibúsque cooperuit
Terram simul & pontum; ingruit verò è-cœlo nox.
Hæ quidem deinde ferebantur obliquæ; vela autem ipsis
In tres quatuórque partes discidit vis venti.
Et hæc quidem in naves deposuimus, timentes interitum:
Ipsas verò festinanter subduximus ad continentem.
Hîc *duas* noctes & duos dies continenter semper
Jacebamus, simul laboreque & doloribus animum rodentes;
Sed quandò jam tertium diem comas-pulchra complevisset aurora;
Malis erectis, velisque albis explicatis,
Sedebamus: illas verò ventusque gubernatoresque dirigebant.
Et jam incolumis pervenissem in patriam terram,
Sed me unda, æstusque, circumflectentem Maleam,
Et Boreas depulit, & aberrare fecit Cytheris.
Hinc autem novem-diebus ferebar perniciosis ventis
Pontum per piscosum: at decimo conscendimus
Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.
Hîc verò continentem ingressi-fumus & hausimus aquam;
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibum gustâssemus, & potum,
Tum verò ego socios præmisi sciscitatum profectos,
(Viris duobus electis, tertio præcone simul addito,)
Quinam viri essent in terrâ panem edentes.
Hi verò statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagis.
Neque sanè Lotophagi parabant sociis mortem
Nostris, sed ipsis præbuerunt lotum gustandam.
Horum autem quicunque loti comedisset dulcem fructum,
Non ampliùs renunciare rursum volebat, neque redire:
Sed illic volebant apud viros Lotophagos
Lotum edentes manere, reditusque oblivisci.
Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.
At cæteros jussi dilectos socios
Festinantes naves conscendere celeres,
Nè fortassis quis loto pastus reditus oblivisceretur.
Hi autem statim ingrediebantur, & per transtra sedebant:
Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
Illinc autem ulteriùs navigabamus dolentes corde.
Cyclopum autem ad terram superborum, exlegum,
Venimus, qui scilicet diis freti immortalibus,
Neque plantant manibus plantam, neque arant:
Sed hæc absque semente & aratione omnia proveniunt,

Tri-

Πυροὶ, καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριςάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιςες·
Ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμιςεύει δὲ ἕκαςος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυςαι
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
Ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵτε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
Ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαςα,
Ἄςε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι· οἷά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα·
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ, μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰὲν
Εἰς ὥρας ἀμῷεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐςιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε
Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι·
Ἀὴρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
Οὐρανόθεν προὔφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἱςία πάντα·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
Ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
Αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
Βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάςην
Ἐννέα λάγχανον αἶγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,

Ἤμεθα

Triticum, & hordeum, atque vites, quæ utique ferunt
Vinum ex-magnis-uvis, & ipsis Jovis imber incrementum-dat.
Illis verò neque conciones consiliariæ, neque leges;
Sed ipsi cellorum montium inhabitant cacumina,
In spelunciis cavis: jus autem dat unusquisque
Liberis atque uxoribus; neque se-invicem curant.
Insula deinde humilis præ portu obtenditur
Terræ Cyclopum, neque prope, neque remotè,
Sylvosa: in eâ verò capræ innumeræ nascuntur
Agrestes; neque enim frequentatio hominum prohibet:
Neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per sylvam
Dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
Neque sanè gregibus occupatur, neque arationibus,
Sed ipsa absque-semente & inarata diebus omnibus
Viris caret; pascit verò balantes capras.
Non enim Cyclopibus naves adsunt proras-rubras-habentes,
Neque viri insunt navium fabri, qui conficiant
Naves bonis-transtris-instructas, quæ perficiant singula,
Ad urbes hominum euntes; veluti crebrò
Viri ad se-invicem navibus trajiciunt mare;
Qui ipsis & insulam benè-habitatam elaborarent.
Neque enim omnino mala; ferret autem tempestiva omnia:
Insunt enim prata maris cani ad littus
Irrigua, mollia; omnino perennes-vites essent.
In eâ etiam aratio facilis; valde altam segetem semper
Statis temporibus meterent: quia valdè pingue subest solum.
In eâ porrò portus opportunus, ut non opus fune sit,
Neque anchoras jacere, neque rudentes alligare,
Sed qui-appulerint manere aliquandiù, donec nautarum
Animus impulerit, & aspirârint venti.
Cæterùm in vertice portûs fluit limpida aqua,
Fons sub specu: circùm autem populi nascuntur.
Huc descendebamus, atque aliquis deus ducebat
Noctem per obscuram: non enim apparebat, ut videretur;
Caligo enim circa naves densa erat, neque luna
E cœlo lucebat; obtegebatur enim nubibus.
Hic nullus insulam vidit oculis;
Neque sanè fluctus magnos volutos ad littus
Vidimus, antequam naves bonis-transtris-instructæ appulissent.
Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia:
Egressi autem & ipsi sumus in littus maris;
Ibique somno-soluti expectavimus auroram divinam.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Insulam admirantes, obambulabamus per eam.
Excitârunt verò Nymphæ, filiæ Jovis Ægiochi,
Capras montanas, ut prandium-sumerent socii.
Continuò incurvos arcus & hastas longis-cuspidibus
Cepimus ex navibus: in-tres-partes autem dispositi
Jaculabamur; statim verò dedit deus copiosam venationem.
Naves quidem me sequebantur duodecim; in unamquamque autem
Novem sortitò-contigerunt capræ, mihi verò decem elegi soli.
Sic tum toto die, ad solis occasum,

Sede-

Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γὰρ πω νηῶν ἐξέβαιτο οἶνος ἐμῆσι,
Ἀλλ' ἐνέφυ· πολλὰν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄμησαν.
Ἠφύσαμεν, Κικίκων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλαύσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν, οἴων τε, καὶ οἰῶν.
Ἤμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ χθονὶ, μαλακίσσας.
Ἤμος δ' ἠριγένεια Φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
Ἄλλοι, μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἑρίηρες ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηῒ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοὶς ἑτάροισιν
Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινές εἰσιν·
Ἢ ἔ' οἴγ', ὕβριστά τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἠὲ φιλόξεινοι, καὶ σφῶν νόος ἐστὶ θεοῦδής.
Ὣς ἐφάμην· ἀνὰ νηῦς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταίρους,
Αὐτοὺς τ' ἐμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λύσαι.
Οἱ δ' ἐπὶ τ' εἰσέβαινον, καὶ ἐπὶ κλῆσι πάλιζον·
Ἐξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἰδόμεν, ἠχῆν βαλάσσης,
Ὑψηλὸν, δόχμησι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ', ἠΐές τε, καὶ αἶγες ἐαίσσοντο· περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατηρυγέεσσι λίθοισι,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν· ἠδὲ δρυσὶν, ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίεκτο πελώριος, ὅς ῥ' ἄρα τε μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπένευσεν ἐὼν ἀδεμέων ἐῷ ἦτορ.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐοικὼς
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ βίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηῒ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυωκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν· ἀτὰρ αἴγειον δοκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,
Ἡδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱὸς,
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει·
Οὕνεκά μιν σὺν παισὶ περισχέθεν, ἠδὲ γυναικί,
Ἁζόμενος· ἤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος· ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
Χρυσοῦ μὲν μοι δῶκ' εὐεργόος ἑπτὰ τάλαντα·
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπεσσα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι· δυώδεκα πᾶσιν ἀδύσσας,
Ἡδὺν, ἀκηράσιον, θέσπιν ποτὸν· οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδει δμώων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτὸς τ', ἠλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴκῳ.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος δεκὰ δίεκοι μέτρα
Χεῦ· ἡδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ἐδώδει,
Θεσπεσίη· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας δεκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἤϊα
Κοψάκῃ· αὐτίκα γὰρ μοι θέσπεσον ἐνμβρόγκινον,

Ἀνδρ'

Sedebamus, opulentes carnes immensas, & vinum dulce.
Nondum enim ex navibus abstinuerat erat vinum rubrum,
Sed inerat; multum enim in amphoris singuli
Hausimus, Ciconum sacro oppido capto,
Cyclopum autem ad terram prospiciebamus, propè existentium;
Fumumque, ipsorumque vocem, ovumque, & capranum.
Quandò autem sol occidit, & tenebræ advenerunt;
Sanè tunc decubuimus in littore maris.
Quandò autem manè genita apparuit rosea digitos aurora,
Tum verò ego concione habitâ omnes allocutus sum;
„ Alii quidem nunc manete mihi dilecti socii;
„ At ego cum navi meâ & meis sociis
„ Profectus, hos homines exploraho, quinam sint;
„ An illi contumeliosi & agrestes, neque justi,
„ An hospitales, & ipsis mens sit deorum reverens.
Sic fatus, navem conscendi; jussique socios
Ipsosque conscendere, & rudentes solvere.
Illi verò continuò conscendebant, & per transtra sedebant;
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Sed cum jam in locum pervenissemus, propè existentem,
Hic deinde in extremâ parte speluncam vidimus, prope mare,
Excelsam, lauris contectam: ibi verò multa
Pecora, ovesque, & capræ quiescebant: circum autem chors
Excelsa ædificata erat excisis lapidibus,
Pinisque pinis, & quercubus altè comantibus.
Hic autem vir habitabat ingens, qui scilicet pecora
Solus pascebat procul; neque cum aliis
Versabatur; sed seorsum existens nefaria sciebat.
Etenim monstrum erat horrendum, neque similis videbatur
Homini pane vescenti, sed cacumini sylvoso
Excelsorum montium, cùm apparet solum ab aliis.
Atque tum cæteros jussi dilectos socios
Illic apud navemque manere, & navem custodire:
Ast ego, electis sociorum duodecim optimis,
Ivi; cæterùm caprinum utrem habebam nigri vini
Dulcis, quod mihi dederat Maron, Euanthei filius,
Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuebatur;
Quòd ipsum cum liberis tutati sumus atque uxore,
Reverentiâ moti; habitabat enim in luco arborifero
Phœbi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona;
Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta;
Dedit autem mihi craterem totum argenteum: cæterùm deinde
Vinum in amphoris duodecim ipsis haustum,
Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud
Nôrat famulorum, neque ancillarum in domo,
Sed ipseque, uxorque chara, promaque una sola.
Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
Unum poculum qui impleverat, aquæ viginti mensuras
Infundebat; dulcis autem odor à cratere spirabat,
Divinus: tum nequaquam abstinere gratum fuisset.
Hujus ferebam impletum utrem magnum; itemque viatice
In peræ: statim enim mihi suspicatus est animus generosus,

Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
215 Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιςας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνέμευε νομὸν κατὰ πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαςα·
Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρίθον, ςείνοντο δὲ σηκοὶ
220 Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἕκαςαι
Ἔρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέταςαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι· νέον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγον.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτιςθ' ἕταροι λίςσοντ' ἐπέεσσι,
225 Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·)
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη·
230 Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔςεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔνδον
Ἥμενοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
235 Ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν δρυμαγδὸν ἔθηκεν·
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύραζεν,
Ἀρνειούς τε, τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ὄβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
Ἐσθλαὶ, τετράκυκλοι, ἀπ' οὐδεὸς ὀχλίσσειαν·
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρηςιν.
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑπάςῳ.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν βρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροιςιν ἀμησάμενος κατέθηκε·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔςησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν δαινυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας·
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐςέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊςῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
255 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δειςάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλάγχθέντες Ἀχαιοὶ
260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λεῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιςον ὑπουράνιον κλέος ἐςί·
265 Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἐπώλεσε λαοὺς

Πολ-

Virum superventurum ingenti præditum robore,
Agrestem, neque jura benè doctum, neque leges.
Celeritèr autem in antrum venimus, neque ipsum intùs
Invenimus; sed pascebat per pascua pinguia pecora.
Ingressi verò antrum admirabamur singula:
Calathi quidem caseis gravabantur; repleta autem erant stabula
Agnorum atque hœdorum; separatæ verò singulæ (mediæ,
Inclusæ erant; seorsum quidem grandiores-natu, seorsum & ætate-
Seorsum itidem recens-natæ: natabant autem sero vasa omnia,
Mulctraliáque, scaphiáque, elaborata; quibus immulgebat.
Tum me quidem imprimis socii precabantur verbis,
Ut sumptis caseorum-*nonnullis* abiremus retró; at deinde
Confestim ad navem celerem hœdosque & agnos
E stabulis agentes navigaremus salsam aquam:
Sed ego non parui, (certe multo satius fuisset,)
Donec ipsum viderem, & *experirer* si mihi hospitalia daret;
Neque sanè erat sociis visus amabilis futurus.
Tum verò igne accenso sacrificavimus; & ipsi
E-caseis sumentes comedimus, expectabamusque ipsum intùs
Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
Ligni aridi, ut ei ad-cœnam esset.
Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit;
Nos verò perterriti diffugimus in recessum antri.
Ast ille in latam speluncam egit pinguia pecora,
Omnia prorsus, quæ mulgebat: mares autem reliquit foris,
Arietesque, hircósque, altam extra chortem.
Cæterùm deinde admovit operculum ingens altè sublatum,
Grave: non illud duo & viginti currus
Fortes, quaternis-rotis, à solo dimovissent:
Tantam excelsam petram admovit ostio.
Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
Omnia ritè, & fœtum submisit singulis.
Statim autem dimidium ubi-coagulâsset albi lactis,
Textilibus in calathis constructum reposuit:
Dimidium verò rursus constituit in vasis, ut sibi esset
Ad-potandum epulanti, & sibi ad-cœnam foret.
At postquam expediisset obiens sua opera,
Tum verò ignem accendebat, & aspexit, interrogabátque nos;
„ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
„ Nunquid ad negotiationem; an temerè erratis,
„ Tanquam prædones super mare, qui errant,
„ Animas periculo-objectantes, malum alienigenis ferentes?
Sic dixit: nobis autem statim confractum est charum cor.
Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrosum.
Sed & sic ipsum verbis respondens alloquebar;
„ Nos quidem à Trojâ devii-acti Achivi
„ Variis ventis super ingentes fluctus maris,
„ Domum petentes, aliâ viâ, aliis itineribus
„ Venimus; sic nimirùm Jupiter voluit constituere.
„ Populi autem Atridæ Agamemnonis gloriamur esse,
„ Cujus sanè nunc maxima sub-cœlo gloria est:
„ Tantam enim diripuit urbem, & perdidit populos

Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴτι πόροις ξεινήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δώης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐςίν.
Ἀλλ' αἰδοῖο, φέριςε, θεούς· ἱκέται δέ τοι εἰμέν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε,
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Νήπιος εἷς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν, ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην,
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἶφ', ὅπη ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα·
Ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδὸν, ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά;
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε·
Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥςε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεϊςὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον·
Ἤσθιε δ', ὥςε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀςέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διῒ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἆσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς ςῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν ςενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάςῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
Εἴπως τεκαίμην, δώη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.

Ἥλι

„ Multos: nos autem demùm procumbentes ad tua genua
„ Supplicamus, si quod præbeas hospitale-munus, sive etiam aliter
„ Donum des; qui utique hospitum mos est.
„ Sed verere, optime, deos; supplices nempe tibi sumus:
„ Jupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque,
„ Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.
Sic dicebam; ille verò mihi rursus respondit sævo animo;
„ Stultus es, ô hospes, vel longè advenisti,
„ Qui me deos jubes aut timere, aut observare.
„ Non enim Cyclopes Jovem Ægiochum curant,
„ Neque deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.
„ Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercerim
„ Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.
„ Sed mihi dic, ubi appuleris huc-profectus fabre-factam navem;
„ An alicubi ad extremam-oram, an & prope, ut sciam.
Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;
Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis;
„ Navem quidem mihi confregit Neptunus terræ-quassator,
„ Ad scopulos conjectam; vestræ ad fines terræ,
„ Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:
„ At ego cum hisce effugi arduam perniciem.
Sic dicebam; ille autem mihi nihil respondit sævo animo:
Sed ipse impetu-facto sociis manus inferebat;
Simulque duos correptos, tanquam catulos ad terram
Illidebat: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.
His verò membratim dissectis apparavit cœnam:
Vorabat autem, quemadmodum leo montanus, neque relinquebat
Intestinaque, carnesque, & ossa medullis-plena.
Nos verò flentes sustulimus Jovi manus,
Miseræ opera videntes; desperatio autem tenebat animum.
Cæterum postquam Cyclops magnum implevisset ventrem,
Humanas carnes comedens, & insuper merum lac bibens,
Jacebat intra antrum extensus inter pecora.
Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,
Propius accedens, gladio acuto stricto à femore,
Vulnerare ad pectus, ubi præcordia hepar circumdant,
Manu admotâ: aliud autem me consilium retinebat.
Ibidem enim & nos periissemus sevâ morte:
Non enim potuissemus ab ostio excelso
Manibus amovere saxum grave, quod admoverat.
Ita tam quidem ingemiscentes expectabamus auroram divinam.
Quandò verò manè genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò ignem accendebat, & mulgebat egregia pecora
Omnia rite, & fœtum submisit singulis.
At postquam expediisset obiens sua opera,
Simul ille rursus duobus correptis apparavit prandium.
Pransus autem, ex antro egit pinguia pecora,
Facile amoto operculo ingenti: at deinde
Rursus admovit, veluti si pharetræ operculum imponeret.
Multo autem strepitu ad montem agebat pinguia pecora
Cyclops: cæterùm ego relictus eram mala profunde-cogitans,
Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.

Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίζη φαίνετο βουλή·
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
320 Χλωρὸν, ἐλαΐνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φορείῃ
Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
Ὅσσον θ' ἱζὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
Φορτίδος, εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
Τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
325 Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραιζὰς,
Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραιζὰς
Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
330 Ἦ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
Ὅσις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἔν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
335 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
Ἤ τι ὀϊσσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευεν.
340 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὄγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
345 Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραιζὰς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
Ὄφρ' εἰδῇς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐπεκεύθει
Ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
350 Οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸν πίνων· καί μ' ἤτεε δεύτερον αὖτις·
355 Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριαύχενα, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
360 Ὣς ἔφαθ'· αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδέσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
365 Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέσχες·
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἔς· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
Μήτηρ, ἠδὲ πατὴρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεΐ θυμῷ·
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,

370 Τοὺς

Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
Cyclopis enim jacebat ingens clava ad stabulum,
Viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
Arefactam; eam & nos *tantam*-imaginabamur inspicientes,
Quantus utique malus navis vigintiremis-agitatæ nigræ,
Onerariæ, latæ, quæ scilicet trajicit ingentem pelagum;
Tanta erat longitudo, tanta spissitudo alpectu.
Ab-hâc quidem, quantum ulna *est*, ego abscidi astans,
Et appolui sociis, lævigareque jussi.
Hi verò lævem fecerunt; ego autem acui astans
Summum: statimque prehensam adurebam in igne ardente.
Et hanc quidem bene deposui reconditam sub stercore,
Quod per spelunicam fusum erat admodum dense multum.
At cæteros sorte sortiri jussi,
Quinam auderet mecum vectem sublatum
Terere in oculo, quandò eum dulcis somnus occuparet.
Hi autem sorte-electi-sunt, quos utique & voluissem ipse eligere,
Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.
Vespertinus autem rediit pulchra-vellieribus pecora pascens:
Continuò verò in latam speluncam egit pinguia pecora
Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic jusserit.
At deinde admovit operculum ingens alte sublatum,
Sedensque mulgebat oves & balantes capras,
Omnia rite, & fœtum submisit singulis.
Cæterum postquam expediisset obiens sua opera,
Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit canem.
Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans,
Poculum in manibus tenens nigri vini; (carnes;
„ Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas
„ Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum habuerat.
„ Nostra; tibi autem porrò libamen ferebam, si-forte me miseratus
„ Domum mitteres: tu verò furis non amplius tolerabiliter.
„ Inique, quomodo quisquam ad te in-posterum alius accedat
„ Ex hominibus multis? quoniam non recte fecisti.
Sic dicebam: is autem accepit & ebibit; delectatusque est vehe-
Dulcem potum bibens; & à-me petebat secundo rursus; (menter
„ Da mihi adhuc lubens, & mihi tuum nomen dic
„ Statim nunc; ut tibi dem hospitale-munus, quo tu gaudeas.
„ Etenim Cyclopibus fert alma terra
„ Vinum ex-magnis-uvis, & ipsis Jovis imber dat-incrementum t
„ Verum hoc ambrosiæ & nectaris est latex.
Sic dixit; at ei rursus ego dedi generosum vinum:
Ter quidem præbui ferens, ter autem *is* ebibit stultitiâ.
Cæterum postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,
Tunc utique ipsum verbis alloquebar-blandis;
„ Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
„ Dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, ut scilicet pollicitus
„ Outis mihi nomen est; Outin verò me vocant (es:
„ Mater atque pater, & omnes alii socii.
Sic dixi; ille verò mihi rursus respondebat inclementi animo;
„ Outin ego postremum edam post suos socios,

370 Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινήϊον ἕςαι.
Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· παῦδέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
375 Καὶ τότ' ἐγὼ τὴν μοχλὸν ὑπὸ σποδεῦ ἤλασα πολλῆς,
Εἷως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνεν, μήτις μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἅψασθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
380 Καὶ τότ' ἐγὼν ἄσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ,
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
Δίνεον· ὡς δ' ὅτε τις τρυπᾷ δόρυ νηΐον ἀνὴρ
385 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
Ἀψάμενοι ἑκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἴεν·
Ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήπεα μοχλὸν ἐλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίῤῥεε θερμὸν ἐόντα.
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὖσεν ἀϋτμὴ,
390 Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν, ἠὲ σκέπαρνον,
Εἰν ὕδασι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσσων· (τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου τε κράτος ἐςίν·)
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
395 Σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρη.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔῤῥιψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων·
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ὤπυεν, οἱ ῥά μιν ἀμφὶς
400 Ὤικεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας·
Οἱ δὲ βοῆς αἴοντες ἑφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἱςάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος, ὅ, τι οἱ κήδοι·
Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀϋπνους ἄμμε τίθησθα;
405 Ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ, ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Ὦ φίλοι, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἐςὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
415 Κύκλωψ δὲ ςενάχων τε, καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων·
Αὐτὸς δ' εἰν θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι ςείχοντα θύραζε·
Οὕτω γάρ που μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
420 Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριςα γένοιτο,
Εἴτιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ

Εὑροί-

„ Cæteros autem priùs; hoc tibi hospitale-munus erit.
Dixit, & recumbens cecidit supinus; at deinde
Jacebat inflexa crassa cervice: & illum somnus
Capiebat omnium-domitor; è gutture verò erumpebat vinum,
Frustaque humanæ carnis; ipse autem eructabat vino-gravatus.
Et tum ego vectem sub cinere demisi multo,
Donec calefieret; verbisque omnes socios
Confirmabam, nequis mihi subveritus deficeret.
Sed cum jam vectis oleaginus in igne erat
Arsurus, viridis licet-esset, candebatque vehementer;
Tum verò ego propius afferebam ex igne, circum autem socii
Stabant: cæterùm audaciam inspiravit ingentem deus.
Hi quidem vectem prehensum oleaginum, acutum in summo,
Oculo infixerunt; ego autem superne arrectus
Versabam: Ut verò cum quis terebrat lignum navale vir
Terebra, alii autem infra torquent loro
Apprehensum utrinque; illa autem circumvolvitur assidue semper:
Sic ejus in oculo ignitum vectem prehensum
Versabamus; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.
Omnes verò ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente: crepitabant autem ei igne radices.
Veluti autem cùm vir faber securim magnam, aut asciam,
In aquâ frigidâ mergit valde stridentem,
Temperans, (hoc enim denique ferri & robur est:)
Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vectem.
Horrendum autem valde ejulavit; insonuit verò petra.
Nos autem perterriti diffugimus: at ille vectem
Extraxit oculo fœdatum sanguine multo.
Illum quidem deinde abjecit à se manibus dolore-furens:
Cæterum ipse Cyclopas magno-clamore vocabat, qui utique circa
Habitabant in speluncis per promontoria ventosa: (ipsum
Illi autem clamorem audientes accurrebant aliunde alius;
Consistentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum
„ Cur tantum, Polypheme, læsus sic clamâsti, (affligeret;
„ Noctem per divinam, & insomnes nos facis?
„ Num quis à te oves mortalium invito abigit?
„ An *metuas* ne quis teipsum occidat dolo, aut vi?
Hos autem rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus;
„ Amici, Outis me occidit dolo, neque viribus.
Illi verò respondentes verba alata dicebant;
„ Siquidem reverà nemo tibi vim infert, solus cum-sis,
„ Morbum sane nullo-modo licet Jovis magni effugere:
„ Sed tu quidem supplica patri Neptuno regi.
Sic dixerunt abeuntes: meum autem risit charum cor,
Quòd nomen decepisset meum, & consilium eximium.
Cyclops autem ingemiscensque, & cruciatus doloribus,
Manibus palpans, amovit quidem lapidem ab ostio;
Ipse verò in ostio sedebat, manibus extensis,
Siquem fortassis inter oves deprehenderet exeuntem foras;
Adeo enim videlicet me putabat in mente stultum esse.
Ast ego deliberabam, quid factu optimum esset,
Siquam sociis mortis liberationem, atque mihi ipsi

Εὐροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὡς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἤδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐϋτρεφέες, δασύμαλλοι,
Καλοί τε, μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι,
Τῇς ἐπὶ Κύκλωψ εὗδε, πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην, σώοντες ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε,
(Ἀρνειὸς γὰρ ἔην, μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,)
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἑλυσθεὶς
Κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου δεσπεσίοιο
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὡς τότε μὲν σενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα·
Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκοὺς,
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο· ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
Τειρόμενος, πάντων ὀΐων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
Ὡς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὀΐων στέρνοισι δέδεντο.
Ἕσατος ἀρνειὸς μήλων ἔσειχε βύραζε,
Λαχμῷ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ἕσατος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν ἄνθεα ποίης,
Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις·
Πρῶτος δὲ σαθμάνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος· νῦν αὖτε πανύσατος· ἦ σύγ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,
Εἰπεῖν, ὅπῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει·
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ· καδδὲ ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὡς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέρασε βύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε, καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ ῥυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα τανάσσοδα, πίονα δημῷ,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ σενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ,
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θεοὺς καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,

Invenirem; omnes verò dolos & consilium texebam,
Utpote de vitâ; ingens enim malum imminebat.
Hoc verò mihi in animo optimum videbatur consilium.
Mares oves erant bene-nutriti, densis-velleribus,
Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes:
Hos tacite colligabam bene-tortis viminibus,
In quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefaria doctus.
Tres-una sumens: medius quidem virum ferebat,
Cæteri autem duo utrinque ibant, servantes socios.
Terni autem virum oves ferebant: cæterum ego,
(Aries enim erat, pecudum longe optimus omnium,)
Hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus
Extendebar: at manibus lanæ egregiæ
Firmiter implicitus hærebam constanti animo.
Sic tum quidem ingemiscentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò deinde ad pascua erumpebant mascula pecora;
Fœminæ verò balabant immulctæ per stabula,
Ubera enim gravabantur; Dominus verò doloribus gravibus
Afflictus, omnium ovium palp bat terga
Recte stantium: illud autem stultus non animadvertit,
Ut illi sub lanigerorum ovium pectoribus ligati essent.
Ultimus aries pecorum exibat foras,
Vellere gravatus, & me multa cogitante.
Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus;
„ Aries chare, quid mihi ita per speluncam exis pecudum
„ Ultimus? neutiquam anteà scilicet relictus venire-soles ab ovi-
„ Sed multò primus pascens teneros flores herbæ, (bus,
„ Magnis-passibus incedens; primusque ad fluenta fluviorum
„ Primus porrò in stabulum cupis redire (pervenis:
„ Vespertinus; nunc contrà omnium-ultimus: num tu domini
„ Oculum desideras? quem vir malus eruit,
„ Cum perniciosis sociis, postquam domuisset mentem vino,
„ Outis; quem nondum existimo elapsum esse mortem.
„ Si jam idem-mecum-sentires, vocalisque fieres,
„ Ut-diceres, ubinam Ille meum robur evitet;
„ Profectò ei cerebrum per speluncam huc & illuc
„ Elisò spargeretur ad solum; meum verò cor
„ Quiesceret à malis, quæ mihi nullius-precii vir intulit Outis.
Sic locutus, arietem à se mittebat foras.
Quum-venissemus autem paululum à speluncæque & chorte,
Primus ab ariete me-expedivi; solvi verò socios.
Celeriter autem pecora longipeda, pinguia adipe,
Multa circumducentes abigebamus; donec ad navem
Pervenissemus; desiderati verò charis sociis apparuimus,
Qui effugimus mortem: cæteros autem lugebant flentes.
Sed ego non sinebam, superciliis autem innuebam unicuique,
Ne flerent; sed jussi celeriter, pulchris-velleribus pecora
Multa in navem cum-immisissent, navigare salsam aquam.
Illi verò statim conscendebant, & per transtra sedebant;
Ordineque sedentes canum mare verberabant remis. (mans,
Sed quando tantum aberam, quantum utique audiri-potest clo-
Tum

Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίῃφι.
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα·
Σχέτλι· ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρώροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
Τὴν δ' αἶψ' ἠπειρόνδε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα,
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ· ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
Κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τεῦ, ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς, καὶ νήϊα δοῦρα,
Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν· ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
Κύκλωψ, αἴκεν τίς σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
Ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν,
Φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
Τιὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
Καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
Νῦν δέ μ', ἐὼν ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανὸς, καὶ ἄκικυς,
Ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
Αὐτὸς δ', αἴκ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος,
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Ὣς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.

Ὣς

Tum verò ego Cyclopem alloquebar convitio;
„ Cyclops, non ergò erat imbellis viri socios
„ Comesturus in spelunca cavâ, forti vi.
„ Et abunde te utique affecutura erant mala facta *tua*;
„ Inique! quoniam hospites non verebaris tuâ in domo
„ Comedere: ideò te Jupiter ultus-est & cili alii.
Sic dixi; ille autem deinde iratus-est ex-corde magis:
Misit autem abruptum verticem montis magni;
Dejecitque ante navem nigram-proram-habentem;
Paululum verò abfuit quin clavum extremum attingeret.
Inundavit autem mare decidente à petrâ:
Ipsam autem (*navim*) statim ad continentem refluus ferebat fluctus,
Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut-veniret.
At ego manibus sumpto prælongo conto
Detruli à *littore*; sociosque hortatus, jussi
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens: illi verò, incumbentes remigabant.
Sed quandò jam bis tantum mare sulcantes aberamus,
Tum verò ego Cyclopem alloquebar; circum verò sociî
Blandis verbis inhibebant aliunde alius;
„ Imprudens, cur vis irritare ferum virum?
„ Qui etiam nunc in pontum jacto telo deduxit navem
„ Rursus ad continentem, & sine existimabamus illic *nos* perituros.
„ Si verò vociferatum aliquem, aut locutum audiisset,
„ Collisisset nostra capita, & navalia ligna,
„ Saxo aspero conjecto; tantum enim jaculatus.
Sic dixerunt; sed non flectebant meum generosum animum,
Sed ipsum rursus allocutus sum irato animo;
„ Cyclops, si quis te inter mortales hominem
„ De oculi internogaverit fœdâ cæcitate,
„ Dic, Ulyssem urbium-eversorem excæcasse *te*,
„ Filium Laërtis, in Ithacâ ædes habentem.
Sic dixi: ille autem mihi ejulans respondebat sermone;
„ Papæ! certò omnino jam me antiqua vaticinia attingunt.
„ Erat quidam hîc vates vir bonusque, magnusque,
„ Telemus Eurymedes, qui vaticiniis excellebat,
„ Et vaticinans consenescebat inter Cyclopes;
„ Qui mihi dixit hæc omnia perfectum-iri in posterum,
„ Manibus ex Ulyssis privatum-iri visu.
„ Sed semper aliquem virum ingentem & pulchrum expectabam
„ Huc venturum esse, magno præditum robore:
„ Nunc autem me, parvusque cum-esset, & nullius-pretii, &
„ Oculo privavit, postquam me domuisset vino. (imbellis,
„ Sed age huc-veni, Ulysses, ut tibi hospitalia præbeam,
„ Deductionemque horter ut-det inclytus Neptunus:
„ Hujus enim ego filius sum, pater autem *is* meus gloriatur esse:
„ Ipse autem, si voluerit, sanabit, neque quisquam alius,
„ Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum.
Sic dixit: at ego ipsum respondens alloquebar;
„ Utinam enim jam anima & vita te possem
„ Privatum mittere domum Plutonis intra:
„ Adeò haud oculum utique sanabit, neque Neptunus.

Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Κλῦθι, Ποσείδαον, γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
Εἰ ἐτεόν γε σὸς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
530 Δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἱκέσθαι,
Τιὸν Λαερτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐςὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
535 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρεισε δὲ ἷν' ἀπέλεθρον.
Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο,
540 Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
Νῆες εὐσσέλμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
545 Εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
550 Ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ αἶψα ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι,
Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
Ῥέξας, μηρί' ἔκαιον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
Ἀλλ' ἔρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
555 Νῆες ἐϋσσέλμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι πολέα τ' ἔσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
560 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
565 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ϊ́ Α Σ Ὁ Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Κ. Ῥ Α Ψ Ω Δ Ϊ́ Α Σ

Ὑπόθεσις.

ΤΑ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει, τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὃς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὔριον Ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ· ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες, κοιμωμένου Ὀδυσσέως, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοοῦσι πρὸς Αἴολον· οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέοντα, εἰς Λαιςρυγόνας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς

Sic dixi: ille autem deinde Neptuno regi
Supplicabat, manus tendens ad cœlum stellatum;
„ Audi, Neptune, terram-continens, cærulee-crines:
„ Si reverà tuus sum, patremque *te* meum profiteris esse,
„ Da, ut ne Ulysses urbium-eversor in patriam veniat,
„ Filius Laërtis, in Ithacâ domum habens.
„ At si ei fatale est amicosque videre, & pervenire
„ Domum ad bene-ædificatam, & suam in patriam terram;
„ Sero male veniat, amissis omnibus sociis,
„ Nave in alienâ; inveniatque calamitates domi.
Sic dixit precans: eum autem audivit Neptunus.
Cæterùm ille rursus multo majore lapide sublato,
Misit circum-rotatum, intendit autem vim immensam.
Dejecit verò post navem nigram-prorâ,
Paululum abfuit autem, quin clavum extremum attingeret.
Inundavit verò mare decidente à petra: (ram ut-veniret,
Ipsam autem (*navim*) ulterius ferebat fluctus, adegitque prope ter-
Sed quando jam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet cæteræ
Naves bonis-transtris-instructæ stabant conferte, circum autem
Sedebant lugentes, nos expectantes semper; (socii
Navem quidem, illuc ubi-venissemus, subduximus in arenis,
Ipsique porrò eximus in littus maris.
Pecudes autem Cyclopis cavâ ex navi sumptas,
Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali-portione.
Arietem autem mihi soli bene-ocreati socii,
Divisis ovibus, dederunt insuper: eum verò in littore
Jovi atrarum-nubium-conductori Saturnio, qui omnibus imperat,
Ubi-sacrificassem, femora incendebam: ille verò non curabat
Sed sane deliberabat, quo-pacto perderentur omnes (sacra;
Naves bonis-transtris-instructæ, & mihi dilecti socii.
Sic tunc quidem totâ die, ad solis occasum,
Sedebamus, epulantes carnesque immensas & vinum dulce.
Quandò verò sol occiderat, & tenebræ superveneranf,
Tum sane decubuimus in littore maris.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tum verò ego socios adhortans jussi,
Ipsosque conscendere & rudentes solvere:
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant;
Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.
Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.

ODYSSEÆ HOMERI X. LIBRI

Argumentum.

EA quæ apud Aeolum acciderunt narrat ventorum custodem, ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum, aliis ventis inclusis in utre: quem socii solventes dormiente Ulysse, videlicet in ipso aurum esse existimantes, redeunt ad Aeolum. Sed non recipiente Aeolo Ulyssem, illinc navigans ad Læstrygonas pervenit: apud quos undecim navibus amissis, una in Aeæam

ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας, μιᾷ εἰς Αἰαίην τὴν νῆσον παρα-
γίνεται· καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ
λαχόντας ἐκπέμπει πευσομένους, τίνες οἱ κατοικοῦντες· με-
ταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν
Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ
φάρμακον, τὸ Μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται· ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταί-
ρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ
τῇ Κίρκῃ, εἰς ᾅδου κατέρχεται.

Κέκπ' ἔχει Αἰόλου, Λαιςρυγόνος, ἄγχι τε Κίρκης.

9 Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἱπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
Χάλκεον, ἠΐρηκτον· λισσὴ δ' ἀνοιδέουσα πέτρη.
5 Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν·
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Ἐνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἄκοιτας.
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ἐνείατα μυρία κεῖται.
10 Κνισσῶσι δέ τε δῶμα περιστενάχιζέται αὐδῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισιν
Εὕδουσ', ἤν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι.
Καὶ μὲν τῶν ἵκόμεθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
15 Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόςον Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ἐδόν ἴμεον, ὠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν·
Δῶκε δέ μοι δείρας ἀκκὼν βοὸς ἐννεώρου·
20 Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ὠδ' ὀρνύμεν, ὅν κ' ἐθέλῃσι.
Νηῒ δ' ἐνὶ γλαυκῇ κατέδησ μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ἀλίγον περ·
25 Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀΐσαι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἐμέλλεν
Ἐκπνεύσειν· αὐτὼν γὰρ ἀκκαλέμεθ' ἀφροσύρσιν.
Ἐννήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
30 Καὶ δὴ πυροὶ δόντας ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντας.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κακμηνάτα·
Αἰεὶ γὰρ πόδας νηὸς ἐνώμων· οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶκ' ἐτέρῳν, ἵνα θάσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἔταροι, ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
35 Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἀργύρου εἰκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
Ὧδε δέ τις εἴπασκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιος ἔςιν
Ἀνθρώποις, ὅτεῶν τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
40 Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
Δηΐδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,

Οἴκαδε

Aeæam insulam proficiscitur. Et cum Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit, interrogaturos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis in sues a Circe præter Eurylochum, ipse ad inquisitionem egressus, accepto a Mercurio medicamento moly, non est labefactus: imo etiam socii pristinam naturam adeptis, postquam annum mansit apud Circen, ad inferos descendit.

K. Habet Aeoli, Lestrygonum, & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus; ubi habitabat
Æolus Hippotades, charus immortalibus diis,
Natatili in insulâ; totam verò ipsam circa murus est
Æreus, infrangibilis; lævisque sursum-procurrit petra.
Hujus & duodecim liberi in ædibus nati sunt;
Sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes.
Ibi ille filias dedit filiis ut-essent uxores.
Hi verò semper apud patrem charum & matrem venerandam
Convivantur; ipsisque cibaria varia apponuntur.
Odorata autem domus circum-personat aulâ
Die; nocte verò rursus apud pudicas uxores
Dormiunt, inque tapetibus & in tornatis lectis.
Et quidem ad horum pervenimus urbem & ædes pulchras.
Mensem verò totum amice-excipiebat me, & exquirebat singula,
De-Ilio, Argivorumque navibus, & reditu Achivorum:
At ego ei omnia accurate enarravi.
Sed quum jam & ego iter postulabam, atque hortabar
Dimittere, nihil quicquam ille abnuit, paravit autem deductionem
Deditque mihi excoriatum utrem bovis novennis;
In eo verò procellosorum ventorum ligavit flatus.
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,
Et ut-compescat, & ut-cieat, quemcunque velit.
Nave verò in cavâ alligavit funiculo splendido
Argenteo, ut nequid præter-flaret vel paululum:
Ceterum mihi flatum Zephyri immisit ad-flandum,
Ut ferret navesque & nos: neque sanè erat
Perfecturus: ipsorum enim perimus insipientiâ.
Per novem quidem dies continuo navigabamus noctesque & dies;
Decimâ verò jam apparebat patria terra:
Et jam ignem accendentes videbamus, prope existentes.
Ibi me quidem somnus occupavit defessum;
Semper enim pedem navis movebam; neque cuiquam alii
Dedi sociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
Et me dixerunt aurumque & argentum domum reportare,
Dona ab Æolo magnanimo Hippotadâ.
Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium;
„ Papæ! ut hic omnibus gratus & magni-pretii est
„ Hominibus, quorumcunque in urbem & terram venerit.
„ Multas quidem ex Trojâ ducit res-pretiosas, pulchras,
„ Ex prædâ: nos verò contrà, idem iter emensi,

„ In

Οἴκαδε νισόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τέκ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος· ἀλλ' ἄγε δᾶσσον ἰδώμεθα, ὅ, τι τάδ' ἐςὶν,
45 Ὅσσος τις χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἀσκὸς ἔνειςιν.
Ὣς ἔφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρους·
Ἀσκὸν μὲν λύσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὤρουσαν.
Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα·
Κλαίοντες, γαίης ἄπο πατρίδος· αὖτὰρ ἔγωγε
50 Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μεμνήςεκα,
Ἠλασσὰν ἐκ νηὸς ἀκοιμήτοιμιν ἐνὶ πόντῳ,
Ἡ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην·
Ἀλλ' ὄτλην καὶ ἔμεινα· κακὸν ψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ
Κείμην· αἱ δ' ἰφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
55 Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον· ςενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βᾶμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ οἴνοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ἐπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
60 Βῆν ἐς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δ' ἐκίχανον
Δαινύμενον, παρὰ ἓ τ' ἀλόχῳ καὶ οἶσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ ςαθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
Ἑζόμεθ'· οἱ δ' ἐνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἐκ τ' ἐρόντο·
Πῶς ἦλθες, Ὀδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔκρυε δαίμων;
65 Ἢ μάλα σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἱκέοιο
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ ὅσσ' τοι φίλον ἐςίν.
Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
Ἄασάν μ' ἑταροί τε κακοὶ, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
Ἐχέτλιος· ἀλλ' ἀπίσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
70 Ὣς ἐφάμην, μαλακοῖσι παλαπτόμενος ἐπέεσσιν·
Οἱ δ' ἄνεμ' ἐγίνοντο· πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
Ἔξθι' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἀλέγκιςε ζωόντων·
Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐςὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀπεπέμπειν
Ἀνδρα τὸν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
75 Ἔξθ', ἐπεὶ ἦ μ' ἐθέοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα ςενάχοντα.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὀπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
Ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.
80 Ἑξῆμαρ μὲν ἐμᾶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἑβδομάτῃ δ' Ἰκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαμςρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
Ἠπύει εἰσελάων, ὅδε τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ἔνθα κ' ἀϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξῄοατο μισθοὺς,
85 Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἀργυφα μῆλα νομεύων·
Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἠματὸς εἰσι κέλευθοι.
Ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἱλάσμεν, ὃν πέρι πέτρη·
Ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν·
Ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
90 Ἐν ςόματι προϋχουσιν· ἀρειαὶ δ' εἰσοδὸς ἐςὶν·
Ἔνθ' οἴγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι· οὐ μὲν γὰρ πόν' ἔλεκτο κῦμά γ' ἐν αὐτῇ·

„ In patriam redimus vacuas manus habentes.
„ Et nunc ei hæc dedit gratificans præ amicitiâ
„ Æolus: sed age ocyùs videamus, quidnam hæc sint,
„ Quantum quid aurique & argenti utri insit.
Sic dicebant; consiliumque malum vicit sociorum:
Utrem quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.
Illos verò statim abreptos ferebat in-pontum procella
Flentes, terrâ à patriâ; at ego
Experrectus, in animo eximio deliberavi,
Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,
An tacitus sustinerem, & adhuc vivis interessem:
Sed sustinui & mansi; tectus autem in navi
Jacebam: illæ verò ferebantur malo venti turbine
Rursus ad Æoliam insulam: gemebant autem socii.
Ibi verò littus conscendimus, & hausimus aquam:
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibumque gustaveramus atque potum,
Tum sane ego, præconem mihi ubi-asciveram & socium,
Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum autem inveniebam
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.
Ingressi autem domum, ad fores in limine
Sedebamus: illi verò in animo obstupescebant, interrogabantque;
„ Quomodo venisti, Ulysses? quis tibi malus ingruit deus?
„ Certe quidem te accurate demittebamus, ut pervenires
„ In-patriam tuam, & domum, & sicubi tibi gratum sit.
Sic dixerunt; at ego alloquebar, mœrens corde;
„ Læserunt me sociique mali, insuperque somnus
„ Insuetus: sed medemini, amici; potestas enim penes vos.
Sic dixi, blandis demulcens verbis:
Illi verò muti facti-sunt; pater autem respondebat sermone,
„ Abi ex insulâ ocyus, pessime viventium;
„ Non enim mihi fas est excipere neque dimittere
„ Virum illum, qui diis invisus sit beatis.
„ Abi; quoniam sane diis invisus huc venis.
Sic locutus, demittebat ex-ædibus graviter gementem.
Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molestâ,
Nostrâ stultitiâ; quoniam non amplius apparebat reductio.
Per-sex-dies quidem continuò navigabamus noctesque & dies;
Septimâ verò venimus Lami ad excelsam urbem,
Telepylum Læstrygoniam, ubi pastorem pastor
Iaclamat intrò-agens, alter verò exigens audit.
Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,
Unam quidem pascendis-bobus, alteram verò pascendis candidis
Prope enim noctisque & diei sunt viæ. (pecudibus:
Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem circum petra
Excelsa est, continenter utrinque;
Littoraque prominentia è-regione sibi-invicem
In ostio procurrunt; angustus autem introitus est:
Ibi illi intus omnes tenebant naves remis-utrinque-agitatas.
Atque hæ quidem intra portum concavum ligatæ-erant
Propinquæ: nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,

Neque

Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
95 Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.
Ἕως ἦν δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν·
Ἔνθα μὲν οὔτε βαὼν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
100 Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροις προΐην πεύθεσθαι ἰόντας,
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἐδοντες·
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ἦπερ ἄμαξαι
Ἄξυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
105 Κούρῃ δὲ ξύμβλητο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάτεω.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ πρωτὶ ἄστυ φέρεσκον·
Οἱ δὲ παριςάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο,
110 Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἵσιν ἀνάσσοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψιρεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον, ὄγην τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔςυγον αὐτήν.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
115 Ὃν πόσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον·
Αὐτίκ' ἕνα μάρψας ἑτάρων, ὡπλίσσατο δόρπον·
Τὼ δὲ δύ' ἐξαυτὶς φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' ἀΐοντες
Φοίτων ἰφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
120 Μυρίοι, οὐκ ἀνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
Οἱ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει,
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
Ἰχθῦς δ' ὡς, πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
125 Ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὼς κυανοπρώροιο.
Αἶψα δ' ἑμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπῃσ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέβρισαν, δείσαντες ὄλεθρον.
Ἀσπασίως δ' ὃς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
135 Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
Ἀμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
140 Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηῒ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
145 Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ,

Καρπα-

Neque magnus, neque parvus; candida autem erat circum tran-
At ego solus tenui extra navem nigram, (quillitas.
Illic in extremâ-parte, è petrâ funibus ligatis.
Constiti verò, speculâ præruptâ conscensâ:
Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
Fumum autem solum videbamus à terrâ exurgentem.
Tum verò ego socios præmisi sciscitatum profectos,
Quinam viri essent supra terram pane vescentes;
Viris duobus electis, tertio præcone unà comite-addito.
Hi verò iverunt egressi *per* planam viam, qua utique plaustra
Ad-urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.
Puellæ verò obvii-facti-sunt ante urbem aquanti,
Filiæ eximiæ Læstrygonis Antiphatæ.
Hæc quidem ad fontem descendebat pulchre-fluentem
Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant:
Illi verò astantes alloquebantur, interrogabantque,
Quisnam illorum esset rex, & quibus imperaret.
Illa verò valde cito patris ostendit excelsam domum.
Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum, mulierem
Invenerunt, velut montis verticem; horrueruntque illam. (utique
Illa autem continuò è foro vocabat inclytum Antiphatem,
Suum maritum, qui sane illis molitus est sævam mortem:
Statim uno correpto sociorum, apparavit-sibi cœnam;
Alteri verò duo conciti fugâ ad naves pervenerunt.
Cæterùm ille clamorem excitabat per urbem, audientes verò
Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,
Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus;
Qui à petris viro-gravibus saxis
Jaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,
Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum.
Pisces verò tanquam, transfigentes, tristes epulas ferebant.
Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
Intereà utique ego, gladio acuto extracto à femore,
Eo funes abscidi navis prorâ-cæruleæ.
Statim autem meos socios adhortatus jussi
Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
Hi verò simul omnes remigabant, vetiti mortem.
Libenter autem in pontum imminentes effugit petras
Navis mea; at reliquæ unà-omnes illic perierunt.
Hinc autem ulterius navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
Ææam verò ad insulam pervenimus: ibi autem habitabat
Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis,
Germana-soror prudentis Æetæ:
Ambo enim nati-sunt ex hominibus-lucem-præbente Sole,
Et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.
Hîc verò ad littus nave appulimus tacite
Navium-capacem in portum, & deus aliquis dux erat.
Ibi tum egressi, duosque dies & duas noctes
Jacebamus, pariter & labore, & doloribus animum rodentes.
Sed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevisset Aurora,
Tum verò ego mea hasta sumpta & gladio acuto,

Cala-

Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
Εἴπως ἔργα ἴταίροισι βροτῶν, ἠνοπὴν τε πυθοίμην.
Ἔεχν δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
Καί μοι λείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν, ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φαινόμενον δοάτσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ εἴνα θαλάσσης,
155 Δεῖπνον ἐπαίρεσθαι ἐρέμεν, ἔπειτα δὲ τοῦ πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ἐλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
160 Πιόμενος, (δὴ γὰρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο·)
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἰκριωχεν μέσα νῶτα
Πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
165 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι καταπλίνας ἐπὶ γαίῃ
Εἴασ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε·
Πείσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, ἐϋστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
Βῆν δὲ καταλφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
170 Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦεν ἐπ' ὤμου
Χειρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς· ἐνέγαιρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παραιφάσδων ἤνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πως καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,
175 Εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπελθῇ.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηῒ θοῇ βροῦσίς τε πόσις τε,
Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
Ὣς ἰφθίμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
180 Θηήσαντ' ἴλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικύδεα δαῖτα.
Ὣς τόξε μὲν πρῶταν ἤματ' ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
185 Ἤμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἤμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι·
190 Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠὼς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἰσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀνεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,
Εἴ τις ἔτ' ἴσαι μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
Εἶδον γὰρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
195 Νῆσον, τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐςεφώνωται·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· κατὰ δ' ἐν μέσῃ
Ἐθέρκεον ὀφθαλμοῖσι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.

Celeriter à nave ascendi in speculam,
Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
Steti autem, speculam in præruptam ubi conscendissem,
Et mihi visus est fumus à terrâ latè,
Circes in ædibus, per quercetum densa & sylvam.
Cogitavi autem deinde in mente & in animo
Ire, atque scisciteri; postquam vidi atrum fumum.
Sic verò mihi cogitanti visum est factius esse,
Primum profectum ad navem celerem & littus maris,
Prandium sociis dare, præmittereque scisciteatum. (tatum,
Sed quandò jam prope eram profectus navem remis-utrinque-agi-
Tum verò aliquis me deorum misertus est solum existentem,
Qui utique mihi excelsis-cornibus cervum magnum in viam ipsam
Misit; is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ
Potaturus, (dudum enim ipsum urgebat vis Solis:)
Illum verò ego egredientem per spinam medio tergo
Percussi, penitus autem hastile æreum transiit;
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus, avolavitque animâ;
Illi verò ego irruens, hastam æream ex vulnere
Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terrâ
Reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque;
Funeque ad ulnæ-longitudinem bene-torto undique
Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
Ibam autem cervice ferens ad navem nigram,
Hastâ fultus, quoniam nequaquam erat in humerò
Manu ferre alterâ; valde enim magna bellua erat.
Dejeci autem ante navem; excitavique socios
Blandis verbis, astans, viros-singulos;
„ O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licet,
„ In Plutonis ædes, antequam fatalis dies advenerit.
„ Sed agite, quamdiù *est* in navi celeri cibusque potusque,
„ Recordemur escæ; neque vexemur fame.
Sic dixi; illi verò ocyus meis verbis paruerunt:
Egressi autem è latebris, ad littus maris infructuosi
Admirabantur cervum; valde enim magna bellua erat.
Cæterùm postquam oblectati essent spectantes oculis,
Manibus lotis apparabant eximium convivium.
Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas & vinum dulce:
Quando autem sol occidit, & tenebræ advenerunt,
Utique tunc decubuimus in littore maris.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò ego concione factâ inter omnes locutus sum;
„ Audite meos sermones, mala licet patientes, socii:
„ O amici, neque enim scimus, ubi Occasus, neque ubi Aurora,
„ Neque ubi sol hominibus-lucem-præbens vadit sub terram,
„ Neque ubi resurgit; sed consultemus ocyus,
„ Siquod amplius sit consilium; ego autem non existimo esse.
„ Vidi enim, speculam in præruptam ubi ascendissem,
„ Insulam, quam pontus infinitus circumdat;
„ Ipsa verò humilis jacet: fumum autem in medio
„ Conspicatus sum oculis, per quercetum densa & sylvam.

Sic

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιςρυγόνος Ἀντιφάτεο,
200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Ἠρίθμεον· ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
205 Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
210 Εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
Ξεςοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέςεροι, ἠδὲ λέοντες,
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
Οὐδ' οἱ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
215 Οὐρῇσιν μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέςαν.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ', (αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ·)
Ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἠδὲ λέοντες,
Σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
220 Ἕςαν δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
Ἰςὸν ἐποιχομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεάων
Λεπτά τε, καὶ χαρίεντα, καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
225 Ὅς μοι κήδιςος ἑτάρων ἦν, κεδνότατός τε·
Ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱςὸν,
Καλὸν ἀοιδιάει, (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,)
Ἠ θεὸς, ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
230 Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ὀϊσάμενος δόλον εἶναι.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
235 Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφεοῖσιν ἔρεγνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
240 Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τοπάρος περ.
Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ β' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπόν τε κρανείης,
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε δοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
245 Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὤϊετο θυμός.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἐγακεσάμεθ' ἐξορέοντες,

250 Καὶ

Sic dixi: illis verò confractum est charum cor,
Recordatis facinorum Læstrygonis Antiphatæ,
Cyclopisque violentiæ magnanimi, viros-devorantis.
Fiebant autem stridule, uberes lacrymas profundentes:
Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
At ego bipartitò omnes bene-ocreatos socios
Numerabam; ducemque utrisque præbui:
Alterorum quidem ego dux-eram, alterorum verò Eurylochus deo-
Sortes autem in galeâ æreâ concutiebamus celeriter; (similis.
Exiliit verò sors magnanimi Eurylochi.
Perrexit autem *is* ire; unaque cum eo duo & viginti socii
Flentes; nos verò reliquerunt lugentes pone.
Invenerunt autem in convalle ædificatas ædes Circes
Politis lapidibus, conspicuo in loco.
Circa verò ipsam lupi erant montani atque leones,
Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset.
Neque illi sane irruerunt in viros, sed utique ipsi
Caudis longis adulantes assurrexerunt.
Ut verò cum circa dominum canes à convivio profectum
Adulantur, (semper enim fert delinimenta animi;)
Sic circa hos lupi fortibus-unguibus atque leones,
Adulabantur: illi verò timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
Steterunt autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:
Circen *autem* intus audiebant cantantem voce pulchrâ,
Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum
Subtiliaque, & venusta, & splendida opera sunt.
His verò sermonem exordiebatur Polites princeps virorum,
Qui mihi charissimus sociorum erat, maximeque venerandus;
„ O amici; intus enim aliqua percurrens ingentem telam
„ Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat,)
„ Aut dea, aut fœmina; sed compellemus ocyus.
Sic utique dixit: illi verò compellabant vocantes:
Ea autem continuo egressa fores aperuit splendidas,
Et invitabat; illi verò unà omnes imprudentiâ sequebantur:
Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.
Collocavit verò *ea* introductos per sediliaque, thronosque,
Ipsisque caseumque & farinam & mel recens,
Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani
Medicamina perniciosa, ut penitus oblivisceretur patriæ terræ.
Cæterum postquam præbuisset que & *il* ebibissent, statim deinde
Virga percussos intra haras concludebat.
Illi verò suum quidem habebant capita, vocemque, corpusque,
Et setas; at mens erat integra, ut antea scilicet.
Sic hi quidem flentes conclusi sunt: eis autem Circe
Glandem-ilignam, quernamque projecit, fructumque corni,
Ad edendum, qualia sues humi-cubantes semper edunt.
Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de sociis relaturus, & amarum fatum.
Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
Cor dolore ingenti perculsus: ei autem oculi
Lacrymis implebantur: luctumque imaginabatur animus.
Sed postquam cum omnes admirati fuimus interrogantes,

Tum

Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
Ἤιομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλὰ
Ξεςοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἱςὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἢ θεὸς, ἠὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, ὀϊσσάμενες δόλον εἶναι.
Οἱ δ' ἅμ' ἀϊςώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὣς ἔφατ· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιϊν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.
Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
Οἶδα γὰρ, ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ὣς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας,
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
Ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόῤῥαπις ἀντεβόλησεν
Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νηηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς,
Πρῶτον ὑπηνήτῃ· τοῦπερ χαριεςάτη ἥβη·
Ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Πῇ δ' αὔτως, δύςηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
Χώρου ἄϊδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
Ἔρχαται, ὥςε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
Ἢ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι, οὐδέ σε φημὶ
Αὐτὸν νοςήσειν, μενέεις δὲ σὺ, ἔνθα περ ἄλλοι.
Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἠδὲ σαώσω·
Τῇ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης·
Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
Φάρμακον ἐσθλὸν, ὅ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαςα·
Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥςε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνὴν,
Ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρους, αὐτόν τε κομίσσῃ·
Ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
Μήτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
Μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη.

Ὣς

Tum verò cæterorum sociorum narravit exitium;
„ Ivimus, ut jubebas, per querceta, inclyte Ulysses;
„ Invenimus in convalle ædificatas ædes pulchras
„ Politis lapidibus, conspicuo in loco.
„ Illic autem quædam magnam telam percurrens argute canebat,
„ Aut dea, aut mulier: hi verò compellabant vocantes.
„ Illa autem continuo egressa fores aperuit splendidas,
„ Et invitabat; hi verò simul omnes imprudentiâ sequebantur:
„ At ego substiti, suspicatus dolum esse.
„ Illi verò simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum
„ Apparuit: diu autem desidens speculabar.
Sic dixit: at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum
Humeris circumjeci ingentem, æreum; circumque arcum.
Illum verò continuo jussi eandem viam præire.
At ille utrâque *manu* prehensis procabatur genubus,
Et me lugens verbis alatis allocutus est;
„ Ne me duc illuc invitum, Jovis-alumne, sed relinque hic:
„ Novi enim, quod neque ipse redibis, neque quemquam aliorum
„ Reduces tuorum sociorum: sed cum hisce ocyus
„ Fugiamus: adhuc enim effugere-poterimus malum diem.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Euryloche, sane tu quidem mane ibidem hoc in loco,
„ Edens & bibens, cavam apud navem nigram:
„ At ego ibo; dura enim mihi adest necessitas.
Sic fatus, à nave ascendebam, atque mari.
Sed cum jam eram, profectus sacras per valles,
Circes accessimus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit
Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis,
Primum pubescenti; cujus scilicet gratiosissima pubertas:
Inhæsitque mihi manu, verbumque dixit, & compellavit;
„ Quorsum verò temere, infelix, per juga vadis solus,
„ Locorum ignarus cum-sis? socii autem tibi illi in Circes-*ædibus*.
„ Conclusi sunt, ut sues densa latibula habitantes.
„ An eos liberaturus huc venis? neque te puto
„ Ipsum redituram esse: manebis verò tu, ubi utique alii.
„ Sed age jam te ex malis expediam, atque servabo:
„ Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad ædes Circes
„ Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.
„ Omnia autem tibi dicam perniciosa consilia Circes:
„ Apparabit tibi potionem-miscellaneâ, injiciet verò medicamina
„ Sed neque sic incantare te poterit; non enim sinet (in escam:
„ Medicamen eximium, quod tibi dabo; dicam verò singula:
„ Quandò Circe te percutiat prælongâ virgâ,
„ Tum sane tu, gladio acuto stricto à femore,
„ In Circen irrue, quasi interficere cupiens.
„ Illa verò te subverita invitabit ad-concubitum:
„ Ibi tu nequaquam deinde recusa deæ cubile,
„ Ut tibi solvatque socios, teque ipsum benigne-excipiat:
„ Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,
„ Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam-se aliud;
„ Ne te nudatum vilem & enervem reddat.

Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
Νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Ἔςην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Ἔνθα ςὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην, ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπα', ὄφρα πίοιμι·
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῆκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἔρχεο νῦν συφορόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.
Ὣς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥςε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
Ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων·
Σοὶ δέ τις ἐν ςήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐςίν.
Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης,
Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μιγέντε
Εὐνῇ καὶ φιλότητι, πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοι ἤπιον εἶναι;
Ἦ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις
Ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Ὄφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης;
Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν, ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
Τέσσαρες, αἵ οἱ δῶμα κάτα δρήςειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων, ἀπὸ τ' ἀλσέων,
Ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵτ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι ῥήγεα καλὰ,
Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν·

Sic utique locutus præbuit medicamen Mercurius,
Ex terrâ evulsum, & mihi naturam ejus ostendit.
Radice quidem nigrum erat, lacti autem simile florem;
Moly autem ipsum vocant dii: difficile verò effossu
Viris utique mortalibus; dii autem omnia possunt.
Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympum,
Insulam per sylvosam; ego autem ad domus Circes
Ivi; multum verò mihi cor æstuabat profectò.
Steti autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:
Ibi stans clamavi; dea autem meam audivit vocem.
Illa verò statim egressa fores aperuit splendidas,
Et invitabat: at ego sequebar, dolens corde.
Collocavit autem me introductum in throno argenteis-clavis-distin-
Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat: (cto,
Apparavit autem mihi potionem-miscellaneam aureo poculo, ut
Immisitque medicamen, mala meditans in animo. (biberem;
At postquam dederatque & ebiberam, neque me incantavit;
Virgulâ ubi-percussisset, verbumque fecit, dixitque;
„ Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis.
Sic dixit: ego verò, gladio acuto stricto à femore,
In Circen irrui, quasi interficere cupiens.
Illa verò vehementer exclamans sub-tercurrit & prehendit genua,
Et me lugens verbis alatis allocuta est?
„ Quis? unde es hominum; ubi tibi urbs atque parentes? (tatus sis.
„ Stupor me tenet, quòd cum-biberis hæc medicamina non incan-
„ Minime enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit,
„ Quicumque hauserit, & primum transiniserit septum dentium:
„ Tibi verò quædam in pectoribus indomabilis mens est.
„ Profectò tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper
„ Prædicabat venturum aureo-caduceo Mercurius,
„ E Trojâ reversum celeri cum nave nigrâ?
„ Sed age nunc in vaginam gladium pone: nos verò deinde
„ Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
„ Cubili & amore, confidamus nobis-invicem.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ O Circe, quo autem pacto me jubes tibi mitem esse?
„ Quæ mihi hæc quidem fecisti in ædibus socios;
„ Ipsum verò hic detinens dolos-meditans jubes
„ In thalamumque ire, & tuum conscendere lectum,
„ Ut me nudatum, vilem & enervem reddas?
„ Non ego voluerim tuum conscendere lectum,
„ Nisi mihi sustinueris, dea, magnum juramentum jurare,
„ Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.
Sic dixi: illa verò continuo abjurabat, ut jubebam.
At postquam jurasset perfecissetque jusjurandum,
Tum verò ego Circes conscendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem honestæ in ædibus ministrabant
Quatuor, quæ ei domi famulæ sunt.
Natæ verò hæ utique sunt ex fontibus & à sylvis,
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injiciebat thronis stragula pulchra,
Purpurea superne, inferne autem linea subjiciebat:

Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
355 Ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφι τίθει χρύσειαι κάνειαι·
Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσειαι κύπελλα·
Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
360 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Ἐς β' ἀσάμινθον ἔσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἤχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα·
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ ῥῆνυς ποσὶν ἦεν.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος τροχοῦ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
370 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ·
Ἀλλ' ἤμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
375 Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἐμ' ἥμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
Χεῖρας ἰάλλοντα, ς υγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
Ἄγχι παριςαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίφθ' οὕτως, Ὀδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ,
Θυμὸν ἔδων; βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι, οὐδὲ ποτῆτος;
380 Ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδ' ἔτι σε χρὴ
Δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἐπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
385 Πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
Ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν, φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέῳγε συφειοῦ,
390 Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔςησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάςῳ φάρμακον ἄλλο.
Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
395 Ἄνδρες δ' αἶψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἑφὶν τ' ἐν χερσὶν ἕκαςος.
Πᾶσιν δ' ἱμερέεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
400 Ἦ δέ μευ ἄγχι ςᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ εἴνα θαλάσσης·
Νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἠπειρόνδε,
Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε, ὅπλα τε πάντα·
405 Αὐτὸς δ' αἶψ' ἰέναι, καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους.

Altera verò ante thronos extendebat mensas
Argenteas, eisque imponebat aurea canistra:
Tertia autem cratere suave vinum miscebat
Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
Quarta verò aquam ferebat, & succendebat ignem
Multum sub tripode magno; calefiebat autem aqua.
Cæterum postquam calefacta esset aqua in splendido aheno,
In balneum me induxum lavabat ex tripode magno,
Suaviter fusa aqua per caputque & humeros,
Donec mihi defatigationem animum-rodentem exemisset membris.
At postquam lavasset & unxisset pingui oleo,
Lænamque mihi pulcram indusset, atque tunicam;
Collocavit me deinde introductum in throno argenteis clavis di-
Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat. (stincto,
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum; juxta verò politam extendit mensam,
Victum autem venerandæ proma apposuit ferens,
Ferculis multis appositis, largis de præsentibus.
Edere verò jubebat: meo autem non placebat animo;
Sed sedebam alia cogitans; mala autem imaginabatur animus.
Circe verò ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
Prope astans verba alata dixit;
„ Quid sic, Ulysses, sedes similis muto,
„ Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum?
„ Certe aliquem dolum alium suspicaris: neque te oportet
„ Timere; jam enim tibi è contrà juravi firmum juramentum.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ O Circe, quis enim vir, qui æquus fuerit,
„ Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,
„ Quam redemerit socios & oculis viderit?
„ Sed si revera ex animo bibere, edereque jubes,
„ Libera; ut oculis videam dilectos socios.
Sic dixi: Circe autem ex ædibus ivit,
Virgam tenens in manu; foresque aperuit haræ,
Exegitque porcis similes novemibus.
Illi quidem deinde stabant ex adverso: illa verò per eos
Obiens adungebat unicuique medicamen alitid. (duxerat
Eorum autem è membris quidem pili defluebant, quos ante pro-
Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe:
Viri autem statim facti sunt juniores, quam antea fuerant,
Et multo pulchriores & majores aspectu.
Agnoverunt verò me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.
Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
Horrendum resonabat; dea verò miserabatur & ipsa.
Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Vade nunc ad navem celerem & littus maris:
„ Navem quidem omnium primum subducite ad littus,
„ Possessiones verò in speluncis deponite, armaque omnia:
„ Ipse autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

Ὣς ἔφατ' · αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ ·
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηῒ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
Οἴκτῳ ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
410 Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες περὶ βοῦς ἀγελαίας
Ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι · οὐδέτι σηκοὶ
Ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας · ὣς ἐμὲ κεῖνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
415 Δακρυόεντες ἔχυντο · ὀρέκτισε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἠδ' ἐγένοντο ·
Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων ·
Σοὶ μὲν νοσφίσαντι, διοτρεφὲς, ὧς ἐχάρημεν,
420 Ὡς εἴτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν ·
Ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν · αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν ·
Νῆα μὲν ἄρ παμπρῶτον ἐρύσσομεν ἠπειρόνδε,
Κτήματά τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα ·
425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
Ὄφρα ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Πίνοντας καὶ ἔδοντας · ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην · οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο ·
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους,
430 Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα ·
Ἄ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἤ κεν ἅπαντας
Ἢ σῦς, ἠὲ λύκους ποιήσεται, ἠὲ λέοντας ·
Οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ.
435 Ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
Ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς ·
Τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὣς ἔφατ' · αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος ταχύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
440 Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,
Καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν · ἀλλά μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος ·
Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
Αὐτοῦ παρ νηῒ τε μένειν, καὶ νῆα ἐρύσθαι ·
445 Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
Ὣς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο,
Ἀλλ' ἕπετ' · ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
450 Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας ·
Δαινυμένους δ' ἄρα πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ ϛονάχιζετο δῶμα.
455 Ἡ δέ μευ ἄγχι ϛᾶσα προσηύδα δῖα θεάων ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν θαλερὸν ϛόνον ὄρνυτε · οἶδα καὶ αὐτὴ

Ἢ μὲν

Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:
Perrexi autem ire ad navem celerem & littus maris.
Inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,
Miserabiliter lugentes, uberes lachrymas profundentes.
Ut verò cum villaticæ vitulæ circum vaccas armentales
Profectas ad mandram, postquam herbâ se-saturaverint,
Omnes simul vitulantur adversæ; neque amplius stabula
Detinent, sed crebrò mugientes circum-currunt
Matres: sic *circum* me illi, postquam viderunt oculis,
Lachrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus
Ita esse, ac si in patriam venissent & urbem suam
Asperæ Ithacæ, ubi & nutriti, atque nati sunt:
Et me lugentes verbis alatis allocuti sunt;
„ Tibi quidem reverso, Jovis alumne, sic gratulamur,
„ Ac si in Ithacam venissemus patriam terram:
„ Sed age, cæterorum sociorum narra interitum.
Sic dixerunt: ast ego allocutus sum blandis verbis;
„ Navem quidem omnium-primum subducamus in littus,
„ Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia:
„ Vos autem properate me unà omnes sequi;
„ Ut videatis socios sacris in ædibus Circes,
„ Bibentes & comedentes: affatim enim habent.
Sic dixi: illi autem celeriter meis verbis paruerunt:
Eurylochus verò solus mihi detinebat omnes socios,
Et ipsos allocutus verba alata dixit;
„ Ah miseri, quò imus? quid mala appetitis ista,
„ Circes ad ædes ut-descendatis? quæ omnes
„ Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;
„ Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.
„ Sicut Cyclops fecit, quando ei ad caulam venerunt
„ Nostri socii, unaque hic audax comitatus est Ulysses:
„ Hujus enim etiam illi vecordiâ perierunt.
Sic dixit: at ego in mente cogitavi,
Stricto gladio longo, crasso à femore,
Illo ei abscissum caput ad solum dejicere,
Etiamsi consanguinitate *mihi* proximo, sed me socii
Mollibus verbis retinebant aliunde alius;
„ Jovis-alumne, hunc quidem sinemus, si tu jubes,
„ Hic apud navem manere, & navem custodire:
„ Nobis autem dux-*tu*-esto sacram ad domum Circes.
Sic locuti, à nave ascendebant atque mari.
Neque quidem Eurylochus cavem apud navem relictus est,
Sed sequebatur; veritus-est enim meas atroces minas.
Interea verò cæteros socios in ædibus Circe
Studiose lavitque, & unxit pingui oleo;
Circumque deinde lænas pulchras induit atque tunicas:
Epulantes autem omnes invenimus in ædibus.
Hi verò postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes; circum autem gemiscebat domus.
At prope me stans allocuta est nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Ne amplius nunc uberem luctum excitetis: novi etiam ipsa

Ἡμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ φρεσὶ λάβητε,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀτπελέας καὶ ἄθυμοι,
Αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ὑμῖν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πέποσθε.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτρεπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι·
Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι θέσφατόν ἐς σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφαν· αὐτὰρ ἐμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ νύξφας ἤλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
Γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ὦ Κίρκη, τέλεσον μοι ὑπόσχεσιν, ἣν περ ὑπέσχες,
Οἴκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἤδη ἔοικε,
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἐμ' ἐδυρόμενοι, ὅτε κου σέγε νόσφι γένηαι.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἄεκαντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε δίκῳ·
Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
Οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ, σκιοὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φέος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἀΐδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω·
Ἰσὸν δὲ φήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
Ἥσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νῆ δι' ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,

510 Μα-

„ Et quot in ponto passi-esti dolores piscoso,
„ Et quot hostiles viri damna-intulerunt in terrâ.
„ Sed agite, comedite cibum, & bibite vinum,
„ Donec rursus animum intra præcordia receperitis,
„ Qualem *habuistis*, quando primum relinquebatis patriam terram
„ Asperæ Ithacæ: nunc verò imbecilles & abjecti *estis*,
„ Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis
„ Animus in lætitia *est*, quippe valde multa passi-estis.
Sic dixit: nobis autem continuo persuasus est animus generosus.
Illic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas, & vinum dulce:
Sed quando jam annus erat, & circumverterant horæ,
Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt;
Utique tunc me evocato dixerunt dilecti socii;
„ Infelix, jam nunc memor-esto patriæ terræ,
„ Si tibi fatale est servari, & pervenire
„ Domum in excelsam, & tuam in patriam terram.
Sic dixerunt: at mihi persuasus est animus generosus.
Sic tum quidem toto die ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas & vinum dulce:
Quando verò sol occidit, & tenebræ supervenerunt,
Illi quidem decubuerunt per ædes obscuras.
At ego Circes conscensò perpulchro lecto,
Ad-genua supplex-rogavi; dea verò meam audivit vocem;
Et ipsam compellans verba alata dixi;
„ O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita-es,
„ Domum *te me* missuram; animus nempe mihi impellitur jam,
„ Et cæterorum sociorum, qui mihi macerant charum cor,
„ Circa me lugentes; quandocunque tu seorsum absis.
Sic dixi: continuo verò respondebat nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, soleris Ulysses,
„ Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:
„ Sed aliam oportet primum viam perficere, & pervenire
„ In Plutonis domos, & formidabilis Proserpinæ,
„ Animam consulturos Thebani Tiresiæ,
„ Vatis cæci, cujus utique mens integra est;
„ Cui etiam mortuo mentem præbuit Proserpina,
„ Solus ut-sapiat; reliqui verò, umbræ circumvolitant.
Sic dixit: at mihi confractum est charum cor:
Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus
Volebat amplius vivere, & videre lumen solis.
Cæterum postquam flendoque volutandoque satiatus-fueram,
Tum verò deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum;
„ O Circe, quisnam enim hujus itineris dux-erit?
„ Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigrâ.
Sic dixi: continuo verò respondebat nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, soleris Ulysses,
„ Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ-sit:
„ Malo autem erecto, velisque albis expansis,
„ Sede; illam verò tibi flatus Boreæ ferat.
„ Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
„ Ubi littusque humile & luci Proserpinæ,

Μακραί τ' αἴγειροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι·
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐςιν ἀποῤῥώξ·
Πέτρη τε, ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
Ἔνθα δ' ἔπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, ςεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίςη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ.
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν, θῆλύν τε μέλαιναν,
Εἰς Ἔρεβος ςρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῇαι· ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόςον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσεν·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυτο Νύμφη
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξύϊ,
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραςαδὸν ἄνδρα ἕκαςον·
Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
Ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηρὼς,
Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων, ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων·
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
Ἄψοῤῥον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν·
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
Ἀςραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθεν.
Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·

Φάσθε

„ Excelsaque populi, & silices fructum-perdentes:
„ Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo-vorticibus,
„ Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam.
„ Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegethonque fluunt,
„ Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus;
„ Rupesque *est*, & concursus duorum fluminum sonororum.
„ Illic autem deinde, heros, admotus prope, ut te jubeo,
„ Fossam fode magnitudine cubitalem quaquaversum:
„ Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,
„ Primum mulsu, deinde verò dulci vino,
„ Tertium itidem aquâ; farinamque albam insperge.
„ Valde verò precare manium inania capita, *vovens*,
„ Ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quæcumque optima,
„ Sacrificaturum *te* in ædibus, pyramque impleturum rebus bonis.
„ Tiresiæ verò separatim arietem sacrificaturum soli.
„ Prorsus-nigrum, qui inter oves excellat vestras.
„ Cæterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuo-
„ Ibi ovem marem sacrifica, fœminamque nigram, (rum,
„ Ad Erebum versos; ipse verò seorsum aversus-dis,
„ Contendens ad fluvii fluenta: ibi verò multæ
„ Animæ accedent mortuorum defunctorum.
„ Tum verò deinde socios hortare & jube
„ Pecudes, quæ jam jaceant mactatæ sævo ferro,
„ Excoriatas comburere; votaque facere diis,
„ Præpotentique Plutoni, & formidabili Proserpinæ.
„ Ipse autem gladio acuto stricto à femore
„ Sede, neque sine manium inania capita
„ Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scisciteturus-
„ Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum, (fueris.
„ Qui tibi dicat iter & mensuras viæ,
„ Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
Sic dixit: statim autem aureo-solio venit aurora.
Mihi verò lænamque, tunicamque, vestimenta induit.
Ipsa autem candidam togam ingentem indult Nympha
Tenuem & venustam, zonamque circumposuit lumbis
Pulchram, auream; capitique imposuit calypteam.
At ego per domum profectus hortabar socios,
Mollibus verbis astans virum unumquemque;
„ Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;
„ Sed eamus: jam enim me monuit veneranda Circe.
Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.
Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:
Elpenor nempe quidam erat minimus-natu, neque valde
Fortis in bello, neque mente sua aptus,
Qui mihi seorsum à sociis, sacris in ædibus Circes,
Refrigerii cupiens decubuit vino-gravatus:
Moventium autem *se* sociorum tumultu & strepitu audito,
Repente experrexit, & oblitus-est mente suâ
Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
Sed recta de tecto decidit: ei autem cervix
Ex articulis fracta est: anima verò ad orcum descendit.
Venientibus autem illis ego sermonem dixi;

Φάσθε νύ που εἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἡμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Ἑζόμενοι δὲ καταῦθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μερομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
Ἤιομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Ἀρνειὸν κατέδησεν ὄϊν, θῆλύν τε μέλαιναν,
Ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίς αν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἔνθ', ἢ ἔνθα κιόντα;

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ί Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η Σ Λ. Ῥ Α Ψ Σ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

Ἀπαγγέλλει, πῶς κατὰ Κίρκης ἐντολὰς εἰς ᾅδου κατῆλθε· καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου, τοῦ μάντεως, περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας· καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωΐδας εἶδεν ἐν ᾅδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἐς Ἴλιον συςρατευσάντων ἐνίους, καὶ τῶν ἐν ᾅδου κολαζομένων τίνας.

Λάμβδα δ' ἐν Ἀΐδεω ψυχαῖς ἐνετύγχαν' Ὀδυσσεύς.

Ἀυτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν·
Ἐν δ' ἱςὸν τιθέμεσθα καὶ ἱςία νηῒ μελαίνῃ·
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' ἂυ κατόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίςιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαςα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
Ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱςία ποντοπορούσης,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο·
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε, πόλις τε,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐδ' ὁπότ' ἂν ςείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀςερόεντα,
Οὔθ' ὅταν ἂψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
Ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
Ἤιομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
Ἔνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,
Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Βόθρον ὄρυξα, ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν,

Πρῶτα

„ Existimatis jam fortassis domum, charam ad patriam terram
„ Profecturos: aliud verò nobis iter designavit Circe
„ Ad Plutonis domum, & formidabilis Proserpinæ,
„ Animam consulturos Thebani Tiresiæ.
Sic dixi: illis verò confractum est charum cor.
Desidentes autem illic flebant, vellebantque capillos:
Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
At quando jam ad navem celerem & littus maris
Ibamus tristes, uberes lachrymas profundentes;
Interea utique vadens Circe ad navem nigram,
Masculam alligavit ovem, fœminamque nigram,
Facile clam-prætergressa: quis deum nolentem
Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

ODYSSEAE HOMERI XI. LIBRI

Argumentum.

ENarrat quomodo ad Circes mandata ad inferos descenderit, & quo pacto audiverit Tiresiæ vatem de sua & extorum fortuna. Et ut Heroas & Heroidas viderit apud inferos, & matrem, & eorum qui ad Ilium militarunt, notmullos: & eorum qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulysses.

CÆterum postquam ad navem venissemus & mare,
Navem quidem omnium-primum deduximus in mare vastum;
Malumque impositimus & vela navi nigræ:
Pecudes autem sumptas induximus; ipsique deinde
Ingrediebamur dolentes, uberes lachrymas profundentes.
Nobis verò dein pone navem cærulean-prora
Secundum ventum immisit, implentem-velum, bonum socium,
Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis.
Nos autem armis singulis ordinatis per navem
Sedebamus, hanc verò ventusque, gubernatorque dirigebat.
Hujus autem totâ-die extendebantur vela per-pontum vadentis;
Occiditque sol, obumbrabantque omnes vias.
Illa verò ad fines pervenit profundi Oceani:
Ibi autem Cimmeriorum erat vimum populusque civitasque,
Caligine & nebulâ tecti: neque unquam eos
Sol lucidus aspicit radiis,
Neque cum vadat ad cœlum stelliferum,
Neque cum rursus in terram de cœlo vertatur;
Sed nox perniciosa offunditur miseris mortalibus.
Navem quidem illuc profecti subduximus; pecudes autem
Expromsimus; ipsique deinde propter fluentem Oceani
Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe.
Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
Tenebant; ego verò gladio extracto à femore
Fossam fodi, magnitudine cubitalem quaquaversus;
Circa eam autem libamina omnibus manibus,

Πρῶτα μελιηρήτου, μετέπειτα δὲ ἡδὺ οἴνοιο,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πέλευνον·
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
30 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὸν τ' ἐμπλήσειμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίῃ δ' ἐπόνευθεν ὅϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἠμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπὶ σὺν κλῇσι λοιβῇσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
35 Ἑλλισάμην, τὰ δὲ μήλα λαβὼν ἐπενδιοτρόμησα
Ἐς βόθρον, ἔδε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπ' ἠΐξ Ἐρέβευς νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαί τ', ἠβηοί τε, πολύλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ' ἁταλαί, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
40 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν,
Ἀνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἀφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει
Δὴ τότ' ἐπαὶ ἐτάροισιν ἐκοτεύνας ἐκέλευσα,
45 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
Δείρεντας κατακαῦαι, ἐπευξάσθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἰσάνῃ Περσεφονείῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
50 Αἵματος ἄσσον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίου πυθέσθαι.
Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου·
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυστον καὶ ἄθαπτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἰὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ὦς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αἰμύξας ἠμείβετο μύθῳ·
60 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἀσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ, καὶ δέδεφατος οἶνος·
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ κατακλίνομενος οὐκ ἐνόησα
Ἀψόρρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν·
Ἀλλὰ κατωτάτω τέγεος πέσον· ἦκε δέ μοι αὐχὴν
65 Ἀστραγάλων ἄκανθα, ψυχὴ δ' ἤϊδόσδε κατῆλθε.
Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
Πρός τ' ἀλόχου καὶ παιδός, ἅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
Οἶδα γὰρ, ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
70 Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·
Ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
Μή μ' ἄκλαυστον, ἄθαπτον, ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθείς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
Ἀλλά με κατκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἅσσα μοι ἐστὶν,
75 Σῆμά τέ μοι χεῦαι, πολιῆς ἐπὶ εἰνὶ θαλάσσης,
Ἀνδρὸς δυςήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμὸν,
Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.

Prisum mulso, postea verò dulci vino,
Tertio demum aquâ; farinamque albam inspergebam.
Multum autem supplicabam manium inanibus capitibus, *vovens*,
Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quæcumque optima,
Sacrificaturum *me* in ædibus, pyramque impletuum bonis;
Tiresiæ verò seorsum ovem sacrificatrum soli
Totum-nigrum, qui inter pecudes excellat nostras.
Hos verò postquam votis precibusque, gentes mortuarum,
Precatus sum; pecudes utique prehensas jugulavi
Super fossam, fluebat autem sanguis ater; congregabantur verò
Animæ ex Erebo manium defunctorum,
Sponsæque, coelibesque, & multa passi senes,
Virgunculæque tenellæ, recenti-luctu-affectum animum habentes;
Multi quoque vulnerati æratis hastis,
Viri in-bello-occisi, cruentata arma habentes,
Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius,
Immenso clamore: me verò pallidus timor cepit.
Tum verò deinde socios adhortatus jussi,
Pecudes, quæ jam jacebant mactatæ sævo ferro
Excoriatas adolere, & vota-facere diis,
Fortique Plutoni, & horrendæ Proserpinæ.
At ego gladio acuto stricto à femore
Sedebam, neque sinebam manium inania capita
Ad-sanguinem prope accedere; priusquam Tiresiam scisciturus
Prima verò anima Elpenoris venit socii: (essem.
Nondum enim sepultus erat sub terrâ spatiosâ:
Cadaver enim in ædibus Circes reliquerammus nos
Indefletum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo,
Et ipsum allocutus verba alata dixi:
„ Elpenor, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram?
„ Prius-venisti, pedes cum-fueris, quàm ego cum navi nigrâ?
Sic dixi: ille verò mihi plorans respondebat sermone;
„ Generose Laërtiade, consiliis-abundans Ulysses,
„ Læsit me dæmonis fatum malum, & copiosum vinum:
„ Circes autem in domo cubans non adverti,
„ Retrorsum ut-descenderem, profectus ad scalam longam,
„ Sed recta de tecto decidi; mihique cervix
„ Ex articulis fracta est: anima verò ad inferos descendit.
„ Nunc verò te per eos qui pone-te-sunt, oro, non præsentes,
„ Per uxoremque, & patrem, qui te nutrivit, parvulus cum-esset,
„ Telemachumque, quem unicum in ædibus reliquisti:
„ Novi enim, quod hinc profectus ex domo Plutonis,
„ Insulam in Ææam appelles fabrefactam navem:
„ Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,
„ Ne me indefletum, insepultum profectus pone relinquas,
„ Digressus, nequa tibi deorum indignatio fiam:
„ Sed me combure cum armis, quæcumque mihi sint,
„ Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,
„ Viri infelicis; etiam posteris audiendum:
„ Hæc mihi perfice, figéque super sepulchrum remum,
„ Quo etiam vivus remigebam, cum-essem apud meos socios.

Sic

Ὣς ἔφατ· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτά τοι, ὦ δύσηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω ςυγεροῖσιν
Ἥμεθ· ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων·
Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνειυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὸν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
Τίπτ' αὖτ', ὦ δύσηνε, λιπὼν φάος ἠελίοιο,
Ἦλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
Ἀλλ' ἀπόχαζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί σοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
Κουλεῷ ἐγκατέθηκ'· ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
Νόςον δίζῃαι μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ ὄίω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἔτι μέν γε καὶ ὥς, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε,
Αἴκ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον·
Βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ὄφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει·
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς, νόςου τε μέδῃαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηί τε, καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ὑπὸ πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δύσεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ,
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες·
Ἀλλ' ἤτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνησῇς ἐνὶ μεγάροισι θεοῖσι·
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐήρες ἐρετμὸν,
Εἰςόκε τοὺς ἀφίκῃαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ὁπτότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐήρες ἐρετμὸν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,

Οἴκαδ'

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Hæc tibi, ô infelix, perficiam & expediam.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Sedebamus; ego quidem super sanguine gladium tenens;
Simulachrum verò ex-altera-parte socii multa loquebatur.
Supervenit autem anima matris defunctæ,
Autolyci filia magnanimi Anticlea,
Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacrum.
Hanc quidem ego flevi conspicatus, misratusque sum animo:
Sed neque sic sinebam priorem, valde licet dolens,
Ad-sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscitatus-
Supervenit verò anima Thebani Tiresiæ, (essem.
Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit & allocuta est;
„ Quid verò, ô infelix, relicto lumine solis,
„ Venisti, ut videas manes & inamabilem locum?
„ Verum recede à fossa, amoveque gladium acutum,
„ Ut de-sanguine bibam, & tibi vera dicam.
Sic dixit: ego verò retrogressus gladium argenteis-clavis-distinctum
Vaginæ inlixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,
Tum sane deinceps me verbis alloquebatur vates eximius;
„ Reditum quæris dulcem, illustris Ulysses;
„ Hunc verò tibi difficilem faciet deus: non enim puto
„ Latiturum te Neptunum, qui in te irum reposuit animo,
„ Iratus, quod ei filium charum excæcasti.
„ Verum adhuc quidem & sic, mala licet patientes, pervenes-
„ Si velis tuum animum cohibere & sociorum, (ritis,
„ Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem
„ Trinacriam ad insulam, elapsis obscurum pontum:
„ Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
„ Solis, qui omnia videt & omnia audit.
„ Has si quidem illæsas sinas, reditusque memor-fis,
„ Etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis;
„ Sin lædas, tum tibi prædico exitium
„ Navique & sodalibus: ipse verò etiam si effugeris,
„ Serò male redibis, amissis omnibus sociis,
„ Nave in alienâ; inveniesque mala domi,
„ Viros superbos, qui tibi victum comedunt,
„ Ambientes divinam uxorem, & munera dantes:
„ Sed sane illorum injurias ulciscieris cum-adveneris.
„ Cæterum postquam procos in ædibus tuis
„ Interfeceris, sive dolo, sive palam acuto ferro;
„ Proficiscere deinde, sumpto fabrefacto remo,
„ Donec ad illos perveneris, qui haud norunt mare
„ Viri, neque sale conditum cibum comedunt;
„ Neque sane hi norunt naves proras-rubras-habentes,
„ Neque fabrefactos remos, qui utique alæ navium sunt.
„ Signum verò tibi dicam valde manifestum, neque te latebit;
„ Quando utique tibi obviam factus alius viator
„ Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero,
„ Tum sane terræ infixo fabrefacto remo,
„ Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
„ Ariete, taurosque, suimque marite verre,

Domum

Οἴκαδ' ἀποςείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὑπὸ λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνειυίης·
Ἡ δ' ἀκέουσ' ἧςαι σχεδὸν αἵματος, οὐδὲ ὃν υἱὸν
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν, οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
Εἰπὲ, ἄναξ, πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἐόντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ῥηΐδιόν τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θείω·
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
Ὧι δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὅδε τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
Ὣς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
Ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα,
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι·
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἐςὶ περῆσαι,
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
Νηΐ τε, καὶ ἑτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
Εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Μῆτερ ἐμὴ, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζὺν,
Ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς ἐΰπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἦ δολιχὴ νοῦσος; ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
Ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἠέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηςῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει·
Ἢ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν, ὅςις ἄριςος.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.

Σὸν

„ Domum revertere, faciasque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
„ Omnibus prorsus ordine: mors verò tibi ex mari ipsi
„ Lenis admodum talis adveniet, quæ te occidat
„ Senectute sub molli confectum; circum autem populi
„ Felices erunt: hæc tibi vera dico.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Tiresia, hæc quidem quodammodo decreverunt dii ipsi.
„ Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
„ Matris hanc video animam defunctæ:
„ Illa autem tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
„ Dignata est palam aspicere, neque alloqui.
„ Dic, rex, quo-pacto me agnoscat talem esse.
Sic dixi: ille verò me rursus respondens allocutus est;
„ Facile tibi verbum dicam, & in mente ponam;
„ Quemcunque quidem sinas manium defunctorum
„ Ad-sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:
„ Cui verò invideas, ille tibi abibit retro.
Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tiresiæ regis, postquam vaticinia edixerat.
Ast ego illic manebam constanter, donec mater
Advenit, & bibit sanguinem nigrum: statim verò agnovit,
Et me lugens verbis alatis allocuta est;
„ Fili mi, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram,
„ Vivus cum-sis? difficile nempe hæc viventibus videre:
„ In-medio enim ingentes fluvii & gravia fluenta;
„ Oceanus quidem primum, quem nequaquam licet trajicere,
„ Peditem, nisi quis habeat fabrefactam navem.
„ Num jam demum à Trojâ errans huc venis
„ Cum navique, & sociis, longo tempore? necdum pervenisti
„ In Ithacam? neque vidisti in ædibus uxorem?
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis ædes,
„ Animam consulturum Thebani Tiresiæ.
„ Nondum enim prope veni Achaïam, neque nostram
„ Terram attigi; Sed semper habens erro ærumnam,
„ Ex quo primum secutus sum Agamemnonem nobilem
„ Ad Ilium equis-aptum, ut cum Trojanis pugnarem.
„ Sed age mihi hoc dic & vere narra,
„ Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis?
„ An diuturnus morbus; an Diana sagittis-gaudens
„ Suis mitibus telis superveniens occidit?
„ Dic item mihi & de-patre, & filio quem reliqui,
„ An adhuc apud illos meum munus, an aliquis jam
„ Virorum alius habeat; me autem non amplius putent redituruum?
„ Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque,
„ An maneat cum puero, & salva omnia custodiat;
„ An jam eam duxerit Achivorum, quicunque optimus?
Sic dixi: statim verò respondebat veneranda mater;
„ Et omninò illa quidem manet afflicto animo
„ Tuis in ædibus; ærumnosæ autem ei semper
„ Consumuntur noctesque dieque lacrymas-fundenti.

„ Tum

Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἕκηλος
Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
Πάντες γὰρ καλέουσι· πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ,
Δέμνια, καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι, ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἶται·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος, τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντη οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὖναί·
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
Σὸν πότμον γοόων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
Οὔτ' ἔμ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐΰσκοπος Ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν·
Οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα
Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·
Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνειυίης·
Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε,
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἴκελον, ἢ καὶ ὀνείρῳ,
Ἔπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
Ὄφρα καὶ εἰν ἀΐδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο;
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
Ὦ μοι τέκνον ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔτι σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει;
Ἀλλ' ἰαύτη δίκη ἐστι βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός·
Ψυχὴ δ', ἠΰτ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται·
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἰπῇσθα γυναικί.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἤλυθον, (ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,)
Ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν, ἠδὲ θύγατρες·
Αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην·
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Οὐκ εἴων πιέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπῄεσαν· ἡ δὲ ἑκάστη
Ὃν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας·
Ἔνθ' ἤτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,

„ Tum verò nondum quis habet pulchrum mimus; sed quietus
„ Telemachus prædia colit, & convivia æqualia
„ Epulatur, quæ decet principem virum curare;
„ Omnes enim invitant: pater autem tuus illic manet
„ In agro, neque in urbem proficiscitur: neque ei lecti,
„ Strata, & lænæ, & stragula splendida;
„ Sed ille hyeme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,
„ In pulvere, prope focum; vilibus verò corpori vestimentis indu-
„ Ast ubi venerit æstasque, vireusque autumnus, (tus est:
„ Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
„ Ex foliis delapsis humiles stemuntur lecticuli:
„ Hic ille jacet dolens, ingentemque in mente dolorem auget,
„ Tuum fatum deflens: molesta autem insuper senectus urget.
„ Sic enim & ego perii, & fatum obii:
„ Neque me in ædibus jaculatrix certa Diana
„ Suis mitibus telis superveniens interemit;
„ Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maxime
„ Tabe invisa ex membris tollere solet animum:
„ Sed me tuique desiderium, tuique curæ, inclyte Ulysses,
„ Tuæque benignitas dulci animo privarunt.
Sic dixit: Cæterum ego volebam mente cogitans
Matris meæ animam prehendere defunctæ:
Ter quidem aggressus sum; amplectique me animus jubebat;
Ter autem mihi ex manibus, instar umbræ, vel & somnii,
Avolavit: mihi verò dolor acutus exortus est ex animo magis;
Et ipsam allocutus verba alata dixi;
„ Mater mea, cur me non manes amplecti-te cupientem,
„ Ut etiam apud inferos, charis circa manibus amplexi,
„ Ambo tristi satiemur luctu?
„ Nunquid mihi simulachrum hoc inclyta Proserpina
„ Immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?
Sic dixi: statim verò respondit veneranda mater;
„ Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros,
„ Minime te Proserpina, Jovis filia, deludit,
„ Sed hæc conditio est mortalium, cum mortui fuerint:
„ Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent,
„ Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
„ Absumit, ubi primum reliquerit alba ossa animus:
„ Anima verò, tanquam somnium, avolans volitat.
„ Sed in lucem celerrime contende; hæc autem omnia
„ Scias, ut etiam in posterum tuæ dicas uxori.
Nos quidem sic verbis colloquebamur: mulieres autem
Accesserunt, (incitabat enim inclyta Proserpina,)
Quotquot optimatum uxores erant, atque filiæ:
Hæ utique circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Cæterum ego consultabam, quo pacto interrogarem singulas:
Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
Stricto acuto gladio, crasso à femore,
Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.
Illæ verò deinceps accedebant; unaquæque autem
Suum genus narrabat: ego verò interrogabam omnes.
Hic sanè primum Tyro vidi nobili-patre-natam,

Quæ

Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
Ὃς πολὺ κάλλιςος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι·
Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος,
Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιςάθη, οὔρεϊ ἶσον,
Κυρτωθέν· κρύψεν τε θεὸν, θνητήν τε γυναῖκα·
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἕν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Χαῖρε, γύναι, φιλότητι· περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ,
Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
Ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴχεο, μηδ' ὀνομήνῃς·
Αὐτὰρ ἐγώ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα·
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρᾳ Ἰαολκῷ
Ναῖε πολύῤῥηνες· ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι.
Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι·
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφίονά τε, Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναίεμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
Ἣ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα·
Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύων υἱὸς, μένος αἰὲν ἀτειρής.
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάςην,
Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυςα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς·
Ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
Ὧι ἄχεϊ σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσε τε μητρὸς Ἐριννύες ἐκτελέουσι.
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα· τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν, ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο·
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηΐῳ ἶφι ἄνασσεν,
Ἠδὲ Πύλου βασίλευε· τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέςορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,

Τὴν

Quæ dixit Salmonei eximii *se* filiam esse;
Dixitque Crethei *se* uxorem esse Æolidæ:
Quæ fluvium amavit Enipëum divinum,
Qui longe pulcherrimus fluviorum super terram labitur:
Et *ea* propter Enipëi versabatur pulchra fluenta.
Huic verò cum-se-assimilâsset terram-cingens Neptunus,
In ostiis fluvii accubuit vorticosi:
Purpureus autem fluctus circumstitit, monti æqualis,
Curvatus; absconditque deum, mortalemque fœminam:
Solvit autem virginem zonam, somnumque offudit.
Cæterum postquam perfecisset deus amatoria opera,
Inhæsit sane ei manui, verbumque dixit, & compellavit;
„ Gaude, mulier, amore-*hoc*: circumvoluto autem anno,
„ Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
„ Immortalium: tu verò eos cura enutrique.
„ Nunc autem i ad domum, & contine-te, neque mentionem-
„ At ego tibi sum Neptunus terræ-quassator. (feceris;
Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.
Illa autem gravida-facta, Peliam peperit & Neleum;
Qui fortes ministri Jovis magni fuerunt
Ambo: Pelias quidem in spatiosa Iäolco
Habitabat abundans-pecore; hic verò in Pylo arenosa.
Alios verò Cretheo peperit regina mulierum,
Æsonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem-equis.
Post hanc verò, Antiopen vidi, Asopi filiam;
Quæ utique & Jovis gloriabatur in ulnis se-dormiisse;
Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque;
Qui primi Thebarũ sedem condiderunt septem-portas-habentium,
Turribusque munierunt; quoniam non absque-turribus poterant
Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent.
Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
Quæ scilicet Herculem audacem, animum-leonis-habentem,
Peperit, in ulnis Jovis magnanimi commista:
Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;
Quam habuit Amphitryonius filius, robore semper indomitus.
Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicasten,
Quæ ingens facinus commisit insipientia mentis,
Nupta suo filio; ille verò suum patrem ubi-interfecisset,
Eam uxorem-duxit: statim verò *hæc* vulgata dii fecerunt homini-
Sed ille quidem in Thebe amabili dolores patiens, (bus;
Cadmëis imperabat, deorum dira per consilia:
Illa autem abiit in orcum validas-portas-habentem, firmum,
Deligato laqueo sublime ab alta trabe,
Suo dolore correpta; illi verò dolores reliquit pone
Valde multos, quotquot scilicet matris Furiæ efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulchram; quam olim Neleus
Uxorem-duxit, suam ob pulchritudinem postquam dedisset innu-
Minimam-natu filiam Amphionis Jasidæ: (mera sponsalia,
Qui quondam in Orchomeno Minyëo fortiter imperabat;
Atque in Pylo regnabat: peperit autem *ea* illi insignes liberos,
Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque magnanimum.
Post hos autem eximiam Pero peperit miraculum hominibus,

Quam

Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου, ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης·
290 Ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
Ἐξελάων· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἀψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
295 Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
Ἣ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρον' ἐγείνατο παῖδε,
Κάσορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
300 Τοὺς ἀμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα·
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μέτ', Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,
305 Εἶσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, (μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,)
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην·
Οὓς δὴ μηκίστους βρέψε ζείδωρος Ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους, μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα·
310 Ἐννέωραι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
Φυλόπιδα στήσειν πολυαΐκος πολέμοιο·
Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
315 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο·
Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
Ἀμφοτέρω· πρὶν σφῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυν εὐκνήδεϊ λάχνῃ.
320 Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς,
Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων,
Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔσχε
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρίῃσι.
325 Μαῖράν τε, Κλυμένην τε ἴδον, σιγερήν τ' Ἐριφύλην,
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θύγατρας·
Πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθείτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὥρη
330 Εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
Ἢ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς, ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Κηληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
335 Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται εἶναι,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἔσας;
Εἶνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν· ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
Τῷ μὴ ἀπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα

Quam omnes ambiebant vicini: neque omnino Neleus
Ulli dabat, qui non camuras boves latis-frontibus
Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
Difficiles-*abactu*: has verò solus pollicitus est vates eximius
Abacturum *se*: grave autem dei fatum impedivit,
Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
Sed cum jam mensesque & dies exacti essent,
Rursus circumvoluto anno, & advenissent horæ;
Tum verò demum ipsum solvit vis Iphiclea,
Vaticinia omnia locutum: Jovis autem perficiebatur consilium.
Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
Quæ ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
Castoremque equorum-domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem;
Quos ambos vivos detinet alma terra;
Qui etiam infra terram, honorem à Jove habentes,
Interdum quidem vivunt alternis-diebus, interdum autem rursus
Mortui sunt: honoremque verò sortiti sunt æqualiter diis.
Post hanc autem, Iphimediam, Aloëi uxorem,
Aspexi, quæ sane dicebat Neptuno se commixtam fuisse:
Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitæ fuerunt,)
Otumque deo parem, inclytumque Ephialtem;
Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem:
Novennes etenim hi etiam novem-cubitorum erant
Latitudine; at longitudine erant novem-ulnarum.
Qui etiam immortalibus minabantur, in Olympo
Certamen moturos-*se* tumultuosi belli:
Ossam Olympo conati sunt imponere, at Ossæ
Pelium nemorosum; ut cœlum scansile esset.
Et sane perfecissent, si ad pubertatis mensuram pervenissent:
Sed perdidit *eos* Jovis filius, quem comas-pulchra peperit Latona,
Ambos: antequam ipsis sub temporibus pili
Florerent, tegerentque mentum florenti lanugine.
Phædramque, Procrinque vidi, pulchramque Ariadnam,
Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus,
Ex Cretâ in fœcundum-solum Athenarum sacrarum,
Duxit quidem, sed non potitus est: anteà nempe ipsam Diana
Dii-*in* circumfluâ, Bacchi testimonio. (detinuit
Mæramque, Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylen,
Quæ aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.
Omnes verò non ego dixero, neque nominavero,
Quotquot Herdim uxores vidi, & filias;
Prius enim etiam nox periret divina: sed & hora
Dormiendi *mihi*, sive ad navem celerem digresso ad socios,
Sive hic: deductio autem diis, vobisque curæ erit.
Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio;
Voluptateque tenebantur per domum obscuram.
His verò Arete candida-ulnis exordiebatur sermonem;
„ Phæaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,
„ Formaque, magnitudineque, atque mente intus æqua?
„ Hospes verò itidem meus est; unusquisque autem particeps-est
„ Ideò ne festinantes dimittite, neque dona (honoris:
„ Sic

Οὕτω χρηΐζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν
340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων, ὅρμς Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὕμμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
Μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
345 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἄχεται ἔργον τε, ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, εἴκειν ἔγωγε
Ζωΐς Φαίηκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόξοιο χατίζων,
350 Ἔμπης οὖν ἐπιμείνει ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
Δωτίνην τελέσω· πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μέλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐς ἐνὶ δήμῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρείων, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
355 Εἰ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνωγεῖτ' αὐτόθι μίμνειν,
Πομπήν τ' ἐτρύνοιτε, καὶ ἄγλαα δῶρα διδοῖτε,
Καί κε τὰ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι·
Καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
360 Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
Ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
365 Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ἅων κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
Σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ', ὡς ὅ, τ' ἀοιδὸς ἐπιφραμέμενος κατέλεξας
Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ, κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
370 Εἴ τινας ἀντιβίους ἑτάρων ἴδες, οἱ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πέτμον ἐπέσπον.
Νὺξ δ' ἤδε μάλα μακρὴ, ἀδέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
Εὕδειν ἐν μεγάροις· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
375 Τλαίης ἐν μεγάροις τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρείων, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολλοὺς μύθους, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
Εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἐν ἔγωγε
380 Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἀλλ' ἀγορεύσαι
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οἱ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον δυσδεσσαν ἀϋτὴν,
Ἐν νόξῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἀλλυδὶς ἄλλῃ
385 Ἀγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν, ἠδὲ γυναιξὶν,
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Ἀχνυμένη, περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἶκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πέτμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν·
390 Κλαῖέ δ' ὄγε λιγέως, βλήρισε χεῖρε φίλῃσι δάκρυον εἰβων,

„ Sic egenti inhibete: multa enim vobis
„ Bona in ædibus, deorum benignitate, jacent.
Inter hos autem & locutus est senex Heros Echenëus,
Qui sane Phæacum virorum maximus-natu erat;
„ O amici, non utique vobis à scopo neque præter decorum
„ Loquitur regina prudens; sed obedite:
„ Alcinöo autem ex ipso pendet opusque, dictumque.
Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque;
„ Hoc quidem ita demum peractum erit verbum, si ego
„ Vivus Phæacibus navigandi-studiosis imperem.
„ Hospes autem sustineat, valde licet reditum desideranti,
„ Omnino igitur expectare in crastinum, donec totum
„ Munus perficiam: deductio autem viris curæ erit
„ Omnibus, potissimum autem mihi; hujus enim imperium est in
Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses; (populo.
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
„ Si me etiam in animum jusseritis hic manere,
„ Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
„ Etiam hoc malleem, & multo utilius esset,
„ Plenisori cum manu charam patriam pervenire;
„ Et magis honorabilis & charior viris esserm
„ Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum.
Huic autem rursus Alcinöus respondit, dixitque;
„ O Ulysses, hoc quidem neutiquam te suspicamur aspicientes,
„ Impostoremque esse & fallacem, perinde ut multos
„ Pascit terra nigra late-dispersos homines,
„ Mendaciaque concinnantes; unde quis neque suspicaretur:
„ Tibi verò inest quidem elegantia verborum, inest & mens bo-
„ Historiam verò, ut & cantor, scite recensuisti (na;
„ Omniumque Argivorum, atque ipsius dolores tristes.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra;
„ Si quos eximiorum sociorum videris, qui teipsum
„ Ad Ilium una comitati sunt, & illic fatum obierunt.
„ Nox autem hæc valde longa, immensa; neque adhuc tempus
„ Dormiendi in ædibus: tu autem mihi dic mira opera.
„ Etiam in auroram divinam sustinerem, quando mihi tu
„ Sustineres in ædibus tuos dolores narrare.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Alcinöe rex, omnium clarissime populorum,
Tempus quidem multi sermonis, tempus verò & somni:
Sin adhuc audire utique cupis, haud ego
His tibi recusavero & miserabiliores alios narrare
Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt:
Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,
In reditu verò perierunt, malæ consilio fœminæ.
Cæterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc
Casta Proserpina mulierum fœminarum,
Supervenit deinde anima Agamemnonis Atridæ
Dolens; circumque aliæ congregatæ erant, quæcunque simul-
Domo in Ægisthi perierunt & fatum obierunt. (cum eo
Agnovit verò statim me ille, postquam bibisset sanguinem nigrum;
Flebat autem is vehementer, ubere lachrymas stillans,

Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἰς ἔμπεδος, οὐδέ τι κίκυς,
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἀτρείδη κύδιςε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἠὲ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμὴν;
Ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμὴν,
Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσον·
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε, μόρον τε,
Ἕκτα, σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οἶκόνδε καλέσσας,
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Ὣς θάνον οἰκτίςῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὡς ἀργιόδοντες,
Οἵ ῥά τ' ἐν ὠφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
Ἢ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας
Μουνὰξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιςα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὣς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς,
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήςρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο,
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σύν τε ςόμ' ἐρεῖσαι.
Ὣς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,
Ἥ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται·
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικὲς,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον· ἦτοι ἔφην γε
Ἀσπάσιος παίδεσσιν, ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν,
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
Ἧιτε κατ' αἶσχος ἔχευο, καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, γυναικείας διὰ βουλὰς,
Ἐξ ἀρχῆς· Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
Σοὶ δὲ Κλυταιμνήςρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικὶ περ ἤπιος εἶναι,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, ὅν κ' εὖ εἰδῇς,
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.

Ἀλλ'

Extendens ad me manus, attingere cupiens:
Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omninò potentia,
Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.
Illum quidem ego & flevi conspicatus, misertusque sum in animo,
Et ipsum compellans verbis allocutus sum;
„ Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
„ Quodnam te fatum domuit longum-longum-adferentis mortis?
„ An te scilicet in navibus Neptunus domuit,
„ Excitato sævorum ventorum immenso flatu?
„ An te hostiles viri lederunt in terra
„ Boves prædantem, atque ovium greges pulchros,
„ An pro urbe pugnantem, sive fœminis?
Sic dixi: ille autem me statim respondens allocutus est;
„ Inclyte Laërtiade, solers Ulysses,
„ Neque me sane in navibus Neptunus domuit,
„ Excitato sævorum ventorum immenso flatu;
„ Neque me hostiles viri læserunt in terra:
„ Sed mihi Ægisthus structâ morteque fatoque,
„ Occidit, cum perniciosa uxore, ad domum ubi vocasset,
„ Convivio-excepti, quemadmodùm quis occidit bovem ad præse-(pe.
„ Sic periit miserabilissima morte; circum autem alii socii
„ Continuo occidebantur, ut sues albi-dentibus,
„ Qui scilicet *mactantur* in locupletis viri præpotentis
„ Aut nuptiis, aut convivio-collatitio, aut epulis lautis.
„ Jamjam *tu* quidem multorum virorum cædi interfuisti,
„ Separatim interfectorum, & in asperâ pugnâ;
„ Sed illa potissimùm conspicatus misertus esses animo,
„ Ut circa craterem, mensasque plenas,
„ Jacebamus in domo; pavimentum autem totum sanguine fluebat.
„ Miserabilissimam autem audivi vocem Priami filiæ,
„ Cassandræ, quam occidebat Clytæmnestra dolosa
„ Juxta me: at ego ad terram manus elevans (dens
„ Jaciebam moriens, ad gladium-*capitandum*; illa autem impu-
„ Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,
„ Manibus oculos comprimere, atque os constringere.
„ Adeò non gravius & improbius aliud muliere,
„ Quæcunque scilicet talia in mentem facinora induxerit;
„ Quale utique & illa patravit facinus indignum,
„ Cui-virgo-nupserat structa marito cædes: sane putabam quidem
„ Gratum *me* liberis, atque famulis meis,
„ Domum venturum: illa verò apprime exitialia callens,
„ Sibique infamiam offudit, & futuris in posterum
„ Fœmineis mulieribus; etiam *ei* quæ proba fuerit.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Papæ! certe valde utique genus Atrei altitonans Jupiter
„ Vehementer odit, fœminea propter consilia,
„ Ab initio; Helenæ quidem causa perituros multi;
„ Tibi verò Clytæmnestra dolum struxit procul absenti.
Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est;
„ Ideò jam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis,
„ Neque ei sermonem omnem revela, quem bene noveris;
„ Sed aliud quidem dic, aliud verò & celatum sit.

Ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ τε γυναικός·
Αἴην γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε,
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
Ἡ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· παῖς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ,
Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
Ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται, ᾗ θέμις ἐστίν·
Ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤ που ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤ που πὰρ Μενελάῳ, ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
Σώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶι μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε, δέμας τε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μέτ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
Πῶς ἔτλης ἀϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴτινα βουλὴν
Εἴποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην·
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ,
Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω·
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν, ἶσα θεοῖσιν,
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
Ἐνθάδ' ἐών· τῷ μήτι θανὼν ἀκαχίζευ, Ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε,
Ἢ ἕπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εἰπὲ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
Ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μορμιδόνεσσιν,

„ Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique ex uxore;
„ Valdè enim sapiensque *est*, & bene in mente consilia novit,
„ Filia Icarii, prudens Penelope.
„ Profecto quidem ipsam nuptam novim relinquebamus nos,
„ Abeuntes ad bellum; filius autem ei erat ad mamillam,
„ Infans, qui alicubi nunc sane in virorum sedet numero,
„ Felix: certe enim eum pater charus videbit, ubi venerit,
„ Et ille patrem amplectetur; ut fas est.
„ Mea autem ne quidem filii *me* saturari uxor
„ Oculis permisit; prius nempe me occidit & ipsum.
„ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tua;
„ Clàm, neque palam, charam in patriam terram
„ Navem appelle; quoniam non ampliùs fidendum est foeminis.
„ Sed age mihi hoc dic, & vere narra,
„ Sicubi adhuc viventem audiatis filium meum,
„ Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosa,
„ Sive alicubi apud Menelaum, in Sparta lata:
„ Nondum enim mortuus est in terra nobilis Orestes.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Atride, quid me hæc interrogas? neque *enim* quiequam scio,
„ Vivatne ille, an mortuus sit: malum autem vana loqui.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Stabamus dolentes, uberes lachrymas profundentes.
Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,
Et Patroclì, & eximii Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
Cæterorum Danaorum, post eximium Pelidem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verba alata dixit;
„ Generose Laërtiade, soleris Ulysses,
„ Infelix, quodnam adhuc majus in mente molleris facinus?
„ Quo-pacto ausus-es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
„ Sensuum-expertes habitant, hominum simulachra defunctorum?
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Achilles, Pelei fili, longe præstantissime Achivorum,
„ Veni Tiresiæ propter vaticinium; si quod consilium
„ Dicenet, quo-pacto Ithacam ad asperam pervenirem:
„ Necdum enim prope veni Achaïam, necdum nostram
„ Terram conscendi; sed semper habeo mala: te verò, Achilles,
„ Nullus vir majorum beatior, neque sane posterorum:
„ Antea etenim te vivum honorabamus æque ac deos,
„ Argivi; nunc rursus late imperas mortuis,
„ Hic existens; ideò neutiquam mortuus tristeris, Achilles.
Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est;
„ Ne jam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses:
„ Mallem rusticus existens mercede-servire alii
„ Viro inopi, cui haud victus multus esset,
„ Quam omnibus mortuis defunctis imperare.
„ Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,
„ An pergat ad bellum inter-primos-pugnator esse, an & non.
„ Dic etiam mihi, de Peleo eximio si quid audiveris,
„ An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas,

Ἤ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Πέφνον λαὸν ἄριςον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Εἰ τοῖοσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
Τῷ κε τέῳ ςύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται, ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἤτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι·
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἤτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλὰς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ' ἡμάρτανε μύθων·
Νέςωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεικέσκομεν οἴω.
Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοὶ,
Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων·
Κεῖνον δὴ κάλλιςον ἴδον, μετὰ Μέμνονα δῖον.
Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς,
Ἀργείων οἱ ἄριςοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι·
Ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάςου·
Κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
Δάκρυ' ὀμορξάμενον· ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευεν
Ἱππόθεν ἐξίμεναι· ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρὲς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
Ἀσκηθὴς, οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
Οὔτ' ἀυτοσχεδίην οὐτασμένος· οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὣς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
Φοίτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνειώτων
Ἔςασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάςη·
Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
Νόσφιν ἀφεςήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
Τήν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ,
Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

„ An ipsum despiciunt per Helladaque Phthiamque,
„ Eo-quod ipsum senium occupet manusque pedesque.
„ Non enim ego adjutor *sum* sub splendore Solis,
„ Talis existens, qualis olim in Troja lata
„ Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.
„ Si talis venirem vel paulisper in patris domum,
„ Tum cuivis terribiliter-ostenderem *meum* robur & manus in-
„ *Eorum*, qui illum violant, arcentque ab honore. (victas,
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Profecto quidem de Peleo eximio nihil audivi;
„ Sed tibi de filio utique Neoptolemo charo
„ Omnem veritatem dicam, ut me jubes:
„ Ipse enim illum ego cava in navi æquali,
„ Duxi ex Scyro ad bene-ocreatos Achivos.
„ Profecto quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
„ Semper-primus dicebat, & non ab-errabat sermone:
„ Nestorque deo-par & ego contendebamus soli.
„ At quam circa urbem Trojam pugnabamus Achivi,
„ Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
„ Sed longe præcurrebat, suo robore nulli cedens;
„ Multos autem viros trucidavit in aspera pugna:
„ Omnes verò non ego dixero, neque nominavero;
„ Quantum populum occideret propugnans pro Argivis.
„ Sed quomodo Telephidem interfecerit ferro,
„ Heröem Eurypylum; multi autem circa eum socii
„ Cetei trucidabantur, muliebria propter dona:
„ Illum sane pulcherrimum vidi, post Memnona nobilem.
„ Cæterum quam in equum conscendimus, quem fabricavit Epeus,
„ Argivorum optimates, commissa autem mihi erant omnia;
„ Et ut-aperirem densas insidias; & ut concluderem:
„ Hic alii Danaorum ductores, atque principes,
„ Lachrymasque abstergebant, subtremebantque membra cujus-
„ Illum autem nunquam omnino ego vidi oculis, (que;
„ Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis
„ Lachrymas abstergentem: verum is mihi multum supplicabat
„ Ab equo ut-exirem; gladii autem prensabat capulum,
„ Et hastam ere gravem; mala verò Trojanis molliebatur.
„ Sed quando jam Priami urbem depopulati sumus excelsam,
„ Portionem è multis eximium habens, navem conscendebat
„ Incolumis, neque eminus-ictus acuto ære,
„ Neque commissis vulneratus; uti sæpius
„ Fit in bello; permiste etenim furit Mars.
Sic dixi: anima autem pedibus-celeris Æacidæ
Abibat magnis-passibus gradiens per herbosum pratum,
Læta, quod ei dixissem filium egregium esse.
Aliæ verò animæ mortuorum defunctorum
Stabant mœrentes, narrabantque dolores unaquæque.
Sola autem Ajacis anima Telamonii
Longe abstitebat, irata propter victoriam,
Qua ipsum ego vici, judicio-contendens apud naves,
Pro armis Achillis; proposuit autem veneranda mater:
Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.

Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
Τοίνυ γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχον.
Αἴανδ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἐμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ κόλον, εἵνεκα τευχέων
Οὐλομένων· τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τόσσος γὰρ σφῶν πύργος ἀπώλεο· σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
Ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
Ἀχνύμενοι· φθιμένοιο διακριδὸς· οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν κρατὸς ἀμφιπόνων
Ἐκπάγλως ἤχθηρε· τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἵν' ὄπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς Ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἔνθα κ' ἔτι δμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἤ κεν ἐγὼν τὸν,
Ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων.
Ἔνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, δικαιεύοντα νεκύεσσιν,
Ἥμενον· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι, ἑσταότες τε, κατ' εὐρυπυλὰς Ἀΐδος δῶ.
Τὸν δὲ μετ', Ὠρίωνα θεμεῖλιον εἰσενόησα,
Θῆρας ἑμοὺ εἰλεῦντα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
Τοὺς αὐτὸς κατέκτανεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χεῖρας ἔχων ὁπάλον, παγχάλκεον, ἀΐδν ἀωγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐριμυδέος υἱόν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἀνώιε κεῖτο πέλεθρα·
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἦπαρ ἀκειρον,
Δέρτρον ἐσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χεῖρε·
Αὐτὸ γὰρ ἤλκησε, Διὸς κυδρὴν παρόμοιτιν.
Πυθώδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλεπὰ ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑσταότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ.
Στεῦτο δ' δίψαων, κίμεν δ' οὐκ εἴχεν ἐέλδεσθαι·
Ὁσσάκι γὰρ κύψειε γέρων, πίειν μενεαίνων,
Τοσσάκι ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέων· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρήθεν χέε καρπὸν,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαί, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαί τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσειε ὁ γέρων ἐπὶ χεῖρε τὴ μάσσασθαι,
Τάδε δ' ἀνεμος βίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατὺ ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα παλώριον ἀμφοτέρῃσιν·
Ἤτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χείρεσιν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἀνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς·
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
Αὐτὰρ ὁ γ' αὖθ' ὤσασκε πονεόμενος· κατὰ δ' ἱδρὼς

Utinam sine non debuissem vincere tali in certamine:
Tale enim caput ob ista *arma* terra detinuit,
Ajacem, qui præstantissimus quidem forma, præstantissimus &
Cæterum Danaorum, post eximium Pelidem. (rebus-gestis fuit
Illum quidem ego verbis alloquebar blandis;
„ Ajax, fili Telamonis eximii, nonne ergo eras
„ Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ, ob arma
„ Perniciosi? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis:
„ Talis enim ipsis turris periisti; propter te autem Achivi,
„ Æque-ac propter Achillis caput Pelidæ,
„ Dolemus defunctum penitus: neque quisquam alius
„ In-culpa-est; sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum
„ Graviter odit; tibi verò fatum imposuit.
„ Sed age, huc-veni, nex, ut verbum & orationem audias
„ Nostram; doma autem robur & generosum animum.
Sic dixi: ille verò mihi nihil respondit; ibat autem ad alias
Animas *in* Erebum mortuorum defunctorum.
Ibi tamen *me* allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum,
Sed mihi volebat animus in pectore charo
Aliorum animas videre defunctorum.
Ibi sane Minoem vidi, Jovis illustrem filium,
Aureum sceptrum tenentem, jus-dicentem mortuis,
Sedentem: illi verò circa ipsum causas dicebant regem,
Sedentes, stantesque, per amplam-portis Plutonis domum.
Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti
Feras simul agitantem per herbosum pratum;
Quas ipse occiderat in desertis montibus,
Manibus tenens clavam totam-æneam, semper infrangibilem.
Et Tityum vidi, terræ gloriosæ filium,
Jacentem in solo; is verò per novem jacebat jugera:
Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur rodebant,
In viscera penetrantes; ille autem non propulsabat manibus:
Latonæ enim vim-intulit, Jovis gloriosæ conjugi,
Ad-Pytho eunti, per amœnum Panopeum.
Et sane Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,
Stantem in lacu; hic autem attingebat ad mentum:
Videbatur verò *is* sitienti similis; ad-bibendum autem non potest
Quoties enim inclinaret-*se* senex, bibere cupiens, (rat capere:
Toties aqua peribat absorpta; circa autem pedes
Terra nigra apparebat, arefaciebat nempe deus.
Arbores porro procerae a-capite fundebant fructum,
Pyri, & mali-punicæ, & mali pulchrum-fructum-ferentes,
Ficusque dulces, & olivæ vitentes:
Quas quum recta-pergerat senex manibus prehendere,
Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.
Et profecto Sisyphum aspexi, duros dolores patientem,
Lapidem gestantem ingentem utraque-*manu*:
Sane ille quidem manibus manibusque pedibusque,
Lapidem sursum pellebat ad cacumen; sed quando erat
Summum superaturus, tunc repulsabat potens-vis;
Rursus deinde in solum volvebatur lapis immanis.
Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem

Ἔῤῥεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
Εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὡς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῇφιν ὀϊστὸν,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ,
Χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
Μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
Ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆ δεῖλ', ἦ τινα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάζεις,
Ὃν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους·
Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο·
Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν, ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴτις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
Καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,
Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ἐξ Ἄϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν, ἐκέλευον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο·
Πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὈΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Μ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Διηγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην· καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς Πλαγκτὰς πέτρας, Σκύλλαν τε, καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν· καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

Defluebat ex membris, pulvis verò ex capite oriebatur.
Post hunc autem vidi vim Herculeam,
Simulachrum; ipse verò apud immortales deos
Oblectatur in conviviis; & habet pedibus-elegantem Heben,
Filiam Jovis magni & Junonis aureos-calceos-habentis.
Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
Undique agitatarum: ille verò obscuræ nocti similis,
Nudum arcum tenens, & ad nervum sagittam,
Horrendum circumspiciens, semper jaculaturo similis.
Terribilis autem ei circum pectora baltheus,
Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata erant,
Ursique, agrestesque apri, torvique leones,
Prœliaque, pugnæque, cædesque, homicidiaque.
Ne *hoc* fabricatus, aliud quid fabricaverit,
Qui illud cingulum sua comprehenderit arte.
Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis,
Et me lugens verbis alatis allocutus est:
„ Generose Laertiade, soleris Ulysses,
„ Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum sustines,
„ Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
„ Jovis quidem filius eram Saturnii; verum arumnam
„ Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
„ Subditus eram; ille verò mihi graves imperabat labores;
„ Et olim me huc misit, canem ut-ducerem: non enim aliud
„ Existimabat hoc omnino mihi gravius fore certamen.
„ Eum quidem ego subduxi & traxi ex inferis:
„ Mercurius autem me deduxit, atque cœsia oculis Minerva.
Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Plutonis-domum.
At ego illic manebam constanter; si quis amplius veniret
Virorum Herorum, qui utique olim perierunt.
Et jam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,
Thesum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:
Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,
Sonitu immenso; me verò pallidus timor cepit;
Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
Ex Orco mitteret inclyta Proserpina.
Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios
Ipsosque conscendere, & rudentes solvere:
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant.
Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluenti:
Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ODYSSEAE HOMERI XII. LIBRI

Argumentum.

NArrat ab inferis qualis fuerit sibi reditus ad Circen: & quomodo Sirenes prætenavigaverit, & erratiles petras, Scyllamque & Charybdim: & suæ navis & sociorum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: & ut solus in ligno ad Calypso evaserit.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτὰς, βοῦς τ' Ἠελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην εἰς δώματα Κίρκης
Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα σαμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτὴ,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη, καὶ τεύχεα νεκροῦ,
Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
Ἐξ Ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
Ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
Ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,
Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένῃφι
Πλεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω· ἵνα μή τι κακοῤῥαφίῃ ἀλεγεινῇ,
Ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς, ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφατ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
Ἡ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα, φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ, τις σφέας εἰσαφίκηται.
Ὅστις ἀϊδρείῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ, καὶ νήπια τέκνα,
Οἴκαδε νοστήσαντι, παρίσταται, οὐδέ γάνυνται.
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεοφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μήτις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν, αἴκ' ἐθέλῃσθα.
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοιῇ χεῖράς τε, πόδας τε,

Ὀρθὸν

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

CÆterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
Insulam ad Ææam, ubi utique Auroræ mane-genitæ
Domicilium & chori sunt, & ortus Solis;
Navem quidem, huc quum-venissemus, subduximus in arenam,
Ipsi autem egressi sumus ad littus maris:
Hic verò requiescentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Utique tunc ego socios præmisi ad domum Circes
Allaturos mortuum Elpenorem defunctum.
Lignis verò statim cæsis, ubi summum prominebat littus,
Sepeliebamus dolentes, uberes lachrymas fundentes.
At postquam cadaverque combustum est, & arma mortui,
Tumulo aggesto, & desuper cippo erecto,
Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum.
Nos quidem hæc singula administrabamus: neque verò Circen
Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeriter
Venit, postquam-se-ornasset: simul autem ancillæ ferebant cum-ipsa
Panem & carnes multas, & generosum vinum rubrum.
In medio verò stans alloquebatur nobilissima dearum;
» Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,
» Bis-mortui, cum alii semel moriantur homines.
» Verum agite, edite cibum, & bibite vinum
» Hic toto-die; simul autem atque aurora illuxerit,
» Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula
» Significabo; ut nequid malo-consilio damnoso,
» Aut in mari, aut in terra, doleatis damnum pessi.
Sic dixit: nobis verò statim persuasus est animus generosus:
Sic tunc quidem toto die, ad solis occasum,
Sedebamus, epulantes carnesque copiosas, & dulce vinum:
Quando verò sol occidit, & tenebræ advenerunt,
Illi quidem decubuerunt juxta retinacula navis:
Illa verò me manu prehensum, dilectis seorsum à sociis,
Locavitque, & è-regione-sedit, & interrogavit singula:
At ego ei omnia ordine recensui.
Et tum deinceps me verbis alloquebatur venerande Circe;
» Hæc quidem sic omnia peracta sunt; tu autem audi,
» Ut tibi ego dicam; in memoriam verò reducet etiam deus ipse.
» Ad Sirenes quidem primum pervenies; quæ utique omnes
» Homines fascinant, quicunque ad eas pervenerit.
» Quicunque imprudentia appulerit, & vocem audierit
» Sirenum, huic utique neutiquam uxor & infantes liberi
» Domum reverso astant, neque lætantur.
» Sed Sirenes arguto fascinant cantu,
» Sedentes in prato: ingens verò circum ossium acervus
» Virorum putrefactorum; circumque cutes tabescunt.
» Sed præternavigato: aures autem obline sociorum,
» Cera malassata dulci, ne quisquam audiat
» Cæterorum: at ipse audias, si velis.
» Ligent te in navi veloci manusque pedesque,

» Erectum

Ὀρθὸν ἐν ἰξοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πεῖραϊ' ἀνήφαν·
Ὄφρα κε τερπόμενος ὄσσ' ἀκούῃς Σειρηνοῖιν.
Αἱ δέ κε λίσσωμαι ἑτάρους, λύσαί τε κελεύῃς,
Οἱ δὲ σ' ἐνὶ πλείοσσι τόν' ἐν δεσμοῖσι δεήσουν.
55 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσσῃς παρὲξ ἐλάσσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθα τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα δηνεκέως ἀγορεύσω,
Ὀπποτέρῃ δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύσιν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
60 Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δή τοι τάσσουσι θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἁρπαξίππτεται λὶς πέτρη·
65 Ἀλλ' ἀλλοιωθέντες πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις ὀφθῆ φύγεν ἀνδρῶν, ὅστις ἵκηται,
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πνοιαί τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κῦμά θ' ἁλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῦ θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νῆυς,
70 Ἀργὼ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα·
Καί κέ μιν ἐνθ' ὧκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύω σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ὀξεῖῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβληκε
75 Κυανέη· τὸ μὲν οὔποτ' ἐρεύγεται, οὐδέ ποτ' αἴθρη
Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ·
Οὐδέ κεν ἐπιβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,
Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρές γε δέκοιεν καὶ πόδες εἶεν·
Πέτρη γὰρ λίς ἐστι, περιξεσῇ εἰκυῖα.
80 Μέσσῳ δ' ἐν σκόπελῳ ἐστὶ σπέος ἠερόειδες
Πρὸς ζόφον, οἷς Ἔρεβος τετραμμένον· ὅπερ ἂν ὑμεῖς
Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, Φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρὴς αἰζήϊος ἀνὴρ
Τόξῳ ὀϊζεύσας πολὺν σπέος εἰσαφίκοιτο.
85 Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει, δεινὸν λελακυῖα·
Τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακὸς· οὐδέ κε τίς μιν
Ἡδήσειεν ἰδών, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν·
Τῆς ἤτοι σάδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι·
90 Ἓξ δὲ τό οἱ δίσκοι περιμήκεες· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίζυγοι ὀδόντες,
Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν·
Ἔξω δ' ἐξέχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
95 Αὐτοῦ δ' ἰχθυάων σκόπελον περιμαιμώωσα
Δελφίνάς τε, κύνας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάζονος Ἀμφιτρίτης.
Τῇ δ' οὔπω ποτ' ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωντες
Παρφυγέειν σὺν νηί· φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ.
100 Φῶτ' ἑξαρπάξασα νεὸς κυανοπρῴροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων· καί κεν διοϊστεύοις.

„ Erectum ad basim-mali; ex ipso autem funes alligentur,
„ Ut cum-voluptate vocem audias Sirenum.
„ Quod si rogaveris socios, solvereque jubeas,
„ Illi dein te in pluribus tum vinculis illigent.
„ Cæterum postquam has prætermavigarint socii,
„ Tum tibi non amplius deinceps continuo dicam,
„ Utra demum tibi via fuerit; sed & ipse
„ Animo considera: dicam autem tibi utrinque.
„ Hinc etenim petræ imminentes; ad eas autem
„ Fluctus ingens resonat cærulei maris:
„ Erraticas profectò eas dii beati vocant.
„ Hac quidem neque volucres prætervolant, neque columbæ
„ Timidæ, quæ ambrosiam Jovi patri ferunt;
„ Sed etiam ex iis *aliquam* semper adimit lævis petra;
„ Sed aliam summittit pater, ut in numero-sit.
„ Hac verò nondum ulla navis effugit virorum, quæcumque ac-
„ Sed pariter tabulataque navium, & corpora virorum, (cesserit
„ Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellæ.
„ Sola sane illa prætermavigavit mare-sulcans navis,
„ Argo omnibus-curæ-habita, ab Ætæ navigans:
„ Et sane illam ibi celeriter *fluctus* conjecissent magnas ad petras;
„ Sed Juno præterire-fecit, quoniam charus erat Jason.
„ Duo verò scopuli; hic quidem latum cœlum attingit
„ Acuto vertice, nubes autem ipsum circumdat
„ Obscura: quod quidem numquam cessat, neque unquam serenitas
„ Illius occupat verticem, neque in æstate, neque in autumno:
„ Neque ascendere-posset mortalis vir, neque descendere,
„ Neque si illi manus utique viginti & pedes essent:
„ Petra enim lævis est, circum-politæ similis.
„ Medio autem in scopulo est spelunca obscura,
„ Versus occasum, ad Erebum conversa; qua vos
„ Navem cavam præteragatis, eximie Ulysses.
„ Neque ex navi cava juvenis vir
„ Arcu jaculatus, ad cavam speluncam perveniret.
„ Hic autem Scylla inhabitat, graviter vociferans:
„ Ejus profecto vox quidem, quanta catuli recens-nati,
„ Fit; ipsa verò monstrum malum; neque quisquam ipsam
„ Lætaretur conspicatus, neque si deus obvium-veniret.
„ Hujus sane pedes sunt duodecim omnes anteriores;
„ Sex autem ei colla prælonga; in unoquoque verò
„ Horrendum caput, insunt autem triplici-ordine dentes,
„ Densi & frequentes, pleni atræ mortis.
„ Media quidem per speluncam cavam immergitur:
„ Extra verò exerit capita ex horrendo barathro;
„ Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
„ Delphinasque, canesque, & sicubi majorem capere possit
„ Cetum, quæ innumera alit sonora Amphitrite.
„ Hac verò nondum unquam nautæ illæsi gloriantur
„ Prætermavigasse cum nave; aufert etenim capite unoquoque
„ Virum abreptum ex nave cæruleâ-prorâm.
„ Alterum verò scopulum humiliorem videbis, Ulysses,
„ Prope invicem; & jaculo-attingeres.

„ In

Τῷ δ' ἐν ἀρουραῖος ἔφυ μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
Τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναβρόιβδεῖ μέλαν ὕδωρ·
Τρὶς μὲν γὰρ τ' ἀνίσταν ἐπ' ἠματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
Δεινόν· μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε βοιβήσειεν·
Οὐ γὰρ κέν μ' ῥύσαιτο ἀ' ὀπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλαν σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα
Νῆα παρὲξ ἐλάειν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐςιν,
Ἢ ἐξ ἑτάρους ἐν νηῒ πτώσσοντας, ἢ ἄμα πάντας.
Ὧς ἔφαν· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο, θεὰ, νημερτὲς ἐνίσπε,
Εἴπως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους;
Ὧς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτὰρ ἀμείβετο δῖα θεάων·
Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
Ἡ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἐςι,
Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·
Οὐδέ τις ἐς' ἀλκὴ· φυγέειν κάρτιςον ἀπ' αὐτῆς·
Ἢν γὰρ ὀκνήσῃς, κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω, μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμήσεῖσα κίχῃσι
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕλῃται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάειν, βωςρεῖν δὲ Κραταιΐν,
Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
Ἢ μιν ἔπειτ' ἀπωσάμενος ἐς ὤκερον δρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκονται Ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Πεντήκοντα δ' ἕκαςα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶν,
Νύμφαι ἠϊκόμοιοι, Φαέθουσά τε, Λαμπετίή τε,
Ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα βρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν,
Μῆλα φυλάσσεμεναι πατρῴϊα καὶ ἕλικας βοῦς.
Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάᾳς, νόςου τε μέδῃαι,
Ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνῃαι, φάτις τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηῒ τε, καὶ ἑτάροις· αὐτὰρ δ' εἴπερ κεν ἀλύξεις,
Ὀψὲ κακῶς οἴκοι, ὀλέσας ὕπο πάντας ἑταίρους.
Ὧς ἔφαν· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἠλύθεν ἠώς.
Ἡ μὲν ἄπειν' ἐνὰ νῆσον ἀπέςιχε δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν, ὤτρυνον ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λύσαι.
Οἱ δ' αὖθ' ἐσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἤμῃν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον οὖρον ἴει πλησίςιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ἄπαν ἔπιομεν πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἤμεθα· τὴν δ' ἴθυμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνον.
Δῖν' τόν' ἐν' ἑταίροισι μετηύδαν, ἀχνύμενος κῆρ·
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι, οὐδὲ δύ' οἶους,

„ In hoc autem caprificus est ingens, foliis florens:
„ Sub hoc verò gravis Charybdis absorbet nigram aquam:
„ Ter etenim eructat quotidiè, ter verò resorbet
„ Horrendum; ne tu utique ibi incideris, quando absorbet;
„ Non enim liberârit te ex malo neque Neptunus.
„ Sed valde Scyllæ scopulo prope-admotus, celeriter
„ Navem præterage: quoniam longe satius est,
„ Sex socios in navi desiderare, quam simul omnes.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Age verò jam mihi hoc, dea, vere dic,
„ Si-quo-pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,
„ Illam [*Scyllam*] autem propulsem, cum mihi lædet scilicet
Sic dixi: statim verò respondit nobilissima dearum; (socios?
„ Infelix; & adhuc tibi bellica opera curæ-sunt
„ Et labor; nec diis cedes immortalibus?
„ Illa nempe tibi non mortalis, sed immortale malum est,
„ *Graveque*, difficileque, & immane, neque expugnabile:
„ Neque ullum est præsidium; fugere optimum-est ab illâ:
„ Si enim cuncteris, arma-induens ad petram,
„ Vereor, ne te denuo impetu-facto consequatur
„ Tot capitibus, totque viros abripiat.
„ Sed valde celeriter præternaviga; voca autem Cratæin
„ Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit perniciem hominibus:
„ Quæ ipsam deinde compescet, denuo ne irruat.
„ Trinacriam verò ad insulam pervenies: ibi autem multæ
„ Pascuntur Solis boves & pingues pecudes,
„ Septem boum armenta, tot verò ovium pulchri greges,
„ Quinquaginta verò singula: propagatio autem non fit ipsarum,
„ Neque unquam moriuntur: deæ verò pastores sunt,
„ Nymphæ comas-pulchræ, Phaethusaque, Lampetieque,
„ Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neæra.
„ Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater,
„ Trinacriam in insulam relegavit, procul ut-habitarent,
„ Ad oves custodiendas paternas, & camuras boves.
„ Eas si quidem illæsas sinas, reditusque memor-fis,
„ Sane & adhuc in Ithacam, mala licet patientes, pervenerisis
„ Sin lædas; tum tibi prædico exitium
„ Navique & sodalibus: ipse verò si quidem effugias,
„ Sero male redibis, amissis omnibus sociis.
Sic dixit: statim verò aureum-solium-habens venit Aurora.
Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum:
At ego ad navem profectus hortabar socios,
Et ipsi ut-ascenderent, & retinacula solverent.
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant;
Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem dein pone navem prora-cæruleam
Secundum ventum misit implentem-vela, bonum socium,
Circe comas-pulchra, gravis dea, vocalis.
Continuo verò armis omnibus ordinatis per navem
Sedebamus; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant.
Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde;
„ O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,
„ Vati-

Θέσφατ', ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο, θεῖα θεάων·
Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἢ κε θάνωμεν,
Ἢ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα·
Οἶον ἐμ' ἠνώγει ὅπ' ἀκουέμεν· βαλὲ με δεσμῷ
Δήσας ἐν βρεγμῖνι, (ὄφρ' ἐμπεδὸν αὐτοῦ μίμνω,)
Ὀρθὸν ἐν ἰξαρίδεσσ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
Αἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
Τμεῖς δ' πλείονεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
Ἤτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον·
Τῷρα δὲ καρκαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς
Νῆσον Σειρήνοιϊν· ἐπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἴκελος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, κοίμισε δὲ κύματα δαίμων.
Ἀνῳάντες δ' ἔταροι νηὸς ἐξία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον· οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Ἑζόμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ξεσσῇς ἐλάτῃσιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ κηρὸν μέγαν τροχοῦ δξέϊ χαλκῷ
Τυτθὰ διακτμήσας, χερσὶ σιβαρῇσι πιέζων.
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἶς,
Ἠελίου τ' αὐγὴ, Ὑπεριονίδαο ἄνακτος·
Ἐξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηῒ μ' ἔδησαν ὑμοῦ χεῖράς τε, πόδας τε,
Ὀρθὸν ἐν ἰξοτέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν·
Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγηνε βοήσας
Ῥίμφα διώκοντες, τάσσ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς·
Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὸν δ' ἔντεινεν ἀοιδὴν·
Δεῦρ' ἦγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Νῆα κατάσχησον, ἵνα νωϊτέρων ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γὰρ πώ τις τῇδε παρήλασε νῆ μελαίνη,
Πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι·
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γὰρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι, Τρῶάς τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν·
Ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὣς φάσαν, ἱεῖσαι ὄπα μέλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
Ὀφρύσι νευσάζων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον·
Αὐτίκα δ' ἀνεκάστου Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι θέον, μᾶλλόν τε πιέζον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάων παρήλασεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγὴς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' ἀοιδὴς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίμηρες ἑταῖροι,
Ὃν σφῶϊν ἐπ' ὠσὶν κλεψ', ἐμὲ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Κάπνον καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
Τῶν δ' ἄρα δείσαντων ἐκ χειρῶν ἵπτατ' ἐρετμά·
Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· οὐχετο δ' αὐτοῦ
Νηῦς, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ νηὸς ἰὼν, ἔστρωνον ἑταίρους

Μειλι-

„ Vaticinia, quæ mihi Circe dixit nobilissima dearum;
„ Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,
„ Vel elapsi mortem & fatum effugiamus.
„ Sirenum quidem primum jubet divinarum
„ Vocem evitare, & pratum floridum:
„ Solum me jubebat vocem audire; sed me vinculo
„ Ligate in arcto, (ut firmiter illic maneam,)
„ Erectum ad basim-mali: ex ipso autem funes alligentur,
„ Quod si orem vos, solvereque jubeam,
„ Vos dein pluribus tum verò in vinculis constringite.
Sane ego hæc singula dicens sociis declarabam:
Interea autem celeriter venit navis fabrefacta
Ad insulam Sirenum; urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas
Erat absque-vento; sopivit autem fluctus deus.
Surgentes verò socii navis vela complicarunt,
Et ea quidem in navi cava collocarunt; ipsi autem ad remos
Sedentes, dealbabant aquam politis remis-abiegnis.
At ego ceræ ingentem massam-rotundam acuto ære
Minutatim dissectam manibus validis premebam:
Statim verò calefiebat cera, nam urgebat magna vis,
Solisque splendor, Hyperionidæ regis:
Ordine verò sociis ad aures omnibus illevi.
Illi autem in navi me ligarunt, simul manusque pedesque,
Erectum ad basim-mali; ex ipso autem funes alligarunt:
Ipsi verò sedentes canum mare verberabant remis.
Sed quum tantum aberamus, quantum scilicet auditur clamans,
Celeriter pergentes; illas utique non latuit velox navis
Prope impulsa: argutum verò exordiebantur cantum;
„ Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achi-
„ Navem siste; ut nostram vocem audias. (vorum,
„ Non enim unquam aliquis præter-navigavit nave nigra,
„ Priusquam nostram suavem ab ore vocem audisset:
„ Verum ille delectatus abiit, & plura doctus.
„ Scimus enim utique omnia, quæcunque in Troja lata
„ Argivi, Trojanique, deorum voluntate pertulerunt:
„ Scimus etiam, quæcunque fiunt in terra alma.
Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at meum cor
Volebat audire; solvereque me jubebam socios,
Superciliis innuens: illi autem incumbentes remigabant:
Statim verò surgentes Perimedes Eurylochusque,
Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum postquam illas præteriisset *Navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenum audiremus, neque cantum,
Continuo ceram sibi-dempserunt mei dilecti socii,
Quam ipsis auribus illeveram; meque ex vinculis resolverunt.
Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & fragorem audivi.
His autem perculsis, ex manibus exciderunt remi;
Insonuerunt verò omnes per fluctum; sistebatur autem illic
Navis; quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Ast ego, per navem profectus, hortabar socios

Blan-

Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἠνδρα ἕκαστον·
Ἢ φίλαι, οὐ γάρ πώ τι κακὸν ἐδαΐμονος εἰμὶ·
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπι κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
210 Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ, γλαφυρῷ κρατερῇφιν βίῃφιν·
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμὴ ἐρετμὴ, βουλή τε, νόος τε,
Ἐκφύγομεν· καί που τάνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
Νῦν δ' ἴαχε, ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ἔνθαῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ἐκπεμπόμεθ' ἐσχαταιαν
215 Ὕψοσε κληΐδεσσιν ἐφάμενοι, αἶψα πόδι Ζεὺς
Δῶν ὑψόθι γ' ἤλεγξεν ὀπηδόσι φυγέα καὶ ἁλώπας.
Σοὶ δὲ, κυβερνῆτ', ἐνὶ θυμὸς ἀμηχανέων, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰνίζε κορυφὰς·)
Τούτου μὲν κατόπιν καὶ αὐτμάσσοντος ἐκάστου
220 Νῆμα· σὺ δὲ σκριπτόν τοι ἐκπέλου ἐκπεμπέσε, μή σε λάθοιμι
Κεῖθ' ἑξομήσασα, καὶ δὲ πολὺν ἤμαρ βάλωμεν.
Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ἦκα ἐμοὶς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' ἔτι μοῦνον ἐμυκώμεθα, ἄπτοκτον ἀνίην,
Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήσειαν ἑταῖρε.
225 Εἰρεσίης, ἔνθ' ἐν σπήλαιον ἐφάμεν αὐτοὺς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκην μὲν ἐφαμεσύτους ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει ἐωρήσεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κατεδὺς πλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλων, εἰς ἴκριαι νηὸς ἔβαινον
230 Πρώρης· ἔνθεν γὰρ μιν ἐδέχετο πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετράεσσαν, ἣ μοι φέρε κῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πη ἀθρήσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντη πεκταινόμενοι πρὸς ἠερόειδέα πόντον.
Ἡμεῖς δὲ ζεφύροιο ἀνιστάμεν· νοήσαντες
235 Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ,
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἀχνὴ
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπέπτη·
240 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶς' ἐντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
Δεινὸν ἐβαβύχει· ὑπέπερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψάμμῳ κυανέῳ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἕρπε.
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴνδ' ἴδομεν, δείσαντες ὄλεθρον.
245 Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
Ἐξ ἕλε, τοὶ χερσὶν τε βιηφόι τε φέρτεροι ἦσαν.
Σκεψάμενος δ' ἐκ νῆα θοὴν ἅμα καὶ μετ' ἐκείνους,
Ἤδη σῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
Ἕλκόμ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλοῦντες
250 Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ βάλῃσι
Ἰχθύσι τοῖς ἱλίγγισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων,
Ἐς πόντον προΐῃσι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
Ἀσπαίρουτα δ' ἔπειτα λαβὼν ἐξῆψε θύραζε·
255 Ὡς οἵγ' ἀσπαίροντες ἀείροντο πρὸς πέτρας·
Αὐτοῦ δ' εἰν θύρῃσι κατέσθιε κεκλήγοντας,
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊότητι·
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοὶς ἴδον ὀφθαλμοῖσι

Πάντων,

Blandis verbis prope-astans virum quemque; (fumus;
„ O amici, non enim hactenus ullo-pacto malorum inexpertí
„ Non quidem jam hoc majus imminet malum, quam cum Cy-
„ Claudebat *nos* in spelunca cava, forti vi; (clops
„ Sed & illinc meâ virtute, consilioque, prudentiaque
„ Effugimus; & aliquando horum recordaturos *vos* puto.
„ Nunc verò agite; quemadmodum ego dixero, parentum omnes
„ Vos quidem remis maris fluctus profundos
„ Verberate, transitris infidenses; si forte Jupiter
„ Det hanc saltem mortem effugere & evitare.
„ Tibi verò, gubernator, hoc præcipio; (sed in animo
„ Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula regis:)
„ Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
„ Navem; tu autem scopulum observa, ne te latent
„ Illinc evagata, & in malum nos conjicias.
Sic dixi: illi verò celeriter meis verbis paruerunt.
Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum;
Ne quodammodo veriti cessarent socii
A-remigando, intraque constiparent seipsos.
Et tum sane Circes quidem mandati tristis
Obliviscebar, quoniam neutiquam me jussit armari.
Ast ego indutus inclyta arma, & duabus hastis
Longis in manus sumptis, ad tabulata navis conscendebam
Proræ; inde enim ipsam expectabam primum appariturum
Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum socis.
Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
Undique circumspectanti ad obscuram petram.
Nos verò angustum-locum transibamus lugentes;
Ab altera etenim parte Scylla, ab-altera autem gravis Charybdis
Horrendum absorbuit maris salsam aquam.
Utique cum evomeret, lebes sicut in igne multo,
Tota immurmurabat conturbata; in altum autem aspergo
Summis scopulis utrisque incidebat:
Sed cum absorberet maris salsam aquam,
Tota intus apparebat commota; circum verò petram
Horrendum resonabat: infra autem terra apparebat
Arena cærulea: illos verò pallidus timor cepit.
Nos quidem ad hanc aspiciebamus, veriti interitum;
Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios
Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
Jam horum animadverti pedes & manus superne
In altum sublatorum; me verò compellabant vocantes
Nominatim, tunc sane postremo, dolentes corde.
Quemadmodum autem cum in scopulo-projecto piscator prælon-
Piscibus minutis per dolum escam objiciens, (ga virga
In pontum demittit bovis cornu agrestis,
Palpitantemque deinde correptum projicit foras;
Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
Miserabilissimum denum illud meis vidi esulis

Omnium;

Πέντων, ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἅλος ἠερεείνων.
260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σαύλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ' ἔνθα δ' ἔασαν καλαὶ βόες ἠδὲ μέγα μηλα,
Πολλὰ δὲ ἴδια μῆλ' ὑπερίονος Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἔπειτ', ἔτι πόντον ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
265 Μυκηθμὸν τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
Μάντιος ἠλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πολλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
270 Δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
Κέκλυτέ μου, μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι,
Ὅφρ' ὑμῖν εἴπω μαντηΐα Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πολλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο·
275 Ἔνθα γὰρ αἰνότατοί κε κακὸν ἔμμεναι ἠμῖν ἔφασκεν.
Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος ζυγερῇ μ' ἠμείβετο μύθῳ·
Σχέτλιος εἶς, Ὀδυσεῦ· πέρι τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
280 Κάμνει· ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα θυμὸς τέτυκται,
Ὃς ἑῷ ἑτάρους, καμάτῳ δεδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Οἶκ δέας γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὖτε
Νήσαι ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
Ἀλλ' αὖτως διὰ νύκτα θοὴν ἐλελίγοιμεθα ἄνωγας,
285 Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτὸς δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, ὀλεθρήματα νηῶν,
Γίγνονται· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Ἤν πως ἐξαπίνης ἴλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
Ἢ Νότου, ἢ Ζεφύροιο δυσαείος, οἵ τε μάλιστα
290 Νῆας διαβαίνουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων;
Ἀλλ' ἴτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον δ' ὁπλισόμεσθα, ἐοῖ παρὰ νηῒ μένοντες·
Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρεῖ πόντῳ.
Ὣς ἔφαν· Εὐρύλοχος δ' ἐπὶ δ' ἤνεον ἤλλοι ἑταῖροι.
295 Καὶ πότε δὴ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
Καί μιν φαίνησεν ἐπὶ πτερόεντα προσηύδων·
Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με διάζετε μοῦνον ἐόντα·
Ἀλλ' ἴθι νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή ῥά τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϊ μέγ' οἰδῶν
300 Εὕρωμεν, μήτιν τις, ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν,
Ἠ βοῦν, ἢ ἔτι μῆλον, ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἕκηλοι
Ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀδαήτῳ πόρε Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ὤμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
305 Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῇ εὐεργέα νῆα,
Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηὸς, ὑπεπτα δὲ δόρπον ἐπιχαμένοις τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἤκαιον ἑταίρους,
310 Οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα·

Omnium, quæcunque passus sum, vada maris perlustrans.
Cæterum postquam petras effugissemus, horrendamque Cha-
Scyllamque; statim deinde dei ad eximiam insulam (rybdim,
Pervenimus: ibi autem erant pulchræ boves latis-frontibus;
Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
Tum verò ego adhuc in-mari cum-essem in navi nigra,
Mugitumque audivi boum stabulantium,
Ovium que balatum; & mihi sermo incidit animo
Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
Circesque Ææ, quæ mihi plurimum præcipiebat,
Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis.
Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde;
„ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,
„ Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
„ Circesque Ææ, quæ mihi plurimum præcipiebat,
„ Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis:
„ *Ibi* enim gravissimum malum fore nobis dicebat.
„ Sed præter insulam agite navem nigram.
Sic dixi: illis autem confractum est charum cor.
Statim verò Eurylochus molesto mihi respondit sermone;
„ Crudelis es, Ulysses; abundat tibi robur, neque omnino mem-
„ Defatigaris: profecto utique tibi omnia ferrea sunt; (bris
„ Qui scilicet socios, labore defatigatos, atque etiam somno
„ Non sinis terram conscendere; ubi demum (*domitos*,
„ Insula in circumflua lautam paremus cœnam:
„ Sed temere per noctem celerem errare jubes
„ Ab insula divagatos in obscuro ponto.
„ Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium,
„ Oriuntur: qua quis effugerit sævum exitium;
„ Si forte repente ingruerit venti procella,
„ Aut Noti, aut Zephyri graviter-spirantis, qui utique poti-
„ Navem disperdant, diis regibus invitis? (simum
„ Verum sine nunc quidem pareamus nocti nigræ,
„ Cœnamque apparemus, celerem apud navem manentes:
„ Mane autem conscensa-*navi*, intremus latum pontum.
Sic dixit Eurylochus; comprobarunt autem alii socii.
Et tunc demum agnoscebam, quod jam mala moliretur deus:
Et ipsum compellans, verba alata dixi;
„ Euryloche, profecto valde jam me urgetis, solus cum-sim:
„ Sed age, nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum;
„ Siquod boum armentum, aut gregem magnum ovium
„ Inveniamus, nullo-pacto quis insipientia mala
„ Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat: sed quieti
„ Comedite cibum, quem immortalis præbuit Circe.
Sic dixi: illi autem protinus jurabant, ut jussi.
At postquam jurassent, perfecissentque jusjurandum,
Constituimus in portu cavo fabrefactam navem,
Prope aquam dulcem; & egressi sunt socii
E-navi; deinde autem cœnam scite appararunt.
Ceterum postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Recordati deinde charos flebant socios,
Quos devoraverat Scylla, cava ex navi ereptos:

Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Ὦρσεν ἐπὶ ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες·
Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ, ἠδὲ θόωκοι·
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ μῦθον ἔειπον·
Ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηῒ θοῇ βρῶσίς τε, πόσις τε
Ἐςὶν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὖρός τε, Νότος τε.
Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο·
Ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα,
Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίςροισιν· ἔτειρε δὲ γαςέρα λιμός.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέςιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴτις μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους,
Χεῖρας νιψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν·
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλέφαροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι·
Πάντες μὲν ςυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἴκτιςον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίςας,
Ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν
Τεύξομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά·
Εἰ δὲ χολωσάμενός τε βοῶν ὀρθοκραιράων,
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
Ἢ δηθὰ ςρεύγεσθαι, ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι·
Αὐτίκα δ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίςας
Ἐγγύθεν, (οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
Βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι,)
Τὰς δὲ περιςήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
Φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηροὺς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,

Ἀλλ'

Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.
Quandò verò tertia pars noctis erat, & astra transierant,
Immisit vehementem ventum nubium-coactor Jupiter
Turbine cum ingenti; nubibusque coöperuit
Terram simul & pontum: ingruit autem de-cœlo nox.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Navem quidem subduximus, in cavum specum intro-tractam;
Ubi scilicet erant Nympharum pulchri chori, atque sedilia:
Et tum ego, concione habita, sermonem dixi;
„ O amici, in navi enim celeri cibusque, potusque
„ Est; à bobus verò abstineamus, ne quid patiamur;
„ Gravis enim Dei hæ boves & eximiæ pecudes,
„ Solis, qui omnia inspicit, & omnia audit.
Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosis.
Menseim autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius
Oriebatur deinde ventorum, nisi Eurusque, Notusque.
Illi autem, quamdiu quidem panem habebant, & vinum rubrum,
Tamdiu à-bobus abstinebant, studiosi *vitæ-conservandæ*:
Sed cum jam è navi absumpta-essent viatica omnia,
Tum demum prædam sequebantur palantes ex-necessitate,
Pisces, avesque, charas quodcunque in manus venisset,
Uncis hamis: vexabat verò ventrem fames.
Atque tum ego per insulam secessi, ut diis
Supplicarem, si quis mihi viam monstraret ut-redirem.
Sed cum jam per insulam profectus, declinassem à sociis,
Manibus lotis, ubi receptus erat à-vento,
Supplicabam omnibus diis, qui cœlum habitant;
Hi verò deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali autor-erat consilii;
„ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii;
„ Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus,
„ Fame verò miserrimum mori, & fatum consequi.
„ Sed agite, Solis boum abactis optimis,
„ Sacra-faciemus immortalibus, qui cœlum latum habitant.
„ Quod si in Ithacam pervenerimus, patriam terram,
„ Statim Soli sublimi opulentum templum
„ Struamus; ubi ponamus donaria multa & pretiosa:
„ Siv iratus aliquantum ob boves capita-alte-ferentes,
„ Navem vellit perdere, suffragenturque dii alii;
„ Malo semel ad fluctus hians animam perdere,
„ Quam diutius tabescere, manens in insula deserta.
Sic dixit Eurylochus; comprobabant verò alii socii.
Statim autem Solis ex-bobus cum-abegissent optimas
E-propinquo, (non enim longè à nave prora-cærulea
Pascebantur camuræ-cornibus pulchræ boves, latis-frontibus,)
Eas utique circumstabant, & vota-faciebant diis,
Foliis decerptis teneris quercus alto-vertice;
Non enim habebant hordeum album bene-tabulata in navi.
Cæterum postquam precati essent, & mactassent & excoriassent,
Femoraque exsecuerunt, atque adipe coöperuerunt,
Postquam-duplicaverant, & super ipsis frusta-cruda posuerunt:
Neque verò habebant vinum ad-libandum super ardentia sacra,

Ἀλλ' ὅδαπι σπένδοντες ὑπόπτιον ἴσκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
365 Μίσυλλόν τ' ἦρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν.
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νηδυμος ὕπνος·
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νηὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφ' ἠλυθεν ἠδὺς ἀϋτμή·
370 Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἐόντες,
Ἦ μα μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλεὲ ὕπνῳ·
Οἱ δ' ἄναροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
Ἐκπέα δ' Ἠελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
375 Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βάκε ἑκπαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χωόμενος κῆρ·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἐόντες·
Τίσαι δὴ ἑτάροις Λαερτιάδαν Ὀδυσῆος,
Οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὀδόρβιον· ἷσιν ἐγωγε
380 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ὁπότ' αὖ πάλιν ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
Εἰ δὲ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιείκε' ἀμοιβὴν,
Δύσομαι εἰς Ἄϊδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
385 Ἠέλι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτθὸν βαλὼν κεάσαιμι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϊκόμοιο·
390 Ἣ δ' ἤφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Πείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπιεμεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προϋφαινον·
395 Εἶρπον μὲν ῥινοὶ, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὀπτάλιά τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή.
Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίζας·
Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς ἔβκε Κρονίων,
400 Καὶ τότ' ἐπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
Ἠμεῖς δ' αἶψ' ἀνιβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
Ἱξὸν ςησάμενοι, ἀνά θ' ἱςία λεύκ' ἐρύσαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα,
405 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔτησε Κρονίων
Νηὸς ὑπὲρ γλαυφυίης· ἠΐχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ἦ δ' ἔδει οὐ μάλα πολλὰν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων·
Ἰξοῦ δὲ πρότονοις ἐρέμνε' ἀνέμοιο θύελλα
410 Ἀμφοτέρους· ἱξὸς δ' ὀπίσω πάσαν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηῒ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὄξε' ἄρηξε
Πάντ' ἤμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
Βάπτετο ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀξέα θυμὸς ἀγήνωρ·

Sed æqua libantes assabant intestina omnia.
Cæterum postquam femora exusta sunt, & viscera gustarunt,
Minutatimque secuerunt cætera, & verubus transfixerunt;
Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:
Perrexi autem ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam prope essem profectus navem remis-utrinque-agita-
Tum verò mihi nidoris obvenit dulce flamen: (tam,
Lugens autem deos ad immortales clamavi;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes;
„ Profecto me magnum in damnum sopivistis sævo somno;
„ Socii verò magnum facinus moliti-sunt manentes.
Velox autem Soli sublimi nuncia venit
Lampetia longo-peplo-indula, quod ei boves interfecerant socii.
Statim autem *is* deos allocutus est iratos corde;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes,
„ *Fec*-luere jam socios Laërtiade Ulyssis,
„ Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
„ Gaudebam quidem profectus in cœlum stellatum,
„ Et quando retro ad terram è cœlo revertebar.
„ Quod si mihi non luant boum condignam talionem,
„ Descendam in Orcum, & inter mortuos lucebo.
Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ Sol, sane quidem tu inter immortales luceto,
„ Et mortales homines, super almam terram:
„ Horum autem ego cito navem celerem candenti fulmine
„ Paululum ictam diffidero, medio in nigro ponto.
Hæc verò ego audivi à-Calypso comas-pulchra;
Illa autem dixit à-Mercurio internuncio se ipsam audivisse.
Cæterum postquam ad navem pervenissem atque mare,
Objurgabam aliunde alium ordine; neque ullum remedium
Invenire potuimus: boves enim mortuæ erant jam.
Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:
Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,
Assæque & crudæ; boumque quasi fiebat vox.
Sex-diebus quidem deinde mihi dilecti socii
Epulabantur, Solis bobus abactis optimis:
Sed quando utique septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
Tum verò deinde ventus quidem desiit turbine sævire:
Nos autem statim nave-conscensa immisimus lato mari,
Malo erecto, velisque albis expansis.
Sed quando jam insulam relinqueramus, neque ulla alia
Apparebat terrarum, sed cœlum atque mare,
Sane tum cœruleam nebulam statuit Saturnius
Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsa.
Ea autem currebat haud valde multum per tempus; statim enim
Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens: (venit
Mali autem rudentes rupit venti procella
Utrosque; malus verò retro cecidit, armamentaque omnia
In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis
Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
Omnia simul capitis; ille verò urinatori similis
Decidit à tabulatis, reliquitque ossa animus generosus:

Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν·
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόςον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
Λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
Ἐκ δέ οἱ ἱςὸν ἔαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχώς·
Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱςόν·
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ' ἤτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνεῤῥοίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς· οὐδέπη εἶχον
Οὔτε ςηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιθῆναι.
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε, μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱςὸν καὶ τρόπιν αὖτις· ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
Ὄψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέςη,
Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Ἥ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. Τί τοι τάδε μυθολογεύω;
Ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μο ἰεςὶν,
Αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὈΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ν. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Κοιμώμενον Ὀδυσσέα, μετὰ τῶν δώρων, ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν ὑποςρέφουσαν λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηςηροφονίας· καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

Jupiter autem crebro intonuit, & injecit fulmen navi;
Ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine:
Sulphureque impleta est: ceciderunt verò è navi socii.
Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
In fluctibus ferebantur: deus autem auferebat reditum.
At ego per navim incedebam; donec latera
Solvit fluctuum-impetus à-carinâ, eam verò inermem ferebat unda.
Effregit autem ei malum usque-ad carinam; at super ipso
Lorum inditum erat, bovis corio factum:
Hoc utique utrumque colligabam pariter carinam atque etiam (malum:
Sedens autem super hæc, ferebar perniciosis ventis.
Tum sane Zephyrus quidem desiit turbine furere:
Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo dolores animo;
Ut iterum perniciosam remetirer Charybdim.
Tota-nocte ferebar: simul autem ac sol ortus est,
Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim.
Hæc quidem absorpsit maris salsam aquam;
At ego ad proceram caprificum alte levatus,
Ei implicitus tenebar, veluti vespertilio: neque uspiam potui
Neque hærere pedibus firmiter, neque ascendere.
Radices enim longe erant, alte-remoti autem erant rami,
Longique, ingentesque; obumbrabant verò Charybdim.
Continenter autem hærebam, donec evomeret retrorsum
Malum, & carinam denuò; cupienti autem mihi advenit
Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
Judicans lites multas litigantium juvenum,
Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
Demissi verò ego desuper pedes & manus, ut possem-ferri;
In medium autem cum-sonitu-cecidi præter prælonga ligna,
Sedensque super hæc remigavi manibus meis.
Scyllam autem non amplius sivit pater hominumque deorumque
Aspicere *me*: non enim effugissem sævam mortem.
Hinc autem per-novem-dies ferebar: decima autem me nocte
Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
Habitabat comas-pulchra, veneranda dea vocalis;
Quæ me amice-excipiebat, fovebatque. Quid tibi hæc enarro?
Jamjam etenim heri enarrabam in domo
Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est
Rursus plane enarrata recensere.

ODYSSEÆ HOMERI XIII. LIBRI

Argumentum.

DOrmientem Ulyssem cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensium. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyssi consulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam spelunca occultat, in senemque transformat Ulyssem.

Νῦ, Ἰθάκης ἐπέβη, Φαιήκων πεμπῇ, Ὀδυσσεύς.

Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἷκεο ἡμῖν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
5 Ἤτορ ἔπειθ', τά σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' ἔοικε
Ἀψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Ἤμεν δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γεροῦσιον αἰθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ·
10 Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐν ἐξέσσῃ ἐνὶ χηλῇ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
Δῶρ', ὅσα Φαίηκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
Ἀλλ' ἄγε, οἱ δώμεν τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα,
Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
15 Τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χωρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνθανε μῦθος.
Οἱ μὲν κακκείοντες ἤβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆ' ἄρ' ἐπεσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς, ὑπὸ ζύγὰ, μή τιν' ἔτειρον
Βλάπτοις ἱλαυνόντων, ὁπότε σπεχοίατ' ἐρετμοῖς.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευε' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
25 Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηροὺς δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμείλικτο θεῖος ἀοιδὸς
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τέρπε παμφαίνοντα,
30 Δύσαι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ὅστε πανήμαρ
Νείδν ἀνέλκοντον βόε δίνοπα σηκτὸν ἀροῦντε,
Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο,
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
35 Ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαζὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Αἶψα δὴ Φαιήκεσσι φιλοξείνοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Πέμπετέ με, σπείσαντες ἐπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί·
40 Ἤδη γὰρ τετέλεται, ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἶκοι ἄκοιτιν
Νοήσας εὕροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ' αὖτι μένοντες ἰὐφραίνοιτε γυναῖκας
45 Κουριδίας, καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην· καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ καὶ μῦθον ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
50 Ποντόνοε, κρητῆρα κεραστήσαμενος, μέθυ νεῖμον

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

SIC dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;
Oblectationeque tenebantur per ædes umbrosas.
Huic autem vicissim Alcinous respondit, dixitque;
„ O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad ærataṁ domum
„ Altam, ideo te haud retrorsum jactatum puto
„ Retro rediturum, & si valde multa passus es.
„ Vestrum autem viro unicuique præcipiens hæc dico,
„ Quotcunque in sedibus honorarium generosum vinum
„ Semper bibitis meis, auditisque cantorem:
„ Vestes quidem jam hospiti bene-polita in arcâ
„ Jacent; & aurum arte-elaboratum, aliaque omnia
„ Dona, quæcunque Phæacum senatores huc attulerunt:
„ Verum age, ei demus tripodem magnum, & lebetem,
„ Viritim; nos autem rursus congregati in populo
„ Reponendemus: grave enim uni *fuerit* de-suo-totum præbere.
Sic dixit Alcinöus: illis verò placebat sermo.
Ii quidem decubituri abierunt domum unusquisque.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Ad navem deinde properabant, ferebantque viros-honestans æs:
Et hæc quidem bene deposuit sacra vis Alcinoi,
Ipse profectus per navem, sub transtris, ne aliquem sociorum
Læderet impetentium, quando incumberent remis.
Illi autem ad Alcinöi-*domum* iverunt, & convivium curabant.
Horum autem gratia bovem mactavit sacra vis Alcinöi
Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat.
Femoribus autem assatis, celebrabant lautum convivium
Oblectantes-*sese*: inter ipsos verò canebat divinus cantor
Demodocus, populis honoratus: at Ulysses
Sæpe ad Solem caput vertebat splendentem,
Ut-occideret expetens; jamdudum enim cupiebat reverti.
Sicut autem cum vir cœnam concupiscit, cui toto-die
Per novale traxerunt boves nigri-compactile aratrum;
Optato autem huic occidit lumen Solis,
Ad-cœnam ut-eat; affligunturque verò genua eunti:
Sic Ulyssi gratum occidit lumen Solis.
Statim autem inter Phæaces semigli-studiosos locutus est,
Alcinöo autem maxime orationem-dirigens dixit sermonem;
„ Alcinöe rex, omnium clarissime populorum,
„ Mittite me, postquam-libaveritis, illæsum; Valete autem ipsi:
„ Jam enim perfecta-sunt, quæ mihi chara volebat animus,
„ Deductio & chara dona, quæ mihi Dii cœlestes
„ Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem
„ Reversus inveniam, cum incolumibus amicis.
„ Vos autem hic manentes oblectetis uxores
„ Quas-virgines-duxistis, & liberos; Dii verò virtutem dent
„ Omnigenam; & ne quod malum publicum fit.
Sic dixit: illi verò omnes collaudabant, & jubebant
Dimitti hospitem, quod decenter locutus esset.
Atque tum præconem allocuta est vis Alcinöi;
„ Pontonoë, cratere mixto, merum distribue
„ Omni-

Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον· ὄφρ' εὐξάμενοι Διῒ πατρὶ,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιςαδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
Ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων· ἀνὰ δ' ἵςατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερὲς, εἰσόκε γῆρας
Ἔλθῃ, καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε, καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
Ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμωὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
Τὴν μὲν, φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Τὴν δ' ἑτέρην, χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
Κὰδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ςόρεσαν ῥῇγός τε, λίνον τε,
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς, (ἵνα νήγρετον εὕδοι,)
Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο, καὶ κατέλεκτο
Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαςος
Κόσμῳ· πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
Ἔνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνεῤῥίπτουν ἅλα πηδῷ·
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Νήγρετος, ἥδιςος, θανάτῳ ἄγχιςα ἐοικώς.
Ἡ δ', ὥς' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον·
Ὣς ἄρα τοῦ πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀςὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιςα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἠοῦς ἠριγενείης·
Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τις ἐςὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος,
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
Ἀκταὶ ἀποῤῥῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι·
Αἵτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐΰσσελμοι, ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·

Ἀγχόθι

„ Omnibus in domo; ut precati Jovem patrem,
„ Hospitem dimittamus suam in patriam terram.
Sic dixit: Pontonöus verò dulce vinum miscebat;
Distribuit deinde omnibus astando: illi autem Diis
Libârunt beatis, qui cœlum latum habitant,
Indidem ex sedibus: surrexit verò nobilis Ulysses,
Aretæque in manibus posuit poculum rotundum,
Et ipsam affatus verba alata dixit;
„ Vale mihi, ô regina, in-perpetuum; donec senectus
„ Venerit, & mors, quæ utique hominibus accidunt.
„ At ego proficiscor; tu autem delectare hâc in domo,
„ Liberisque, & populis, & Alcinöo rege.
Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses.
Una autem cum eo præconem præmisit vis Alcinöi,
Ut-duceret ad navem velocem, & littus maris:
Arete autem cum-eo famulas simul misit mulieres;
Alteram quidem chlamydem habentem bene-lotam; & tunicam,
Alteram autem, arcam bene-munitam una misit ut-portaret:
Alia verò panemque ferebat & vinum rubrum.
At postquam ad navem pervenissent & mare,
Statim hæc in navi cavâ comites eximii
Accepta deposuerunt, potum & cibum omnem:
At Ulysli straverunt stragulamque, linteumque,)
Navis in tabulatis cavæ, (ut tranquille dormiret,)
In-puppi: conscendit autem & ipse, & decubuit
Silentio: illi autem sedebant in transtris unusquisque
Ordine; funemque solverunt à perforato lapide:
Ibi illi reclinati torquebant mare remo:
Et huic suavis somnus in palpebris incidit,
Altus, jucundissimus, morti proxime similis.
Illa autem, sicut in campo quadrijuges masculi equi,
Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
Alte elevati, celeriter conficiunt viam:
Sic sane hujus puppis quidem tollebatur; fluctus autem pone
Niger ingens ruebat sonori maris.
Hæc autem valde tute currebat firmiter; neque accipiter
Cirrus assecutus fuisset, perniciissimus volucrum:
Sic illa celeriter currens maris fluctus secabat,
Virum ferens, diis paria consilia habentem:
Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo,
Virorumque bella, savosque fluctus transiens;
At tunc placide dormiebat, oblitus quot passus fuerat.
Quando stella super-institit lucidissima, quæ scilicet maxime
Venit nuncians lumen Auroræ mane-genitæ;
Tum demum insulæ applicabatur pontum-transiens navis.
Phorcynis autem quidam est portus, marini senis,
In agro Ithacæ; duo verò projecta in ipso
Littora abrupta, in portum vergentia:
Quæ utique à-ventis defendunt rauceis magnum fluctum
Extra; intus verò sine vinculo manent
Naves bene-tabulatæ, cùm portus spatium intraverint.
At in vertice portus patulis-ramis oliva;

Ἀγχόθι δ' αὐτῆς, ἄντρον ὀπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱρὸν νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι
Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱςοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα· δύω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν·
Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο, καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσι θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐςιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης,
Σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἠπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ, καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
Κὰδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, δεδμημένον ὕπνῳ·
Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
Πρίν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν κίον· οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε· Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσι
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι. νόςον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντὴν,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξῄρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ λῃΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὦ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι Θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριςον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς τε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔςι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰέν.
Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινεφὲς, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι, ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι· ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριςα,

155 Ὀπ-

Prope autem ipsum, antrum amœnum, obscurum,
Sacrum Nymphárum, quæ Naïades vocantur.
Intus verò crateresque & amphoræ erant
Lapideæ; ibi verò præterea mellificant apes.
Intus porrò juga lapidea prælonga; ibique Nymphæ
Pallia texunt purpurea, mirabile visu.
Intus quoque aquæ perpetuo-fluentes: duæ autem ei janitæ sunt;
Hæ quidem ad Boream, permeabiles hominibus,
Illæ autem contra ad Notum sunt divinliores; neque omnino illac
Homines intrant; sed immortalium via est.
Huc illi *navem* adegerunt, *loco* prius cognito: ea quidem possessa
Terræ appulsa est, quantum ad dimidium totius,
Concitata; talium enim impellebatur manibus remigum.
Illi autem ex navi egressi bonis-transtris-instructa in terram,
Primum Ulysseum cava ex nave sustulerunt,
Ipso cumque linteo, & stragula splendida;
Atque in arena deposuerunt, oppressum somno:
Extulerant autem bona, quæ ei Phæaces illustres
Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
Et ea quidem dein ad imum olivæ conferta posuerunt
Extra viam; ne forte aliquis viatorum hominum,
Antequam Ulysses expergisceretur, aggressus violaret.
Ipsi verò contra domum redibant: neque Neptunus
Obliviscebatur minarum, quas deo-pari Ulyssi
Primum minatus erat: Jovis autem rogabat consilium;
„ Jupiter pater, haud amplius ego inter immortales Deos
„ Honoratus ero, quum me mortales minime honorant
„ Phæaces, qui sane à mea oriundi sunt stirpe.
„ Etenim nunc Ulysseum putabam mala multa passum
„ Domum venturum; reditum verò illi nunquam auferebam
„ Omnino, quoniam tu primum promisisti, & annuisti.
„ Hi autem dormientem in navi veloci super pontum vehentes
„ Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei immensa dona,
„ Æsque, aurumque abunde, vestemque textilem,
„ Multa, quot nunquam Troja extulisset Ulysses,
„ Si incolumis venisset, fortitus de præda portionem.
Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ Papæ! Neptune late-poteas, quale dixisti?
„ Nequaquam te despicient Dii; grave autem esset
„ Antiquissimum & præstantissimum ignominia prosequi.
„ Hominum autem si quis te viribus & robori *suo* obsequens
„ Non honorat; tibi sane est & postea ultio semper.
„ Fac, ut vis, & tibi gratum est animo.
Huic autem respondit deinde Neptunus terræ-quassator;
„ Statim ego faceram, nubium-coactor, sicut dicis;
„ Sed tuam semper iram observo, & fugito.
„ Nunc verò Phæacum volo perpulchram navem
„ Ex deductione reversam in nigro ponto
„ Perdere; ut jam abstineant, desistantque à deductione
„ Hominum; magnumque ipsis montem urbi obducere.
Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,

Ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηῒ θοῇ ἴκελον, (ἵνα θαυμάσσωσιν ἅπαντες
Ἄνθρωποι·) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν·
Ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη· τοῦ δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐῤῥίζωσεν ἔνερθε,
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
Οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων.
Φῇ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃ,
Μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
Ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ἑσταότες περὶ βωμόν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εὕδων ἐν γαίῃ πατρωΐῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
Ἤδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν,
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός· ὄφρα μιν αὐτὸν
Ἄγνωστον τεύξειν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο·
Μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἀστοί τε, φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν·
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ὄπος ηὔδα·
Ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
Αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.

„ Cum jam omnis incitatam intueatur
„ Populus ab urbe, *tum eam* facere lapidem prope terram
„ Navi veloci similem, (ut admirentur omnes
„ Homines;) magnumque ipsis montem urbi obducere.
At postquam hoc audivisset Neptunus terræ-quassator,
Perrexit ire in Scheriam, ubi Phæaces sunt;
Illic manebat: at valde prope venit pontum-transiens navis
Celeriter impulsa: hanc autem prope venit Neptunus,
Qui ipsam lapidem reddidit, & radicari-fecit inferne,
Manu prona percussam: ipse autem discessit.
Ast inter se verba alata loquebantur
Phæaces longis-remis-utentes re-nautica-inclyti viri:
Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;
„ Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto,
„ Domum-versus impulsam? & jam apparebat tota.
Sic utique quis dicebat: hæc autem non intellexerunt, quomodo (facta-essent.
Inter hos verò Alcinöus concionatus est, & dixit;
„ Papæ! certe omnino jam me antiqua vaticinia assequuntur
„ Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum esse
„ Nobis, quoniam deductores tuti sumus omnium.
„ Dixit aliquando Phæacum virorum perpulchram navem
„ Ex deductione reversam in nigro ponto
„ Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
„ Sic prædicabat senex; hæc utique nunc omnia perficiuntur.
„ Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes:
„ A-deductione quidem desistite mortalium, cum aliquis venerit
„ Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
„ Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
„ Neque nobis ingentem montem urbi obducat.
Sic dixit; illi autem metuerunt, paraveruntque tauros.
Sic quidem supplicabant Neptuno regi
Populi Phæacum ductores & principes,
Stantes circum altare: Experrectus autem est nobilis Ulysses,
Cubans in terra patria, neque ipsam cognovit,
Jam diu cum-abfuisset; circum enim Dea nebulam fudit,
Pallas Minerva, filia Jovis; ut eum ipsum
Ignotum faceret, singulaque ediceret:
Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque, amicique,
Quam omnem proci injuriam luissent.
Propterea mutata videbantur omnia regi,
Viæque perpetuæ, portusque undique-stationibus-apti,
Petræque altæ, & arbores virentes.
Stetit autem cum-exsurrexisset, & inspexit patriam terram;
Flevitque postea, & sua percussit femora
Manibus pronis; lugensque verbum dixit;
„ Hei mihi, quorunnam demum hominum in terram venio?
„ Numquid hi injuriosique & crudeles, neque justi?
„ An hospitales, & ipsis mens est sancta?
„ Quonam jam bona multa fero hæc? quonam autem & ipse
„ Vagor? utinam mansissent apud Phæaces
„ Illic; ego verò ad alium magnanimorum regum (revertendum.
„ Pervenissem, qui me amice excepisset, & dimisisset-instructi ad
„ Nunc

Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πη θέσθαι ἐπίςαμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
Καλλείψω, μήπως μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἦτέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον· οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅς τις ἁμάρτῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι,
Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας,
Ἠρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὑφαντά τε εἵματα καλά·
Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
Ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέῳ, ἐπιβώτορι μήλων,
Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χειρὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις·
Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
Εὔχομαι, ὥς τε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς γῆ; τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
Ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἠέ τις ἀκτὴ
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος εἷς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· οὐδέ τι λίην
Οὕτω νώνυμός ἐςιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοὶ,
Ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ', ἠέλιόν τε,
Ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐςιν,
Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἕρσῃ·
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ, καὶ βούβοτος· ἔςι μὲν ὕλη
Παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκοι,
Τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ, ὥς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰεὶ ἐνὶ ςήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα

Φεύγω,

„ Nunc autem neque sane usquam ponere scio, neque quidem
„ Relinquam, ne forte mihi præda aliis fiant. (illic
„ Papæ! non ergo omnino sapientes, neque justi
„ Erant Phæacum ductores & principes,
„ Qui me in aliam terram abduxerunt: certe me dicebant
„ Ducturos se in Ithacam amœnam; neque perfecerunt.
„ Jupiter ipsos ulciscatur supplicum custos, qui & alios
„ Homines inspicit, & punit, quicunque peccet.
„ Verum age jam bona numerabo, & videbo,
„ Nequid mihi discesserint cava in navi auferentes.
Sic locutus, tripodas perpulchros & lebetes,
Numerabat, & aurum, textaque vestimenta pulchra:
Horum quidem nihil desiderabat: lugebat autem patriam terram,
Reptans juxta littus sonori maris,
Multum lamentans: prope autem eum venit Minerva,
Viro corpore assimilata juveni, pastori ovium,
Delicato; quales utique regum filii sunt;
Duplicem circa humerum habens pulchre-factam vestem:
Pedibus verò sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum.
Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, & obvius venit,
Et ipsam compellans verba alata dixit;
„ O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,
„ Salve, & neutiquam mihi malo animo occurreris:
„ Sed serva quidem hæc, serva etiam me; tibi enim ego
„ Supplico, tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
„ Et enim hæc dic verè, ut bene sciam,
„ Quænam terra? quis populus? quinam viri insunt?
„ Num qua insularum amœna? an aliquod littus
„ Jacet ad mare vergens gleboſæ continentis?
Hunc autem contra allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;
„ Stultus es, ô hospes, aut è-longinquo venisti;
„ Si revera de hac terra interroges: neque sane valde
„ Adeo ignobilis est; norunt autem eam admodum multi.
„ Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque,
„ Tum quotquot pone ad caliginem obscuram.
„ Profectò quidem aspera & non equitabilis est;
„ Neque valde sterilis, at neque lata est.
„ In ea etenim triticum copiosum, in ea autem & vinum
„ Est; semper verò pluvia habet illam, fœcundusque ros:
„ Capris autem pascendis apta, & bobus; est quidem sylva
„ Omnigena: ibi quoque aquationes perennes adsunt.
„ Itaque, hospes, Ithacæ sane & in Trojam nomen pervenerit,
„ Quam quidem procul dicunt Achaica esse à terra.
Sic dixit: lætatus est autem patiens nobilis Ulysses,
Gaudens sua terra patria, sicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Jovis Æglochi:
Et ipsam compellans verba alata dixit:
Neque is vera dixit, ex-obliquo verò instituebat sermonem.
Semper in pectore mentem perastutam agitans;
„ Audiebam de-Ithaca quidem & in Creta lata,
„ Longe trans pontum; nunc autem veni & ipse
„ Bonis cum hisce; relictis verò adhuc apud filios tantis

„ Fugio,

φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
260 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Ἀνέρας ἀλφήσας νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὕνεκά με ξεῖνε τῆς λῆΐδος ἠθέλα πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
265 Οὔτοι κ' ἐγὼ ὦ οὐχ ὦ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
Δόμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἥρχον ἑταίρων·
Τὸν μὲν ἐγὼ κατέοντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
Ἀγχίθεον, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
Νὺξ δὲ μάλα ἀνοφερὴ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις ἡμᾶς
270 Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἤλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα λῆΐδα δῶκα·
Τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταγῆσαι καὶ ἑῷόσσαι,
275 Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἤτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο,
Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἤθελον ἐξεπατῆσαι.
Κεῖθεν δὴ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἠνεμόεν νυκτὸς·
Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
280 Δόρπου μνήσις ἦεν, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι·
Ἀλλ' αὖτοὺς ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κειμηθέντα·
Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
Κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
285 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
ὬΙχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὦς φάτο· μειδήσεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·
290 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,
295 Μύθων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν;
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
Κέρδε· ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσὶ βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
300 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω;
Καὶ δέ σε Φαίηκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὀφήνω,
Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
305 Ὤπασαν, οἴκαδ' ἰόντι, ἐμῷ βουλῇ τε νόῳ τε·
Εἴπω θ', ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
Κῆδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
Μηδέ τῳ ἐμφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν, μήτε γυναικῶν,
Πάντων, οὕνεκ' ἄρ' ἤλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
310 Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

„ Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,
„ Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata
„ Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus:
„ Quoniam me privare præda volebat omni
„ Trojana; cujus gratia ego passus eram dolores animo,
„ Virorumque bella, tristesque undas transiens:
„ Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam
„ Populo in Trojanorum; sed aliis imperabam sociis:
„ Hunc quidem ego revertentem percussi ærea hasta
„ Ex-agro, prope viam insidiatus cum socio:
„ Nox autem valde obscura occupavit cœlum, neque quisquam nos
„ Hominum animadvertit: latui autem illum anima spolians.
„ At postquam hunc interfecissem acuto ære,
„ Statim ego ad navem profectus Phœnices illustres
„ Oravi, & ipsis animo-gratam prædam dedi:
„ Hos me jussi in Pylum deferre & collocare,
„ *Vel in Elida* divinam, ubi dominantur Epëi.
„ Sed sane *ipsos* illinc depulit vis venti
„ Admodum invitos; neque volebant fallere.
„ Illinc autem vagati venimus huc nocte; (nobis
„ Ægre autem in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla
„ Cœnæ mentio erat, valde licet indigentibus sumere;
„ Sed tumultuarie egressi jacebamus ex navi omnes.
„ Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum;
„ Illi autem bona mea cava ex navi sublata
„ Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis jacebam.
„ Ipsi verò in Sidoniam bene-habitatam *navi*-conscensa
„ Ibant; at ego relictus sum dolens corde.
Sic dixit: risit autem dea cæsia-oculis Minerva,
Manuque ipsum demulsit; corpore verò assimilata est mulieri
Pulchræque, magnæque, & illustria opera scienti;
Et ipsum compellans verba alata dixit;
„ Astutus esset, & fallax, qui te superaret
„ In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.
„ Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergo eras,
„ Ne in tua quidem cum-esses terra, destiturus fallaciis,
„ Verbisque fallacibus, quæ tibi ab-ortu chara sunt?
„ Sed age, ne amplius hæc dicamus, scientes ambo,
„ Dolos; quia tu quidem es hominum longe optimus omnium
„ Consilio & verbis; ego autem inter omnes Deos
„ Consilioque celebror & dolis: neque tu scilicet novisti
„ Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi semper
„ In omnibus laboribus asto, & *te* servo?
„ Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidi.
„ Nunc verò rursus huc veni, ut tibi consilium contexam,
„ Bonaque abscondam, quæcunque tibi Phæaces illustres
„ Dederunt, domum proficiscenti, meo consilioque mentesque:
„ Dicamque, quod tibi fatale-*est* ædibus in fabrefactis
„ Dolores perferre: tu autem tolera etiam necessitate;
„ Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,
„ Omnium, quod veneris errans: sed tacite
„ Patere dolores multos, injurias sustinens virorum.

Hanc

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον σε, θεὰ, γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
Καὶ μάλ' ἐπιςαμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.
Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
Ἕως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, (οὐ γὰρ ὀΐω
Ἥκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀναςρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς·)
Εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ ςήθεσσι νόημα·
Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύςηνον ἐόντα,
Οὕνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἴετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐςὶ δαήμεναι, οὐδὲ πυθέσθαι,
Πρίν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥτε τοι αὔτως
Ἧςαι ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίςεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Ἤιδε', ὃ νοςήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους·
Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἄγε, τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐςὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος·
Ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱρὸν Νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται·
Τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
Ἔρδεσκες Νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐςιν ὄρος, καταείμενον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα· εἵσατο δὲ χθών·
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ· κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Αὐτίκα δὲ Νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὔποτ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τοπάρος περ,
Αἴκεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
Αὐτόν τε ζώειν, καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μή σοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Ἀλλ'

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Difficile *est* te, Dea, cognoscere mortali congresso,
„ Etiam admodum scienti: te enim ipsam cuilibet assimilas.
„ Hoc autem ego bene novi, quod mihi antea benigna eras,
„ Dum in Troja pugnabamus filii Achivorum:
„ At postquam Priami urbem diripuimus altam,
„ Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos;
„ Haud te postea vidi, filia Jovis, neque animadverti
„ Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceres:
„ Sed semper mente propria habens distractum cor
„ Vagabar, donec me Dii malo solverunt:
„ Prius scilicet quam Phæacum virorum in ubere populo
„ Animastique verbis, & in urbem duxisti ipsa.
„ Nunc autem te per patrem supplex oro; (non enim puto
„ Venisse *me* in Ithacam *amœnam*, sed *aliquam* aliam
„ Per terram versor; te autem illudentem puto
„ *Hæc dicere*, ut meam mentem decipias:)
„ Dic mihi, *an* vere dilectam in patriam venerim?
Huic verò respondit deinde dea cæsia oculis Minerva;
„ Semper tibi tale in pectore cogitatum:
„ Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem,
„ Quoniam facundus es, & ingeniosus, & prudens.
„ Libenter enim alius vir errans reversus,
„ Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque;
„ Tibi verò nondum gratum est scire, neque exquirere,
„ Priusquam tuæ uxoris periculi quid feceris, quæ tibi incassum
„ Sedet in ædibus; luctuosæ verò ei semper
„ Pereunt noctes & dies lachrymas fundenti.
„ At ego de hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
„ Sciebam, quod rediturus esses, amissis omnibus sociis:
„ Sed sane nolui Neptuno obsistere
„ Patruo, *qui iram adversus te induxit in animum*,
„ Iratus, quod ei filium dilectum excæcasti.
„ Verum age, tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
„ Phorcynis quidem hic est portus, marini senis;
„ Hæc autem in vertice portus patula oliva:
„ Prope verò ipsam antrum amabile, obscurum,
„ Sacrum Nympharum, quæ Naïades vocantur:
„ Hæc autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas
„ Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
„ Hic autem Neritus est mons, vestitus sylva.
Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:
Lætatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,
Gaudens sua terra; osculatus est autem almam tellurem;
Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis;
„ Nymphæ Naïades, filiæ Jovis, nunquam ego
„ Visurum *me* vos putabam: nunc verò votis blandis
„ Salvete: at & dona dabimus, sicuti antea scilicet,
„ Si sinat lubens Jovis filia prædatrix
„ Ipsumque me vivere, & mihi charum filium auctet.
Hunc autem rursus allocuta est Dea cæsia oculis Minerva;
„ Confide, ne tibi hæc in mente tua curæ sint.

„ Sed

Ἀλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῷ ἤντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σάα μίμνῃ·
365 Αὐτὰρ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὡς εἰπεῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠρεοειδὲς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον πάντ' ἐφέρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
Εἶματα τ' εὐποίητα, τά οἱ Φαίηκες ἤδωκαν·
370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρησι
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο.
Τὼ δὲ κιθεζόμενω ἱερῆς παρὰ τυθμέν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνησήσιν ὁπηφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
375 Φράζου, ὅπως μνησήσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς,
Οἵ σφ' ἤδη τρίετες μάγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες·
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόῳον δδυρομένη κατὰ θυμὸν,
Πάντας μὲν β' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
380 Ἀγγελίας προΐεσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὴν δ' ἐπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Φέίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμέλλον,
385 Εἰ μὴ μοι σὺ ἔκαστα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, μήτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
Πὰρ δέ μοι αὐτὴ σῇσι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
Οἷον, ὅτε Τροίης λύομεν λαπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴκε μοι ὦς μεμαυῖα παραστήσῃς, Γλαυκῶπι,
390 Καὶ κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἀνδρεσσι μαχοίμην,
Σὺν σοὶ, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Καὶ λίην τοι ἐγὼ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' ὄΐω
395 Αἵματι τ' ἐγκεφάλῳ τε πελαξέμεν ἤσπετον οὖδας,
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ' ἄγε, σ' ἤγνωσον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
Κάρηα μὲν χρόα καλὼ ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ἠνεδὲς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
400 Ἕσσω, ὅ κεν ζυγέῃσιν ἰδὼν ἤνθρωπος ἔχοντα·
Κνυζήσω δέ τοι ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἔοντα,
Ὃς ἂν ἐν εἰκέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης.
Σῇ τ' ἀλόχῳ, καὶ παιδὶ, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὰρ δὲ πρώτισα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
405 Ὃς τοι ὕων ἐπίουρος· ἡμῶς δέ τοι ὤπιν οἶδε,
Παῖδά τε τε σόν τε, σὸν φίλεει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
410 Πίνουσαι, τά δ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
Ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι·
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἄλλω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱὸν, Ὀδυσσεῦ·
Ὃς τοι ἐς εὐρύχορον Δακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
415 Πιχεῖτο.

„ Sed age, bona quidem in recessu antri divini
„ Ponamus statim nunc, ubi utique hæc tibi salva maneant:
„ Ipsi autem consultemus, quo-pacto quam optime fiat.
Sic locuta Dea ingrediebatur specum obscurum,
Explorans latibula per specum: at Ulysses
Propius omnia portabat, aurum & indomitum æs,
Vestimentaque bene-elaborata, quæ ei Phæaces dederant:
Et hæc quidem bene deposuit; lapidem verò imposuit foribus
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
Hi autem sedentes sacræ ad radicem olivæ,
Moliebantur procis insolentibus exitium.
Inter hos verò sermonem exordiebatur Dea cæsia-oculis Minerva;
„ Generose Laërtiade, prudens Ulysses,
„ Considera, quomodo procis impudentibus manus inferas,
„ Qui jam tibi per-triennium in domo dominantur,
„ Ambientes eximiam uxorem, & sponsalia dantes:
„ *Illa autem*, tuum semper reditum cum-fletu-desiderans in animo,
„ Omnibus quidem spem-dat, & pollicetur viro unicuique,
„ Nuncios mittens; mens autem ei alia versat.
Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ *Papæ! profecto omnino jam Agamemnonis Atridæ*
„ *Periturus malo fato in ædibus eram*,
„ Nisi mihi tu singula, Dea, accurate dixisses.
„ Verum age, consilium texe, quo pacto ulciscar ipsos;
„ Et mihi ipsa asta, animum valde-audacem immittens,
„ Qualem, quandò Trojæ solvebamus splendida mœnia:
„ Si mihi sic studiosa astares, Minerva,
„ Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem,
„ Tecum, veneranda dea, quando me prompto-animo adjuvares.
Huic autem respondit deinde Dea cæsia-oculis Minerva;
„ Et omnino tibi ego adero, neque me latebis,
„ Quandocunque demum hæc obeamus; atque aliquem puto
„ Sanguineque cerebroque fœdaturum immensum solum,
„ Virorum procorum, qui tibi victum absumunt.
„ Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus:
„ Arefaciam quidem cutem pulchram in flexilibus membris;
„ Flavosque ex capite delebo crines; circumque pallium
„ Induam, quod aversetur conspicatus homo habentem:
„ Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes;
„ Ut turpis omnibus procis appareas,
„ Tuæque uxori, & filio, quem in ædibus reliquisti.
„ Ipse verò primum subulcum adi,
„ Qui tibi suum custos; simulque tibi bene vult,
„ Filiumque tuum diligit, & prudentem Penelopen.
„ Invenies hunc utique suibus assidentem; hæ verò pascuntur
„ Apud Coracis petram, & ad fontem Arethusam,
„ Comedentes glandem suavem, & nigram aquam
„ Bibentes, quæ scilicet suibus alunt florentem pinguedinem.
„ Illic mane, & omnia assidens interroga,
„ Dum ego ivero ad Spartam pulchris-mulieribus-abundantem,
„ Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;
„ Qui in spatiosam Lacedæmonem ad Menelaum

„ Abiit,

Ὤιχετο, πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴπου ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τίπτε τ' ἄρ' οὔ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔςω·
Αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,
Κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧςαι ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηὶ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηςήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ·
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ ςρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ί Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η Σ Ξ, Ῥ Α Ψ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν, καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Ἀυτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας· ἦ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιςα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε, μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει·
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἑκάςῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,

Πολλὸν

„ Abiit, scisciturus de tua fama, sicubi adhuc esses.
Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?
„ An ut alicubi & errans dolores patiatur
„ Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.
Huic autem respondit deinde dea cæsia-oculos Minerva;
„ Ne jam tibi ille valde curæ-sit:
„ Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
„ Illuc profectus: quinetiam nullam habet molestiam; sed quietus
„ Sedet in Atridæ ædibus; copiosa autem *ei* adsunt.
„ Profecto quidem ei insidiantur juvenes cum nave nigra,
„ Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit:
„ Sed ea scilicet non *futura* puto; prius etiam aliquem terra de-
„ Virorum procorum, qui tibi victum devorant. (tinebit:
Sic utique ipsum locuta virga tetigit Minerva:
Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;
Flavosque ex capite delevit crines; circum verò pellem
Omnibus membris antiqui posuit senis:
Deformavit porrò ei oculos, antea perpulchros existentes:
Circum autem ipsum lacernam aliam malam jecit, & tunicam,
Laceras, squallentes, malo fœdatas fumo:
Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi
Deplilem; deditque ei baculum & turpem peram,
Crebris-locis laceram: inerat verò tortum lorum.
Illi utique ita consilio-habito discesserunt: hæc quidem deinde
In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

ODYSSEAE HOMERI XIV. LIBRI

Argumentum.

ULyssis adventus ad Eumæum, & sermones fiunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

Ξ. Ulyssem excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per juga; qua ei Minerva
Designaverat eximium subulcum, qui & victum maxime
Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
Alta ædificata erat, undique-conspicuo in loco,
Pulchraque, magnaque, vacuis-spatiis-circundata; quam scilicet
Ipse ædificaverat suibus, absente rege, (subulcus
Sine domina, & Laërte sene,
Advectitiis lapidibus, & cinxerat spe-spinosa;
Palosque extra adegerat prorsus hinc atque illinc,
Densos & crebros, nigra roboris parte circum-fissa:
Intra verò cahlam suillia duodecim fecerat
Prope invicem, cubilia suibus; in singulis autem
Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur
Fœminæ genitrices; mares autem foris dormiebant,

Πολλὰν παυρότερον· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἐόντες
Ἀντιβίου μνηςῆρες· ἐπεὶ πρώτιςα συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριςον ἀπάντων·
20 Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Ἠμὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἀκικότες, αἰὲν ἄεικον
Τέσσαρες, οὓς ἤτορεν συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκα πέδιλα,
Τάμων δέρμα βόειον, ἰϋχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
25 Ὠιχονθ' ἅλληλοι ἅλληλ, ἅμ' ἀγορομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηςῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες, κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακιόωντες·
30 Οἱ μετὰ, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσεὺς
Ἔζετο κερδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ παρὰ ςαθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιαιοῖσι μετασπὼν
Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυραν· σκύτος δέ οἱ ὤκεσσε χειρός·
35 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἅλλυδις ἄλλῃ
Πυκνῇσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
Ὦ γέρον, ἦ λίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καί κέν μοι ἀλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε, ςονεχές τε·
40 Ἀντιβίου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἤμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελπόμενος κε ποτ' ἐλθοῦς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοδρίων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Εἴ που ἔτι ζώοι, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
45 Ἀλλ' Ἄιτο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς, ὁπόθεν ἐσσι, καὶ ὁπόσα κηδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῖπας δ' ὑπέχευε δασείας·
50 Ἐξόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα λοιθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἀνεύρωιον, μάλα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσεὺς,
Οὕνεκ' μιν ὦς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνομάζε·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ τῳ μάλιςα ἐέλεις, ὅτι μ' ἠρόφρων ὑπέδεξο.
55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἐςί, οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Δεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη· ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐςὶν,
60 Αἰεὶ δειδίσσων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι· ἡ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόςον ἔθηκαν,
Ὃς κεν ἐμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἶά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄνακ ἐύθυμος ἐέδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήςην τε γυναῖκα,
65 Ὃς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει·
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπι μίμνω.
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄνακ, εἰ αὖτόθ' ἐγήρα·
Ἀλλ' ὀλοὸ· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἕνεκ' φῦλον ὀλέσθαι

Πρό-

Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
Eximii proci; quippe mittebat subulcus
Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
Hi verò trecentique & sexaginta erant.
Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bubulam, bene-coloratam: cæteri autem jam
Ibant alio alius; cum congregatis suibus
Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
Suem ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.
Extemplo verò Ulyssem viderunt canes latratores:
Hi quidem clamantes accurrerunt; at Ulysses
Sedit astutiâ; baculumque ei excidit manu.
Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,
Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus
Ruit per vestibulum; corium verò ei excidit manu:
Canes quidem increpans pepulit alio alium
Crebris lapidibus; ipse verò affatus est dominum;
„ O senex, certe propemodum te canes disperdiderunt
„ Repente; & mihi opprobium offudisses.
„ Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque t
„ Deo-parem enim *ob*-herum lugens & dolens
„ Sedeo; aliis autem sues pingues nutrio
„ Ad-comedendum: at ille egens alicubi cibi
„ Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque;
„ Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
„ Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut & ipse
„ Cibo & vino saturatus in animo,
„ Dicas, unde sis, & quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad casam præivit nobilis subulcus;
Collocavitque *illum* introductum; virgulta autem substravit densa;
Instravitque pellem villosæ agrestis capræ,
Ibidem cubile-*ut-esset*, magnum & densum: gaudebat autem Ulysses,
Quod ipsum sic exciperet; verbumque dixit, & compellavit;
„ Jupiter tibi det, hospes, & immortales dii alii
„ Quodcunque maxime velis, quia me lubens excepisti.
Illum autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,
„ Hospitem indigne-tractare; à Jove enim sunt omnes
„ Hospitesque, paupereſque; munus verò exiguumque, cha-
„ Est nostrum: hic enim servorum mos est, (rumque
„ Semper timentium, cum dominentur heri
„ Juvenes: certe enim illius quidem Dii reditum impedierunt,
„ Qui me studiose dilexisset, & possessionem dedisset,
„ Qualia scilicet suo famulo Dominus benignus dederit,
„ Dominumque, & facultates, & multum-ambitam uxorem;
„ Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incremento
„ Ut & mihi hic labor incrementi-habet, in quo versor (adjuvavit
„ Ideo me multum juvisset dominus, si hic senesceret;
„ Sed periit: utinam Helenæ genus periisset

Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς ἐΰπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν, ζωςῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
Ἔνθεν ἑλὼν δῦ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
Εὖσέ τε, μίςυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν·
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεςι
Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηςῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δῴη,
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος·
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
Οἵδε δὲ καί τι ἴσασι, Θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔποθ' ἓν ἱερεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δῦ' οἴω·
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔς' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
Τῶν αἰεί σφιν ἕκαςος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνηται ἄριςος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τὸν ἄριςον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἁρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηςῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,
Οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς, ὡς ἀγορεύεις;
Φῄς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἴκε τόθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἰ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.

Τὸν

„ Funditus; quoniam multorum virorum genua solvit:
„ Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
„ In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret.
Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam:
Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum:
Illinc sumptos duos attulit, & ambos mactavit;
Ustulavitque, conciditque, & verubus infixit:
Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
Calida ipsis in-verubus; farinamque albam inspersit;
In poculo autem miscebat dulce vinum:
Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est;
„ Comede nunc, ô hospes, qui utique servis adsunt,
„ Porculos; at pingues sane sues proci comedunt,
„ Non ultionem-divinam habentes in mentibus, neque miseri-
„ Haud quidem improba opera Dii beati amant, (cordiam.
„ Sed justitiam honorant, & æqua opera hominum.
„ Etiam hostes quidem & inimici, qui terram
„ Alienam invaseriut, & ipsis Jupiter prædam dederit,
„ Impletisque navibus redierint domum unusquisque;
„ Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
„ Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
„ Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt rite
„ Ambire, neque redire ad sua: sed tranquilli
„ Bona absumunt immodice, neque amplius est parsimonia.
„ Quotquot enim noctesque & dies à Jove oriuntur,
„ Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas;
„ Vinum verò consumunt immoderate exhaurientes.
„ Certe ei victus erat copiosus: nulli tantus
„ Virorum heroum, neque continentis nigræ,
„ Neque ipsius Ithacæ, neque simul-viginti virorum
„ Sunt divitiæ tantæ; ego verò tibi recensebo:
„ Duodecim in continente armenta sunt; tot greges ovium,
„ Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
„ Pascunt hospitesque, & ipsius pastores viri.
„ Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
„ In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
„ Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
„ Saginatorum caprorum, quicunque appareat optimus.
„ At ego sues has custodioque, tueorque,
„ Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto.
Sic dixit: ille autem intente carnes-comedebat, bibebatque vinum
Avide, tacitus; mala autem procis moliebatur.
At postquam cœnasset, & refecisset animum cibo,
Etiam ei impletum dedit *Eumæus* poculum, quo scilicet bibebat,
Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
„ O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
„ Ita valde dives & fortis, ut prædicas?
„ Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
„ Dic mihi, si forte norim, talis cum-fuerit.
„ Jupiter enim hoc scit, & immortales dii alii,
„ Si de-eo viso nuntium-ferre possim; per multa etenim loca erravi.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ὦ γέρον, οὔτις ἐκεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
Αἶψά κε καὶ σὺ, γεραιὲ, ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴτις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα δοίη.
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω·
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῆσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
Αὐτίκ', ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται·
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυμαι, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπεια,

Λαέρτης

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum;
„ O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit
„ Nuncians persuaserit uxorique & dilecto filio.
„ Sed aliter receptionis indigentes viri errones
„ Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
„ Quicumque enim errans Ithacæ in populum venerit,
„ Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:
„ Hæc verò benigne exceptum diligit, & singula inquirit;
„ Et ei lugenti palpebris lacrymæ decidunt;
„ Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit.
„ Statim & tu, senex, fabulam fabricares,
„ Si quis tibi lænamque, tunicamque, vestimenta daret.
„ Illius autem jam oportet canes velocesque alites
„ Cutem ab ossibus traxisse; anima verò destituit:
„ Vel illum sane in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius
„ Jacent in littore, arena involuta multa.
„ Sic ille quidem illic periit; amicis verò dolores pone (aliuba
„ Omnibus, mihi autem maxime, effecti-sunt: non enim amplius
„ Mitem adeò dominum inveniam, quocumque profectus-fuero;
„ Neque si *ad* patris & matris iterum ivero
„ Domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.
„ Neque omnino *ob*-hoc amplius tantum lugeo, dolens licet,
„ Oculis ut-videam, existens in patria terra;
„ Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
„ Hunc quidem ego, ô hospes, etiam non præsentem nominare
„ Revereor; valde enim me diligebat & curabat in-animo:
„ Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longe absentem.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omnino dicis
„ Illum venturum esse, animus verò tibi semper incredulus:
„ Verum ego non temere loquar, sed cum juramento,
„ Quod sedibit Ulysses; munus-læti-nuntii verò mihi sit,
„ Statim, postquam ille reversus suas ad ædes pervenerit;
„ Indue mihi lænamque, tunicamque, vestimenta pulchra:
„ Ante autem, etiam licet valde indigens, nequaquam acciperem.
„ Inimicus enim mihi is æque ac Orci portæ
„ Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
„ Certe quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:
„ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses;
„ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,
„ Domum revertetur, & ulciscetur, quicumque illius
„ Hic probro-afficit uxorem, & illustrem filium.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ O senex, neque profecto ego munus-læti-nuncii hoc solvam,
„ Neque Ulysses amplius domum veniet: sed quietus
„ Bibe, & alia præter-hæc memoremus, neque mihi hæc
„ In-mentem-revoca: certe enim animo in pectore meo
„ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi Domini.
„ At sane juramentum quidem omittamus: verum Ulysses
„ Veniat, ut ipsum ego volo, & Penelope,

Ἀκέστης δ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαξον δούρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεὺς,
Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψων θεοὶ, ἤρεϊ ἶσον,
Καί μιν ἴφθιμον ἴστεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο Φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγητόν·
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἐνδον ἔΐσας,
Ἠέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουήν,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ Φῦλον ὄληται
Μώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἠ κε φύγοι, καί κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων·
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιὲ, τὰ σαυτοῦ κήδε' ἐνίσπε,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἐμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Εἴη μὲν νῦν νῆϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδὴ,
Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν, κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν,
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὔτι διωπήσαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Τάδε ἐν μεγάροις ἡμὲν τρέφον, ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἄλόχου· ἐμὲ δ' ὀψιτὴ τέκε μήτηρ
Παλλακίς, ἀλλά με ἶσον ἐθαγενέεσσιν ἐτίμα
Κάσμῳ Τλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι.
Ὃς ποτ' ἐν Κρήτεσσι, θεὸς ὡς, τίετο δήμῳ,
Ὄλβῳ τε, πλούτῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἄβαν θανάτοιο φέρουσαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπερθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἶκί' ἔνειμαν.
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
Ἀλλ' ἐμπης καλέμων γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν· ἦ γὰρ μέ δύν' ἔχει ἠλιβὰ κοῦλλή.
Ἦ μὲν δὴ θέσσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ξηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
Ἄνδρας ἀριεῖας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
Οὔποτέ μοι θάνατον προτιδέσκετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχεϊ ἕλασκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων, ὅ, τε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἐὼν ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,

225 Καὶ

„ Laërtesque senex, & Telemachus deo-par. (Ulysses,
„ Nunc rursus nati-causa in-perpetuum lugeo, quem genuit
„ Telemachi, quem postquam nutrierunt dii, plantæ similem,
„ Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem
„ Patre suo charo, mente & specie admirabilem;
„ Ejus utique aliquis immortalium læsit mentem intus æquam,
„ Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,
„ In Pylum divinam: ei verò pauci superbi
„ Domum venienti insidias-struunt, ut genus disperet
„ Sine-nomine ex Ithaca Arcesii deo-patris.
„ Sed sane illum quidem sinamus, sive opprimatur,
„ Sive effugiat, & eum protegat manu Saturnius:
„ Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius ærumnas enarra,
„ Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
„ Quis? unde es virorum? ubi tibi urbs, & parentes?
„ Quanam autem in nave venisti? quomodo te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
„ Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem respondens alloeutus est prudens Ulysses;
„ Enimverò tibi ego hæc valde accurate enarrabo.
„ Esset quidem nunc nobis in *longum*-tempus & cibus,
„ Et vinum dulce, casam intra manentibus,
„ Epularique quietis, alii autem opus obirent;
„ Facile postea & in annum integrum
„ Neutiquam perficerem narrans meos dolores animi,
„ Quotquot utique jam omnes deorum voluntate pertuli.
„ Ex Creta quidem genere glorior *me esse* lata,
„ Viri divitis filium: multi verò & alii
„ Filii in ædibus & educati sunt, & nati,
„ Legitimi ex uxore; me autem empta peperit mater
„ Pellex; sed me æque ac legitimos honorabat
„ Castor Hylacides, cujus ego genus glorior *me esse*:
„ Qui quondam in Cretensibus, Deus veluti, honorabatur populo,
„ Fortunisque, divitiisque, & filiis gloriosis.
„ Sed sane illum fata iverunt mortis ferentia
„ In Orci domos: facultates verò diviserunt
„ Filii magnanimi, & sortes jecerunt:
„ At mihi valde pauca dederunt, & ædes tribuerunt.
„ Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
„ Gratia meæ virtutis; quia non despicabilis eram,
„ Neque fugax-in-bello: nunc autem jam omnia defecerunt:
„ Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
„ Cognoscere; profecto enim me calamitas tenet cumulate multa.
„ Sane quidem omnino audaciam Marsque dederunt & Minerva,
„ Et vires-bellicas: cum legerem ad insidias
„ Viros optimates, mala inimicis serens;
„ Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,
„ Sed multo primus insiliens hasta occidebam
„ Virorum inimicorum, quicunque mihi cederet pedibus.
„ Talis eram in bello; opus verò mihi haud gratum erat,
„ Neque rei-familiaris-cura, quæ scilicet nutrit claros filios:
„ Sed mihi semper naves remigio-instructæ gratæ erant,

Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες ἰϋθέεσι, καὶ ὀϊζοὶ,
Λυγρὰ, τά τ' ἄλλοισίν γε καταμιγνὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τά που Θεὸς ἐν Φρεσὶ θῆκεν·
Ἄλλος γὰρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι οἶας Ἀχαιῶν,
Εἰνάκις ἀνδράσιν ὤρξε, καὶ ἀμφιτρόποις νέεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καί μοι μάλα τύγχανε πάντα·
Τῶν ἐξαιρούμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
Λάγχανον· αὖψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί μ' ἔπειτα
Δεινὸς τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε ξυνεγεῦν ὀδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
Νῆσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμου Φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάοντες πολεμίζομεν οἶας Ἀχαιοὶ,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἵκημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλοῖ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς·
Μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
Κουριδίῃ τ' ἄλόχῳ, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Αἰγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτιλλέεσθαι,
Νῆας ἐϋ ῥείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας ῥείλα, θοῦς δ' ἐσαγείρατο λαός.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑτάροι ἐντελῶοι
Δαίνυντ' αὐτὰρ ἐγὼν ἱερὰ πολλὰ παρείχον,
Θεοῖσίν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῇ,
Ῥηϊδίως, ὥστε τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκαθέες καὶ ἀνουσοι
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆτά τ' ἴθυνον.
Πεμπταῖοι δ' Αἰγυπτίων ἐϋῤῥείτην ἰκόμεσθα·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἑῆσιν ἑταίροις
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὕπτρυνα νέεσθαι·
Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ἀπισπόμενοι μένεϊ σῷ,
Αἴψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέα δῄουδς
Πόρσαν, ἐπ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῳφιν
Ἤλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε ςεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φεῦζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐναντίβιον· πυρὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔςη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἤγαγον ζωοὺς, ὀφέϊσιν ἐργάσασθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὖτὸς ἐνὶ Φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ποίησ', (ὡς ὄφελον δανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γὰρ νύ με κῆμ' ὑπέδεκτο·)
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυκτον ἕθηκα,

Καὶ

„ Et bella, & tela bene-polita, & sagittæ,
„ Tristia, quæ utique aliis horrenda sunt.
„ At mihi ea grata erant, quæ scilicet Deus in animo posuit:
„ Alius etenim aliis vir delectatur operibus.
„ Ante enim quam in Trojam profecti sint filii Achivorum,
„ Novies viris imperavi, & velocibus navibus,
„ Viros adversus externos; & mihi abunde contigerant omnia;
„ Ex quibus eligebam quæ placebant; multa autem post
„ Sortito obtinebam: statim verò domus augebatur; & deinceps
„ Gravisque reverendusque inter Cretenses factus sum.
„ Sed cum jam hoc odiosum iter late-sonans Jupiter
„ Decrevit, quod multorum virorum subtus genua solvit;
„ Utique tunc me jusserunt & inclytum Idomeneum
„ Naves ducere in Ilium; neque ulla ratio
„ Erat denegandi, gravis nempe premebat vulgi vox.
„ Ibi quidem novem-annis belligerabamus filii Achivorum,
„ Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
„ Domum versus cum navibus; Deus verò dissipavit Achivos.
„ At mihi misero mala struebat providus Jupiter;
„ Mensem enim solum mansi delectans *me* filiis,
„ Virgineaque uxore, & facultatibus: at postea
„ In Ægyptum me animus impulit navigare,
„ Navibus bene-adornatis cum eximiis sociis.
„ Novem naves adornavi; cito autem coactæ sunt copiæ.
„ Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii
„ Convivabantur; at ego victimas multas præbebam,
„ Et Diis ad-sacrificandum, & ipsis ad epulas parandas.
„ Septimo autem navibus-confertis à Creta lata,
„ Navigavimus Borea vento puro, bono,
„ Facile, veluti secundo flumine: neque ulla adeo mihi
„ Navium læsa est, sed sospites & incolumes
„ Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.
„ Quinto-die autem ad Ægyptum pulchre-fluentem venimus:
„ Statuj verò in Ægypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas.
„ Ibi quidem ego jubebam charos socios,
„ Illic apud naves manere, & naves tueri;
„ Speculatores autem per speculas hortabar ut irent:
„ Hi autem insolentiæ cedentes, sequentes impetum suum,
„ Statim adsaodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
„ Populabantur, mulieresque abducebant, & infantes liberos,
„ Ipsosque interficiebant; cito autem ad urbem pervenit strepitus:
„ Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente,
„ Venerunt: impletus est verò totus campus peditibusque & equi-
„ Ærisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine (tibus,
„ Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit
„ Consistere contra: circum enim mala undique stabant.
„ Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære;
„ Alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos ex-necessitate.
„ At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum
„ Effecit; (ut debui mori, & fatum assequi
„ Illic in Ægypto; adhuc enim me malum excepit!)
„ Statim de capite galeam subrefactam deposui,

Καὶ σάκος ὠμοιϊν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
Καὶ κύσα γούναθ' ἑλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν·
Ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν,
Ἱέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λίην·)
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅς τε μάλιςα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
Ἔνθα μὲν ἑππάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε Φοίνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλια εἰδὼς,
Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
Ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ἦσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο,
Ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
Τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηὸς, ὀϊόμενός περ, ἀνάγκῃ.
Ἡ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ,
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μήδετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔςησε Κρονίων
Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· Θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόςον.
Αὖτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
Ἱςὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθεὶς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
Ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀναςήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσεν.
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκεν,
Ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι, ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεὺς,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα Θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,

Ὅππως

„ Et scutum ab humeris; hastamque projeci ex manu:
„ At ego regis obviam ivi equis; (misertus est;
„ Et osculatus-sum genua prehensa: hic autem servavit, & mei
„ In currum verò me locatum duxit domum lachrymas-fundentem.
„ Profecto me valde multi adoriebantur fraxineis hastis,
„ Cupientes interficere, (jam enim irati erant valde;)
„ Sed ille arcebat: Jovis nempe veritus est iram
„ Hospitalis, qui utique maxime indigne-fert mala opera.
„ Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi
„ Divitias inter Ægyptios viros; dederunt enim omnes.
„ Sed cum jam octavus mihi revolvens annus venisset,
„ Tunc demum Phœnicius venit vir, fallacia doctus,
„ Veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat:
„ Qui me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus
„ In Phœniciam, ubi ejus scilicet domus, & possessiones erant.
„ Ibi apud ipsum mansi integrum in annum:
„ Sed quando jam mensesque & dies exacti essent,
„ Iterum *se*-circumvolvente annò, & supervenissent tempora;
„ In Libyam me navi imposuit pontum-transeunti,
„ Mendacia meditatus, ut secum onus portarem;
„ Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
„ Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex-necessitate.
„ Illa verò currebat Boreâ vento puro, bono, (exitium.
„ Per-medium supra Cretam: Jupiter autem eis moliebatur
„ Sed cum jam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia
„ Apparebat terrarum, sed cœlum & mare,
„ Tum verò atram nubem statuit Saturnius
„ Nave super cava, obscuratus autem est pontus sub ipsâ:
„ Jupiter verò crebro tonuit, & injecit navi fulmen.
„ Hæc autem contorta est tota, Jovis percussâ fulmine,
„ Sulphureque impleta est; ceciderunt autem ex navi omnes.
„ Hi verò cornicibus similes, circum navem nigram
„ In fluctibus ferebantur: Deus autem auferebat reditum.
„ At mihi Jupiter ipsè, habenti licet dolores animo,
„ Malum longum navis cœruleam-habentis-proram
„ Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.
„ Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosis ventis;
„ Per novem dies ferebar, decima autem me nocte nigra
„ Terræ Thesprotorum appulit magna unda volvens.
„ Ibi me Thesprotorum rex excepit Phidon
„ Heros gratis; hujus enim dilectus filius cum-supervenisset,
„ Frigore & labore afflictum duxit in domum,
„ Manu sublevatum, donec pervenisset ad ædes patris:
„ Mihi verò lænamque, tunicamque, vestimenta induit.
„ Ibi de-Ulysse ego audivi; ille enim dicebat,
„ Hospitio *se illum* excepisse, & amice tractasse eumtem in patriam
„ Et mihi bona ostendit, quot-collegerat Ulysses, (terram:
„ Æsque, aurumque, & multum-elaboratum ferrum.
„ Et sane in decimam generationem alium adhuc aleret;
„ Tot ei in ædibus res-pretiosæ jacebant regis.
„ Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse, ut Dei
„ Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

Ὅππως νοςήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
Ἤδη δὴν ἀπεὼν, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.
Ὤμοσε δὲ πρὸς ἐμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάςῳ
Ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοὶ, ὀφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
Ἐκ μέν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅρηαι.
Ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο·
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ,
Ὅπλῳ ἐϋςρεφέϊ ςερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
Ἔεςὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρῃσι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρῃφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
Ἔνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
Κείμην πεπτηώς· οἱ δὲ μεγάλα ςενάχοντες
Φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με ςαθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
Ἀνδρὸς ἐπιςαμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαςα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τάδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις,
Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς,
Νόςον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ᾕρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαςα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
Ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἠδ' οἳ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐςὶ μεταλλῆσαι, καὶ ἔρεσθαι,
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεὶς,

Ἤλυθ'

„ Quomodo rediret Ithacæ in opulentum populum,
„ Jam diu absens, an palam, an occulte.
„ Juravit autem coram me ipso, libans in domo,
„ Navem deductam, & paratos esse socios,
„ Qui jam ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram.
„ Sed me prius dimisit: contigit enim ut iret navis
„ Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem.
„ Tunc ille me jussit mittere regi Acasto
„ Accurate; illis autem malum in animo placebat consilium
„ De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem incederem.
„ Sed quando à-terra longe progressa est pontum-transiens navis,
„ Statim servilem diem mihi moliebantur:
„ Exuerunt quidem me læna, tunicaque, vestimentis,
„ Circumque me pannum alium malum jacerunt, & tunicam,
„ Lacera, quæ & ipse in oculis vides.
„ Vespertini autem Ithacæ amœnæ *ad* culta pervenerunt:
„ Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtris-instructa in navi,
„ Fune bene-torto arcte; ipsi verò egressi
„ Festinanter ad littus maris coenam sumpsere.
„ At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi
„ Facile; capiti autem panno obvoluto,
„ Lævigatum per clavum delapsus applicui mari
„ Pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus
„ Natans; valdeque cito foris eram seorsum ab illis.
„ Tunc cum-ascendissem, ubi utique quercetum erat floridæ sylvæ,
„ Jacebam stratus: illi autem valde gementes
„ Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse
„ Inquirere ulterius; hi quidem retro iterum ibant
„ Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi
„ Facile, & me stabulo appulerunt ducentes
„ Viri prudentis; adhuc enim jam mihi fatum vivere.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ O miser hospitum, certe mihi valde animum commovisti,
„ Hæc singula dicens, quot scilicet passus, & quantum vagatus es.
„ Sed ea non pro decenti *dicta* arbitror, neque mihi persuadebis,
„ Locutus de Ulysse: quid te oportet, talis cum-sis,
„ Temere mentiri? ego autem certe novi & ipse
„ De-reditu mei domini, quod odio *is* haberetur omnibus diis
„ Omnino valde, quia ipsum non inter Trojanos domuerunt,
„ Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.
„ Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Achivi.
„ Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum:
„ Nunc autem ipsum inglorie Harpyiæ abripuerunt.
„ At ego apud sues semotus; neque ad urbem
„ Eo; nisi quando forte prudens Penelope
„ Venire jubeat, quando nuntius alicunde venerit.
„ Sed illi quidem singula assidentes interrogant,
„ Tum qui dolent diu absente rege,
„ Tum qui gaudent victum impune edentes.
„ Sed mihi non gratum est inquirere & interrogare;
„ Ex quo scilicet me Ætolus vir decepit sermone;
„ Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus,
„ Venit

Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς γαμβρόν· ἐγὼ δέ μιν ἐμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἐκειοπόνεον, τάς οἱ ξυνάξαν Ἀχαιοί·
Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιβίοις ἑτάροισι.
Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθὲς, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι βέλγε·
Οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγώ σ' ἀιδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Διὰ ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλέησας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσιν ἄκηρος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτην ποιησόμεθ· αὐτὰρ ὕπερθε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Εἰ μέν κεν νοήσῃς ἥκαῖ τεῦς ἐς τόδε δῶμα,
Ἔσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιόνδ' ἱέναι, ὅθι μοι φίλος ἵκετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἥκαῖ τεῦς, ὡς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὅφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφωνε δῖος ὑφορβός·
Ξεῖν', οὔτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
Εἴη ἐν' Ἀνθρώποις ἤμα τ' αὐτίκα, καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνιά δῶκα,
Αἴδοῖ δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην·
Ἱρὸφρων δή κεν ἔπειτα Διὰ Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τέκμαιρέ μοι ἔνδον ἑταῖροι
Ἔλθν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἐγάρυον.
Ἀγχίμολον δὲ σύς τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοῦ·
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἔσπετος ὄρνιθος συῶν αὐλιζομένων.
Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·
Ἄξεθ' ὕδν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ· πρὸς δ' αὖτε καὶ ἡμεῖς ὀνησόμεθ', οἵπερ ἔοιγμεν
Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὕδν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάμματον ἠνήσαιον ἔδουσιν.
Ἦτοι ἄρα φωνήσας κέκασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·
Οἱ δ' ὖν οἰσήϊον μάλα πίονα πεντετέταρον·
Τὸν μὲν ἔκειν' ἔςησαν ἐπ' ἰσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀδινάων, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,)
Ἀλλ' ὖς' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλεν κὰ
Ἀργιόδοντος ὕδς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοςήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα δνδε δόμονδε.
Κόψε δ' ἀναςχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἐσφάξαν τε καὶ εὔσαν·
Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὀμοθετεῖτο συβώτης,
Πάντόθεν ἀρχόμενος μελάων, ἐς πίονα δημόν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, πελάνους ἀλφίτου ἀπτῇ,
Μίςυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὀπτησάν τε παμπρώτιστα, ἐρύσαντό τε πάντα·
Βάλλον δ' εἰς ἁλοῦσιν ἀολλέα· ἐν δὲ συβώτης

Ἴςατο

„ Venit meam ad casam: ego autem ipsum amanter complectebar.
„ Dixit autem eum *se* inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
„ Naves reficientem, quas ei confregerant procellæ:
„ Et dixit venturum, vel in æstatem, vel in autumnum,
„ Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis.
„ Et tu, senex multa passe, postquam te ad me duxit deus,
„ Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce:
„ Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
„ Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Certe valde quidam tibi animus in pectoribus increduius,
„ Quod te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
„ Sed age nunc sponsionem faciamus; at desuper
„ Testes ambobus Dii *sint*, qui Olympum habitant.
„ Si quidem redierit herus tuus in hanc domum,
„ Indutum me lænaque, tunicaque, vestimentis, mitte
„ Ad Dulichium ut-eam, quo mihi gratum est animo:
„ Sin non venerit herus tuus, ut prædico,
„ Famulis incitatis, dejice magna de rupe,
„ Ut & alius mendicus caveat decipere.
Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus;
„ Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,
„ Esset inter homines simul nunc, & deinceps,
„ Qui te postquam in casam duxissem, & xenia dedissem,
„ Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem:
„ Promptus sane deinde Jovi Saturnio supplicarem.
„ Nunc verò hora cœnæ: citissime mihi intus socii
„ Fuerint, ut in casa lautam apparemus cœnam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant.
Propę autem sueisque & viri venerunt subulci;
Has quidem deinceps includerunt in sua-claustra ad-cubandum:
Strepitus verò ingens ortus est suum stabulantium.
Verum suos socios hortabatur nobilis subulcus;
„ Ducite suum optimum, ut hospitis-*gratia* mactem
„ Longinqui: una autem ipsi recreabimur, qui utique sæpissime
„ Diu habemus, patientes suum gratia albis-dentibus;
„ Alii verò nostrum laborem impune edunt.
Sic locutus, scidit ligna acuto ære:
Illi autem suem adduxerunt valde pinguem quinquennem:
Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus
Oblitus est immortalium, (mente enim utebatur bona;)
Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit
Albis-dentibus suis, & precabatur omnes Deos,
Ut-rediret Ulysses prudens suam in domum. (findens;
Percussit autem manu-sublata, segmine quercus, quod liquerat
Hunc verò reliquit anima: hi autem jugularunt & ustularunt;
Statimque ipsum diviserunt; frusta autem cruda ponebat subul-
Undique auspicans à membris, in pinguem adipem: (cus,
Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinæ flore;
Minutatim dein secuerunt cætera, & verubus infixerunt,
Assaveruntque scite, detraxeruntque omnia:
Posuerunt autem in mensis simul-omnia: subulcus verò

Surrexit

Ἵςατο δαιτρεύσων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη·)
Καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἷϊ,
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάςῳ·
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδοντος ὑός· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διῒ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
Οἷα πάρεςι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαντα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι·
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ.
Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἷος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταίροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεὸς, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Και τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄῤῥητον ἄμεινον.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω·
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τε μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίη λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες·
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄςυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
Ἀνδόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαο πεσόντος,
Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὕπερτε χιὼν γένετ', ἠΰτε πάχνη,
Ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύςαλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον, ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἷον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄςρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,

485 Ἀγκῶνι

Surrexit divisurus; (valde enim mente æqua norat;)
Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;
Partem quidem unam Nymphis & Mercurio, Maiæ filio,
Posuit precatus; cæteras verò distribuit singulis:
Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat
Albis-dentibus suis; lætificabat verò animum domini:
Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses;
„ Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres,
„ Ut mihi; siquidem me, talis cum-sim, bonis honoras.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Comede, eximie hospitum, & delectare hisce,
„ Qualia adsunt; Deus autem hoc quidem dabit, illud verò sinet,
„ Quodcunque suo animo voluerit, potest enim omnia.
Dixit, & primitias sacrificavit diis sempiternis;
Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori
In manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.
Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
Ipse *sibi*-comparaverat solus, absente domino,
Seorsum à domina & Laerte sene:
Ipsum nempe à Taphiis emit possessionibus suis.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Panem quidem eis abstulit Mesaulius; illi autem ad cubitum,
Pane & carnibus saturati, properabant.
Nox verò deinde supervenit mala obscura; pluebat autem Jupiter
Tota-nocte; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
Inter hos verò Ulysses locutus est, subulcum tentans,
Si quo-pacto sibi exutam lænam præberet, vel aliquem sociorum
Alium *dare*-hortaretur; siquidem ipsius curam-gerebat valde:
„ Audi nunc, Eumæe, & alii omnes socii,
„ Gloriabundus aliquod verbum dicam; vinum enim jubet
„ Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valde cantare,
„ Et ad molliter ridendum, & saltandum incitavit,
„ Et aliquod verbum emisit, quod scilicet non-dictum melius.
„ Sed postquam sane primum garrulus-esse-cœpi, non celabo:
„ Utinam sic pubescerem, viresque mihi integræ essent,
„ Sicut quando sub Troja insidias duximus instructas:
„ Duces autem erant Ulyssesque, & Atrides Menelaus;
„ Cum his verò una tertius dux-eram ego, ipsi enim jubebant.
„ Sed quando jam venissemus ad urbem, altumque murum,
„ Nos quidem circa urbem per virgulta densa,
„ In arundinibus & palude sub arunis prostrati,
„ Jacebamus: nox autem supervenit mala, Borea orto,
„ Glacialis; at super nix facta est veluti pruina,
„ Frigida, & scutis circum accrescebat glacies.
„ Ibi alii omnes lænas habebant, & tunicas,
„ Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros:
„ At ego lænam quidem profectus sociis reliqueram
„ Stultitia, quoniam non putabam *me* frigus valde passurum:
„ Sed sequebar, scutum solum habens, & cingulum nitidum.
„ Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transierant,
„ Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, prope existentem,

„ Cubito

Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·)
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σίγα νῦν, μήτις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
Αἴην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν· ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὣς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ ϛαθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος·
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις·
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάϛῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα δώσει,
Πέμψει δ', ὅππη σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἐν δ' οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς,
Ἕννυσθαι, ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
Ἤνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ ϛιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐυτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

„ Cubito pungens; (is verò prompte audivit;)
„ Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses,
„ Nequaquam amplius vivis inter-ero; sed me hyems
„ Domat; non enim habeo lænam: decepit me deus,
„ Sola-cum-tunica ut-essem; nunc verò non amplius effugium est.
„ Sic dixi; is autem deinde sententiam habebat hanc in animo,
„ Qualis ille erat ad-consultandum & pugnandum:
„ Locutus autem summissa voce, me sermone affabatur;
„ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
„ Dixit; & in cubito caput tenuit, dixitque sermonem;
„ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium;
„ Valde enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat
„ Nunciatum Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
„ Si plures à navibus jusserit venire.
„ Sic dixit: surrexit autem deinde Thoas, Andræmonis filius,
„ Confestim, lænamque deposuit purpuream,
„ Perrexitque currere ad naves: ego verò in vestimento illius
„ Jacui libenter; illuxit autem aureo-solio aurora.
„ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent;
„ Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,
„ Utrumque, amicitia ac reverentia viri boni:
„ Nunc autem me despicatui-habent, mala corpore vestimenta ha-
Hunc autem respondens, allocutus es Eumæe subulce; (bentem.
„ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti;
„ Neque quid adhuc præter decorum verbum inutile locutus es:
„ Ideo neque veste indigebis, neque ulla alia-re,
„ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,
„ Nunc; at mane quidem tuis te pannis amicies:
„ Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
„ Hic ad-induendum; una autem sola viro cuique.
„ At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
„ Ipse tibi lænamque tunicamque, vestimenta dabit,
„ Mittetque, quo te cor animusque jubet.
Sic locutus surrexit; ponebat autem ei prope ignem
Lectum, ovinumque & caprarum pelles injiciebat.
Ibi Ulysses decubuit; injecit autem lænam ipsi
Densam & magnam, quæ ei præbebat copiam-mutandi,
Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.
Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit; apud ipsum verò
Viri cubuerunt juvenes: non autem subulco
Placuit illic lectus, ut à suibus seorsum cubaret:
Sed is extra profectus armabat-se: gaudebat verò Ulysses,
Quod scilicet sibi facultatum curam-habebat, dum *ipse* abesset.
Primum quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros;
Lænam autem sibi circundedit ardentem-ventos, valde densam;
Ac pellem sumpsit capræ bene-nutritæ magnæ:
Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem & virorum.
Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicet sues albis-dentibus
Rupe sub cava dormiebant, Boreæ sub tegmine.

ΌΔΥΣΣΕΙΆΣ ΌΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ο. ΡΑΨΣΩΔΙΆΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιςᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν ληϊσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ· καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄςυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Οὐ, ἐπέβη Ἰθάκης Λακεδαίμονος ἐξ Ὀδυσείδης.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤιχετ', Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόςου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέςορος ἀγλαὸν υἱὸν
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
Ἤτοι Νεςορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱςαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιςα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς·
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηςῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἕεδνα·
Μή νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι γυναικός·
Κείνου βούλεται οἶκον ὐφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι,
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαςα
Δμωάων, ἥτις τοι ἀρίςη φαίνεται εἶναι,
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
Ἄλλο δέ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
Μνηςήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριςῆες λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηςήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
Ἀθανάτων, ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,

Νῆα

ODYSSEAE HOMERI XV. LIBRI

Argumentum.

TElemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam eum redire hortatur, qui donis a Menelao acceptis mittitur, & ingressurus in navim, Theoclymenum quendam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi narrat, uti Phœnices ipsum prædati ex Syria insula, vendiderint Laërtæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem remisisset, ipse ad Eumæum pergit.

O, Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmone.

IN spatiosam verò Lacedæmonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De reditu submonitura, & hortatura ut rediret.
Invenit autem Telemachum & Nestoris inclytum filium
Cubantes in vestibulo domus Menelai illustris;
Nestoridem quidem molli domitum somno;
Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed *eum* in animo
Noctem per placidam curæ de patre excitabant.
Prope autem stans allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ Telemache, non amplius bene à *tua* domo diu aberras,
„ Possessionibusque relictis, virisque in tuis ædibus,
„ Ita superbis; *cave* ne tibi omnia comedant,
„ Possessionibus divisis, tu autem inane iter feceris.
„ Sed hortare citissime bello-strenuum Menelaum,
„ Ut *te* dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias:
„ Jam enim paterque fratresque jubent
„ Eurymacho nubere; is enim superat omnes
„ Procos donis, & exaugere-solet sponsalia:
„ Nequod, te invito, ex ædibus bonum efferatur.
„ Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris:
„ Illius vult domum augere, qui duxerit;
„ Filiorum autem priorum, & mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,
„ Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.
„ Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
„ Famulorum *ei*, quæcumque tibi optima videatur esse,
„ Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
„ Aliud autem tibi verbum dicam; tu verò repone animo;
„ Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
„ In freto Ithacæque, Samique asperæ,
„ Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
„ Sed ea scilicet non *futura* puto: prius etiam aliquem terra
„ Vironum procorum, qui tibi victum devorant. (detinebit
„ Sed longe ab insulis abstine bene-fabricatam navem,
„ Cumque nocte simul naviga, mittet autem tibi ventum-secundum
„ Immortalium, quicumque te custoditque, tueturque. (à-tergo
„ At ubi ad primum littus Ithacæ perveneris,

„ Navem

Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
Αὐτὸς δὲ πρώτιςα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεςορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Νεςορίδη Πεισίςρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεςορίδης Πεισίςρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', οὔπως ἐςὶν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείῃ
Ἥρως Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνςὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ ςιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως· βῆ δὲ θύραζε, παριςάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόςοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσό', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ·
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξὶν,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
Ἄςεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων ἐϋχάλκων, ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὄπισθεν

Οὖρον

„ Navem quidem in urbem mitte & omnes socios:
„ Ipse verò primum subulcum adi,
„ Qui tibi suum custos *est*, simulque tibi bene-vult.
„ Illic autem noctem perage; eum verò mitte in urbem
„ Nuncium laturum prudenti Penelopæ;
„ Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.
Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.
At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit
Calcitrando pede motum; & ei verbum dixit;
„ Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos
„ Junge currui subducens, ut conficiamus iter.
Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est;
„ Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,
„ Noctem per tenebrosam aurigare; cito autem aderit Aurora.
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuerit
„ Heros Atrides, hasta-inclytus Menelaus,
„ Et verbis mitibus compellatum dimiserit.
„ Etenim hospes recordatur dies omnes
„ Viri hospitalis: qui amicitiam præbuerit.
Sic dixit: statim autem aureo-sublo venit Aurora.
Prope autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,
Ubi-surrexisset è lecto, Helena à comas-pulchra.
Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,
Festinans utique tunicam circum corpus splendidam
Induit, & magnum pallium fortibus injecit humeris
Heros: ivit autem foras, astansque allocutus est
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;
„ Atride Menelae Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram,
„ Jam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus;
„ Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo
„ Cupientem reditus: succenseo autem & alii
„ Viro hospitali, qui immoderate quidem diligat,
„ Immoderate autem oderit; meliora nempe æqualia omnia.
„ Æquale sane malum est, qui & nolentem redire
„ Hospitem impellat, & qui ire-festinantem detineat:
„ Oportet hospitem præsentem amice-tractare, volentem autem (dimittere.
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuero
„ Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus
„ Jentaculum in ædibus ut-parent abunde ex intus existentibus.
„ Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas *est*,
„ Pastos ire multam super immensam terram.
„ Sin vis divertere in Hellada, & medium Argos;
„ Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos,
„ Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
„ Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum;
„ Aut aliquem tripodum bene-æratorum, aut lebetum,
„ Aut duos mulos, aut aureum poculum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Volo jam redire ad nostra; (non enim pone

Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτιάτεσσιν ἐμοῖσι·)
Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄλωται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόν' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ᾗ ἁλόχῳ ἠδὲ δμωῇσι κέλευσε,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοίδης Ἐτεωνεύς,
Ἀνςᾶς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπέθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τᾷγ' Ἑλένῃ κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Τῷδν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίςατο φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή·
Τῶν ἕν' ἀειρομένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,
Ὃς πάλλιστος ἔην ποικιλήμασιν, ἠδὲ μέγιςος·
Ἀςὴρ δ' ὡς ἐπέλαμπεν, ἐκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βᾶν δ' ἐέναι προτέρω διὰ δώματος, ἷος ἵκοντο
Τηλέμαχοι· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', ἤτοι νόςον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἦς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ εἴκω κειμήλια κεῖται,
Δώσω, ὃ κάλλιςον καὶ τιμιώτατόν ἐςι·
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἐςὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίςοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοςήσαντα· τεὸν δ' ἐθέλω τόδ' ἐπάσσαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε Φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίςατο καλλιπάρηος,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσὶν, ἅπας τ' ἄφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάροις· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίςρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἐῷ θήσατο θυμῷ.
Τοὺς δ' ἤγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἕζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πολλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα θαίετο, καὶ νέμε μοῖρας·

„ Custodem discedens reliqui apud possessiones meas:)
„ Ne patrem deo-parem quærens, ipse peream,
„ Aut aliquod mihi ex ædibus supellectile pereat.
At postquam hoc audiisset bello strenuus Menelaus,
Statim suam uxorem & famulas jussit,
Jentaculum in ædibus parare abunde ex intus existentibus:
Prope autem ad ipsum venit Boëthœdes Eteoneus,
Ubi surrexisset è lecto; quippe non procul habitabat ab ipso:
Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,
Assareque carnes; is verò non inobsequens fuit, ubi audivisset.
Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
Non solus; simul cum-ipso Helena ivit & Megapenthes.
Sed quando jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
Argenteum: Helena verò astitit arcis,
Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quæ elaboraverat ipsa.
Horum unum sublatum Helena ferebat, præstantissima mulierum,
Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, & maximum;
Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
Ad-Telemachum: hunc autem allocutus est flavus Menelaus;
„ Telemache, sane reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
„ Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
„ Donorum autem, quotquot in mea domo recondita jacent,
„ Dabo, quod optimum & pretiosissimum est:
„ Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem
„ Est totus, auro verò labra munita sunt;
„ Opus verò Vulcani: donavit autem illum *mihi* Phædimus heros,
„ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
„ Illic me in-reditu-profectum: tibi autem volo hoc præbere.
Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum
Heros Atrides; craterem verò splendidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum: Helena autem astitit genas-pulchra,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, & compellabat;
„ Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do,
„ Monimentum Helenæ manuti, optabilium in nuptiarum tempus,
„ Tuæ uxori gestandum; interim verò dilectam apud matrem
„ Jaceat in domo: tu autem mihi gaudens perveneris
„ Domum ad bene-ædificatam, & tuam in patriam terram.
Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens.
Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accepta; & omnia suo admiratus est animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt verò deinde in sedibusque, sollisque.
Aquam autem famula gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad-lavandum; juxtaque politam extendit mensam.
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Ferculis multis impositis, gratificans de præsentibus. (nes;
Juxta autem Boëthœdes carnes dividebat, & distribuebat portio-
Vinum

Δωνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·
Οἱ δ' ἐν δυείαισ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴκαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέςορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἐβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἠχήεντος.
Τοὺς δὲ μετ', Ἀτρείδης ἐκιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελιόφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψανα κηοιήσι,
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δὲ προσηύδα·
Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέςορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἐμοιγε, πατὴρ ὥς, ἤπιος ἦεν,
Εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καὶ λίην αἰνεῖν γε, διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἴ γὰρ ἐγὼν ὣς
Νοήσας, Ἴθάκηνδε κιὼν, Ὀδυσεῖ ἐνὶ δώμα
Εἴποιμ', ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἀπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἔγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ.
Ὅς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ἀργὺν χῆνα φέρων δυόχεσσι πέλωρον,
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἵκοντο
Ἄνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφίσιν ἐγγύθεν ἦλθεν
Δεξιὸς ἱέμενος πρόσω· ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
Θήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐνέθη.
Τοῖσι δὲ Νεςορίδης Πεισίςρατος ἤρχετο μύθων·
Φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄφρα μὲν λαῶν,
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἠέ σοι αὐτῷ.
Ὣς φάτο· μαρμαίρων δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Ὄφρας οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίνασκε νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
Κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ἴω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ, ἀτιταλλομένην ἐνὶ δίκῃ,
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε·
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ πάθων, καὶ πολλὰ ἐπιπληθεὶς,
Οἴκαδε νοςήσει, καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηςῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὕτω νῦν Ζεὺς δοίη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, θεὸ ὥς, εὐχετοώμην.
Ἦ, καὶ ἐφ' ἵππουϊν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
Δύετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Τέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξεῖνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἐβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἠχήεντος·
Μάςιξεν δ' ἱλάων· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.

Vinum verò fundebat filius Menelai inclyti:
Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Utique tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
Equosque junxerunt, curruque variegatos conscenderunt:
Exegerunt autem è vestibulo & porticu sonora.
Cum his verò Atrides ivit flavus Menelaus,
Vinum habens in manu dulce dextra,
Aureo in poculo, ut ubi libassent proficiscerentur.
Stetit autem equos ante; prepinansque allocutus est;
„ Valete, ô juvenes, & Nestori pastori populorum
„ Dicite *salutem*; certe enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
„ Quamdiu in Troja pugnabamus filii Achivorum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis,
„ Omnia hæc profecti narrabimus: utinam enim ego sic
„ Reversus, in Ithacam ubi venero, Ulyssi in domo
„ Dixero, ut à te potitus amicæ tractationis omnigenæ
„ Veniam, afferam autem suppellectilia multa & bona.
Sic ei locuto supervolavit dextera avis,
Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
Mansuetum è corte; clamantes sequebantur
Viri & mulieres: hæc verò ipsos prope cum venisset
Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
Gavisi sunt; & omnibus in mentibus animus lætatus est.
His autem Nestorides Pisistratus exordiebatur sermonem;
„ Considera jam, Menelae Jovis-alumne, princeps populorum,
„ An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi.
Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
Quomodo ei rite responderet meditatus.
Hunc autem Helena stolata præveniens dixit verbum;
„ Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
„ Immortales suggerunt, & sicut perfectum iri puto.
„ Sicut hæc anserem rapuit, nutritum in domo,
„ Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque;
„ Sic Ulysses mala multa passus, & multum vagatus,
„ Domum redibit, & ulciscetur; aut etiam jam
„ Domi *est*; quinetiam procis malum omnibus serit.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis;
„ Ita tibi & illic, deo tanquam, vota fecerim.
Dixit, & equis flagellum incussit: hi autem valde celeriter
Ruerunt ad campum per urbem prompti.
Ii verò toto die quatiebant jugum utrinque habentes:
Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viæ.
Ad Pheras verò pervenerunt, Dioclei ad domum,
Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
Illic verò noctem peregerunt: is verò eis hospitalia apposuit.
Quando verò mane-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Equosque junxerunt, curruque variegatos conscenderunt:
Exegerunt autem è vestibulo & porticu sonora: (volarunt.
Flagellavit verò *Pisistratus*, ut irrent cursum; ii autem non invici

Αἶψα δ' ἐπειδ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν; ξεῖνος δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων Φιλότητος· ἄτερ καὶ ὁμήλικες ἐσμέν·
Ἤδε δ' ἔοδς· καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἔοικεν.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διστροφίς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ δ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἱέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἧρ' ἐν σόμφρασσάτο θυμῷ,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
Ἦλθε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ δίνα θαλάσσης·
Νηῖ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε·
Καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευά τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἶκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγέλλαι τε γέροντι·
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος· οὐ σε μεθήσει·
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ σε φήμι
Ἄψ ἴέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἤλασεν καλλίτριχας ἵππους
Ἄψ Πυλίοισ εἰς ἄστυ, θοῦς δ' ἄρα δώμασ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτοὶ τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ἓς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἶψα δ' ἄρ' ἐσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖδι κάθιζον.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὐχετο δῖε δ' Ἀθήνῃ
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἄνηρ
Τηλεβοάς· φεύγων δ' Ἄργεος, ἤνδρα κατακτὰς·
Μάντις· ἄτερ γενεήν γε Μελάμποδος ἠνγονος ἦεν,
Ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς· Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
Δὴ τότε γ' ἄλλον θῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώοντων,
Ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εἶχε βίῃ· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ὠμῷ ἀνάγκῃ δέδετο, κρατερῇ ἄλγεα κήδων,
Εἵνεκα Νηλήοσ κούρης, ἄτης τε θαρσέος·
Τὴν οἱ ἐπὶ θρόνῳ θῆκε θεὰ δεισηνόρη Ἐρινύς.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
Ἐς Πύλον ἠνεμόεσσαν, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀειδὲς,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτω τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώμασ'· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο θῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γὰρ γε οἱ εἴσετο θυμὸν
Ἀθανάτων· πολλοῖσιν ἀνάσσων· Ἀργείοισιν·
Ἔνθα δ' ἄγημα γυναῖκα, καὶ οἴκεε δῖος ἐν δώμασ,
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱὸ κραταιὼ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον·
Αὐτὰρ Ὀϊκλῆος γένετο Ἀμφιάρηος,

245 Ὃν

Statim verò postea venerunt ad Pysi altam urbem:
Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium;
„ Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris
„ Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse
„ Ex patrum amicitia; atqui & æquales-ætate sumus:
„ Hoc autem iter magis concordia *nos* conjunget.
„ Ne me præter navem agas, ô Jovis-alumne, sed relinque illic;
„ Ne me senex invitum detineat sira in domo,
„ Cupiens amanter-tractare; mihi autem opus *est* cito *domum*-
Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo, (pervenire.
Quomodo ei rite pollicitus perficeret:
Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:
Vertit equos ad navem velocem, & littus maris;
Navis autem in puppi depromebat pulchra dona,
Vestes, aurumque, quæ ei Menelaus dederat:
Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est;
„ Festinanter nunc conscende, jubeque omnes socios;
„ Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni:
„ Bene enim ego hoc novi in mente & in animo,
„ Qualis illius animus vehemens: non te dimittet,
„ Sed ipse invitatumus huc veniet; neque te puto
„ Retro iturum vacuum: valde enim iratetur omnino.
Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos
Retro Pyliorum in urbem, celeriterque domum pervenit.
Telemachus verò sociis hortans præcepit;
„ Ordinate arma, socii, in nave nigra;
„ Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter.
Sic dixit: illi autem ei maxime quidem auscultarunt, & parerunt.
Statim verò ingrediebantur, & in transtris-sedebant.
Atque is quidem hæc properabat, & supplicabat; sacraque faciebat
Navis ad puppim; prope autem ad eum venit vir (Minervæ
Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,
Vates; at genere Melampodis proles erat,
Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,
Dives inter Pylios valde egregias ædes habitans:
Tunc demum alium ad populum pervenit, patriam fugiens,
Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
Qui ei opes multas integrum in annum
Tenebat vi: ille verò tamdiu quidem in ædibus Phylaci
Vinculo in gravi ligatus erat, duros dolores patiens,
Gratia Nelei filiæ, noxæque gravis,
Quam ei in mente posuit dea gravis Erinnys.
Sed is quidem effugit mortem, & abegit boves mugitibus-præstan-
In Pylum ex Phylace, & ultus est factum indignum, (tes
Deo-parem Neleum, fratrique uxorem
Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum
In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis:
Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum,
Genuitque Antiphatem & Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oïcleum magnanimum;
At Oïcleus populi-concitatorem Amphiaraum,

245 Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων,
Παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε, Κλεῖτόν τε·
250 Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρηος·
Ὃς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθεὶς,
255 Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστο· τὸν δ' ἐκίχανε
Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
260 Ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἵ τοι ἕπονται,
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς.
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
265 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεκνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεὺς,
Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
270 Ἤλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἕταί τε,
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
275 Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
Φεύγω· ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακτείνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεκνυμένος ἀντίον ηὔδα·
280 Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἔΐσης·
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι, οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.
285 Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο
Ἱξὸν δ' εἰλάτινον πολίης ἔντοσθε μεσόδμης
290 Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
Τοῖσιν δ' ἵκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Λέβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
295 Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

Ἠδὲ

Quem ex-animo diligebat Jupiterque Ægiochus, & Apollo
Omnigeno amore: neque pervenit *et ad* senectutis limen;
Sed periit Thebis, muliebrium gratia donorum.
Huic autem filii nati sunt Alcmaon, Amphilochusque,
Mantius rursus genuit Polyphidesque, Clitumque:
Sed sane Clitum aureum solium habens rapuit Aurora,
Pulchritudinem ob ipsius; ut immortalibus interesset.
At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
Reddidit hominum longe optimum; postquam mortuus est Amphiaraus:
Qui scilicet in Hypereisia migravit patri iratus;
Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen *et* erat;
Qui tunc prope Telemachum stetit; hunc verò deprehendit
Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ O amice, quoniam te facta sacrificantem deprehendo hoc in loco,
„ Oro per sacra & dona, et deinde,
„ *Per* tuumque ipsius caput, & socios, qui te comitantur,
„ Dic mihi interrogatus vera; neque celes.
„ Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, & parentes?
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate dicam:
„ Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
„ Si quando erat: nunc verò jam periit tristi morte.
„ Propterea nunc socisque assumptis & navi nigra,
„ Veni interrogaturus de patre diu absente.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
„ Sic tibi & ego ex patria, viso interfecto
„ Tibule: malei autem fratresque sodalesque *sunt*,
„ Argos per equis pascendis aptum; multum autem pollent Achivi:
„ Ab his elapsus mortem & fatum atrum,
„ Fugio: quippe mihi fatale *est* inter homines vagari.
„ Sed me navi impone, qui tibi fuga-capta supplicavi,
„ Ne me interficiant persequi enim *eos me* puto.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Non quidem jam te *conscendere* volentem depellit à navi æquali:
„ Sed sequere; at illic amice excipiaris *de solibus* qualia habemus.
Sic utique locutus, abscepit ærea hastam;
Et hanc super tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatæ;
Conscendit autem & ipse navem pontum-transeuntem.
In puppi verò deinde sedit; strataque sepsum
Sedere fecit Theoclymenum: illi autem rudentes solverunt.
Telemachus verò socios hortatus jussit
Arma capessere: illi autem festinanter obediverunt.
Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum
Statuerunt erectum; funibusque colligarunt;
Traxerunque vela alba bene-tortis loris.
His autem secundum ventum misit oculis-cæsia Minerva,
Vehementem ingruentem per æthem, ut citissime
Navis emetiretur currens maris salsum aquam.
Occiditque sol, obumbrabantusque omnes vias.
Illa autem Pheras appellebat, impulsa Jovis vento-secundo;

Ἠδὲ παρ' Ἠλίδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε δοῆσαι,
Ὀρμαίνων, ἢ μὲν θάνατον φύγοι, ἢ μὲν ἁλώῃ.
Τὸν δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην· παρὰ δὲ σφιν ἐδόρπεον ἄνδρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάσης καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρηνίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέει, μεῖναί τε κέλοιτο
Αὐτοῦ ἐνὶ φωτῇ, ἢ ἐτράπετο πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Ἠῶθεν πρότερον ἔγω λιλαίομαι ἐκπονέεσθαι
Πτωχεύων, ἵνα μή κε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, εἴ κέν τις κατύλην καὶ πόρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δῶματ' Ὀδυσσέος δείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Καί κεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅ, τι θέλοιεν·
Ἐκ γὰρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἑρμείαο ἵκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
Δρηστοσύνῃ οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηήσαι, διά τε ξύλα δαινὰ πεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι·
Οἷά τε πάλαι ἀγακλεῖται παρὰ δῶμασι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ μοι ξεῖνε, πῆ τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔκλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις κατεδύναι ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένοι, ἠδὲ χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώουσιν· ἀΰξεται δὲ τράπεζα
Εἴτεα καὶ κρειῶν, ἠδ' οἴνου βεβριθότες ἀεί.
Ἀλλὰ μέν· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιόντι παρεόντι,
Οὔτ' ἐγώ, οὔτ' ἄλλος ἑταῖρος, οἵ μοι ἕασιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσθον Ὀδυσσέος φίλος υἱός,
Κείνος σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσει.
Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοί, ὅστις μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ δίζυος αἰνῆς·
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ πάντα τέτυκται
Ἀνέρι, ὃν κεν ἵκηται ἄλη, καὶ πήματα, καὶ ἄλγεα.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἠωχόμεθα, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσέος δείοιο,
Πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἐὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴπερ ἔτι ζώουσι ὑπὲ αὐγὰς ἠελίοιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc verò rursus insulis immisit *eam* acutis,
Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.
Diversa autem in casa Ulysses & nobilis subulcus
Cœnabant; apud verò ipsos cœnabant viri alii.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,
An ipsum amplius studiosè curaret, manereque juberet
Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem *ire*;
» Audi nunc, Eumæe, aliique omnes socii;
» Mane ad urbem cupio discedere
» Mendicaturus, ut ne te atteram & socios.
» Sed me bene mone, & simul ductorem bonum præbe,
» Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate
» Vagabor, siquis forte poculum & panem porrexerit.
» Et profectus ad ædes Ulyssis divini,
» Nuncium dixero prudenti Penelopæ,
» Et procis superbis me immissuero,
» Si mihi forte cœnam dederint, cibum copiosum habentes.
» Statim bene perfecero inter ipsos, quicquid voluerint:
» Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi;
» Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium
» Hominum operibus gratiam & gloriam præbet,)
» Officio servili non mihi contenderit mortalis alius,
» Ad ignemque bene cumulandum, lignaque sicca diffindenda,
» Adque carnes dividendas, & ad assandum, & ad vinum fundendum;
» Qualia scilicet optimis præstant inferiores.
Hunc autem valde indignatus allocutus es, Eumæe subulce;
» Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum
» Fuit? certe omnino cupis illic perire,
» Si revera procorum vis ingredi cœtum,
» Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum cœlum pervenit
» Nequaquam tales sunt ministri illorum;
» Sed juvenes, lænas bene-induti, & tunicas,
» Semperque nitidi capitibus & pulchris vultibus,
» Qui ipsis subministrant: bene-politas autem mensæ
» Pane, & carnibus, & vino, onerata sunt.
» Sed mane; non enim quisquam te molestatur præsente,
» Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt.
» At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
» Ille te lænaque, tunicaque, vestimentis induet,
» Mittetque, quo te cor, animusque jubet.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses;
» Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres,
» Ut mihi, quod me cessare fecisti ab errore & æruma gravi:
» Errore enim non est pejus aliud hominibus:
» Sed propter perditum ventrem malas curas habent
» Viri, quemcumque invaserit vagatio, calisque, & dolor.
» Nunc verò quoniam detines, manereque me illum jubes;
» Dic age mihi de matre Ulyssis divini,
» Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,
» An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,

Ἦ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, ἐρέω, μάλ' ἀληκέως ἀγορεύων.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διΐ δ' εὔχεται αἰεὶ,
Θυμῷ ἀπὸ μελέων φίσσας οἷς ἐν μεγάροισιν·
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα
Ἥκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὄμμ' γήραϊ θῆκεν.
Ἣ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λευγαλέῳ θανάτῳ· ὃς μὴ θάνοι, ὅς τις ἐμοιγε
Ἐνθάδε ναιετάων Φίλος εἴη, καὶ Φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχεύουά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι Φίλον ἔσκε μεταλλᾶσαι καὶ ἐρεσθαι,
Οὔνεκά μ' αὖτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τειουσάκλῃ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παῖδων·
Τῇ ὁμοῦ ἐτρέφομην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὼ β' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἀμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, πολλὰ μυρί' ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὸ χαλεῦνόν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποιεῖν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
Ἀγρόνδε προέλλε· Φίλει δέ με κηρδὲν μᾶλλον.
Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλά μοι αὐτὰ
Ἔργον ἀξέουσιν μάκαρες θεοὶ, ᾧ ἐπιμένω
Τῶν ἴφαγόν τ' ἠπίν τε, καὶ εἰδόριον ἔδωκα.
Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μειλιχόν ἔξιν ἀκοῦσαι
Οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἵμερσεν οἶκον,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χαιτέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φίσσαι, καὶ ἄπαρα πίνουσιν.
Καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε· ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἐοῖ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν, Εὔμαιε, συβώτα,
Πολλὰν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
Ἀλλ' ἴαγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἠὲ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' εἴειν, ἢ παρὰ βουσὶν,
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπάρασαν
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμα· ὁ δ' ἄξιον ἔνθον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἦρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μετελλᾷς,
Σιγῆ νῦν ξυείας καὶ τέρπεο, πίνε τε οἶνον
Ἥμενος· αἴδε δὲ νύκτες ἀδέσφατοι· ἴσμεν μὲν οὔδειν,
Ἐς ὃ τερπόμενοιεν ἀκουάμεν· οὐδέ τι φῶς χρή,
Πρὶν ὦρη, κατακλέχθαι· ἄγαν καὶ πολὺ δίνεος.
Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὐδέτω ἐξελθόντ' ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένῃφι
Δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἐπέσθω.
Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντε τε δαιτυμόνε τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
Μνησομένω· μετὰ γὰρ τε καὶ ἀλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
Ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πολλ' ἀπαλάλῃται.

Τοῦτο

„ An jam mortui sint, & in Plutonis ædibus.
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate narrabo:
„ Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,
„ Ut anima *sibi* à membris pereat suis in ædibus:
„ Vehementer enim de filio dolet absente,
„ Deque uxore quam virginem duxerat, prudente; quæ ipsum
„ Tristitia affecit mortum, & in cruda senectute posuit. (maxime
„ Illa autem dolore de suo filio periit glorioso,
„ Tristi morte: sic ne moriatur, quicunque mihi
„ Hic habitans amicus sit, & amica faciat.
„ Quamdiu quidem igitur illa erat, dolens quamtumvis licet,
„ Tamdiu aliquid mihi dilectum erat scisciatur & interrogare,
„ Quoniam me ipsa nutrivit, una cum Ctimena stolata,
„ Filia eximia, quam minimam natu peperit liberorum:
„ Cum hac simul nutriebar, paulo autem me minus honorabat.
„ At postquam *ad* pubertatem optabilem pervenissemus ambo,
„ Hanc quidem postea in Samum nuptum dederunt, & infinita ac-
„ At me lænaque tunicaque, vestimentis illa (ceperunt:
„ Pulchris valde ubi induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
„ Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
„ Nunc verò jam his indigeo; sed mihi ipsi
„ Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor:
„ Ex-his comedique, bibique, & venerandis-*hospitibus* dedi.
„ Ex domina autem haud dulce licet audire,
„ Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit
„ Viri superbi: valde verò famuli indigent (domui,
„ Coram domina loqui, & singula interrogare;
„ Et comedere, bibereque; deinde autem & aliquid portare
„ Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis lætificant.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Pape! ut parvulus existens, Eumæe subulce,
„ Multum jactatus es seorsum à tua patria & parentibus.
„ Sed age mihi hoc dic & accurate narra,
„ An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
„ In qua habitabat pater & veneranda mater;
„ An te solum relictum apud oves, vel apud boves,
„ Viri hostiles navibus ceperint, & vendiderint
„ Hujusce viri ad ædes; hic autem dignum pretium dederit?
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Hospes, quoniam jam hæc me percontaris & interrogas,
„ Silentio nunc attende & delectare, bibeque vinum
„ Sedens; hæc autem noctes immensæ: licet quidem dormire,
„ Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque omnino te oportet,
„ Ante horam, cubitum-ire: nocumentum *est* & multus somnus.
„ Cæterorum autem quemcunque cor & animus jubet,
„ Decubet egressus; simul autem atque aurora illuxerit,
„ Pastus, simul sues herlles sequatur.
„ Nos autem in casa bibentesque comedentesque,
„ Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
„ Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir, (raverit.
„ Quicunque scilicet valde multa passus fuerit, & multum er-

Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἴπου ἀκούεις,)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος·
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ ϛυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδαϛαι·
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης; ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
Τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηῒ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον·
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη, κοίλῃ παρὰ νηῒ,
Εὐνῇ καὶ φιλότητι· τά τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ·
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι·
Κούρη δ' εἶμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
Ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι, λῃΐϛορες ἄνδρες,
Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρη·
Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτοὺς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
Ὅρκῳ πιϛωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
Ὑμετέρων ἑτάρων, συμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυιῇ,
Ἤ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' ὀϊσσάμενος καταδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω·
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην·
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἁματροχόωντα θύραζε,
Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπη περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ἡ μὲν

„ Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris & interrogas.
„ Insula quædam Syria vocatur, (sicubi audis,)
„ Ortygiam supra; ubi conversiones Solis,
„ Non ita valde magna; sed bona quidem,
„ Fertilis-boum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax;
„ Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius
„ Morbus odiosus incidit miseris mortalibus;
„ Sed quando senescant in urbe gentes hominum,
„ Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Diana,
„ Suis lenibus telis aggrediens interficere-solet.
„ Illic duæ urbes; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt;
„ His verò ambabus pater meus imperabat
„ Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.
„ Illuc autem Phœnices re-nautica-inclyti venerunt viri
„ Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigra.
„ Erat autem patris mei mulier Phœnissa in domo
„ Pulchraque magnaque, & splendidorum operum perita:
„ Hanc autem Phœnices callidi decipiebant:
„ *Cum ea* lavante quidam primum mixtus est, cavam apud navim,
„ Concubitu & amore; quæ scilicet mentes decipiunt
„ Imbecillis mulieribus; etiam si *qua* frugi fuerit.
„ Interrogabat autem postea, quænam esset, & unde venisset;
„ Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum;
„ Ex Sidone quidem abundante-aris glorior esse;
„ Filia verò sum Arybantis ego abunde divitis:
„ Sed me abripuerunt Taphii latrones viri,
„ Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam
„ Hujusce viri ad ædes: hic autem dignum pretium dedit.
„ Hanc autem rursus allocutus est vir, qui *cum ea* mixtus erat
„ Nunquid jam retro rursus una nos domum sequereris, (clam;
„ Ut videas patris & matris altam domum;
„ Ipsosque? certe enim etiamnum sunt, & divites vocantur.
„ Hunc verò rursus allocuta est mulier, & respondit sermone;
„ Esset & hoc, si mihi velletis, nautæ,
„ Jurejurando fidem dare; incolumem me domum abducturos.
„ Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.
„ At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,
„ Inter eos utique rursus locuta est mulier, & respondit sermone;
„ Tacite-*agatis* nunc; ne quis me alloquatur verbis
„ Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in via,
„ Vel alicubi ad fontem; ne quis ad domum seni
„ Profectus dicat; is autem suspicatus liget *me*
„ Vinculo in gravi, vobis verò moliatur mortem.
„ Sed retinete in mente verbum; & properate emptionem via-
„ At quando jam navis plena victu fuerit, (ticorum.
„ Nuncius mihi deinde celeriter ad ædes veniat:
„ Afferam enim & aurum, quodcunque sub-manus venerit:
„ Quin & aliud naulum ego volens sane dedero:
„ Filium enim viri boni in ædibus nutrio,
„ Astutum jam talem, simul-cursitantem foras;
„ Hunc duxero in navim; hic verò vobis infinitū precium (mines.
„ Comparaverit, ubicunq; vendendum-transtuleritis ad alienos ho-

„ Hæc

Ἦ μὲν ἐμ' ἐν εὐτῆσιν, ἀκέβη πρὸς δώματα κυκλό.
Οἱ δ' ἐνεκεύνιν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖδι μένοντες
455 Ἐν νηῖ γλαφυρῇ βίστον πολὺν ἐμπαλόωσα·
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὸς ἐκέβεσε τρόπιν ἐνδέσθαι,
Καὶ τόν μ' ἐκ γελέων ἔφεον, ἐς δ' ἀγρὸν ἐλεύσεσθαι γυναικί·
Αὐτὰρ ἐγὼ πολύϊδρος ἐμοῦ πρὸς δώματα κικήσω,
Χρύσεον ὄρμον ἔχουσα, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔφεπον·
460 Τὸν μὲν ἐμ' ἐν μεγάροις ἐμοὶ καὶ πότνιαι μήτηρ
Χείρεσσιν ἀμφιφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἐφάνθη·
Ὄμνυε ὑπισχόμενοι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἤτορ ἐμ κατνεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει·
Ἡ δ' ἐμὲ χειρὶ ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θαμεζῆ·
465 Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμῖν θέσπεσα κῆδε σημαίνῃς·
Ἀνδρῶν ἑκατόμβοντο, οἱ μὲν κατὰ ἐμπεδὸν ἐμπεφύασιν.
Οἱ μὲν ὅγ' ἐς δῶκεν πρόμολον, ὀδόντε τε θῆμαν·
Ἡ δ' αὖθι τρὶ ἔλασε κατεπαίξασ' ἐκ θαλάμοιο
Ἐκφέρων· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπεμὴν ἐκαφρόνησον·
470 Δύσετό τ' ἠέλιος, κατὰ δ' ἐπέσσυτο ἐγκατέ.
Ἡμεῖς δ' ἐρχόμεθα κλιτὸν ἐπὶ ἠλέκτωρ ὅπα κοίτοις·
Ἐνθ' ἤρα Φοινίκων ὦν ἀνδρῶν ὀκκάλοι νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ἀγρὸ κλέυθα,
Νὺ ἀνεβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς ὄμβρον ἔπλεον.
475 Ἐξῆμαρ μὲν ἐμοὶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ' ὅτ' ἐπ' ἠῶ ἔβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄντλῳ δ' ἐνδούσησε πεσοῦσ', ὡς εἰναλίη πέξ·
Καὶ τὸν μὲν Φοίβοιο καὶ ἀχθόεν κῦμα γενέσθαι
480 Ἐκβάλον· αὐτὰρ ἐγὼ ἐπεσόμην ἀκαμηβόμενος ἔτος.
Τοῦο δ' ἐπέκλυσσε Φέρων Ἰκμαλίδ τε καὶ ὕδωρ·
Ἔνθα με λιμόστης πρόκα κτεάτεσσιν ἐδόσσν.
Οὔτω τόνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ἐφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ δίογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ·
485 Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρνυς,
Ταῦτα ἔκαμε λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοι μὲν παῦρα καὶ κεφὶ ἐπέκλυν ἔθνεα
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώμασι ἐφίκοιο πολλὰ μεγήκας·
Ἠπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει ἐμβάλεν θε κάστε τε
490 Ἐνδυκέως· ζώοις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ὀγοῦν
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ γῆν ἐλεύσεσθαι ἐνὶ δόμοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μένυνθα·
Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθε ἐϋθρόνος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
495 Τηλεμάχου ἔταραι λύον ἱστία, καὶ δ' ἅλον ἱστὸν
Κερπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅμιον πρόμυρουσαν ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' αὖνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαίνον ἐπὶ ἠιγιαλοῦ θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐκνίσσοντο, κερδοῦτό τε αἴθοπα οἶνον.
500 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἠρχετο μύθων·
Ἤμεῖς μὲν νῦν ἄκυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐκελεύσομαι, ἠδὲ βοτῆρας·
Ἐσπέριος δ' εἰς ἄκυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·

505 Ἠῶθεν

„ Hæc quidem sic fata, abiit ad ædes pulchras;
„ Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
„ In navi cava facultates multas emebant:
„ Sed quando jam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,
„ Tunc utique nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri:
„ Venit vir solers mei ad ædes patris,
„ Aureum monile habens; electris autem interserum erat:
„ Hoc quidem in domo famulæ & veneranda mater
„ Manibus tractabant, & oculis spectabant,
„ Pretium pollicitæ: ille autem huic innuit tacite.
„ Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit:
„ Hæc autem me manu prehensum ædibus eduxit foras;
„ Invenit verò in vestibulo & poculum & mensas
„ Virorum convivarum, qui circa meum patrem versabantur.
„ Illi quidem in concionem processerunt, populique cœtum:
„ Hæc autem statim tria pocula abscondita sub sinu
„ Efferebat; at ego sequebar stultitia:
„ Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
„ Nos verò in portum inclytum venimus celeriter profecti,
„ Ubi scilicet Phœnicum erat virorum velox-in-mari navis.
„ Hi quidem deinde nave-conscensa navigabant humidas vias,
„ Nobis navi impositis: Jupiter autem ventum-secundum immitte-
„ Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque & die; (bat.
„ Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
„ Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens:
„ In-sentinam verò *ea* insonuit lapsa, sicut marina fulica:
„ Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
„ Ejecerunt: at ego relictus eram, dolens corde.
„ Hos autem Ithacæ appulit ferens ventusque & aqua;
„ Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.
„ Sic hanc quoque terram ego vidi oculis.
Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone;
„ Eumæe, certe valde jam mihi in mente animum commovisti,
„ Hæc singula dicens, quot scilicet passus is dolores animo.
„ Sed sane tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit
„ Jupiter, quippe in viri ædes pervenisti multa perpessus
„ Mitis, qui jam tibi præbet cibumque potumque
„ Accurate; degis autem bonam vitam: at ego
„ Multas hominum per urbes vagans huc venio.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululum;
Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
Telemachi socii solvebant vela; demiserunntque malum
Confestim; ipsamque *navem* in stationem subduxerunt remis:
Anchoras autem ejecerunt, ac retinacula alligaverunt:
Ipsique porrò egrediebantur in littus maris,
Cœnamque parabant, miscebantque generosum vinum.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem;
„ Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram;
„ At ego agrum adibo, & pastores:
„ Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar:

„ Mane

Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Πῇ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
Ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τοι ξενίων ποθή· ἀλλά σοι αὐτῷ
Χεῖρον· ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηςῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἄπο τῶν ὑπερωΐῳ ἱςὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱὸν,
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι·
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριςος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιςα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
Εἰ καί σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·
Ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔςι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιςὸν ἑταῖρον·
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιςα
Πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο·
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔςαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

Ὀ Δ Υ Σ-

„ Mane autem vobis viaticum apposuero,
„ Convivium bonum carniumque & vini dulcis.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
„ Quonam enim ego, dilecte fili, ibo? cujusnam ædes accedam
„ Virorum, qui in aspera Ithaca dominantur?
„ An recta tuam matrem adibo & tuam domum?
Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Alioquin quidem te ego & nostram-ad-*domum* juberem
„ Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium *esset*; sed tibi ipsi *nunc*
„ Pejus *erit*: quoniam tibi ego quidem abero, neque te mates
„ Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo
„ Apparet; sed seorsum ab his in superiore ædium parte telam
„ At tibi alium virum indicabo, quem adeas, (texit.
„ Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,
„ Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt:
„ Etenim longe optimus vir *est*, cupitque maxime
„ Matrem meam ducere-uxorem, & Ulyssis munus habere.
„ Sed hæc sane Jupiter novit Olympius, in æthere habitans;
„ An & ipsis ante nuptias perficiat malum diem.
Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,
Accipiter, Apollinis velox nuncius; pedibus autem
Vellebat columbam tenens; pennas autem defundebat ad terram,
In medio inter navemque & ipsum Telemachum.
Illum autem Theoclymenus à sociis seorsum ubi-vocasset,
Inhæsitque ei manui, verbumque dixit, & compellabat;
„ Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales;
„ Cognovi enim ipsam contra intuitus auguralem esse.
„ Vestro autem non est genere regalius aliud
„ In populo Ithacæ; sed vos potentes semper.
Hunc autem statim Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit;
„ Ita cito cognosceres amicitiamque multaque dona
„ Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Dixit, & Piræum allocutus est fidum socium;
„ Piræe Clytide, tu etenim mihi aliis etiam *in rebus* maxime
„ Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt:
„ Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in ædibus tuis
„ Accurate tracta & honora, donec venero.
Hunc autem rursus Piræus hasta inclytus contra allocutus est;
„ Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hic maneas,
„ Hunc tamen ego curabo; xeniorum autem ei desiderium non erit.
Sic locutus, navem conscendit, jussitque socios
Ipsosque conscendere, & retinacula solvere.
Hi autem statim conscendebant, & in transtris sedebant.
Telemachus verò sub pedibus ligavit pulchros calceos,
Sumpsitque validam hastam præfixam acuto ære,
Navis à tabulatis: illi autem retinacula solverunt.
Hi quidem sursum-acti navigabant in urbem, sicut jusserat
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.
Hunc autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec ve-
Ubi ei erant sues valde multæ, apud quas subulcus (nit in cortem;
Bonus ut-erat, dormiebat, dominis bene cupiens.

ODYS-

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Π. ΒΑΥΩΔΙΑΣ

Ὑποθέσεις.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὁρεῖλων ἐπαγγεῖλαι τοῦ δεσπότου τὴν παρουσίαν. Ἐκεῖνος δὲ ἐν τοῖς ἔξῆς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν ὗὸν ἀναγνωριζόμενος, κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλεμάχου πατεγμένων, ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποχωρεῖ.

Πῇ δ' ἔβα Τηλέμαχος ἀνεγνωρίζει πατέρα ἦν.

Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντ' ἔρικον ἅμ' ἠοῖ, κοιμαμένω πῦρ,
Ἐκπεμψάντε τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὀλακιόωντες,
5 Οὐδ' ὄλεον προσιόντα· γνῶσε δὲ δῖος Ὀδυσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἔκλυε ποδοῖιν·
Αἶψα δ' ἐπ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τοι τὸν ἐλεύσεται ἐνδόθ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
10 Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔσχ' ἐνὶ προθύρῳσι· ταφὼν δ' ἐνόρουσε συβώτης·
Ἐκ δ' ἔβα οἱ χειρῶν πίεσε ἤγγυα, τοῖς ἐπονεῖτο,
Κερνὰς εἴδωρα φίλοις· ὁ δ' ἀντίος ἦλυθ' ἄμακτος·
15 Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δὲ οἱ ἔπεσε δάκρυον.
Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγκαπάζει,
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης ἐκατὸν ἐνιαυτοὺς,
Μοῦνον, τηλόγετον, τῷ ἐπ' ἤλγεα πολλὰ μογήσας·
20 Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
Πέντε κύσεν τερπόμενος, ὡς ἐκ δεινότατος φυγόντα·
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ἔβαο νηὶ Πύλονδε·
25 Ἀλλ' ἴθι νῦν ἕκαδε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
Τέρψωμαι· εἰσορόων· ἥκεν ἀλλοθεν ἔνδαδε ἐόντα.
Οὐ μὲν γὰρ τι θέμις ἀγρόν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας·
Ἀλλ' ἐπιθηλεύεις· ὣς γὰρ νύ τοι εὐκαδε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων προσοφᾶν ἐξάλλοτριον δμῶλον.
30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἤσεσται· σύπερ, ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦ δὴ σεῖς ἤδη
Ἀνδρὸς Ἄλλος ἄγηται· Ὀδυσσῆος δὲ πόνος μὴν
35 Χήτεϊ ἀκαιμάτοιο κεῖται ἐν ἀγκυλίοισι,
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὀρκάμενος ἀνάγκῃ·
Καὶ λίην κείνη γε μένει, τετληότι θυμῷ
Δαΐσιν ἐν μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
Φίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυα χεούσῃ.

ODYSSEAE HOMERI XVI. LIBRI

Argumentum.

POst adventem Telemachi in agrum, Eumæus in urbem mittitur qui debebat nunciare præsentiam heri sui. Fit autem deinceps Ulyssis apud filium agnitio secundum voluntatem Minervæ, & ad insidias Telemachi ordinatorum in urbem reversio.

II. Telemachus agnoscit patrem suum.

DIversa autem ex parte in casa Ulysses & nobilis subulcus
Putabant jentaculum simul cum aurora, accenso igne,
Emiserantque pastores cum congregatis suibus.
Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Ulysses
Adulantes canes; circumque sonus venit pedum:
Statim autem Eumæum verbis alatis allocutus est;
„ Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc socius,
„ Vel & notus alius; quoniam canes non latrant,
„ Sed circum-adulantur; pedum autem subtus sonum audio.
Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius
Stetit in vestibulis: perculsus autem prosiliit subulcus;
Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,
Miscens generosum vinum: ipse verò obvius ivit hero;
Osculatusque est ipsi caputque & ambo lumina pulchra,
Manusque ambas: uber autem ei excidit lachryma,
Sicut verò pater suum filium bene volens amplectitur,
Reversum ex longinqua terra decimo anno,
Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit:
Sic tunc Telemachum deo-parem nobilis subulcus
Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsum:
Et lugens verbis alatis allocutus est;
„ Venisti, Telemache, dulce lumen; non te amplius ego
„ *Me* visurum putabam, postquam ivisti navi ad-Pylum:
„ Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo
„ Delecter inspiciens recens aliunde-intus existentem.
„ Nequaquam enim frequenter agrum adis, neque pastores;
„ Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,
„ Virorum procorum aspicere perniciosum cœtum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Erit sic, patet: tui enim causa huc venio,
„ Ut teque videam oculis, & sermonem audiam,
„ An mihi adhuc in ædibus mater maneat; an aliquis jam
„ Virorum alius *eam* duxerit-uxorem; Ulyssis autem alicubi cubile
„ Inopia stragularum malas araneas jaceat habens.
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Et omnino illa manet patienti animo
„ Tuis in ædibus: luctuosæ verò ei semper
„ Pereunt noctesque & dies lachrymas-fundenti.

Sic

Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
Αὐτὰρ ὀγ' ἐλέαιρε ἰεὶς, καὶ ὑπέβη λαΐνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόδειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·
Ἠσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἔδρην
Σῆμα μὲν ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἄνδρε, ὅς κε παραιβήσειε.
Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τῷ δὲ συβώτης
Χεῦεν ὑπὲρ χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κώας ὕπερθεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
Ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρεκύκεον ἐν κανέοισιν,
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε, δῖον ὀφρύσι·
Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ἑ νῆες
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γὰρ τί κε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε, συβῶτα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω·
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων·
Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι,
Πλαζόμενος· ὡς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων·
Νῦν δ' αὖ Φοινικηΐων ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς
Ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς ἄστυ· ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι δίκῃ;
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἀνδρ' ὑπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπαίνῃ·
Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μαρμαρίζει,
Ἡ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν,
Ἠ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐν μεγάροισιν, ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρησιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Ἕσσω μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Δώσω δὲ ξίφος ἀμφήκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμισσον ἐνὶ σαθμοῖσιν ἐρύξας·
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
Ἐδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐάσω
Ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστὶν,

Ἦ μάλα

Sic utique locutus, ei accepit æream lanceam:
At illé introibat, & transivit lapideum limen.
Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses:
Telemachus verò ex-altera-parte prohibebat, dixitque;
„ Sede, ô hospes; nos autem & alibi inveniemus sedem
„ Tugurio in nostro: adest nempe vir, qui deponet.
Sic dixit: ille autem retrogressus proinde sedebat: huic autem
Substravit viridia virgulta, & pellem insuper; (subulcus
Ubi sedebat deinde Ulyssis dilectus filius.
Illis autem carnium lances apposuit subulcus
Assarum, quas scilicet priori-*die* reliquerant comedentes;
Panem autem festinanter accumulabat in canistris,
Deindeque in poculo miscebat dulce vinum:
Ipse verò è-regione sedit Ulyssis divini.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Tunc demum Telemachus allocutus est nobilem subulcum;
„ Pater, unde tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quinam se esse gloriabantur?
„ Nequaquam enim ipsum peditem puto huc venisse.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Equidem tibi, fili, vera omnia dicam:
„ Ex Creta quidem genus gloriatur lata:
„ Dicit autem *se* multas hominum urbes peragrasse
„ Errantem; sic enim ei destinavit hæc deus.
„ Nunc autem demum Thesprotorum virorum ex nave elapsus
„ Venit meum ad stabulum: ego verò tibi in-manus-*eum*-tradam
„ Fac, quomodo vis; supplicem autem tibi *se* profitetur esse.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Eumæe, certe valde hoc verbum triste dixisti:
„ Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi?
„ Ipse quidem juvenis sum, & nondum manibus confidi
„ Virum propulsare, quando quis prior lacessiverit.
„ Matri autem meæ bifariam animus in mente cogitat,
„ An illic apud me maneat, & domum curet,
„ Torumque reverens mariti, populique famam,
„ An jam una sequatur Achivorum *eum*, quicunque optimus
„ Ambit *eam* in ædibus vir, & plurima dederit.
„ Sed sane hospitem, quoniam tuam advenit domum,
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris;
„ Dabo etiam ensem ancipitem, & pedibus calceamenta;
„ Mittamque, quo ipsum cor animusque jubet.
„ Sin velis tu, curato *eum* in stabulis detentum:
„ Vestimenta autem huc ego mittam, & cibum omnigenum,
„ Ad-edendum, ut ne te atterat & socios.
„ Illuc verò haud ipsum ego ad procos sivero
„ Ire; valde enim petulantem insolentium habent,
„ Ne ipsum convitiis-proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
„ Efficere autem difficile quid inter plures existentem,
„ Virum etiam fortem; quoniam multo potentiores sunt.
Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ O amice, quoniam sane mihi etiam respondere fas est,

„ Cer-

Ἦ μάλα μιν κατεδέπτετ' ἀκούοντος Φίλον ἦτορ,
Οἷα Φαιὴ μνηστῆρας ἐτάσσαλα μηχανάασθαι
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
Εἰπὲ μοι, ἢ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμβρῷ·
Ἢ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσί περ ἀνὴρ
Μαιναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται.
Αὖ γὰρ ἐγὼν οὔτοι νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ δίκῃ,
Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἢ καὶ αὐτὰς
Ἔλδοι ἀληθείων· (ἴτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἴσα·)
Ἔλδοι ἔπειτ' ἂν ἐμοῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθὺν δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βούλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἶεν ἀεικέα ἐργ' ὁράασθαι,
Εἱνούς τε ξυφελιζομένους, ἐμιαίς τε γυναῖκας
Ῥυσάζοντας ἀεικέλως κατὰ δώματα καλά·
Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἐδοντας
Μάψ, αὔτως, ἀτέλεσσον, ἀνηνύσω ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαιναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται·
Ὧδε γὰρ ἡμετέρη γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκεισίου υἱὸν ἔτικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσεὺς
Μοῦνον ἐμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο
Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰν' ἐνὶ δίκῃ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν Ἄριγοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναῇ Ἰθάκῃ κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνᾶται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται συγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ Φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαβήσεσθαι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐνὶ ἐξέφρονι Πηνελοπείῃ
Εἰπ', ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὖτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴη ἀπαγγείλας· τῶν δ' Ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε σύβωτα·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἤδη μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσῆος μέγ' ἀκούων,
Ἔργα τ' ἐποιτύνεσκε, μετὰ δμῴοις δ' ἐνὶ δίκῃ
Πίνε καὶ ἠσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ἵκεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔπω μιν Φασὶν Φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,

„ Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
„ Qualia dicitis procos injusta moliri
„ In ædibus, invito te, talis cum sis.
„ Dic mihi, an sponte succumbas; an te populus
„ Oderit in civitate, obsequentes dei voci:
„ An de-fratribus queraris; quibus scilicet vir
„ Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.
„ Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
„ Vel filius ex Ulysse eximio, vel etiam ipse
„ Venerit errans: (adhuc enim & spei copia *est*:)
„ Illico deinde mihi caput abscinderet alienus vir,
„ Si non ego illis malum omnibus fierem,
„ Profectus in domum Laertiadæ Ulyssis.
„ Sin contra me multitudine domarent solum existentem,
„ Mallem in meis interfectus ædibus
„ Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
„ Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
„ *Illos* violantes indigne in ædibus pulchris;
„ Et vinum exhaustum, & cibum comedentes
„ Temere, incassum, in-infinitum, incompleto in opere.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate dicam;
„ Neque omnino mihi omnis populus invisus irascitur,
„ Neque de-fratribus queror; quibus scilicet vir
„ Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit:
„ Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter;
„ Solum Laertem Arcesius filium genuit;
„ Solum autem rursus Ulyssem pater genuit; at Ulysses
„ Solum me in ædibus genitum liquit, neque fruitus est:
„ Ideò nunc inimici valde multi sunt in domo.
„ Quotquot enim insulis dominantur optimi,
„ Dulichioque, Samæque, & nemorosæ Zacyntho;
„ Et quot in aspera Ithaca dominantur,
„ Tot matrem meam ambiunt, atterunt que domum.
„ Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
„ Facere potest; hi autem consumunt comedentes
„ Domum meam: cito utique me perdent & ipsum.
„ Sed sane hæc quidem deorum in genibus posita-sunt.
„ Pater, tu verò vade ocyus, prudenti Penelopæ
„ Dic, quòd ei salvus sum, & ex Pylo veni.
„ At ego hic manebo; tu autem huc redi,
„ Soli ubi-nunciaris; aliorum verò nullus Achivorum
„ Audiat: multi enim mihi mala moliuntur.
Huic autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce;
„ Cognosco, sapio; hæc sane intelligenti imperas.
„ Sed age mihi hoc dic & accurate narra,
„ An & Laerti eadem via nuncius eam
„ Infelici; qui eousque quidem ob-Ulyssem valde dolens,
„ Operaque inspectabat, & cum famulis in domo
„ Bibebat & comedebat, quando animus in pectoribus juberet;
„ At nunc, ex quo tu utique invisti navi ad-Pylum,
„ Nondum ipsum dicunt comedisse & bibisse solito-modo;

Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ ϛονα χῆ τε γόῳ τε
Ἤεμι ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀϛεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλγιον, ἀλλ' ἴμπης μίν ἐάσομεν, ἀχνυμενόν περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόϛιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὄττι τάχιϛα
Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥα, καὶ ὦρϛε ϛυφορβόν· ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα·
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδινοὶ ἴεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
Λήθεν ἀπὸ ϛαθμοῖο κίων Εὐμαιος ὑφορβός·
Ἀλλ' ἤγε ϛχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἤικτο γυναικὶ
Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ Φανεῖσα·
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ Φαίνονται ἐναργεῖς·
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καὶ ϛῆ σὺν ὀλόοντο·
Κνυζηθμὸν δ' ἐτέρωσε διὰ ϛαθμοῖο φέρηθεν.
Ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἤλυε μεγάροιο περὶκ μακρὸν τεῖχίον αὐλῆς,
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤδη νῦν σῷ κηδοῖ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηϛῆρϊν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄϛυ περιπλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὖτε
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι, μεμινοῖ μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐϛαμάσσατ' Ἀθήνη·
Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἐυπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Θῆκ' ἀμφὶ ϛήθεσσι· δέμας δ' ἐῴελλε καὶ ἥβην.
Αὖ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
Ἦ μὲν ἄρ' ὣς κλισίηνδ' ἐβάμβησε δέ μιν φίλος υἱός·
Ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν,
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καὶ τοι χρὼς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος.
Ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
Ἀλλ' ἴλαθ', ἵνα τοι κεχαριϛμένα δώσομεν ἱρὰ,
Ἠδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· Φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ πατὴρ τοός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ ϛεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Ὡς ἄρα φωνήσας υἷόν κύσε, καὶ δὲ παρειὴν
Δάκρυον ἦκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε κυλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ', (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,)
Ἐξαὖτίς μιν ἔπεασιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμὸς· ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος ϛεναχίζω·

„ Neque opera inspexisse; sed suspirioque luctuque
„ Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Tristius *est*; sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.
„ Si enim ullo-pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,
„ Primum patris eligeremus reditus diem.
„ Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros
„ Vagare ad illum: at matri dic,
„ Ut famulam œconomam *ire*-jubeat quam citissime
„ Clam; illa etenim nunciaverit seni. (calceos;
Dixit utique, & excitavit subulcum: ille autem cepit manibus
Ligatisque *iis* sub pedibus ad urbem ibat: neque sane Minervam
Latebat à stabulo profectus Eumæus subulcus:
Sed ea prope venit: corpore verò assimilata est muliebri
Pulchræque, magnæque, & splendida opera doctæ.
Stetit autem è-regione-ostii casæ Ulyssi apparens;
Neque Telemachus vidit coram, neque advertit:
(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti:)
Sed Ulyssesque, canesque viderunt, & proinde non latrarunt,
Cum-gannitu autem aliorsum per stabulum trepidaverunt.
Illa autem supercilii innuit; animadvertit verò nobilis Ulysses;
Exivit autem domo extra magnum murum cortis,
Stetitque ante ipsam: illum verò allocuta est Minerva;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela;
„ Ut procis mortem & fatum moliti
„ Eatis ad urbem inclytam: neque ego ipsa
„ Diu à vobis abero, prompta ad pugnandum.
Dixit, & aurea virga tetigit *eum* Minerva:
Vestem quidem ei primum bene-lotam & tunicam,
Posuit circum pectora; corpusque auxit & vigorem.
Rursus autem nigro-colore factus-est, genæ verò distentæ sunt;
Cæruleique facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem, ita cum-fecisset, abiit: at Ulysses
Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius;
Territusque aliorsum vertit oculos ne deus esset,
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ Alius mihi, hospes, appares recens, quam ante,
„ Alia autem vestimenta habes; & tibi corpus haud amplius simile:
„ Certe omnino aliquis deorum es, qui cœlum latum habitant:
„ Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
„ Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis.
Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses;
„ Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?
„ Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
„ Pateris dolores multos, injurias sustinens virorum.
Sic utique locutus, filium osculatus est, perque genas (semper.
Lachrymam mittebat humi: ante autem continuerat-se indefinenter
Telemachus verò, (nondũ enim persuadebatur suum patrem esse,)
Rursus ipsum verbis respondens allocutus est;
„ Haud tu Ulysses es, pater meus, sed me deus
„ Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem:

Οὐ γάρ πως ἂν ὀνοτὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο
Ὧι αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ῥηϊδίως ἐθέλων βείη νέον, ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ᾖσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο,
200 Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἐνδον ἐόντα
Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γὰρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
205 Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλά τ' ἀνατλὰς,
Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (οὐόνται γάρ·)
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
210 Ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι.
Ῥηϊδίον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἠμὲν κυδῆναι ὀνοτὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.
Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο. Τηλέμαχος δὲ
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
215 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο·
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοὶ
Φῆναι, ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
Ἀγροῖται ἐξεῖλοντο, πάρος πετεεινὰ γενέσθαι·
Ὡς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
220 Καί νύ κ' ἐδυρομένοισιν ἔδυ Φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αὖσα·
Ποῖῃ γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἄμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
225 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
230 Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἄγλαὰ δῶρα,
Χαλκὸν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρα κε δυσμενέσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
235 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσί·
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μαρμαρίξας,
Φράσσομαι, εἴκεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
Μούνω ἀνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος εἴδομ' ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
Ἀνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
245 Μνηστῆρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς, οὐδὲ δύ' οἶμι,
Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα

„ Nequaquam enim mortalis vir hæc machinatus esset
„ Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,
„ Facile volens faceret juvenem & senem.
„ Certe enim modo eras senex, & turpiter indutus eras;
„ Nunc verò diis similis es, qui cœlum latum habitant.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cum-sit,
„ Neque mirari supra-modum neque stupere.
„ Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses:
„ Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis,
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Verum tibi hoc opus *est* Minervæ prædatricis,
„ Quæ me talem fecit, uti vult; (potest enim;)
„ Alias quidem mendico similem, alias autem rursus
„ Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti.
„ Facile nempe diis, qui cœlum latum habitant,
„ Et illustrem-facere mortalem hominem, & vilem-reddere.
Sic utique locutus sedit: Telemachus verò
Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.
Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:
Flebant verò stridule, abundantius quam & aves
Aquilæ, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicet pullos
Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:
Sic utique illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.
Et sane lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Telemachus allocutus fuisset sinum patrem statim;
„ Quali enim jam huc, pater, navi te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
„ Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo;
„ Phæaces me duxerunt re-nautica-inclyti, qui utique & alios
„ Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit.
„ Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes
„ Deposuerunt in Ithacam: dederunt autem mihi splendida dona,
„ Æsque aurumque abunde, vestimentaque texta:
„ Et hæc quidem in speluncis deorum consilio jacent.
„ Nunc autem demum huc veni admonitionibus Minervæ,
„ Ut inimicorum de cæde consultemus.
„ Sed age mihi procos enumeratos recense,
„ Ut sciam, quotque & quinam viri sint:
„ Et meo in animo eximio habita-deliberatione,
„ Considerem; an nos possimus adversari,
„ Soli sine aliis, an & conquiremus alios.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ O pater, sane tuam magnam gloriam semper audiebam,
„ Manibusque *te* bellicosum esse, & prudentem consilio:
„ Sed valde magnum dixisti; stupor me tenet; neque esset-possibile,
„ Viros duos cum multis & fortibus pugnare.
„ Procorum autem neque sane decas una, neque duæ solæ,
„ Sed multo plures; cito autem scies hic numerum.
„ Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Κοῦροι νεκρημένοι, ἐξ δὲ δρηςῆρες ὕπονται·
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἕκειν,
250 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἕπεσιν ἑείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριςοι,
Καί σφιν ὅμ' ἕςι κῆρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδός,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων,
Τῶν οἱ μὲν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
255 Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσαι ἐλθόν.
Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ· ἢ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ εὖ εὐφέο, καί μεν ἄκουσον,
260 Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διΐ πατρὶ,
Ἀρκέσει, ἠέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἐσθλὼ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
Ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὤτε καὶ ἄλλοις
265 Ἀνθράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θοῆσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηςῆρσι καὶ ἡμῖν
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῳφιν,
Οἴκαδε, καὶ μνηςῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
Αὐτὰρ ἐμὲ πρότι ἦζυ συβώτης ἵξεται ἤδη·
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
275 Τετλάτω ἐν ςήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο·
Ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι βίηφι,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰςορόων ἀνέχεσθαι·
Ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὐχὶ
280 Πείσονται· δὴ γὰρ σφι παρίςαται αἴσιμον ἡμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὀπτότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νεύσω δὲ τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἐπειτα νοήσας,
Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
285 Ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηςῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες,
Ἓκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐοικει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
290 Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἐπὶ ἀϊτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν ςήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
Καὶ μνηςῆν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἔνδρα σίδηρος.
295 Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
Κἀλλιπέτεον, καὶ δοιὰ βοάργια χερσὶν ἑλέσθαι·
Ἷς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·

„ Juvenes selecti, sex verò *eos* famuli comitantur;
„ Ex Samo autem quatuorque & viginti juvenes sunt;
„ Porrò ex Zacyntho sunt viginti viri Achivorum;
„ Ex ipsa verò Ithaca duodecim omnes optimi,
„ Et cum ipsis simul est Medon præco, & divinus cantor,
„ Et duo servi periti epulas instruendi.
„ His si omnibus nos offeramus intus existentibus,
„ *Vereor*, ne perquam amare & graviter *eorum* injurias ulciscaris
„ Sed tu, si possis aliquem adjutorem excogitare, (reversus.
„ Considera, qui nobis auxilietur prompto animo.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Equidem tibi dicam; tu autem attende, & me audi,
„ Et considera, an & nobis Minerva cum Jove patre
„ Sufficiat, an aliquem alium adjutorem dispiciam?
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Boni sane isti sunt adjutores, quos memoras,
„ Alte licet in nubibus sedentes; qui utique & in alios
„ Homines dominantur, & immortales deos.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Haud quidem illi multo tempore seorsum aberunt
„ A pugna forti, quando procis & nobis
„ In ædibus meis robur decernatur Martis.
„ Sed tu quidem nunc vade, simul atque aurora illuxerit,
„ Domum, & cum procis superbis versare:
„ At me ad urbem subulcus postea ducet,
„ Mendico misero similem, & seni.
„ Si autem me ignominia afficiant in domo, tuum tamen cha-
„ Toleret in pectoribus, male patiente me: (rum cor
„ Etiamsi vel per domum pedibus trahant foras,
„ Vel telis percutiant; tu tamen inspiciens, tolera;
„ At sane cessare jube ab insipientia,
„ Lenibus verbis compellans: illi verò tibi non
„ Parebunt; jam enim ipsis adest fatalis dies.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo repone tuo:
„ Quando abundans consiliis in mente *mihi* ponet Minerva,
„ Innuam quidem tibi ego capite; tu autem deinde cum intellexe-
„ Quæcunque tibi in ædibus martia arma jacent, (ris,
„ In secessum alti thalami depone sublata
„ Omnia prorsus: at procos blandis verbis
„ Palpare, quando te percontentur *arma* desiderantes; (sunt,
„ *Dicens*, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia
„ Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses;
„ Sed fœdata sunt, quantum ignis attigit vapor.
„ Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,
„ Ne forte vino gravati, contentione concitata inter vos,
„ Vos invicem vulneretis, fœdetisque convivium,
„ Et nuptiarum ambitum; ipsum enim allicit virum ferrum.
„ Nobis verò solis duos enses, & duas hastas
„ Relinque, & duo scuta manibus sumenda;
„ Ut impetu facto capiamus: illos autem postea
„ Pallas Minerva debilitabit, & providus Jupiter.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente repone tua;

300 Εἰ ἰτεόν γ' ἐμὸς ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴσω τέγος, μήτε συβώτης,
Μήτε τις οἰκήων, μήτ' αὖτὴ Πηνελόπεια·
Ἀλλ' οἶοι σύ τ', ἐγώ τε, γυναικῶν γνώσομαι ἰθύν·
305 Καί κε τέο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἡμὲν ὅπου τις νῶι τίει καὶ δείδια θυμῷ,
Ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὺ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεα φαίδιμος υἱός·
Ὦ πάτερ, ἤτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἐπειτά γ' ἐῖσι
310 Γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλκηφορέουσιν γ' ἐμ' ἔχουσιν·
Ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἐσσεσθαι ἐῖω
Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὺ δὲ φράζεσθαι ἤνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὖτοιο εἴσῃ ἐπάξιος πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἄκηλοι
315 Χρήματα δαφοίνουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ἀλλ' ἤτοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἤνωγα,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητέες εἰσιν·
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ κεῖμοῦς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
320 Εἰ ἰτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἦ δ' ἤτοι ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς ἀειρηής,
Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
325 Νῆα μὲν οἶκε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρβιμοι θεράποντες·
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόφασαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
330 Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
Ἀφνὸ' ἀποπλεῖειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὸν δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὑφορβός,
Τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
335 Ἀλλ' ὅτε δή β' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κήρυξ μὲν ἅμ μέσσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν·
Ἠδη τοι, βασίλεια, φίλος πάϊς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτηϊ ἴαχε παφαζὰς
Πάντ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
340 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἐπέειπε,
Βῆ β' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκειά τε, μέγαρόν τε.
Μνησῆρες δ' ἀκάχοντο, κατὴφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Ἐκ δ' ἤλυθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο·
345 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύων·
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη·
Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἱ κε τάχιστα
350 Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἴκόνδε νέεσθαι.
Οὔπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,

„ Si vere utique meus es, & sanguinis nostri,
„ Ne quis postea Ulyssem audiat intus esse,
„ Ne quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
„ Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope:
„ Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium:
„ Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus;
„ Tam ubi aliquis nos honoret & timeat animo,
„ Quam qui non curet, teque parum-honoret talem existentem.
Hunc autem respondens allocutus est illustris filius;
„ O pater, sane meum animum & postea puto
„ Cognosces; nequaquam enim animi-remissio me tenet:
„ Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
„ Nobis ambobus; te verò considerare jubeo.
„ Diu enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
„ Opera adiens; illi autem in ædibus quieti
„ Opes devorant præter-modum, neque superest parsimonia.
„ Sed sane te mulieres ego explorare hortor,
„ Quæque te parum-honorent, & quæ inculpatæ sint:
„ Viros autem non ego per fabula vellem
„ Nos explorare, sed postea hæc curare,
„ Si modo vere aliquod nosti Jovis signum Ægiochi.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ast deinde in Ithacam deducebatur navis bene-fabricata,
Quæ tulerat Telemachum à-Pylo, & omnes socios:
Hi verò quando jam portum valde-profundum intrassent,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi;
Statimque ad Clytii *domum* ferebant perpulchra dona.
At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis,
Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat
Ad-urbem inde-navigare; ut ne verita in animo
Potens regina teneras lachrymas funderet.
Occurrerunt autem sibi-invicem præco & nobilis subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam pervenissent *ii* domum divini regis,
Præco quidem mediis in ancillis dixit;
„ Jam tibi, regina, dilectus filius venit.
Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia, quæcunque ei dilectus filius *ipsum* jusserat loqui.
At postquam omne præceptum renunciasset,
Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque.
Proci verò tristati sunt, doluerintque in animo;
Exiverunt autem domo præter magnum murum atril,
Et illic ante januas sedebant:
His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
„ O amici, certe magnum opus superbe perfectum est
„ Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri
„ Sed agite, navem nigram trahamus, quæcunque optima;
„ Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citissime
„ Illis nuncient ocyus ut domum redeant.
Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem.

Στερεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Ἱζία τε ἑέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἠδὺ δ' ἀρ' ἐκγελάσας μετεφώνεον οἷς ἑτάροισι·
Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ἐτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον·
Ἢ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ ἐίσιδον αὐτοὶ
Νῆα παραρχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχήναι.
Ὡς ἔφαθ· οἱ δ' ἀνεκάντες ἴβαν ἐπὶ οἶνα θαλάσσης·
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἴρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένειπαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, οὐδέ τιν' ἄλλων
Εἴων, οὔτε νέων μεταΐξειν, οὔτε γεραόντων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἀνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἠκριαις ἡνεμόεσσας
Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἤσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμείμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχῆσαι, ἵνα φίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν δίκαδε δαίμων·
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμας ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ δῖω,
Τούτου γε ζώοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιςήμων βουλῆ τε νόῳ τε·
Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον διηνεκὲς ἐνθάδε ἔλθοι·
Εἰς ἀγορὴν· οὐ γὰρ τι μεθησέμεναί μιν δῖω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναιδὴς,
Οὔνεκα οἱ φόνον αἰπὺν ἐρέπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν·
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἐμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλησς,
Ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ἀνεῖται.
Εἰ δ' ἐμὶν ὧδε μύθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρῴα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις ἐυμηδέ' ἔδωμεν
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐπ μεγάροιο ἕκαςος
Μνάσθω ἑέδνοισιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὡς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐκὴν ἡγέονοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Νίσσου Φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδεω βασιλῆος·
Ὃς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
Ἤγετο μνηςῆρας· μάλιςα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἡνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέκρητ' ἀγαθῇσιν·
Ὃς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείναι ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆΐδν ἐςι
Κτείναι· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς·
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιςες,

Versus ex loco, portum profundum intra,
Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
Suaviter autem ridens locutus est inter suos socios;
„ Ne quem nuncium jubeamus *ire*; hi enim intus:
„ Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi
„ Navem præternavigantem, eam autem non potuerunt assequi.
Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, iverunt ad littus maris:
Statim verò navem nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi.
Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum
Sinebant, neque juvenum una-considere, neque senum.
Inter hos autem Antinous locutus est Eupithei filius:
„ Papæ! ut hunc virum dii malo liberarunt!
„ Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis
„ Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,
„ Nunquam in terra noctem peregimus, sed in ponto
„ Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,
„ Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum
„ Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit ad domum deus;
„ Nos verò hic ei consultemus gravem mortem
„ Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,
„ Eo utique vivente, perfectum iri hæc opera.
„ Ipse etenim peritus consilioque menteque;
„ Populi autem non amplius omnino nobis favent.
„ Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
„ In concionem; nequaquam enim remisse-acturum ipsum puto,
„ Sed irascetur, dicetque inter omnes, cum-surrexerit,
„ Quod ei cædem gravem struebamus, neque assecuti-sumus:
„ Illi autem non laudabunt audientes mala opera:
„ *Metuendum*, Ne quod malum faciant, & nos expellant
„ Terra nostra, alium autem adeamus populum.
„ Verum prævertamus interficiendo in agro procul ab urbe,
„ Vel in via; victum autem ipsi, & possessiones habeamus,
„ Ubi-divisérimus æqualiter inter nos; ædes autem demum
„ Illius matri dederimus habendas, & *ei* quicunque *eam* duxerit
„ Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis (uxorem.
„ Ipsumque vivere & habere paterna omnia,
„ Ne ei deinceps opes affatim animó-gratas comedamus
„ Hic congregati, sed ex domo unusquisque
„ Ambiat *eam* sponsaliis petens; illa verò deinde
„ Nupserit ei, qui plurima dederit, & fatalis venerit.
Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.
His verò Amphinomus concionatus est & dixit,
Nisi illustris filius, Aretiadæ regis,
Qui scilicet ex Dulichio tritici-feraci, herbosa,
Dux-erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis; mente enim utebatur bona:
Qui ipsis prudens concionatus est, & dixit;
„ O amici, non ego interficere vellem
„ Telemachum; grave enim genus regium est
„ Interficere: sed primum deorum interrogemus consilia:
„ Siquidem probent Jovis magni jura,

Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνςάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεςοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
Μνηςήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι·
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀντίνοε, ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριςον
Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
Δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊςῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν·
Τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀποῤῥαῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει,
Ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔςαι,
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐςιν.
Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηςήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔς' ἀλέασθαι.
Ὣς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεϊ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπιςαδὸν ὡπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παριςαμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα,

Ῥάβδῳ

„ Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo:
„ Sin avertant dii, quiescere suadeo.
Sic dixit Amphinomus; illis autem placebat sermo.
Statim deinde quum surrexissent, iverunt in domum Ulyssis:
Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.
Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,
Procis ut se ostenderet superbam contumeliam jactantibus.
Audiit enim de sui filii in ædibus morte;
Præco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.
Perrexit autem *ea* ire in domum cum famulis mulieribus:
Sed quando jam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus affabre structæ,
Genis obtendens nitida redimicula;
Antinoum verò increpabat, verbumque dixit, & compellabat
„ Antinoë, contumelia instructe, mali machinator; atqui te di-
„ In populo Ithacæ inter coætaneos esse optimum (cunt
„ Consilio & verbis; tu verò nequaquam talis eras.
„ Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque
„ Struis, neque supplices curas, quibus utique Jupiter
„ Testis? neque pium mala fuere sibi invicem.
„ An non nosti, quando huc pater tuus venit fugiens,
„ Populum veritus? jam enim irati erant valde,
„ Quoniam prædones comitatus Taphios
„ Malo affecerat Thesprotos; hi verò nobis amici erant.
„ Illum nempe volebant occidere, & perdere *ejus* charum cor;
„ Et victum consumere dulcem plurimum;
„ Verum Ulysses inhibebat, & retinebat, cupientes licet.
„ Hujus nunc domum ignominiose comedis, ambisque uxorem,
„ Filiumque interficis; me verò valde dolore afficis.
„ Sed te cessare hortor, & jubere alios.
Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocu-
„ Filia Icarii, prudens Penelope, (tus est;
„ Confide; ne tibi hæc in mente tua curæ sint:
„ Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,
„ Qui Telemacho tuo filio manus inferat,
„ Vivente utique me & super terra vidente.
„ Sic enim edico, & sane perfectum erit,
„ Statim ei sanguis ater fluet circum hastam
„ Nostram; quoniam & mihi urbium-vastator Ulysses
„ Sæpe genibus suis imposito carnem assam
„ In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
„ Ideo mihi Telemachus omnium multo charissimus est
„ Virorum: neque ipsum mortem timere jubeo
„ A procis sane; divinitus autem *eveniente*m non est effugere.
Sic dixit animum-addens; ei autem struebat ipse mortem.
Illa autem cum-ascendisset in cœnaculum splendidum,
Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum; donec ei somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.
Vespertinus autem Ulysses & filio nobilis subulcus
Venit: hi verò cœnam scite parabant,
Sue mactato anniculo: at Minerva
Prope stans Laërtiadem Ulyssem,

Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ· μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦλθες, δῖ' Εὔμαιε· τί δὴ κλέος ἐς' ἄνα ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου; ἢ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
Τὸν δ' ὑπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
465 Οὐκ ἐμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ἄχθος καταβλώσκοντα· τάχιστά με θυμὸς ἄνωγεν
Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς
Κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἑπόσ σῇ μητρὶ ἔειπεν.
470 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστὶν,
Ἦα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
Ἐς λιμένα ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
475 Καὶ σφέας ὤΐσθην τοὺς ἔμμεναι· οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο· μειδήσεν δ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἴσης.
480 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ϊ́ Α Σ Ὁ Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Ρ.
Ρ Α Ψ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

ΕΙΣ τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια· ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην· καὶ ὡς Εὔμαιος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ῥῶ βάλες, αἰκόλε τε, μνηστήρ τε· κύων ὅν ἀνέγνω.

ΗΜΟΣ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει,
5 Ἄχθος ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην·
Ἄττ', ἤτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
Ὄψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο, γοοιό τε δακρυόεντος,
Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται·) ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω,
10 Τὸν ξεῖνον δύσηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι,

Πύργον

Virga percussum; iterum fecit senem;
Turpiaque vestimenta induit circum corpus; ne ipsum subulcus
Cognosceret coram intuitus, & prudenti Penelopæ
Iret nunciatum, neque mente contineret.
Hunc & Telemachus prior verbis allocutus est;
„ Venisti, nobilis Eumæe; quænam jam fama est in urbe?
„ Num jam proci eximii intus sunt (eumtem?
„ Ex insidiis *reversi?* an adhuc me demum observant domum
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Non curæ erat mihi hæc inquirere & interrogare,
„ Per urbem incedentem: citissime me animus jussit,
„ Nuncio perlato, rursus huc redire.
„ Occurrit autem mihi à sociis nuncius velox
„ Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
„ Aliud verò utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,
„ Jam super urbe, ubi Mercurialis collis est,
„ Eram profectus, quando navem velocem vidi descendentem
„ In portum nostrum; multi autem erant viri in ipsa:
„ Gravata verò erat scutis & ancipitibus hastis:
„ Et ipsos putavi illos esse; neque verò quicquam scio.
Sic dixit: subrisit autem sacra vis Telemachi.
Patrem oculis intuitus; vitabat autem subulcum.
Hi verò ubi jam cessarant ab-opere, apparaverantque convivium,
Convivati sunt; neque quicquā animus indigebat convivio æquali.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Tunc demum decubuerunt, & somni donum ceperunt.

ODYSSEÆ HOMERI XVII. LIBRI

Argumentum.

IN urbem cum venisset Telemachus enarrat matri Penelopes peregrinationis capita. Postea Ulysses ductus ab Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poëta autem refert quomodo canis agnoscat dominum: quodque Eumæus in agros revertitur, Ulysses autem inter ipsos manet.

P. Percussisti caprarieque proceque canis quem cognovit.

QUando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Sane tunc deinde sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
Sumpsit autem validam hastam, quæ ei manibus apta-erat,
Ad urbem iturus, & suum allocutus est subulcum;
„ Pater, sane quidem ego vado in urbem, ut me mater
„ Videat, (non enim ipsam ante cessaturam puto
„ A fletuque odioso, luctuque lachrymoso,
„ Quam scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi sic præcipio,
„ Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
„ Victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,
„ Panem

Πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὔπως ἐςὶν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
Πτωχῷ βέλτιόν ἐςι κατὰ πτόλιν, ἠὲ κατ' ἀγροὺς,
Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Οὐ γὰρ ἐπὶ ςαθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
Ὥς' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται·
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη· ἕκαθεν δέ τοι ἄςυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ ςαθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηςῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔςησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καςορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὤχεο νηῒ Πύλονδε
Λάθρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν ςήθεσσιν ὄρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ὑδρῃναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρῃναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·

Τὸν

„ Panem & poculum: me autem haudquaquam licet omnes
„ Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
„ Hospes autem si valde irascatur, gravius ipsi
„ Erit: certe enim mihi gratum vera loqui.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O amice, neque sane ipse detineri cupio:
„ Mendico melius est in urbe, quam in agris,
„ Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
„ Non enim qui apud stabula maneam, amplius ea-ætate sum,
„ Ut imperanti hero in omnibus paream.
„ Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,
„ Statim, postquam igne caluero, teporque factus-fuerit;
„ Valde enim hæc vestimenta habeo mala; *cavendum*, ne me con-
„ Frigus matutinum; procul autem urbem dicitis esse. (ficiat
Sic dixit: Telemachus verò per stabulum ivit,
Velociter pedibus progrediens; mala autem procis ferebat.
Sed postquam pervenisset *ad* ædes habitantibus-commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intro ibat, & transivit lapideum limen.
Hunc verò longe prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in variegatis:
Lachrymans autem deinde recta *ad eum* ivit; circumque alia
Ancillæ Ulyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.
Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis, & aureæ Veneri:
Circum verò filium dilectum jecit brachia lachrymans;
Osculataque est ipsi caputque & ambo lumina pulchra,
Et lugens verbis alatis alloquta est;
„ Venisti, Telemache, dulce lumen: non te amplius ego
„ Visuram *me* putabam, postquam iveras nave in-Pylum
„ Clam, me invita, dilecti ad patris auditionem.
„ Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre.
Illam autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
„ In pectoribus commove, elapso licet grave exitium:
„ Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,
„ In cœnaculum ubi-ascenderis-cum famulis mulieribus,
„ Vove omnibus Diis perfectas hecatombas
„ *Te* sacrificaturum; sicubi Jupiter, ut-vindicentur *hæc* facta,
„ At ego ad-forum ibo, ut vocem (perfecerit.
„ Hospitem, qui me illinc una secutus est huc venientem.
„ Illum quidem ego præmisi cum eximiis sociis;
„ Piræum autem ipsum jussi ad domum ducentem
„ Accurate tractare & honorare, donec venissem.
Sic utique locutus est: huic verò pennarum-expers fuit verbum.
Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,
Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas
Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut vindicarentur *ea* facta, per-
Telemachus autem deinde ex domo ivit, (ficeret.
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.
Divinam autem ei gratiam effudit Minerva;

Eumque

Τὸν δ' ἤρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηςῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
Ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ' ; ἵνα Μέντωρ ἦςο, καὶ Ἀντιφος, ἠδ' Ἀλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέειον ἕκαςα.
Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουμαλτιδὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξείνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέςη.
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Τηλέμαχ', εἴθ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὅς τοι δῶρ' ἀποτείμῳω, ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔςαι τάδε ἔργα·
Εἴ κεν ἐμὲ μνηςῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
Δόλῳ κτείναντες, πατρῴϊα πάντα δάσωνται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε·
Εἰ δὲ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξείνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέσας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν ὁμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἔλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας οὖλας βάλον, ἠδὲ χιτῶνας·
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον·
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ὑπέχευε φέρουσα,
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐπάνυσσα τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιδοῦσα, χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα ῥαφοῦσα.
Οἱ δ' ἐπ' ἐνείκαν ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἄλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μῦθον ἔηκε περίφρων Πηνελόπεια·
Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερῴϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι ςονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσεὺς
Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἄτλης,
Πρὶν ἐλθεῖν θαλάμῳ ἐνηνέρας εἰς τόδε δῶμα,
Νόςον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴπερ ἀκούσας.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω·
Ἤιχόμεθ' ἐς τε Πύλον, καὶ Νέςορα, ποιμένα λαῶν·
Δεξάμενος δέ μ' ἐκείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἠνδυκέως ἐφίλει, ὥσεί τε πατὴρ ἑὸν υἱὸν
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἀλλοθεν· ὣς ἐμὲ κεῖνος
Ἠνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Αὐτὰρ Ὀδυσηΐος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τεν ἀκοῦσαι·

Ἀλλὰ

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.
Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,
Bona prædicantes; mala autem mentibus profunde cogitabant.
At is horum quidem deinde declinabat magnum cœtum,
Ast, ubi Mentor sedebat, & Antiphus, & Halitherses,
Qui utique ei à principio paterni erant socii,
Illic sedebat profectus; illi autem interrogabant singula.
Ad-hos verò Piræus hasta-inclytus prope venit,
Hospitem ducens ad-concionem per urbem: neque verò adhuc diu
Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.
Hunc & Piræus prior sermone allocutus est;
„ Telemache, statim jube-*ire* meam ad domum mulieres,
„ Ut tibi dona remittam, quæ tibi Menelaus dedit.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Pirræe, non enim scimus, quomodo erunt hæc opera;
„ Si me proci eximii in ædibus
„ Clam interfecto, paterna omnia diviserint,
„ Ipsum habentem te malo *iis* frui, quam aliquem horum:
„ Sin ego his cædem & mortem struxero,
„ Tunc demum mihi gaudenti fer ad ædes gaudens.
Sic locutus, hospitem ærumnosum ducit in domum.
At postquam pervenissent *ad* ædes habitantibus-commodas,
Lænam quidem deposuerunt in soliisque sedilibusque;
Inque balnea ingressi bene-polita lavati sunt.
Hos autem postquam famulæ laverant & unxerant oleo,
Circum deinde lænas villosas jecerunt & tunicas;
E balneo utique egressi in sedibus sedebant.
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam.
Panem verò verecunda proma apposuit ferens,
Ferculis multis impositis, largiens de præsentibus.
Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,
In sede reclinata, tenuja pensa versans.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope;
„ Telemache, sane ego in cœnaculum ubi-conscendero,
„ Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus-est,
„ Semper lachrymis meis fœdatus; ex quo Ulysses
„ Abiit cum Atridis ad Ilium: neque mihi sustinuisti,
„ Antequam venirent proci eximii in hanc domum,
„ Reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, mater, veritatem narrabo:
„ Ivimus inque Pylum, & ad Nestorem, pastorem populorum:
„ Exceptum autem me ille in excelsis ædibus
„ Accurate tractabat, tanquam pater suum filium,
„ Reversum longo-post-tempore recens aliunde; sic me ille
„ Accurate excipiebat, cum filiis gloriosis.
„ At de Ulysse malorum-patiente nunquam aiebat,
„ Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo *se* audivisse:

„ Sed

Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δέ τ' ὦκα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὡς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναςὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηςῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Φῆ μιν ὅδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἳ καί μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦτοι ὅδ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμοῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ἴςω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἰςίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἦτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
Ἥμενος, ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
Ἐςὶν, ἀτὰρ μνηςῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς
Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηςῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

Δίσ-

„ Sed me ad Atridem hasta-inclytum Menelaum
„ Cum-equis præmisit & curribus bene-compactis.
„ Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratia multa
„ Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborarunt.
„ Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Menelaus,
„ Cujusnam rei indigens venissem *in* Lacedæmonem divinam;
„ Et ego ei omnem veritatem dixi:
„ Et tunc demum me verbis respondens allocutus est;
„ Papæ! profecto valde jam fortis viri in lecto
„ Voluerunt cubare, imbelles ipsi cum-sint.
„ Sicut autem quando in lustro cerva fortis leonis
„ Hinnulos ubi-composuerit recens-natos, lactentes,
„ Juga investigat & valles herbosas
„ Pascens, hic verò statim suum ingressus est cubile,
„ Ambobusque illis sævam mortem infert:
„ Ita Ulysses illis sævam mortem inferet.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis existens, qualis olim bene-ædificata in Lesbo
„ Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset,
„ Prostravitque fortiter, gavisi autem sunt omnes Achivi;
„ Talis existens cum procis versaretur Ulysses:
„ Omnes & brevis-ævi fierent & amararum-nuptiarum.
„ Ista autem, quæ me interrogas & precaris, non ego
„ Alia præter *verum* dixero declinando, neque decipiam:
„ Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax,
„ Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
„ Dixit ipsum is in insula *se* vidisse duros dolores habentem,
„ Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
„ Detinet: ille verò non potest suam in patriam terram venire:
„ Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ & socii,
„ Qui & ipsum convehant super lata dorsa maris.
„ Sic dixit Atrides hasta-inclytus Menelaus.
„ His peractis redii: dederunt autem mihi ventum secundum
„ Immortales, qui me celeriter dilectam in patriam miserunt.
Sic dixit: ei autem animum in pectoribus commovebat.
Inter hos verò & locutus est Theoclymenus deo-par;
„ O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
„ Sane ille non certe novit; meo autem attende sermoni:
„ Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo.
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, ad quem veni,
„ Quod sane Ulysses jam in patria terra
„ Sedens, vel repens, hæc audiens mala opera,
„ Est; at procis malum omnibus serit.
„ Talem ego avem bonis-transtris-instructa in navi
„ Sedens observavi, & Telemacho proclamavi.
Hunc autem rursus allocutus est prudens Penelope;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset,
„ Ita cito sentires amicitiamque, multaque dona,
„ Ex me; ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem ante Ulyssis domum

Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
170 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνησὸς ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἵ τοπάρος περ,
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιςα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί)
Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρένα ἐέθλοις,
175 Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα·
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνςάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὐ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
180 Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας·
Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
185 Εἶν', ἐπεὶ ἄρ δὴ πεῖτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄνακτ' ἐμὸς, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην ςαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι·
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
190 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιςα
Ἦμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔςαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
195 Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐςὶν,
Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ ςρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
200 Τῷ βήτην· ςαθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἕςο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ςείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
205 Ἄςεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
Τὴν ποίησ' Ἴθακος, καὶ Νήριτος, ἠδὲ Πολύκτωρ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
Πάντοσε κυκλοτερὸς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
210 Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρέζεσκον ὁδῖται·
Ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηςήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
215 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· (ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·)
Νῦν μετὰ δὴ μάλα πάγχυ πακὸς κακὸν ἡγηλάζει·
Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,

220 Πτω-

Discis delectabantur, & hastilibus jaculantes
In fabrefacto pavimento, ubi utique antea insolentiam exercebant.
Sed quando jam cœnæ-tempus erat, & advenerunt pecudes
Undique ex agris, agebant autem *eas*, qui scilicet antea,
Tunc demum ipsis dixit Medon; (hic etenim maxime
Placebat præconum, & ipsis aderat in convivio:)
„ Juvenes, postquam jam omnes delectati estis mente certami-
„ Ite ad ædes, ut paremus convivium: (nibus,
„ Nequaquam enim malum *est* in tempore cœnam capere.
Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent ibant, parebantque sermoni.
At postquam venissent *in* ædes habitantibus-commodas,
Lænas quidem deposuerunt in sediliibusque soliisque;
Hi autem mactabant oves magnas & pingues capras;
Mactabant porrò sues pingues, & bovem armentalem,
Convivium parantes. At ex agro ad-urbem
Properabant ire Ulyssesque & nobilis subulcus.
Illis antem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;
„ Hospes, quoniam jam demum ad-urbem ire cupis
„ Hodie, sicut jussit dominus meus, certe te ego
„ Hic mallem stabulorum custodem factum esse;
„ Sed illum vereor, & timeo, ne me postea
„ Objurget: severæ etenim dominorum sunt increpationes.
„ Sed age nunc eamus; jam enim præteriit maxima-ex-parte
„ Dies: at cito ad vesperam frigidius erit.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Cognosco, sapio; hæc jam intelligenti præcipis:
„ Sed eamus; tu autem deinde perpetuo præi.
„ Da verò mihi, sicubi baculum tibi cæsum est,
„ Ad innitendum; quoniam dicitis valde lubricam esse viam.
Dixit utique; & circum humeros turpem sibi-jaciebat peram
Crebris-locis laceram: inerat verò tortile lorum.
Eumæus autem ei baculum animo-gratum dedit.
Hi iverunt: stabulum verò canes & pastores viri
Custodiebant pone manentes: hic autem in urbem ducebat regem,
Mendico misero similem & seni,
Baculo innitentem: turpia autem circum corpus vestimenta in-
Sed quando jam euntes viam per asperam (dutus erat.
Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant
Fabrefactum, pulchre-fluentem, unde aquabantur cives,
Quem fecit Ithacus, & Neritus, & Polyctor;
Circum verò alnorum aquis-nutritarum erat nemus
Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
Alte ex petra: ara autem supra facta erat
Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
Capras agens, quæ omnibus antecellebant gregibus,
Cœnam procis; duo autem una sequebantur pastores.
Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit & compellavit
Vehementer & indigne; (commovebat autem cor Ulyssis:)
„ Nunc quidem omnino malus malum ducit:
„ Adeo semper similem ducit deus ad similem.
„ Quonam jam hunc voracem ducis, immanis subulce,

„ Mendi-

Πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
Ὃς πολλῇσι φλιῇσι παραςὰς φλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·
Τόν κ' εἴ μοι δοίης ςαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαςέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
Ὣς φάτο· καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐςυφέλιξεν,
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὖδας ἀείρας.
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης
Νείκεσεν ἄντα ἰδών· μέγα δ' εὔξατο, χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Υ̓́μμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
Ἀρνῶν, ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰὲν
Ἄςυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηςῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόςιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κιόντας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηςῆρσι κάθιζεν,
Ἀντίον Εὐρυμάχευ· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιςα.
Τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω· περὶ δέ σφέας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐςὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐςίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
Δικλίδες· οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.

Τὸν

„ Mendicum molestum, conviviorum contaminatorem?
„ Qui multis postibus astans atteret humeros,
„ Petens frusta, non tripodes, neque lebetes:
„ Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,
„ Cortisque-curator ut-sit, frondemque hœdis ferat;
„ Etiam serum bibens, magnum *sibi* femur efficeret.
„ Sed quandoquidem sane opera mala didicit, non volet
„ Opus obire, sed mendicans per populum
„ Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.
„ Verum tibi edico, quod & perfectum erit;
„ Si iverit ad ædes Ulyssis divini,
„ Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus
„ Latera deterent per domum percussi.
Sic dixit; & accedens *ei* calce insultavit per-insipientiam
In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit,
Sed *is* manebat firme: deliberabat autem Ulysses,
Utrum irruens baculo animum *ei* eriperet,
An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:
Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum verò subulcus
Increpuit contra intuitus; valdeque precatus est, manibus sublitis;
„ Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses
„ Vobis femora combussit, cooperta pingui adipe,
„ Agnorum & hœdorum, hoc mihi perficite votum,
„ Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:
„ Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,
„ Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper
„ Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
„ Papæ! quale dixit canis, astutias callens?
„ Quem aliquando ego in navi bonis-transtris instructa nigra
„ Agam longe ab-Ithaca, ut mihi victum multum inveniat.
„ Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo
„ Hodie in ædibus, vel à procis domaretur,
„ Sicut Ulyssi quidem procul periit reditus dies.
Sic locutus, hos quidem liquit illic, lente euntes,
At ipse ivit; valde autem celeriter ad ædes pervenit domini.
Statim autem introivit, & inter procos sedebat,
Ex-adversò Eurymachi; hunc enim diligebat maxime.
Ei quidem carnium partem apposuerunt *ii*, qui administrabant.
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Ad-comedendum: prope autem Ulysses & nobilis subulcus
Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
Citharæ cavæ; illis enim incipiebat canere
Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum;
„ Eumæe, certe omnino utique hæ ædes pulchræ Ulyssis;
„ Facile autem sunt dignoscendæ etiam inter multas visu.
„ Ex aliis aliæ sunt: ornata est autem ei aula
„ Muro & septis; januæ verò fabrefactæ sunt
„ Bifores; haud quisquam eam vir insultaverit.
„ Cognosco autem, quod multi in ipsa convivia celebrant
„ Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem
„ Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ῥεῖ' ἔγνως· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα περ ἔσσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔςαι τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσεο δὲ μνηςῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε·
Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
Ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Γαςέρα δ' οὔπως ἐςὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι·
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίσσονται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤιχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἠδὲ πρόκας, ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεςος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,
Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιςέων.
Δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσῃνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω·
Ἄσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
Καλὸς μὲν δέμας ἐςὶν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,
Ἢ αὔτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοῖοσδ' εἴη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα,
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Αἶψά κε θηήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν·
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον, ὅ, ττι ἴδοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιήδη·
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
Δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.

Ὣς

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulee;
„ Facile nosti; quippe neque in aliis *rebus* quidem es stultus.
„ Sed age jam consultemus, quomodo sint hæc opera.
„ Vel tu primus ingredere ædes habitantibus-commodas,
„ Inferque te procis; ego autem relinquar hic:
„ Sive vis, mane; ego verò ibo præ:
„ Neque tu morare, ne quis te extra conspicatus
„ Vel percutiat, vel pellat; hæc te considerare jubeo.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses;
„ Cognosco, sapio; hæc jam intelligenti præcipis:
„ Sed i præ, ego autem relinquar hic.
„ Non enim omnino plagarum inscius *sum*, neque ictuum,
„ Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum
„ Undis & bello; cum illis & hoc quoque fiat.
„ Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,
„ Perditum, qui multa mala hominibus dat:
„ Cujus gratia & naves bonis-transtris-instructæ armantur,
„ Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Canis autem caputque & aures jacens erexit
Argus Ulyssis malorum-patientis, quem scilicet quondam ipse
Nutrivit quidem, non verò *eo* fruitus est; prius nempe in Ilium sa-
Ivit: hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri (crum
Capras in sylvestres, & cervos, & lepores.
Tunc demum jacebat neglectus, absente domino,
In multo stercore, quod ei ante fores
Mulorumque, boumque, abunde fusum erat; donec auferrent
Servi Ulyssis prædium magnum stercoraturi:
Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.
Tunc demum, ut agnovit Ulyssem prope existentem,
Canda quidem iste adulatus est, & aures dejecit ambas:
Prope autem non amplius tum potuit suum dominum
Venire: at ille seorsum conspicatus abstersit lachrymam,
Facile latens Eumæum; statim autem interrogabat sermone;
„ Eumæe, certe omnino miraculum, canis hic jacet in fimo;
„ Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo novi,
„ An utique & velox fuerit ad-currendum, cum forma hac,
„ An nullius-pretii, quales scilicet mensales canes virorum
„ Sunt; deliciarum verò gratia nutriunt domini.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Et sane viri canis hic *est* procul mortui.
„ Si talis esset *nunc* & corpore, atque etiam operibus,
„ Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,
„ Statim admirareris, conspicatus velocitatem & robur:
„ Nequaquam enim effugiebat densæ in profunditatibus sylvæ
„ Fera, quamcunque vidisset; & vestigiis enim perquam-sciebat.
„ Nunc autem tenetur malo: dominus nempe ejus seorsum à patria
„ Periit; hunc verò mulieres negligentes non curant.
„ Servi nempe, quando non amplius imperant domini,
„ Non diutius postea volunt justa operari:
„ Dimidium enim virtutis aufert late-sonans Jupiter
„ Viro, quando ipsum servilis dies corripuerit.

Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηςῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοςῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὦκα δ' ἔπειτα
Νεῦσ' ἐπί οἱ καλέσας· ὁ δὲ, παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον, ἐνθάδε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν, κρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηςῆρσι, δόμον κάτα δαινυμένοισι·
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεὺς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕςο·
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
Κλινάμενος ςαθμῷ Κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπιςαμένως, καὶ ἐπὶ ςάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπί οἱ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε,
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηςῆρας·
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
Ἀγχοῦ δ' ἱςάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχός τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηςῆρας·
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.
Ἤσθιε δ', ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
Εὖθ' ὅδ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.
Μνηςῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη,
Ἄγχι παριςαμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηςῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ', οἵ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιςοι·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαςον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
Ἀλλήλους τ' εἴροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν·
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
Ὦ ῥίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πύλινδε

Ἤγα-

Sic locutus, intravit ædes habitantibus commodas:
Ivit autem recta per domum ad procos illustres.
Argum verò deinde fatum occupavit atræ mortis,
Statim ut viderat Ulyssem vigesimo anno.
Longe autem primus vidit Telemachus deo par
Venientem per domum subulcum; celeriterque deinde
Innuit ad se vocans: ille autem ubi circumspexisset, cepit sedem
Jacentem, ubi coquus insidere solebat, carnes multas
Dividens procis, in domo convivantibus:
Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam
Ex adverso; ibi utique ipse sedit: ei autem deinde præco
Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublatum.
Prope autem post illum ingressum ibat ædes Ulysses,
Mendico misero similis, & seni,
Baculo innitens; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat:
Sedebat autem super fraxineum limen intra fores,
Acclinatus posti Cypariſſino, quem quondam faber
Poliverat scite, & ad perpendiculum exegerat.
Telemachus verò ad se vocatum allocutus est subulcum,
Panemque totum ubi sumsisset perpulchro ex canistro,
Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti;
„ Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube
„ Mendicare penitus omnes adeuntem procos:
„ Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.
Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,
Et prope stans verbis alatis allocutus est;
„ Telemachus tibi, hospes, dat hæc, & te jubet
„ Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:
„ Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Jupiter rex, *fac* Telemachum mihi inter viros beatum esse;
„ Et ei omnia fiant, quæcunque mente sua agitat.
Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
Ibidem, pedes ante, turpi super pera.
Comedebat autem, quamdiu cantor in ædibus canebat,
Quando ille cœnaverat, tum cessavit divinus cantor.
Proci verò tumultuati sunt per ædes: at Minerva,
Prope astans, Laërtiadem Ulyssem
Concitavit, ut panes à procis colligeret,
Cognosceretque, quinam essent justi, quique injusti:
Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.
Perrexit autem *is* ire petiturus dextrorsum à viro quoque,
Undique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.
Hi verò miserantes dabant, & admirabantur ipsum;
Aliique alios interrogabant, quisnam esset, & unde venisset.
Inter hos autem & locutus est Melanthius, custos caprarum;
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ De hoc hospite; profecto enim antea ipsum vidi.
„ Profecto quidem ei huc subulcus dux erat.
„ Ipsum autem non aperte scio, unde *se* genere profiteatur esse.
Sic dixit: Antinous autem verbis objurgavit subulcum;
„ O notissime subulce, cur verò tu hunc in urbem

Ἤγαγες; ἦ οὐχ ἅλις ἡμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν;
Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν. ἢ τέκτονα δούρων;
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντά ἑ αὐτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἷς μνηςήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ, πατὴρ ὡς κήδεαι υἷος,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε·
Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ ςήθεσσι νόημα·
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηςῆρες,
Καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφῃνε τραπέζῃ
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς,
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Δὸς, φίλος· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιςος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριςος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον, ἠέ περ ἄλλοι,
Σίτου· ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γάρ που,)
Ὅς μ' ἅμα ληϊςῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

Ἔνθ'

„ Duxisti? an non satis nobis errones sunt & alii
„ Mendici molesti, conviviorum contaminatores?
„ An parvi-pendis, quod tibi victum comedant domini
„ Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Antinoë, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis:
„ Quis enim demum hospitem vocat aliunde ipse ubi-adierit,
„ Alium scilicet, nisi eorum *aliquem*, qui publici-operarii sunt?
„ Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,
„ Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
„ Hi enim vocati utique hominum in immensa terra:
„ Mendicum autem nemo vocaret attriturum seipsum.
„ Sed semper difficilis super omnes es procos
„ Servis Ulyssis, præcipue verò mihi: at ego
„ Non curo, quamdiu mihi prudens Penelope
„ Vivit in ædibus, & Telemachus deo-par.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Tace, ne mihi hunc vicissim-compella multum verbis:
„ Antinous autem consuevit male irritare semper
„ Verbis asperis, incitatque etiam alios.
Dixit, & Antinoum verbis alatis allocutus est;
„ Antinoe, profecto me bene curas, pater uti filium,
„ Qui hospitem jubes à domo pellere
„ Verbo violento: ne istud deus perfecerit.
„ Da ei *aliquid* sumptum; non tibi invideo; jubeo enim ego:
„ Neque itaque matrem meam verere hac-*in*-re, neque quem-
„ Servorum, quam in ædibus *sunt* Ulyssis divini. (quam alium
„ Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:
„ Ipse enim comedere multo mavis, quam dare alii.
Illum autem rursus Antinous respondens allocutus est;
„ Telemache altiloque, animo indomite, quale dixisti?
„ Si ei tantum omnes præoerent proci,
„ Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret.
Sic utique dixit; & scabellum prehensum ostendit subter mensam
Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans.
Cæteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram
Pane & carnibus: cito sane & erat Ulysses,
Rursus ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos:
Stetit autem juxta Antinoum, & ipsum sermone allocutus est;
„ Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum
„ Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.
„ Ideo te oportet dare & melius, quam etiam alii,
„ De-pane; ego autem te laudarem per immensam terram.
„ Etenim ego aliquando domum inter homines habitabam
„ Beatus divitem, & sæpe dabam erroni
„ Tali, qualiscunque esset, & cujuscunque-rei indigens venisset.
„ Erant autem *mihi* servi valde multi, aliaque multa,
„ Quibus utique bene vivunt *homines*, & divites vocantur:
„ Sed Jupiter pessumdedit Saturnius, (voluit enim aliqua-de-
„ Qui me cum latronibus multivagis impulit (causa;
„ In-Ægyptum ire, longum iter, ut perirem:
„ Statui verò in Ægypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφιν,
Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
Χάλκοῦ τε ςεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φῦζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔςη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδη, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν·
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι·
Ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
Ἐξείης πάντεσσι παρίςασαι· οἱ δὲ διδοῦσι
Μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις, οὐδ' ἐλεητὺς
Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάςῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ πόποι· οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἰδεῖ καὶ φρένες ἦσαν·
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιςάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
Ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης
Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεςιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιό γ' ὀΐω
Ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐςάθη, ἠΰτε πέτρη,
Ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
Θῆκεν ἐϋπλείην· μετὰ δὲ μνηςῆρσιν ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐςὶ μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαςέρος εἵνεκα λυγρῆς,
Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ἔσθι' ἕκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις,)

480 Ἢ

„ Tunc quidem ego hortabar dilectos socios
„ Illic apud naves manere, & naves tueri;
„ Speculatores autem ad speculas jussi ire:
„ Hi verò insolentiæ cedentes, sequentes impetum suum,
„ Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
„ Populabantur; mulieresque abducebant & infantes liberos,
„ Ipsosque interficiebant: cito verò in urbem pervenit strepitus.
„ Illi autem clamorem audientes; simul cum aurora apparente,
„ Venerunt; impletas autem est totus campus peditibusque &
„ Ærisque fulgore: Jupiter autem gaudens fulmine (equis,
„ Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit
„ Consistere contra; circum enim mala undique stabant.
„ Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære;
„ Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex necessitate.
„ At me in Cyprum hospiti dederunt obviam facto
„ Dmetori Jasidæ, qui Cypro fortiter imperabat:
„ Inde demum nunc huc venio, damna patiens.
Huic autem rursus Antinous respondit, dixitque;
„ Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?
„ Sta sic in medium *profectus*, mea procul à mensa,
„ Ne cito amaram Ægyptum, & Cyprum videas:
„ Adeo quidam audax & impudens es mendicus.
„ Ordine omnibus astus: hi autem dant
„ Temere; quia nulla *est* parsimonia, neque miseratio
„ Quin de alienis largiantur; quoniam adsunt multa cuique.
Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses;
„ Papæ! haud ergo tibi cum forma etiam mens erat:
„ Non tu utique ex domo tuo supplici vel salem dares;
„ Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti
„ De pane sumptum dare; multa autem adsunt.
Sic dixit: Antinous verò iratus est ex corde magis,
Et ipsum torve intuitus verbis alatis allocutus est;
„ Nunc jam te non amplius bene ex domo puto
„ Retro cessurum, quando scilicet & opprobria dicis.
Sic utique dixit; & scabello prehenso percussit dextrum humerum,
Extimum in dorsum: is autem stetit tanquam rupes,
Firmiter; neque sane ipsum commovit ictus Antinoi;
Sed tacite movit caput, mala profunde cogitans.
Rursus autem ad limen profectus desidebat, peramque
Deposuit bene plenam: inter procus verò locutus est;
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
„ Nequaquam quidem dolor est in mente, neque omnino luctus,
„ Quando vir, pro suis pugnans possessionibus,
„ Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves:
„ At me Antinous percussit ventrem ob malum,
„ Perditum, qui multa mala hominibus dat.
„ Sed sicubi pauperum dii & Erinnyes sint,
„ Antinoum ante nuptias finis mortis deprehendat.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ Comede tranquillus, hospes, sedens, aut abi alio:
„ Ne te juvenes per axes trahant, (qui sic loquaris,)

Ἢ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύςηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐςι;
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιςρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηςῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
Βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιϊν,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔειπεν·
Αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δὲ μάλιςα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
Ξεῖνός τις δύςηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·)
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσάν τε·
Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἡ δ' ἐπί οἱ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
Ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι,
Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυςαι,
Ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ,
Οἷ' ὅδε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
Ἐν κλισίῃ. (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·)
Ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
Ὣς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἐξ
Ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότ' ἀείδῃ·
Ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊες εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐςίν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προπροκυλινδόμενος· ςεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων,
Ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἐΰφρων.

Αὐ-

„ Vel pede, vel & manu; lacerentque totum.
Sic dixit: illi verò omnes vehementer indignati sunt:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum;
„ Antinoë, non quidem bene percussisti infelicem erronem;
„ Perdite; si forte quis cœlestis deus sit?
„ Etenim dii, hospitibus similes peregrinis,
„ Omnimodos se-ferentes, versantur per urbes,
„ Hominum insolentiamque & æquitatem inspicientes.
Sic utique dicebant proci: ille autem non curabat verba.
Telemachus verò in corde quidem magnum luctum fovebat
Ob eum percussum; neque tamen lachrymam in humum dimisit
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans. (ex palpebris,
Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope
Percussum in domo, inter ancillas proinde dixit;
„ Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo.
Hanc autem rursus Eurynome œconoma allocuta est;
„ Si enim votis exitus nostris fieret,
„ Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur;
„ Antinous verò maxime atræ morti similis est.
„ Hospes quidem infelix vagatur per domum,
„ A-viris petens; (egestas enim jubet:)
„ Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
„ Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.
Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres,
Sedens in thalamo; cœnabat autem nobilis Ulysses:
Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;
„ Vade, nobilis Eumæe, profectus hospitem jube
„ Venire, ut aliquatenus cum-ipso congrediar, & interrogem,
„ Sicubi de-Ulysse malorum-patiente vel audiverit,
„ Vel *eum* viderit oculis: multivago enim similis est.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,
„ Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.
„ Tres enim jam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui
„ In casa, (primum enim *ad* me venit, ubi à nave aufugisset;)
„ Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.
„ Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis
„ Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,
„ Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit:
„ Sic me ille mulcebat assidens in ædibus.
„ Dicit autem *se* Ulyssis hospitem paternum esse,
„ In Creta habitantem, ubi Minoïs genus est.
„ Inde jam nunc huc venit damna patiens,
„ Supplex-provolutus: affirmat autem de-Ulysse se audivisse,
„ Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
„ Vivo: multas autem ducit res pretiosas suam ad domum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Vade, huc voca; ut coram ipse dicat.
„ Hi autem vel in foribus sedentes delectentur,
„ Vel illic in ædibus, quippe ipsis animus lætus est.

Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
Οὐχ ὁράας, ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;
Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηςῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴκ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱςάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς
Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
Εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιςα
Χρηΐζεις· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαςέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
Ἀλλὰ μνηςήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
Οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα·
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόςιμον ἦμαρ,
Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί· εἵματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἦ τινά που δείσας ἐξαίσιον; ἠὲ καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,

Οἴην

„ Ipsorum etenim possessiones integræ jacent in domo,
„ Panis & vinum dulce; ea quidem domestici *ipsorum* comedunt:
„ Ipsi verò in nostram-*domum* divertentes, dies omnes,
„ Boves mactantes, & oves, & pingues capras,
„ Epulantur, bibuntque generosum vinum.
„ Temere; plurima autem absumuntur: non enim adest vir,
„ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.
„ Sin Ulysses venerit, & accesserit in patriam terram,
„ Statim cum suo filio injurias ultus-fuerit visorum.
Sic dixit: Telemachus autem alte sternuit; circumque domus
Horrendum resonuit: risit verò Penelope;
Statimque deinde Eumæum verbis alatis allocuta est;
„ Vade mihi, hospitem coram huc voca.
„ Nonne vides, quod mihi filius sternuit ad omnia verba?
„ Ideo & non imperfecta mors procis fiat
„ Omnibus prorsus; neque quisquam mortem & fatum vitet.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua,
„ Si ipsum cognovero vera omnia dicentem,
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris.
Sic dixit: ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat:
Propeque stans verbis alatis allocutus est;
„ Hospes pater, vocat te prudens Penelope,
„ Mater Telemachi; scisciteri aliquid ipsam animus
„ De marito jubet, quamvis dolores passa *sit*.
„ Quod si te cognoverit vera omnia dicentem,
„ Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime
„ Indiges; panem autem etiam petens per populum
„ Ventrem pasces: dabit verò tibi, quicunque voluerit.
Illum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses;
„ Eumæe, statim ego vera omnia dicam
„ Filiæ Icarii prudenti Penelopæ;
„ Novi enim bene de illo; parem autem sustinuimus aerumnam.
„ Sed procorum difficilium subtimeo cœtum;
„ Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum cœlum pervenit,
„ Etenim nunc, quando me hic vir per domum euntem,
„ Nihil mali cum-feceram, percussum doloribus dedit,
„ Neque omnino Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.
„ Ideo nunc Penelopen in ædibus hortare
„ Manere, festinantem licet, in solis occasum.
„ Et tunc me interroget mariti de reditus die,
„ Propius ubi-collocarit ad ignem, vestimenta enim
„ Mala habeo; nosti & ipse, quoniam te primum supplex-adii.
Sic dixit: ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.
Eum verò super limen profectum allocuta est Penelope;
„ Non tu utique ducis, Eumæe? quid hoc in animum-induxit erro?
„ An aliquem quodammodo veritus supra-modum? an & aliter
„ Verecundatur in domo? malus autem *est* verecundus mendicus.
Hanc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Loquitur apposite, quæ scilicet putaret etiam alius,
„ Contumeliam vitans virorum superborum:
„ Sed te manere hortatur in solis occasum.
„ Etenim tibi sic ipsi multo melius, ô regina,

Οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὅς περ ἂν εἴη·
Οὐ γάρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν· ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
Μνηςήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
Μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέςου ἐπὶ δίφρου·
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἕρκεά τε, μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὀρχηςύϊ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὈΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Σ. ῬΑΨΣΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται· φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηςῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

Εἴγμ' ἔριν Ἴρου, εὖχος Ὀδυσσεῦς, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄςυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαςέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἰς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς· Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
Ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ·
Οὐκ ἀΐεις, ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται· οὐδέ τί σε χρὴ

Ἀλ-

„ Solam ad hospitem loqui verbum, & ex-eo audire.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Non insipiens hospes suspicatur, quicunque deorum sit;
„ Non enim usquam ulli sic mortalium hominum
„ Viri superbientes injusta machinantur.
Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus
Procorum in cœtum, postquam dixerat omnia.
Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est,
Prope admoto capite, ut ne audirent alii;
„ O dilecte, ego quidem abeo, sues & illa custoditurus,
„ Tuum & meum victum; tibi autem hic omnia curæ sint.
„ Ipsum quidem te primum serva, & considera in animo,
„ Ne quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum:
„ Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento sint.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Erit sic, pater: tu verò vade merenda-sumpta:
„ Mane autem veni, & duc victimas pulchras:
„ At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.
Sic dixit: is verò rursus deinde sedebat bene-polita in sede:
Ubi autem repleverat animum cibo & potu,
Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
Plenam convivarum: hi autem saltu & cantu
Delectabant-se: jam enim & advenit vespertinum tempus.

ODYSSEAE HOMERI XVIII. LIBRI

Argumentum.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis, & ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, donaque regum.

Advenit autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacæ; excellebat verò ventre voraci,
Ad incessanter comedendum & bibendum; neque ei erat vis,
Neque robur; specie autem valde magnus erat intuentibus.
Arnæus verò nomen erat: hoc enim imposuit alma mater
Ex nativitate: Irum autem juvenes vocabant omnes,
Quoniam nuntia-referebat profectus: cum alicubi quis juberet.
Qui scilicet ubi-venerat, Ulyssem pellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est;
„ Recede, senex, à vestibulo, ne jam cito & pede traharis:
„ Non sentis, quod jam mihi innuunt omnes,
„ Trahereque jubent? Ego autem verecundor omnino.
„ Sed surge, ne cito nobis contentio etiam manibus fiat.
Hunc autem torve intuitus, allocutus est solers Ulysses;
„ Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico,
„ Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumpserit.
„ Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet
„ Aliena

Ἀλλοτρίων φρονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὡς περ ἐγώ· ἄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ἐπάξειν.
Χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζου, μή με χολώσῃς,
Μή σε, γέρων περ ἐὼν, σῇσιν καὶ χείλεσι φύρσω
Αἵματος· ἡσυχίη· ὃν δ' ἐν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔσ' εἰκῇ
Αὔριον· οὐ μὲν γὰρ τό σ' ὑποστρέψεσθαι ἔτι φημὶ
Δεύτερον ἐς μέγαρον Δαερτιάδαιο Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεε Ἶρος ἀλήτης·
Ὦ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιστρεχέων ἀγορεύει,
Γραῒ κεκμηκότι ἶσος· ὃν οὐκ κακὰ μητιασάμην,
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὡς ληϊβοτείρης.
Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ εἴδε
Μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ πάνθυμαδὸν ἐκρίβωντο.
Τοῖσιν δὲ ξυνάγε Ἶρον μνηστῆρος ἀγαυοῦ
Ἥδ' ὅ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μυηστήρεσσιν·
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτόχθη
Οἴνῳ τερπωλῆν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιϊν
Χερσὶ μαχήσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.
Ὣς ἔφαθ' · οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοῦς κακοείμονας ἠγερέοντο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ
Κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλησάντες·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, πρήσσων τε γένηται,
Τάων ἧν κ' ἐθέλῃσιν ἑκαστὸς ἑοῦτο ἑλέσθω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδὲ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιηνέαινε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφραδέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, οὔπω ἔοικ' νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἀνδρὶ γέροντι, δύῃ ἐρεμνέῳ· ἀλλὰ με γαστὴρ
Ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα σκληρῆσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε μαρτύρομαι ὅρκον,
Μή τις ἐπ' Ἶρῳ ἥρῳ φέρων ἐμὸ χειρὶ πιχείη
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ' · οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνώμνυον, ὡς ἐκέλευον.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' Ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο·
Ξεῖν', εἰ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ' · ἐπεὶ πλείοισι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνότατον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ' · οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, ἰσιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἀγχι παρισταμένη μάλα ἤλασε ποιμένα λαῶν.

70 Μνηστῆρες

„ Aliena invidere; videris autem mihi esse erro,
„ Sicut ego; opulentiam verò dii solent præbere.
„ Manibus autem nequaquam valde provoca, ne mihi iram-
„ Ne tibi, senex licet sim, pectus & labra fœdem (moveas,
„ Sanguine; quies verò mihi etiam magis adhuc esset
„ Cras: nequaquam enim te reversurum puto
„ Iterum in domum Laertiadæ Ulyssis.
Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicus;
„ Papæ! ut hic vorax volubiliter loquitur,
„ Vetulæ camino-assuetæ similis; cui mala molirer,
„ Verberans ambabus; in-terram autem omnes dentes
„ Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.
„ Accinge *te* nunc; ut omnes cognoscant & hi
„ *Nos* pugnantes: quomodo verò tu cum juniori pugnaveris?
Sic hi quidem ante fores altas
Limine in polito animose rixabantur.
Eos autem animadvertit sacra vis Antinoi;
Suaviterque ridens allocutus est procos;
„ O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est;
„ Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum:
„ Hospesque & Irus contendunt inter-sese
„ *Usque*-ad manibus pugnandum: sed committamus ocyus.
Sic dixit: illi autem omnes surrexerunt ridentes,
Circumque mendicos pannosos congregabantur.
Inter hos autem Antinous locutus est, Eupithei filius;
„ Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam:
„ Ventres isti caprarum jacent in igne; quos in cœnam
„ Deposuimus, pinguedine & sanguine impletos.
„ Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
„ Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat:
„ Semper autem deinceps inter nos convivabitur; neque quenquam
„ Pauperem intus misceri *nobis* sinemus mendicaturum. (alium
Sic dixit Antinous: illis autem placebat sermo.
Hos verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses;
„ O amici, nequaquam *æquum*-est cum juniori viro pugnare
„ Virum senem, calamitate labefactum; sed me venter
„ Instigat maleficus, ut plagis domer.
„ Sed age nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum,
„ Ne quis Iro gratificans, me manu robusta
„ Percutiat prævaricans, eique me violenter domet.
Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.
Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;
„ Hospes, si te jubet cor & animus generosus,
„ Istum propellere; *fac*: cæterorum autem neminem Achivorum
„ Time, quoniam cum-pluribus pugnabit, qui te-percutiat.
„ Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant verò reges
„ Eurymachusque & Antinous, prudentes ambo.
Sic dixit: hi autem omnes comprobarunt: at Ulysses
Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora
Pulchraque, magnaque; nudati-sunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva
Prope astans membra auctavit pastori populorum.

Proci

70 Μνηςῆρες δ' ἤρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάασαντο·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τάχα Ἶρος ἤϊρος ἐπίσπαςον κακὸν ἕξει·
Οἴην ἐκ βακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
Ὣς ἠῪ ἔφαν· Ἶρος δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·
75 Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηςῆρες ἤγον ζώσαντες ἀνάγκῃ,
Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλαισιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνέμαιτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἠΐ τ' ὀνόμαζεν·
Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτον γε τρομεῖς καὶ δείδιας ὧδε γέροντα,
80 Ἄνδρα γέροντα, σὺν ἀρημένον, ἤ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἄκ τοι ἐρέω, τό δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Αἴ κέν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένῃται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Εἰς Ἤχετον βασιλῆα, βροτῶν ὀνλήμονα πάντων,
85 Ὅς κ' ἀπὸ βίνα τάμῃςι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Μήδεά τ' ἐξεύσας, δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάασθαι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
Ἐς μέσσον δ' ἤναγον· τὼ δ' ἤμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
90 Ἦ ἐλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἠέ μιν ἠῪ ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ἦπ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.
Δὴ τότ' ἄνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
95 Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀξέα δ' εἶσω
Ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἤλθεν ἀνὰ ςόμα φοίνιον αἷμα·
Κὰδ' δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηςῆρες ἀγανοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔκθυνον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
100 Εἷλκε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδὸς· ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Αἰθούσης τε θύρας· καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἵσεν ἀκαλλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔνταυθοῖ νῦν ἧσο, κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
105 Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
Ἄνυρτε ἐὼν· μή πού τι κακὸν καὶ μείζον ἐπαύρῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὠμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ ῥόφος ἦεν ἀορτήρ.
Ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
110 Ἠδὺ γελόωντες, καί ἑ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅ, τῆ μάλις᾽ ἤθέλεις, καὶ σοι φίλον ἵκετο θυμῷ,
Ὅς τοῦτον τὸν ἄνακτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ· τάχα γὰρ μιν ἀνάξομεν Ἤπειρόνδε
115 Εἰς Ἤχετον βασιλῆα, βροτῶν ὀνλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κλειτὸς θεῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαςέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἐείρας,
120 Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε. γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω
Ὄλβος,

Proci verò omnes vehementer admirati sunt:
Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium;
„ Certe cito Irus miser-Irus accessitum malum habebit:
„ Qualem ex pannis senex coxam ostendit.
Sic utique dixerunt: Iro autem male commovebatur animus:
Sed & sic famuli ducebant cinctum vi,
Timentem; carnes verò tremebant circum membra.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat;
„ Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,
„ Si profecto hunc tremis & times graviter,
„ Virum senem, calamitate labefactum, quæ ipsum occupat,
„ Sed tibi edicam, quod & perfectum erit;
„ Si te hic vicerit, superiorque fuerit,
„ Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,
„ Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium,
„ Qui nasum abscindat & aures servo ære,
„ Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda.
Sic dixit: ei verò adhuc magis tremor subiit membra:
In medium autem *eum* duxerunt: illi verò ambo manus eleva-
Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses, (runt,
An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsum;
An ipsum leviter feriret, extenderetque super terram.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Leviter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.
Tunc demum *manibus*-elevatis, percussit quidem dextrum humerum
Irus; ille autem *ei* cervicem percussit sub aure, ossaque intus
Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
Calcitrans pedibus terram: at proci eximii
Manibus sublatis risu emoriebantur: verum Ulysses
Extrahebat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad
Porticusque fores; & ipsum ad septum atrii (atrium,
Statuit reclinatum; baculum autem ei injecit manui,
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens;
„ Neque tu sane hospitum & mendicorum dominus esto,
„ Vilis cum-sis; necubi aliquod malum etiam majus accipias.
Dixit utique & circum humeros sibi turpem jaciebat peram,
Crebris locis laceram; tortile verò in-erat lorum.
Retro autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt
Suaviter ridentes, & eum blande-compellabant verbis; (intro
„ Jupiter tibi det, hospes, & immortales dii alii,
„ Quodcunque maxime vis, & tibi gratum est animo;
„ Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare-fecisti
„ In populo: cito enim ipsum ducemus in-Epirum,
„ Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium.
Sic utique dixerunt; gaudebat autem omne nobilis Ulysses:
Antinous verò ei magnum ventrem apposuit
Plenum pinguedineque & sanguine: Amphinomus verò
Panes ex canistro duos apposuit sublatos,
Et poculo aureo propinabat, dixitque;
„ Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem

„ Feli-

Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
Τοιούτου γὰρ πατρὸς, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν, ἀφνειόν τε·
Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐςὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τίς τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίςιος εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ, ττι διδοῖεν·
Οἷ' ὁρόω, μνηςῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς, ὃν οὐκ ἔτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοςήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἀναιμωτεί γε διακρινέεσθαι ὀΐω
Μνηςῆρας, κἀκεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθοι.
Ὣς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον·
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Νευςάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέςη.
Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Μνηςήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιςα
Θυμὸν μνηςήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
Μνηςήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηςῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπερ.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
Ἔρχευ· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.

Ἤδη

„ Felicitas; at nunc quidem malis teneris mulcis.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse;
„ Tali enim patre es; quippe famam bonam audiebam,
„ Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque;
„ Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis es.
„ Propterea tibi dicam, tu autem attende, & me audi:
„ Nihil imbecillius terra nutrit homine
„ Omnium, quotquot super terram spirant & serpunt.
„ Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,
„ Quamdiu felicitatem præbent dii, & genua vigent:
„ Sed quando demum & mala dii beati perficiunt,
„ Et hæc fert nolens reluctanti animo.
„ Talis enim mens est terrestrium hominum,
„ Qualem diem adducat pater hominumque deumque.
„ Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse;
„ Multa autem injusta feci, viribus & robori obsequens,
„ Patreque meo fretus, & meis fratribus.
„ Quare nequis utique omnino vir injustus sit,
„ Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent:
„ Qualia video procos injusta machinantes,
„ Possessiones consumentes, & dedecorantes uxorem
„ Viri, quem non amplius puto ab amicis & patria terra
„ Diu absturum; valde autem prope *esse*: sed te deus
„ Domum subducat, nequis occurras illi,
„ Quando redierit dilectam in patriam terram:
„ Non enim sine cruore utique diremptum iri puto
„ Procos, & illum; postquam domum subierit.
Sic dixit; & libatione facta bibit dulce vinum;
Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum.
Verum is ivit per domum, charo afflictus corde,
Nutans capite; jam enim malum augurabatur animo.
Sed neque sic fugit mortem; præpedivit nempe & hunc Minerva,
Telemachi sub manibus & hasta fortiter ut domaretur.
Iterum verò resedit in sede, unde surrexerat.
Cæterum in mentem posuit dea cæsia-oculis Minerva
Filiæ Icarii, prudenti Penelopæ,
Procis se ostendere, ut diffunderet maxime
Animum procorum, & honorata fieret
Magis viroque & filio, quam antea erat.
Effuse autem risit, verbumque fecit, compellabatque;
„ Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,
„ Procis me ostendere, invisis licet omnino:
„ Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,
„ Ut non prorsus procis cum superbis versetur,
„ Qui scilicet bene quidem loquuntur, male autem pone cogitant.
Hanc autem rursus Eurynome œconoma allocuta est;
„ Nae jam hæc quidem omnia, filia, apposite dixisti.
„ Sed i, & tuo filio verbum dic, neque cela,
„ Corpus ubi-tibi-laveris, & unxeris genas:
„ Neque sic lacrymis fœdata cinerum faciem
„ Vade; quoniam malum *est* lugere indiscriminatim semper.

„ Etc.

Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μέλεις
Ἠρῶ ἐξανιέτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτ' προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραίδα, κηδομένη περ,
Χῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
Ἀγλαΐην γὰρ ἅμοιγε θεοί, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Ὤλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλης ἐς νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἴκανχθε
Ἔλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρεκήατον ἐν μεγάροισιν·
Οἴη δ' οὐκ ἔσσιμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κοῦρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψορρα πάντα
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηήσαιτ' Ἀχαιοί·
Κάλλεϊ μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἷόν περ ἰοστέφανος Κυθέρεια
Χρέεται, εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
Ἣ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀκεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
φθόγγῳ ἀπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ' ἀπομαξάμενοι χεροὶ παρειάς, φώνησέν τε·
Ἦ μα μάλ' αἰνοπαθὴ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν·
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ἀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰδῶα φίνύθω, πόσιος ποθέουσα Φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερῴαν σιγαλόεσσαν,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύο ἕποντο.
Ἣ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἀντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάστερθε παρέστη.
Τῶν δ' αὖτοῦ λύτο γούνατ', ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἣ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ἂν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἐμπεδοι, οὐδὲ νόημα·
Παῖς ἔτ' ἐών, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνόμας·
Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσι, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη, γένεον ἔμμεναι ὄλβιον ἀνδρός,
Ἐς μέγεθος καὶ πάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φὼς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὅς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
Πῶς νῦν; εἴτε ξείνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος, ὧδε κάθοι φυσακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ' αἴσχος λάβῃ τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Μῆτερ

„ Etenim jam quidem tibi filius ea-ætate, quem tu maxime
„ Supplicabas immortalibus barbatum videre.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Eurynome, ne hæc suadeas, sollicita licet,
„ Corpus ut-mihi-lavem, & me-ungam unguento:
„ Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,
„ Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus.
„ Sed mihi Autonoenque & Hippodamiam jube
„ Venire, ut mihi adsint in ædibus;
„ Sola verò non intrabo ad viros; verecundor enim.
Sic dixit: vetula autem è domo exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-eundum.
Tunc demum aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva:
Filiæ Icarii dulcem somnum infudit.
Dormiebat verò *ea* reclinata: solutæ autem sunt ei compages
Ibidem in lecto: interim verò præstantissima dearum (omnes
Immortalia dona dabat; ut ipsam admirarentur Achivi:
Pulchritudinem quidem ei primum vultusque pulchros perficavit
Divina, quali scilicet pulchre-coronata Venus
Ungit se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;
Et ipsam proceriorem & crassiorem reddidit conspectu;
Candidioremque ipsam fecit secto ebore.
Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.
Venerunt autem famulæ candidis-ulnis ex domo,
Cum-strepitu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;
Et *ea* abstersit-sibi manibus genas, & locuta est;
„ Certe me valde æruminosam mollis somnus coöperuit:
„ Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta
„ Statim nunc; ut ne amplius lugens in animo
„ Ævum corrumpam, mariti desiderans dilecti
„ Omnigenam virtutem; quoniam præstantissimus erat Achivo-
Sic locuta, descendebat ex cœnaculo splendido, (rum.
Non sola; simul hanc & famulæ duæ comitabantur.
At quando demum ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus fabrefactæ,
Genis obtendens nitida redimicula:
Ancilla autem ei honesta utrinque astitit.
Horum verò illic solvebantur genua; amore autem animo deli-
Omnes verò optabant apud *eam* in lectis recumbere. (niti-sunt:
Hæc autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium;
„ Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio:
„ Puer adhuc cum-esses, etiam magis in mente prudentia versabas:
„ Nunc autem, quando jam magnus es, & pubertatis limitem at-
„ Et aliquis diceret filium te esse beati viri, (tigisti,
„ Magnitudinem & pulchritudinem intuens, alienus vir;
„ Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.
„ Quale jam hoc facinus in ædibus factum est,
„ Qui hospitem fivisti indigne-tractari ita.
„ Quomodo nunc? Si quis hospes in nostris ædibus
„ Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,
„ Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.
Hanc verò rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„ Mater

Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαςα,
Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσίν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
Μνηςήρων ἰότητι· βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηςῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἑκάςου·
Ὡς νῦν Ἶρος ἐκεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧςαι νευςάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικὼς,
Οὐδ' ὀρθὸς δύναται ςῆναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι
Οἴκαδ', ὅπη οἱ νόςος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
Πλέονές κεν μνηςῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἤϊε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
Ὦ γύναι, οὐ γὰρ ὀΐω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·
Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιςὰς, ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊςῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιςα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κεν μ' ἀνέσει θεὸς, ἢ κεν ἁλώω
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι,
Γήμασθ', ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔςαι, ὅτε δὴ ςυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Μνηςήρων οὐχ ἥδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο·
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηςεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν·
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,

Κούρης

„ Mater mea, id quidem non indigne fero quod irasceris:
„ At ego animo intelligo & novi singula,
„ Bonaque, & pejora; (antea autem adhuc infans eram:)
„ Sed non possum prudentia omnia intelligere:
„ Nam me perterrent assidentes aliunde alius,
„ Hi mala cogitantes: mihi autem non sunt auxiliatores.
„ Nequaquam tamen hospitis & Iri pugna facta est
„ Procorum consilio: viribus autem hic potentior fuit.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Ita nunc proci in nostris ædibus
„ Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aula,
„ Alii autem intra domum; solutaque essent membra cujusque;
„ Uti nunc Irus ille ad atriensis fores
„ Sedet nutans capite, ebrio similis;
„ Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti
„ Domum, qua ei reditus est; quoniam chara membra soluta
Sic hi quidem talia inter se loquebantur. (sunt.
Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen;
„ Filia Icarii, prudens Penelope,
„ Si omnes te viderent per latam Argos Achivi,
„ Plures proci in vestris ædibus
„ A-mane convivarentur; quoniam præstas mulieribus,
„ Formaque, staturaque, & mente intus æqua.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
„ Eurymache, profecto meam virtutem, formamque, corpusque,
„ Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
„ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
„ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
„ Major gloria esset mea & melior ita.
„ Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus.
„ Certe quidem, quando demum ibat relicta patria terra,
„ Dextra in carpo prehensa me manu allocutus est;
„ O mulier, non enim puto bene-ocreatos Achivos
„ Ex Troja bene omnes incolumes redituros:
„ Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros,
„ Et jaculatores, & tractores sagittarum,
„ Equorumque velocium conscensores; qui citissime
„ Decrevetint magnam contentionem gravis-æquo belli.
„ Ideo nescio, an me remittat deus, an capiat
„ Illic in Troja: tibi autem hic omnia curæ sint.
„ Memor-sis patris & matris in ædibus,
„ Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.
„ At postquam jam filium barbatum videris,
„ Nube, cui volueris, tua domo relicta.
„ Ita utique sic dicebat; quæ sine nunc omnia perficientur.
„ Nox autem erit, quando demum odiosæ nuptiæ obvenient
„ Perditæ mihi, cujus utique Jupiter felicitatem abstulit.
„ Sed hic gravis dolor cor & animum occupat:
„ Procorum non hic mos olim fuit;
„ Qui scilicet præstantemque mulierem & divitis filiam
„ Ambire velint, & inter se contendant;
„ Ii ipsi sane adducunt boves & pingues oves,

Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἄγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νηποινον ἔδουσιν.
"Ως φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
Δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐςίν·
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριςος.
"Ως ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαςος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
Ὄρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὡς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,
Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερῴια δῖα γυναικῶν·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηςύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν·
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἔςασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη βασίλεια·
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα ςροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐϋθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
"Ως ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπτε Μελανθὼ καλλιπάρῃος,
Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
Παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς σχέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης·
Ἀλλ' ἥγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
Ἡ β' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Ἑεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσὶ,
Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν, χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ

„ Puellæ convivium amicis, & ſplendida dona dant:
„ At non alienum victum impune edunt.
Sic dixit: gaviſus eſt autem multa-paſſus nobilis Ulyſſes,
Quod eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum
Blandis verbis; mens verò ei alia agitabat.
Illam autem rurſus Antinous allocutus eſt, Eupithei filius;
„ Filia Icarii, prudens Penelope,
„ Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferre,
„ Accipe; non enim bonum recuſare donationem eſt:
„ Nos verò neque ad opera prius ibimus, neque uſquam alio,
„ Quam ſcilicet tu ei nupſeris Achivorum, quicunque optimus.
Sic dixit Antinous; illis autem placebat ſermo:
Donaque proinde allaturum præmiſerunt præconem quiſque.
Antinōo quidem tulit *Præco* magnum perpulchrum peplum
Varium; inerant autem fibulæ duodecim omnes
Aureæ, acubus bene-inflexis aptatæ.
Monile verò Eurymacho multa-arte-elaboratum ſtatim tulit,
Aureum, electris conſertum, ſolem veluti.
Inaures autem Eurydamanti duo ſervi tulerunt,
Trinis-ocellis, exquiſitas; gratia autem effulgebat multa.
A Piſandro verò, Polyctoride rege,
Collare tulit ſervus, perpulchrum ornamentum.
Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit.
Ipſa quidem deinde aſcendebat in cœnaculum nobiliſſima mulie-
Cum-ea autem ſimul famulæ ferebant perpulchra dona. (rum:
Illi verò in ſaltationem & deſiderabilem cantum
Converſi delectabant-ſe; manebantque dum veſper advenizet:
Eis autem ſe-delectantibus niger veſper advenit.
Statim lampadas tres ſtatuerunt in ædibus
Ut lucerent; circum autem ligna arida poſuerunt,
Sicca dudum, prædura, recens fiſſa ære;
Et faces miſcuerunt: alternatim verò ſuccendebant
Famulæ Ulyſſis multa-paſſi: at inter eas
Ipſe generoſius locutus eſt ſolers Ulyſſes;
„ Famulæ Ulyſſis, diu abſentis regis,
„ Ite ad ædes, ubi *eſt* veneranda regina,
„ Apud eam verò penſa verſate; & delectate ipſam
„ Sedentes in domo; vel lanas carpite manibus.
„ At ego his lumen omnibus præbebo.
„ Etiamſi enim velint uſque ad pulchro-ſolio Auroram manere,
„ Nequaquam me domabunt: multorum-patiens nempe valde ſum.
Sic dixit: hæ autem riſerunt, & ſe invicem intuebantur.
Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis,
Quam Dolius quidem genuit; curavit autem Penelope,
Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo:
Sed neque ſic retinuit dolorem in animo Penelopes;
Sed ea cum-Eurymacho miſcebatur, & *eum* amabat:
Quæ utique Ulyſſem objurgabat contumelioſis verbis;
„ *Hoſpes* miſer, tu ſane *aliquis* mente exturbatus es;
„ Neque vis cubare, æream in domum profectus;
„ Vel aliquo in diverſorium; ſed hic multa prædicas
„ Confidentes multos inter viros; neque quid animo

Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἢ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐςίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναςῇ,
Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ ςιβαρῇσι,
Δώματες ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊςὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάςης
Ταρβοσύνῃ· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
Εἱςήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεςα γένοντο.
Μνηςῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύῃ ἄχος κραδίην Δαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι κελεύει·
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει·
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔςαι,)
Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαςέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
Νήςιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵ περ ἄριςοι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν,
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ,
Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κύνεη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαςέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐςὶν ἀπηνής·
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταιὸς,

Οὕνεκα

„ Times: certe utique tibi vinum occupat mentem; vel sane
„ Talis mentis est: quare & vana loqueris. (tibi semper
„ An exultas, quod Irum vicisti erronem?
„ *Cave*, ne quis tibi cito Iro meliòr alius insurgat,
„ Qui te circum caput contusum manibus robustis
„ Domo emittat, foedatum sanguine multo.
Hanc autem torve incultus allocutus est solers Ulysses;
„ Certe cito Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,
„ Illuc profectus; ut te ibi membratim concidat.
Sic locutus, verbis perterruit mulieres.
Perrexerunt autem ire per domum; solutaque sunt subtus mem-
Timore: putabant enim ipsum vera dixisse. (bra cujusque
At is apud lampadès prælucentis
Stetit omnes intuens: alia verò ei cor
Agitabat mente sua, quæ utique non irrita facta sunt.
Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva
Contumelia abstinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.
His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,
Incessens Ulyssem; risum verò socis fecit;
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
„ Non sine-deo hic vir Ulyssem in domum venit:
„ Omnino mihi videtur facium splendor esse ipsius
„ Et capitis; quoniam non ei sunt capilli ne pauci quidem.
Dixit utique; simulque allocutus est Ulyssem urbium-vastatorem,
„ Hospes, numquid vis mercede-servire, si te suscipiam,
„ Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit,)
„ Sepesque colligens, & arbores proceras plantans?
„ Illic autem ego cibum quidem perennem præberem,
„ Vestimentaque circum-indueren, pedibusque calceamenta da-
„ Sed quandoquidem sane opera mala didicisti, non voles (rem.
„ Opus adire; sed mendicare per populum
„ Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret
„ Tempore in verno, quando scilicet dies longi sunt,
„ In herba; falcem quidem ego bene-flexam haberem,
„ Et tu quoque talem haberes, ut experiemur opus
„ Jejuni usque penitus ad tenebras, herba autem adesset.
„ Sive rursus & boves essent agendi, qui utique optimi,
„ Rutili, magni, ambo saturati herba, (non imbecille,
„ Æquales-ætate, pares-operi-sustinendo, quorum utique robur
„ Arvum autem quatuor-jugerum esset, cederetque subtus gleba
„ Tunc me videres, an sulcum continuum proscinderem. (aratro;
„ Sive demum & bellum alicunde moveret Saturnius
„ Hodie; at mihi scutum esset, & duæ hastæ,
„ Et galea tota-ærea temporibus apta;
„ Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
„ Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
„ Sed valde contumeliose-te-geris, & tibi animus est inclemens;
„ Et quodammodo quidam videris magnus esse & fortis,

Οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα,
385 Φεύγοντι ςείνοιντο δι' ἐκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄ δειλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἷ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
390 Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐςίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
Ὣς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἵλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
395 Εὐρύμαχον δείσας· ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερήν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηςῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
400 Αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μεθέηκεν.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο·
405 Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' αὔτιν' ἄγωγε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
410 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσοῦ Φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
415 Μήτε τι τὸν ξεῖνον ςυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δῶμαθ' Ὀδυσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
Τὸν ξεῖνον δὲ δῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
420 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἀαδότα μῦθον ἔειπε·
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
Κήρυξ Δουλιχιεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιςαδὸν· οἱ δὲ θεοῖσι
445 Σπείσαντες μακάρεσσι, πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἔθελε θυμὸς,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαςος.

„ Quoniam cum paucis & non bonis versaris.
„ Sin Ulysses veniret, & accederet in patriam terram,
„ Statim tibi portæ, etiam latæ licet admodum sint,
„ Fugienti arctarentur per vestibulum foras.
Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex-corde magis,
Et ipsum torve intuitus, verba alata dixit;
„ Ah miser, certe cito tibi perficiam malum, qualia dicis
„ Confidenter multos inter viros, neque quid animo
„ Times: certe utique vinum tibi mentem occupat; vel sine
„ Talis mens est: quare & vana loqueris. (tibi semper
„ An exultas, quod Irum vicisti eronem?
Sic utique locutus, scabellum sumpsit: at Ulysses
Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,
Eurymachum veritus: hic autem pocillatorem percussit ad-manum
Dextram; guttumium verò humi sonuit lapsum:
At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.
Proci verò tumultuati sunt per ædes obscuras:
Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;
„ Utinam hospes errans alibi periisset,
„ Antequam venisset: ita neutiquam tumultum intulisset.
„ Nunc autem de mendico contendemus: neque ulla convivii
„ Boni erit voluptas; quoniam pejora vincunt.
Inter hos autem & locuta est sacra vis Telemachi;
„ Miseri, insanitis, & non amplius tenetis animo
„ Cibum, neque potum: deorum certe aliquis vos concitat.
„ Sed bene epulati decumbite domum profecti,
„ Quando animus jubet; pello verò neminem ego.
Sic dixit: illi autem omnes mordicus labris compressis,
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Ipsis verò Amphinomus concionatus est, & dixit,
Nisi illustris filius, Aretiadæ regis;
„ O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
„ Contrariis verbis carpens sæviat:
„ Neque omnino hospitem pulsate; neque quenquam alium
„ Famulorum, qui in ædibus *sunt* Ulyssis divini.
„ Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,
„ Ut postquam libaverimus, decumbamus domum profecti:
„ Hospitem verò sinamus in ædibus Ulyssis
„ Telemacho curæ esse; hujus enim dilectam venit ad domum.
Sic dixit: illis autem omnibus gratum sermonem dixit.
Ipsis verò craterem miscuit Mulius heros,
Præco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:
Distribuit verò deinde omnibus astando: illi autem diis
Ubi libassent beatis, biberunt dulce vinum.
At postquam libassent, bibissentque, quantum volebat animus,
Perrexerunt utique ire decubituri suas ad domos quisque.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Σ Ε Ί Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η Υ͂ Σ Τ. Ῥ Α Ψ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

ΣΤΝ Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅτλων Ὀδυσσεὺς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται· γίγνεται δὲ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίπτουσαν· καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται, ὡς ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ συὸς ἐπλήγη κυνηγῶν.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρηῦς Ὀδυσῆα.

Ἀ Υτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μνηςήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηςῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά πότε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ κατῄκιςαι, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν ςήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητε δὲ δαῖτα,
Καὶ μνηςύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Μαῖ', ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλὰ, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
Πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Αἲ γὰρ δή ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος ὀίσει;
Δμωὰς δ' οὐκ εἴας προβλωσκέμεν, ἅι κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνος ὅδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήϊσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺς καὶ Φαίδιμος υἱὸς
Ἐσφόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
Ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,
Εἰλάτιναί τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες,
Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.

ODYSSEÆ HOMERI XIX. LIBRI

Argumentum.

CUm Telemacho seponit arma Ulysses, & ad Penelopen ex Creta se esse fingit. Fit autem ipsius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipsius lavantem. Et per digressionem poëta narrat quo pacto in Parnasso vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

T. Agnoscit ex cicatrice vetula Ulyssem.

AT in domo relinquebatur nobilis Ulysses,
Procis cædem cum Minerva meditans:
Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est;
„ Telemache, oportet arma martia deponere intus
„ Omnia prorsus; at procos blandis verbis
„ Palpare; quando te percontentur *arma* desiderantes: (*sunt*,
„ *Dicentem*, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia
„ Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses;
„ Sed fœdata sunt, quantum ignis attigit vapor.
„ Insuper autem & hoc majus in mentem injecit deus;
„ Ne forte vino-gravati, contentione concitata inter vos,
„ Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,
„ Et nuptiarum-ambitum; ipsum enim allicit virum ferrum.
Sic dixit: Telemachus verò dilecto obedivit patri:
Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam;
„ Nutrix, age jam mihi contine in ædibus mulieres,
„ Dum in thalamum deponam arma patris
„ Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus corrumpit,
„ Patre absente; ego nempe adhuc infans eram:
„ Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,
„ Domum ad-curandam, & possessiones omnes servandas.
„ Sed age, quænam tibi deinde comitans lumen portabit?
„ Famulas nempe non sinebas præire, quæ præluceant.
Hanc verò rursus Telemachus prudens contra-allocutus est;
„ Hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum fane
„ Modium attingat, etiam longe qui-venerit.
Sic utique dixit: huic verò pannarum-expers fuit verbum.
Clausit autem januas ædium habitantibus-commodarum.
Tum verò impetu-facto Ulysses & illustris filius
Intro-ferebant galeasque & scuta umbonibus munita,
Hastasque acutas; ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.
Tunc demum Telemachus alloquebatur suum patrem statim;
„ O pater, profecto magnum miraculum hoc oculis video;
„ Omnino mihi parietes ædium, pulchraque intercolumnia,
„ Abiegnæque trabes, & columnæ in-altum erectæ,
„ Lucent oculis, tanquam igne ardente.

40 Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε·
Αὕτη τοι δίκη ἐςὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
45 Ὄφρα κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαςα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
50 Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἐμίμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μνηςήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Ἦ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε,
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἣν τοτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε
Προσφυές ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
60 Ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾖρεον, ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
Νήησαν ξύλα πολλὰ, φόως ἔμεν, ἠδὲ θέρεσθαι.
65 Ἡ δ' Ὀδυσῆ ἐνένιπτε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
Ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
Ἢ ὅτι οὐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῖ εἵματα εἶμαι;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
75 Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
80 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,
Μή πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
85 Εἰ δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόςιμός ἐςιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἵκηται
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐςίν.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
90 Ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
Πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδδεὲς, οὔτι με λήθεις

Ἔρδουσα

„ Certe omnino aliquis deorum intus, qui cœlum latum habi-
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (tant.
„ Tace, & in tua mente retine, neque interroga:
„ Hic sane mos est deorum, qui Olympum habitant.
„ Sed tu quidem cubitum-eas; ego verò relinquar hic,
„ Ut adhuc-magis famulas & matrem tuam provocem;
„ Hæc verò me lamentans interrogabit de singulis.
Sic dixit: Telemachus verò ex domo discessit
Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,
Ubi antea cubabat, quando ipsum dulcis somnus opprimebat:
Ubi sane & tunc cubuit, & auroram divinam expectabat.
At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,
Procis cædem cum Minerva meditans.
Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis, & aureæ Veneri: (solebat,
Et juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere-
Circumcirca-ornatam ebore & argento; quam olim faber
Fecerat Icmalius, & subtus scabellum pedibus posuerat
Aptum ex ipsa; ubi magna injiciebatur pellis.
Illic desidebat deinde prudens Penelope.
Venerunt autem famulæ candidæ-ulnis ex domo:
Hæ autem panem quidem multum auferebant, & mensas,
Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.
Ignem verò à foculis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos
Cumularunt ligna multa, ut lumen esset, & calefactio.
At Ulyssem increpabat Melantho secundo rursus;
„ Hospes, adhuc & nunc hic molestus-eris per noctem
„ Versans in domo? observabisque mulieres?
„ Sed exi foras, miser, & convivio juvare;
„ Aut cito & torre percussus ibis foras.
Hanc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Improba, cur in me sic invehis irato animo?
„ An quod non niteo? mala autem corpori vestimenta indutus
„ Mendicoque per populum? necessitas enim urget. (sum?
„ Tales mendici & errones viri sunt.
„ Etenim ego quondam domum inter homines habitabam
„ Beatus divitem, & sæpe dabam erroni
„ Tali, qualis esset, & cujuscunque rei indigens venisset.
„ Erant verò *mihi* servi valde multi, aliaque multa,
„ Quibus scilicet bene vivunt *homines*, & divites vocantur:
„ Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliqua-de-causa.
„ Ideo nunc *cave* ne aliquando & tu, mulier, omnem amittas
„ Pulchritudinem, qua nunc sane inter ancillas ornata es;
„ Ne forte tibi domina irata sæviat,
„ Vel Ulysses venerit; adhuc enim & spei copia *est*.
„ Sin ille quidem ita periit, & non amplius rediturus est,
„ At jam filius talis Apollinis utique voluntate
„ Telemachus; hunc autem nulla in ædibus mulierum
„ Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillæ-ætatis
Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope; (est.
Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Omnino, audax, canis intrepida, non me lates

Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὅ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
95 Ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
100 Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον ἐΰξεσον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
105 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νείκεοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει·
Ὥς τε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεοειδὴς
110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυροὺς, καὶ κριθὰς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ·
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
115 Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ δίκῳ·
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ἐδυνάων
Μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύξονος· οὐδέ τί με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοδωντά τε μυρομένου τε
120 Ἥσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί·
Μή τίς μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή·
Φῇ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
125 Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτω·
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
130 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἱ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
135 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν·
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ·
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω·
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
140 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)

Λαέρτῃ

„ Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perfuos.
„ Omnia enim bene nosti, quoniam ex me audivisti ipsa,
„ Quod hospitem eram in ædibus meis
„ De marito interrogatura; quoniam multum tristor.
Dixit, & Eurynomen œconomam sermone allocuta est;
„ Eurynome, affer jam sedem, & pellem super ipsam;
„ Ut sedens dicat verbum, & audiat
„ Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare.
Sic dixit: illa verò valde festinanter deposuit ferens
Sedem bene-politam, & ei pellem injiciebat:
Illic sedebat deinde multa-passus nobilis Ulysses.
Illis autem sermonem exordiebatur prudens Penelope;
„ Hospes, hoc quidem te primum ego percontabor ipsa,
„ Quis? unde es virorum? ubinam tibi urbs & parentes?
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, nemo te hominum in immensa terra
„ Vituperaret: certe enim tua gloria ad cœlum latum pervenit;
„ Sicut alicujus vel regis eximii; qui deo-similis
„ Viris in multis & fortibus regnans,
„ Jura sustentet; ferat autem terra nigra
„ Triticea & hordea, graventurque arbores fructu;
„ Pariunt verò robustæ pecudes, mare porrò præbet pisces,
„ Ex prudenti-administratione; feliciterque degunt populi sub
„ Ideo me nunc alia quidem percontare tua in domo; (ipso.
„ Ne verò meum exquire genus & patriam terram,
„ Ne mihi magis animum impleas doloribus
„ Recordanti: valde enim sum ærumnosus; neque omnino me
„ Domo in aliena lugentemque flentemque (oportet
„ Sedere: quoniam malum est lugere indiscriminatim semper:
„ Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;
„ Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope; (pusque,
„ Hospes, profectò quidem meam excellentiam, formamque, cor-
„ Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
„ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
„ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
„ Major gloria esset mea, & melior ita:
„ Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala deus:
„ Quotquot enim insulis dominantur optimi,
„ Dulichioque, Sameque, & nemorosis Zacyntho,
„ Quique ipsam Ithacam amenam incolunt,
„ Hi me nolentem ambiunt, atterantque domum.
„ Ideo neque hospites curo, neque supplices,
„ Neque omnino præcones, qui publici-ministri sunt;
„ Sed Ulyssem desiderans, charo contabesco corde:
„ Hi autem nuptias urgent; ego verò dolos struo:
„ Vestem quidem mihi primum inspiravit in mentem deus
„ Exorsa magnam telam in ædibus texere,
„ Subtilem & immensam: statim autem inter illos dixi;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δήμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱςὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με, διὰ δμωὰς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιςα
Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί·
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄςε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἐςὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα, περίῤῥυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριςὴς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων·
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα·
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄςυδ' ἀνελθών·
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἐνδεκάτη πέλεν ἠὼς
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·

Καὶ

„ Laërti heroi sepulchrale, *in tempus* quo ipsum
„ Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
„ Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
„ Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
„ Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.
„ Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
„ Noctu verò dissolvebam, postquam faces adhibueram.
„ Sic triennium quidem latebam ego & persuadebam Achivis:
„ Sed quum quartus venit annus, & advenerunt horæ
„ Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,
„ Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,
„ Deprehenderunt supervenientes, & increpuerunt verbis.
„ Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate:
„ Nunc verò neque effugere possum nuptias; neque ullum aliud
„ Consilium invenio; valde autem hortantur parentes
„ Nubere; & ægre-fert filius victum devorantes,
„ Cognoscens; jamjam enim vir *est* habilis maxime
„ Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam præbet.
„ Sed & sic mihi dic tuum genus, unde sis;
„ Non enim à quercu es olim-fabulosa, neque à petra.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
„ Nondum desines meum genus interrogare?
„ Sed tibi enarrabo; certe quidem me doloribus utique dabis
„ Pluribus, quam teneor: hic enim mos, quando à-patria
„ Sua absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
„ Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:
„ Sed & sic dicam, quod me percontaris & interrogas.
Creta quædam terra est, medio in nigro ponto,
„ Pulchra & pinguis, circumflua; in ea autem homines
„ Multi, innumeri, & nonaginta urbes.
„ Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
„ Insunt verò indigenæ-Cretenses magnanimi, insunt & Cydo-
„ Doriensesque trifariam-divisi, eximiique Pelasgi. (nes,
„ Apud hos autem est Cnossus magna urbs, ubi scilicet Minos
„ Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,
„ Patris mei pater, magnanimi Deucalionis.
„ Deucalion nempe me genuit, & Idomeneum regem:
„ Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
„ Abiit una-cum Atridis; mihi verò nomen inclytum Æthon,
„ Junior natu; ille etenim prior & melior.
„ Illic Ulyssem ego vidi, & hospitalia dedi:
„ Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
„ Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis:
„ Statuit autem in Amniso, ubi scilicet specus Lucinæ,
„ In portibus difficilibus: vix autem evasit procellas.
„ Statim verò Idomeneum quærebat, ad urbem profectus;
„ Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendum-
„ Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora (que.
„ Digresso cum navibus rostratis Ilium versus.
„ Illum quidem ego ad ædes duceus bene hospitio-excepi,
„ Accurate tractans, multis in domo suppetentibus;

„ Et

Καί οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἵλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵςασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων)
Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
Ἴσκεν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύοι·
Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρῆϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἔςασαν, ἠὲ σίδηρος,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθεν.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Νῦν μὲν δή σευ, ξεῖνέ γ', ὀΐω πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι, ὁπποῖ' ἅσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕςο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους, οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν· ἤδη γάρ οἱ ἐεικοςὸν ἔτος ἐςὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Διπλῆν· αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισιν· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλὸν
Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὡς·
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἕςο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέςερος αὐτοῦ
Εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ·
Εὐρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων

Ὧν

„ Et ei, cæterisque sociis, qui una ipsum comitabantur,
„ De-publico farinas dedi, & generosum vinum collectum,
„ Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.
„ Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;
„ (Coercebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra
„ Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)
„ Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur.
Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:
Illi autem audienti fluebant lachrymæ, liquefiebatque cutis:
Sicut autem nix liquefit in summis montibus,
Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;
Liquescente autem ea fluvii implentur fluentes:
Sic ejus liquefiebant pulchræ genæ lachrymas-fundentis,
Flentis suum virum sedentem: at Ulysses
Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
Iterum ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Nunc quidem demum te, hospes, puto me expertutam,
„ An vere profecto illic cum eximiis sociis
„ Hospitio-exceperis in ædibus meum maritum, sicut dicis.
„ Dic mihi, qualis quidam circa corpus vestimenta inductus erat,
„ Ipseque qualis erat; & socios, qui eum comitabantur.
Hanc autem respondens alloquitus est solers Ulysses;
„ O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerit
„ Dicere; jam enim ei vigesimus annus est,
„ Ex quo illinc ivit, & mea abiit à-patria:
„ Verùm & sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
„ Lænam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses,
„ Duplicem; at ei fibula auro facta-erat
„ Calamis geminis; antrorsum verò *opus*-variegatum erat:
„ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
„ Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
„ Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suf-
„ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus. (focans;
„ Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,
„ Qualem cepa tunicam de arida:
„ Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:
„ Profecto quidem multæ ipsam admiratæ sunt mulieres.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua:
„ Nescio, an hæc indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
„ An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
„ Aut aliquis alicubi etiam hospes, quoniam multis Ulysses
„ Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes.
„ Et ei ego æreum ensem, & duplicem dedi *vestem*
„ Pulchram, purpuream; & talarem tunicam:
„ Honorate autem dimittebant bene-tabulata in navi.
„ Et quidem eum præco paulo major-natu ipso
„ Comitabatur, & hunc tibi dicam, qualis scilicet erat:
„ Gibbosus in humeris, nigra-cute, crispo-capite; (teros
„ Eurybates verò nomen erat: honorabat autem ipsum super cæ-
„ Suos

Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήμεν, εἰσότε κέν μιν
145 Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανυλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἤτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστὸν,
150 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἐπείθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με, διὰ δμωὰς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
155 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ἐτρύουσι τοκῆες
Γήμασθ'· ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
160 Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλισται
Οἴκου κηδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τῶν γένος, ὁππόθεν ἐσσί·
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
165 Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἴτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γένον ἐρέουσα;
Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω· ἦ μέν μ' ἀχέσσεσί γε δώσεις
Πλείσιον, ἢ ἔγχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέχῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
170 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἤκας ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, ἢ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἔςι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα, περίῤῥυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεες.
175 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριςής.
180 Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσα
Ἅμ' ἐμοὶ Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων·
185 Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα·
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμένι χαλεπῶς· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἄελλας.
190 Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἱξυὸ' ἀναλθών·
Ἥτινον γὰρ μιν ἵφασκε Φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ πέλεν ἠὼς
Οἰχομένω σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶμα' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
195 Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·

„ Laërti heroi sepulchrale, *in tempus* quo ipsum
„ Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
„ Nequa mihi in populo Achivarum succensset,
„ Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
„ Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.
„ Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
„ Noctu verò dissolvebam, postquam faces adhibueram.
„ Sic triennium quidem latebam ego & persuadebam Achivis:
„ Sed quum quartus venit annus, & advenerunt horæ
„ Mensibus exeuntibus, dieque multi circumacti-sunt,
„ Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,
„ Deprehenderunt supervenientes, & increpuerunt verbis.
„ Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate:
„ Nunc verò neque effugere possum nuptias; neque ullum aliud
„ Consilium invenio; valde autem hortantur parentes
„ Nubere; & ægre-fert filius victum devorantes,
„ Cognoscens; jamjam enim vir *est* habilis maxime
„ Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam præbet.
„ Sed & sic mihi dic tuum genus, unde sis;
„ Non enim à quercu es olim-fibulosa, neque à petra.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
„ Nondum desines meum genus interrogare?
„ Sed tibi enarrabo; certe quidem me doloribus utique dabis
„ Pluribus, quam teneor: hic enim mos, quando à-patria
„ Sua abiit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
„ Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:
„ Sed & sic dicam, quod me percontaris & interrogas.
Creta quædam terra est, medio in nigro ponto,
„ Pulchra & pinguis, circumflua; in ea autem homines
„ Multi, innumeri, & nonaginta urbes.
„ Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
„ Insunt verò indigenæ-Cretenses magnanimi, insunt & Cydo-
„ Dorienses(que tristariam-divisi, eximiique Pelasgi. (nes,
„ Apud hos autem est Cnossus magna urbs, ubi scilicet Minos
„ Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,
„ Patris mei pater, magnanimi Deucalionis.
„ Deucalion nempe me genuit, & Idomeneum regem:
„ Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
„ Abiit una-cum Atridis; mihi verò nomen inclytum Æthon,
„ Junior natu; ille etenim prior & melior.
„ Illic Ulyssem ego vidi, & hospitalia dedi:
„ Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
„ Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis:
„ Statuit autem in Amniso, ubi scilicet specus Lucinæ,
„ In portibus difficilibus: vix autem evasit procellas.
„ Statim verò Idomeneum quærebat, ad urbem profectus;
„ Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendum-
„ Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora (que.
„ Digresso cum navibus rostratis Ilium versus.
„ Illum quidem ego ad ædes ducens bene hospitio-excepi,
„ Accurate tractans, multis in domo suppetentibus;

„ Et

Καὶ οἱ, τοὺς τ' ἐξόλοιτ' ἐνέποντες, οἳ ἄμ' αὐτῷ ἕπονται,
Δημόθεν ἐλθόντα δῶκα, καὶ εἴδομα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱερόσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μέσον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἵλατ γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἶα ἴκεσθαι· ἀλλοπρὸς δέ τις ὤρορε δαίμων)
Τῇ τριακοσιοστῷ δ' ἤματι πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
Ἔνθα, φρεῦδα πολλὰ λέγων ἐτόμοισιν ἐμοῖσι·
Τῆς δ' ἐν ἀκουσίῃ ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
Ὡς δὲ χιὼν πιστάνησι' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος πιστένῃσιν, ἐπὴν Ζέφυρος κατιόῃσι·
Τηκομένη δ' ἤρα τῆς πεταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
Ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἐὸν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωντα ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὥστε κέρα ἔστασαν, ἠὲ σίδηρος,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροιστ· ὀδύρ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθεν.
Ἣ δ' ἐπεὶ οὖν τέρπθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Νῦν μὲν δὴ σύ, ξεῖνέ γ', ἐῢν πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Εἑείνασ' ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι, ὁπόσ' ἄεσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕσο,
Αὐτός τ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους, οἵ σε ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν· ἤδη γὰρ οἱ ἐείκοσιν ἔτος ἐξίει,
Ἐξ οὗ πόλιν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
Ἀλλὰ καὶ ὧδ' ἐρέω, ὥς μοι ἐνδάλλεται ἠτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὖλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
Διπλῆν· αὐτὰρ οἱ πορπὴν χρυσοῖο τέτυκτο
Δικτάλαν· διδύμοισιν· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἓν μὲν τετράποδι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλὸν
Ἀσπαίρουντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαώς, ὑπεπαιρε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα περὶ χροῒ σιγαλέοντα,
Οἶόν τε μετόμβριος λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὸς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὡς·
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἕσο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε βοὴς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἦ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ἐμοῖσι.
Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμίεντα χιτῶνα·
Ἀλλόθεν δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
Εἵπετ· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ·
Γοῦβε δὲ ὑμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων

„ Et ei, cæterisque sociis, qui una ipsum comitabantur,
„ De-publico farinas dedi, & generosum vinum collectum,
„ Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.
„ Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;
„ (Coercebat enim *eos* Boreas ventus magnus, neque in terra
„ Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)
„ Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur.
Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:
Illi autem audienti fluebant lachrymæ, liquefiebatque cutis:
Sicut autem nix liquefit in summis montibus,
Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;
Liquescente autem ea fluvii implentur fluentes:
Sic ejus liquefiebant pulchræ genæ lachrymas-fundentis,
Flentis suum virum assidentem: at Ulysses
Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
Iterum ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Nunc quidem demum te, hospes, puto *me* experturam,
„ An vere profecto illic cum eximiis sociis
„ Hospitio-exceperis in ædibus meum maritum, sicut dicis.
„ Dic mihi, qualia quædam circa corpus vestimenta indutus erat,
„ Ipseque qualis erat; & socios, qui eum comitabantur.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-absuerim
„ Dicere; jam enim ei vigesimus annus est,
„ Ex quo illinc ivit, & mea abiit à-patria:
„ Verùm & sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
„ Lænam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses,
„ Duplicem; at ei fibula auro facta-erat
„ Calamis geminis; antrorsum verò *opus*-variegatum erat:
„ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
„ Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
„ Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suf-
„ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus. (focans;
„ Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,
„ Qualem cepa tunicam de arida:
„ Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:
„ Profecto quidem multæ ipsam admiratæ sunt mulieres.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua:
„ Nescio, an hæc indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
„ An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
„ Aut aliquis alicubi etiam hospes, quoniam multis Ulysses
„ Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes.
„ Et ei ego æreum ensem, & duplicem dedi *vestem*
„ Pulchram, purpuream; & talarem tunicam:
„ Honorate autem dimittebam bene-tabulata in navi.
„ Et quidem eum præco paulo major-natu ipso
„ Comitabatur, & hunc tibi dicam, qualis scilicet erat:
„ Gibbosus in humeris, nigra-cute, crispo-capite; (teros
„ Eurybates verò nomen erat: honorabat autem ipsum supra cæ-
„ Suos

Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεὺς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοςήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαςήν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόςου ἄκουσα,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύςῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἦην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
Ὣς πέρι κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὣς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοςήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεὼν, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.

300 Ὣς

„ Suos socios Ulysses; quod sibi animo congrua sentiret.
Sic dixit: illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctus,
Signis agnitis, quæ ei accurata dixit Ulysses.
Ea autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses mi-
„ In ædibus meis, charusque eris, honorabilisque: (serabilis
„ Ipsa enim hæc vestimenta ego præbui, qualia dicis,
„ Plicata ex thalamo; fibulamque imposui splendidam,
„ Illi ornamento ut-esset: eum autem non suscipiam rursus
„ Domum reversum, dilectam in patriam terram.
„ Ita scilicet malo fato cava in navi Ulysses
„ Abiit visurus malum-Ilium non nominandum.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laërtiade Ulyssis,
„ Ne amplius nunc corpus pulchrum macera; neque omnino ani-
„ Tabefac, virum lugens; at succenseo quidem nihil: (mum
„ Etenim quævis & aliusmodi luget virum amissum,
„ Cui-virgo-nupserit, cui filios peperit amore mixta,
„ Ac Ulyssem, quem aiunt diis similem esse.
„ Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem;
„ Vere enim tibi loquar, neque celabo,
„ Quomodo jam Ulyssis ego de reditu audivi,
„ Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
„ Vivi: quinetiam ducit res-pretiosas multas & egregias,
„ Petens per populum: at dilectos socios
„ Perdidit, & navem cavam in nigro ponto,
„ Trinacria ab insula veniens: irati enim sunt ipsi
„ Jupiterque & Sol: hujus enim boves interfecerunt socii.
„ Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
„ Hunc autem super carina navis ejecit unda in continentem,
„ Phæacum in terram, qui propinqui-diis sunt:
„ Qui sane ipsum ex animo, deum veluti, honorabant,
„ Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi
„ Domum incolumem: & jam pridem hic Ulysses
„ Fuisset; sed ei hoc scilicet utilius visum est animo,
„ Opes colligere multam super terram eunti:
„ Adeo astutias multas præ mortalibus hominibus
„ Novit Ulysses; neque quisquam contenderet homo alius:
„ Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;
„ Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,
„ Navem deductam, & paratos esse socios,
„ Qui jam ipsum deducent dilectam in patriam terram.
„ Sed me prius dimisit; contigit enim ut-iret navis
„ Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
„ Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:
„ Et sane in decimam generationem alium adhuc alerent,
„ Quotquot ei in ædibus res-pretiosæ jacebant regis.
„ Ipsum autem in Dodonem dixit iviisse, ut dei
„ Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,
„ Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
„ Jam diu absens, an palam, an clam.

„ Sic

300 Ὣς ἢ μὲν οὕτως ἐῳ σέος, καὶ ἐπαύετο ἡδὺ
Ἄγχι μάλ' · οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεύοιτο · ἄμπης δέ τοι ὄφρα μὲ δώσω
Ἴσα νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἰσίη τ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω.
305 Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελεύεται, ὡς ἀγορεύω.
Τοῦ δ' αὖτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φίλτοντος μήνος, τοῦ δ' ἰξαμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἴ γὰρ τοῦτό, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
310 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἴσν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ἔΐσκεται, ὡς ἔσεται περ·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημήϊτορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
315 Οἷοι Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴκτοὶ ἔην γε,)
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπάμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάππεσέτω δ' εὐνὴν,
Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ἤγυια σιγαλόεντα,
Ὅς κ' εὖ θαλπέῃσιν χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
320 Ἠέλιον δὲ μάλ' ἄμ λούσασά τε χρῖσαί τε,
Ὅς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ · τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κέν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι τρύῃσι, μάλα περ μεχυλωμένος αἰνῶς.
325 Πῶς γὰρ ἐμεῦ σύ, ξεῖνε, δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπιφροσύνην,
Εἰ κεν ἀθικάλοιο, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισι
Δμωὼς; ἀνθρώποισι δὲ μυυόεσσαι τελέθουσιν.
Ὅς μὲν ἀκτῆνός τ' αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἐπιγνῷ εἰδῇ,
330 Τῷδε κατηρέφεται πάντες βίοτοι· ἦλθε δ' ἐπίσσω
Ζωῇ· ἀτὰρ τοιοῦτό γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες.
Ὣς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξείνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους · πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
335 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ἐμοὶ χλαῖνα καὶ ἤγυια σιγαλόεντα
Ἠμβάλ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρος ἀιφθέντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἴων δολιχηρέτμοιο.
340 Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀϋπνοιος νύκτας ἴαυον·
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀειπελίῳ ἐν κοίτῃ
Ἄεσσα, καὶ τ' ἀνέμοιο ἐϋθρόνου ἠῶ δίαν.
Οὐδέ τί μοι πολέοντος πόδας ἐκπέρασε θυμῷ
Γίγνεται· οὐδὲ γονὼ ποδὸς ἄψορροι ἡμετέροιο
345 Τάων, αἵ τοι δῶμα κάτα δρήσεσθαι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῢς ἐῢ πάσασθαι, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τετλήκοιν τόσσα φρονεῖν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ·
Τήνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
350 Ξεῖνε φίλ', ὦ τάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
Ξείνων τηλεδαπῶν φοίτων ἡμῖν ἵκετο δῶμα,

„ Sic ille quidem ita est salvus, & veniet jam
„ Prope valde; neque amplius longe ab amicis & patria terra
„ Diu aberit: omnino autem tibi juramenta dabo;
„ Sciat nunc Jupiter primum, deorum summus & optimus,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
„ Certe quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:
„ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,
„ Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit:
„ Ita cito cognosceres amicitiamque, multaque dona,
„ Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.
„ Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet;
„ Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis
„ Potieris: quoniam nequaquam restores sunt in domo,
„ Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,)
„ Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
„ Sed ipsum, famulæ, lavate; deponiteque cubile,
„ Strata, & lænas, & integumenta splendida,
„ Ut bene calens ad aureo-solio auroram perveniat.
„ Mane autem valde mature lavateque ungiteque,
„ Ut intus apud Telemachum de jentaculo cogitet
„ Sedens in domo: ei autem gravius *erit*, qui illorum
„ Hunc molestia-afficiet perniciosius, neque quod opus
„ Hic amplius efficiet, valde licet iratus graviter.
„ Quomodo enim da-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus
„ Aliis præstem mente, & prudenti consilio,
„ Si squalidus, male indutus, in sordibus
„ *Conviveris*? homines autem brevis-ævi sunt.
„ Qui quidem crudelis & ipse sit, & crudelia sentiat,
„ Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum
„ Vivo; at mortuum sane probris-insequuntur omnes:
„ Qui autem bonus ipse sit, & bona sentiat,
„ Hujus quidem gloriam latam hospites personant
„ Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-sole it.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
„ Profecto mihi lænæ & integumenta splendida
„ Odio-erant, quando primum Cretæ montes nivales
„ Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructa.
„ Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes dicebam;
„ Multas enim jam noctes sordido in cubili
„ Requievi, & expectavi pulchro-solio auroram divinam.
„ Neque omnino mihi lotio pedum grata animo
„ Est: neque mulier pedum tanget nostrum
„ Earum, quæ tibi in domo ministræ sunt,
„ Nisi aliqua anus est antiqua, honesta scians,
„ Quæ toleraverit tot mente, quot ego scilicet;
„ Hanc verò non ægre-ferrem pedes tangere meos.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo
„ Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

„ Adeo

Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
Ἔςι δέ μοι γρηῦς, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύςηνον ἐῢ τρέφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνςᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοῖόσδ' ἐςὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤι μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διῒ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί' ἔκῃ, οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
Νῦν δέ τοι ὧδέ σε πάμπαν ἀφείλετο νόςιμον ἦμαρ.
Οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο,
Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι·
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων,
Οὐκ ἐάας νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Ὡς σὺ, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοιϊν
Ἔμμεναι· ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἶψα·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσσατο, μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νῖζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλήν· τὴν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἷας,
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαςο
Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς·
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο, ὅ, ττι κε θείης

Παιδὸς

„ Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.
„ Est autem mihi anus, cata mente consilia habens,
„ Quæ illum infelicem bene nutriebat, & educabat,
„ Susceptum manibus, quando ipsum primum peperit mater;
„ Quæ tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.
„ Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,
„ Lava tui domini cœtaneum; & alicubi Ulysses
„ Jam talis est pedibus, talisque etiam manibus;
„ Cito enim in malo homines consenescunt.
Sic utique dixit: Vetula autem operuit manibus vultum,
Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit;
„ Hei mihi, tui *causa*, Fili, animi-impotenti: certe te Jupiter
„ Hominibus odit pium animum habentem. (præ
„ Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti
„ Pinguia femora combussit, neque eximias hecatombas,
„ Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires
„ Ad senectutem placidam, nutriresque illustrem filium;
„ Nunc autem sic tibi omnino abstulit reditus diem.
„ Sic alicubi & illum probris-insequantur mulieres
„ Hospitum longinquorum, quando alicujus inclytas ædes adve-
„ Sicut te, *senex*, canes hæ probris-insequuntur omnes: (nerit,
„ Quarum nunc contumeliam & opprobria multa vitans,
„ Non finis lavare: me verò non invitam jubet
„ Filia Icarii, prudens Penelope.
„ Ideo tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes
„ Et tui gratia: quoniam mihi commovetur intus animus
„ Doloribus: sed age nunc adverte verbum, quod dicam.
„ Multi sane hospites miseri huc venerunt,
„ Sed nondum quemquam dico similem sic vidisse *me*,
„ Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Ulyssi similis-es.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O vetula, sic dicunt quicunque viderunt oculis
„ Nos ambos, valde similes nobis-invicem
„ Esse; sicut tu scilicet ipsa perspicax dicis.
Sic utique dixit: vetula verò lebetem sumpsit splendentem,
Ex quo pedes lavabat: aquam autem infudit multam
Frigidam; deinde verò calidam insuper-fudit: at Ulysses
Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se cito:
Statim enim in animo suspicatus est, ne ipsum attrectans
Cicatricem animadverteret, & manifestæ res fierent.
Lavabat autem *ea* proinde prope accedens regem suum; statim verò
Cicatricem; quam aliquando ei aper inflixit albo dente, (agnovit
In-Parnassum profecto, ad Autolycumque, & filios,
Matris suæ patrem eximium, qui hominibus præcellebat
Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipse dedit
Mercurius: huic enim grata femora comburebat
Agnorum & hœdorum: hic autem eum promptus una comitabatur.
Autolycus autem Ithacæ cum-venisset in opulentum populum,
Filium recens natum invenit filiæ suæ:
Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit
Desinenti à-cœna; verbumque dixit, & compellabat;
„ Autolyce, ipse nunc nomen inveni, quod imponas

„ Filiæ

Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυώνυμος εἰδὼς τοι ἐγώ.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅ, τοι κεν εἴπω·
Πολλοῖσιν γὰρ ἐγὼ νεμεσηθεὶς ὀδυσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔσω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὀπτότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησσόνδ', ὅθι οἱ τοῖ κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἐγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι·
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἀμφὸ φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
Τὸν δέρον, ἀμφέ δ' ὕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίζυλλάν τ' ἄρ' ἐπιμαιόμενοι, πεῖραν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὠμοτμήσάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοῖρας.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια Φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠδὺς,
Βὰν ρ' ἴμεν ἐς ἠθρὴν ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν κατειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούραις,
Ἐξ ἁλὸς ἀβλαβέϊστο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ἔπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν κατειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούραις,
Ἐξ ἁλὸς ἀβλαβέϊστο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ἔπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἀγχὶ κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἄνεμος διάει μένος ὀγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα συκνὴ
Ἦεν· ἀνὰ φύλλων ἐνέῃν χύσις ἠλίβατος πολλή.
Τὸν δ' ἀνὰ μὲν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπέκυρσαν ἐπεσσαν· ὁ δ' ἐντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήψυσε σαρκὸς ὀδόντε
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀξέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὐτήσε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
Κὰδ' δ' ὄπισθ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφιπέποντο·

Filiæ filio dilecto; exoptatissimus autem tibi est.
Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque;
„ Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixero:
„ Multis enim ego indignatus huc venio
„ Viris & mulieribus super terram almam:
„ Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum: at ego,
„ Quando puber-factus maternam in magnam domum
„ Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt;
„ Ex his illi ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.
Horum gratia ivit Ulysses, ut sibi *is* præberet splendida dona.
Hunc quidem deinde Autolycusque & filii Autolyci
Manibusque salutabant, verbisque blandis:
Mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyssem,
Osculata est ipsi caputque & ambo lumina pulchra.
Autolycus verò filios jussit gloriosos
Cœnam parare; illi autem hortanti auscultarunt:
Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem:
Eum excoriarunt, curaruntque, & ipsum divisserunt totum,
Mantatimque inciderunt scite, infixeruntque verubus,
Assaruntque perite, divisseruntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad solis occasum
Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio æ-
Quando autem sol occidit, & tenebræ advenerunt, (quali.
Tunc demum decubuerunt, & somni donum ceperunt.
Quando verò mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Perrexerunt utique ire in venationem & canes, & etiam ipsi
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulysses
Ibat: altum verò montem ascenderunt indutum sylva
Parnassi; cito autem pervenerunt ad juga ventosa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
Ex placide-fluente profundo Oceano;
Ventores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos
Veligia scrutantes canes ibant; at pone
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulysses
Ibat prope canes, vibrans longam hastam.
Ibi verò in sylva densa jacebat magnus aper;
Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spiran-
Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, (tum,
Neque imber penetrabat penitus, adeo scilicet densa
Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.
Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pe-
Ut venantes ingruebant: ille autem adversus ex arbusto, (dum,
Erectis valde cervicis-setis, ignisque *instar* oculis tuens,
Stetit ipsos prope: primus autem Ulysses
Irruit, elevata longa hasta, manu robusta,
Vulnerare cupiens: ipsum verò prævertens percussit aper
Genu super; multum autem exhausit carnis dente
Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
Illum verò Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum;
Penitus autem transiit splendidæ hastæ cuspis:
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
Hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti circum-occupabantur;

Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπιςαμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Βὶς Ἰθάκην· τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοςήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαςα,
Οὐλὴν, ὅ, ττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δε χαλκὸς,
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῇφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σευ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεκτόν·
Ἔξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάςην·
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.

Τοῖς

Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris
Ligaverunt scite; incantationeque sanguinem nigrum
Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad ædes patris.
Illum quidem Autolycusque, & filii Autolyci
Bene postquam sanassent, & splendida dona *ei* præbuissent,
Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
In Ithacam: eo quidem pater & veneranda mater
Gaudebant reverto, & interrogabant singula,
De cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis rite narravit,
Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente,
Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensam,
Agnovit attrectans; pedem autem dimisit ferendum:
Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem æs; (est aqua.
Retroque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa
Ipsius verò simul gaudium & dolor invasit mentem; oculi au-
Lachrymis impleti sunt; clara verò ei hæsit vox. (tem ei
Prehensa autem *ejus* mento, Ulyssem allocuta est:
„ Profecto omnino Ulysses es, chare fili; neque te ego
„ Prius agnovi, quam totum herum meum contrectassem.
Dixit, & Penelopen intuita est oculis,
Indicare volens charum maritum intus esse.
Ea autem neque videre potuit è-regione, neque animadvertere;
Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses
Manu admota guttur cepit dextra;
Altera verò propius ad-se traxit, dixitque;
„ Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutrivisti ipsa
„ Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpessus
„ *Veni* vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed postquam animadvertisti, & tibi deus injecit animo,
„ Tace; neque quis alius in ædibus audiat.
„ Sic enim edico, quod & perfectum erit;
„ Si mihi deus domuerit procos eximios,
„ Neque, nutrix licet-sis, à-te abstinebo, quando alias
„ Famulas in ædibus meis interficiam mulieres.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
„ Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
„ Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:
„ Tenebo autem, sicut alliquis solidus lapis, aut ferrum.
„ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tua;
„ Si tibi deus domaverit procos eximios,
„ Tunc demum tibi recensebo in ædibus mulieres,
„ Et quæ te parum-honorent, & quæ inculpatæ sint.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omnino te oportet.
„ Bene utique & ipse ego observabo, & cognoscam unamquam-
„ Sed tene silentio verbum, committeque diis. (que;
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
At postquam lavisseque & unxisset pingui oleo,
Iterum propius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
Calefacturus-se, cicatricem autem pannis cooperuit.

Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυώνυμος δέ τοι ἐςί.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἐπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅ, τι κεν εἴπω·
Πολλοῖσιν γὰρ ἐγώγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔςω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησσόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι·
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἀμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ἐτρύναντος ἄκουσαν·
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
Τὸν δέραν, ἀμφὶ δ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίςυλλόν τ' ἄρ' ἐπιςαμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὕωτησέν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Βὰν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἧιεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἴσαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἧιεν ἀγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνὴ
Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἠλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιςος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀςέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
Κὰδ' δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφιπένοντο·

Ὠτειλὴν

„ Filiæ filio dilecto; exoptatissimus autem tibi est.
Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque;
„ Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixero:
„ Multis enim ego indignatus huc venio
„ Viris & mulieribus super terram almam:
„ Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum: at ego,
„ Quando puber-factus maternam in magnam domum
„ Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt;
„ Ex his illi ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.
Horum gratia ivit Ulysses, ut sibi *is* præberet splendida dona.
Hunc quidem deinde Autolycusque & filii Autolyci
Manibusque salutabant, verbisque blandis:
Mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyssem,
Osculata est ipsi caputque & ambo lumina pulchra.
Autolycus verò filios jussit gloriosos
Cœnam parare; illi autem hortanti auscultarunt:
Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem:
Eum excoriarunt, curaruntque, & ipsum diviserunt totum,
Minutatimque inciderunt scite, infixeruntque verubus,
Assaruntque perite, diviseruntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad solis occasum
Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio æ-
Quando autem sol occidit, & tenebræ advenerunt, (quali.
Tunc demum decubuerunt, & somni donum ceperunt.
Quando verò mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Perrexerunt utique ire in venationem & canes, & etiam ipsi
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulysses
Ibat: altum verò montem ascenderunt indutum sylva
Parnassi; cito autem pervenerunt ad juga ventosa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
Ex placide-fluente profundo Oceano;
Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos
Vestigia scrutantes canes ibant; at pone
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulysses
Ibat prope canes, vibrans longam hastam.
Ibi verò in sylva densa jacebat magnus aper;
Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spiran-
Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, (tium,
Neque imber penetrabat penitus, adeo scilicet densa
Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.
Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pe-
Ut venantes ingruebant: hic autem adversus ex arbusto, (dum,
Erectis valde cervicis-setis, ignisque *instar* oculis tuens,
Stetit ipsos prope: primus autem Ulysses
Irruit, elevata longa hasta, manu robusta,
Vulnerare cupiens: ipsum verò prævertens percussit aper
Genu super; multum autem exhausit carnis dente
Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
Illum verò Ulysses vulneravit affectus ad dextrum humerum;
Penitus autem transiit splendidæ hastæ cuspis:
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
Hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti circum-occupabantur;

Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπιςαμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην· τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοςήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαςα,
Οὐλὴν, ὅ, ττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δε χαλκὸς,
Ἄψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῇφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σευ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεκτόν·
Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάςην·
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.

Τοῖς

Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris
Agnoverunt scite; incantationeque sanguinem nigrum
Sohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad ædes patris.
Alum quidem Autolycusque, & filii Autolyci
Bene postquam sanassent, & splendida dona *ei* præbuissent,
Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
In Ithacam: eo quidem pater & veneranda mater
Gaudebant reverso, & interrogabant singula,
De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis rite narravit,
Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente,
Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensam,
Agnovit attrectans; pedem autem dimisit ferendum:
Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem æs; (est aqua.
Retroque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa
Ipsum verò simul gaudium & dolor invasit mentem; oculi au-
Lachrymis impleti sunt; clara verò ei hæsit vox. (tem ei
Prehensa autem *ejus* mento, Ulyssem allocuta est:
„ Profecto omnino Ulysses es, chare fili; neque te ego
„ Prius agnovi, quam totum herum meum contrectassem.
Dixit, & Penelopen intuita est oculis,
Indicare volens charum maritum intus esse.
Ea autem neque videre potuit è-regione, neque animadvertere;
Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses
Manu admota guttur cepit dextra;
Altera verò propius ad-se traxit, dixitque;
„ Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutrivisti ipsa
„ Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpessus
„ *Veni* vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed postquam animadvertisti, & tibi deus injecit animo,
„ Tace; neque quis alius in ædibus audiat.
„ Sic enim edico, quod & perfectum erit;
„ Si mihi deus domuerit procos eximios,
„ Neque, nutrix licet-sis, à-te abstinebo, quando alias
„ Famulas in ædibus meis interficiam mulieres.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Eurycles;
„ Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
„ Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:
„ Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.
„ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tua;
„ Si tibi deus domaverit procos eximios,
„ Tunc demum tibi recensebo in ædibus mulieres,
„ Et quæ te parum-honorent, & quæ inculpatæ sint.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omnino te oportet.
„ Bene utique & ipse ego observabo, & cognoscam unamquam-
„ Sed tene silentio verbum, committeque diis. (que:
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
At postquam lavissetque & unxisset pingui oleo,
Iterum propius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
Calefacturus-se, cicatricem autem pannis cooperuit.

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτῇ·
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὄντινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρηῒς ἀηδὼν,
Καλὸν ἀείδῃσιν, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος·
Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμωάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἧξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖον ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον, ἔν περ ὀνείρῳ,
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
Ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ'· ἐπεὶ ἦ τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope;
„ Hospes, paulum quidem te amplius ego percontabor ipsa;
„ Etenim jam cubitus cito placidi erit hora,
„ Quemcunque scilicet somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
„ Sed mihi & dolorem immensum præbuit deus:
„ Dies etenim delector lamentans, lugens,
„ Meaque opera inspiciens & ancillarum, in domo:
„ At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,
„ Jaceo in lecto, crebraque mihi circa intimum cor
„ Acutæ curæ lugentem lacessunt.
„ Sicut autem quando Pandarei filia, florida luscinia,
„ Pulchre canit, vere recens incunte,
„ Arborum in foliis sedens densis,
„ Quæ frequenter versans fundit multisonam vocem,
„ Filium lugens Itylum charum, quem quondam ære
„ Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis;
„ Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,
„ Utrum maneam apud filium, & integra omnia servem,
„ Possessionem meam, famulasque, & altam magnam domum,
„ Torumque reverens mariti, populique famam:
„ An jam una sequar Achivorum *eum*, quicunque optimus
„ Ambit *me* in ædibus, præbitis infinitis sponsalibus.
„ Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans & animi-
„ Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta: (impotens,
„ Nunc verò quando jam magnus est, & pubertatis limitem at-
„ Jam demum me optat retro-cedere ex domo, (tigit,
„ Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.
„ Sed age mihi somnium declara, & audi:
„ *Anseres* mihi in domo viginti triticum edunt
„ Ex aqua, atque ipsis lætor inspiciens:
„ Profecta verò ex monte magna Aquila adunco-rostro
„ Omnibus cervices confregit, & interfecit; hi autem fusi sunt
„ Conferti in ædibus: illa verò in æthera divinum elevata est.
„ Ast ego flebam & ejulabam, etiam in somnio;
„ Circum autem me congregabantur comas-pulchræ Achivæ
„ Miserabiliter lugentem, quod mihi aquila interfecerat anseres.
„ Reversa autem desidebat in prominenti tecto;
„ Voceque humana compescebat, dixitque;
„ Confide, Icarii filia longe-lateque-inclyti;
„ Non somnium, sed visio-vera, quæ utique perfecta erit.
„ Anseres quidem, proci *sunt*; ego autem aquila avis
„ Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,
„ Qui omnibus procis flevam mortem inferam.
„ Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.
„ Ubi-circumspectassem verò, anseres in ædibus animadverti
„ Triticum comedentes apud pelvim, ubi antea scilicet.
Hanc autem respondens alloquitus est solers Ulysses;
„ O mulier, nequaquam licet declarare somnium
„ Alio deflectentem: quandoquidem sane tibi ipse Ulysses
„ Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis verò apparet exitium
„ Omnibus prorsus; neque quisquam mortem & fatum effugiet.
Hunc autem rursus alloquta est prudens Penelope;

Ξεῖν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκρινόμενοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων·
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἱ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὡς, δώδεκα πάντας·
Στὰς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαῤῥίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς,
Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόοντας,
Νευρήν τ' ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὔ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἐστὶν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερῴϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερῴϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Τ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον

καὶ

„ Hospes, profecto quidem somnia inscrutabilia, indiscriminatim
„ Sunt, neque omnino omnia perficientur hominibus. (loquentia
„ Duæ etenim portæ debilium sunt somniorum:
„ Nam alteræ quidem cornibus factæ sunt; alteræ autem ebore:
„ Horum quæ quidem venetint per sectum ebur,
„ Hæc decipiunt, verba irrita ferentia:
„ Quæ verò per polita cornua iverint foras,
„ Hæc vera perficiunt; hominum quando aliquis viderit.
„ At mihi non hinc puto grave somnium
„ Venisse: certe gratum mihi & filio foret.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua:
„ Hæc jam aurora adveniet infausta, quæ me Ulyssis
„ A-domo amovebit: nunc enim deponam certamen,
„ Secures, quas ille in ædibus suis
„ Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;
„ Stans autem ille valde procul, trajiciebat sagittam.
„ Nunc verò procis certamen hoc inferam:
„ Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
„ Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,
„ Hunc una sequar, relicta hac domo,
„ Juventutis-*meæ*, perpulchra, plena victu;
„ Cujus aliquando recordatturam *me* puto, vel in somnio.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
„ Ne amplius nunc differ in ædibus hoc certamen:
„ Ante etenim solers veniet huc Ulysses,
„ Quam isti, hunc arcum bene-politum contrectantes,
„ Nervumque intenderint, jaculatique fuerint per ferrum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si velles mihi, hospes, assidens in ædibus
„ Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
„ Sed nequaquam licet insomnes esse semper
„ Homines; in singulis enim sortem imposuerunt
„ Immortales mortalibus super almam terram.
„ Sed sane ego, in cœnaculum ubi-conscendero,
„ Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
„ Semper lachrymis meis fœdatus, ex quo Ulysses
„ Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
„ Illic cubuero: tu verò cuba hac in domo,
„ Vel humi ubi-straveris, vel tibi *famuli* cubilia ubi-deposue-
Sic locuta conscendit cœnacula splendida, (rint.
Non sola; cum ea scilicet & famulæ iverunt aliæ.
In cœnaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Ulyssem, charum maritum; donec ei somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.

ODYSSEÆ HOMERI XX. LIBRI

Argumentum.

VOlens interficere Ulysses mixtas procis ancillas, & mutata sententia, exinde cum Eumæo & Philœtio colloquitur.

καὶ φιλοίτιον διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηςήρων γίνεται ὁμιλία.

Υ. Βροντᾶς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσσέα καὶ σχέθ' Ἀχαιούς.

Ἀυτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Καμμὲν ἀδέψητον βοέην ςόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' ὀΐων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
5 Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηςῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἦισαν, αἳ μνηςῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι φίλοισι·
10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάςῳ,
Ἦ ἔτ· ἐῷ μνηςῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕςατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
15 Ἀνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
20 Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν ςήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
25 Ὡς δ' ὅτε γαςέρ' ἀνὴρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, μερμηρίζων,
Ὅππως δὴ μνηςῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
30 Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;
Οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐςὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
35 Καὶ παῖς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅππως δὴ μνηςῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
40 Μοῦνος ἐών· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
Πῇ κεν ἐπεκπροφύγοιμι; τὸ σὸ φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
45 Σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐςὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω

In quo & Procorum fit colloquutio.

T. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulyssem & tenuit Achivos.

AT in vestibulo cubabat nobilis Ulysses:
Subter quidem crudam bubulam-*pellem* stravit; at superne
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eurynome verò deinde lenam injecit ad somnum composito.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans: mulieres verò ex domo
Iverunt, quæ cum procis miscebantur antea scilicet,
Sibi-invicem risum & lætitiam præbentes.
Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum verò deliberabat in mente & in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc sineret cum procis superbis misceri
Extremo & ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique hujus intus latrabat *cor* ægre-ferentis mala opera:
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
„ Tolera jam, cor; & pejus aliud aliquando toleraſti
„ Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
„ Fortes socios; tu verò sustinebas, donec te solertia
„ Eduxit ex antro, cum putares *te* moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventrem vir, multo igne ardenti,
Plenum pinguedineque & sanguine, huc & illuc
Varie-versat; valde verò cito cupit assatum esse:
Sic utique ille huc & illuc volvebatur, deliberans,
Quomodo demum procis impudentibus manus inferret,
Solus cum-esset, multis: prope verò ipsum venit Minerva
Cœlitus delapsa; corpore autem assimilata erat mulieri:
Stetit verò deinde super caput, & ipsum sermone allocuta est;
„ Cur demum vigilas, omnes supra infelix viros?
„ Domus quidem tibi hæc est, uxor autem tibi hæc in domo,
„ Et filius, qualem aliquis caperet esse filium.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Certe jam hæc omnia, dea, composite dixisti;
„ Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,
„ Quomodo demum procis impudentibus manus inferam,
„ Solus cum-sim; hi autem semper frequentes intus sunt.
„ Insuper autem & hoc majus in mente cogito;
„ Siquidem enim interficerem, Jovisque tuique voluntate,
„ Quo subterfugerem? hoc te considerare jubeo.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;
„ Miser, & quidem aliquis etiam pejori credit socio,
„ Qui scilicet mortalisque est, & non tot consilia novit:
„ At ego dea sum, perpetuo quæ te custodio

Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξεκαφανδόν·
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
Νῶϊ περιςαῖεν, κτείναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσεαι ἠδη.
Ὣς φάτο· καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·
Αὐτὴ δ' ἄψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Λυσιμελής· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτραισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρτέμιδι πρώτιςον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν·
Ἄρτεμι, πότνια θεὰ, θύγατερ Διὸς, αἴθε μοι ἤδη
Ἶδν ἐνὶ ςήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἄλοιο
Αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί· αἱ δὲ λίποντο
Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
Τυρῷ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτὴν, μῆκας δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνὴ,
Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέςιχε μακρὸν Ὄλυμπον,
Κούρῃς' αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων·)
Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
Καί ῥ' ἔδοσαν ςυγερῇσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
Ὣς ἔμ' ἀϊςώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ ςυγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὁππότε κέν τις
Ἤματα μὲν κλαίῃ τυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ·)
Αὐτὰρ ἔμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν ἅμα ςρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἤδη γινώσκουσα παρεςάμεναι κεφαλῇφι.
Χλαῖναν μὲν ςυνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἔνευδεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων· Διΐ δ' εὔχετο, χεῖρας ἀναςχών·
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ ςραφερήν τε καὶ ὀγρὴν
Ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,

„ In omnibus laboribus; dicam autem tibi aperte:
„ Siquidem quinquaginta agmina articulate-loquentium hominum
„ Nos circumstarent, interficere cupientia ferro,
„ Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
„ Sed capiat te & somnus: molestum est etiam excubare
„ Tota-nocte vigilantem; è malis verò emerges jam nunc.
Sic dixit; & ei somnum palpebris infudit:
Ipsa autem retro in Olympum abiit nobilissima dearum,
Quando hunc somnus capiebat solvens curas animi,
Membrorum-relaxator: uxor verò experrecta est honesta sciens;
Flebatque proinde in lectis sedens mollibus.
At postquam flens satiasset-se suo in animo,
Dianæ primum supplicavit præstantissima mulierum;
„ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
„ Sagitta pectoribus immissa animum eximeres
„ Statim nunc; vel postea me raptam procella
„ Iverit portans per aëreas vias,
„ Fluentisque injiciat retlui Oceani.
„ Sicut autem quando Pandari filias sustulerunt procellæ;
„ Quibus parentes quidem perdiderunt dii; ipsæ autem relictæ
„ Orbæ in ædibus; curavit verò diva Venus (sunt
„ Caseo, & melle dulci, & suavi vino:
„ Juno autem ipsis præ omnibus dedit mulieribus
„ Speciem & prudentiam; proceritatem verò præbuit Diana
„ Opera autem Minerva docuit inclyta operari. (casta,
„ Quando Venus diva adiit magnum Olympum,
„ Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
„ Ad Jovem gaudentem-fulmine: (ille etenim bene novit omnis,
„ Fortunamque infortuniumque mortalium hominum:)
„ Interea utique puellas Harpyæ abripuerunt,
„ Et dederunt odiosis Erinnybus ut-servirent:
Sic me deleant Olympias domos habentes,
„ Vel me comas-pulchra percutiat Diana: ut Ulyssem
„ Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,
„ Neque omnino pejoris viri lætificem mentem.
„ Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis
„ Dies quidem flet, frequenter dolens corde,
„ Noctes verò somnus *eum* habet: (hic etenim oblivisci-facit omnia
„ Bonorum & malorum, postquam palpebras obtexerit:)
„ At mihi & insomnia immittere-solet mala deus.
„ Hac enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,
„ Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor
„ Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem.
Sic dixit: statim verò aureo-solio venit Aurora. (veram jam.
Illius autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses;
Cogitabatque deinde: visa autem est ei in animo
Jam *ipsum* cognoscens astare capiti.
Vestem quidem ubi-collegerat & pelles, in quibus cubabat,
In domum deposuit in sella: extra verò bubulam-*pellem*
Posuit foras ferens: Jovi autem supplicabat, manibus sublatis;
„ Jupiter pater, si me volentes super siccumque & humidum
„ Duxistis meam in terram, postquam me malis-effecistis valde,

Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν.
Τῇσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπεῤῥώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·
Ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο·
Ἥ ῥα μύλην ςήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ, ὅςε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἡ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀςερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐςί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις·
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅ, ττί κεν εἴπω·
Μνηςῆρες πύματόν τε καὶ ὕςατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν,
Ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕςατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίςατο ἰσόθεος φὼς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·
Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὕτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποςορέσαι δμωῇσιν·
Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἡ δ' αὖτε δμωῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοιτ' εὐποιήτοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας

„ Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum
„ Iatus; extra autem Jovis portentum aliud ostendatur.
Sic dixit precans: eum verò audivit providus Jupiter;
Statimque tonuit à splendido Olympo
Ab-alto è nubibus: gavisus est autem nobilis Ulysses.
Omen verò è domo mulier præmisit molitrix
Prope, ubi utique ei molæ erant pastori populorum.
His autem duodecim omnes sedulo-incumbebant mulieres,
Farinas hordeaceas conficientes & triticeas, medullam virorum.
Cæteræ quidem dormiebant, postquam triticum molluerant;
Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:
Quæ sane molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi;
„ Jupiter pater, qui utique diis & hominibus imperas,
„ Certe valde tonuisti à cœlo stellato,
„ Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc osten-
„ Pertice nunc & mihi miseræ verbum, quod dicam: (dis:
„ Proci postremumque & ultimum die hoc
„ In ædibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;
„ Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,
„ Farinas conficienti; nunc ultimo cœnent.
Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,
Jovisque tonitru: putabat enim se ulturum sontes.
Cæteræ verò famulæ in ædibus pulchris Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco indefessum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit deo-par vir,
Vestes indutus: circumque ensem acutum posuit humero;
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos;
Sumpsitque validam hastam, præfixam acuto ære.
Stetit autem super limen profectus, & Eurycleam allocutus est;
„ Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
„ Lecto & cibo; an temere jacet neglectus?
„ Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
„ Temere alterum honorat articulate-loquentium hominum
„ Deteriorem; meliorem verò inhonoratum dimittit.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
„ Ne illam nunc, fili, insontem accuses.
„ Nam vinum quidem bibebat *is* sedens, quamdiu volebat ipse:
„ Cibum autem non amplius dixit se appetere; interrogabat enim
„ Sed quando demum cubitus & somni meminit, (ipsum:
„ Illa quidem cubilia jussit substernere ancillas:
„ At is, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus,
„ Noluit in lectis & in strigulis dormire,
„ Sed in cruda bubula-*pelle*, & pellibus ovium
„ Dormivit in vestibulo; lænam verò injecimus nos.
Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequeban-
Perrexit verò ire in concionem ad bene-ocreatos Achivos: (tur.
Ancillas autem demum hortabatur nobilissima mulierum
Euryclea, Opis filia Pisenoridæ;
„ Agite, aliæ quidem domum verrite festinantes,
„ Aspergiteque; & in sedilibus fabrefactis tapetes
„ Injicite purpureos; aliæ verò spongiis mensas

Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι·
Οὐ γὰρ δὴν μνηςῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπιςαμένως πονέοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηςῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Εὖ καὶ ἐπιςαμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριςοι·
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
Ξεῖν', ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἠέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἲ γὰρ δὴ, Εὔμαιε, θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηςήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες·
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω,
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βοῦν ςεῖραν μνηςῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
(Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·)
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραςάς·
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
Δύσμορος· ἦτε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται ὀϊζύν.
Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραςάς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω
Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτὸς,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.

Ἴδιον,

„ Omnes abstergite: purgate autem crateras,
„ Et pocula rotunda fabrefacta: aliæ verò petitare aquam
„ Ite ad-fontem, & afferte cito eunte:
„ Non enim diu proci aberunt à domo;
„ Sed valde mane venient; quoniam & omnibus festus-dies.
Sic dixit: illæ autem ei omnino quidem auscultarunt & parierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis,
Aliæ verò illic in ædibus sciite operabantur.
Ingressi autem sunt proci eximii: hi quidem deinde
Bene & scite findebant ligna; mulieres verò
Venerunt à fonte: illis verò supervenit subulcus,
Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi:
Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci;
Ipse verò demum Ulyssem alloquitus est blandis *verbis*;
„ Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
„ An te ignominia-afficiunt in ædibus, sicut antea scilicet?
Hunc autem respondens alloquitus est solers Ulysses;
„ Utinam enim jam, Eumæe, dii ulciscerentur contumeliam,
„ Qua isti insultantes, indigna machinantur
„ Domo in aliena, neque pudoris portionem habent.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,
Capras agens, quæ inter omnes excellebant greges,
Cœnam procis; duo autem una comitabantur pastores;
Et has quidem religavit sub porticu sonora;
Ipse verò demum Ulyssem alloquitus est convitiis;
„ Hospes, adhuc & nunc hic molestus-eris in domo
„ A-viris petens? at non exibis foras?
„ Omnino non amplius nos diremptum-iri puto,
„ Priusquam manus *invicem* gustaverimus, quia tu scilicet non
„ Petis: sunt autem & alia convivia Achivorum. (decenter
Sic dixit: hunc autem nihil alloquitus est solers Ulysses,
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
His autem tertius supervenit Philœtius, princeps virorum,
Bovem sterilem procis agens, & pingues capras:
(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique & alios
Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit:)
Et hæc quidem bene religavit sub porticu sonora:
Ipse autem demum interrogabat subulcum, prope astans;
„ Quis jam hic hospes nuper venit, subulce,
„ Nostram ad domum? ex quibus verò se profitetur esse
„ Viris? ubinam autem ei genus & patria terra?
„ Infelix; certe similis-est corpore regi imperatori.
„ Sed dii malis-mergent multivagos homines,
„ Quando etiam regibus destinabunt ærumnam.
Dixit; & dextra complectebatur manu astans;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem
„ Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.
„ Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
„ Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,
„ Miscere malo & doloribus tristibus.

„ Sudavi,

Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κἀκεῖνον ὀΐω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤι μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ·
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποςαχύωτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
Ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἷος ἐόντος,
Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·)
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύςηνον ὀΐομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηςήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
Ἴςω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἰςίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Κτεινομένους μνηςῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
Γνοίης, οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὕτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,
Νοςῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηςῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριςερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλὴ,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσιν κερόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.

„ Sudavi, ut animadverti; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi
„ Recordanti Ulyssis; quoniam & illum puto
„ Tales pannos habentem inter homines vagari;
„ Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
„ Sin jam mortuus est, & in orci ædibus,
„ Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium; qui me bobus (pulo!
„ Præfecit, adhuc parvulus cum essem, Cephallenorum in po-
„ Nunc autem hæ quidem sunt innumeræ, neque aliter
„ Viro utique succresceret boum genus latis-frontibus:
„ Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis
„ Ad-edendum; neque omnino filium in ædibus curant,
„ Neque vindictam timent deorum; cupiunt enim jamdudum
„ Possessiones dividere diu absentis regis.
„ At mihi hoc animus in pectoribus charis
„ Plerumque volvit: valde quidem malum, filio existente,
„ Aliorum populum adire, eumtem cum ipsis bobus
„ Viros ad alienos; hoc verò durius, hic manentem
„ Bobus alienis assidentem dolores pati.
„ Et jam olim ad alium magnanimorum regum
„ Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt;)
„ Sed adhuc illum infelicem expecto; sicunde revertis
„ Virorum procorum dispersionem per ædes faciat.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (lis-es,
„ Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro simi-
„ Cognosco autem & ipse, quod tibi prudentia mentem occupat;
„ Ideo tibi dicam, & insuper magnum jusjurandum jurabo:
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni,
„ Certe, te hic præsente, veniet domum Ulysses;
„ Tuisque ocalis videbis, si volueris,
„ Interfici procos, qui hic dominantur.
Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!
„ Cognosceres, qualis mea potentia & manus sequerentur.
Sic autem pariter Eumæus supplicavit omnibus dis,
Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem Telemacho mortemque fatumque
Struebant: at iis sinistra venit avis
Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.
Illis autem Amphinomus concionatus est, & dixit;
„ O amici, haud nobis perficietur hoc sane consilium,
„ Telemachi cædes: sed recordemur convivii.
Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat sermo.
Ubi autem venissent in ædes Ulyssis divini,
Lænas quidem deposuerunt in sedilibusque sollisque;
Ipsi autem mactabant oves magnas, & pingues capras;
Mactabant etiam porcos, & bovem armentalem:
Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde
In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.
Panem verò ipsis distribuit Philoetius, princeps virorum,
Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius.

Οἱ δ' ἐπ' ἀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋξαθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδὸν,
Δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
260 Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηςήρων· ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐςιν
265 Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δὲ, μνηςῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χεῖρας· ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
270 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Καὶ χαλεπὸν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοὶ,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἥμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
275 Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄςυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
280 Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,
Ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον· ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Μνηςῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
285 Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύῃ ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηςῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίςια εἰδὼς,
(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἔνι οἰκία ναῖεν·)
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο,
290 Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ὃς ῥα τότε μνηςῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
Ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
295 Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώματ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς
Ἠὲ λρετροχόῳ δώῃ γέρας, ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔῤῥιψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
300 Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβών· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς,
Ἦκα παρακλίνας κεφαλήν· μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
305 Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός·
Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἐγχεῖ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπενεῖτο.

Ἐνθάδε·

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Telemachus autem Ulyssem sedere fecit, astutias versans;
Intra bene-fundatam domum, apud lapideum limen,
Sella turpi apposita, parvaque mensa:
Apposuit verò *ei* viscerum partes, infuditque vinum
In poculo aureo, & ipsum sermone allocutus est;
„ Illic nunc sede inter viros vinum-bibens:
„ Convitia verò tibi ipse ego & manus abarcebo
„ Omnium procorum; quoniam nequaquam publica est
„ Domus hæc, sed Ulyssis; mihi autem acquisivit ille.
„ Vos verò, proci, continete animum à convitio,
„ Et manus; ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
Sic dixit: illi autem omnes mordicus labris compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Inter hos autem Antinöus locutus est, Eupithei filius;
„ Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,
„ Telemachi; valde autem nobis minatus loquitur.
„ Non enim Jupiter fivit Saturnius: alioquin ipsum jam
„ Compescuissemus in ædibus, canorus licet sit concionator.
Sic dixit Antinöus: ille verò non curabat verba.
Præcones autem per urbem deorum sacram hecatomben
Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi
Luco sub umbroso longe-jaculantis Apollinis.
Hi autem postquam assaverant carnes superiores, & detraxerant,
Partibus divisis, convivabantur celebri convivio.
Ulysli verò partem apposuerunt, qui ministrabant,
Æqualem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim jussit
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.
Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva
Contumelia abstinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Lærtiadæ Ulyssis.
Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,
(Ctesippus autem nomen erat; in Same verò domum habitabat;)
Qui jam possessionibus fretus patris sui,
Ambiebat Ulyssis diu absentis uxorem:
Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit;
„ Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam;
„ Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
„ Æqualem; non enim honestum *est* privare, neque justum,
„ Hospites Telemachi, quicunque has ædes advenerit.
„ Sed age, ei & ego dem hospitale-donum; ut & ipse
„ Vel balneatori det munus, vel alicui alii
„ Famulorum, qui *sunt* in ædibus Ulyssis divini.
Sic locutus, projecit bovis pedem munus robusta,
Jacentem, ex canistro sumptum: evitavit verò Ulysses
Leviter declinato capite; subrisit autem animo
Sardanium omnino tale: ille autem bene-ædificatum percussit
Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone;
„ Ctesippe, certe omnino tibi hoc satius fuit animo;
„ Non percussisti hospitem; evitavit enim telum ipse;
„ Certe enim te medium percussissem hasta acuta,
„ Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset

„ Hic:

Ἐνθάδε· τῷ μή τίς μοι δεικνείσε ἐνὶ οἴκῳ
φαινάτω· ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα.
Ἐσθλὰ τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ἀλλ' ἴμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
Μύλων σφαζομένων, οἰνοῖό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἔνα πολλούς.
Ἀλλ' ἴθι, μηκέτι μοι κακὰ ἔίζετε δυσμενέοντες·
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτείνει μενεαίνετε χαλκῷ,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἶεν ἀεικέα ἔργ' δράσασθαι,
Εἰνοῦς τε συφεληζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυσάζοντας ἀεικείλιος κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμασορίδης Ἀγέλαος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
Μήτ' ἔτι τὸν ξείνον συφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἥπιον, εἰ σφῶϊν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέροισιν·
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ ῥηθεσσιν ἐώλπει
Νοσῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἔνθ' ἔμμεναί τε
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόεης) Ὀδυσεὺς, καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·)
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόεμιός ἐςιν.
Ἀλλ' ἴθι, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατέλεξον,
Γήμασθ', ὅς κ' ἄριςος ἀνὴρ καὶ πλείςα πόρῃσιν·
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῴϊα πάντα νέμῃαι,
Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλαν δῶμα ἴκηται.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
Ὃς ἄνω τῆλ' ἰδέκης ἢ ἤφιται, ἢ ἀλάληται,
Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κέλευω
Γήμασθ', ὦ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσκετα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἔπος μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· μνηςῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεςον γέλων ὤρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναμπτοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν
Αἱμοῦφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὀξέτο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύεται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυται δὲ παρειαί·
Αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι·
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλεῖή δὲ καὶ αὐλὴ,
Ἱεμένων Ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξεπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

„ Hic: ideo ne quis mihi insolentias in domo
„ Prodat; jam enim intelligo & novi singula,
„ Bonaque & pejora: antea autem adhuc infans eram.
„ Sed continuo hæc quidem & solemnia inspicientes,
„ Ovibus mactatis, vinoque potato,
„ Et pane *consumpto*: difficile enim cohibere unum multos.
„ Sed agite, ne amplius mihi mala facite insensi:
„ Sin jam me ipsum interficere cupitis æne,
„ Etiam hoc vellem, & multo fortius esset
„ Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
„ Hospites pulsatos, famulasque mulieres
„ *Vos* violantes indigne in ædibus pulchris.
Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio.
Sero autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaus;
„ O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
„ Contrariis verbis carpens sæviat:
„ Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium
„ Famulorum, qui in ædibus *sunt* Ulyssis divini.
„ Telemacho autem verbum ego & matri dicam
„ Mite, si ipsis corde placeat ambobus:
„ Quamdiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
„ Rediturum Ulyssem prudentem suam ad domum,
„ Tamdiu minime ægre-ferendum manereque erat, & detinere
„ Procos in ædibus; (quoniam hoc satius erat,
„ Si rediisset Ulysses, & redux venisset domum:)
„ Nunc verò jam hoc manifestum, quod non amplius reditus
„ Sed age, tuse hæc matri affidens nuntia, (capax est.
„ Nobat *ei*, quicunque optimus vir, & plurima præbuerit;
„ *Ut tu* quidem gaudens paterna omnia possideas,
„ Comedens & bibens: illa verò alius domum adeat.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Non per Jovem, Agelae, & dolores patris mei,
„ Qui alicubi longe ab Ithaca, vel periit, vel vagatur,
„ Nequaquam remoror matris nuptias; sed jubeo
„ Nubere, cuicunque velit, *quique* insuper multa dona det.
„ Verecor autem invitam à domo pellere
„ Verbo violento; ne istud deus perfecerit.
Sic dixit Telemachus: procis verò Pallas Minerva
Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.
Hi autem jam maxillis ridebant alienis;
Comentataque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum
Lachrymis implebantur; luctumque præsagiebat animus.
Inter hos autem & locutus est Theoclymenus deo-par;
„ Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra
„ Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.
„ Ululatus autem exarsit, lachrymisque oppletæ sunt genæ;
„ Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia;
„ Simulachris autem plenum *est* vestibulum plenaque & aula,
„ Properantibus in Erebum sub tenebras; Sol verò
„ Ex cœlo periit; malaque incessit caligo.
Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;

„ Desipit

360 Ἀφραίνει ξείνος νόον ἄλλοθεν εἰλληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἕτοιμα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδὴς·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
365 Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὖατα καὶ νόος ἐσθλὸς,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·
Τοῖς ἕξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὰ ὑμῖν,
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος.
370 Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων· οὐκ αἰνιστάουτων·
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὁ μὲν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἦρα πάντες ἐν ἀλλήλοις ὁρκωσάντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γηλόωντες·
375 Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαχον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὖτως ἄχθος ἀρούρης.
380 Ἄλλος δ' αὖτέ τις οὗτος ἀνέρι μαντεύεσθαι.
Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Τοὺς ξείνους ἐν νηῒ κατὰ πολυκληῖδι βαλόντες
Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἕλοιο.
Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
385 Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ,
Ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατέντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονα Πηνελόπεια,
Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάκουε μῦθον ἄκουε.
390 Δεῖπνον μὲν γὰρ τοί γε γελοῶντες τετύκοντο,
Ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
Δόρπου δ' οὐκ ἔν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ κάρτερος ἀνὴρ
Θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

Ὀ Α Τ Σ Σ Ε Ϊ́ Α Σ Ὁ Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Φ.
Ρ Α Ψ Ω, Δ Ϊ́ Α Σ

Ὑπόθεσις.

Πηνελόπη τῶ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὐτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλου τείναι τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Φὶ δὲ βιὸν προτίθησιν ἄεθλον Πηνελοπείῃ.

Τῆι δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Τόξον μνηστήρεσσι δόμον, πολιόν τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο εἰς ὑπερῶα·

Εἵλετο

„ Desipit hospes nuper aliunde *huc* profectus.
„ Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras
„ In forum ut-eat; quoniam hæc nocti assimilat.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
„ Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites præbere:
„ Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo;
„ Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua:
„ Horum-ope exibo foras, quoniam sentio malum vobis
„ Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare
„ Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis
„ Viros contumelia-afficientes injusta machinamini.
Sic locutus, exivit ædibus ad-habitandum commodis:
Ivit autem ad Piræum, qui ipsum lubens suscepit.
Proci verò omnes se invicem intuentes,
Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum;
„ Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor alius;
„ Qualem quidem quendam hunc habes mendicum erronem,
„ Panis & vini indigentem; neque omnino operum
„ Scientem, neque fortitudinis; sed incassum pondus terræ.
„ Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum.
„ Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit;
„ Hospites in navim multis-transtris-instructam conjectos
„ Ad Siculos mittamus, unde *quis* dignum-pretium referat.
Sic dixerunt proci: ille verò non curabat verba;
Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper,
Quando demum procis impudentibus manus inferret.
E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam
Filia Icarii prudens Penelope,
Virorum in ædibus uniuscujusque sermonem audiebat.
Prandium etenim illi ridentes fecerunt,
Suaveque & gratum, quippe valde multa mactarant:
Cœna verò nequaquam injucundior alia fieri posset,
Qualem sane mox erant dea & fortis vir
Facturi: priores enim *proci* indigna machinabantur.

ODYSSEAE HOMERI XXI. LIBRI

Argumentum.

PEnelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum custodia, ipse mittit sagittam per annulos, alio tendere arcum non valente.

✠. Arcum proponit certamen Penelope.

CÆterum in mentem posuit dea cæsia-oculis Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In ædibus Ulyssis, certamina, & cædis principium.
Scalam autem altam ascendit suæ domus;

Sumpsitque

Εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλὴν, χαλκείην· κώπῃ δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
10 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν ςονόεντες ὀϊςοί·
Δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας,
Ἶφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
15 Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαϊφρονος· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
20 Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς,
Παιδνὸς ἐών· πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
Ἶφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο·
25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
Φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιΐςορα ἔργων,
Ὃς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ὧ ἐνὶ οἴκῳ·
Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν,
Τὴν δή οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
30 Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
Τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυθος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
35 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζῃ
Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἶφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ὃς οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
40 Ἥιρεῖτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνειο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τόν ποτε τέκτων
Ἐέσσεν ἐπιςαμένως, καὶ ἐπὶ ςάθμην ἴθυνεν,
45 Ἐν δὲ ςαθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐσέθηκε φαεινάς·
Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
Ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,
Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
50 Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἔςασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περίκειτο φαεινός.
55 Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἧρε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,

Sumpsitque clavem bene-flexam manu crassa
Pulchram, æream; manubrium autem eboris inerat.
Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
Intimum; illic nempe et thesauri jacebant regis,
Æsque, aurumque, valdeque elaboratum ferrum.
Ibi autem arcus jacebat reflexus, & pharetra
Sagittifera; multæque inerant luctuosæ sagittæ:
Dona, quæ ei hospes Lacedæmone dedit obvius-factus,
Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
Hi nempe in Messena occurrerunt sibi-invicem,
Domo in Orsilochi prudentis: sane Ulysses
Ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat:
Oves enim ex Ithaca Messenii viri sustulerant
Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, & pastores.
Horum gratia in-legationem multam viam venit Ulysses,
Adolescens cum-esset; emisit enim pater, aliique senes.
Iphitus ex-altera-parte equas quærens, quæ ei perditæ erant,
Duodecim foemineæ, sub *his*que mulæ patientes-operum:
Quæ sane ei & postea cædes & fatum factæ sunt:
Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum
Virum Herculem, magnorum scientem operum;
Qui ipsum, hospes cum-esset, interfecit sua in domo:
Iniquus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
Quam jam ei apposuerat; postea autem occidit & ipsum:
Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in ædibus.
Has quærens Ulyssi-obvius-factus est; dedit autem arcum,
Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
Reliquit moriens in ædibus excellsis.
Illi verò Ulysses ensem acutum, & validam hastam dedit,
Principium hospitii necessarii; neque mensa
Cogniti sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;
Qui ei arcum dedit: hunc autem nunquam nobilis Ulysses,
Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
Capiebat; sed ibi monimentum hospitis dilecti
Jacebat in ædibus; gestabat verò *is* ipsum sua in terra.
Quando autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mu-
Limenque quernum ascendit, quod quondam faber (lierum,
Polivit scite, & ad perpendiculum exegit;
In *eo* verò postes aptavit, foresque apposuit splendidas:
Statim deinde illa lorum cito resolvit annuli,
Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,
Ex-adverso collimans: hæ autem resonuerunt, velut taurus
Pascens prato; tantum sonuerunt pulchræ fores
Pulsæ clavi, apertæque sunt ei cito.
Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicet arcæ
Stabant; in iis verò odoriferæ vestes jacebant.
Illinc manu-porrecta, à clavo cepit arcum
Cum ipsa theca, quæ ei circundata-erat splendida.
Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
Flebat admodum stridule; eduxitque arcum regis.
Hæc autem postquam satiata est lachrymoso luctu,

Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χερσὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
60 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν ςονόεντες ὀϊςοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκὸς, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
65 Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη·
Αὐτίκα δὲ μνηςῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,
70 Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηςῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον·
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
75 Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊςεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὄϊομαι, ἤνπερ ὀνείρου.
80 Ὣς φάτο· καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβὸν,
Τόξον μνηςῆρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν·
Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνέκιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
85 Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἄ δειλοὶ, τί νύ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ὀρίνετον; ἥ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἢ ἐ θύραζε
90 Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηςῆρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐϋξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα,
95 (Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ,) πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσιν ἐώλπει
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊςεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι ὀϊςοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
100 Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἷς Τηλεμάχοιο·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
Μήτηρ μέν τοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
105 Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηςῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἴη νῦν οὐκ ἔςι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης·

Perrexit utique ire in-domum ad procos eximios,
Arcum tenens in manu reflexum, & pharetram
Sagittiferam; multæ verò inerant luctuosæ sagittæ.
Simul autem cum ea ancillæ portabant cistam; ubi ferrum
Jacebat multum & æs, certamina regis.
Quando autem demum ad procos pervenit nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus affabre structæ,
Genis obtendens nitida redimicula.
Ancilla verò ei honesta utrinque astitit:
Statim autem *ea* inter procos locuta est, & dixit sermonem;
„ Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
„ Ingruistis ad comedendum & bibendum assidue semper,
„ Viro absente multo tempore; neque ullum alium
„ Tumultus facere prætextum potuistis;
„ Nisi me cupientes ducere, faceresque uxorem.
„ Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen;
„ Deponam enim magnum arcum Ulyssis divini:
„ Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
„ Et sagittam miserit per secures duodecim omnes,
„ Hunc una secuta fuero, relicta hac domo
„ Juventutis meæ, perpulchra, plena victu;
„ Cujus aliquando recordaturam *me* puto, vel in somnio.
Sic dixit; & Eumæum jussit nobilem subulcum
Arcum procis deponere, canumque ferrum.
Lachrymans verò Eumæus accepit, & deposuit:
Flebat autem bubulcus ex-altera-parte, postquam vidit arcū regis.
Antinous verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Stulti rustici, quæ-in-diem-sunt cogitantes;
„ Ah *miseri*, cur lachrymas funditis? & mulieri
„ *Animum* in pectoribus commovetis? cui utique & alias
„ Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit mari-
„ Sed tacite epulamini sedentes, vel foras (tum.
„ Flete egressi, arcu hic relicto,
„ Procis certamine difficili; non enim puto
„ Facile hunc arcum bene-politum tensum-iri.
„ Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,
„ Qualis Ulysses erat; ego verò eum ipse vidi,
„ (Etenim memor sum;) puer autem adhuc infans eram.
Sic dixit: ipsi verò animus in pectoribus sperabat
Nervum *se* tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sane sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Ulyssis eximii; quem olim contumelia-afficiebat
Sedens in domo, incitabatque omnes socios.
Inter hos verò & locuta est sacra vis Telemachi;
„ Papæ! certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius:
„ Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,
„ Alium una secuturam *se*, relicta hac domo;
„ At ego rideo, & delector vecordi animo.
„ Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,
„ Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,
„ Neque Pyli sacræ, neque Argi, neque Mycenæ,
„ Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigræ:

Καὶ δ' αὖτοῦ τόδε γ' ἴσε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρείλκετε, μηδ' ἴτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυζώνοι, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὖτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊζήσω τε σιδήρου,
Οὐ κέ μοι ἀχνυμένω τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἐμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
Οἴός τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὠμοῖιν χλαῖναν θέτο φοινικέεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας ςῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ ςέβμην ἴθυνεν·
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἦλε πάντας, ἰδόντας,
Ὡς εὐκόσμως ςῆσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ἐπώπει.
Ἵστο δ' ἐπ' ἤρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊζήσειν τε σιδήρου.
Καί νύ κε δὴ ἑ' ἐντάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε, καὶ ἴσχεθεν ἱέμενόν περ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ Ἰς Τηλεμάχοιο·
Ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἀνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφέρεςεροί ἐςε,
Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἀέθλον.
Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέςῳ σανίδεσσιν·
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέςη.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.
Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνησαν μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίςατο, Οἰνοπος υἱὸς,
Ὃς σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ πρυτάνῃσι δὲ κεῖτο
Ἶζε μυχοίτατος αἰεί· ἀκαστοκλαῖα δέ οἱ οἴῳ
Ἐγχριμὲ ἴσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηςήρεσσιν·
Ὃς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ·
Στῆ δ' ἤρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
Ἀτρήτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηςῆρσιν ἔειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀρισῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐςι
Τεθνάμεν, ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὐδ' ἵκεσ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέοντες, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ μενοινᾷ
Γήμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων ἐϋπέπλων
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα

Γήμαιτ'.

„ Et sane ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare?
„ Sed agite; ne prætextibus rem protrahite, neque amplius ar-
„ Diu aversamini tensionem, ut videamus. (cus
„ Quin & ipse ego arcum experiar:
„ Quod si tetendero, sagittamque misero per ferrum,
„ Non mihi dolenti has ædes veneranda mater
„ Liquerit, una-cum alio profecta; cum ego pone relinquar,
„ Valens jam patris certamina pulchra reportare.
Dixit, & ab humeris lænam deposuit purpuream,
In-pedes erectus, ensemque acutum deposuit ab humeris.
Primum quidem secures statuit, vallo perfosso
Omnibus uno longo, & ad amussim direxit;
Circumque terram ingessit: stupor verò cepit omnes, videntes,
Quam accurate statuit; antea autem nunquam viderat.
Stetit verò deinde ad limen profectus, & arcum tentabat:
Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens,
Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,
Nervum *se* tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Et jam demum tetendisset vi quartum attrahens,
Sed Ulysses nutu-prohibebat, & coercuit cupientem licet.
Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;
„ Papæ! vel & postea malusque ero & impotens,
„ Vel junior sum, & nondum manibus confisus sum
„ Virum propulsare; quando aliquis prior lacessiverit.
„ Sed agite, qui scilicet me viribus præstantiores-estis,
„ Arcum tentate, & perficiamus certamen.
Sic locutus, arcum quidem à se deposuit humi,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
*Ibidem*que velox telum pulchro acclinavit annulo.
Iterum verò deinde resedit in sede, unde surrexerat.
Inter hos autem Antinous locutus est, Eupithei filius;
„ Surgite ordine à-dextris omnes socii,
„ Exorsi à loco, unde scilicet vinum fundit *aliquis*.
Sic dixit Antinous: illis verò placebat sermo.
Leiodes autem primus surrexit, Oenopis filius,
Qui ipsis vates erat; juxta craterem verò pulchrum
Sedebat intimus semper; improbitates autem ei soli
Invisæ erant; omnibus autem succensebat procis:
Qui tunc primus arcum cepit & telum velox:
Stetit autem deinde ad limen profectus, & arcum tentabat;
Neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus est manibus attra-
Haud-tritis, mollibus: inter procos verò dixit; (hens,
„ O amici, non quidem ego tendo; capiat verò & alius:
„ Multos enim hic arcus optimates privabit
„ Mente & anima; quoniam multo melius est
„ Mori, quam vivos excidere *ea re*, cujus gratia semper
„ Hic versamur, expectantes dies omnes.
„ Nunc quidem aliquis & sperat in mente, & cupit
„ Ducere Penelopen, Ulyssis uxorem:
„ At postquam arcum tentaverit, & viderit,
„ Aliam demum aliquam postea Achivarum pulchris-peplis-indu-
„ Ambiat sponsaliis petens: hæc autem deinde (ctarum
„ Nubat

Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖςα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέςῃς σανίδεσσιν,
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέςη.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων,
Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριςῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ ὀϊςῶν·
Ἀλλ' ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηςῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
Ἄγρει δὴ πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ.
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ ςέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν, ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ·
Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ ςέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηςήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριςοι.
Τὼ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν, ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·
Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἢ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει·
Ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
Ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκῃ;
Ἤ κεν μνηςήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;
Εἴπαθ', ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Γνοίης χ', οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρας ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοςῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω
Οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ', ὥς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω·
Αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,

Ἄξομαι

„ Nubat *ei*, qui plurima dederit, & fatalis veneriſ.
Sic utique dixit; & à ſe arcum depoſuit,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
Ibidemque velox telum pulchre acclinavit annulo:
Iterum verò deinde reſedit in ſede, unde ſurrexerat.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Leiodes, quale tibi verbum fugit ex ſepto dentium,
„ Graveque moleſtumque? indignor etenim audiens,
„ Si demum hic arcus optimates privabit
„ Mente & anima; quoniam non potes tu tendere:
„ Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
„ Qui tractator arcuſque eſſes, & ſagittarum:
„ Sed alii tendent cito proci inclyti.
Sic dixit; & juſſit Melanthium, cuſtodem caprarum;
„ Age jam ignem accende in ædibus, Melanthi,
„ Juxta autem pone ſellamque magnam, & pellem ſuper ipſam;
„ Effer autem ſevi magnum orbem, *de eo* quod intus eſt,
„ Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,
„ Arcum tentemus, & perficiamus certamen.
Sic dixit: ſtatim autem accendit Melanthius indefeſſum ignem;
Juxtaque ferens ſellam poſuit, & pellem ſuper ipſam,
Extulitque ſevi magnum orbem, *de eo* quod intus erat;
Quo ſane juvenes calefacientes tentabant; neque poterant
Tendere; multum autem robore deficientes erant.
Antinous verò adhuc abſtinebat; & Eurymachus deo-par,
Principes procorum; virtute autem erant longe optimi.
Cæterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti ſimul ambo
Bubulcus & ſubulcus Ulyſſis divini:
Exivit autem ipſe poſt illos domo nobilis Ulyſſes.
Sed quando jam extra fores erant & aulam,
Locutus ipſos verbis affabatur blandis;
„ Bubulce, & tu, ſubulce, verbum-ne aliquod dicam?
„ An ipſe celem? dicere autem me animus jubet.
„ Quales eſſetis in Ulyſſi auxiliando, ſicunde veniret
„ Huc valde derepente, & aliquis deus ipſum afferret?
„ Num procis auxiliaremini, an Ulyſſi?
„ Dicite, quomodo vos cor animuſque jubet.
Hunc autem rurſus allocutus eſt boum bubulcus vir;
„ Jupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum;
„ Ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipſum deus:
„ Cognoſceres, qualis mea potentia, & manus ſaqueretur.
Sic autem pariter Eumæus ſupplicabat omnibus diis,
Ut-rediret Ulyſſes prudens ſuam ad domum.
At poſtquam horum ingenium verum cognovit,
Iterum ipſos verbis reſpondens allocutus eſt;
„ Intus quidem demum hic ipſe ego, mala multa perpeſſus,
„ Veni vigeſimo anno in patriam terram.
„ Cognoſco autem, quod vobis cupientibus venio
„ Solis ſervorum: cæterorum verò haud quenquam audivi
„ Optantem me iterum reducem domum venire.
„ Vobis autem, ſicut erit ſcilicet, veritatem dicam;
„ Si mihi deus domuerit procos eximios,

Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
215 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
(Ὄφρα με εὖ γνῶτον, πιςωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
Οὐλὴν, τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῇ ὀδόντι,
220 Παρνησόνδ' ἐλθόντα, σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαςα,
Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
225 Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
Καί νύ κ' ἐδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·
Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω.
230 Ἀλλὰ τρομνηςῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηςῆρες ἀγαυοὶ,
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
Ἀλλὰ σὺ, δῖ' Εὔμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
235 Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληΐσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἤν δέ τις ἢ ςοναχῆς ἢὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
240 Σοὶ δὲ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
Κληΐσσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέςη·
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
245 Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλας πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
Ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔςενε κυδάλιμον κῆρ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ ᾗ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
250 Οὔτι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
(Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, ἠμὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·)
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
255 Τόξον· ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔςαι· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
Ἁγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι
260 Κάτθετ'· ἀτὰρ πελάκεάς γε καὶ εἴκ' εἰῶμεν ἅπαντας
Ἑςάμεν· οὐ μὲν γὰρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὄΐω,
Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ἄγιτ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
265 Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,

„ Deducam ambobus uxores, & possessiones præbebo,
„ Domosque prope me ædificatas; & mihi postea
„ Telemachi sociique fratresque eritis.
„ Quin age, jam & signum manifestum aliud quoddam osten-
„ (Ut me bene cognoscatis, fidatisque in animo,) (dam,
„ Cicatricem, quam quondam mihi sus inflixit albo dente,
„ Ad-Parnassum profecto, cum filiis Autolyci.
Sic locutus, pannos magna diduxit à cicatrice.
Illi autem postquam inspexerant, beneque cognoverant singula,
Flebant deinde, circa Ulyssem prudentem manibus conjectis,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.
Sic autem pariter Ulysses capita & manus osculatus est.
Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,
Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset;
„ Cessate à fletu luctuque; ne quis videat
„ Egressus domo; at dicat & intus.
„ Sed alius-post-alium intrate, neque simul omnes:
„ Primus ego, post autem vos; at hoc signum fiat:
„ Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,
„ Non sinent mihi dare arcum & pharetram;
„ Sed tu, nobilis Eumæe, ferens per ædes arcum,
„ Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus,
„ Ut-claudant domus fores firmiter aptatas.
„ Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
„ Virorum nostris in septis, nequaquam foras
„ Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
„ Tibi verò, Philœtie nobilis, fores mando aulæ
„ Ut-claudas clavi, citoque vinculum indas.
Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;
Sedit deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat:
Ingressi sunt autem deinde famuli divini Ulyssis.
Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat,
Calefaciens huc & illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic
Tendere potuit; valde autem gemebat glorioso corde:
Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, & prolocutus est;
„ Papæ, certe mihi dolor deque *me* ipso & de omnibus:
„ Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licet:
„ (Sunt & aliæ multæ Achivæ, tum in ipsa
„ Circumflua Ithaca, tum in aliis urbibus:)
„ Sed si demum tantopere viribus deficientes sumus
„ Præ deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere
„ Arcum; probrosum sane & posteris auditu.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ Eurymache, non ita erit; intelligis verò & ipse.
„ Nunc etenim in populo festum dei
„ Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti
„ Deponite: at secures etiamsi finamus omnes
„ Stare, *bene-erit*; haud etenim quenquam sublaturum puto,
„ Ingressum domum Laertiadæ Ulyssis.
„ Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,
„ Ut libatione-facta deponamus curvos arcus.
„ Mane verò jubete Melanthium, custodem capranum,

Αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
Ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεςέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Κέκλυτέ μευ, μνηςῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιςα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
Λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐϋξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐςὶν
Ἰς, οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἢ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ', ἀκομιςίη τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες, μὴ τόξον ἐϋξοον ἐντανύσειεν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἄ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅςε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Ῥινάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ·
Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἳ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καί σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴκε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεαι· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀντίνοε, οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώματ' ἵκηται.
Ἔλπεαι, αἴχ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ, χερσίν τε βίῃφί τε ἦφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι, καὶ ἐὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ ςήθεσσιν ἔολπε·

„ Capras adducere, quæ in omnibus longe præstantissimus gregi-
„ Ut femoribus impositis *in-honorem* Apollinis inclyti-arcu, (bus;
„ Arcum tentemus, & perficiamus certamen.
Sic dixit Antinous: illis autem placebat sermo.
Ipsis verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
Juvenes autem crateras coronarunt potu;
Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis.
Illi autem postquam libarant, biberantque, quantum volebat ani-
Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Ulysses; (mus,
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
„ Eurymachum autem maxime & Antinoum deo-parem
„ Oro, quoniam & hunc sermonem appositè dixit:
„ Nunc quidem dimittite arcum; & committite *rem* diis;
„ Mane verò deus dabit robur cui voluerit.
„ Sed agite, mihi date arcum bene-politum, ut inter vos
„ Manus & robur experiar; an mihi adhuc sit
„ Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;
„ An jam mihi perdiderit vagatioque, & curationis-inopia.
Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt,
Veriti, ne arcum bene-politum tenderet.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Ah miser hospitum, inest tibi mens ne exigua quidem:
„ Nonne contentus es, quod quietus una cum superbis nobis
„ Epularis? neque omnino convivio privaris, & audis
„ Sermones nostros & colloquium? neque quisquam alius
„ Nostros sermones hospes & pauper audit.
„ *Vinum* te labefecit dulce, quod utique & alios
„ *Lædit*, quicunque ipsum avide ceperit, neque modice biberit.
„ Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona
„ Labefecit in domo magnanimi Pirithoï,
„ Ad Lapithas profectum: is nempe postquam mentem labefe-
„ Insaniens mala patravit in domo Pirithoï; (cerat vino,
„ Heroas verò dolor cepit; ex vestibulo autem foras
„ Pertraxerunt impetu-facto; aures sævo ære,
„ Nareſque ubi-amputarant: ille autem mente sua labefactus,
„ Ibat suum damnum portans dementi animo;
„ Ex quo Centauris & viris contentio facta est;
„ Sibique ipsi primo malum invenit *is*, vino gravatus.
„ Sic & tibi magnum damnum denuntio, si arcum
„ Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies
„ Nostro in populo; statim autem te navi nigra
„ Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium,
„ Mittemus; inde autem nequaquam salvus-evades: sed quietus
„ Bibeque, neque contende cum viris junioribus.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Antinoe, non quidem honestum mulctare, neque justum
„ Hospites Telemachi, quicunque hæ ædes advenerit.
„ Putasne, si hospes Ulyssis magnum arcum
„ Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,
„ Domum *eum* me ductuum, & suam facturum uxorem?
„ Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat;

Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀϊόμεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι καλώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
325 Ἢ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον ἐϋξοον ἐντανύουσιν·
Ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εὐρύμαχ', οὔπως ἐςὶν ἐϋκλεΐας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριςῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
Οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας, ἠδ' εὐπηγὴς,
335 Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐϋξοον, ὄφρα ἴδωμεν·
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι·
Εἴ κε μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
340 Δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἀμφήκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
345 Κρείσσων, ὅ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι·
Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο.
Τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλοιμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
350 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱςὸν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιςα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἦ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
355 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
360 Μνηςῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
365 Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·)

„ Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
„ Hic convivetur; quoniam nequaquam quidem decet.
Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocu-
„ Filia Icarii, prudens Penelope, (tus est;
„ Neutiquam te hunc ducturum putamus; neque decet;
„ Sed verentes rumorem virorum, & mulierum,
„ Ne quando aliquis dicat deterior alius Achivorum;
„ Certe multo pejores viri, eximii viri uxorem
„ Ambiunt; quippe neque omnino arcum bene-politum tendunt;
„ Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,
„ Facile tetendit arcum, misitque per ferrum.
„ Sic dicent: nobis verò probra hæc fierent.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Eurymache, nullo-modo licet bonæ-famæ-compotes in populo
„ Esse; qui scilicet domum dedecorantes edunt
„ Viri optimi: cur verò probra hæc facitis?
„ Hic autem hospes, valde quidem magnus & bene-compactus,
„ Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius.
„ Sed age, ei date arcum bene-politum, ut videamus:
„ Sic enim edico, hoc verò & perfectum erit;
„ Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo;
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris;
„ Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem & virorum,
„ Et ensem ancipitem; dabo porrò sub pedibus calceamenta:
„ Mittam verò, quo ipsum cor animusque jubet.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me
„ Potentior, cui velim dareque, & negare;
„ Neque quotquot in aspera Ithaca dominantur,
„ Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.
„ Horum nullus mihi invito vim-afferet, si velim
„ Et omnino hospiti dare hunc arcum auferendum.
„ Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
„ Telamque columque; & ancillas jube
„ Opus obire: arcus autem viris curæ-erit
„ Omnibus, maxime verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, retro in domum ivit; (domo.
Filii enim sermonem prudentem posuit in animo.
In cœnaculum autem quum-ascenderat cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.
Cæterum arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus:
Proci autem proinde omnes increpabant in ædibus:
Sic verò aliquis dicebat juvenum superborum;
„ Quonam demum curvum arcum fers, immanis subulce,
„ Amens? cito tandem te apud sues canes veloces comedent
„ Seorsum ab hominibus, quos [*canes*] nutrivisti; si Apollo
„ Nobis propitius-sit, & immortales dii alii.
Sic dixerunt: at ille posuit ferens ipso in loco,
Veritus, quoniam multi increpabant in ædibus.
Telemachus autem ex-altera-parte minatus clamabat;
„ Heus, ulterius fer arcum; (cito non bene omnibus obedies:)
„ Ne

370 Μή σε, καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
Αἰ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶμαθ' ἔασι,
Μνηςήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα ςυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
375 Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηςῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
Ἐν χείρεσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραςάς.
380 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
Κληΐσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ ςοναχῆς ἠὲ κτύπον ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
385 Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐταῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλῄΐσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιετάοντων.
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε,
Κλῄΐσσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
390 Κλεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέςη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
Πάντῃ ἀναςρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
395 Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων,
Ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται,
Ἦ ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὣς ἐνὶ χερσὶ
400 Νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Αἰ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηςῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
405 Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάςασε, καὶ ἴδε πάντῃ,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιςάμενος καὶ ἀοιδῆς
Ῥηΐδίως ἐτάνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδὴν,
Ἄψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋςρεφὲς ἔντερον οἶος,
Ὣς ἄρ' ἅτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·
410 Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
Μνηςῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε, σήματα φαίνων·
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
415 Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Εἵλετο δ' ὠκὺν ἰὸν, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
Κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι·
Τόν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἕλων, εἷλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
420 Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἧκε δ' ἰὸν
Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων

Πρώτης

„ Ne te, & junior licet sim, in agrum pellam
„ Percutiens saxis; viribus autem præstantior sum.
„ Utinam enim omnibus tantum, quotquot in ædibus sunt,
„ Procis manibus viribusque præstantior essem:
„ Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire
„ Nostra ex domo; quoniam mala machinantur.
Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt
Proci; & jam remiserunt à gravi ira
Erga Telemachum: arcum verò ferens per domum subulcus
Manibus Ulyssi prudenti imposuit adstans.
Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam;
„ Telemachus jubet te, prudens Euryclea,
„ Claudere domus fores firmiter aptatas.
„ Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
„ Virorum nostris in septis, nequaquam foras
„ Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.
Clausit verò fores ædium habitantibus commodarum.
Tacite porro ex domo Philœtius prosiliit foras,
Clausitque deinde fores bene-munitæ aulæ.
Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatæ.
Byblinus, quo scilicet illigavit janua; ingressus est verò ipse.
Sedebat deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat,
Inspiciens Ulyssem: ille autem jam arcum tractabat,
Omni-ex-parte versans, tentans huc & illuc;
Ne cornua vermes edissent, absente domino.
Sic verò aliquis dicebat, iuiuitus in propinquum alium;
„ Sane *hic* aliquis peritus & sagax est arcuum;
„ Aut sane alicubi tales & ipsi domi jacent,
„ Aut ille molitur facere; ita in manibus
„ Versat huc & illuc malorum expertus erro.
Alius autem rursus dicebat juvenum superborum;
„ Utinam enim jam tantopere utilitatis particeps-fiat,
„ Ut iste unquam hunc poterit tendere.
Sic utique dixerunt proci: at soleus Ulysses,
Statim postquam magnum arcum ponderavit, & vidit undique,
Sicut quando vir citharæ peritus & cantus
Facile extendit novo in clavo chordam,
Ubi nexuerit utrinque bene-tortum intestinum ovis;
Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses:
Dextera autem deinde manu prehensum tentavit nervum;
Hic verò subtus clare sonuit, hirundini similis voce.
Procis autem inde dolor factus est magnus; omnibusque color
Mutatus est: Jupiter verò valde intonuit, signa ostendens:
Gravissus autem est deinde multa-passus nobilis Ulysses,
Quod scilicet sibi ostentum misisset Saturni filius versuti.
Sumpsit verò velocem sagittam, quæ ei adjacebat mensæ
Nuda; cæteræ autem cavam intra pharetram
Jacebant, quas cito erant Achivi experturi:
Hanc utique ad arcus-medium ubi-applicuerat, trahebat nervum
Indidem ex sella sedens; misit autem sagittam (crenesque,
Ex-adverso collimans: securium verò non aberravit omnium

A primo

Πρώτης ϛειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐϛιν·
Οὐχ ὥς με μνηϛῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Πὰρ θρόνῳ εἱϛήκει, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Ε Ί Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η͂ Σ Χ. Ῥ Α Ψ Σ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

ΤΑ περὶ τὴν μνηϛηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἅμα Μελανθίῳ.

Χί, Ὀδυσεὺς μνηϛῆρας ἐκαίνυτο νηλεῖ χαλκῷ.

Ἀυτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊϛοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηϛῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεϛαι·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι, αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόω ἰθύνετο πικρὸν ὀϊϛόν.
Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρύσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
Οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ·
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ οἷο τράπεζαν
Ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε.
Σῖτός τε, κρέα τ' ὀπτὰ, φορύνετο· τοὶ δ' ὁμάδησαν
Μνηϛῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους·
Οὐδέ πῃ ἀσπὶς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ' ἀέθλων
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.

Καὶ

A primo foramine; transivit autem penitus foras
Sagitta ære-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est;
„ Telemache, non te hospes in ædibus dedecorat
„ Sedens; neque omnino à scopo aberravi, neque arcum
„ Diu laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:
„ Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.
„ Nunc autem hora & cœnam Achivis parandi
„ In luce; at postea & aliter delectandi-se
„ Cantu & cithara; hæc etenim *sunt* ornamenta convivii.
Dixit, & superciliis innuit: circumposuit autem sibi ensem acu-
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini; (tum
Circumque manum charam jecit hastæ: prope vero ipsum
Juxta sellam stetit, armatus splendido ære.

ODYSSEAE HOMERI XXII. LIBRI

Argumentum.

PRocorum cædem cum peregisset Ulysses præsente Minerva, exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævo ferro.

CÆterùm nudatus est pannis solers Ulysses;
Insiliitque in magnum limen, habens arcum, & pharetram
Sagittis plenam; celeres autem effudit sagittas
Ibidem ante pedes: inter procos verò dixit;
„ *Hoc* quidem demum certamen difficile perfectum est; (vir,
„ Nunc demùm scopum alium, quem nondum quisquam percussit
„ Videbo, an consequar; præbeatque mihi gloriam Apollo.
Dixit; & in Antinoum dirigebat amaram sagittam.
Sane ille pulchrum poculum sublatum-ibat
Aureum, utrinque-ansatum; & jam manibus tractabat,
Ut biberet de-vino: cædes verò ei non in animo
Curæ-erat: quis putaret inter viros convivas
Solum inter plures, etiamsi valde fortis esset,
Ei structurum mortem malam, & fatum nigrum?
Hunc utique Ulysses ad guttur nactus percussit sagitta;
E-regione vero tenerum per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem *is* aliorsum, poculumque ei excidit manu
Percussò: statim verò fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani; cito autem à se mensam
Pepulit pede percussam; effudit verò cibos humi.
Panisque, carnesque assatæ fœdabantur: ipsi autem tumultuati
Proci in domo, ut viderunt virum lapsum. (sunt;
Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,
Undique circumspectantes bene-structos ad parietes:
Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum.
Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis;
„ Hospes, male in viros sagittas-mittis: non amplius certamini-
„ Aliis intereris: nunc tibi certum *adest* grave exitium. (bus
„ Etenim

Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,
Ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Δήμου ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
Αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔθεσθε.
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοὶ,
Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
Οὔτι γάμου τόσσον κεχρημένος, οὔτε χατίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύῃ
Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
Ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
Ὅσσα τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον, ἠδὲ φαρέτρην,
Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης·
Φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι· εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν, ἠδὲ θυράων,
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ

Σμερ-

„ Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longe optimus
„ Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.
Eos autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses; (turum,
„ O canes, non me amplius existimabatis reducem domum ven-
„ Populo à Trojanorum; quod mihi consumebatis domum,
„ Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violenter,
„ Ipsiusque *mei* viventis ambiebatis uxorem,
„ Neque deos veriti, qui cœlum latum habitant,
„ Neque ullam hominum indignationem in-posterum supposuistis.
„ Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.
Sic dixit: illos verò omnes pallidus timor cepit:
Circumspectavit autem unusquisque, qua effugeret grave exi-
Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est; (tium.
„ Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti,
„ Hæc quidem juste dixisti, quot faciebant Achivi,
„ Multa quidem in ædibus injusta, multa autem in agro.
„ Sed hic quidem jam jacet, qui causa erat omnium,
„ Antinous: hic enim instituit hæc opera,
„ Nequaquam nuptiarum tantopere indigens, neque cupiens,
„ Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius;
„ Ut Ithacæ in populo bene-cultæ regnaret
„ Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus. (ce populis
„ Nunc autem ille quidem fato *suo* interfectus est: tu verò par-
„ Tuis: at non postea, ubi-placaverimus *te* per populum,
„ Quæcunque tibi epota & comesta sunt in ædibus,
„ Pretium separatim ducentes viginti-boum unusquisque,
„ Æsque aurumque pendemus; donec tuum cor
„ Exhilaratum-sit: prius autem nequaquam indignum te irasci.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
„ Quæcunque scilicet nunc vobis sunt, & sicunde alia addere-
„ Neque sic adhuc manus meas abstinerem à cæde, (tis,
„ Antequam omnem proci injuriam luissent.
„ Nunc vobis optio-adest, contra vel pugnare,
„ Vel fugere, qui mortem & fatum evitaverit:
„ Sed haud ullum effugiturum puto grave exitium.
Sic dixit: eorum verò ibidem soluta sunt genua & charum cor.
Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundo rursus;
„ O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas,
„ Sed postquam cepit arcum bene-politum, & pharetram,
„ Limine à polito sagittabit, donec omnes
„ Nos interfecerit: quin recordemur pugnæ:
„ Ensesque stringite, & obtendite mensas
„ Sagittis letiferis: in ipsum verò omnes ingruamus
„ Conferti; si eum à limine depellamus, & foribus,
„ Eamusque per urbem, clamorque citissime fiat;
„ Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,
Æreum, ancipitem; insiliitque in ipsum

Tecti-

Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ὁμαρτῆ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἰὸν ἀποπροϊεὶς βάλλε ςῆθος παρὰ μαζὸν,
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιῤῥηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ ςήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέων· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱςάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος ὀίσω καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέην εὔχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οἶσε θέων, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊςοὶ,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο·
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Αὐτὸς δὲ πρώτιςα περὶ χροῒ δύσατο χαλκόν·
Ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
Ἔςαν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοὶ,
Τόφρα μνηςήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιςῖνοι ἔπιπτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊςεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς ςαθμὸν ἐϋςαθέος μεγάροιο
Ἔκλιν' ἑςάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην ἐΰτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋςαθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑςάοτ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,

Καὶ

Terribiliter vociferans: eodem-tempore autem nobilis Ulysses
Sagitta emissa percussit pectus ad mammam,
Infixitque ei hepati velox telum: ex manu verò
Ensem demisit *is* humi; vertiginosus autem circa mensam
Decidit contortus; effudit verò cibos humi,
Et poculum rotundum: ipse autem terram verberabat fronte,
Animo dolens; pedibusque thronum ambobus
Calcitrans concussit: ob oculos verò fusa est caligo.
Amphinomus autem in Ulyssem irruit gloriosum
Ex-adverso impetu-facto; strinxitque ensem acutum,
Siquo-modo *is* sibi cederet foribus: sed sane ipsum prævertit
Telemachus à tergo percutiens ærata hasta,
Humeros inter; perque pectora adegit:
Fragorem verò edidit *is* lapsus, terramque ferit tota fronte.
Telemachus autem abripuit-se, relicta longa hasta
Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, ne quis Achivorum
Hastam retrahentem longum, vel feriret,
Ense insurgens, vel prono percutiens.
Ivit autem currens, valdeque cito dilectum ad patrem pervenit:
Prope verò stans verbis alatis allocutus est;
„ O pater, jam tibi scutum afferam & duas hastas,
„ Et galeam bene-æratam, temporibus aptam,
„ Ipseque me induam profectus: dabo porro subulco
„ Et bubulco alia: armari enim melius.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittæ,
„ Ne me amoveant foribus, solus cum-sim.
Sic dixit: Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Pervenit verò ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma jacebant:
Inde quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,
Et quatuor galeas æratas setis-equinis-densas:
Ivitque ferens; valde autem cito charum ad patrem pervenit.
Ipse verò primum circum corpus sibi-induit æs:
Sic autem pariter famuli sibi-induerunt arma pulchra;
Steteruntque circum Ulyssem prudentem, versutum.
At ille, quamdiu quidem ipsi ad-propugnandum aderant sagittæ,
Tamdiu procorum unum utique semper sua in domo
Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.
At postquam defecerunt sagittæ jaculantem regem,
Arcum quidem ad postem bene-fundatæ domus
Inclinavit ut-staret, ad parietes collucentes:
Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;
Capitique forti galeam fabrefactam imposuit
Setis-equinis-comantem; terribiliter autem crista desuper nutabat:
Sumpsit porrò validas hastas duas munitas ære.
Posticum verò quoddam erat bene-structo in pariete;
Extremum autem ad limen bene-fundatæ domus
Erat via in angiportum, tabulæ verò *illam* continebant bene-aptatæ:
Hanc autem Ulysses custodire jussit nobilem subulcum,
Stantem prope ipsam: unus verò solus erat aditus.
Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
„ O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

„ Et

Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοὴ δ' ὤκιςα γένοιτο;
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕςατα τοξάσσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Οὔπως ἕς', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον ςόμα λαύρης·
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ, (ὀΐομαι,) οὐδέ πη ἄλλῃ
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ Φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Ες θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηςῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἠὲ Μελανθεύς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ω πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι, δι' Εὔμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι, εἴτις ἄρ' ἐςὶ γυναικῶν, ἣ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεὺς, τόν περ ὀΐω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά· νόησε δὲ δῖος ὑφορβὸς,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ, ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ,
Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι·
Ἠέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηςῆρας ἀγαυοὺς
Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
Σφῶϊ δ' ἀποςρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε·
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα·
Τὼ δ' ἔςαν ἑκάτερθε παρὰ ςαθμοῖσι μένοντε.
Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ,

185 Λαέρ-

„ Et dicat populis? clamorque citissime fiat?
„ Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
„ Nullo modo licet, Agelae Jovis-alumne: prope enim valde
„ Aulæ pulchræ fores, & angustum os angiporti;
„ Et unus omnes arceret vir, qui scilicet strennus esset.
„ Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,
„ Ex thalamo: intus enim, (puto,) neque usquam alibi
„ Arma deposuerunt Ulysses & illustris filius.
Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,
In thalamum Ulyssis, super scalas domus:
Inde duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,
Et tot galeas æratas setis-equinis-densas:
Perrexit verò ire, valdeque cito ferens procis dedit.
Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & charum cor,
Ut circumponentes-sibi vidit arma, manibusque hastas
Longas vibrantes; magnum autem ipsi apparebat opus.
Statim verò Telemachum verbis alatis allocutus est;
„ Telemache, certe omnino jam aliqua in ædibus mulierum
„ In nos concitat bellum malum, vel Melanthius.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
„ Reus;) qui thalami januam compactam
„ Reliqui reclinatam: horum verò speculator erat melior.
„ Sed ito, nobilis Eumæe, januam claude thalami,
„ Et observa, siqua sit mulierum, quæ hæc faciat;
„ An filius Dolii, Melanthius; quem quidem puto.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,
Allaturus arma pulchra: animadvertit verò nobilis subulcus;
Statimque Ulyssem alloquebatur prope existentem;
„ Generose Laertiade, solers Ulysses,
„ Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,
„ Proficiscitur in thalamum; tu verò mihi explicitum dic,
„ An ipsum interficiam, si quidem superior fuero;
„ An tibi huc ducam; ut injurias luat
„ Multas, quotquot hic molitus est tua in domo.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Sane ego & Telemachus procos eximios
„ Continebimus intra ædes, quantumvis incitatos:
„ Vos verò retortis pedibus & manibus desuper,
„ In thalamum conjicite; fores autem astringite pone;
„ Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis,
„ Columnam in altam trahite, & admovete trabibus;
„ Ut diu vivus manens, graves dolores patiatur.
Sic dixit: illi verò ei omnino quidem auscultarunt, & paruerunt:
Perrexerunt autem ire in thalamum; latuerunt verò ipsum intus existentem.
Sane ille quidem in thalami recessu arma quærebat:
Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.
Quando super limen ibat Melanthius custos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera verò scutum latum, antiquum, fœdatum situ,

Laertie

Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε·
Δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων·
Τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξαντ' ἐλέτην, ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
Κουρίῃ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ.
Σὺν δέ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέϊ δεσμῷ,
Εὖ μάλ' ἀποςρέψαντε διαμπερὲς, ὡς ἐκέλευσεν
Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·
Οὐδέ σέ γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
Αἶγας μνηςήρεσσι δόμον κάτα, δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεὶς ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινὴν,
Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην·
Ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέςασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
Μέντορ, ἄμυνον ἀρὴν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικίῃ δέ μοι ἐσσί.
Ὣς ἔφατ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην.
Μνηςῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
Πρῶτος τήν γ' ἐνένιπτε Δαμαςορίδης Ἀγέλαος·
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεὺς,
Μνηςήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ·
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω·
Ὁππότε κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱὸν,
Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις.
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
Κτήμαθ', ὁπόσσα τοι ἐςὶ, τά τ' ἔνδοθι, καὶ τὰ θύρηφι,
Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἷας
Ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύγατρας,
Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄςυ πολεύειν.
Ὣς φάθ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκὴ,
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ, εὐπατερείῃ,
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις,
Ἄντα μνηςήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵςασο, καὶ ἴδε ἔργον,
Ὄφρ' εἰδῇς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
Ἦ ῥα· καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,

Ἀλλ'

Laertis heroïs, quod juvenis *is* gestabat; (rorum,
Tunc sane jamdudum jacuerat; futuræ autem dissolutæ erant lo-
Illi utique deinde adorti prehenderunt, traxerantque ipsum intro
Per-capillos; in pavimento verò humi dejecerunt dolentem corde.
Pedes autem manusque colligaverunt acerbo vinculo,
Bene admodum retortos penitus; sicut jussit
Filius Laertis multa-passus nobilis Ulysses.
Catenam verò plexam ex ipso ubi nexuerant,
Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
Eum autem aspere-deridens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Nunc quidem demum prorsus omnino, Melanthi, nocte vi-
„ Lecto in molli decumbens, uti te decet; (gilabis,
„ Neque te sane aurora ab Oceani fluentis
„ Latebit adveniens aureo-solio, quando adduces
„ Capras procis in domo, ad convivium apparandum.
Sic is quidem illic relictus est, extensus pernicioso in vinculo.
Illi autem arma induti, januaque occlusa splendida,
Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum:
Ibi robur spirantes affiterunt: hi quidem super limen,
Quatuor; illi autem intra ædes multique & eximii.
His autem prope filia Jovis advenit Minerva,
Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.
Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, & verbum dixit;
„ Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,
„ Qui te bene sæpe-faciebam: eadem-ætate autem mecum es.
Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Minervam.
Proci verò ex-altera-parte increpabant in ædibus:
Primus hanc utique objurgabat Damastorides Agelaus;
„ Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses,
„ Procos ut-oppugnes, auxiliersique sibi ipsi:
„ Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto:
„ Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
„ Cum iis & tu postea interficieris; qualia cogitas
„ Facere in ædibus: tuo verò ipsius capite lues.
„ At postquam vestras vires abstulerimus ære;
„ Possessiones, quotquot tibi sunt, quæque intus, & quæ foris,
„ Cum ipsis Ulyssis commisceebimus; neque tibi filios
„ Vivere in ædibus sinemus, neque filias,
„ Neque uxorem honestam Ithacæ in urbe versari.
Sic dixit: Minerva verò irata est ex corde magis;
Objurgavitque Ulyssem iratis verbis; (ulla fortitudo,
„ Non amplius tibi utique Ulysses, robur integrum, neque
„ Qualis, quando pro Helena candida-ulnis, nobili-patre-nata,
„ Novem-annis cum Trojanis pugnabas assidue semper:
„ Multos autem viros interfecisti in gravi pugna;
„ Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa.
„ Quomodo demum nunc, quum tuas ædes & possessiones adve-
„ Contra procos mollitet-cessas fortis esse? (nisti,
„ Sed age huc, amice, juxta me sta, & vide opus,
„ Ut videas, qualis tibi inter viros inimicos
„ Mentor Alcimedes ad beneficia rependenda.
Dixit utique; & nondum prorsus dabat variabilem victoriam;

Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.
Μνηςῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαςορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·
Οἱ γὰρ μνηςήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριςοι,
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·
Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Καὶ δή οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπών·
Οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
Ἀλλ' ἄγεθ', οἱ ἐξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴκε πόθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὡς ἐκέλευσεν,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν ςαθμὸν ἐϋςαθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηςήρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι,
Μνηςήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
Ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεὺς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Μνηςῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
Αὖτις δὲ μνηςῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθηνη.
Τῶν ἄλλος μὲν ςαθμὸν ἐϋςαθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
Ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
Μνηςήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐτιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς ςῆθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
Ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίῃς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι

Μῦθον

Sed adhuc sane roburque & fortitudinem experiebatur,
Et Ulyssis, & filii gloriosi.
Ipsa verò splendidæ super domus tectum
Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu.
Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,
Eurynomusque, & Amphimedon, Demoptolemusque,
Pisanderque Polyctorides, Polybusque prudens:
Hi enim procorum virtute etant longe optimi,
Quotquot adhuc vivebant, & de animabus pugnabant:
Cæteros autem jam domuerat arcus, & crebræ sagittæ.
Illis verò Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
„ O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas:
„ Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus;
„ Hi autem soli relicti sunt in primis foribus.
„ Ideo nunc ne simul omnes emittite hastas longas:
„ Sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter
„ Dederit Ulyssem percuti, & gloriam *nos* reportare.
„ Cæterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique cecidit.
Sic dixit: illi verò proinde omnes jaculati sunt, sicut jussit, (derit.
Connixi; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene-fundatæ domus
Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.
At postquam hastas evitaverunt procorum,
His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;
„ O amici: jam quidem ego dicerem & nobis,
„ Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt
„ Nos interficere, præter priora mala.
Sic dixit: hi autem omnes jaculati sunt acutas hastas,
Ex-adverso collimantes: Demoptolemum quidem Ulysses,
Eurydem autem Telemachus, Elatum verò subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem deinde simul omnes mordicus prehenderunt immen-
Proci verò recesserunt domus in penetrale: (sum solum.
In eos autem *illi* irruerunt, & è cadaveribus hastas extraxerunt.
Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas
Connixi: illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene-fundatæ domus
Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim; extremam verò pellem læsit æs.
Ctesippus porrò Eumæum super scutum hasta longa
Humerum perstrinxit; ea autem supervolavit, cecidiqque humi.
Illi verò ex-altera-parte circum Ulyssem prudentem, versutum,
Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas:
Tunc denuo Eurydamanta percussit urbium-vastator Ulysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus;
Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir
Percussit ad pectus; & super *eum* glorians allocutus est;
„ O Polytherside convitiorum-amans, nunquam omnino
„ Obsequens stultitiæ magnifice loquere, sed dis

Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.
Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οὖτα Δαμαςορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶςρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ', ὥς' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἴενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίγνεται, οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·
Ὣς ἄρα τοι μνηςῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιςροφάδην· τῶν δὲ ςόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Οὐ γάρ πω τινὰ φημὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
Παύεσκον μνηςῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργὼς,
Κείσομαι· ὣς οὐκ ἔςι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόςοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δέ τ' ἀοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηςῆρσιν ἀνάγκῃ·
Ἔςη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·
Ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε

Μεσ-

Sermonem committe; quoniam multo potentiores sunt.
Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti
Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti.
Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus: at Ulysses
Vulneravit Damastoridem cominus hasta longa:
Telemachus autem Evenoridem Leiocritum vulneravit
Hasta medio ventre, penitusque æs transegit:
Cecidit verò *is* pronus, terramque ferit tota fronte.
Tunc demum Minerva mortalibus-exitiosam Ægida sustulit
Alte ex fastigio: eorum autem mentes perterritæ sunt.
Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
Quas quidem pernix Asilus adortus agitavit,
Tempore in vemo, quando dies longi sunt.
Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, adunciis-rostris,
Ex montibus profecti avibus insiliunt;
Hæ quidem in campo nubes timentes volitant,
Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas
Fit, neque effugium: gaudent autem & viri captura:
Sic utique hi procos irruentes per domum
Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur fœdus,
Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.
Leiodes autem Ulyssis advolans prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
„ Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, & mei miserere:
„ Nunquam enim cuiquam dico *me* mulierum in ædibus
„ Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed & alios
„ Compescebam procos, quicunque talia scilicet faceret.
„ Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:
„ Quare & ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt.
„ At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,
„ Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Siquidem jam inter hos vates profiteris *te* esse,
„ Sæpe utique necessario-soles optare in ædibus,
„ Longe mihi reditus finem dulcis fieri;
„ Tibi autem uxoremque charam accedere, & filios parere:
„ Quare non mortem sane gravem effugies.
Sic utique locutus, ensem cepit manu robusta
Jacentem, quem scilicet Agelaus abjecerat humi
Quum-interficiebatur; quo hunc ad cervicem mediam ferit:
Loquentis verò ejus caput pulveribus mixtum est.
Terpiades porrò cantor declinavit fatum atrum
Phemius; qui utique canebat inter procos ex-necessitate:
Stetit autem in manibus tenens citharam argutam
Prope ad posticum: bifariam verò mente deliberabat;
Utrum egressus domo, Jovis magni ad aram
Hercæi sederet fabrefactam, ubi utique multa
Laertes Ulyssesque boum femora comburebant;
An ad-genua precaretur aggressus Ulyssem.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Genua prehendere Laertiadæ Ulyssis.
Sane ille citharam cavam deposuit humi

Μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαι σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Αὐτῷ τοι μεπόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅςε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραείδειν,
Ὥςε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱὸς,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηςῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας·
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·
Καὶ κήρυκα Μένοντα σαώσομεν, ὅςε μευ αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἠὲ συβώτης,
Ἠέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕςο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην.
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἰπὲ δὲ πατρὶ,
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηςήρων κεχολωμένος· οἷ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδή σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴπησθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδὸς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρή.
Ὣς φάτο· τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτεῶτας πολλούς· ὅς' ἰχθύας, οὕσθ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
Ὣς τότ' ἄρα μνηςῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', εἶθ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐςιν.

Ὣς

Medio inter craterem & solium argenteis-clavis-distinctum:
Ipse autem demum Ulysses aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
„ Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, & mei miserere:
„ Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem
„ Interfeceris, qui diis & hominibus cano.
„ Ex-me-ipso doctus sum; deus verò mihi in mente cantus
„ Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,
„ Tanquam deo: quare ne me cupias obtruncare.
„ Et Telemachus hæc utique diceret, tuus dilectus filius,
„ Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigens,
„ Veniebam procis cantaturus inter convivia;
„ Sed multo plures & potentiores ducebant *me* vi.
Sic dixit: eum autem audivit sacra vis Telemachi;
Statimque suum patrem alloquebatur prope existentem;
„ Contine-te, neque omnino hunc insontem vulnera ære:
„ Et præconem Medonta servabimus, qui scilicet me semper
„ Domo in nostra curabat, puer cum-eram:
„ Si jam non ipsum interfecerit Philœtius, vel subulcus,
„ Vel tibi *is* occurrerit ruenti per domum.
Sic dixit: eum verò audivit Medon, prudentia doctus:
Stratus enim jacebat sub solio; circum autem pellem
Indutus erat bovis recens-excoriatam, vitans fatum atrum.
Statim verò à solio surrexit, citoque exuit bubulam-*pellem*.
Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
„ O chare, ego quidem hic sum: tu verò contine-te, & dic
„ Ne me ferociens lædat acuto ære, (patri;
„ Virorum procorum *causa* iratus; qui ei attondebant
„ Possessiones in ædibus; te autem stulti nihil honorabant.
Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses;
„ Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit & servavit;
„ Ut noscas in animo, quin dicas etiam alii,
„ Quod maleficio beneficium est longe melius.
„ Sed egressi ex ædibus, sedete foris
„ Ex cæde in aulam, taque & valde-celebris cantor,
„ Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me opor-
Sic dixit: hi autem exiverunt domo profecti. (tet.
Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,
Undique circumspicientes, cædem expectantes semper.
Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc
Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum. (virorum
Illos autem vidit prorsus-omnes in sanguine & pulveribus
Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores
Cavum in littus, ganum extra mare,
Reti extraxerunt multiforo: hi etenim omnes
Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;
Et horum quidem sol incens abstulit animam:
Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.
Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses;
„ Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam;
„ Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est.

"Ως φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
395 Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
Ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπῃ.
"Ως ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἵπτατο μῦθος.
Ἤϊξεν δὰ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·
400 Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὡς δὲ λέοντα,
Ὃς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
Πᾶν δ' ἄρα οἱ ςῆθός τε, παρηΐά τ' ἀμφοτέρωθεν
405 Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἦ δ' ὡς οὖν νέκυας τε καὶ ἄπεστον εἰσιδεν αἷμα,
Ἴθυσεν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱαμένην περ.
410 Καί μιν φωνήσας ἔπεα ςτρέφεντα προσηύδα·
Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε·
Οὐχ ὅσιν, κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.
Τούςδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
415 Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέκυρσαν.
Ἀλλ' ἴκε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
Αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
420 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέϊ κατελέξω·
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Ἔριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
Τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀνειδείης ἐπέβησαν,
425 Οὔτ' ἐμὰ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν ἐέασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἴκ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερῴα εἰς ἐπιβάλοντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσεύς·
Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν,
Ἐλθέμεν, αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
"Ως ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβᾶσα,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
435 Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα ςτρέφεντα προσηύδα·
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἐπιτάχθε γυναῖκας·
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ ςπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
440 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσητε,
Δμῶας ἐξαγαγόντες ἐϋςαθέος μεγάροιο,
Μεσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰςόκε πᾶσαν
Ψυχὰς ἐξαφέλωσιν, καὶ ἐπιλελάθοιντ' Ἀφροδίτης.

Sic dixit: Telemachus verò dilecto obedivit patri;
Motaque janua allocutus est nutricem Eurycleam;
„ Huc jam move-te, anus antiqua, quæ utique mulierum
„ Famularum inspectrix es in ædibus nostris:
„ Veni; vocat te pater meus; ut aliquid dicat.
Sic utique locutus est: ei autem pennarum-expers fuit verbum.
Aperuit verò fores ædium habitantibus-commodarum:
Perrexitque ire; at Telemachus ante præibat.
Invenit deinde Ulyssem inter cæsa cadavera,
Sanguine & pulvere inquinatum; tanquam leonem,
Qui scilicet pastus de-bove venit agresti;
Totum autem ei pectusque, genæque utrinque
Cruentæ sunt; terribilis verò in vultum aspectu:
Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus superne.
Illa autem ubi cadaveraque & immensum inspexit sanguinem,
Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus:
Sed Ulysses cohibuit & retinuit, cupientem licet;
Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
„ In animo, anus, gaude, & te contine, neque jubila:
„ Non *est* fas, interfectos super viros gloriari.
„ Hosce verò fatum domuit deorum, & iniqua opera:
„ Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
„ Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos per-
„ Quare & ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt. (veniret:
„ Sed age, mihi tu mulieres in ædibus recense,
„ Et quæ me parum-honorent, & quæ culpæ-expertes sint.
Illum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Eurycleæ;
„ Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo;
„ Quinquaginta tibi sunt in ædibus mulieres
„ Famulæ; quas quidem opera docuimus operari,
„ Lanasque carpere, & servitutem sustinere:
„ Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,
„ Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.
„ Telemachus verò recens quidem adolescebat, neque ipsum
„ Imperare sinebat famulis mulieribus. (mater
„ Sed age, ego, conscensò cœnaculo splendido,
„ Dicam tuæ uxori; cui aliquis deus somnum immisit.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Nondum eam excita; tu verò huc dic mulieribus,
„ Ut-veniant; quæ scilicet antea indigna machinabantur.
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-veniendum.
At illa Telemachum & bubulcum & subulcum
Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est;
„ Incipite nunc cadavera portare, & jubete mulieres:
„ At postea solia perpulchra, & mensas,
„ Aqua & spongiis multiforis purgate.
„ At postquam jam totam domum ordinaveritis,
„ Famulas eductas è bene-fundata domo,
„ Medio inter tholumque & egregium septum aulæ,
„ Ferite ensibus longis, donec omnium
„ Animas abstuleritis, & oblitæ fuerint Veneris,

Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηςῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρη.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἴν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Λίςροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋςαθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Εἴλεον ἐν ςείνει, ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηςῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ πεῖσμα νεὼς κυανοπρώροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἠὲ τέλειαι,
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑςήκει ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, ςυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιςα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλεῖ χαλκῷ
Τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεςο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε Φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Οἶσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐνείκω·
Μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕςαθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῦρ νῦν μοι πρώτιςον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφαθ'· οὐδ' ἀπίθησε Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῦς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·

Quam scilicet cum procis habebant, miscebanturque clam.
Sic dixit: mulieres autem confertæ venerunt omnes,
Graviter lamentantes, ubertes lachrymas defundentes.
Primum quidem cadavera portabant mortua;
Sub porticu verò deposuerunt bene-septæ aulæ,
Sibi-invicem imitentes: imperabat autem Ulysses
Ipse adurgens: illæ verò exportabant etiam ex-necessitate.
Cæterum deinde solia perpulchra, & mensas,
Aqua & spongiis multiforis purgabant.
At Telemachus & bubulcus & subulcus
Scopis pavimentum affabre structæ domus
Verrebant; exportabant verò famulæ, posuerantque foris.
At postquam totam domum ordinarant,
Famulas eductas è bene-fundata domo,
Medio inter tholumque & egregium septum aulæ,
Cogebant in angusto, unde nullo-modo erat effugere.
Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui;
„ Non quidem jam pura morte animum auferrem
„ Harum, quæ dudum meo capiti opprobria offuderunt,
„ Matrique meæ; cumque procis concumbebant.
Sic utique dixit; & funem navis prora-cærulea
Ex-columna nexum magna, circum-jecit tholo,
Alte extensum, nequa pedibus solum attingeret.
Sicut autem quando vel turdæ patulæ-alis, vel columbæ,
Reti se-impingunt, quod scilicet stabat in fruticeto,
Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile;
Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
Colla laquei erant, ut miserrime morerentur.
Palpitabant verò pedibus paululum, nequaquam valde diu.
Educebant porrò Melanthium per vestibulumque & aulam;
Ejus autem naresque & aures sævo ære
Abscidebant; genitaliaque evulserunt, canibus cruda distribuen-
Manusque & pedes amputabant, irato animo. (da;
Hi quidem deinde ubi-se-abluerant manusque pedesque,
Ad Ulyssem in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.
Cæterum ille alloquebatur dilectam nutricem Euryclea;
„ Affer sulphur, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,
„ Ut suffiam domum; tu autem Penelopen
„ Venire huc jube, cum familis mulieribus:
„ Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant.
Eum verò rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea;
„ Certe jam hæc sane, fili mi, apposite dixisti:
„ Sed age, tibi lanamque tunicamque, vestimenta afferam:
„ Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros
„ Sta in ædibus; indignum nempe foret.
Eam autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Ignis nunc mihi primum in ædibus fiat.
Sic dixit: neque inobsequens-fuit chara nutrix Euryclea;
Attulit verò ignem & sulphur: at Ulysses
Bene suffivit ædes & domum & aulam.
Anus autem demum ascendit per ædes pulchras Ulyssis,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-veniendum:

Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει
Κλαυθμοῦ καὶ ςοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Ὀ Δ Υ Σ Σ Σ Ε Ϊ́ Α Σ Ὁ Μ Ή Ρ Ο Υ Τ Η Η͂ Σ Ψ. Ῥ Α Ψ Ω Δ Ί Α Σ

Ὑπόθεσις.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τοῦ πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

Ψῖ, δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

Γρηῦς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
Γούνατα δ' ἐῤῥώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα·
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὀψέ περ ἐλθών·
Μνηςῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵθ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἵτε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
Τίπτε με λωβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαςήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ ἔρχευ μέγαρόνδε·
Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι,
Ταῦτ ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα ςυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπο δάκρυον ἧκε·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,

Ὅππως

Illæ verò iverunt ex domo, facem in manibus habentes.
Illæ quidem deinde circumfundebantur, & salutabant Ulyssem,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
Manusque præstantes; illum autem dulce desiderium cepit
Fletus & suspiri: cognoscebat verò animo cunctas.

ODYSSEAE HOMERI XXIII. LIBRI

Argumentum.

AGnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa; & Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

¶. Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus verò in cœnaculum ascendit exultans,
Heræ dictura dilectum maritum intus esse:
Genua autem firmiter-se-movebant, pedesque subsultabant:
Stetit verò deinde super caput, & ipsam sermone allocuta est;
„ Surge, Penelope, chara filia; ut videas
„ Oculis tuis, quæ utique desideras dies omnes:
„ Venit Ulysses, & domum advenit, serò licet reversus:
„ Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
„ Contristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt
„ Insipientem facere *eum*, qui vel prudentissimus sit,
„ Atque etiam mentis-impotentem sapientiæ admoverunt:
„ Qui te sane læserunt; antea autem mente integra eras.
„ Cur me ludibrio-habes, per-tristem animum habentem,
„ Hæc præter-*verum* dicens? & ex somno me suscitas
„ Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?
„ Nondum enim taliter dormivi, ex quo Ulysses
„ Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.
„ Sed age nunc descende, & retro vade in-domum:
„ Siquis enim mihi alia mulierum, quæ mihi sunt,
„ Hæc veniens nunciasset, & ex somno me suscitasset,
„ Eo-casu cito graviter ipsam ego dimisissem ut-iret
„ Rursus intra ædes: te verò hac quidem in re senectus tua juvabit.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Nequaquam te ludibrio-habeo, filia chara: sed vere tibi
„ Venit Ulysses, & domum advenit, sicut dico;
„ Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in ædibus:
„ Telemachus verò illum dudum noverat intus esse,
„ Sed prudentia consilia patris occultabat,
„ Ut virorum ulcisceretur violentiam superborum.
Sic dixit: illa autem gavisa est, & à lecto ubi-prosiluerat
Anum complexa est; à palpebris verò lachrymam misit;
Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est;
„ Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic,
„ Si vere jam domum venit, ut dicis,

Ὄππως δὴ μνησῆρσιν ἀναιδέσι χείρας ἐφῆκε,
Μοῦνος ἐὼν, οἱ δ' αἶψ ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οἴμ' ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ φάνη οἶον ἄκουον
Κτειμένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων ἐϋπήκτων
Ἥμεθ' ἀτυζόμενοι, σανίδας δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἐπῶ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γὰρ ῥα πατὴρ προείκε κάλεσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν
Ἑσταότ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταιήτεδον οὐδας ἔχοντες,
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥς τε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλές,
Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δέ μ' ἐπρόηκε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιθῇτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
Ἥλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέεσιν, εὗρε δὲ καί σε,
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνησῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μάν' ἐπεύχεο καγχαλόωσα·
Οἶσθα γὰρ, ὡς κ' ἀσπαζὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱέϊ, τὸν τεκόμεσθα·
Ἀλλ' οὐκ ἐσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτείνε μνησῆρας ἀγαυοὺς,
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὕτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δ' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἦ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἑσχάρῃ, οὔποτ' ἴφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰεν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
Οὐλήν· τὴν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἤθελον δέ σοι αὐτὴ
Εἰπέμεν· ἀλλά με κείνος ἑλὼν ἐπὶ μάζακα χερσὶν,
Οὐκ ἐᾶ εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἄπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίσας ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν·
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἀνδρας μνησῆρας τεθνηότας, ἠδ' ὃς ἐπάφυσεν.
Ὡς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερῴαν πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὠρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
Ἡ παρσᾶσα κύσσοι κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἣ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν,

„ Quomodo demum procis impudentibus manus intulerit,
„ Solus cum-esset; hi verò semper frequentes intus manebant.
Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Non vidi, non edocta sum; sed gemitū solū audiebā (constructorū
„ Eorū-qui-interficiebantur: nos verò in recessu thalamorū bene-
„ Sedebamus turbatæ; fores verò *nos* continebant bene-aptatæ:
„ Prius scilicet quam demum me tuus filius à domo vocaret
„ Telemachus: hunc enim pater emisit ad vocandum.
„ Inveni deinde Ulyssem inter cæsa cadavera
„ Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavimentum tenentes,
„ Jacebant alii super alios: videns *tu* animo exhilarata fuisses,
„ Sanguine & cruore fœdatum, tanquam leonem.
„ Nunc hi quidem demum omnes ad atrienses fores
„ Conferti: at ille domum suffit perpulchram,
„ Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.
„ Sed sequere, ut vobismet lætitiæ applicetis
„ Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.
„ Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:
„ Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem &
„ Et filium in ædibus; male verò qui ei faciebant (te,
„ Proci, hos omnes ultus est sua in domo.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriare exultans;
„ Nosti enim, quod gratus in domo appareret
„ Omnibus, maxime verò mihique, & filio, quem genuimus:
„ Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:
„ Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,
„ Injuriam indignatus acerbam, & mala opera:
„ Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
„ Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos perve-
„ Ideo ob iniquitates passi sunt malum: at Ulysses (nisset:
„ Perdidit longe reditum ab-Achaïa, periitque ipse.
Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea;
„ Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?
„ Quæ maritum, intus cum est apud focum, nunquam dicis
„ Domum esse venturum? animus nempe tibi semper incredulus.
„ Sed age tibi & signum manifestum aliud quoddam dicam,
„ Cicatricem; quam quondam ei aper inflixit albo dente:
„ Hanc abluens agnovi; volebam autem tibi ipsa
„ Dicere; sed me ille prehensam ad os manibus,
„ Non sinebat dicere, solertia mentis.
„ Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsam,
„ Si te decipiam; ut-interficias me miserrima morte.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
„ Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum
„ Consilia scrutari, valde licet multarum-rerum-scientem;
„ Sed omnino eamus ad filium meum; ut videam
„ Viros procos mortuos, & *eum*, qui interfecit.
Sic locuta, descendebat è cœnaculo: multa verò ei cor
Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,
An astans oscularetur caput & manus prehensas.
Illa verò postquam ingressa est, & transivit lapideum limen,

Sedebat

Ἔζετ' ἐπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧεο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧεο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἐκάνεν·
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐκιπτιδίως ἐσίδεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσσασκε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνέωιπτεν, ὅπως τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετλαίη θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσσαίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοσάῳ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη σφεδρωτέρη ἐξὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ ςήθεσσι τέθηπεν·
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὄπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἐς' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἴςι γὰρ ἡμῖν
Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς ἔφατο· μειδήσεν δὲ πολύτλας Ὀδυσεὺς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχ', ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἄεσσον
Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄριςον.
Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἶμαι,
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τόν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριςα γένηται·
Καὶ γὰρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὃς μὴ πολλοὶ ἔασιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλης ἀπέκταμεν, οἱ μάλ' ἄριςοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἀνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς τοῦτό γε λεύσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίςην
Μῆτιν ἐπ' ἀνδρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἕψομεθ', οὐδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεςι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριςα·
Πρῶτα μὲν ἄρ λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμωὰς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵματ' ἐλέσθαι·
Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς, ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν,
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο.
Ὣς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἠὲ τὸς ἀκούων,
Ἢ ἂν' ὁδὸν ςείχων, ἢ οἳ περιναιετάουσιν·
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φήμου κατὰ ἄςυ γένηται,
Ἀνδρῶν μνηςήρων, πρίν γ' ἡμᾶς ἐλθέμεν ἐξω
Ἄγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ', ἤ, ὅτι κε πάρος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.

Ὣς

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,
Ad-parietem alterum: ille autem ad columnam longam
Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret
Eximia uxor, postquam vidit oculis.
Hæc verò tacita diu sedit; stupor verò ei cor invasit:
Obtutu autem aliquando quidem eum in-oculos aspectabat,
Aliquando verò non-agnoscebat, mala corpori vestimenta habentem.
Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat;
„ Mater mea, infelix-mater, immittem animum habens,
„ Cur sic à-patre separaris? neque apud ipsum
„ Sedens, verbis percontaris, neque interrogas?
„ Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo
„ Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
„ Venisset vigesimo anno in patriam terram:
„ Tibi verò semper cor durius est lapide.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet; (terrogare,
„ Neque aliquod proloqui possum verbum *ad eum*, neque in-
„ Neque in vultum intueri ex-adverso: si autem revera domum
„ Est Ulysses, & domum venit; certe omnino nos
„ Cognoscemus alter-alterum & melius; sunt enim nobis
„ Signa, quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis.
Sic dixit: risit verò multa-passus nobilis Ulysses;
Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est;
„ Telemache, sane matrem in ædibus sine
„ Tentare me; cito autem cognoscet etiam melius.
„ Nunc verò, quia sordeo, malaque corpori vestimenta indutus
„ Ideo despicatui-habet me, & nondum putat ipsum esse. (sum,
„ Nos verò consultemus, quo-pacto quam optime fiat:
„ Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecit in populo,
„ Cui non multi sint adjutores pone,
„ Fugit, cognatisque relictis & patria terra:
„ Nos autem columen urbis interfecimus, qui longe optimi *erant*
„ Juvenum in Ithaca; ideo te consultare jubeo.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Ipse hæc sane videas, pater dilecte; tuum enim optimum
„ Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum
„ Alius vir contenderet mortalium hominum.
„ Nos verò alacres una sequemur; neque omnino puto *me*
„ Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit.
Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum:
„ Primum quidem lavamini, & induimini tunicas,
„ Famulasque in ædibus jubete vestimenta sibi-sumere:
„ Cæterum divinus cantor, habens citharam argutam,
„ Nobis præeat ad lusoriam saltationem,
„ Ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
„ Vel per viam vadens; vel *ex iis* qui circum-habitant:
„ Ne prius fama lata cædis per urbem fiat
„ Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
„ Agrum in nostrum arboribus-abundantem: illic verò postea
„ Consultabimus, quicquid utile Olympius præbuerit.

Sic

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
Ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ᾽ εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ἐρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιεσωνάχιζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν·
Σχετλίη, οὐδ᾽ ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς, ὕφρ᾽ ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ᾽ οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δέ μιν Φᾶρος καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα·
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
Μείζονά τ᾽ εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καδδὲ κάρητος
Οὐλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἤνθει ὁμοίας.
Ὣς δ᾽ ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ᾽ ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἵζετ᾽ ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίον ἧς ἀλόχου· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες·
Οὐ μέν κ᾽ ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσαίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοσῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι, μαῖα, ζόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι· ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Δαιμόνι᾽, οὔτ᾽ ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐδ᾽ ἀτερίζω,
Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ᾽ εὖ οἶδ᾽, οἷος ἔησθα,
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ᾽ ἄγε οἱ ζόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
Ἔκτὸς ἐϋσταθέος θαλάμου, τόν ῥ᾽ αὐτὸς ἐπῴει·
Ἔνθα οἱ, ἐκβείσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ᾽ εὐνὴν,
Κῶεα, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἤλεχον προσεφώνεε, κέδν᾽ εἰδυῖαν·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπας.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ᾽ ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·
Ἀνδρῶν δ᾽ οὐκ ἂν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ᾽ ἡβῶν,
Ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται·
Ἐν λέχεϊ δεσκητῷ· τὸ δ᾽ ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκος ἐντὸς,
Ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ᾽ ἦν, ἠΰτε κίων·
Τῷ δ᾽ ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ᾽ ἐτέλεσσα

Πυκινῇσιν

Sic dixit: illi autem ei omnino quidem auscultarunt, & paruerunt.
Itaque primum quidem lavarunt-se, & induerunt-sibi tunicas:
Ornatæ autem sunt mulieres; sumpsit verò divinus cantor
Citharam cavam; ipsisque desiderium concitavit
Cantusque dulcis, & egregiæ saltationis.
His verò magna domus personabat pedibus
Virorum ludentium, pulchreque cinctarum mulierum.
Sic autem aliquis dicebat ædes extra audiens;
„ Certe omnino jam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam regi-
„ Improba, neque sustinuit mariti sui cui-virgo-nupsit, (nam:
„ Servare magnam domum perpetuo, donec venisset.
Sic utique aliquis dicebat; hæc autem non noverunt, quomodo
At Ulyssem magnanimum sua in domo (erant,
Eurynome œconoma lavit & unxit oleo;
Circumque ipsum pallium jecit & tunicam:
Cæterum capiti affudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aspectu *fecit* & crassiorem; à capite autem
Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
Sicut autem quando aliquis aurum circumfundat argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuerit & Pallas Minerva
Artem omnigenam; pulchra verò opera *is* perficit:
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
E balneo verò *is* egressus est, corpore immortalibus similis;
Iterum autem deinde resedit in solio, unde surrexerat,
Ex-adverso suæ uxori; & ipsam sermone allocutus est;
„ Infausta, tibi quidem præ mulieribus fœmineis
„ Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:
„ Haud quidem alia sic mulier obstirmato animo
„ Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
„ Venisset vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut & ipse
„ Decumbam; profecto enim huic ferreus in præcordiis animus.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Generose, neque sane quid magni-facio, neque nihili-habeo,
„ Neque admodum admiror; perquam autem bene novi, qualis
„ Ex Ithaca in navi proficiscens longis-remis-instructa. (eras,
„ Sed age ei sterne densum lectum, Euryclea,
„ Extra bene-fundatum thalamum, quem scilicet ipse fecit:
„ Illic ei, exposito denso lecto, injicite, ad-cubandum,
„ Pelles, & lænas, & integumenta splendida.
Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulysses
Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem;
„ O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixisti:
„ Quis verò mihi alibi posuit lectum? difficile nempe esset
„ Etiam valde scienti; nisi quando deus ipse aggressus
„ Facile volens poneret alio in loco: (pubescens,
„ Virorum autem haud quisquam vivus mortalis, neque valde
„ Facile amoliretur; quoniam magnum signum factum est
„ In lecto elaborato; eum autem ego feci, neque quisquam alius.
„ Arbor erat patula-foliis olivæ septum intra,
„ Vigens, florescens; crassa verò erat, tanquam columna:
„ Ei autem ego circumdatum thalamum struxi, donec perfeci
„ Densis

Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης —
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν; ἀμφέξεσα χαλκῷ
Εὖ καὶ ἐπιςαμένως, καὶ ἐπὶ ςάθμην ἴθυνα,
Ἑρμῖν' ἀσκήσας· τέτρῃνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι·
Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς, φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐςι, γύναι, λέχος, ἠέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμὼν ὑπὸ πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς —
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιςα
Ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζὺν,
Οὐ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο, μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα·
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι φίλοισιν
Ἐῤῥίγει, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγε φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Εἰ ᾔδη, ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατριδ' ἔμελλον.
Τὴν δ' ἦτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές·
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἷοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἡ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
Πείθεις δή μου θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη,
Ὧντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἠπειρόνδε
Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη·
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαςὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ·
Δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους

245 Ζεύ-

Densis lapidibus, & bene desuper texi;
Conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.
Et tum deinde abscidi comam patulæ-foliis olivæ;
Truncum verò à radice usque proscissum circumdolavi ære
Bene & scite, & ad perpendiculum exegi,
Fulcro elaborato; terebravique omnia terebra.
Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfeci,
Varie-ornans auroque & argento & ebore;
Inde verò extendi pellem bovis, purpura splendidam.
Sic tibi hoc signum dico; neque omnino scio,
An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis jamjam
Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivæ.
Sic dixit: ejus verò ibidem soluta sunt genua & charum cor,
Signa agnoscentis, quæ ei accurata dixit Ulysses.
Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus
Collum jaciebat Ulyssi; caput verò osculata est, & affabatur;
„ Ne mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidē *rebus* maxime
„ Hominum prudens-eras; dii autem dabant ærumnam,
„ Qui nobis inviderunt *nos* una invicem manentes
„ Pubertate fruitos esse, & senectutis limen attigisse.
„ At ne nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,
„ Quod te non primum, postquam vidi, sic amplexa sum;
„ Semper enim mihi animus in pectoribus charis
„ Horruit, nequis me hominum deciperet verbis
„ *Huc*-profectus; multi enim malas astutias cogitant.
„ Neque Argiva Helena, è-Jove nata,
„ Viro cum alieno mixta fuisset amore & cubili,
„ Si in-animo-habuisset, quod ipsam iterum bellicosi filii Achi-
„ Reducturi domum dilectam in patriam erant. (vorum
„ Eam autem profecto ad-patrandum deus instigavit opus indi-
„ Noxam verò non ante in suo deposuit animo (gnum;
„ Gravem; ex qua primum & ad nos venit dolor.
„ Nunc verò, quandoquidem jam signa manifeste dixisti
„ Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,
„ Sed soli tuque egoque, & ancilla una sola
„ Auctoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,
„ Quæ nobis custodiebat fores compacti thalami;
„ Flectis tandem meum animum, durus licet valde sit.
Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.
Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem.
Sicut autem quando grate terra natantibus apparet,
Quorum scilicet Neptunus bene-fabricatam navem in ponto
Perdidit, agitatam vento & fluctu vasto;
Pauci verò effugerunt è cano mari in terram
Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo;
Læti verò conscenderunt terram, malo evitato:
Sic utique illi gratus erat maritus intuenti:
A-collo autem nondum omnino removebat brachia candida.
Et sane lugentibus apparuisset rosea-digitis aurora,
Nisi utique aliud cogitasset dea cæsia-oculis Minerva:
Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contra
Detinuit in Occano aureum-solium-habentem, neque sinebat equos
Jungere

Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵτ' Ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔςαι
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο,
Ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόςον ἑταίροισιν διζήμενος, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐνὴ μὲν δή σοί γε τότ' ἔσσεται, ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον· ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, (ὀΐω,)
Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐςὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄςε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν·
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδὲς, (οὐδέ σε κεύσω·)
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φῄη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμὸν,
Ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποςείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήρᾳ ὑπαὶ λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ςόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς μὲν κείουσα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα·
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

Αὐτὰρ

Jungere veloces, lumen hominibus ferentes,
Lampum & Phaëthonta, qui scilicet Auroram equuli vehunt.
Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
„ Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,
„ Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere.
„ Sic enim mihi anima dixit Tiresiæ,
„ Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,
„ Reditum sociis quærens, & mihi ipsi.
„ Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut & jam
„ Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus.
Eam autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Cubile quidem demum tibi sane tunc erit, quando animo
„ Tuo volueris; quia scilicet te dii fecerunt venire
„ Ad domum bene-ædificatam, & tuam in patriam terram.
„ Sed quoniam cogitasti, & tibi deus injecit animo,
„ Dic age mihi hoc certamen; quoniam & postea, (puto,)
„ Audiam; statim autem est stire nequaquam pejus.
Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Infausta, cur igitur demum me valde hortans jubes
„ Dicere? at ego dicam, neque celabo.
„ Haud quidem tibi animus gaudebit; neque enim ipse
„ Gaudeo: quoniam admodum multas hominum ad urbes jussit
„ Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum;
„ Donec ad illos pervenero, qui hand norunt mare,
„ Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt;
„ Neque sane hi norunt naves rubras-proris,
„ Neque fabrefactos remos, qui utique alæ navibus sunt.
„ Signum verò mihi hoc dixit manifestum, (neque te celabo;)
„ Quando demum mihi obviam-factus alius viator
„ Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero;
„ Utique tunc me terræ infixo jussit remo,
„ Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
„ Ariete, tauroque, summque initore verre,
„ Domum abire, facereque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
„ Omnibus prorsus ordine: mors autem mihi ex mari ipsi
„ Lenis admodum talis adveniet, quæ me occidat
„ Senectute à molli confectum; circum autem populi
„ Felices erunt: hæc mihi dixit omnia perfectum-iri.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si quidem demum senectutem dii perficient meliorem,
„ Spes tibi deinde malorum effugium fore.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Interea verò Eurynomeque & nutrix instruebant lectum
Vestitu molli, facibus sublucentibus.
At postquam straverant densum lectum properantes,
Anus quidem decubitura retro in-domum ivit;
Illis verò Eurynome cubicularia præibat
Euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens:
In thalamum autem ubi-duxerat, retro ivit: illi quidem deinde
Lubentes lecti antiqui titibus accesserunt.

Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Παῦσαν ἄρ' ἐρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας.
Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
300 Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Ἡ μὲν, ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὄμιλον·
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
305 Ἠσθαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς, ὅσα κνίδε' ἕθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς διζύσας ἐμόγησε,
Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
310 Ἤρξατο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· ἀντὰρ ἔπειτα
Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἐπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·
Ἠδ' ὡς Αἰολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
315 Καὶ πέμπ'· οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἦην, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα ζενάχοντα·
Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐὐκνήμιδας ἑταίρους
320 Πάντες· Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπεκφυγε νηῒ μελαίνῃ·
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·
Ἠδ' ὡς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
Νηῒ πολυκλήϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
325 Μητέρα θ', ἥ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
Ἠδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἀκουσεν·
Ἤς θ' ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ', ἣν οὔ πώποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
Ἠδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
330 Ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιτο ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
Ἤς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψώ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
335 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἤματα πάντα·
Ἀλλὰ τῷ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ἔπειθεν·
Ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
340 Καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκὸν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά τε δόντες·
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
345 Ὁππότε δή β' Ὀδυσῆα ἐλέσθαι, ὃν κατὰ θυμὸν,
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόβρονον Ἠριγένειαν
Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ· ὦρτο δ' Ὀδυσεὺς

Εὐνῆς

At Telemachus & bubulcus & subulcus
Cessare fecerunt à-saltatione pedes, cessareque fecerunt mulie-
Ipsi verò cubabant per ædes obscuras. (res;
Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,
Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes:
Illa quidem, quot in ædibus sustinuerat nobilissima mulierum,
Virorum procorum inspiciens perniciosum cœtum;
Qui sui gratia multa, boves, & pinguia pecora,
Mactabant; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.
At generosus Ulysses, quot dolores intulerat (rat,
Hominibus, & quæcunque ipse ærumnis-conflictatus exantlave-
Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus
Incidebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.
Incepit autem, quomodo primum Ciconas domuit; at postea
Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
Et quot Cyclops fecit, & quomodo exegit pœnam
Ob fortes socios, quos comedebat *is* neque miserabatur:
Utque ad Æolum venisset, qui ipsum lubens suscepit,
Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam perve-
Erat; sed ipsum rursus abreptum procella (nire
Pontum in piscosum tulit valde gementem:
Et quomodo Telepylum Læstrygoniam advenit,
Qui navesque perdiderunt & bene-ocreatos socios
Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigra:
Et Circes enarravit dolum & varium-artificium:
Et quomodo Orci domum adiit squalidam,
Animam consulturus Thebani Tiresiæ,
Navi multis-transtris-instructa; & aspexit omnes socios,
Matremque, quæ ipsum peperit, & nutrivit parvulus cum-esset;
Et quomodo Sirenum frequentium vocem audiit:
Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdin,
Scyllamque, quam nondum unquam illæsi viri effugerunt:
Utque Solis boves interfecerunt socii:
Utque navem velocem percussit ardenti fulmine
Jupiter altitonans; perieruntque eximii socii
Omnes pariter; ipse verò mala fata effugit:
Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,
Quæ demum ipsum detinebat, cupiens *sibi* maritum esse,
In specubus cavis, & alebat, atque dicebat
Reddituram se *eum* immortalem & senectutis-expertem dies omnes;
Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat:
Et quomodo ad Phæacas pervenit, multa perpessus,
Qui sane ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram,
Æreque, auroque affatim, vestituque datis:
Hoc sane ultimum dixit verbum, quando eum dulcis somnus
Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.
Diversa autem ex parte aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva:
Quando demum scilicet Ulyssem putabat, suo in animo,
Concubitu suæ uxoris oblectatum esse, atque etiam somno;
Statim ab Oceano aureo-solio Auroram
Excitavit, ut hominibus lucem ferret: surrexit verò Ulysses

Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔπελλον.
350 Ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολλῶν κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὶ Ζεὺς ἄλγεσι δῶκε θεοὺς ἀλλοὺς
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνῆν,
355 Κτήματα μὲν, τά μοι ἐξὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
Μῆλα δ', ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέπεφραν,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὸν ἵκεσθαι,
360 Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὁ μοι πωλυνὸς ἀκάχηται·
Σοὶ δὲ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ ἐούσῃ·
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
365 Ἡσθαι, μηδέ τινα προτιδέασο, μηδ' ἐρέεινε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ·
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Πάντας δ' ἐντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐδωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
370 Ἤϊξαν δὲ θύραις, ἐκ δ' ἤϊεν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἀμ' Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πάλαιθος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ω.
ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ἐπεισόδιον.

ΤΑΣ τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει· καὶ διαγνωριαμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην· καὶ παρεχὴν τοῖς Ἰθακησίοις ἀγεγανημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ διακωλύει.

Ω, δ' Ὀδυσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱέϊ μάρνατ' Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν θέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντα ἐγείρει·
5 Τῇ ῥ' ἄγε μινύσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου βαιοπέδιλοι
Τρίζουσαι ποτέονται, ὅτεαι κέ τις ἐκποτέωσιν
Ὁρμηθεῖσ' ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχουσαι·
Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊεσαν· ἦρχε δ' Ἄρα σφιν
10 Ἑρμείας ἐκάκηστα κατ' εὐρώεντα πέδοντα.
Πᾶρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῖο τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην,
Ἠδὲ παρ' Ἠελίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων.
Ἤϊσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων.
15 Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδαο Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμείμονος Ἀντιλόχοιο,

Mobili ex molli; uxori autem verbum mandabat;
» O uxor, jam quidem multis fatiati sumus certaminibus
» Ambo: tu quidem hic meum æruumnosum reditum
» Deflens; at me Jupiter doloribus, & dii alii,
» Properantem detinebant mea à patria terra:
» Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,
» Possessiones quidem, quæ mihi sunt, curato in ædibus;
» Pecora autem, quæ mihi proci superbi consumpserunt,
» Multa quidem ipse ego prædabor, alia autem Achivi
» Dabunt, donec omnia impleverint stabula.
» Sed sane ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,
» Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet:
» Tibi autem, uxor, hæc mando, prudens licet sis;
» Statim enim fama ibit simul cum sole orto
» Virorum procorum, quos interfeci in ædibus;
» In cœnaculum ubi-ascenderis, cum famulis muliebribus,
» Sede, neque quenquam respice, neque interroga.
Dixit utique, & circum humeros indut-sibi arma pulchra:
Incitavit autem Telemachum & bubulcum & subulcum,
Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.
Hi verò ei non inobsequentes fuerunt: armabant autem se ære:
Aperuerunt verò fores, exibantque; præibat autem Ulysses.
Jamjam quidem lux erat super terram: illos autem Minerva
Caligine coöpertos cito eduxit ex urbe.

ODYSSEÆ HOMERI XXIV. LIBRI

Argumentum.

PRocorum animas Mercurius ad inferos deducit: Et agnitio Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus factam ob procorum cædem Minerva compescit.

Ω. Ulysses cum patre & filio pugnat Achivis.

MErcurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum; habebat verò virgam in manibus
Pulchram, auream; quæ scilicet hominum oculos mulcet,
Quorum vult; contra verò & dormientes suscitat;
Hac utique ducebat commotas; illæ verò strridentes sequebantur.
Sicut autem quando vespertiliones in secessu antri divini
Stridentes volant, postquam aliquis exciderit
Serie ex petra; sibi autem invicem adhærescunt:
Sic illæ strridentes una ibant: præibat verò ipsis
Mercurius alienus-à malo, per squalidas vias.
Præteribant autem Oceanique fluctus & Leucada petram;
Et Solis portas, & populum Somniorum,
Præteribant: statimque pervenerunt in herbosum pratum,
Ubi scilicet habitant animæ, simulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & eximii Antilochi,

Αἰακίδης δ', ὃς ἥρωας ἐνὶ εἴδός τε δέμας τε
Τῶν Ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ἐμίλεον · ἀγχίμολον δὲ
Ἠλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Ἀχνυμένη · περὶ δ' Ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος
Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε φάμεν Διΐ τερπικεραύνῳ
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἠμὲ πάντα ·
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἐκάσσας,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
Ἦ τ' ἤρα καὶ σοὶ πρῶτα παραχήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἠὲ περ ἔκασσας,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν ·
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν πανάχαιοι,
Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω ·
Νῦν δ' ἄρα σ' αἰκίσσε θανάτῳ τίμαρτο ἀλώναι.
Τὴν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο
Ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος · ἀμφὶ δέ σ' Ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,
Μαρναμένου περὶ σεῖο · σὺ δὲ ῥοφάλιγγι κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ' · οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλόν,
Ἤδατί τε λιαρῷ καὶ ἐλείῳ · πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλίῃσιν,
Ἄγγελίης ἐΐουσα · βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἕλλαβε πάντας Ἀχαιούς.
Καὶ νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιά τε, πολλά τε εἰδὼς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίζη φαίνετο βουλή ·
Ὃς σφιν ἐϋφρανέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν ·
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλίῃσιν,
Ἔρχεται, οὐ παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ' · τοῖο γὰρ ἴσχοντο φόβου μενεαίνοντες Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἵστανον κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον · ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτον γ' ἐνδήσας
Ἀργείων · τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεαί, θνητοί τ' ἀνθρωποι ·
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Μῆλα κατακτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίετο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ · πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ

Τεύχε-

jacisque, qui præstantissimus erat specieque corporeque
Æterorum Danaorum, post eximium Peliden.
ic hi quidem circa illum versabantur: prope verò
Advenit anima Agamemnonis Atridæ
Dolens; circum autem aliæ congregatæ erant, quotquot una-cum
Domo in Ægisthi mortui sunt, & fatum oppetierunt. (ipso
Hunc prior anima alloquebatur Pelidæ;
„ Atride, supra quidem te putabamus Jovi gaudenti-fulmine
„ Viros heroas charum esse diebus omnibus;
„ Quoniam multisque & fortibus imperabas,
„ Populo in Trojanorum, ubi patiebamur dolores Achivi.
„ Profecto utique & tibi primum affore decernebatur
„ Parca perniciosa, quam nemo evitat, qui natus sit.
„ Ut debuisti honore fruitus, quo scilicet imperabas,
„ Populo in Trojanorum mortem & fatum obiisse:
„ Ita tibi sepulchrum quidem fecissent omnes-Achivi,
„ Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparasses in posterum:
„ Nunc autem sane te miserrima morte fatale erat corripi.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
„ Felix Pelei fili, diis assimilis Achilles,
„ Qui mortuus es in Troja, longe-ab Argo: circum verò te alii
„ Interficiebantur Trojanorum & Achivorum filii optimi,
„ Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris
„ Jacebas ingens ingenti-spatio, oblitus equitationis.
„ Nos verò toto die pugnabamus, neque omnino
„ Cessavissemus à-bello, nisi Jupiter turbine cessare-fecisset.
„ At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
„ Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
„ Aquaque calida & unguento: multas verò te circum
„ Lachrymas calidas fundebant Danai, tondebantque tibi crines.
„ Mater autem ex mari venit cum immortalibus *deabus* marinis
„ Nuntium audiens; clamor verò super mare excitatus est
„ Immensus; subtus autem tremor cepit omnes Achivos:
„ Et jam impetu-facto conscendissent cavas naves,
„ Nisi vir detinuisset, antiquaque, multaque doctus,
„ Nestor, cujus & antea optimum ostendebatur consilium:
„ Qui ipsis recte-sentiens concionatus est, & dixit;
„ Continete-vos, Argivi, ne fugite, filii Achivorum:
„ Mater ex mari hæc cum immortalibus *deabus* marinis,
„ Ventura est, suo filio mortuo occursura.
„ Sic dixit: continebant autem se à fuga magnanimi Achivi.
„ Circum verò te steterunt filiæ marini senis, (induerunt.
„ Miserabiliter lamentantes; circum autem immortales vestes *tibi*
„ Musæ verò novem omnes, alternantes voce pulchra,
„ Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
„ Argivorum: usque-adeo enim increbuit Musa canora.
„ Septem autem & decem quidem te pariter noctesque & dies,
„ Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
„ Octava-&-decima autem dedimus igni; multas verò circa te
„ Oves jugulavimus valde pingues, & camuras-cornibus boves.
„ Cremabaris autem in vestitu deorum, & unguento multo,
„ Et mello dulci: multi verò heroes Achivi

Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι κειομένοιο,
70 Πεζοί δ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ἐγεμαγδὸς ὀρώρει.
Ἠῶθεν δὲ τοί σε φλὸξ ἤγυνεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
Οἴνῳ τε ἠμὲν καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
75 Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο·
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μίγδα δέ, Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἄξοχα τίες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
80 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς σφετὸς αἰχμητάων,
Ἀκτῇ ἐπὶ προυχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἱ νῦν γεγάασι, καὶ οἱ μετόπισθεν ἔσονται.
85 Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριζήσασιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεθέλησθα
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνται τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
90 Ἀλλά κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ,
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦεθε θεοῖσιν.
Ὥς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ·
95 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἧδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;
Ἐν νόστῳ γὰρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἤλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
100 Ψυχὰς μνησόμενος κατάγων, Ὀδυσῆί θαμέντων·
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἴδὼ κίον, ὡς ἐσιδέσθην·
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμεδόντα·
Ἤτοι γὰρ οἱ ἔην, ἐν Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία πάγχυ.
105 Τὸν πρότερη ψυχὴ προσεφώνεον Ἀτρεΐδαο·
Ἀμφίμεδον, τί πεπόνθατε ἠερόεσσαν ἐς ἔρεβος;
Πέντε κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κε ἄλλως
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίζους.
Ἦ ὑμᾶς ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
110 Ὀρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
Ἢ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιπαυμαρόμενοις ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἢ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὐκραὴς εἶναι.
115 Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ,
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι, ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
Μηνὶ δ' ἤρ οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
Σπουδῇ πορσαινόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεον Ἀμφιμεδόντος·

Ἀτρεΐ-

Cum-armis agitarunt-se circa pyram ardentis,
Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est:
Sed postquam demum te flamma confecerat Vulcani,
Mane utique tibi colligebamus albos ossa, Achilles,
Vino in puro & unguento: dedit autem mater
Auream amphoram, Bacchi verò donum
Dicebat esse; opus autem inclyti Vulcani:
In hac tibi jacent alba ossa, illustris Achilles;
Promiscueque, Patrocli Menœtiadæ mortui:
Separatim verò, Antilochi, quem maxime honorabat omnibus
Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.
Circum hæc autem postea magnum & insignem tumulum
Congestimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;
Ut longe-conspicuus ex ponto viris esset
Iis, qui nunc nati sunt, & qui in futurum erunt.
Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina
Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui
Herorum, quandocunque *fit ut* mortuo rege
Cingantur que juvenes, & parent certamina;
Sed illa maxime conspicatus mirabar animo,
Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,
Argentea-pedibus Thetis: valde enim charus eras diis.
Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper
Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:
At mihi quæ ea voluptas, postquam bellum confecerum?
In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitium,
Ægisthi sub manibus, & perditæ uxoris.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,
Animas procorum deducens, ab Ulysse domitorum:
Illi verò proinde attoniti recta iverunt, ut intuiti sunt:
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;
Hospes enim ei esset, in Ithaca ædes habitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridæ;
Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,
Omnes selecti & coætanei? neque alius *fit*
Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.
Num vos in navibus Neptunus domuit,
Excitatis gravis ventis & fluctibus ingentibus?
An alicubi hostiles viri multarunt in terra,
Boves prædantes & ovium greges pulchros?
An de urbe pugnantes *occubuistis*, & mulieribus?
Dic mihi intersoganti; hospitem autem tibi profiteor me esse.
An non meministi, quando illuc veni ad vestram domum,
Hortaturus Ulyssem, cum deo-pari Menelao,
Ad Ilium una ut-comitaretur, bene-transtris-instructis in navibus?
Mense autem deinde toto omnem transivimus latum pontum,
Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori.
Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis;

Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ἡ δ' οὐδ' ἠρνεῖτο ϛυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱϛὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηϛῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱϛὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη·
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τὴν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱϛόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱϛὸν,
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον, ἠὲ σελήνῃ·
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης·
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ·
Τὼ δὲ μνηϛῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄϛυ περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕϛερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε·
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕϛο.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέϛεροι ἦσαν·
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἠδὲ βολῇσιν.
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσσεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηϛήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,

Τόξον

„ Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
„ Memini hæc omnia, & accurate enarrabo
„ Nostræ mortis malum finem, qualis contigerit.
„ Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem;
„ Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,
„ Nobis meditans mortem & fatum atrum:
„ Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;
„ Exorsa magnam telam in ædibus texebat,
„ Subtilem & immensam: statim autem inter nos dixit;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
„ Laerti heroi sepulchrale; in-*tempus* quo ipsum
„ Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
„ Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
„ Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
„ Sic dixit: nobis verò persuasus est animus generosus.
„ Tunc interdiu quidem texebat magnam telam,
„ Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.
„ Sic triennium quidem latebat dolo, & persuadebat Achivis:
„ Sed quando quartus venit annus, & advenerunt horæ,
„ Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;
„ Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quæ certe norat;
„ Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
„ Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate.
„ Quandò illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam te-(lam,
„ *Et* laverat, Soli similem, vel Lunæ;
„ Tunc demum Ulyssem malus alicunde duxit deus
„ Agri in extremitatem, ubi ædes habitabat subulcus:
„ Illuc venit charus filius Ulyssis divini,
„ Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra:
„ Hi verò procis mortem malam moliti,
„ Venerunt ad urbem inclytam; sane Ulysses
„ Posterior, at Telemachus ante præibat:
„ Illum verò subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,
„ Mendico misero similem, & seni, (dutus erat,
„ *Baculo* innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta in-
„ Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
„ Ubi derepente se-ostendit, neque qui majores-natu erant:
„ Sed verbisque malis incessimus & ictibus.
„ At ille ad-tempus quidem tolerabat in ædibus suis
„ Percussus & objurgatus, patienti animo:
„ Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Ægiochi;
„ Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata
„ In thalamum deposuit, & obdidit pessulos.
„ At ipse suam uxorem multo-astu jussit
„ Arcum procis ponere, canumque ferrum,
„ Nobis infortunatis certamina, & cædis principium.
„ Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
„ Nervum intendere; valde autem impares eramus:
„ Sed quandò in manus pervenit Ulyssis magnus arcus;
„ Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,

Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊςοὺς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα ςονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιςῖνοι ἔπιπτεν.
Γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάῤῥοθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Κτεῖνον ἐπιςροφάδην· τῶν δὲ ςόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάςου,
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· ςυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὕπασσε
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑςαότ' εἰν ἀΐδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῢς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέι μῦθον ἔειπεν·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅςις ἄριςος·
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴκ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἠέ κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς, πειρητίζων·
Οὐδ' εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος,
Ὤιχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.

225 Τὸν

„ Arcum ne daret, neque si valde multa *is* diceret;
„ Telemachus verò eum solus hortans jussit:
„ At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses;
„ Facileque tetendit arcu, misitque *sagittam* per ferrum. (gittas,
„ Stetit autem deinde super limen profectus, velocesque effudit sa-
„ Horrendum circumspectans; percussit verò Antinoum regem.
„ At postea aliis immittebat tela luctuosa,
„ Ex-adverso collimans; illi verò conferti cadebant.
„ Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset:
„ Statim enim per ædes sequentes impetum suum, (furdus,
„ Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur
„ Capitibus perculsis; pavimentii autem totum sanguine undabat.
„ Sic nos, Agamemnon, perimus; quorum adhuc etiam nunc
„ Corpora neglecta jacent in ædibus Ulyssis.
„ Nondum enim sciunt amici in ædibus cujusque,
„ Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
„ Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
„ Felix Laertæ fili, soleris Ulysses;
„ Profecto utique cum magna virtute potitus es uxore.
„ Adeo bona mens erat eximiæ Penelopæ,
„ Filiæ Icarii; adeo bene meminerat Ulyssis,
„ Viri cui-virgo-nupserat: ideò ei gloria nunquam peribit
„ Suæ virtutis: facient autem terrestribus cantilenam
„ Immortales amabilem prudenti Penelopæ.
„ Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
„ Cui-virgo-nupserat interfecto marito: odiosa verò cantilena
„ Erit inter homines; gravemque famam intulit
„ Fœmineis muliebribus; etiam *ei*, quæ bene-morata fuerit.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
Stantes in Orci ædibus, sub cavernis terræ. (pervenerunt
Illi autem postquam ex urbe descenderunt, cito utique in prædium
Pulchrum Laertæ cultum, quod scilicet quondum ipse
Laërtes acquisiverat, postquam valde multum laboraverat:
Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,
In qua comedebant & sedebant & dormiebant
Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.
Inerat verò mulier Sicula anus, quæ utique senem
Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.
Hi Ulysses famulis & filio sermonem dixit;
„ Vos quidem nunc ite in bene-ædificatam domum intro;
„ In cœnam autem statim porcorum mactate, quicunque opti-
„ At ego patrem tentabo nostrum, (mus.
„ An me agnoscat & discernat oculis,
„ An ignoret, multo tempore seorsum cum-abfuerim.
Sic locutus, famulis martia arma dedit.
Illi quidem deinde ad domum celeriter iverunt: at Ulysses
Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans;
Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sane illi
Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,
Abiverant; at ille strenuæ viam præibat.

Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιςρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἕςο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων·
Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ', ἠδὲ ἕκαςα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαςά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε,
Τὸν δὲ παριςάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
Οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἣ γὰρ δίκη ἐςὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τεῦ δμὼς εἷς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαςα
Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζώει τε καί ἐςι,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐῴκει·
Χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·

Χωρὶς

Solum autem patrem invenit bene-culto in arboreto,
Circumfodientem plantam: squalentem autem indutus erat tu-
Sutilem, turpem; circum verò cruta bubulas (nicam,
Ocreas sutiles ligaverat-sibi, sentium-stricturas vitans;
Chirothecasque super manus, ruborum causa: at superne
Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans.
Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Ulysses
Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
Stans utique sub excelsa pyro lachrymam effundebat.
Cogitavit verò deinde in mente & in animo,
Osculari & amplecti suum patrem, & singula
Dicere, quomodo venisset & accessisset ad patriam terram;
An prius interrogaret, singulaque tentaret.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Primum mordacibus verbis tentare.
Hæc cogitans recta ivit ad eum nobilis Ulysses:
Sane ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodie-
Eum autem astans alloquebatur illustris filius; (bat;
„ O senex, non imperitia te tenet curandi
„ Hortum, sed bene tibi cultura habet, neque omnino,
„ Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,
„ Non pyrus, non area tibi sine cultura in horto.
„ Aliud autem tibi dicam; tu verò ne iram induc animo;
„ Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
„ Gravem habes, squalesque male, & turpiter indutus es.
„ Non quidem inertiæ sane dominus causa non te curat,
„ Neque quid tibi servile conspicuum-est intuentibus
„ *In* forma & statura; regi enim viro similis es.
„ Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitque,
„ *Debeat* dormire molliter; hic enim mos est senum.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra,
„ Cujusnam servus es virorum? cujusnam verò hortum curas?
„ Et mihi hoc dic verò, ut bene sciam,
„ Si revera utique Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit
„ Ille vir, jam nunc obviam-factus huc venienti,
„ Nequaquam valde sapiens; quoniam non sustinuit singula
„ Dicere, & audire meum verbum, ut interrogabam
„ De hospite meo, an alicubi vivatque & existat,
„ An jam mortuus sit, & in orci ædibus.
„ Edicam enim tibi, tu verò attende, & me audi;
„ Virum quondam hospitio-excepi chara in patria terra,
„ Ad nostram *domum* ubi-venerat; & nondum quisquam mortalis
„ Hospitum longinquorum charior meam advenit domum. (alius
„ Profitebatur autem se ex Ithaca genere esse; at dicebat
„ Laertem Arcesiadem patrem esse ipsius.
„ Hunc quidem ego ad domum ducens bene hospitio-excepi,
„ Peramanter tractans, multa in domo *mihi* cum-essent;
„ Et ei dona præbui hospitalia, qualia decebat:
„ Auri quidem ei dedi bene elaborati septem talenta,
„ Dedi verò ei craterem totum-argenteum floribus-cælatum,
„ Duodecimque simplices lænas, totque tapetes,
„ Totidemque pallia pulchra, totidemque ad hæc tunicas:

Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἥβηλον αὐτὸς ἐλέσθαι.
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἵβων.
280 Ἠεΐτ', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις, ἣν ἐρεείνεις
Τθρικαὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἤνδρες ἔχουσι·
Ὧῤῥα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυῖ' ὀπάζων·
Εἰ γάρ μιν ζώον γ' ἐκίχοις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε.
285 Καὶ ξενίῃ ἀρκεῖῃ· ἢ γὰρ θέμις, ὅσσις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πόσσον δὴ ἔτος ἐςὶν, ὅτε ξείνισας ἐκεῖνον,
Ἷον ξείνων δύςκνιον, ἱμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
Δύσμορον; ὃν κου, τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
290 Ἠέ που ἐν πόντῳ φώγων ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ'· οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιςείλασα, πατὴρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα·
Οὐδ' ἕλκος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι Φίλου πόσιν, ὡς ἐπόειεν,
295 Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ, γέρας ἐςὶ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ποῦ δὲ νηῦς ἔςηκε θοὴ, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο,
Ἀντιθέους θ' ἑτάρους; ἢ ἤμπορος εἰλήλουθας
300 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκθήσαντες ἔθησαν;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλίβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Τῖδς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος·
305 Αὐτὰρ ἐμοὶ ὄνομ' ἐςὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
Νηῦς δέ μοι ἠῦ ἔςηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλεως.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐςὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
310 Δύσμορος· ἢ τέ οἱ ἰσόθλοι ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἰκέσθαι,
Καῖρε δὲ κεῖνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἐγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
315 Ἀμφοτέρῃς δὴ χεροὶν ἑῷ κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεύατο πακκεφαλὴς πολιῆς, ἀδινὸν γεγαχίζων.
Τοῦ δ' ὀρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μάνος προΐτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι,
Κύσσε δέ μιν περιφὺς, ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα·
320 Κεῖνος μέντοι δὴ αὖτός ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
Ἠλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχαν κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐκ γὰρ τοι ἐρέω· (μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης·)
Μνηςῆρας κατέκτεφον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
325 Λώβην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε, ἱμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Τέκμαί τί μοι νῦν οἷσθ' ἀριφραδὲς, ὄφρα πεποίθω.

„ Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,
„ Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans;
„ Hospes, profecto quidem ad terram pervenisti, de-qua inter-
„ Injurii autem ipsam & improbi viri habent. (rogas:
„ Dona verò irrita hæc largiebaris; multa præbens:
„ Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,
„ Eo te bene donis remuneratus dimisisset,
„ Et hospitio bono; hoc enim jus est, quicunque cœperit.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra,
„ Quotus jam annus est, quando hospitio-excepisti illum,
„ Tuum hospitem infelicem, meum filiu, (si quidem unquam fuit,)
„ Infortunatum? quem alicubi, procul ab amicis & patria terra,
„ Vel in ponto comederunt pisces, vel in terra
„ Feris & avibus captura factus est; neque ipsum mater
„ Flevit coöpertum, paterque, qui ipsum genuimus;
„ Neque uxor multum-dotata prudens Penelope
„ Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
„ Oculos *illius* ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum.
„ Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
„ Quis? unde es hominum? ubinam tibi urbs & parentes?
„ Ubinam autem navis stat velox, quæ te vexit huc,
„ Deo-paresque socios? an vector venisti
„ Navi in aliena; illi autem te-exposito discesserunt?
Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Enimverò ego tibi hæc valde accurate narrabo:
„ Sum enim ex Alybante, ubi inclytas ædes habito,
„ Filius Aphidantis Polypemonidæ regis:
„ At mihi sane nomen est Eperitus; sed me deus
„ Errare-fecit à Sicania, huc ut-venirem nolens.
„ Navis verò mihi hæc stat ad agrum, seorsum ab urbe.
„ At Ulyssi hic jam quintus annus est,
„ Ex quo illinc ivit, & à mea discessit patria,
„ Infelix: profecto utique ei bonæ erant aves eunti
„ Dextræ; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum,
„ Gaudebat autem ille abiens: animusque adhuc nobis sperabat,
„ Mixtum-iri *nos* hospitio, & splendida dona daturos.
Sic dixit: illum autem doloris nebula coöperuit atra:
Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum
Fudit-sibi in caput canum, crebro gemens.
Hujus autem commovebatur animus; ad nares verò ei jam
Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, & alloquebatur;
„ Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris,
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.
„ Edicam enim tibi; (valde autem oportet festinare omnino:)
„ Procos interfeci in nostris ædibus,
„ Contumeliam ulciscens animo-gravem, & mala opera.
Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque;
„ Siquidem revera Ulysses utique, meus filius, huc venisti,
„ Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.

Illum

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οὐλίν μὲν πρώτον τήνδε φράσαι ἐφθαλμοῖσι,
Τὴν ἐν Πιερίῃσῇ μ' ἔκτασαν σὺς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἐπ' ἐλοίμην
Δῶρα, τὰ δεῦρο μολὼν μοι ὑπέσχετο· καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', ἐϋκτιμένην κατ' ἄλωήν,
Εἴπω, ἅ μοι πότ' ἔδωκας· ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἕκαστα,
Παιδὸς ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
Ἐκνεύμεσθα. σὺ δ' ἄνῳμαας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρείσκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
Συκέας τεσσαρόκοντ' ὄρχους δέ μοι δὸ' ἐνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιοὸ δὲ ἕκαστος
Ἤην· ἔνθα δ' ἀνὰ ᾳαΦυλαὶ παντοῖαι ᾖασιν,
Ὀπωσότε δὴ Διὸς ὥραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνόντος, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε· τὸν δὲ προτὶ οἶ
Εἶλαν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἄρ' ἐς ἃ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
Εἰ ἤτεόν μνησῴμες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
Νῦν δ' αἰνὸς δείδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
Ἐνθάδ' ἐπάλωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
Πάντῃ ἐπορύσσωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ἐρχάτου ἐγγύθι κεῖται·
Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Προΐσταμεν, ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ὅτε δὴ ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερώντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα δῖα ἐνὶ οἴκῳ
Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἔλαίῳ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι περιεσσεύμη μέλαν ἤλδανε πεσιμένι λαῶν,
Μείζονα δ', ἠὲ πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱὸς,
Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἤύτην·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεκνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἰ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Οἷος Νήριτον εἶλον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐὼν τοι χθιζὲς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφεσάμενοι, καὶ ἀμύνειν
Ἄνδρας μνησῴμες· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσε

Πολλοὺς

Illum verò respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis,
„ Quam in Parnasso mihi inflixit sus albo dente
„ Peregre-profecto: tu verò me emiseras & veneranda mater
„ Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem
„ Dona, quæ huc profectus mihi promiserat, & annuerat.
„ Quin age, tibi & arbores, bene-culto in arboreto, (las,
„ Dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam à te singu-
„ Puer cum-essem, per hortum comitans; per ipsas verò
„ Ibamus, tu autem nominasti & dixisti singulas.
„ Pyros mihi dedisti tredecim, & decem malos,
„ Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi hic diserte-dixisti
„ Daturum *te* quinquaginta; penitus-vindemialis autem unus-
„ Erat; illic nempe uvæ omnigenæ insunt, (quisque
„ Quando demum Jovis tempestates incubuerint desuper.
Sic dixit: ejus autem ibidem soluta sunt genua & charum cor,
Signa agnoscentis, quæ ei accurata dixerat Ulysses.
Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad se
Cepit anima-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.
At postquam *is* spiritum-recepit, & in mentem animus collectus
Iterum verbis respondens allocutus est; (est,
„ Jupiter pater, profecto utique adhuc estis dii in magno O-
„ Si revera proci improbi injuriam luerunt. (lympo,
„ Nunc autem graviter timeo in mente, ne cito omnes
„ Huc adveniant Ithacenses, nuncios verò
„ Circumquaque expediant Cephallenorum ad urbes.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Confide, ne tibi hæc in mente tua curæ-sint;
„ Sed eamus ad domum, quæ hortum prope jacet;
„ Illuc verò Telemachum & bubulcum & subulcum
„ Præmisi; ut cœnam appararent citissime.
Sic utique locuti, iverunt ad ædes pulchras.
Hi autem quando jam pervenerunt ad ædes habitantibus-com-
Invenerunt Telemachum & bubulcum & subulcum, (modas)
Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.
Interim verò Laërtem magnanimum sua in domo
Famula Sicula lavit, & unxit oleo;
Circumque deinde lænam pulchram jecit: at Minerva
Prope astans membra auctavit pastori populorum,
Majoremque, quam antea, & crassiorem fecit ad-intuendum.
E balneo verò *is* egressus est; admirabatur autem ipsum charus
Ut vidit immortalibus diis similem coram; (filius,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
„ O pater, certe omnino aliquis te deorum sempiternorum
„ Formaque staturaque, egregium fecit ad-intuendum.
Eum autem rursus Laërtes prudens contra allocutus est;
„ Utinam, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Qualis Nericem cepi, bene-ædificatam urbem,
„ Littus Continentis, Cephallenibus imperans,
„ Talis existens tibi hesternus in nostris ædibus,
„ Arma habens humeris, astitissem, & propulsassem
„ Viros proocos; eo ipsorum genua solvissem

„ Multo-

Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἐνδον ἱάνθης.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, πεπύκαστό τε δαῖτα,
Ἡβείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
385 Ἐνθ' αἱ μὲν δείπνου ἐπεχείρεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱέες τοῖο γέροντος
Ἐκ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
Μήτηρ, γραῦς Σικελή, ἣ σφέας τρέφε· καὶ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἀμάρτεν.
390 Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, θάμβησαντό τε θυμῷ,
Ἕζεαν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι κιδαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, ἷζ' ἐπὶ δεῖπνον· ἀπεκλαλήσεαι δὲ θάμβεος·
Ἤμαρ γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμάασι.
395 Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὁμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἔφ' ἑῷ· Δολίος δ' ἰδὼς κέρ, χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας· Ὀδυσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Μαί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ πόσας ἐελδομένοισι μάλ' ἠεῖν,
400 Οὐδέ τ' ἐϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὖτοι,
Οὖλά τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἦ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
Νοεῖσαντά σε δεῦρ', ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
405 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσεύς·
Ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;
Ὣς φάθ' ὁ δ' αὖτις ἧρ' ἕζετ' εὐξέστου ἐπὶ δίφροιο.
Ὣς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Δειπανέωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι ἵδυντο.
410 Ἑξείης δ' ἕζοντο παραὶ Δολίου πατέρα σφῶν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Ὄσσα δ' ἠρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ἤχετο πάντη,
Μνηστήρων συνάγειν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνιπτουσα·
Οἱ δ' ἠρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
415 Μυχμῷ τε γοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος·
Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων Φόρκυν, καὶ θάπτον ἔκαστοι·
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἵκαχον
Πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι, θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
420 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστο, καὶ μετέειπεν·
Πειθὼς γὰρ οἱ ἄλαχον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἐκείτο,
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσεύς·
Τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
425 Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιοῖς·
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἀσθλοὺς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυρὰς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·
Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
Ἀλλ' Ἴστε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι,
430 Ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἰσσόμεθ' αἰεί.
Ἀλλὰ γὰρ τάδε γ' ἰζὶ καὶ ἀεσσομένοισι πυθέσθαι.

Multorum in ædibus; tu verò mente intus lætatus fuisti.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Illi autem postquam cessarunt à labore, apparaverantque convi-
Ordine sedebant in sedilibusque solisque: (vium,
Ibi illi quidem prandio manus admovebant; prope autem
Venit senex Dolius, unaque filii hujus senis
Ex operibus fatigati; quippe egressa vocaverat
Mater, anus Sicula, quæ ipsos nutriebat; & sane senem
Studiose curabat, postquam senectus corripuerat.
Illi verò ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque animo,
Steterunt in ædibus admirati; at Ulysses
Blandis verbis compellans allocutus est;
„ O senex, sede ad prandium; obliviscimini verò stuporis;
„ Dudum enim cibo manus admovere cupientes
„ Manebamus in ædibus, vos expectantes semper.
Sic utique dixit: Dolius autem recta ivit, manibus passis
Ambabus; Ulyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum;
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
„ O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valde nobis,
„ Non verò & expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi;
„ Salveque, & magnopere gaude; dii verò tibi prospera dent;
„ Et mihi hoc die verum, ut bene sciam,
„ An jam certo novit prudens Penelope
„ Reversum te huc, an nuncium expediamus.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O senex, jam novit; quid te oportet hæc curare?
Sic dixit: ille verò rursus deinde sedit bene-polita in sede.
Sic autem pariter filii Dolii inclytum circa Ulyssem,
Blande compellabant verbis, & manibus inhærebant:
Ordine verò sedebant juxta Dolium patrem ipsorum.
Sic illi quidem circa prandium in ædibus se occupabant.
Fama verò nuncia cito per urbem ibat undique,
Procorum gravem mortem & fatum indicans:
Illi autem simul audientes iliunde alius,
Cum strepitique gemituque, ædes ante Ulyssis:
Exportabant verò cadavera ædibus, & sepeliebant singulos:
Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque
Mittebant vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes:
Ipsi verò in concionem iverunt conferti, dolentes corde.
At postquam congregati erant, & frequentes convenerant,
Inter eos utique Eupithes surrexitque, & locutus est;
Ob-filium enim ei indelebilis in mente dolor manebat,
Antinoum, quem primum interfecerat nobilis Ulysses:
Ob hunc ille lachrymas fundens concionatus est, & inter-eos dixit;
„ O amici, certe magnum opus vir hic molitus est Achivis:
„ Alios quidem cum navibus ducens multosque & eximios,
„ Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos:
„ Alios autem reversus interfecit Cephallenorum longe optimos.
„ Sed agite, antequam hic vel in Pylum cito iverit,
„ Vel & in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,
„ Eamus; aut & postea ignominiosi erimus semper:
„ Contumelia enim hoc fiet & futuris auditu.

„ Si

Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ Φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
435 Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθίνωσι περαιωθέντας ἐκείνοι.
Ὡς Φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιοὺς.
Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδός,
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφέας ὕπνος ἀνῆκεν·
Ἕεσαν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἕλεν ἔνδρα ἕκαστον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδὼς·
440 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα·
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἔμβροτον, ὅς β' Ὀδυσῆϊ
Ἐγγύθεν εἰςήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐοίκει.
Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηςῆρας ὀρίνων
445 Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιςίνοι ἐπίπτον.
Ὡς Φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Τόφι δὲ καὶ ἐπέεσσι γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης
Μαςορίδης· ὁ γὰρ οἶος ἄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Ὄς σφιν ἰὼν ἔργον ἐνορῶν ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, τί κεν εἴπω·
Ἤμετέρῳ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο·
450 Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
Ἤμετέρους παῖδας κατεπαύομεν ἀφροσυνέων·
Οἳ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ἀριςῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι·
455 Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω·
Μὴ ἴομεν, μή πού τις ἐπίσπασον κακὸν εὖρῃ.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλα ἐλαλητῷ
Ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀβροὶ αὐτόθι μείναν.
Οὐ γὰρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ Φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
460 Πείθοντ'· αὖτα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροΐ νώροπα χαλκὸν,
Ἀθροὶ ἠγερέθοντο πρὸ ἄςεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέησιν·
Φῆ δ' ὄγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἐμέλλεν
470 Αὖ ἀπονοςήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφεύρων.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰπέ μοι ἐρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἐνδοθὶ κείθει;
Ἦ πρότερα στάλεμεν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
475 Τεύξοις; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή;
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἀλδήν.
480 Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὡς ἐπόμεκεν.
Ἐπειδὴ μνηςῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσεὺς,
Ὅρκια πιςὰ τάμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεί·
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἐκλησιν δώσομεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων

485 Ὡς

„ Si jam non filiorumque fratrumque interfectores
„ Ulciscamur; non mihi quidem in mente dulce fuerit
„ Vivere, sed citissime mortuus defunctis interfuero.
„ Sed eamus, ne perveniant transgressi illi.
Sic dixit, lachrymas fundens: commiseratio autem cepit omnes
Prope verò ad ipsos venit Medon & divinus cantor, (Achivos.
Ex ædibus Ulyssis; postquam ipsos somnus reliquerat;
Steteruntque in mediis: stupor autem cepit virum unumquem-
Inter eos verò locutus est Medon, prudentia doctus; (que.
„ Audite jam nunc me, Ithacenses; non enim Ulysses
„ Immortalibus invitis diis hæc molitus est opera:
„ Ipse ego vidi deum immortalem, qui scilicet Ulyssem
„ Prope stetit, & Mentori omnia similis erat.
„ Immortalis verò deus aliquando quidem ante Ulyssem
„ Apparebat animans, aliquando autem procos turbans
„ Ruebat per domum; illi verò conferti cadebant.
Sic dixit: eos verò omnes pallidus timor subiit.
Inter eos autem & locutus est senex heros Halitherses
Mastorides; is enim solus videbat ante & pone:
Qui inter ipsos recte-sentiens concionatus est & dixit;
„ Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam;
„ Vestro vitio, ô amici, hæc opera facta sunt:
„ Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,
„ Ut vestros filios definere faceretis à stultitiis;
„ Qui magnum opus faciebant improbitate mala,
„ Possessiones attondentes, & dedecorantes uxorem
„ Viri optimi; ipsum verò non amplius putabant rediturum:
„ Et nunc sic fiat; parete mihi, sicut dico:
„ Ne eamus, nequa aliquis accersitum malum inveniat.
Sic dixit: hi autem deinde surrexerunt magno *cum* clamore
Dimidiis plures; illi verò conferti illic mansserunt.
Non enim ipsis placuit sermo in mente; sed Eupitheo
Parebant: statim autem postea ad arma ruebant.
At postquam induerant-se circum corpus splendido ære,
Conferti congregabantur ante urbem spatiosam.
Ipsis autem Eupithes præfuit stultitiis:
Putabat verò ille ulturum *se* filii cædem; neque sane erat
Retro reversurus, sed illic fatum ebiturus.
At Minerva Jovem Saturnium allocuta est;
„ O pater noster, Saturnie, summe regum,
„ Dic mihi interroganti, quid jam tibi mens intus occultat?
„ Nunquid ulterius bellumque malum & pugnam gravem
„ Facies? an amicitiam inter utrosque statuis?
Illam autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ Filia mea, cur me hæc percontaris, & interrogas?
„ Nonne enim dudum hoc quidem excogitasti consilium ipsa?
„ Ut sane illos Ulysses ulciscereturreversus.
„ Fac, quomodo vis; dicam verò tibi, sicut decet.
„ Postquam jam procos ultus est nobilis Ulysses;
„ Fœderibus fidis ictis, hic quidem regnet semper;
„ Nos autem ex-altera-parte filiorumque fratrumque cædis
„ Oblivionem faciamus; illi verò se-invicem diligant

„ Sicut

485 Ὡς τοπάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔςω.
Ὡς εἰπὼν, ὕτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
490 Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.
Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκέλευεν·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας·
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἕκαστ'· ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
495 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο,
Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ, ἓξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοὶ περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμιςαί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκὸν,
500 Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς·
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
505 Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριςοι,
Μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρος περ
Ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
510 Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὃς ἀγορεύεις.
Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἠχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·
Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι, ἦ μάλα χαίρω·
Τίός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
515 Τὸν δὲ παριςαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι, καὶ Διΐ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὡς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
520 Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκὸς·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἐπέβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
525 Ἐν δ' ἄκεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι
Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόςους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἤυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·
530 Ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
Ὡς κεν ἀναιμωτεί γε διακριθεῖτε πάχιςα.
Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· φοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε·
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
535 Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λελειμμένοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,

Οἴμη τεν

„ Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.
Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam:
Descendit verò ea ab Olympi verticibus impetu-facto.
Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant,
Ipsis deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;
„ Egressus aliquis videat, ne jam prope sint venientes.
Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:
Stetitque proinde ad limen profectus; illos verò prope vidit omnes;
Statimque Ulyssem verbis alatis allocutus est;
„ Hi jam prope sunt: sed armemur ocyus.
Sic dixit: illi verò exurgebant, & arma sibi-induebant,
Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:
Inter eos verò deinde Laërtes Doliusque arma induebant,
Etiam cani licet essent, necessarii bellatores.
At postquam induerant-se circum corpus splendido ære,
Aperuerunt utique fores, exieruntque; præibat autem Ulysses.
Ad eos verò prope filia Jovis accessit Minerva,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.
Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;
Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium;
„ Telemache, jam quidem hoc sane in-animo-habebis ipse pre-sens-factus,
„ Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,
„ Ne quid dedecores majorum genus, qui antea scilicet
„ Roboreque & fortitudine excelluimus totam super terram.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo,
„ Nequaquam dedecorantem *me* tuum genus, sicut dicis.
Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, & sermonem dixit;
„ Quænam mihi dies hæc, dii chari? profecto valde gaudeo:
„ Filiusque nepotsque de virtute litem habent.
Eum autem astans allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ O Arcesiade, omnium multo charissime sociorum,
„ Precatus filiam cæsiam-oculis, & Jovem patrem,
„ Statim valde vibratam emitte longam hastam.
Sic dixit, & inspiravit robur magnum Pallas Minerva.
Precatus autem *is* deinde Jovis filiam magni,
Statim valde vibratam emisit longam hastam,
Et percussit Eupithem, galeam per æreis-munitam-malis;
Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transiit æs:
Fragorem verò edidit *is* lapsus, resonuerintque arma super ipso.
Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses & illustris filius;
Feriebantque ensibusque & hastis ancipitibus.
Et sane jam omnes perdidissent & fecissent reditus-expertes,
Nisi Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Clamasset voce, cohibuissetque populum omnem;
„ Abstinete à bello, Ithacenses, gravi;
„ Ut sine-cruore utique dirimamini citissime.
Sic dixit Minerva: illos autem pallidus timor cepit:
Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma;
Omniaque in terram cadebant, dea vociferata:
Ad urbem verò convertebant-se cupidi vitæ-*conservandæ*.
Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses;

Impetum-

Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνὸν,
Κάδδ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

Ὁ Μ Η Ρ Ο Τ

Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolans.
Tum verò demum Saturnius misit ardens fulmen;
Decidit autem *id* ante Cæsiam-oculis forti-patre-natam.
Et tunc Ulyssem allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Contine-te, compesceque contentionem æque-gravis belli;
„ Nequa tibi Saturnius irascatur late-sonans Jupiter.
Sic dixit Minerva: ille verò parebat, gaudebatque animo.
Fœdera autem demum in-futurum inter utrosque fecit
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Finis Odysseæ Homeri.

Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

INDEX RERUM
IN
ODYSSEA, HYMNIS, &c.
MAXIME MEMORABILIUM.

A.

ACastus rex, ξ, 335.
Acheron, fluvius infernalis, κ, 513
Achillis anima Ulyssem alloquitur, λ, 472. exequiæ, ω, 57
Achivi convocati à Telemacho, β, 7
Achivorum dissidium, & infelix à Troja reditus, γ, 130
Ææa insula, κ, 135; μ, 3
Ægis Minervæ, χ, 297
Ægisthus Agamemnonis uxorem ambit, γ, 26. Agamemnonem interficit, δ, 354
Ægyptia terra, δ, 229
Ægyptius heros, β, 15
Æneas ex Venere ortus, Hymn. prim. in Venerem, 199
Æolia insula, κ, 1
Æolus filias suas conjunxit filiis in uxores, κ, 5. Ulyssi dat utrem ventorum, 9. reversum Ulyssem indignabundus expellit, 72
Æsculapius medicus, Hymn. in Æsculap. 1
Agamedes, Hymn. prim. in Apoll. 296
Agamemnon septennio imperavit Mycenis, γ, 305
Agamemnonis exitum narrat Nestor, γ, 264. ejus interitus, γ, 303; δ, 533. ejus umbra suum exitium Ulyssi refert, λ, 403. ejus anima Amphimedonti loquitur, ω, 105
Agelaus Telemacho matris nuptias maturandas monet, υ, 322. Procos hortatur, χ, 132. jubet ne Mentor Ulyssem juvet, 213. ab Ulysse interficitur, 293
Ajacis anima Ulyssi irata, λ, 542
Ajacis, Oïlei exitus, δ, 509
Alcinous, Phæacum rex, ζ, 12. ejus domus describitur, η, 85. ejus hortus, 112. Ulyssem clementer excipit, 168. Phæaces de hospite Ulysse alloquitur, 188. optat Ulyssem filiæ maritum, 311. promittit Ulyssi auxilium, 317. Phæaces hortatur ut Ulyssem juvent, θ, 25. parat convivium, 38. hortatur Phæaces ad certamen, 97. ejus filii, 119. Ulyssem ab Euryalo lacessitum alloquitur, 235. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia, 386. sciscitatur omnes Ulyssis conditiones & fortunas, 410. Ulyssem abiturum & Phæaces alloquitur, ν, 4
Alcmena, λ, 265
Alphæus, fluvius, Hymn. prim. in Apoll. 423; Hymn. prim. in Mercur. 139
Ambrosia, ε, 93
Amnisus, τ, 188
Amphiaraus, ο, 244
Amphimedontis anima Atridæ interitum procorum narrat, ω, 20
Amphinomus procos à Telemachi nece dehortatur, π, 400. à Telemacho interficitur, χ, 92
Amphion, λ, 261
Amphitrite, μ, 97
Anchialus, Taphiorum rex, α, 105, 418
Anchisæ cum Venere congressus,

sus, Hymn. prim. in Venerem, 53, &c.
Anopæa avis, α, 320
Anticleæ, matris Ulyssis, umbra, λ, 84. eum alloquitur, 153, 215
Antilochus à Memnone occisus, δ, 187
Antinous Telemacho respendet, α, 383; β, 84. Telemachum alloquitur, β, 303. procos alloquitur, δ, 773; π, 364. Telemachum interficiendum monet, π, 371. succenset Eumæo propter mendicum Ulyssem, ρ, 374. mendico respondet, 445. eumque scabello petit, 467. Ulyssem arcum experiri petentem increpat, φ, 287. ab Ulysse interficitur, χ, 15
Antiope, λ, 259
Antiphates, rex Lestrigonum, κ, 114. unum è sociis Ulyssis devorat, 116
Antiphus, Ulyssis socius, à Cyclope occisus, β, 19
Antrum Polyphemi, ι, 182
Apollo natus, Hymn. prim. in Apoll. 119. Nectare & Ambrosia enutritus, 124. cum Delphusi deliberat de construendo templo, 247. apud Cressam templum construit, 282, 294. Pythona Dracænam interficit, 300, 357. Delphusim iratus opprimit, 382. Cretes Sacerdum ministros sibi deligit, 392. ad templum eos ducit, 514. Mercurio de bobus abreptis irascitur, Hymn. prim. in Mercur. 244. cum Mercurio Jovem adit, 322. à Mercurio Citharam accipit, 493. & cum eo in amicitiam redit, 521, 571
Arcadia, Hymn. prim. in Mercur. 2
Arcisius, Ulyssis avus, π, 118
Arcus Ulyssis, φ, 12, 90
Arete, uxor Alcinoi, η, 54. Phæaces alloquitur, λ, 335. Ulyssi abeunti dona præbet, ν, 66
Arene, oppidum, Hymn. prim. in Apoll. 422
Arethusa, fons, ν, 408
Argo, navis, μ, 70. per Symplegadas à Junone transmissa, 72
Argus, canis, Ulyssem reversum agnoscit, ρ, 301. moritur, 326
Argyphea, oppidum, Hymn. prim. in Apoll. 422
Ariadne, λ, 320
Arnæus, σ, 5
Artacia, fons, κ, 107
Asteris, insula, δ, 846
Athenæ, urbs, η, 80; λ, 322
Atlas, α, 52
Augurium aquilæ, ο, 160, 524
Autolycus, Ulyssis avus, τ, 394. Ulyssi infanti nomen imponit, 409. Ulyssem amice excipit, 414. Ulyssem vulneratum sanat, 459
Azantis, puella, Hymn. prim. in Apoll. 209

B.

BAcchus à Prædonibus Tyrrhenis capitur, navique imponitur, Hymn. prim. in Bacchum, 9. vinculis non tenetur, 13. Nautas portentis terret, 34. in Delphines transformat, 53. Bacchus, Jovis & Semeles filius, Hymn. secund. in Bacchum, 2
Boötes, ε, 272
Boreas, ventus, ε, 296
Bovis mactatio, γ, 439
Byblinus funis, φ, 391

C.

CAlypso Ulyssem detinet, α, 55; δ, 557. ejus specus, ε, 63. alloquitur Mercurium, 87. cœnamque ei apponit, 92. indignatur in deos,

deos, 116. cum Ulysse loquitur, 160. eique jurat nullum se illaturam damnum, 180. cibum ei apponit, 196. spondet ei immortalitatem, 208. eum dimittit, 263
Cancri à Jove, ad ranas auxiliandas, mittuntur, Batrachom. 284
Cantilenam recentissimam maxime celebrant homines, α, 351
Cantus ornamentum convivii, α, 152
Carpathus, insula, Hymn. prim. in Apoll. 43
Cassandræ cædes, λ, 420
Castor, λ, 299; Hymn. prim. in Jovis Pueros, 1; Hymn. secund. in Eosdem, 3
Castor Hylacides, ξ, 204
Caucones, Populi, γ, 366
Centauri, φ, 303; Batrachom. 170
Cephallenes, Populi, υ, 210, ω, 377
Cephissus, fluvius, Hymn. prim. in Apoll. 240
Ceres Jasioni commixta, ε, 125
Cetei, populi, λ, 520
Charybdis, μ, 101, 235. Ulyssis malum absorbet, 431. revomit, 438
Chius, insula, γ, 172; Hymn. prim. in Apoll. 172
Chloris, uxor Nelei, λ, 280
Cicones, ι, 39. Achivos pugna superant, 59
Cimmerii, populi, λ, 14
Circe, κ, 136. ejus ædes, 210. in porcos vertit Ulyssis socios, 235. Ulyssi potionem dat, 316. eum lavat, 361. cibum ei apponit, 373. eum alloquitur, 378. ejus socios restituit pristinæ formæ, 390. Ulyssem ad navem mittit, cæteros socios accersiturum, 402. amice eos excipit, 453. prædicit Ulyssi iter ad inferos, 488. itineris rationem docet, 504. Ulyssi vestitum dat, 542. oves mactandas navi imponit, 571. Ulyssi & sociis cibum præbet, μ, 18. Ulyssi futura pericula prædicit, & monita dat, 37
Circus, accipitris genus, ν, 87
Cithara, convivii socia, θ, 99; ρ, 271
Cithara Mercurii, Hymn. prim. in Mercur. 17
Clitas ab Aurora raptus, ε, 250
Clytemnestra Ægisthum sequitur, γ, 272. Cassandram interficit, λ, 421. Agamemnoni necem molita est, 429; ω, 199
Cnossus, urbs, τ, 178; Hymn. prim. in Apoll. 393
Cocytus, fluvius, κ, 514
Columbæ, Jovi ambrosiam ferentes, μ, 63
Coronis, mater Æsculapii, Hymn. in Æsculap. 2
Crataeis, mater Scyllæ, μ, 124
Creta, insula, τ, 173
Crissa, insula, Hymn. prim. in Apoll. 282, 438
Cruni, Hymn. prim. in Apoll. 425
Ctesippus procos alloquitur, υ, 292. bovis pedem in Ulyssem conjicit, 299. à Bubulco interficitur, χ, 285
Ctesius Ormenides, ο, 413
Cyanea saxa, μ, 59
Cyclopes absque lege vivunt, ι, 112. in speluncis habitant, 114. navigio carent, 125. deos non curant, 275
Cyclops, Polyphemus, ι, 187. pecora mulget, 224, 308, 341. Ulyssem & socios in antro invenit, 251. socios devorat, 289, 311, 344. ejus donum, 370. vino obrutus, in antro recumbit, 372. ab Ulysse excæcatur, 380. alios Cyclopas vocat, 399. Arietem alloquitur, 447. Ulyssis navem saxo petit, 481, 537. Neptuno supplicat, 528

Cyclopum insula, sine cultura fertilis, ι, 108
Cydones, incolæ Cretæ, γ, 292; τ, 176
Cyllene, mons, Hymn. prim. in Mercur. 142, 228
Cyllenius, Mercurius, ω, 1
Cynthius, mons, Hymn. prim. in Apoll. 17, 26
Cyprus, insula, δ, 83; θ, 362. Veneri sacra, Hymn. secund. in Venerem, 2; Hymn. tert. in Eandem, 5
Disci certamen, θ, 129, 186
Dmetor Iasides, ρ, 443
Dodona, ξ, 327; τ, 296
Dolius, Penelopes servus, δ, 736; ω, 386. Ulyssem amplectitur, 396. arma induit, 497
Dorienses, Cretæ incolæ, τ, 177
Dotius campus, Hymn. in Æsculap. 3
Dryopis Nymphæ, Pan filius, Hymn. in Pana, 34

D.

Danaorum animæ, ω, 16
Deliades, famulæ Apollinis, Hymn. prim. in Apoll. 157
Delphinius, Apollo, ibid. 495
Delphusa, ibid. 244. Apollinis templum recipere non vult, 256. ab Apolline obruitur, 382
Delphusius, Apollo, ibid 386
Delus, insula, ζ, 162; Hymn. prim. in Apoll. 49. Latonam recipit, 90
Demodocus, cantor cæcus, θ, 62; ν, 28. Ulyssi fletum movet, θ, 86. canit fabulam de Veneris & Martis amplexu, 267. equum Trojanum cantat, 499
Deucalion, τ, 180, 181
Diana, ζ, 102. Orionem interficit, ε, 123. item mulierem Phœnissam, ο, 477. in Ortygia nata, Hymn. prim. in Apoll. 16. ejus studia, Hymn. prim. in Venerem, 16; Hymn. secund. in Dian. 4
Dii, malorum auctores falsè arguuntur, α, 32. omnia sciunt, δ, 379. datores bonorum, θ, 325. omnia possunt, κ, 306
Diis indigent omnes, γ, 48
Diocles, γ, 488; ο, 186
Diomedes, γ, 167
Dione, Hymn. prim. in Apoll. 93

E.

Echeneus senex, η, 155; λ, 341
Echetus, rex, σ, 84
Eidothea, Protei filia, Menelao erranti occurrit, δ, 367. consilium dat, 383. ejus dolus in Patrem, 435
Elpenor, vino obrutus, tecto decidit, κ, 559. ejus umbra Ulyssi apparet, λ, 51. ejus corpus sepelitur, μ, 12. tumulus ei erigitur, 14
Elysius campus, δ, 563
Enceladus, Batrachom. 275
Enipeus fluvius, λ, 237
Epei, ν, 275; ο, 297
Epeus, θ, 493; λ, 522
Ephialtes, λ, 307
Ephyre, urbs, α, 259, β, 328
Epicaste, λ, 270
Equus Trojanus, δ, 272; θ, 493; λ, 522
Erebus, λ, 7, 563
Erembi, Populi, δ, 84
Eridanus, fluvius, Batrachom. 20
Erinnys, ο, 234
Eriphyle, λ, 325
Erymanthus, mons, ζ, 103
Euboea insula, γ, 174
Eumæus, nobilis subulcus, ξ, 3. ejus domus, 6. Ulyssem hospitio excipit, 48. eum non agnoscit, 56. sues mactat, 74, 419. ejus cum Ulysse colloquia, 80, 115, 121; ο, 306, 324. parat

parat stratum Ulyssi, ξ, 518. fatum suum narrat, 402. Telemachum reducem excipit, π, 15. à Telemacho in urbem mittitur, 130. Penelopi narrat Telemachi reditum, 338. in agrum revertitur, 452. Ulyssem in urbem ducit, ρ, 201. Melanthium increpat, 238. Ulyssis domum intrat, 324. in agrum revertitur, 603. Procis adducit porcos, ν, 162. Ulyssem agnoscens amplectitur & osculatur, φ, 224. arcum ei tradit, 379. Melanthium vinculis constringit, χ, 190. eum deridet, 194. Arma indüit, 201. Procorum nonnullos interficit, 267, 284. cœnam in Laertis domo parat, ω, 363
Eumelus, δ, 798
Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem, ω, 425. à Laerte occisus, 520
Europæ raptus, Batrachom. 78
Euryalus Phæax, lucta præstantissimus, θ, 127. Ulyssi indignatur, 158. illum ense donat, 403
Eurybates, præco, τ, 247
Euryclea, α, 439. à Laerte empta, 430. Telemacho lucem fert, 434. vinum &c præbet, β, 379. Ulyssi pedes lavat, τ, 387. ex cicatrice eum agnoscit, 392, 467. Ulyssis domum thure suffit, χ, 493. ejus reditum Penelopi nuntiat, ψ, 5
Eurydice, Nestoris uxor, γ, 452
Eurylochus, dux sociorum Ulyssis, ad ædes Circes properat, κ, 207. ad Ulyssem revertitur, 244. Ulyssem comitari recusat, 264. sociis suadet ne Circes domum adeant, 429. Ulyssi indignatur, μ, 278. consilium proponit boum Solis mactandarum, 339
Eurymachus Telemachum de Hospite interrogat, α, 400. Halithersem reprehendit, β, 177. Penelopen subdole alloquitur, π, 435. eam laudat, σ, 243. Ulyssem lacessit, 349. & scabello petit, 393. pocillatorem ferit, 395. arcui impar dolet, φ, 249. supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia, χ, 45. procos hortatur ad defensionem, 70. ab Ulysse occiditur, 82
Eurymedon, η, 58
Eurymedusa, nutrix Nausicaæ, η, 8
Eurynome, Penelopæ ministra, σ, 168. Ulyssi sedem fert, τ, 100. eum lavat, ψ, 154
Euryphaessa, Hymn. in Solem, υ, 4
Eurytion, Centaurus, ebrius furit, φ, 298. punitur, 299
Eurytus, θ, 224, 226; φ, 32

F.

Fame mori, miserrimum, μ, 342
Farina, medulla virorum, β, 230
Filii pauci Patribus similes; plerique pejores; β, 277
Fortis vir in omnibus potior rebus, η, 51
Fortunæ non meminit Homerus, Hymn. prim. in Minerv. 5

G.

Geraestus, γ, 177
Gerenius, Nestor, γ, 68
Gorgonium caput, λ, 633
Gorgynis fines, γ, 294
Gratiæ Venerem lavant, θ, 364; Hymn. prim. in Venerem, 61
Græcorum infaustus à Troja reditus, γ, 130
Gyræ, petræ, δ, 500

H.

Halitherses, vates peritissimus, procis periculum immi-

imminere indicat, β, 157. dissuadet Ulyssis cædem, ω, 453
Halius, Phæax, Alcinoi filius, cum Laodamante saltat, θ, 372
Harmonia, Hymn. prim. in Apoll. 195
Hebe, λ, 602; Hymn. in Herculem, 8
Helena thalamo egreditur, δ, 121. Menelaum de Advenis interrogat, 138. Ulyssis infortunium luget, 184. medicamen vino immiscet, 221. de Ulysse, & Illi excidio narrat, 240. equo Trojano inclusos nominatim vocat, 279. Hospitibus lectos parat, 296. Telemachum muneribus donat, o, 125. Aquilæ augurium interpretatur, 172
Helicon, mons, Batrachom. 1; Hymn. in Neptun. 3
Hercules, arcu peritissimus, θ, 224. ejus Simulachrum Ulyssem alloquitur; λ, 616. Iphitum hospitem interficit, φ, 27
Hermione, unica Helenæ filia, δ, 14
Homerus cæcus, Hymn. prim. in Apoll. 172
Homine nihil imbecillius, σ, 129
Horæ, Hymn. prim. in Apoll. 194. Venerem è mari excipiunt, Hymn. secund. in Venerem, 5
Hospes, dum adest, amice tractandus; cum velit, demittendus, o, 74
Hospites à Jove sunt, ζ, 207; ξ, 57
Hydrus, Batrachom. 81
Hyperea, ζ, 4

I.

IAolcus, insula, λ, 255
Iaones, populi, Apollinem colunt, Hymn. prim. in Apoll. 147, 152
Jardanus, fluvius, γ, 292
Iason à Cerere amatus, ε, 125. à Jove fulmine percussus, 128
Jason, μ, 72
Icmalius, faber, τ, 57
Ida, mons, Hymn. prim. in Apoll. 34; Hymn. prim. in Venerem, 68
Idomeneus, γ, 191
Ilii excidium canit Demodocus, θ, 514
Ilithya, Hymn. prim. in Apoll. 97, 115
Imbrus, insula, Hymn. prim. in Apoll. 36
Incantatio vulneris, τ, 457
Inferorum locus, λ, 22
Ino, Cadmi filia, Ulyssem miratur, ε, 336. vittam ei dat, 341. vittam recipit, 461
Inopus, fluvius, Hymn. prim. in Apoll. 18
Iopæana Apollini canunt Cretes, Hymn. prim. in Apoll. 500, 517
Iphicius, λ, 289, 295
Iphimedea, λ, 304
Iphitus Eurytides, Ulyssi dat arcum, φ, 13, 31. equas amissas quærit, 22. ab Hercule interficitur, 27, 34
Iphthima, filia Icari, δ, 797
Iris, Hymn. prim. in Apoll. 102, 107
Irus mendicus, Ulyssis domum advenit, σ, 1. Ulyssem jurgiis incessit, 10. & in certamen provocat, 25. à famulis accingitur, 75. certamen inituru tremit, 76. ab Antinoo objurgatur, 77. cum Ulysse congreditur, 88. cervice ictus, humi decidit, 97. ab Ulysse foras trahitur, 100
Ismarus, urbs, ab Ulysse depopulata, ι, 40
Ithaca, insula, γ, 81. capris pascendis apta, δ, 606. aspera, ι, 27; ν, 242
Ithacenses, post interfectos Procos in concionem congregantur, ω, 419. armati urbe

egrediuntur, 467. cum Ulyſſe, Telemacho, &c, conſligunt, 525. Minervæ monitu deſiſtunt, 533. & in urbem revertuntur, 535
Itylus, τ, 522. à matre interficitur, 523
Juniores ſempet deſipiunt, ν, 294
Juno Latonæ invidet, Hymn. prim. in Apoll. 99. Jovi irascitur, 309, 331. terram ferit, 333, 340. Typhaona excipit, 353. Dracænæ eum dat, 354
Jupiter, pater hominumque Deorumque, α, 28; μ, 445. in deorum conſilio verba facit, α, 32. Ulyſſi reditum parat, 76. & boni & mali dator, δ, 237. Mercurium ad Calypſo mittit, ε, 29. felicitatem hominibus diſtribuit, prout vult, ζ, 188. Ulyſſis navem fulmine ferit, ν, 250; μ, 415. Supplicum & Hoſpitum vindex, ι, 270; Epigram. inſcript. „ Ad Nautas", ver. 4. iniquos punit, ν, 214. Deorum ſummus, τ, 203. Ulyſſi ſignum dat tonitru, υ, 103; φ, 413; ω, 538. inter Ulyſſem & Ithacenſes pacem & fœdera ſtatuenda Minervæ mandat, ω, 483. Concilium deorum convocat, Batrachom. 167. tonitru bellum indicat, 200. Ranas miſeratur, 262, 283. fulmen ejicit, 278. Cancros mittit, 285. Mercurium boves ſurreptas Apollini oſtendere jubet, Hymn. prim. in Mercur. 392. Veneri Anchiſis amorem injicit, Hymn. prim. in Venerem, 53. cum Themiſte colloquitur, Hymn. in Jovem, 2. Minervam è capite gignit, Hymn. ſecund. in Minerv. 4

L.

Lacedæmon, δ, 1; ε, 20; ο, 1
Laconica terra, Hymn. prim. in Apoll. 410
Laerceus, aurarius faber, γ, 425
Laertes in agro degit, α, 190. propter Ulyſſem abſentem magnopere dolet, ο, 354. Eumæum emit à Phœnicibus, 482. Telemachi diſceſſu maxime affligitur, π, 142. ejus domus, ω, 207. ab Ulyſſe ſolus invenitur, 225. eum non agnoſcit, 280. filium deſiderat. 315. Ulyſſem agnoſcens, animo deficit, 344. armat ſe, 397. Eupithem interficit, 522
Læſtrygones Gigantibus ſimiles, 120. Ulyſſis naves & ſocios perdunt, 122
Læſtrygonia urbs, κ, 82; ψ, 318
Lampetie, Solis boum cuſtos, μ, 132. boves occiſas Soli nuntiat, 374
Lampus, equus Auroræ, ψ, 245
Lamus, κ, 81
Laodamas, Alcinoi filius, provocat Ulyſſem ad certamen, θ, 145
Larus, avis, ε, 51
Latona, Dianam in Ortygia parit, Hymn. prim. in Apoll. 16. Apollinem enitens, terras multas adit. 45. à Delo petit, ut filii ſit locus natalis, 51. jusjurandum jurat, 83. gravibus doloribus conſigitur, 91. Apollinem parit, 116
Leda, λ, 297; Hymn. prim. in Jovis Pueros, 3
Leiocritus Mentorem increpat, β, 242. Ithacenſium concilium ſolvit, 257. à Telemacho interficitur, χ, 294
Leiodes vates, φ, 144. arcum tendere nequit, 149. Procis

prædicit interitum ex arcu, 153. ab Antinöo objurgatur, 167. supplex orat Ulyssem, χ, 310. occiditur, 328
Lelantus campus, Hymn. prim. in Apoll. 220
Lemnus, insula, θ, 283, 294
Lesbus, insula, γ, 169
Leucippus, Hymn. prim. in Apoll 212
Leucothea Ulyssi opem fert, ε, 333
Libya, δ, 85
Linguarum sectio, γ, 332
Lotophagi populi, ι, 84. Ulyssis sociis lotum dant, 93
Lotus, herba, ejus vis, ι, 94
Lucinæ, species, τ, 188
Luctæ certamen, θ, 126
Luna, Hymn. prim. in Mercur. 99; Hymn. in Solem, 6
Lucinia, Pandari filia, τ, 518. filium interficit, 522
Lycia, Hymn. prim. in Apoll. 179
Lyra Mercurii, Hymn. prim. in Mercur. 47

M.

MÆonia, Hymn. prim. in Apoll. 179
Mæra, λ, 325
Maia, Mercurii mater, Hymn. prim. in Mercur. 1, 57, 89. Mercurium increpat, 155
Mala opera non recte succedunt, θ, 329
Malea, promontorium, γ, 287; δ, 514; ι, 80
Malis alienis ridere, υ, 347
Malo senescunt cito homines, τ, 360
Malorum sibi homo causa, α, 7
Mantius, ο, 249
Marathon, η, 80
Maron, Sacerdos Apollinis, ι, 197
Mars Vulcani lectum dedecorat, θ, 269. Vulcani vinculis capitur, 296. à Vulcano deridetur, 306. dimittitur, 359. in Thraciam abit, 361. in bello promiscue furit, λ, 536. præpotens, &c, Hymn. in Martem, 1
Medon, præco, Procorum consilium, de Telemacho interficiendo, audit, δ, 677. Penelopi nuntiat, 698; π, 412. Procos hortatur ad cœnam, ρ, 172. à Telemacho servatur, χ, 357. in Ithacensium Concilio cædem Procorum describit, ω, 442
Megapenthes, Menelai filius, δ, 11. Craterem Telemacho fert, ο, 121
Megara, λ, 268
Melampus, ο, 225
Melanthius, caprarius, Procis capras agens, Ulyssi occurrit, ρ, 212. eum increpat, 217. calce ferit, 233. à Subulco reprehenditur, 239. eum convitiis proscindit, 248. Procis capras adducit, υ, 172. Ulyssem probris incessit, 177. Procis ignem accendit, φ, 281. eos armis instruit, χ, 142. in vincula conjicitur, 189. è trabe suspenditur, 192. à Subulco deridetur, 194. occiditur, 474
Melantho, Penelopes ancilla, Ulyssem increpat, σ, 325; τ, 65. ab Ulysse reprehenditur, σ, 336; τ, 70. & à Penelope, τ, 90
Memnon, λ, 521
Mendico pudor inutilis, ρ, 352
Menelaus Græcos ad redeundum hortatur, γ, 141. Filii & filiæ epulas nuptiales celebrat, δ, 3. Telemachum & Pisistratum hospitio excipit, 30. ejus domus splendidissima, 45, 72. labores suos narrat, 78. dolet de Ulysse, 104, 169. Cœnam parat, 213. Græcos in equo Trojano describit, 270. quærit ex Telemacho causam itineris, 311. suum aliorumque Græcorum à Troia

rediſum narrat, 347, 495. Proteique fabulam refert, 364. Telemacho dona promittit, 614. muneribus donatum dimittit, ο, 120, 147
Mentes, dux Taphiorum, α, 105
Mentor, Ulyſſis ſocius, β, 225; ρ, 68. Ithacenſes ad Procos cohibendos hortatur, 229. à Leiocrito reprehenditur, 242
Mercurius à Jove mittitur ad Calypſo, ε, 29. ad iter ſe accingit, 44. Calypſus ſpecus adit, 57, 77. Jovis mandatum nuntiat, 97. abit, 148. ei ultimo ante ſomnum libant Phæaces, ψ, 137. in Vulcani domo, cum Apolline colloquitur, θ, 334, 338. Ulyſſi ad Circen proficiſcenti occurrit, κ, 277. & dat herbam Moly, 302. Procorum animas ad inferos deducit, ω, 1, 10, 99. Jove & Maia natus, Hymn. prim. in Mercur. 3, 13. è teſtudine lyram facit, 24, 47. ea canit, 54, 424. Apollinis boves furatur, 73. duas mactat, 116. à matre reprehenditur, 155. ab Apolline capitur, 293. cum eo Jovem adit, 323. Jovis monitu boves oſtendit. 402. Apollini lyram tradit, 493. cumque eo in amicitiam redit, 504, 571. ab Apolline donatur imperio in Leones, &c, 566. Pana gignit, Hymn. in Pana, 35. Diis eum oſtendit, 45
Mercurialis Collis, κ, 471
Meſaulius, ſervus Eumæi, ξ, 449, 455
Meſſena, φ, 15
Miletus, urbs, Hymn. prim. in Apoll. 180
Mimas, mons, γ, 172; Epigram. inſcript. Neptuno, 5
Minerva, pro Ulyſſe Jovem orat, α, 45. ad iter ſe accingit, & in Ithacam defertur, 96, 102. Ulyſſis domum adit, Mentæ aſſimilata, 103. hoſpitio excipitur à Telemacho, 119. cum eo colloquitur, 158. eum Procos expellere, patremque inveſtigare jubet, 271. avi ſimilis avolat, 319. Mentori aſſimilata, Telemacho animos addit, β, 268. navem ei ſociſque ex Ithacenſibus petit, 382. Procis ſomnum inducit, 395. Telemachum ad iter properandum hortatur, 399. cum eo navem conſcendit, 416. Neſtorem adeundum monet, γ, 14. apud Neſtorem benigne excepta gaudet, 52. Græcis irata contentionem injicit, 135. Telemachum reprehendit, 230. Neſtorem cæterosque monet, ut dormitum eant, 331. Aquilæ ſimilis diſparet, 371. à Neſtore agnoſcitur, 377. Neſtoris Sacris advenit, 435. Iphthimæ aſſimilata, Penelopen ſolatur, δ, 795, 825. in Concilio Deorum pro Ulyſſe intercedit, ε, 5. Dymantis filiæ aſſimilata, Nauſicaam de veſtibus lavandis monet, ζ, 21. Ulyſſem caligine coöperit, η, 14, 41. Virgini aſſimilata, Alcinoï ædes ei oſtendit, 48. & Areten adeundam monet, 53. Præconi aſſimilata, Phæaces congregat, θ, 7. Ulyſſem eis gratum reddit, 21. Juveni ſimilis Ulyſſi apparet, ν, 221. notam ſe facit, 298. Ithacam ei oſtendit, 345. cumque eo, de Procis interficiendis, deliberat, 372. Ulyſſem deturpat, ignotumque reddit, 429. Telemachum de reditu monet, ο, 10. Ulyſſem filio ſe notum facere jubet, π, 167. corpuſque ei pulchrum reddit, 174. Ulyſſi & Telemacho cum lucerna præit, τ, 34. Ulyſſem ſolatur, υ, 33. & in Procos animat,

animat, 45. Procos dementat, 345. Mentori similis, Ulyssi astat, animumque addit, χ, 205, 224. Hirundini similis sedet in tecti trabe, 239. Procorum tela irrita facit, 256, 273. Ulyssi pulchritudinem affundit, ψ, 156. Noctis & Auroræ cursum detinet, 243. Ulyssem caligine tectum urbe educit, 371. à Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur, ω, 472. Ulyssi astat, 501. Laerti animos inspirat, 519. bellum dirimit, pacemque & fœdera inter utrosque statuit, 528, 545. cum Jove, de Murium & Ranarum pugna, colloquitur, Batrachom. 172. è Jovis capite genita, Hymn. prim. in Apoll. 308; Hymn. secund. in Minerv. 4

Minos, λ, 567. Jovis confabulator, τ, 179

Moly herba, κ, 302

Mors omnibus communis, γ, 236

Mulieribus non fidendum, λ, 455

Mulius, σ, 422

Mures concilium convocant, Batrachom. 102. armant se, 123. cum Ranis confligunt, 202. à Cancris cæduntur, 290. territi aufugiunt, 292

Murium victus, Batrachom. 33

Mus, apud Lacum, cum Rana colloquitur, Batrachom. 13. Ranæ tergum conscendit, 64. Aqua territus exclamat, 76. à Rana dimittitur, 86. & aqua submergitur, 91, 98

Musæ Achillem cantu deflent, ω, 60. Deorum dona, hominumque ærumnas celebrant, Hymn. prim. in Apoll. 189. ex ipsis sunt Cantores, Hymn. in Mus. & Apoll. 2

Mycala, Hymn. prim. in Apoll. 41

Mycenæ, γ, 304

Mycene, β, 120

Myrmidones, γ, 188; δ, 9

N.

NAiades, Nymphæ, ν, 104

Naubolides, præstantissimus Phæacum, θ, 116

Nausicaa, Alcinoi filia, à patre currum petit, ζ, 57. cum ancillis vestes ad fluvium lavat, 90. pila ludit, 100. Ulyssi cibum & vestimenta dat, 209, 214, 247. eum ad Alcinoi domum ire jubet, 255. ad urbem revertitur, η, 2. Ulyssem miratur, θ, 459

Nausithous, ζ, 7; η, 62

Naxus, Hymn. prim. in Apoll. 44

Neæra, Solis uxor, μ, 133

Neleus, γ, 409; λ, 280

Neoptolemus, λ, 505

Neptunus, Ulyssi infensus, ε, 20, 68; ι, 284. procellam in eum concitat, ι, 291. in eum sævit, 376. Vulcano suadet, ut Martem è vinculis liberet, θ, 544. Peliam & Neleum gignit, λ, 253. Phæacibus indignatur, ν, 129. eorum navem lapidem facit, 162. Heliconi imperat, Epigram. inscript. Neptuno, ver. 2

Nericum, oppidum, ω, 376

Neritum, mons, ι, 22; ν, 351

Neritus, ρ, 207

Nestor cum filiis epulantur, γ, 32. cum Telemacho colloquitur, 68, 102. Græcorum à Troja reditum narrat, 130. Agamemnonis interitum refert, 253. Sacrificium Minervæ parat, 417. currum Telemacho parari jubet, 474

Nisus, σ, 126

Noëmon, β, 386; δ, 630

Notus & Zephyrus, navibus maxime perniciosi, μ, 289

O.

OCeanus, λ, 638; ω; 11
Oechalia, θ, 224
Ogygia insula, η, 244
Olympus, mons, λ, 314
Onchestus, Neptuni lucus, Hymn. prim. in Apoll. 230
Orchomenus, urbs, λ, 283
Orestes patrem ulciscitur, α, 30, 298; γ, 306
Orion ab Aurora amatus, ε, 121. à Diana peremptus, 123. ab Ulysse conspicitur apud inferos, λ, 571
Orion, stella, ε, 274
Orsilochus, Alphei filius, γ, 489; ε, 187
Orsilochus, Idomenei filius, ν, 260
Ortygia insula, ε, 123; ο, 403, Hymn. prim. in Apoll. 16
Otus, λ, 307

P.

PAllantis filia Luna, Hymn. prim. in Mercur. 100
Pandari filiæ, υ, 66. à Venere enutritæ, 68. ab Harpyis abreptæ, 77
Paphos, insula, θ, 363; Hymn. prim. in Venerem, 59
Parcæ, η, 197; Hymn. prim. in Mercur. 549
Parcem nemo evitat, ω, 29
Parnassus, mons, τ, 394
Patria & parentibus nihil dulcius, ι, 34
Patrocli animam videt Ulysses, λ, 467
Pauperes à Jove sunt, ζ, 208; ξ, 58
Pelasgi, τ, 177
Pelias, Neptuni filius, λ, 253
Peloponnesus, Hymn. prim. in Apoll. 250, 290, 419
Penelope, audito Phemii cantu, è thalamo descendit, κ, 328. à Telemacho reprehensa, revertitur; & Ulyssem deflet, 360, 363. Procos dolo ludit, β, 93. propter Telemachi discessum, luget, δ, 703, 719. Minervæ supplicat, 761. & ab ea solatio afficitur, 795. 840. Procis se ostendit, π, 409. Antinoum increpat, 417. Telemachum reversum amplectitur, ρ, 38. cum eo & Theoclymeno colloquitur, 100. mendicum Ulyssem accersi jubet, 508. è thalamo descendit ad Procos, σ, 205. Telemachum reprehendit, 214. ab Eurymacho laudatur, 244. à Procis dona accipit, 301. Melantho ancillam objurgat, τ, 90. cum Ulysse ignoto colloquitur, 103. Eurycleam cum lavare jubet, 357. Ulyssi somnium suum refert, 535. Dianæ supplicatur, ν, 60. Arcus certamen Procis proponit, φ, 1, 73. Antinoum reprehendit, 312. Eurycleæ, reditum Ulyssis nuntianti, non credit, ψ, 11, 81. Ulyssem non agnoscens, à Telemacho reprehenditur, 96. Ulyssem tandem agnoscit, & amplectitur, 205. cumque eo colloquitur, 209, 256, 301
Peribœa, η, 57
Periclymenus, λ, 285
Phæaces, populi, ζ, 4. navigatione peritissimi, η, 108; θ, 247, 253. cursu, saltu, &c. præstant, θ, 247, 253. eorum principes duodecim, 390. Ulyssi dona dant, 399. eorum naves præstantissimæ, 556. eorum navis in Saxum convertitur, ν, 163
Phæstus, promontorium, γ, 296
Phaëthon, equus Auroræ, ψ, 246
Phaëthusa, Solis boum custos, μ, 132
Pharmacum Helenæ, discutiens tristitiam, δ, 220

Pharus, insula, δ, 355
Pheidon, Thesprotorum rex, ξ, 316; τ, 287
Phemius canit reditum Achivorum, α, 325. reprehensus à Penelope, 337. canit procis, ρ, 263. Ulyssi supplicat, χ, 343. ab Ulysse & Telemacho servatur, 355, 371
Pheræ, γ, 488
Philoctetes, ψ, 190. arcu peritus, θ, 219
Philœtius, bubulcus, υ, 185. cum Ulysse ignoto colloquitur, 199. Ulyssem agnoscens amplectitur, 224. fores aulæ claudit, 389. Procorum nonnullos interficit, χ, 268, 285
Philomelides, δ, 343; ρ, 134
Phlegyæ, populi, Hymn. prim. in Apoll. 278
Phocæ, δ, 404
Phœnices, populi, re nautica celebres, ο, 414
Phorcynis portus, ν, 96
Phronis nauclerí obitus, γ, 278
Phthia, λ, 495
Pieria, mons, ε, 66
Pilæ lusus, θ, 372
Piræus, Telemachi socius, ο, 539. Telemachi jussu Theoclymenum hospitio excipit, 545; υ, 372. Telemachum alloquitur, ρ, 74
Pirithöus, λ, 630; φ, 296
Pisenor, præco, β, 38
Pisistratus, γ, 36, 490. Telemachum hospitio excipit, 37. cum eo ad Lacedæmonem curru vehitur, δ, 1. Menelaum alloquitur, 155, 190. Pylum revertitur, ο, 193, 216
Pleiades, ε, 272
Polites, Ulyssis, socius, κ, 224
Pollux, λ, 299; Hymn. prim. in Jovis Pueros, 1; Hymn. secund. in Eosdem, 3
Polycasta, Nestoris filia, Telemachum lavat, γ, 464
Polyctor, ρ, 207
Polydamna, δ, 228
Polyphemus, Cyclops, Neptuni filius, α, 70; ι, 187
Polyphides, vates, ο, 252
Pontonöus, præco, vinum distribuit, η, 182; ν, 53. Sedem ponit Cantori, θ, 65
Pramnium vinum, κ, 235
Priami urbs, consilio Ulyssis capta, χ, 230
Proci, domum Ulyssis ingressi, epulantur, α, 144. Phemii cantu delectantur, 151, 325. strepitum per domum faciunt, 365; δ, 768; ρ, 360; σ, 398. Telemachum admirantur, α, 381; σ, 409; υ, 268. domum abeunt, α, 424. Telemachum derident, β, 324, 331. ante Ulyssis ædes ludunt, δ, 625; ρ, 167. Telemacho cædem moliuntur, δ, 659, 669, 771, 824. parant navem ad insidias ei struendas, 778. in insidiis locant se, 847. re infecta redeunt, π, 351. nova ineunt consilia, 361. Ulyssis & tri certamine delectantur, σ, 40, 70, 99. mirantur Penelopæ pulchritudinem, 211. ei dona afferunt, 290. Telemacho cædem struentes, sinistro omine deterrentur, υ, 241. convivium parant, 250. malis rident alienis, 347. portentis diris circumdantur, 348 &c. Telemachum, ob hospites, derisui habent, 373. Ulyssis arcum frustra tentant, φ, 144, 184, 245. eorum cædes incepta, χ, 8. armant se, 146. omnes interfecti, 383. eorum animæ ad inferos deduuntur, ω, 1. corpora sepeliuntur, 416
Procorum numerus, π, 245
Procris, λ, 320
Proserpina, κ, 491, 494. ejus lucus, 509
Proteus, δ, 385. è mari egreditur, 450. Menelaï insidiis captus, in varias species sese trans-

transformat, 455. cum Menelao colloquitur, 461 &c. Mare subit, 570
Pfyria insula, γ, 171
Pudor mendico non bonus, ρ, 347
Pylus urbs, γ, 4, 485
Pyriphlegethon, fluvius infernalis, κ, 513
Pythius, Apollo, Hymn. prim. in Apoll. 373
Pytho, Dracæna, ibid 372

R.

RAna Muris genus sciscitatur, Batrachom. 13. per lacum tergo eum portat, 64. Hydro territus, eum dimittit, 83. in Ranarum concilio se excusat, 145
Ranæ concilium vocant, Batrachom. 133. armant se, 160. cum muribus pugnant, 202. à Jove auxilio juvantur, 262, 284
Ranarum victus, Batrachom. 53
Regis probi felicitas, τ, 109
Rhadamanthus, δ, 564; η, 324
Rhea, Dea, Hymn. prim. in Apoll. 93; Hymn. prim. in Venerem, 43; Hymn. in Junonem, 1
Rhenæa insula, Hymn. prim. in Apoll. 44
Rhethrum, portus, α, 186
Ridere malis alienis, υ, 347

S.

SAcrorum faciendorum ritus, γ, 430; λ, 23; μ, 356, ξ, 422
Salmoneus, λ, 235
Same, insula, α, 246
Samus, ο, 29
Scheria, insula, ε, 34; ζ, 8
Scylla, μ, 73. sex Ulyssis socios devorat, 425
Scyrus, λ, 508
Senum mos est molliter dormire, ω, 254
Siculi, populi, υ, 383
Sidonia, ν, 285
Sidonii, δ, 84
Similem ad similem ducit Deus, ρ, 218
Sintiæ, populi, θ, 294
Sirenes, omnes homines mulcent, μ, 39. Ulyssi canunt, 183
Sisyphus, λ, 592
Sol, Diis hominibusque lucet, γ, 2; Hymn. in Solem, 8. videt & audit omnia, λ, 108; μ, 323. ejus genus, Hymn. in Solem, 1
Sol Vulcano nuntium fert de Marte & Venere, θ, 269. apud Deos, de bobus occisis conqueritur, μ, 376. Pythona dracænam interfectam putrefacit, Hymn. prim. in Apoll. 374
Solis boves & oves, μ, 128, 262. ab Ulyssis sociis mactantur, 353
Solis defectio, υ, 356
Solis portæ, ω, 12
Somni portæ, τ, 562
Somnia, alia irrita, alia veri præsaga, τ, 564
Somnus, laborum & sollicitudinum omnium requies, υ, 85; ψ, 342
Somnus nimius, molestus, ο, 393
Sparta, λ, 459; ν, 412
Stercorationem Homero notam observat Victorius, ω, 226
Sternutatio, boni ominis, ρ, 541
Stygia aqua, κ, 514. jusjurandum gravissimum, ε, 185; Hymn. prim. in Apoll. 85
Sunium, promontorium, γ, 278
Syria, insula, ο, 402

T.

TÆnarus, Hymn. prim. in Apoll. 412
Talis ludunt Proci, α, 107
Tantalus, λ, 581
Taphii, populi, α, 181; ο, 426

Tarta-

Tartarus, Hymn. prim. in Mercur. 256, 374
Taygetus, mons, ζ, 103; Hymn. secund. in Jovis Pueros, 4
Telemachus Minervam Mentæ assimilatam hospitio excipit, α. 119. & cum ea alloquitur, 156 &c. matrem reprehendit, 345. cum Procis colloquitur, 367 &c. cubitum it, 425. Achivos convocat, β, 6. infortunia sua in concilio exponit, 40, 130. navem petit, 212. Minervam precatur, 260. Procis minatur, 315. ab Euryclea viatica petit, 349. navem parat, sociosque congregat, 389, 391. navem conscendit, 416. Pylum advenit, γ, 4. à Minerva animatur, 13, 25. apud Nestorem amice excipitur, γ, 34. cum Nestore colloquitur, 75, 247 &c. à Minerva reprehenditur, 229. cum Pisistrato currum conscendit, 481. Lacedæmonem advenit, δ, 1. Menelai ædes admiratur, 44, 71. à Menelao benigne excipitur, 47. ab Helena agnoscitur, 143. cum Menelao colloquitur, 315 &c. Pisistratum de reditu monet, ο, 46. à Menelao petit, ut se dimittat, 65, 87. muneribus donatur, 113, 125. currum conscendit, 145. accepto Aquilæ augurio, abit, 182. Pisistratum alloquitur, 195. socios hortatus, Minervæ sacra facit, 222, 258. cum Theoclymeno colloquitur, 265. eumque in navem suscipit, 282. à Pylo solvit, 287. Ithacam redit, 494. Theoclymenum allocutus, Accipitris omen conspicit, 524. Theoclymenum Piræo commendat, 538. ad Eumæum divertit, 554. cum eo & Ulysse ignoto colloquitur, π, 30 &c. Eumæum ad Penelopen mittit, 130. Ulyssem agnoscens amplectitur, 213. Procorum numerum recenset, 245. & de eorum cæde cum Ulysse deliberat, 256. Eumæum reversum interrogat, 460. ad urbem proficiscitur, ρ, 26. à Penelope de itinere interrogatur, 41. Piræum dona Menelai servare jubet. 78. Penelopi itineris successum refert, 107. Ulyssi mendico cibum dat, 342. Eumæum reprehendit, 392. & Antinoum, 396. ad Penelopes sermonem iterum, 541. Eumæum dimittit, 599. Ulyssem cum Iro certaturum animat, σ, 60. Penelopi de hoc certamine respondet, 225. Procos reprehendit, 404. cum Ulysse arma in Thalamum deponit, τ, 31. Parietes domus lucentes observat, 36. Eurycleam de hospite interrogat, υ, 128. ad concionem it, 146. Ulyssi dat cibum & potum, 257. Ctesippum increpat, 303. Agelao, de matris nuptiis, respondet, 338. secures statuit, & Ulyssis arcum tentat, φ, 120, 124. arcum deponit, 136. matrem alloquitur, 334. arcum Ulyssi dari jubet, 369. Ulyssis nutu monitus, se accingit, 431. Amphinomum interficit, χ, 91. Patri arma affert, 112. thalami januam claudi jubet, 157. Procorum nonnullos interficit, 267, 284, 294. Phemium & Medonta servandos monet, 356. Eurycleam vocat, 395. cum famulis domum verrit, 454. ancillas impudicas suspendit, 465. matrem reprehendit, ψ, 96. cum Ulysse de Ithacensium ira evitanda consulit, 123. cum Ulysse & famulis urbe egreditur, 371

apud

apud Laertem convivium parat, ω, 362. fortem se præstiturum patri pollicetur, 509. cum Ulysse Ithacenses aggreditur, 525
Telemus Cyclopum vates, ι, 508
Temese, urbs, α, 184
Tenedos, γ, 159
Testudinem in Lyram aptat Mercurius, Hymn. prim. in Mercur. 46
Thebæ conditæ, λ, 262
Themis, Dea, Hymn. prim. in Apoll. 94; Hymn. in Jovem, 2
Theoclymenus, vates, ad Telemachi navem confugit, ο, 223, 256. ejus genus, 225. rogat, ut in navem suscipiatur, 277. augurium interpretatur, 531. hospitio excipitur à Piræo, 545; ρ, 84; υ, 372. Penelopi de Ulyssis reditu vaticinatur, ρ, 151. Procis malum imminens prædicit, υ, 350. exit ædibus Ulyssis, 371
Theseus, λ, 321, 630
Thesproti, populi, ξ, 315, 316
Thetis, audita Achillis morte, mari egreditur, ω, 47. certamina funebria ei instituit, 85. Vulcanum cadentem suscipit, Hymn. prim. in Apoll. 319
Thoas, ξ, 499
Thoösa, Polyphemi mater, α, 71
Thracia, θ, 361
Thrasymedes, Nestoris filius, bovem occidit, γ, 448
Thyestes, δ, 517
Tiresias, vates cæcus, κ, 492. solus ex umbris sapiens, 494. Ulyssi apparet, λ, 90. de reditu ei monita dat, & futura prædicit, 99. docet eum qua ratione ab umbris agnoscatur, 245. Orci domum subit, 249
Tithonus, ε, 1. ab Aurora raptus, Hymn. prim. in Venerem, 219
Tityus, Terræ filius, η, 324. à Vulturibus laniatur, λ, 577
Trinacria, Solis insula, λ, 106; μ, 127
Triopus, Hymn. prim. in Apoll. 213
Trojæ excidium à Demodoco cantatum, θ, 514
Tydides in equo Trojano, δ, 280
Typhaon ex Junone ortus, Hymn. prim. in Apoll. 306, 352
Tyro, β, 120; λ, 234

V.

VEnter multorum malorum causa, ρ, 286, 474
Ventos quatuor in Ulyssem excitat Neptunus, ε, 295, 296. ventos utre inclusos Ulyssi dat Æolus, κ, 19
Venus cum Marte deprehenditur à Vulcano, θ, 296. à Vulcano liberata, Paphum abit, 362. Pandari filias enutrit, υ, 68. nuptias iis petit à Jove, 73. inter Deas tripudiat, Hymn. prim. in Apoll. 195. amore domat omnes, Hymn. prim. in Venerem, 2, 34. Anchisis amore capta, 53. ornat se, 58. feris amorem injicit, 73. Anchisis tugurium adit, 75. eumque alloquitur, 107. cum eo concumbit, 167. ex somno eum suscitat, 177. filium ei pollicetur, Æneamque nomen imponit, 197. Anchisen monet, ne cui rem revelet, 282. in cœlum abit, 292. Venus, ex mari ab Horis suscepta, Hymn. secund. in Venerem, 5. ornata, 6. & ad Deos ducta, 14
Vinum suavissimum & generosissimum, ι, 196. Vinum varie homines afficit, ξ, 464; τ, 122. Centaurum labefecit, 295

Ulysses, maximis erroribus jactatus, plurimos dolores passus, α, 1. sui sociorumque reditus cupidissimus, 5, 13. à Calypso detentus, 14, 55; δ, 558. summo patriæ revisendæ desiderio affectus, α, 57. ejus reditus à Neptuno impeditus, 74. ad Trojam consiliis præstantissimus, γ, 120. verberibus cæsus, urbem Trojanam dolose ingreditur, δ, 244. ubi ab Helena sola agnoscitur, 250. in equo Trojano Anticlum cohibet, ne Græcos prodat, 271, 287. in Lesbo, cum Philomelide certat, 342; ρ, 133. invitus à Calypso detentus, in littore sedet perpetuo lugens, mareque imtuens, ε, 82, 151. cum Calypso de reditu colloquitur, 172. & cibum sumit, 200. Calypsus monitu ratem sibi compingit, 243. ab ea dimittitur, 263. navigat, fidera observans, 270. à Neptuno conspicitur, 282. procella ingruente, sortem suam luget, 298. rate excussus, mari submergitur, 315, 319. ratem repetit, fluctibusque & ventis jactatur, 342. à Leucothea vittam accipit, 351. rate penitus confracta, ligno uno insidens vehitur, 370. dies & noctes duo, fluctibus jactatur, 388. terram tandem videt, 392. fluctuumque & scopulorum pericula difficillime elapsus, littus attingit, 432. Leucotheæ vittam in flumen remittit, 459. terram osculatur, 463. arbustum ingressus, foliis tegit se, 476. somno expergefactus, arbusto egreditur, ζ, 127. Nausicaæ & ancillis se ostendit, 137. Nausicaæ supplicat, 148. ab ea vestitu donatur, 214. flumine lotus vestibusque indutus, Nausicaæ admirationem movet, 237. cibo reficitur, 248. Minervæ supplicat, 323. nebula septus à Minerva, ad Alcinoi ædes perducitur, η, 14, 47, 82. earum splendorem miratur, 83, 134. ingressus, Areten supplex orat, 142. ab Alcinoo benigne excipitur, 167. & ab ipso dimissionem petit, 222. interrogatus, Aretæ suos labores narrat, 241. septennium in insula Ogygia detentus, 259. cum Alcinoo colloquitur, 302. dormitum it, 343. Phæacibus admirationem movet, ϑ, 17. Demodoci cantu dolet, 83. ad certamen provocatus, Euryalum reprehendit, 165. disco omnes superat, 186. Phæacibus vires suas ostentat, 202. Phæacum tripudium miratur, 264, 383. Demodoci cantu delectatur, 368. ab Euryalo, ense donatur; 403. muneribus donatur & à Phæacibus, 417; ν, 16. item ab Areta, θ, 441. Nausicaæ gratias agit, 463. Cantori cibum mittit, 464. Demodoco Trojanum excidium canente, lachrymas fundit, 521. ab Alcinoo interrogatus, erroris sui historiam refert, ι, 1. Ithacam describit, 25. Ciconum urbem depopulatus, ab ipsis deinde prælio superatur, 40, 47. procella affligitur, 67. Terram Lotophagorum appellitur, 84. indeque ad Cyclopas, 106. cum sociis duodecim, Polyphemi antrum ingreditur, 195, 216. cum eo colloquitur, 258. vinum ei dat, 353, 360. nomen sibi fingit Outin, 366. Cyclopi oculum eruit, 380. seipsum & socios sub ovibus celat, 425. Cyclopi insultat, 475, 502. ad cæteros socios revertitur, 543. Æoliam advenit, κ, 1. ab Æolo amice excipitur, 14. ventisque utre inclusis

inclusis donatur, 19. ad eum iterum delatus, insula expellitur, 72, 76. Læstrygoniam advenit, 81. ubi naves sociosque plurimos amittit, 118, 132. ad Ææam, Circes insulam, venit, 135. cervum configit, 161. socios animat, 172. sociorum partem ad Circes ædes mittit, 208. Circen aditurus, à Mercurio accipit Moly, 302. Circes ædes ingressus, cum ea colloquitur, 336, 383. lavatur, ciboque reficitur, 360, 371. ad navem redit, 407. reliquosque socios inde ad Circen ducit, 446. Circen de reditu consulit, 483, 501. socios ad iter instituendum hortatur, 547. ad Cimmerios appellitur, λ, 13. mortuis sacra facit, 24. Elpenoris umbram videt & alloquitur, 51, 56. matris animam videt, 84. Tiresiæ umbram consulit, 90. matrem alloquitur, 162. & amplecti frustra conatur, 203. umbras alias complures videt, 234 &c. ab Alcinöo discedendi copiam petit, 353. cum Agamemnonis anima colloquitur, 395. cum Achillis, 476. Ajacem videt, 542. & alloquitur, 552. videt Minoëm, 567. Orionem, 571. Tityum, 575. Tantalum, 581. Sisyphum, 592. cum Hercule colloquitur, 614. ad navem redit, 635. ad Circes insulam reversus, Elpenori exequias facit, μ, 8. cum Circe de futuro itinere colloquitur, 36. navem conscendit, 145. Sociis Circes & Tiresiæ vaticinia exponit, 154, 271. ad Sirenum insulam appulsus, sociorum auribus ceram indit, 166, 173. Sirenum cantum audire cupit, 192. socios animat, 207. armat se, 226. Scyllam & Charybdin effugit, 260. ad Solis insulam appulsus, Socios monet, ne Solis pecora violent, 271, 297, 320. Solis bobus occisis, luget, 370. nave confracta, malo & carinæ insidens vehitur, 425, 444. ad Charybdin iterum defertur, 430. caprifico suspensus servat se, 432. ad Calypsus insulam appellitur, 447. Ithacam redire vehementer cupit, ν, 30. abiturus, Alcinoum alloquitur, 37. & Aretam, 58. Phæacum nave dormiens Ithacam defertur, 79, 95. terræ exponitur, 119. patriam non agnoscens, luget, 199, 219. Phæacum dona recenset, 217. cum Minerva, Pastori assimilata, colloquitur, 227. eam agnoscens alloquitur, 311. patria agnita, terram osculatur, 354. Nymphis supplicat, 355. cum Minerva de procorum cæde deliberat, 372. in senem mendicum ab ea transformatur, 429. Eumæum adit, ξ, 1. eanum ingruentum furorem evitans, humi sedet, 30. ab Eumæo benigne exceptus, gaudet, 48, 51. cibo & potu donatur, 79, 109. cum Eumæo colloquitur, 114 &c. ex Creta se ortum fingit, historiamque commentitiam refert, 199. lectum petit, 460. in pellibus decumbit, 520. cum Eumæo cœnat, ο, 300. eum alloquitur, 306. de patre & matre quærit, 346. Eumæi genus & fortunas exquirit, 382. jentaculum parat, π, 1. Telemachum adventientem audit, 5. ei assurgit, 42. de procis eum interrogat, 90. à Minerva monitus, Telemacho notum se facit, 186, 202. eum osculatur, 190. cumque eo de procis interficiendis consultat, 235 &c. ad urbem

ire cupit, β, 17, 194. cum Eumæo, baculo innitens, proficiscitur, 200. à Melanthio insultatur, 215. cum Eumæo ad ædes suas pervenit, 260. ab Argo cane agnoscitur, 291. de eo Eumæum interrogat, 305. domum ingreditur, 336. Telemacho gratias agit, 354. apud Procos mendicat, 365. ab Antinöo petit, 414. ab eo scabello feritur, 462. procos alloquitur, 467. ab Eumæo ad Penelopen accersitur, 551. Penelopi responsum mittit, 560. ab Iro lacessitur, σ, 8, 25. procos alloquitur, 51. se accingit, 65. cum Iro certat, 88. eum humi sternit, 97. & per vestibulum pede extrahit, 99. cibo & vino donatus, Amphinomum alloquitur, 123. in Trojam abiens, uxori monita dat, 256. procos à Penelope deluso videns, gaudet, 280. ancillas alloquitur, 311. à Melantho objurgatur, 325. eam increpat, 336. lampadibus lucem præbet, 342. ab Eurymacho lacessitur, 349. & scabello petitur, 393. cum Telemacho arma in thalamum deponit, τ, 31. à Melantho iterium objurgatur, 65. eam reprehendit, 70. à Penelope interrogatus, fictam historiam refert, 172. eam miseratus, dolo lachrymas occultat, 210. Ulyssis ad Trojam eunti vestitum depingit, 225. ejusque præconem, 244. Ulyssem reversurum esse asserit, 270, 300. ab Euryclea, eum lavante, ex cicatrice agnoscitur, 392. ab avo Autolyco nominatur, 409. ad Parnassum proficiscitur, 413. cum Autolyci filiis it venatum, 429. ab apro vulneratur, 449. eum occidit, 452. incantatione sanatur, 457. Eurycleam cohibet, ne se prodat, 479. lavatur, 505. Penelopes somnium interpretatur, 555. ad arcus certamen procis proponendum eam hortatur, 583. cubile sibi ipse sternit, υ, 1. cor suum alloquitur, 17. anxie secum de procorum cæde deliberat, 24, 28. à Minerva solatio afficitur, & in somnum vertitur, 36, 54. uxoris flentis vocem audit, 92. à Jove signa poscit, 97. de procorum insolentia conqueritur, 169. à Melanthio convitiis proscinditur, 177. Bubulcum alloquitur, 226. à Telemacho ad limen collocatur, 257. à Ctesippo, bovis pede, petitur, 299. Sardanium risum edit, 302. ab Euryto arcum accipit, φ, 30. ei dat ensem, 34. Telemachum nutu prohibet, ne arcum tendat, 129. domo egressus, Eumæo & Philœtio se notum facit, 190. à flendo eos cohibet, 227. iisque mandata dat, 230. à procis arcum poscit, 281. ab Antinöo reprehenditur, 287. arcum accipit, 379. eum omni ex parte explorat, 393. & facile tendit, 409. sagittam mittit per omnia foramina, 421. Telemacho innuit, 431. pannis nudatus alloquitur procos, χ, 4. Antinöum interficit, 15. procis se manifestat, 34. Eurymachum interficit, 81. procorumque alios, 114. armat se, 122. Eumæum & Philœtium mittit Melanthium capturos, 171. opem à Mentore petit, 208. à Minerva objurgatur, 255. procorum alios interimit, 266, 283, 292, 307. Leiodem alloquitur, 320. eum interficit, 328. Medonta animat, 372. procos omnes occisos videt, 383. Eurycleam ab exultando cohibet, 409. mortuos efferri jubet,

jubet, 437. ancillasque impudicas suspendi, 441. thure domum suffit, 493. à famulis amplexu & osculis fovetur, 498. Telemachum de Ithacensium ira vitanda consulit, ψ, 117. pulchritudine & gratia perfunditur à Minerva, 156. uxorem reprehendit, quod se non agnoscat, 166. lectum suum conjugalem describit, 184. à Penelope agnoscitur, 205. eam amplectens, lachrymas fundit, 233. ei futuros suos labores memorat, 248, 265. cubitum it, 296. historiam erroris sui uxori refert, 306. in agrum abiturus, mandata ei dat, 349. cum filio & servis urbe egreditur, 370. ad Laertis domum eos mittit, ω, 212. ipse patrem solum invenit, 225. eum alloquitur, 243. fictam de se historiam narrat, 302. patrem osculatur, & ei notum se facit, 319. eum animat, 356. cum eo domum proficiscitur, 360. totum eum & ornatum miratur, 396. à Dolio & filiis amice excipitur, 396, 408. & cum iis prandet, 411. Ithacensibus advenientibus, armat se, 495. Telemachum animat, 504. Ithacenses aggreditur, 525. cum ipsis fœdus init, 545

Ulyssis certamen cum Achille, à Demodoco cantatum, θ, 75

Ulyssis divitiæ, ξ, 100

Ulyssis mors à Tiresia prædicitur, λ, 133

Ulyssis socii, sua stultitia periierunt, α, 7. loto pasti, redire nolunt, ι, 94. à Cyclope devorantur, 286, 311, 344. Ulyssem cohibent, ne Cyclopem irritet, 493. utrem ventorum solvunt, κ, 47. à Læstrygonibus perduntur, 122. cervum ab Ulysse occisum mirantur, 179. à Circe in porcos vertuntur, 235. formæ pristinæ restituuntur, 391. Ulyssem ab Eurylocho interficiendo arcent, 441. eum de reditu monent, 471. Ulyssem malo alligant, μ, 179. à Scylla devorantur, 245. fame vexantur, 332. Solis boves mactant, 352. mari mergunt, 417

Umbræ mortuorum Ulyssi apparent, λ, 36

Ursa, stella, ε, 273

Vulcanus Marti dolos struit, θ, 272. eum cum Venere deprehendit, 300. Deos convocat, 305. & de injuria conqueritur, 306. à Mercurio rogatus, Martem dimittit, 359. è cœlo projectus, à Thetide suscipitur, Hymn. prim. in Apoll. 317. homines inclyta opera docet, Hymn. in Vulcan. 2

Vulneris incantatio, τ, 457

Z.

ZAcynthus, insula, α, 246

Zephyri auræ, homines refrigerant, δ, 567

Zephyrus, ventus vehemens, ε, 295. aquosus, ξ, 458

Zethus, λ, 261; τ, 523

FINIS.